

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

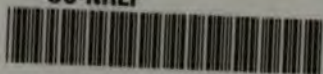
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

UC-NRLF

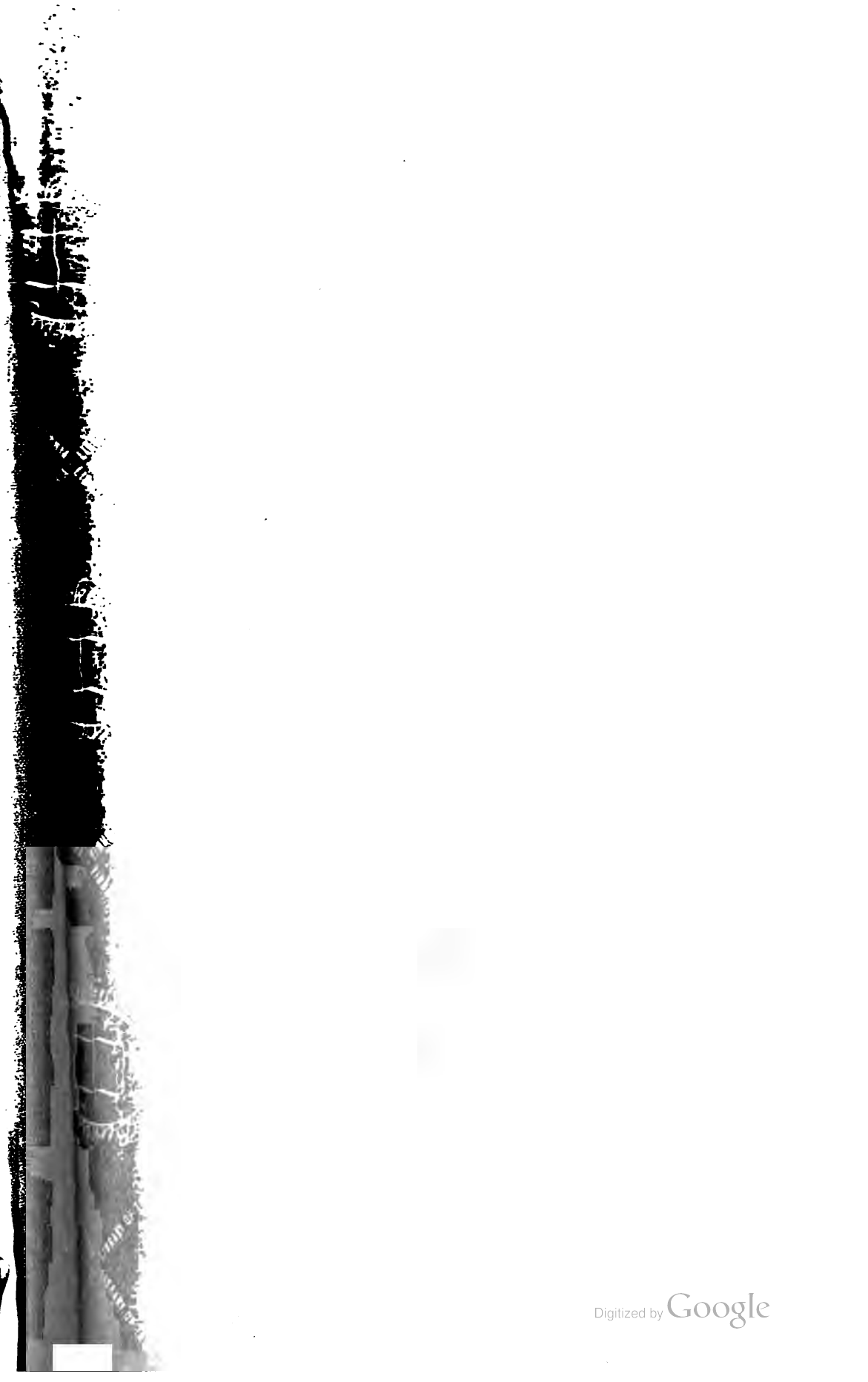

B 4 519 414

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA

IN MEMORY OF
LIVINGSTONE PORTER
1894-1955

*Livingstone Porter .
Litomyšl, Czechoslovakia
February 28, 1928*

Dějiny

c. k.

vyššího gymnasia

V LITOMYŠLI.

Na oslavu dvěstěpadesátiletého trvání

napsal

JOSEF ŠTĚPÁNEK,

c. k. professor,

bývalý žák gymnasia litomyšlského.

V LITOMYŠLI.

TISKEM VLADIMÍRA AUGUSTY.

1894.

NÁKLADEM MĚSTA LITOMYŠLE.

Ku slavnosti 250letého trvání gymnasia v Litomyšli.

Je to skutečnost, či přelud pouhý?

Ký to hlahol, nadšení a jas?

V město-li se snící po čas dlouhý

ruch a život navrátily zas;

kněží sbor-li posvátné pln touhy

z bojů s kališníky vítá as

biskupa, jenž v hlásném zvonů zvuku

do bran vjíždí v čele svého pluku?

Či v dům školských bratří právě nový

řeholníků vchází vážný sbor,

či shluk filosofů na májový

školský svátek v nedošínský bor

zve a volá hlaholnými slovy,

kde hrud' šíří se a jasní zor

a při gaudeamus, zvučné písní,

stařec s hošíkem se líbá v tísni.

Vizte, vůkol prapory jak vlají

kvítím ověnčené s štítů všech,

IV.

v domů podloubích je jako v háji,
kytky v oknech, věnce na oknech;
za kytkami v síně polotaji
četněji než v kterých koli dnech,
s rozjasněným okem plným záře
vyzírají usmívavé tváře.

Co to je? Pět půlvěků se sklání
u věčnosti nedozírný dol,
co spočalo boží požehnání
na základech prvních města škol,
z kad do vlasti luhů, niv a strání
mnohý kněz spěl, mnohý apoštol
víry, práva, umění i krásy
a kdo živ, dnes šťasten k nim se hlásí.

Vizte jen, jak údiv v jasném oku
s dávným druhem objímá se druh
přes dob závoj; přes tmu mnohých roků,
přes divoký světa vír a ruch
poznali se a v slz náhlém toku
rty jich znova spojil lásky bůh,
jako tu, když ondy chlapeči mali
na vždy přátelství si přísahali.

Sletlo se to zas jak k oulu včely,
pod rodný jak vlaštovice krov,
žel, že mnohé s chladnými už čely
a se srdcem tichým kryje rov,
leč i tito duchem v kruh náš spěli
s jásotem, nechť neslyšíme slov:
„My dnes s Vámi, družní hodovníci,
z vůle boží přítomni jsme všici!

Uměn zřídlem, z něhož zde jsme pili
rostla perut k letu do nebes,

V.

leč kde ondy šťastnými jsme byli,
tamo popřáno nám být i dnes;
pro tu pak i pro budoucí chvíli
k štěstí vrcholu se blažen nes,
kdo, jsi zde — i s všech budoucích šikem —
někdy mistrem byl i učeníkem!

Neslyšíte zvuky vyšší sféry?
Hlahol náš se ve váš mísí zpěv;
v říši Harmonie, nebes dcery
vašemu je roveň duchů zjev.“
Nuže druzi, bratři, kde jste který,
ohněm mladostí vzplaň vaše krev
a ta píseň junáckého davu
zvuč a jasej z Bezkyd po Šumavu:

Vivat academia!

Vivant professores!

Adolf Heyduk.

Městu Litomyšli.

Pozdrav Musám tvým, ty sídlo Slavníkovo,
 bratří Soluňských kde nohy stanuly:
 hle! ty věky dávné dávno minuly,
 co tu spočinulo tělo Klementovo.

Jako v polosnu zřím dílo na Karlovo,
 za nějž slávy dnové tobě kynuli:
 tvoji biskupové mocí slynuli,
 v zemi rozhodné když pronášeli slovo.

Gymnasia lustrum padesáté slavíš,
 obraz nejskvostnější před oči nám staviš —
 a tu s Kornelií, slavných Gracchů matkou,
 odpověď dáš hostem upřímnou a krátkou:
 „Strádáte-li u mne skvostů lepoty —
 tito jinoši jsou moje klenoty.“

Alois Potěhník.

Ke dnům 17., 18. a 19. července 1894.

Přátelé a kamarádi,
 od let mladých druzi milí!
 Sejdeme se na těch známých
 místech, kde jsme spolu žili,
 kde jsme, vědy učenníci,
 chodívali v jedné řadě,
 tam nás pouto staré lásky
 podrží si pohromadě.
 Sejdeme se na nedlouho
 od Vltavy, od Moravy,
 spočítáme sobě spolu
 postříbřené věkem hlavy;
 přijdou s námi starší známi
 od Odry i od Dunaje,
 snad i z končin, kde sníh horský
 sotva v parném létě taje;
 přijdou vědy výtečníci,
 pěstitelé politiky,
 muži, kteří do knih kladou
 staré naše písně, zvyky.
 Sejdeme se boháčové,
 muži prostí všeho jmění —
 vtiskneme si na tvář vřelé,
 pobratimské políbení.
 Již vás vidím okem ducha,
 hlavy vážné, duše ctěné,
 podle hlasu srdce svého
 ke slavnostem shromážděné.
 Jeden cíl a jednu mysl
 otevřenou k sobě máme,
 ač jen podle jména zvuku,
 mnozí se tu poznáváme.

VIII.

Promluvmě si, povězme si,
 co nás hřálo, co nás hnětlo,
 co nám — po tmě putujícím —
 zářilo jak z dálky světlo.
 A pak draží: Vzhůru číše!
Sláva mužům cti a chvály,
 kteří v nás tu rozžehali
 vědění a ideály,
 kteří se nám jako vzory
 před očima k výši vznesli!
Čestná paměť druhům našim,
 kteří časně v hrob svůj klesli!
Vděčná paměť i těm starším
 uloženým pod mohylou,
 již nám byli náhradníky
 za otce i matku milou!
Pěkná paměť dcerám jejich,
 které tehda v městě kvetly,
 s nichž nám mnohým do života
 paprsek snad padá světlý!
Sláva našim hostitelům!
 Srdcí tluk jim díky vzdává
 za přízeň a přívětivost,
 jež se sama překonává.
 Vzhůru číše: **Na zdar** městu,
 učilišti! Nechať kvetou!
 Ať z té dílny vzchází silný
 duch, jež časy nerozmetou!
Zdar i sláva vlasti drahé
 podepřené o štít práva,
 ať jí vzejdou doby blahé,
 jak když slunce od hor vstává!
Sláva, sláva!

Jan Nečas.

Frebonia Helena Eusebia z Pernšteina,
zakladatelka gymnasia piaristického na hoře Olivetské v Litomyšli.
(Dle fotografie starého obrazu olejového.)

Príloha

gymnasium založené v Bratislave

1840-1841

Na začiatku školského roka 1840-1841
v Bratislave bolo založené gymnázium
na území bývalého štátneho
gymnasia, ktoré bolo pôvodne
založené v Bratislave v roku 1783
podľa rozhodnutia cisára Leopolda II.
V roku 1840 bolo gymnázium
založené na území štátneho
gymnasia, ktoré bolo pôvodne
založené v Bratislave v roku 1783
podľa rozhodnutia cisára Leopolda II.
V roku 1840 bolo gymnázium
založené na území štátneho
gymnasia, ktoré bolo pôvodne
založené v Bratislave v roku 1783
podľa rozhodnutia cisára Leopolda II.
V roku 1840 bolo gymnázium
založené na území štátneho
gymnasia, ktoré bolo pôvodne
založené v Bratislave v roku 1783
podľa rozhodnutia cisára Leopolda II.
V roku 1840 bolo gymnázium
založené na území štátneho
gymnasia, ktoré bolo pôvodne
založené v Bratislave v roku 1783
podľa rozhodnutia cisára Leopolda II.
V roku 1840 bolo gymnázium
založené na území štátneho
gymnasia, ktoré bolo pôvodne
založené v Bratislave v roku 1783
podľa rozhodnutia cisára Leopolda II.

Portrait of
Queen Elizabeth I
by Hans Holbein the Younger
1545

Doba první.

Gymnasium založeno a spravováno piaristy.

1640—1777.

Za trudných a těžkých dob, za zhoubné války třicetileté vznikl ústav vzdělavací, jenž slaví letos čtvrt tisíciletí čili dvoustou padesátou ročníci svého blahodárného života a působení. K životu povolaly jej nentěšené poměry náboženské v naší vlasti české.

Tehdejší držitelé panství litomyšlského, pánové z Pernšteina, kteří honosili se po předcích svých starožitným rodem, velikým bohatstvím a předními úřady zemskými, přiznávali se horlivě k víře katolické a pečovali o to, aby také poddaní jejich víry po otcích zděděné se zříkali a k náboženství katolickému přiznávali. Již Vratislav z Pernšteina, jenž první z rodu toho l. 1567 s dovolením krále Maximiliana panství litomyšlské po panu Václavovi Haugvici z Biskupic na dvacet let v držení převzal a hned roku příštího základní kámen položil k nynějšímu zámku, právě perle slohu renaissančního, vedle jiných prospěšných zařízení o to se přičiňoval, aby vyznavači učení evangelického a českobratrského na víru katolickou byli obráćeni. Proto štědře podporoval řád tovaryšstva Ježíšova, povolával členy jeho do Litomyšle, aby lid poučovali a pro víru katolickou získávali, ano zamýšlel řádu tomu v Litomyšli kollej zříditi. Také manželka jeho, Marie Manrique z Lary, držíc po smrti manželově panství, přízeň svou značnými dary řádu jesuitskému prokazovala a členy jeho, zvláště Václava Šturma a Baltasara Hostounského do Litomyšle na vyučování lidu povolávala. Vрати-

slavova dcera *Polexina*, manželka nejvyššího kancléře království Českého, *Zdeňka Vojtěcha* z Lobkovic, přísnou jsouc katoličkou, vyznání evangelické na svých statcích zakázala. Po bitvě bělohorské přijela do Litomyšle, odňala obci všechna privilegia a teprv r. 1626 je navrátila a schválila s výhradou, aby jich jen ti užívatí směli, kteří by v svaté katolické víře římské zůstávali

Po *Vratislavovi*, bratrovci *Polexinině* a posledním po meči potomku rodu *Pernšteinského*, jenž jako nejvyšší vojska *Tillyova* proti Švédům r. 1631. v nepatrné bitvě mezi městy *Valmerštatem* a *Tangermindem* těžce byl poraněn a brzy na to zemřel, zdělila panství litomyšlské jediná sestra jeho panna *Frebonia Helena Eusebia* z *Pernšteina*. Přiznávajíc se horlivě jako děd její *Vratislav*, proslulý mecenáš věd a umění, k víře katolické, velmi těžce nesla, že mnozí poddani její za katolíky sice se vydávají, ale tajně za příkladem předků svých přidržují se učení husitského a bratrského. Chtějíc je z labyrintu bludu vyvésti a uslyševši, že nedávno zřízený řád škol pobožných v té příčině na Moravě prospěšně účinkuje, povolala již v letech třicátých XVII. stol. — jak zaznamenal rektor kolleje zdejší *P. Ambrož* a *S. Ludmilla* o počátcích a založení kolleje litomyšlské — členy řádu škol pobožných z nejstarších familií v *Mikulově* a *Strážnici* na Moravě do Litomyšle, ale zde jich nepodržela.

Řád chudých škol pobožných *Matky Boží* (*Ordo clericorum regularium pauperum Matris Dei scholarum piarum*) založen byl r. 1597. v Římě od *Josefa Kalasanského*, který pocházel ze šlechtické rodiny španělské, žil 1556—1648 a r. 1748 byl za svatého prohlášen.

Papež *Kliment VIII.* povolil zakladateli, který za moru v Římě řádícího ujímal se dítek osiřelých a zanedbaných, cviče je v náboženství a potřebných vědách, zříditi společnost vyučovací. Papež *Pavel V.* prohlásil ji za kongregaci (odtud nazývala se *Pavlinkou*). Řehoř XV. r. 1627 potvrdil zakladatele na devět let generalním ministrem této kongregace a udělil jí výsady, kterých užívali řádové žebraví. *Urban VIII.* 1629. výsady ty rozmnožil a jmenoval 1632 zakladatele *Josefa* a *Matre Dei* prvním a stálým ministrem generalním. Řehole ta za krátký čas rozšířila se po krajích vlašských, v Polsku i zemích rakouských. Na Moravě vznikla r. 1631. první kollej v *Mikulově*, 1633. pak v *Strážnici*, 1634. v *Lipníku*. Účelem řádu škol pobožných bylo vyučovati mládež, aby již od plének téměř s mlékem mateřským křesťanskou zbožnost v sebe ssála, učiti ji dobrým mravům a pěkným uměním.

Frebonie dověděvši se později, že členové řádu *piaristického* zdárně působí netoliko v chrámě proti kacířům, nýbrž i ve škole mládež vychovávají, žádala *kardinala* a *biskupa Olomouckého*,

Františka knížete z Dietrichšteina, který řádu piaristickému na Moravě první školy v Mikulově a Lipníku byl založil, o zevrubnější zprávy o řádě tom. Kardinál žádosti vyhověl a vysvětlil, jak řád jmenovaný sv. církvi prospívá a kacíře v lůno její přivádí. To utvrdilo Freboni; v úmysle, aby na panství svém v Litomyšli školy zřídila a je řádu škol pobožných svěřila. R. 1640 vyslala tedy posly do Mikulova, zvouc otce do Litomyšle na poradu o věci té.

V Mikulově zdržoval se toho času provincial řádu P. Onuphrius Conti a SS. Sacramento. Uposlechl pozvání a vydal se s P. Janem Františkem ab Assumptione, svým tajemníkem, do Litomyšle. Po poradě s nimi vydala jim Frebonie zřizovací listinu dne 3. měsíce září l. P. 1640 latině napsanou a jejím podpisem vlastnoručním a pečeti stvrzenou. V té praví: „Pravá zbožnost a upřímná láska mě pobádá, abych Matce Boží a Jejímu Synu jednorozenému a milovanému za přehojná dobrodini dle možnosti díky vzdávala a čest a chválu jejich dle sil svých šířiti se snažila. Jako poslední potomek rodu Pernšteinského chtíc za příkladem předků svých, kteří toto slavné království České stavbami velkolepými ozdobili, podati stálý důkaz vděčnosti své za nesčíslné milosti, jichž na přímluvu Matky Páně, královny nebeské, od kolébky se mi dostávalo, uvedla jsem do Litomyšle, města svého dědičného, nábožnou rodinu, vystavěla jí dům, opatřila jej vším náradím a nadala roční a stálou almužnou. Avšak na mysl si přivádějíc, že ve mnohých krajinách českých zavládla zpustlost a zanedbávání služeb Božích, a že na území mého panství jest mnoho dítek chleba žádajících, nikoho však, kdo by jej lámal, a snažíc se všecko panství své ze zhoubné povodně kacířské vyvésti a vyléčiti, vybrala jsem si schopné dělníky, kteří by dle zbožných a chvalitebných zřízení od nejvyšších papežů schválených chlapce k nim přicházející ve zbožnosti, ušlechtilých mravech a vědomostech vzdělávali, tak aby zpustlá vinice mého města, neunavnou prací jich jsouc pěstována a výhonků nevěry zbavována, skrze dorůstající mládež bohaté plody zbožnosti vydávala, a Bůh jednou věrou, pravým náboženstvím ode všech stále byl ctěn a veleben. Za vykonávatele těchto úmyslů svých zvolila jsem řád chudých otců Matky Boží škol pobožných, vystavěla jim dům, chrám a školy, přidala zahradu, postarala se o nevyhnutelný, největší chudobě jejich přiměřený nábytek v chrámě i v domě s ním souvislém a toto vše se vším příslušenstvím z lásky k Pánu našemu, Ježíši Kristu a jeho nejsvětější matce a pro spasení své duše dobrovolně a s radostí jim tímto připisuji, daruji a odevzdávám na časy budoucí. Aby pak tím horlivěji a s větším klidem duševním službě Boží a prospěchu bližních mohli se oddávat, ze své dobré vůle, nejsouc o to ani žádána, si přeji, aby jim z mých dů-

chodů každého roku 1000 zl. jako pouhá almužna bylo vypláceno, a mimo to aby v případě nějakého požáru nebo jiné nehody nebo vetchosti nábytek domovní a kostelní byl opravován. Této almužny nesmějí však jmenování otcové soudně nebo jiným způsobem vymáhati, ani já o své vůli jí rušiti. Aby tudíž z nouze o stravu nebo šatstvo potřebné výkonů svých církevních nebo školních zanedbávati nebyli nuceni, chci, aby řečená almužna jim hotově a beze všeho otálení byla odváděna, kdykoli by dle uvedeného závazku o ni žádali. K tomu všemu sebe a své nástupce z dobré vůle své a po bedlivém uvážení co nejpevněji a nejplatněji zavazuji a uvazuji, volajíc blesk věčného zatracení od Boha mstitele na všechny a na každého, kdo by všem nebo jednotlivým ustanovením jak koliv odpíral a tento můj úmysl posvátný rušiti se pokoušel. A aby nikdo vykonávati ho zanedbával a hněvu nebo trestu Božího na sebe neupalil, žádám a zapřisáhám ho pro Bůh, aby raději dobrovolně než z přinucení vše na vlas bylo vyplněno. A ježto řečení otcové almužny ode mne ustanovené dle řádů svých nižádným právem žádati ani vymáhati nesmějí, a aby také moji nástupcové v časech budoucích nikdy se nepokusili mého úmyslu mařiti a v nivec uvést: snažně prosím a zapřisáhám nepřemožitelného císaře římského Ferdinanda III., nejmocnějšího krále tohoto slavného království Českého, nebo za nepřítomnosti Jeho c. k. Veličenstva kancléře nebo podkancléře, aby k pokorné žádosti mé se nakloniti a tuto fundaci mou netoliko schváliti a potvrditi a všechny nedostatky její doplniti, nýbrž i mocí svou a svých nástupcův a králů českých jí chrániti a opatrovati ráčili, tak aby, kdykoliv by shledali, že po trojím vyzvání shora uvedená almužna se nedává a neodvozuje, moc měli všecek statek můj litomyšlský, jež na tuto almužnu v zástavu dávám, zabaviti a všemi prostředky nástupce mé k tomu doháněti, dokud by tomu dosti neučinili. Tomu na svědomí a potvrzení listinu tuto vlastním podpisem jsem podepsala a k ní pečeť svou přivěsiti kázala“.

Obdržev provincial P. Onuphrius tuto listinu, povolal P. Alexandra a S. Bernardo, ministra čili představeného kolleje lipnické, a jmenoval jej představeným nové kolleje v Litomyšli. Přiděliv mu P. Mikuláše a S. Cruce a bratra Lukáše a S. Ludvico, nařídil mu listem dne 24. listopadu 1640 v Litomyšli psaným, aby s těmito druhy svými vydal se na cestu do Prahy a žádal kardinala a arcibiskupa Arnošta Vojtěcha hraběte z Harrachu o svolení, aby směli v Litomyšli se usaditi, dům s chrámem a školani zříditi a zvláště sv. zpověď slyšeti; až do Litomyšle se vrátí, ať stará se o stavbu budov a bez svolení ať nikdo z nich nikam neodchází. Vykonavše poselství a obdrževše od kardinala písemné svolení, že mohou v Litomyšli

kollej a školy zříditi, ubytovali se tito první tři piaristé se svolením úřadu městského v domě Adama Trojance (nynějším čís. 118.) a konali služby Boží v kostele špitálském sv. apoštolův.

Zatím vyhlídla šlechtična Frebonie místo stavební pro kollej, chrám a školy na hoře Olivetské horního města blíže zámku, kde za dávných dob stával nejstarší kostel farní sv. Klimenta, nedaleko něho při hradě chrám biskupský P. Marie a nejstarší školy, o nichž v listině z r. 1398 v příčině rozdělení panství biskupovi a členům kapitoly zmínka se činí, a kde také r. 1503 byla zdejší knihtiskárna zřízena. V těch místech od fortny k zámku stávaly domy měšťanské a radnice nového města, jež po ohni r. 1635. nebyly dosud znova vystavěny a vyzdviženy.

Purkmistr, konšelé a starší obecní, „majíce toho jistou zprávu, že panna šlechtična příkladem slavných předků svých pro budoucí památku fundaci řehole bratrstva de pia schola v Litomyšli učiniti a gymnasium, kdež by mládež jak domácí, tak přesporní pobožnosti, literárnímu umění, ctnostem a dobrým mravům se vyučovala a tudý sláva Boží a čest vzrůstala, pobožnost pravá s ctnostmi svatými svůj vznik brala, vyzdvihnouti zamýšlí, a že témuž bratrstvu k obývání privatnímu rathouz horní obrán a vykázán býti má“, obrátili se k milostivé vrchnosti své s poníženou žádostí, aby obci za rathouz horní, v němž dle starých výsad „soudové se drživali a spravedlnosti lidské rozeznávaly, a kde až posavad některých sirotkův a jiné spravedlnosti lidské v opatření zůstávají, dala dva domy pusta s obou stran při dolním rathouze k vyzdvižení a opatření obecních a sirotčích věcí a k vystavění jich nápomocna byla. Za to pak, že nové bratrstvo v chrámě Páně dvanácti sv. apoštolů služby církevní vykonávati bude, žádali starší obecní, aby panna šlechtična jako pravá Esther a matka svých poddaných nad celou obcí a jejími privilegii ochrannou ruku držela.“

Frebonie vyhověla listem na zámku v Litomyšli dne 22. listopadu 1640 daným těmto žádostem a potvrdila všechna privilegia horní radnice pro radnici dolní.

Purkmistr, konšelé a starší obecní, uznávající důležitost a prospěšnost škol v městě založených, učinili ve prospěch řádu piaristického snesení a vyslovili je v listině jen v opise bez vrocení zachované, ale zajisté r. 1640 psané. Tam čteme: „My purkmistr a konšelé, též starší obecní i všechna obec města Litomyšle nyní i budoucí známo činíme tímto listem k budoucí a věčné památce vůbec přede všemi a zvláště, kdež by toho potřeba ukazovala. Jakož jest JM. vrchnost naše milostivá z přirozené své dobrotivosti ten slavný a svatý skutek před sebe vzíti a předně pro čest a slávu Boží, nám

pak a dítkám i potomkům našim k dobrému školy a literní učení zde v městě Litomyšli při residenci své skrze Patres Scholarum Piarum nákladem svým vyzdvihovati ráčila, — začez slušně i s potomky svými máme Pánu Bohu a Její Milosti děkovati, — i jsouce my tak slavným příkladem naší milostivé vrchnosti pohnuti a vzbuzení, abychom také k té tak chvalitebné a prospěšné věci dítkám a potomkům našim provision nějaký od obce učinili, pročež z společného nás i celé obce snesení předně k vystavění domu a obydlí týmž Patribus Piarum Scholarum místo to u fortny před zámekem, kdež předešle před shořením rathouz náš byl a neničko toliko zdi pusté stojí, se vším okrškem a k němu příslušenstvím též i zahradu při něm příležitíci jsme odevzdali a odevzdáváme. A dáleji aby mimo všecku tu od JMi učiněnou fundaci týmž Patribus Scholarum Piarum k jejich většímu pohodlí a hojnějšímu vychování poslouženo bylo, tyto níže psané věci od nás i na místě budoucích našich každoročně, an by tu ti všickni dle též fundaci zůstali, vydávati se uvolujeme: Plátna konopného 60 loket, tlustého plátna 30 loket, tenkého plátna 20 loket, vína po 10 vědrích bečky 2—3, octa vinného 1 vědro, pivného octa 1 vědro, svíček lojových 40 liber, soli 10 hlávek, medu 10 žejdlíků, slepic pro nemocné 10, sejrů kravských — ovčích zde nemají — 120 liber, vajec 15 kop, oleje lněného 50 žejdlíků, soleného anebo čerstvého másla 120 liber, vosku žlutého 50 liber, dříví krátkého 60 sáhů, dlouhého dříví 8 kop. Pakli by se nám nebo budoucím našim od budoucích pánů držitelů panství litomyšlského nebo koho-koliv jiného jaká překážka v tom tak svatém, slavném a vysoce chvalitebném JMi skutku a nikda neumírající paměti jakýmkoliv vymyšleným způsobem ku protržení a zmenšení majestátův, vejsad a privilegií našich, též ku potlačení nás a budoucích našich díti chtěla, tehdy s těch všech věcí aby sešlo, a k nim jak my, tak i budoucí naši žádným způsobem aby potahováni nebyli. A pokudž by kdy s této řehole Patrum Piarum Scholarum (an sice časem všecky věci své proměny berou) sešlo a jiný některý řád na jejich místo by nastoupiti a svou professi intendírovati chtěl, tehdy jak my nyní, tak i budoucí naši témuž jinému řádu žádným tím podvolením jak od žádného žádným vymyšleným způsobem nebo praetextem donuceně, tak i dobrovolně vypravovati povinni býti nemáme nyní i na časy budoucí věčné a to pod výš psanou a doloženou vejmkou“.

Po čtyřech letech zrušili purkmistr, konšelé a starší obecní toto snesení a tento závazek, vydali a podepsali jinou listinu. V té po úvodě týmž slovy jako v listině předešlé opakovaném se přiznávají, že se svolením své vrchnosti a ze společného snesení vši obce odevzdali piaristům k vystavění školy místo u fortny před zámekem,

kde předešle rathouz byl, se vším okrškem a kněmu příslušenstvím a pro zahradu kus od příkopu městského. Pak praví dále : „A k tomu mimo všecknu tu od JiMi, vrchnosti naší milostivé, učiněnou fundaci týmž paterům Scholarum Piarum, jejich řádu a žádnému jinému kromě jich k jejich většímu pohodlí a snadnějšímu vychování od celé obce naší za ta všechna a všelijaká victualia od nás jim předešlým naším pojištěním, kteréž minouti, v nic přivedeno býti má, svolená, kterýmiž my ani budoucí naši žádnému víceji odvozovati povinni nebudeme, každoročně a budoucně vydávati jsme se uvolili a uvolujeme dvě stě zlatých rejnských, každý zlatý rejnský po 60 krejcarích, krejcar po 6 penězích malých počítajíce, dávati na tento způsob : Při každém času sv. Havla, začnouce léta tohoto běžícího 1644, jedno sto zlatých rejnských a při každém sv. Jiří též jedno sto zlatých rejnských a to tak vždycky posloupně a porádně bez všelijaké odpornosti. Nad to nade všechno z dobré naší a upřímné k týmž paterům Piarum Scholarum affekci mimo toto naše uvolení též každoročně a časně jedno sto sah dříví k palivu a do kuchyně třiceti kop šejtů dlouhého dříví *) dávati a k klášteru jejich přivéztí jak sami od sebe tak jménem a na místě potomkův našich se podvolujeme a dávati připovídáme, však tak a na ten způsob, pokud obec naše budoucně tak při svých všelijakých privilegiích, svobodách, milostech a statečcích zůstáváti bude, jak předešle za slavných vrchností našich zůstávala, obzvláště pak za šťastného panování JiMi vysoce urozené panny panny Frebonie šlechtičny z Pernšteina na Litomyšli a Solnici, nynější paní a vrchnosti naší milostivé, zůstává. Čehož pro budoucí paměť tento list my níže podepsaní s vědomím, vůlí i na místě celé obce rukami našimi podpisujeme a pečeti městskou tím způsobem utvrzujeme. Stalo se toto naše dobrovolné snešení a zavření v plné radě na rathouze našem den sv. Havla, opata, to jest 16. Octobris léta od narození Syna Božího 1644.“ Podepsaní jsou : Osoby radní Jan Kunik, t. č. JiMi panny šlechtičny rychtář; konšelé radní : Zacharyáš Theofil Proxa, primator, Pavel Housenka, Václav Matoušů jinak Halouska, Václav Štemberský, Václav Osecký, Jan Prášek, Václav Pyšný, Jakub Zichů, Daniel Pernikář, Václav Zikmund Falco, jinak Sokol, Michal Pfeil, Matouš Václav Březina, impressor ; starší obecní : Bartoloměj Svoboda, Václav Žamberský, Jan Brauner, Jan Nigrin; z druhé rady konšelé : Jiřík Kratochvíle, rychtář městský přední, Tobiáš Holýho, Jiřík Podhajský, Václav starší Hrubeš, Matouš Šidtnar, Andres Javorský, Havel Čermák, Václav Proxa, Mikuláš Gabriel, Ondřej Červinka, druhý rychtář Mikuláš Preloněský, Jakub Machač,

*) Později dávala obec za 80 kop šejtů do kuchyně 20 sáhů dříví.

Възможно ли е да се намери един човек, който да не е бил
никога влюбен? Сигурно не. Но въпреки това, ако
някой човек е бил влюбен, той е бил влюбен в някого, а
не в себе си. И това е единственото, което е истина.

Възможно ли е да се намери един човек, който да не е бил
никога влюбен? Сигурно не. Но въпреки това, ако
някой човек е бил влюбен, той е бил влюбен в някого, а
не в себе си. И това е единственото, което е истина.

Възможно ли е да се намери един човек, който да не е бил
никога влюбен? Сигурно не. Но въпреки това, ако
някой човек е бил влюбен, той е бил влюбен в някого, а
не в себе си. И това е единственото, което е истина.

Възможно ли е да се намери един човек, който да не е бил
никога влюбен? Сигурно не. Но въпреки това, ако
някой човек е бил влюбен, той е бил влюбен в някого, а
не в себе си. И това е единственото, което е истина.

Възможно ли е да се намери един човек, който да не е бил
никога влюбен? Сигурно не. Но въпреки това, ако
някой човек е бил влюбен, той е бил влюбен в някого, а
не в себе си. И това е единственото, което е истина.

Възможно ли е да се намери един човек, който да не е бил
никога влюбен? Сигурно не. Но въпреки това, ако
някой човек е бил влюбен, той е бил влюбен в някого, а
не в себе си. И това е единственото, което е истина.

Původní budovy piaristické v Litomyšli.

nový řád do dědičného království Českého se zaváděl, a navrhli, aby věc ta alespoň ad meliora tempora se poodložila. Císař Ferdinand III. rozhodl majestátem dne 26. dubna 1642 ve Vídni daným a také od Albrechta z Kolovrat a kancléře Viléma hraběte Slavaty podepsaným, aby stavové panně a šlechtičně věděti dali, aby zdržela se v království Českém nové školy zříditi a do nich Patres Piarum Scholarum uvéstí.

I přes toto rozhodnutí nepříznivé a přes nepokoje za války švédské pracovalo se o kolleji dále. Již 14. června 1643 mohli piaristé, P. Alexander, P. František od sv. Jakuba a Fr. Michael od sv. Křištofa, kteří v Litomyšli bydleli, do nové kolleje se přestěhovati. Dne příštího (15. června) však musili z nového příbytku utéci a hleděti život si zachrániti, když z večera mimo nadání švédský vojevůdce Torstenson s vojskem svým do města vtrhl. Přestrašení měšťané utíkali do lesů, skrývali se na odlehlých místech, nebo hledali útočiště v kolleji jen zpola dostavěné. Piaristé, u nichž té chvíle byli návštěvou Emil Cibo, děkan zdejší, Rudolf Matheides, děkan vysokomýtský, lékař panský a stavitel, utekli s hostni těmito do zahrad u hradeb městských a chtěli odtud do zahrady panské se dostatí.

Protože vojáci švédští východů všech střehli, byli nuceni za 4 hodiny skrývati se v keřích; vidouce však, že ani úkryt tento dosti bezpečnosti neposkytuje, loudali se ku kolleji, kam mnoho měšťanů se utíkalo před zuřícími Švédy. V této tisni rozpomněl se P. Alexander, že má u sebe klíč od branky ve hradbách městských, otevřel branku a propustil jí své druhy; sám pak skryl se v příkopě v rokli křovím zarostlé, odkud teprv po dvou dnech, když Švédové k Olomouci odtáhli, do kolleje vyloupené se vrátil a tam s druhy svými se shledal.

Po této nehodě starali se piaristé horlivěji o stavbu, když hrabě Křištof Vratislav z Mitrovic, cis. rada, nejvyšší písař zemský a vrchní správce panství litomyšlského, v listech ze dne 24. června a 12. srpna je vyzýval, aby v kolleji větší počet duchovních bydlel a ve školách učil, a zároveň sliboval, že pro žáky chudé, dá-li mu Bůh zdraví, seminář zřídí.

Po přání tomto byl roku příštího počet piaristů v kolleji rozmnožen, a ti otevřeli dne 2. listopadu 1644. po první školy a počali mládež vyučovati. Kde tyto školy byly, zdali v kolleji napolo vystavěné nebo někde jinde, nemožno říci. Tak sám kronikář kollejní se přiznává, za důvod uváděje, že radnice na horním městě dosud spáleniskem zůstávající teprve v říjnu téhož roku od obce pro školy byla darována.

Křištof Vratislav z Mitrovic dověděv se z listu ministra P. Alexandra, že školy byly již otevřeny a vyučování mládeže zahájeno, projevil v dopise dne 9. prosince 1644 psaném velikou radostí svou, ježto se dočkal toho, čeho dávno si přál, vyslovil naději, že dilo za časů tak nepokojných a přes tolik nesnází a překážek provedené vzroste časem „in magnas Athenarum scholas“ k veliké cti a prospěchu řádu samého, a sliboval, že nepřestane škol nových podporovati.

Šlechetný příznivec tento gymnasia litomyšlského zemřel v Praze 4. září 1645. Ksaftem svým, jenž jest psán v Menším městě Pražském 21. dne Julii l. 1643 a zapsán v kvaternu trhovém citronové barvy l. 1645 ve čtvrtek po sv. Jiljí „odkázal JiMi vysoce urozené panně Frebonii, šlechtičně z Pernšteina a na Litomyšli z povinné k ní vděčnosti za tak opravdové ho v častých, těžkých a prodloužených nemocech od ní opatrování svůj statek Lojcvský se všemi svršky, nábytky a vším, cokoliv se v něm po jeho smrti nacházeti bude“. Tolikéž odkázal panně šlechtičně všechny své hotové peníze a cokoliv má od zlata neb stříbra a drahého kamení kdekoliv jinde kromě domu, v němž sám bydlí, „na ten však a takový způsob, že ona z těchto peněz jí na hotově odkázaných povinna bude v ta místa a těm osobám, kteréž jsem svou vlastní rukou sepsavši to poznamenání zpečetěné JiMi zanechal, ty odkazy hned po mé smrti dáti a odvésti a tak pro slávu Boží, k dobrému duši mé to vyplniti“.

Po smrti páně Křištofově oznámila panna Frebonie zvláštním listem P. Alexandrovi, jak a čím zemřelý v poznamenání zpečetěném na piaristy v Litomyšli a školy jejich pamatoval. Požádal ji totiž, aby z peněz na hotově jí odkázaných vynaložila 2000 zl. na zřízení a vyzdvižení semináře pro chudé studující, a sice ať za 600 zl. koupí pohodlný dům, ostatek ať uloží, aby z úroků pro seminaristy potrava a jiné potřeby mohly se opatrovati. Zajímavý jest rozpočet, kolik studujících z 84 zl. ročních úroků bylo by možno vydržovati, kdyby jako služebníci zámečtí mimo chléb k jídlu dostávali jednoho dne hrách, druhého kaši. Na chléb potřebovalo by 7 studujících ročně 32 měric žita za 37 zl. 20 kr.,

5 měric ječmene stálo by . . . 5 „

5 „ hrachu „ „ . . . 5 „ 15 „ ,

za máslo, jehož denně $\frac{1}{2}$ sextaru

po 6 kr. by se spotřebovalo, vy-

dalo by se ročně . . . . . 18 „ 12 „ a

za bečku soli . . . . . 8 „ — „

celkem . . . . . 73 zl. 47 kr. Z přebývajících 10 zl. mohly by se ještě jiné potřeby opatřiti nebo osmý studující

vydržovati. Na zřízení semináře však nedošlo jednak pro ustavičné války, jednak pro úmrtí šlechtičny Frebonie. Z odkazu Vratislavova vznikla v pozdějších letech známá nadace chlebičková, nyní Frebouskou nazývaná. Vrchnost dávala totiž každé soboty 85 bochníčků chleba, jimiž praefekti gymnasijní chudé studující po vykonané modlitbě podělovali. Kterého roku podělování toto se započalo, není nikde zaznamenáno.

Zakladatelka zdejšího gymnasia, panna Frebonie z Pernšteina zemřela v Praze 6. února 1646. Také v posledním pořízení svém, jež dne 28. listopadu 1645 za přítomnosti svědků, rytíře Jindřicha Viléma Slavaty z Chlumu a na Košmberku, rady appellačního, Ferdinanda Libšteinského z Kolovrat na Hokově a Brezině, Albrechta Benedy z Nectína a Záboří a Bohuchvala Valkouna z Adlaru a na Štafu bylo sepsáno a dne 7. února l. 1646 ve II. kvaternu trhovém barvy citronové sub A 22 zapsáno, pamatovala na ústav od ní zřízený. Panství litomyšlské se vším příslušenstvím odkázala bratranci svému, knížeti Václavu Eusebovi z Lobkovic, aby ho doživotně užíval; po jeho smrti má panství spadnouti na Maxmiliána hraběte Trautmannsdorfa a na ty dědice jeho, kteří pocházejí z nynější manželky jeho, paní Sofie, rozené Palfiové. Z tohoto panství mají dědicové ve dvou letech ode dne úmrtí jejího PP. piaristům v Litomyšli najednou 1000 zl. k jejich dispozici složit a k jejich výživě ročně 1000 zl. z peněz za ovce odváděti.

Podobizna šlechtičny Frebonie, jež k monografii naší jest přiložena, zhotovena jest podle olejového obrazu, jež 1683 Václav Vojtěch Brauner, farář při kostele sv. Václava na Malé Straně v Praze, později kanovník u všech svatých, z vděčnosti kolleji zdejší pro refektář byl daroval.

První dědic, kníže Václav Eusebius z Lobkovic jen krátko užíval zděděného panství; postoupil je r. 1649 Maximilianovi hraběti z Trautmannsdorfu, který jako zástupce císařův mír Vestfálský zprostředkoval a jej jako první mezi vyslanci císařskými 1648 v Osnabrücku se Švédskem a v Münsteru s Francií podepsal. Po jeho smrti r. 1650. zdědil Litomyšl syn jeho, Jan Fridrich, c. k. komorní tajný rada, král. místodržící a nejvyšší komorník zemský v království Českém.

Tyto časté změny na panství a neblahé poměry hmotné po vši zemi zhoubnou válkou třicetiletou způsobené zavinily, že dostavění kolleje se protahovalo a na stavbu škol ani nemyslilo. Teprve r. 1652 byla kollej dostavěna potud, že tvořila jen tři strany čtverce, stranu severní proti zámecké zahradě, západní i s malým kostelíkem k ní přiléhajícím a jižní do zahrady a na starý hřbitov při děkanském

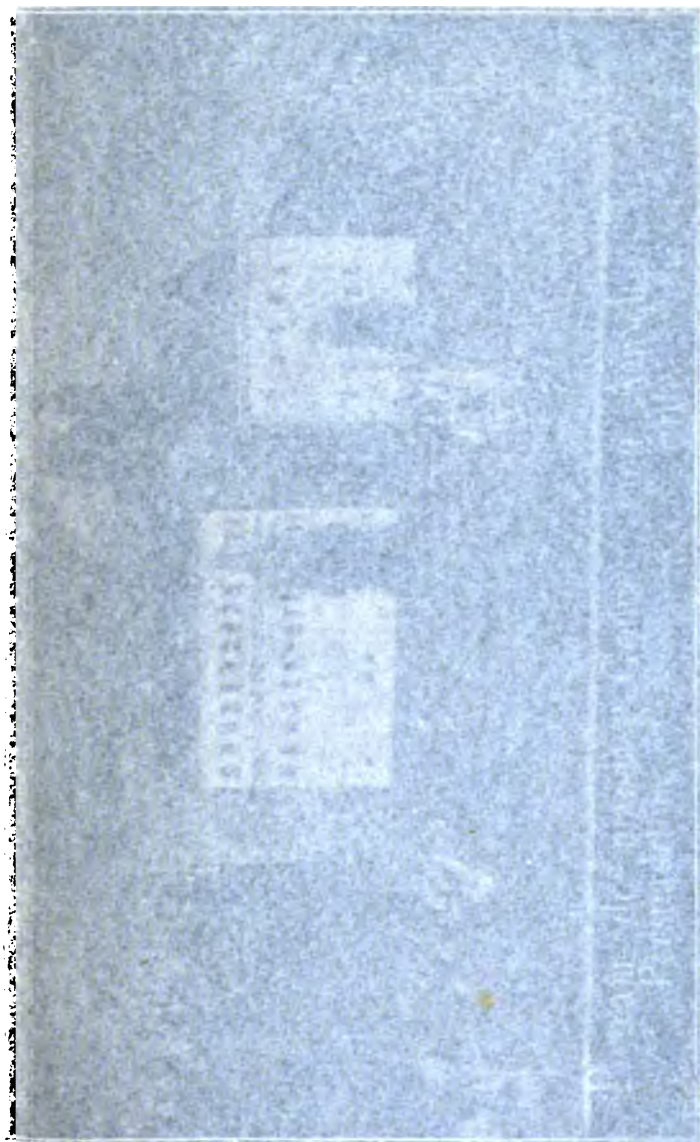
Jakub Hertik, Jan Vorel, krejčí, Urban Fražlik, Jiřík Pacelt, Jiřík Bernhart, Lukáš Trpičský, Martin Skřivan, tkadlec, Florian Vendolský; starší z horního předměstí: Jiřík Pštros, Jan Králů, Jan Hájek, Jan Menšík; starší z dolního předměstí: Václav Křikava, Jan Bervid, Jan Rejsek.

Pro kollej, chrám a školy vyhlídla Frebonie — jak již praveno — místo blíže zámku na hoře Olivetské, po níž také gymnasium „Olivetatum Litomysslii“ bylo nazýváno. Tam bylo po ohni r. 1635 několik domů dosud pustých. Čtyři z nich, jež náležely Janu Skřivanovi, Adamu Hostinskému, Pokrývačovi a Ondřeji Červinkovi a stály v pořadí od fortny ku kašně zámecké, koupila Frebonie i se zahradami při nich a nařídila svým úředníkům, aby v čas stavivo opatřili a o to dbali, aby zbožná intence brzo v život vešla. Na počátku února r. 1641 poslala stavitele z Prahy, aby místo vyměřil a nákres zhotovil, a v dopise dne 4. února představenému P. Alexandrovi zasláném nařizovala, jak budovy upravit a rozdělit. Ale hned na počátku vyskytly se nesnáze a neshody. Václav Kuník, hejtman zámecký, jehož domu na rohu proti kašně po ohni již vystavěného pro nové budovy také bylo potřeba, nechtěl domu a místa prodati; stavitel byl tudíž nucen pro kollej, již nejdříve bylo mu stavěti, i pro chrám prostor menší vyměřiti než představený P. Alexander určoval. Když se nepohodli, povolala je Frebonie do Prahy; také úředníky své důraznými listy vybízela, aby stavivo rychleji opatřovali.

Když všechny přípravy byly vykonány, položen byl dne 30. máje 1641 základní kámen k novým budovám. Slavnosti té účastnili se arcibiskup Pražský, Arnošt Vojtěch hrabě z Harrachu, zakladatelka šlechtická Frebonie, Maxmilian hrabě z Trautmannsdorfu, syn jeho Adam Matěj, hrabata Šlik a z Tiefenbachu, Aleš Vratislav z Mitrovic, otcem Freboniinu, Křištof Vratislav z Mitrovic, nejvyšší písař zemský.

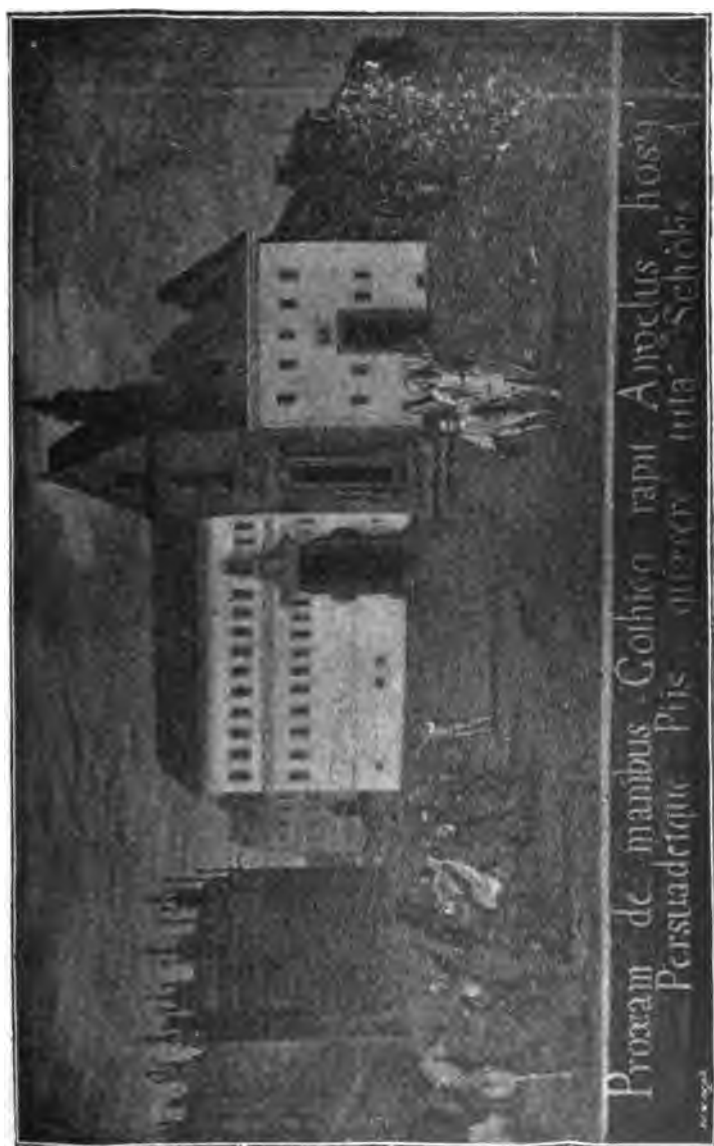
Brzo potom došel od Josefa Kalasanského list v Římě dne 20. máje 1641 psaný, jímž po žádosti Freboniinu jako generalní ministr řádu otců škol pobožných podřízeným svým dovoluje v Litomyšli se usaditi a mládež vyučovati.

Méně příznivě vyřízena byla žádost, kterou Frebonie dne 29. října 1641. císaři a králi českému podala, aby dal consensus k jejím úmyslům a povolil v Litomyšli zříditi klášter a školy piaristické ku vzdělávání mládeže a k šíření etí Boží. Královská kancelář odezdala žádost tuto stavům zemským, aby dorozuměvše se s arcibiskupem Harrachem své mínění o věci té vyslovili. Stavové bedlivě věc uváživše, vyjádřili se v únoru 1642, že jest na pomýšlenou, aby

Digitized by Google

Původní budovy piaristické v Litomyšli.

nový řád do dědičného království Českého se zaváděl, a navrhli, aby věc ta alespoň ad meliora tempora se poodložila. Císař Ferdinand III. rozhodl majestátem dne 26. dubna 1642 ve Vídni daným a také od Albrechta z Kolovrat a kancléře Viléma hraběte Slavaty podepsaným, aby stavové panně a šlechticně věděti dali, aby zdržela se v království Českém nové školy zříditi a do nich Patres Piarum Scholarum uvéstí.

I přes toto rozhodnutí nepříznivé a přes nepokoje za války švédské pracovalo se o kolleji dále. Již 14. června 1643 mohli piaristé, P. Alexander, P. František od sv. Jakuba a Fr. Michael od sv. Krištofora, kteří v Litomyšli bydleli, do nové kolleje se přestěhovati. Dne příštího (15. června) však musili z nového příbytku utéci a hleděti život si zachrániti, když z večera mimo nadání švédský vojevůdce Torstenson s vojskem svým do města vtrhl. Přestrašení měšťané utíkali do lesů, skrývali se na odlehlých místech, nebo hledali útočiště v kolleji jen zpola dostavěné. Piaristé, u nichž té chvíle byli návštěvou Emil Cibo, děkan zdejší, Rudolf Matheides, děkan vysokomýtský, lékař panský a stavitel, utekli s hostmi těmito do zahrad u hradeb městských a chtěli odtud do zahrady panské se dostatí.

Protože vojáci švédští východů všech střehli, byli nuceni za 4 hodiny skrývatí se v keřích; vidouce však, že ani úkryt tento dosti bezpečnosti neposkytuje, loudali se ku kolleji, kam mnoho měšťanů se utíkalo před zuřícími Švédy. V této tísní rozpomněl se P. Alexander, že má u sebe klíč od branky ve hradbách městských, otevřel branku a propustil ji své druhy; sám pak skryl se v příkopě v rokli křovím zarostlé, odkud teprv po dvou dnech, když Švédové k Olomouci odtáhli, do kolleje vyloupené se vrátil a tam s druhy svými se shledal.

Po této nehodě starali se piaristé horlivěji o stavbu, když hrabě Krištof Vratislav z Mitrovic, cis. rada, nejvyšší písař zemský a vrchní správce panství litomyšlského, v listech ze dne 24. června a 12 srpna je vyzýval, aby v kolleji větší počet duchovních bydlel a ve školách učil, a zároveň sliboval, že pro žáky chudé, dá-li mu Bůh zdraví, seminář zřídí.

Po přání tomto byl roku příštího počet piaristů v kolleji rozmnožen, a ti otevřeli dne 2. listopadu 1644. po prvé školy a počali mládež vyučovati. Kde tyto školy byly, zdali v kolleji napolo vystavěné nebo někde jinde, nemožno říci. Tak sám kronikář kollejnů se přiznává, za důvod uváděje, že radnice na horním městě dosud spáleniskem zůstávající teprve v říjnu téhož roku od obce pro školy byla darována.

Křištof Vratislav z Mitrovic dověděl se z listu ministra P. Alexandra, že školy byly již otevřeny a vyučování mládeže zahájeno, projevil v dopise dne 9. prosince 1644 psaném velikou radost svou, ježto se dočkal toho, čeho dávno si přál, vyslovil naději, že dílo za časů tak nepokojných a přes tolik nesnází a překážek provedené vzroste časem „in magnas Athenarum scholas“ k veliké cti a prospěchu řádu samého, a sliboval, že nepřestane škol nových podporovati.

Šlechtný příznivec tento gymnasia litomyšlského zemřel v Praze 4. září 1645. Kšaftem svým, jenž jest psán v Menším městě Pražském 21. dne Julii l. 1643 a zapsán v kvaternu trhovém citronové barvy l. 1645 ve čtvrtek po sv. Jiljí „odkázal JiMi vysoce urozené panně Frebonii, šlechtičně z Pernšteina a na Litomyšli z povinné k ní vděčnosti za tak opravdové ho v častých, těžkých a prodloužených nemocech od ní opatrování svůj statek Lojcvský se všemi svršky, nábytky a vším, cokoliv se v něm po jeho smrti nacházeti bude“. Tolikéž odkázal panně šlechtičně všechny své hotové peníze a cokoliv má od zlata neb stříbra a drahého kamení kdekoli jinde kromě domu, v němž sám bydlí, „na ten však a takový způsob, že ona z těchto peněz jí na hotově odkázaných povinna bude v ta místa a těm osobám, kteréž jsem svou vlastní rukou sepsavši to poznamenání zpečetěné JiMi zanechal, ty odkazy hned po mé smrti dáti a odvésti a tak po slávu Boží, k dobrému duši mé to vyplniti“.

Po smrti páně Křištofově oznámila panna Frebonie zvláštním listem P. Alexandrovi, jak a čím zemřelý v poznamenání zpečetěném na piaristy v Litomyšli a školy jejich pamatoval. Požádal ji totiž, aby z peněz na hotově jí odkázaných vynaložila 2000 zl. na zřízení a vyzdvižení semináře pro chudé studující, a sice ať za 600 zl. koupí pohodlný dům, ostatek ať uloží, aby z úroků pro seminaristy potrava a jiné potřeby mohly se opatrovati. Zajímavý jest rozpočet, kolik studujících z 84 zl. ročních úroků bylo by možno vydržovati, kdyby jako služebníci zámečtí mimo chléb k jídlu dostávali jednoho dne hrách, druhého kaši. Na chléb potřebovalo by 7 studujících ročně 32 měric žita za 37 zl. 20 kr.,

5 měric ječmene stálo by . . . 5 „

5 „ hrachu „ „ . . . 5 „ 15 „ ,

za máslo, jehož denně $\frac{1}{2}$ sextaru

po 6 kr. by se spotřebovalo, vy-

dalo by se ročně . . . . . 18 „ 12 „ a

za bečku soli . . . . . 8 „ — „

celkem . . . . . 73 zl. 47 kr. Z přebývajících 10 zl. mohly by se ještě jiné potřeby opatřiti nebo osmý studující

vydržovati. Na zřízení semináře však nedošlo jednak pro ustavičné války, jednak pro úmrtí šlechtičny Frebonie. Z odkazu Vratislavova vznikla v pozdějších letech známá nadace chlebičková, nyní Freborskou nazývaná. Vrchnost dávala totiž každé soboty 85 bochníčků chleba, jimiž praefekti gymnasijní chudé studující po vykonané modlitbě podělovali. Kterého roku podělování toto se započalo, není nikde zaznamenáno.

Zakladatelka zdejšího gymnasia, panna Frebonie z Pernšteina zemřela v Praze 6. února 1646. Také v posledním pořízení svém, jež dne 28. listopadu 1645 za přítomnosti svědků, rytíře Jindřicha Viléma Slavaty z Chlumu a na Košmberku, rady appellačního, Ferdinanda Libšteinského z Kolovrat na Hokově a Brezině, Albrechta Benedy z Nectína a Záboří a Bohuchvala Valkouna z Adlaru a na Štafu bylo sepsáno a dne 7. února l. 1646 ve II. kvaternu trhovém barvy citronové sub A 22 zapsáno, pamatovala na ústav od ní zřízený. Panství litomyšlské se vším příslušenstvím odkázala bratranci svému, knížeti Václavu Eusebovi z Lobkovic, aby ho doživotně užíval; po jeho smrti má panství spadnouti na Maxmiliána hraběte Trautmannsdorfa a na ty dědice jeho, kteří pocházejí z nynější manželky jeho, paní Sofie, rozené Palfiové. Z tohoto panství mají dědicové ve dvou letech ode dne úmrtí jejího PP. piaristům v Litomyšli najednou 1000 zl. k jejich dispozici složit a k jejich výživě ročně 1000 zl. z peněz za ovce odváděti.

Podobizna šlechtičny Frebonie, jež k monografii naší jest přiložena, zhotovena jest podle olejového obrazu, jež 1683 Václav Vojtěch Brauner, farář při kostele sv. Václava na Malé Straně v Praze, později kanovník u všech svatých, z vděčnosti kolleji zdejší pro refektář byl daroval.

První dědic, kníže Václav Eusebius z Lobkovic jen krátko užíval zděděného panství; postoupil je r. 1649 Maximilianovi hraběti z Trautmannsdorfu, který jako zastupce císařův mír Vestfálský zprostředkoval a jej jako první mezi vyslanci císařskými 1648 v Osnabrücku se Švédskem a v Münsteru s Francií podepsal. Po jeho smrti r. 1650. zdědil Litomyšl syn jeho, Jan Fridrich, c. k. komorní tajný rada, král. místodržící a nejvyšší komorník zemský v království Českém.

Tyto časté změny na panství a neblahé poměry hmotné po vši zemi zhoubnou válkou třicetiletou způsobené zavinily, že dostavění kolleje se protahovalo a na stavbu škol ani nemyslílo. Teprve r. 1652 byla kollej dostavěna potud, že tvořila jen tři strany čtverce, stranu severní proti zámecké zahradě, západní i s malým kostelíkem k ní přiléhajícím a jižní do zahrady a na starý hřbitov při děkanském

chrámu Páně (nynější děkanské zahrady) hledící. Čtvrtá strana k východu proti kašně dostavěna byla teprve r. 1680, *) když po smrti Jana Kuníka dva domy po něm pozůstalé piaristé od jeho dědiců, Jindřicha syna a dcery Anny, manželky Jana Žáka, za 600 zl. koupili, aby v místech těch kollej svou rozšířili a doplnili. Kupuje rektor P. Filip 1676 s povolením provincialovým domy ty, zavázal se, že tam nebude po způsobě Societatis Jesu seminář zřízen. Zároveň s kollejí dokončena r. 1652 také stavba malého chrámu Panně Marii, matce milosti, zasvěceného a s kollejí spojeného, a dne 3. února 1653. sloužil v něm ministr kolleje, P. Alexander, první služby Boží.

Teprv nyní došlo na stavbu budovy školní. P. Alexander, první ministr kolleje zdejší, zvolen byv provincialem řádu, odešel téhož roku do Řešova v Haliči, aby tam novou kollej založil a nástupce jeho, P. Karel od blahoslavené Panny Marie, počal stavěti hned školy při samém chrámku v těch místech, kde radnice nového města stávala, a kde nyní vypíná se věž chrámová u fortny. Stavba byla brzy provedena, a žáci škol latinských i začátečních, kteří dosud v domech soukromých byli vyučováni, do školy té uvedeni.

Všimneme-li si na přiloženém vyobrazení původních budov i pro učící členy řádu piaristického i pro žáky určených, poznáváme na první pohled, že i kostel i budova školní zaujímaly malý prostor a dlouho nemohli žactvu přibývajícimu stačiti. Pročež dal již r. 1675 rektor — jak od r. 1657 představený kollejni se nazýval — P. Alexander za pomoci tehdejšího vrchního hejtmana zámeckého, Karla Viléma Světelského z Lichtenflussu v budově školní více učebných síní zříditi, v nichž 24. září 1675. učiti se počalo. Protože také kostel žactvu i lidu hojně sem přicházejícimu nestačil, byly za rektora P. Ambrože r. 1681 v budově školní dvě světnice v horním patře tak upraveny, aby v nich v neděli a ve svátek služby Boží jen pro studující mládež se konaly. Brzy však se shledalo, že místnosti školní pro větší počet žáků jsou těsné; pročež bylo v letech 1709—1711 ke kolleji oratorium pro studující v těch místech přistavěno, kde za starých časů bašta hradní bývala.

R. 1696 po smrti hraběte Jana Bedřicha z Trautmannsdorfu spadlo panství litomyšlské vedle Tatzenbachu a Böhmeikirchu v Dol. Rakousích na syna jeho z manželky Marie Eleonory Kláry, roz.

*) K rozšíření kolleji dal r. 1685. rektor P. František zhotoviti nové dvře z dříví dubového a na nich erby rodu Pernšteinského a Trautmannsdorfského vyřezati, nad hlavní vchod pak do výklenku kamennou sochu P. Marie postaviti. Památku toho chová nápis:

DispensatICI gratIarVM
VerteX OLIVetanVs.

hraběnky ze Štenberka, Františka Václava, jenž potom stal se radou při appellacích a soudcem zemským. Pobýváje často v Litomyšli a obcuje službám Božím v chrámě piaristickém, přesvědčil se o těsnosti a nedostatečnosti chrámu toho. Když jednou za jeho přítomnosti v tlačenici lidu duchovnímu tělo Páně podávajícímu ciborium z ruky bylo vyraženo a hostie rozházeny, umínal si vystavěti chrám prostrannější. Úmysl tento dozrál r. 1713 za moru, který v Čechách ajinde řádil, krajiny litomyšlské však ušetřil. V říjnu t. r povolal hrabě do Litomyšle stavitele, Vlacha Jana Kř. Allipranda,*) aby učinil nákres nového chrámu. Nákres podaný hrabě schválil a učinil dne 26. dubna 1714 s architektem písemnou úmluvu, aby navrhovatel sám stavbu řídě nejméně čtyřikrát za rok do Litomyšle přijížděl a k stavbě dohlížel; za to dostávati bude, dokud zde bude pobývati, obydlí a denně jeden rýnský, bude nákladem hraběcím sem přivážen a odvážen, po provedení pak stavby bude mu 250 zl. vyplaceno. Stálým dozorcem při stavbě ustanoven byl Bartoloměj Jelen, zdejší mistr zednický, který při práci zedníky a jiné dělníky jen z panství litomyšlského měl zaměstnávat.

Ježto nový chrám prostrannější dle nákresu již v říjnu 1713 podaného vyplňovati měl prostor, na němž dosud byl původní kostel a budova školní, počalo se dne 17. února 1714 s bouráním škol. Dne 30. dubna t. r. položil rektor, P. David Blodig v rohu u fortny, kde nyní vypíná se pravá věž, za zvuku hudby a bubnů první kámen základní k novému chrámu. Na bourání kostela původního došlo teprve 26. února 1716.

Pro vyzdvížení budovy školní koupil rektor, P. David Blodig jménem kolleje dne 2. máje 1714 od dědiců Mezdrických dům na hoře Olivetské na baště nad domem Marka Žida vedle fortny. Ježto dům ten patřil pod jurisdikci městskou, dala obec ke koupi té a vyzdvížení škol svolení s výhradou, že domu toho nebude k ničemu jinému než pro školy užito, do živnosti městkých žádným vymyšleným právem neb způsobem saháno a žádné seminarium, jako velební PP. Societatis Jesu mívají, zřízeno.

Protože grunt tento byl pro rozšíření škol skrovný, přidala obec městiště při něm a zavázala se z něho contribuci platiti; za to

*) Jméno stavitelovo psáno jest v *Annotationes domesticae ab anno 1714 p. 36 Joannes Baptista Allabrandy*, v matrice zemřelých lit. g. na str. 143 *Joannes Alabrandy*, v Jelínkově historii města Litomyšle III. 184 *Jan Allibrandy* a v manuskriptu *Aedificatio novae ecclesiae, ac vere basilicae* nadepsaném *Italus Joannes Baptista Alliprandi*. Tento způsob zdá se nejsprávnějším, neb Jan Křt. Alliprandi, který ze známé rodiny umělecké ve Veroně pocházel, žil té doby v Praze, byl od císaře Leopolda I. jmenován dvorním architektem a řídil obnovu královského hradu na Hradčanech. Viz Ottův Slovník naučný I. 922.

uvolila se kollej v jistý den července každého roku za radni zesnulé zádušní mši sv. sloužiti. Povinnost tuto koná nyní správa gymnasijní, obcujíc zádušním službám Božím za zemřelé starší města slouženým. Brzo po té koupí přikročilo se ku stavbě a dne 6. srpna 1714 položen byl základní kámen k budově gymnasijní na těch místech, kde dosud stojí.

Dokud školy a chrám byly stavěny, vyučování byli žáci v městě v domě panském (nyní čís. 61.), služby Boží pak pro ně konaly se po celý rok v kostele špitálském a na chodbě kollejní, potom se svolením vrchnosti a konsistoře v kapli zámecké.

Když r. 1719 dostavěna byla budova školní, na níž nad hlavními dveřmi do výklenku socha sv. Josefa Kalasanského byla postavena, vstoupili do ní žáci dne 3. listopadu t. r. po prvé. Stavba chrámu dokončena byla ku konci r. 1721 za dozoru a vedení stavitele Františka Maxmiliána Kaňky; neboť — jak svědčí matrika zemřelých — architekt Jan Křt. Alliprandi zemřel dne 14. března 1720 ve 48. roce věku svého a byl ve zdejší chrámě sv. Kříže v kryptě pochován.*)

Stavba chrámu vyžadovala mimo stavivo, které z panství se dodávalo, a roboty 70.000 zl. nákladu, na vnitřní zařízení a úpravu vykazují účty důchodu panského vydání 30.000 zl. Pravou ozdobou prostranného chrámu byl obraz Krista na kříži představující, jenž maloval proslulý malíř římský František Trevisani, a jež hrabě Adam z Trautmannsdorfu 1722 chrámu daroval, zaplativ zaň 1400 zl. Po smrti malířově ceněn byl obraz ten na 20 000 zl.

Budovu školní stavěli piaristé svým nákladem, podporováni jsouce mnohými příznivci svými a dostavše z panství dříví stavební; o tom, kolik sami na stavbu vydali, zpráv nemáme.

Nové budovy stihaly časté a kruté pohromy. R. 1735 dne 31. srpna vyšel oheň u pekaře Viktorína Vacha v ulici pod děkanským kostelem a zničil za prudkého větru v hodině 149 domů ve zděch městských, na dolním předměstí a na Zahájí, kostel špitálský, dolní bránu, při kostele piaristickém věž ku straně města stojící a školy s nádherným divadlem v nich. Následkem toho se svolením provincialovým bylo další vyučování toho roku přerušeno, roku pak příštího vyučovali se žáci jednak v budově školní prozatím pokryté, jednak v dolních místnostech kollejních a v domě panském. Když poškozená budova školní byla opravena, dostávalo se v ní žákům od 4. června 1736 opět pravidelného vyučování.

*) S tím nesrovnává se tvrzení Ottova Slovníku naučného na str. 922 I. dílu, že Alliprandi po r. 1720 z Prahy vrátil se zpět do vlasti své, kdež se s ním setkáváme r. 1730 v Miláně.

Po šesti letech po druhé gymnasium požárem bylo poškozeno. Dne 4. února 1742 pořádali totiž rhetorové a poetové v divadle školním představení, které smutně se skončilo; od žhavého uhlí v divadle ponechaného vzňalo se divadlo, z něhož k ránu vyšlehly plameny a zničily střechu školní. Dalšímu šíření ohně zabránili lidé domácí i vojáci prusí s velitelem Bronichowským právě v městě ležící. Po ohni udělovali vrchnost, obec i měšťané příspěvky, tak že budova za krátko byla šindelem pokryta a nad ní postavena věž s křížem, do věže pak dne 31. srpna t. r. zavěšen zvon ke cti sv. Anny.

Klidná práce ve školách přerušena byla opět za války sedmi-leté. Na počátku července r. 1758 přitáhlo totiž do Litomyšle vojsko pruské; dne 6. července přijel sem král Bedřich II. a příštího dne přivedl Karel, markrabě braniborský, 15.000 vojska pruského. U zdi panské zahrady zřízeno bylo 14 pecí a v budově gymnasiijní ubytovali se vojenští pekaři, složili tam zásobu mouky a hnětli chléb. Po třech dnech odtáhla sice většina vojska s králem k Vys. Mýtu, ale za nimi přivedl vůdce zadního voje, Jakub Keit znova 20.000 vojska. Po jejich odchodu dne 11. července objevily se v Litomyšli první zástupy hlavního voje rakouského, jemuž velel Leopold Daun a užívali pecí od Prušáků zřízených i škol k pečení chleba. Toho času bylo vyučování přerušeno a mohlo po 4 nedělích, když školy poněkud byly vyčištěny, dne 31. července opět se počítí.

Větší a těžší pohroma stihla budovy piaristické r. 1775 po utišení povstání selského. Za strašného požáru, který 8. září t. r. na několika místech vypukl a za dvě hodiny přes 300 domů v městě a předměstích zachvátil, a při němž 33 lidí buď uhořelo nebo se zadusilo, vyhořeli také chrám děkanský, špitálský, piaristický, radnice, zámek, kollej a gymnasium. Škodu v městě požárem tím způsobenou odhadli král. komisaři na 596.191 zl. 26 kr., škodu pak na kolleji, chrámě piaristickém, v němž i drahocenný obraz Trevisanův nad hlavním oltářem zkázu vzal, a školách na 57.600 zl., ač mnozí prý výše ji páčili.

Po ohni byly školy na rychlo pokryty a v nich v přízemních místnostech, kde dosud věci zahradnické se přechovávaly, pět světnic upraveno, tak že již 20. listopadu studující zvonem na věži školní visícím k vyučování po prvé byli svoláni. Protože stropy ve světnicích školních pater horních prohořely a místností pro všechny třídy se nedostávalo, byli žáci dvou nižších tříd společně vyučováni.

V kolika třídách piaristé na počátku činnosti své v Litomyšli žáky vyučovali a kolik měli chovanců, nikde zaznamenáno jsme nenašli. Teprve z let 1650—1653 zachoval se seznam žáků, jenž

sestaven jest abecedně dle jmen křestních. Z něho jsme napočítali r. 1650 všech žáků 181, r. 1651—69, 1652—70, 1653 151. Také z let 1654—1661 nemáme zpráv o počtu žákův a tříd, v nichž byli vyučováni. Od r. 1662 pak zaznamenáni jsou žáci dle jednotlivých tříd buď jen v matrikulích, nebo matrikulích i katalogích, vyjmouc léta 1685—1713, 1742—1749, ze kterých ani matrikule ani katalogy se nezachovaly, byvše snad požárem zničeny. Ze seznamů těch se dovídáme, že gymnasium nemělo stále a každého roku téhož počtu tříd. R. 1662 vyučováni byli žáci v osmi třídách, zapisováni a nazýváni jsouce dle tříd sestupně od nejvyšší do nejnižší, rhetores, poetae, syntaxistae, grammatastae, principistae, parvistae maiores, parvistae minores, arithmetistae. R. 1663 pro válku vyučování dříve se skončilo a jména žáků nejsou zapsána.

V následujících 20 letech (1664—1684) měl ústav piaristický 10 tříd, v nichž vyučováni byli mimo již uvedené ještě scribentes a legentes. Arithmetisté zapsáni jsou některých let (1662, 64, 65, 70, 71) po parvistech, tedy jako třída nižší, r. 1666 a 67 po grammatastech, tudíž jako třída vyšší než principie, r. 1672 po syntaxistech před rhetory, v letech 1677—1684 po legendistech, dělice se v maiores a minores. Z toho vyrozumíváme, že arithmetisté tvořili v některých letech jako scribentes a legentes třídu přípravnou pro školy latinské, jindy zase pro život praktický. Školy latinské, jak gymnasia často byla nazývána, měli tedy té doby (1662, 64, 68, 73—76) sedm, v ostatních letech šest tříd.

Z let 1685—1713 není, jak již připomenuto, matrikulí. V letech 1714—1737, 1740 a 41 dělili se parvistae v maiores a minores; bylo tedy „gymnasium Olivetanum Litomysslii“, jak nejednou na počátku seznamu žáků čteme, v letech těch sedmitřídní. V letech 1750—55 nazývali se žáci třídy nejnižší rudimentistae a chodili do jedné třídy; mělo tedy gymnasium šest tříd. R. 1756—1777 dělili se žáci nejnižší třídy gymnasijsní opět v maiores a minores; bylo tudíž gymnasium zase o sedmi třídách.

Jak již praveno, není možno ze zachovaných matrikulí a katalogů vyčísti, kolik žákův od té doby, kdy na gymnasii litomyšlském vyučovati se počalo, každého roku bylo zapsáno a vyučováno. Dle seznamů v archivě gymnasijsním uložených bylo kromě legendistů, scribendistů a arithmetistů ve třídách gymnasijsních:

r. 1650.	žáků	180,	r. 1662.	žáků	147,
1651.	„	69,	1664	„	164,
1652.	„	70,	1665.	„	150,
1653	„	151,	1666.	„	176,
z r. 1654—1661. není seznamů,			1667.	„	177,

r.	1668.	žáků	175,	r.	1734.	žáků	328,
	1669.	"	196,		1735.	"	342,
	1670.	"	159,		1736.	"	318,
	1671.	"	158,		1737.	"	303,
	1672.	"	152,		1738.	"	282,
	1673.	"	133,		1739.	"	323,
	1674.	"	128,		1740.	"	274,
	1675.	"	113,		1741.	"	291,
	1676.	"	123,	z r. 1743.—1749. není seznamů,			
	1677.	"	135,		1750.	"	314,
	1678.	"	119,		1751.	"	327,
	1679.	"	180,		1752.	"	298,
	1680.	"	140,		1753.	"	273,
	1681.	"	140,		1754.	"	235,
	1682.	"	122,		1755.	"	211,
	1683.	"	118,		1756.	"	209,
	1684.	"	152,		1757.	"	238,
z r. 1685.—1713. není seznamů,					1758.	"	249,
	1714.	"	216,		1759.	"	230,
	1715.	"	247,		1760.	"	257,
	1716.	"	242,		1761.	"	267,
	1717.	"	237,		1762.	"	297,
	1718.	"	258,		1763.	"	327,
	1719.	"	292,		1764.	"	333,
	1720.	"	295,		1765.	"	333,
	1721.	"	252,		1766.	"	303,
	1722.	"	251,		1767.	"	318,
	1723.	"	278,		1768.	"	341,
	1724.	"	243,		1769.	"	279,
	1725.	"	244,		1770.	"	268,
	1726.	"	224,		1771.	"	238,
	1727.	"	221,		1772.	"	194,
	1728.	"	202,		1773.	"	206,
	1729.	"	245,		1774.	"	230,
	1730.	"	282,		1775.	"	231,
	1731.	"	307,		1776.	"	190,
	1732.	"	313,		1777.	"	199.
	1733.	"	296,				

Dle rodiště byli žáci nejen z nejbližšího okolí, nýbrž i ze vzdálenějších míst ve východních Čechách a západní Moravě, ano i ve Slezsku. Každého téměř roku studovali zde žáci, kteří se narodili v Kladsku, Ratiboři, Vratislavi atd.

Gymnasium litomyšlské spravovalo se řádem pro všechny ústavy piaristické ve provincii platným. Vrchním správcem škol piaristických v provincii byl zvolený provincial, jenž řád o školách buď sám nebo po usnesení kapitoly provincialní v některých kusech měnil, každého roku kolleje, školy a všechny knihy a zápisy o nich prohlížel a dle toho, co shledal, rady a nařízení dával. Představeným

a správcem kolleje byl rektor, do r. 1657 ministrem nazývaný, jenž řídil správu domu, konal bezprostřední dozor na školy a vyučování. Jemu podřízeni byli všichni členové kolleji přidělení, tedy též správce škol, praefektem zvaný.

Kterí provincialové, rektorové a praefektové posloupně gymnasium litomyšlské spravovali, vysvítá ze seznamu „Správcové gymnasia“ na konci přidaného. Ze seznamu toho také vyrozumíváme, že správcové byli jen na čas ustanoveni a později opět k téže hodnosti povolávání. Praefektem škol býval z pravidla některý z kněží řádových, který delší dobu ve vyšších třídách učil; úřadu svého nezastával však určitý počet let, nýbrž nejednou jen jediný rok, po němž jinam byl přesazen a odtud po několika letech na ústav zdejší opět jako praefekt se vrátil.

Jména professorův a učitelů, kteří na gymnasiu litomyšlském od r. 1644. až po naše časy učili, sestavena jsou — pokud v matrikulích, katalogích a jiných zápisech zvláště z dob starších se zachovala — abecedním pořádkem v připojeném seznamě. V době nejstarší, kdy jen představení řádu piaristického gymnasium spravovali a dozor konali, neuvádějí se professoři a učitelé dle příjmení, nýbrž jen dle jmen, jež v řadě měli.

Učitelé dělili se v „magistri a professores“ Professores jmenovali se jen ti, kteří učili ve třídách nejvyšších, v poesii a rhetorice; kteří učili ve třídách nižších nebo přípravných, sluli magistri. Byli to obyčejně mladší členové řádu nebo clerici, jež všude fratres nazývali.

Téměř pravidelně vyučoval týž učitel žáky dvou tříd. Tak r. 1656 učil praefekt P. Paulus a S. Philippo v rhetorice a poesii, Fr. Augustinus a S. Josepho v syntaxi a grammaticae, Fr. Josephus Landelinus a S. Francisco v principii a parvě. R. 1690 byl professorem rhetoriky a poesie P. Marcinus a S. Brunone, magistrem syntaxe a grammatiky P. Franciscus a S. Sebastiano, magistrem principistarum et rudimentorum P. Valerianus a S. Caecilia; r. 1767 učil v rhetorice a poesii P. Justinianus a S. Leonardo, v syntaxi a grammaticae P. Gratianus a S. Joanne, v principii Fr. Coelestinus a S. Barbara, clericus, v parvě Fr. Marianus a S. Norberto, clericus. Učívali tudíž na gymnasiu jen tři nebo čtyři učitelé, kteří nezůstávali dlouho na ústavě a jen zřídka se žáky do vyšších tříd postupovali.

O tom přesvědčuje nás tabulka, ve které uvádějí se jména učitelů jednotlivých tříd za čtyři léta po sobě jdoucí jen maně vybraná.

Učil	v rhetorice a poesii	v syntaxi a grammaticae	v principii	v parvĕ
1662	Josephus	Mathias	Joannes a S. Maria, týž, týž.	
1663	Landelinus,	a S. Francisco,		
1664	týž.	týž,		
1664	Hieronymus	týž.		
	a Nat. Domini.			
1665	Mathias	Antonius	Thomas a S. Anselmo.	
	a S. Francisco.	a S. Francisco.		
1729	Zacharias	Castulus	Adrianus	Thomas
	a S. Elisabeth.	a Conc. B. M.	a S. Catharina.	a S. Patricio.
1730	Castulus	Adrianus	Thomas	Christophorus
	a Conc. B. M.	a S. Catharina.	a S. Patricio.	a S. Jacobo.
1731	Blasius	Thomas	David	Romualdus
	a S. Ottilia,	a S. Patricio.	a S. Joanne.	a S. Elia.
1732	týž.	David	Romualdus	Joannes Nep.
		a S. Joanne.	a S. Elia.	a S. Vito.
1764	Joachimus	Ladislauš	Patricius	Victor
	a S. Anna.	a S. Stephano.	a S. Martino,	a S. Carolo.
1765	Hieronymus	Paulinus	týž.	Adolphus
	a S. Augustino.	a S. Josepho.		a S. Floro.
1766	Ladislauš	Liborius	Ildephonsus	Coelestinus
	a S. Stephano.	a S. Laurentio.	a S. Maria.	a S. Barbara.
1767	Justinianus	Gratianus	Coelestinus	Maxianus
	a S. Leonardo.	a S. Joanne.	a S. Barbara.	a S. Norberto.

S rektorem, praefektem a učiteli gymnasijsními žilo v koleji 14–25 členů řadových; mezi nimi uvádějí se téměř každého roku po r. 1674 také professor philosophiae, examinators studentium philosophiae, musicae instrumentalis director, musicae vocalis instructor a 6–10 philosophiae studiosi.

Účelem řádu piaristického bylo dle konstituce, již dal zakladatel stoupencům svým, nejen sama sebe dle tří slibů řeholních mravně vzdělávati, nýbrž také chudou mládež bezplatně vzdělávati v nábožnosti, ušlechtilých mravech a potřebných vědomostech dle slov žalmisty Páně: „Tobě budiž nuzný zůstaven, ty budeš sirotkovi pomocníkem“.

S účelem tím shodovala se všechna nařízení, která v pozdějších dobách byla vydávána, ukládající povinnosti praefektovi, učitelům a žákům. Nejstarší řád v té příčině v koleijním archivě chovaný pochází z r. 1662 a obsahuje předpisy, jež týkají se a) výkonů náboženských, b) škol, c) prázdnin a d) knih.

A. O výkonech náboženských předpisuje:

V neděli a dni sváteční v ustanovenou hodinu odpolední vejde praefekt s učiteli do chrámu, v němž žáci dle tříd a věku na

vykázaných místech se shromažďují. Dva žáci prostřed oltáře klečíc odříkávají budou modlitbu Páně, pozdravení andělské, vyznání víry a desatero přikázání, ostatní jim odpovídají. Na to všichni usednou na místech vykázaných a odříkávají půl hodiny učení náboženské nebo poslouchají, co učitel vykládá. Druhé půl hodiny praefekt cvičí žáky k tomu připravené, aby o výkladech spolu rozmlouvali, učí menší dělati kříž, odříkávají modlitbu Páně, Zdravas, Věřim, desatero, vykládá články víry a táže se žáků, co z výkladu jeho si pamatovali, chybní opravuje, dobře odpovídající odměňuje. Po tomto cvičení, které přes hodinu trvati nemá, modlit se jest litanie k P. Marii, přiměřenou collectu, Otče náš a Zdravas za rozšíření náboženství katolického, vyhubení bludů, svornost mezi knížaty křesťanskými a povznesení sv. církve. Potom rozejdou se žáci ve vši tichosti a slušnosti do svých příbytkův.

B. O školách. Praefektovi náleží o to se starati, aby půl hodiny před vyučováním zvonkem dalo se znamení, aby žáci ve škole se shromažďující před příchodem učitelovým slušné se chovali a dozorcům (decurionům) lekci z paměti odříkávali; dozorcí povinni jsou napsati na list nedostatky a poklesky shledané a odevzdati je učiteli. Po druhém znamení vejdou všichni učitelové do tříd a pomodlí se se žáky před obrazem, který býti musí v každé třídě, klečícimi „Veni Sancte, Deus, qui corda fidelium, Actiones nostras“. Pak počne se vyučování, které potrvá dvě hodiny s přestávkou na půl hodiny. Když zazní zvonek, že hodina se končí, všichni žáci povstanou a některý z nich říká pozdravení andělské. Za poslední čtvrt hodiny ať vykládají učitelé něco o zbožnosti. Když po posledním zvonění žáci se pomodlili „Tu autem Domine, antifonu Agimus Tibi gratias, Pater a Ave,“ doprovodí učitelové žáky v řadě po dvou dle tříd tiše kráčející do kostela, dopoledne na mši svatou, odpoledne na litanie k P. Marii. Po vykonané pobožnosti žáci se rozejdou.

Když rektor nebo praefekt do školy vchází nebo z ní odchází, žáci i učitel povstanou a nesednou dříve, dokud jim nebylo znamení dáno; přijde-li však provincial do školy, jest učiteli i s katedry sestoupiti.

Vyučovati se smí jen dle knih v seznamě uvedených; jiných nesmí se užívati beze svolení rektora.

V každé třídě musí býti katalog s jmény žákův, aby na konci roku se vědělo, kolik jich bylo a jak prospěli.

Na místě vhodném vyvěsiti jest tabulku, aby žáci zvěděli, kterého dne jest prázdná a pobožnosti se nekonají.

V den ke zpovědi měsíční a ku přijímání ustanovený ať učitelé dají žákům krátké a pochopitelné poučení, každé soboty pak

povzbuzují je krátkou řečí a přiměřenými příklady o ctnostech k životu ctnostnému.

Hlavní zkoušky vykonají se deset dní před prázdninami podzimními za přítomnosti praefektovy a rektorovy; kdyby však rektor nemohl jich se účastniti, pošle k nim za sebe někoho zkušenného. Totéž staň se i při zkouškách velikonočních, aby sezuáno bylo, jak žáci prospěli a kdo z nich schopen jest postoupiti do třídy vyšší.

C. O prázdninách. Prázdniny odpolední dovolují se odpoledne před narozením Páně, letnicemi, Božím Tělem a na celý den každého čtvrtka v době zimní, nepřipadne-li nějaký svátek na úterek nebo pátek; v době letní může býti prázdné ve středu, připadne-li svátek na pátek, ve čtvrtek pak, byl-li v úterý svátek, leda by praefekt školní z vážného důvodu a za souhlasu rektora jinak ustanovil. Prázdniny podzimní počínají se pro třídu nejvyšší v den sv. Františka a pro každou třídu nižší vždy o tři dni později.

D. O knihách spisovatelů, jež v jednotlivých třídách jest vykládati:

1. Ve třídě *rhetorů* vyložiti jest zákony řečnictví dle některého spisovatele, kterýž o tom stručně a pochopitelně pojednal, některou řeč M. T. Cicerona, na př. *Pro lege Manilia*, *Pro Archia poeta*, *Laelius de amicitia*, nebo Cato Maior, nebo *De officiis*, dále některého historika, jako *Sallustia*, *Livia*, *Q. Curtia*, nebo některého jiného spisovatele, který psal slohem ryzejším, také některou knihu Horatiových od a některou z tragoedií L. A. Senecy.

2. Ve třídě *humanitatis* vykládati jest *De officiis* nebo *De amicitia* od Cicerona, některého historika, o prosodii, Horatiův spis *De arte poetica* nebo nějakou knihu jeho od, Martialova epigrammata, některou knihu Aeneidy Vergiliovy, figury a tropy a něco z jazyka řeckého.

3. V nejvyšší třídě grammatikální vyložiti jest syntaxi, důvěrné listy Ciceronovy nebo *Laelia*, příklady *Valeria Maxima*, Vergiliovy *Eclogy* nebo *Georgica* nebo Ovidiův spis *ex Ponto* a podati snadný návod, jak psáti dopisy.

4. V prostřední třídě grammatikální podati jest pravidla o rodu jmen, o pateritech a supinech sloves, hlavní zásady syntaxe, příklady vybrané z Cicerona a Ovidia „*De tristibus*“.

5. V nejnižší třídě grammatikální vyloží se počátky a základy mluvnické, druhy slov, skloňování a časování, hlavní pravidla syntaxe, obecně concordantia nazývaná.

6. Ve třídě *arithmetice* učiti jest počtům a pěkné úpravě slohu a čísti nějakou knihu, z níž by žáci poznali důkazy šťastného života.

7. Ve druhé třídě *scribendě* poučovati jest žáky o slohu, každého dne zkoušeti, co z náboženství na paměť bylo uloženo, čisti knihy nábožné, příklady, životy svatých.

Učitelové všech tříd povinni jsou zvláště v sobotu žákům náboženství vysvětlovati.

Latině učilo se na školách piaristických dle usnesení generalní kapitoly z r. 1637 podle grammatiky od Eman. Alvára vydané, za niž jiná beze svolení představených zavésti se nesměla.

O věku žáků, kteří do škol latinských chtěli přijati býti, ustanovili r. 1656 tehdejší učitelé při gymnasiu litomyšlském (Carolus a S. Maria, rektor, Alexander ab Assumptione B. Mariae, Honuphrius a Praesentatione B. Mariae, Paulus a S. Philippo, Franciscus ab Angelo Custode) až do alšího ustanovení kapitoly generalní nebo provincialní, aby chlapeč až do dvanáctého roku věku svého podržení byli ve škole *scribendi*, tak aby příjdouce na gymnasium vždy po roce o třídu postoupili a majíce 18 let z rhetoriky vyšli. Shledaloť se, že dosud mnozí, kteří před osmnáctým rokem věku svého z rhetoriky na jiné školy odešli, neměli zralé soudnosti a musili na nich déle a k hanbě bývalých učitelů svých pobýti. Také bulla papeže Alexandra VII. ustanovuje, aby do řádu piaristického žádný jinoch před 18. rokem věku svého přijat nebyl; „tudíž sami bychom se zbavovali ovoce žádaného, kdyby žáci námi vychovaní jinam odcházeli.“

Po třech letech usnesla se generalní kongregace v Římě, aby do škol (t. j. přípravných) nebyli přijímáni žáci, kterým ještě není sedm let, nebo kteří jsou neduživí. Dále ustanovila, že každý učitel, který by bez vědomí představeného žádal peněz nebo darův od žáků, bude sesazen a mimo to podle uznání provincialova potrestán.

Určitější řád než s hora uvedený a zevrubnější instrukce praefektům vydal dne 24. listopadu 1666 provincial Karel Pessau, jenž byl dříve druhým rektorem kolleje litomyšlské. Instrukce ty obsahují usnesení kapitoly provincialní a ukládají praefektovi, aby žáky do škol se hlásící jen po předchozí zkoušce přijímal a dle výsledku zkoušky do příslušné třídy vřaďoval. Kdyby přišel žák cizí, nesmí přijat býti bez vysvědčení a svolení rektorova, i kdyby váženou osobou byl doporučen. Aby se předešlo a zabránilo svádám, různicím a nehodám všelikým, zakazuje se všem studujícím gymnasiijním nositi meče, které jest hned na počátku roku jim odniti. První znamení do školy dává se ráno o půl sedmé, v zimě, t. j. ode všech svatých do velikonoc, ve tři čtvrti na sedmou, odpoledne o jedné hodině. Praefektům náleží se starati, aby vyučování školní po druhém znamení trvalo dvě hodiny s přestávkou na půl hodiny; je-li však téhož dne odpoledne prázdno, nečiní se přestávka.

Také jim náleží pečovati o to, aby žáci učili se náboženství z knížky a byli v něm cvičeni v neděli a ve svátek veřejně v kostele, dohlížeti na kázeň žáků, pro něž řád kázeňský má viseti na chodbách, aby stále měli jej na očích. Praefektovi přísluší udržovati žáky v kázni a bázni a je dle těžkosti viny a pro nedbalost ve studiích tělesně, avšak mírně trestati, co nejbedlivěji k tomu dohlížeti, aby učitelé, kterým po dávném zvyku bylo dovoleno žáky pro menší viny trestati, v trestech míru zachovávali. Pro těžké provinění může žák ze škol býti vyloučen jen se svolením rektorovým, jehož jest také potřebí, kdyby vyloučený chtěl zase býti přijat. Jen praefekt může dovoliti, aby žák déle jednoho dne do školy nemusil přijíti. Povinností praefektovou jest dbáti, aby knihy, jež žáci čtou, mravům jich neškodily, psány byly slohem správným a ozdobným, tak aby žáci i rodiče jejich z nich prospěch měli. Ve školách smějí učitelé užívatí jen knih od představeného schválených. Konečně jest rektor povinen k tomu hleděti, aby žáci každého měsíce v den ustanovený sv. zpověď vykonali a tělo Páně přijali.

Z toho času pocházejí nejspíše také zevrubné všeobecné předpisy pro učitele, v magistrity a praeceptory rozdělené.

Magistrů přední povinnosti jest slovem a příkladem o to pracovati, aby žáci v nábožnosti, vědách a dobrých mravech prospívali.

Náboženství křesťanskému učiti jest v nejnižších třídách (legendě a scribendě) jazykem národním, v jiných pak latinským. Ustanoveného dne vysvětliti jest žákům část učiva pro každou třídu předepsaného, aby nazpaměť ji se naučili. V čas vyučování mohou jen arithmetisté a legendisté při mši sv. ministrovati, při mši školní však po pořádku také žáci ostatních tříd.

Každé soboty opakovati jest v každé třídě vše, co za týden bylo probráno; rhetores a poetae atť střídavě s kathedry a s gesty přiměřenými přednášejí řeči a básně. Kdyby na sobotu svátek připadl, vykoná se vše den před tím.

Na počátku každého měsíce dáti jest žákům těžší úkol, aby prokázali svůj prospěch; hodnějším žákům udělí učitel odměny.

Každého dne uloží se žákům, aby do sešitů napsali cvičení slohová, dopoledne a odpoledne ve škole, třetí pak doma. Sešity prohlédne každý týden praefekt, každý měsíc rektor a za roční visitace provincial, aby se přesvědčili, zdali vše řádně se koná.

Těžší provinění trestati vyhrazuje se praefektovi. Než uloží se trest tělesný, čtyři nebo pět ran nejvíce, ale nikdy do hlavy a beze všech nadávek, zkusiti jest jiné prostředky.

Učitel povinen jest se žáky stále jen po latinsky mluvíti a toho přísně dbáti, aby také žáci latinsky se vyjadřovali.

V každé třídě ustanoví se dozorcí (decuriones), kterým ostatní žáci lekce odříkají, učitel pak sám volá toho onoho, aby o spolehlivosti dozorců se přesvědčil, aby také všichni povinnosti své konali. Každého dne opraví učitel, pokud možno, všem žákům úlohy a cvičení v sešitech; je-li veliký počet žáků ve třídě, opravuje dnes jedněm, zítra druhým žákům, nebo dá úlohy žákům řevnicím nebo z vyšších tříd opravití, jen k tomu sám přihlížeje, je-li v sešitě vše napsáno.

Každého dne, zvláště před zkouškami hlavními budiž něco času věnováno zkoušení probrané látky a rozmlouvám o lekci vyložené, úlohách opravených a na konci vyučování přidán nějaký příběh nebo příklad mravní.

Katalog žáků, v němž při každém napsati jest rok narození, národnost, vlast, zdali jest z rodu vznešenějšího, odevzdati jest praefektovi kolem sv. Kateřiny; před prázdninami podzimními předložiti jest praefektovi seznam známek všech žáků, než do matriky zapsáno bude, kdo postoupí a kdo ne.

Pro každou třídu připraví učitelé proslovy, jimiž vznešenější hosté, fundatorové a patronové na konci roku budou uvítáni; místo proslovu odříkávati budou žáci z legendy a scribendy katechismus dle otázek, jež sami vzájemně si dávají a jimž nazpaměť se naučili.

O zkouškách hlavních přednášeti budou žáci nižších tříd bez gest, čemu z knih předepsaných se naučili, jako veršiky mluvnické, listy, obměny vazeb, dospělejší provedou dialogy a žáci z poesie a rhetoriky uspořádají akademie, ovšem jen soukromé a beze vší úpravy komické, leda by provincial k tomu byl svolil.

Za vyučování nesmějí žáci ze školy býti propouštěni ani opisováním nějakým obtěžováni; bez vážné příčiny nesmí ani praefekt ze školy jich vyvolati.

Povinností praeceptorů (domácích učitelů) jest, aby každý mimo školu doma po příkladě učitelově si vedl, o prospěch žáků ve vědách a dobrých mravech se staral, žáky do školy, kostela nebo za zotavením jdoucí stále provázel a nedopouštěl, aby za jakoukoliv záminkou školy zanedbávali. Dále povinni jsou v zimě po 4., v létě po 8. hodině večerní doma se zdržovati, zakázaných her se vystříhati, varovati se nadávek, řečí urážlivých, žertovných, také svěřencům jich nedovolovati, domácím svým příklad dávati, alespoň jednou za týden s učiteli o chování a prospěchu svěřenců rozmlouvati a také rodičů se ptáti, co by při nich bylo napravití. Trestati žáka může praeceptor jenom třemi ranami, nikdy však do hlavy

nebo metlou přes ruce; těžší provinění potrestají rodiče nebo učitelé. Doma jest praeceptor povinen žáka vyzkoušeti z lekcí, pomáhati mu při pracích slohových, je opravovati a ukládati, aby psal dle předpisův učitelových. Když žák úkol svůj vykonal, má praeceptor s ním se bavit a v hudbě jej cvičiti, aby po ulici neběhal a hluku netropil. Mimo to povinen jest zachovávat denní řád a o to dbáti, aby také svěřenci jím se spravovali. Řád ten předpisoval, stále latinsky mluvíti, ráno o 5., v dnech prázdných a ve svátek o 6. hodině vstáti, vykonati ranní modlitby, od půl šesté až do doby, kdy čas jíti do školy, se učit; po dopoledním vyučování školním první hodiny učiti se lekcím, druhou věnovati obědu a třetí zotavení nebo cvičení hudebnímu, po 4. hodině odpolední trochu si oddechnouti a pak studovati až do večere, po níž zábava slušná jest dovolena, nejdéle o 8. hodině po vykonaných modlitbách večerních jíti spat.

Učitelům jednotlivých tříd uloženy jsou tyto regule:

1. Učiteli scholae legendi. Úkolem školy té jest, aby žáci, abecedu poznavše, naučili se řádně čísti knihy jazykem národním psané, pamatovali si učení náboženské, k otázkám z něho ve škole i v kostele hbitě odpovídali a počali také přem psáti. Čas takto se rozdělí: Dopoledne první hodiny začátečníci slabikují, pokročilejší po řadě čtou až do půl desáté, pak půl hodiny z paměti odříkávají katechismus dle Canisia nebo k pobožnosti jsou pobádáni. Odpoledne první hodiny menší poslouchají výklad, větší píší předpisy, druhé hodiny učitel přehlíží a opravuje písmo, konečně dává jako dopoledne otázky z katechismu a ukládá, co žáci doma mají přečísti nebo napsati.

2. Učiteli scholae scribendi. V této škole se žádá, aby žáci dokonaleji než dosud četli v knihách nejen národním, ale i latinským jazykem tištěných a psaných a dovedli oběma jazyky předpisy správně psáti, katechismus odříkávati a při službách Božích ministrovati. Kteří uznáni budou schopnými pro školy latinské, počnou po velikonocích učiti se počátkům latinské mluvnice. První hodiny dopolední ať žáci čtou, druhé ať píší předpisy, které učitel každého měsíce zaměňuje, střídavě přehlíží a opravuje. Pres poledne napíší žáci jeden předpis, přes noc dva, dne prázdného nejvíce tři. Odpoledne první hodiny čísti jest písmo psané, druhé psáti a na to cvičiti žáky jako dopoledne v náboženství nebo v ministrování.

3. Učiteli parvae scholae. Ve škole té učiti jest žáky, aby uměli důkladně skloňovati, časovati a stupňovati, větší pak aby uměli 14 pravidel o konstrukci. Po velikonocích cvičiti jest žáky ve slohu a ministrování, žádati, aby latinsky uměli první caput Canisii a hbitě latinsky četli. Čas jest rozdělití takto: Ráno první hodiny uloží se žákům něco deklinovati nebo konjugovati; zatím učitel pro-

hlíží a opravuje, co žáci doma do sešitů vypracovali. Druhé hodiny se vykládá, opravují vypracování školní a na konec se zkouší. Odpoledne píší si žáci vzory ráno vyložené, druhé hodiny se vykládá a ukládá, aby doma do latiny přeložili dva nebo tři řádky textu mateřským jazykem diktovaného, k němuž významy latinské jest pověděti, ku konci se zkouší.

4. Učíteli *scholae principiorum*. Zde se žádá, aby žáci vedle počátku mluvnice dokonale znali také pravidla o rodech, složených slovech, *praeterita*, *supina*, pravidelné tvary řecké, základy syntaxe, vykládali výbor z listů Ciceronových, uměli z paměti II. kapitolu *Canisii* a cvičili se ve slohu. První hodiny ranní uloží se žákům, aby několik řádků textu jazykem mateřským diktovaného do latiny přeložili, nebo pravidla grammatická již vyložená nebo příklady z paměti napsali, nebo část z toho, co z Cicerona bylo vysvětleno, mateřským jazykem vyjádřili atd. Zatím opravuje učitel domácí práce žákův. Druhé hodiny vysvětluje autory pro třídu tu předepsané, dává to opakovati a zkouší. První hodiny odpoledne píší žáci cvičení slohová, učitel opravuje, co žáci ráno napsali. Druhé hodiny výklad autorův, opakování, zkoušení; konečně ukládá učitel domácí úlohu a přidává pravidla zbožnosti a dobrých mravův.

5. Učíteli *grammatices et syntaxeos*. *Grammatisté* mají znáti všechna pravidla grammatická, ze syntaxe více než *principisté*. V syntaxi jest se snažiti, aby žáci osvojili si dle vybraných listů Ciceronových ryzost řeči latinské a k napodobování listů těch také dle pravidel o listech překlady z řeči národní do latiny byli naváděni, tak aby po velikonocích dle daného *themata* sami listy skládali, mimo to aby uměli rozvázaná slova veršů rhythmicky upravit. V obou třídách vykládati jest verše Ovidiovy nebo Vergiliovy, také něco z *Valeria Maxima* a na paměť ukládati dvě nebo tři přísloví. S velikým bylo by prospěchem, kdyby v obou třídách Jana Komenského „*Janua linguarum*“ po paragrafech byla memorována. Také učiti jest jazyku řeckému, z *Canisia* 3. a 4. *caput* ukládati. Každé první hodiny dopolední dá se oběma třídám totéž *thema* vypracovati, *syntaxistům* však s delším a obtížnějším dodatkem. Co jedni pracují, vysvětluje se druhým autor. Druhé hodiny, kdy jedno oddělení ještě pracuje, opravuje učitel vypracování žákův a zkouší. Odpoledne první hodiny pracují jedni jako ráno o daném *thematě*, druhým učitel vykládá, druhé hodiny vykládá všem. Autory jest tak vysvětlovati, aby žáci obou tříd to pochopili a mohli si to zaznamenati. Po vykonaných opravách uloží se úloha domácí.

6. *Professoru poeseos et rhetoricae*. V poesii ukončiti jest nauku o řeči vázané, v rhetorice o řeči nevázané a cvičiti žáky

recitacemi sobotními, akademiemi a deklamacemi měsíčními v přednášení a gestech. V prvním pololetí zaměstnávají jest poety, aby dle compendia o metrice z Pontana a Massenia různé druhy básní poznali, ve druhém pak jest je cvičiti v užívání figur a numeru řečnického, aby potom za příkladem autorů sami nějaké básně skládali. Rhetory v prvním pololetí jest tak cvičiti, aby ve druhém sami slušnou řeč mohli vypracovati. Mimo to vykládati jest ve třídách těch historické spisy Liviovy, Curtiovy, k tomu hleděti, aby žáci každého dne některým sentencím se naučili, v řeckém jazyku ustanovených dnů dále se cvičili a z Canisia 5. hlavu z paměti uměli. Co do času, ráno i odpoledne vysvětlují se spisy historické, básnické, řeči Ciceronovy, opravují vypracování slohová, ukládají se žákům jako v syntaxi themata k vypracování, tak aby každého dne ve trojím slohu se cvičili, ku konci se zkouší.

7. Učitelé arithmetices. Úkolem této školy jest, aby žáci za jeden rok nejen ve všech druzích arithmetiky praktické byli vycvičeni, ale také uměli všeliké listiny napsati a pak mohli v každé úřadovně povinnosti kancelářské a hospodářské zastávat. Proto byli bohatší žáci přidržováni, aby si koupili německého sekretáře, chudším učitel ve škole diktoval rozličné dopisy, jako gratulace novoroční a j.

Řády uvedené byly časem měněny a doplňovány. Tak o přijímání žáků bylo r. 1742. z usnesení kapitoly generalní obnoveno nařízení z r. 1659, aby praefekt do škol nepřijímal žáků, kterým není sedm let, a do školy nepouštěl takých, kteří svrabem nebo jiným neduhem nakažlivým jsou stíženi, nebo mají oblek špinavý a rozedraný.

Roku 1752. nařídil provincial v téže příčině na základě nařízení od císařovny Marie Terezie vydaného, aby do škol latinských nebyli přijímáni žáci neschopní a tak nuzní, že ani knih předepsaných koupiti si nemohou. Také zkoušeti jest žáky do škol latinských se hlásící, umějí-li pěkně a správně jazykem národním i latinským psáti.

O vyučování latině ustanovovalo totéž nařízení, aby počátky grammatiky latinské vykládaly se jazykem národním, ježto jest známo, jak obtížno jest učiti chlapce latiny úplně neznalé pravidlům latiny z mluvnice latinské. V grammatice a syntaxi diktovati jest ku překládům do latiny text jen jazykem národním, významy ať vyhledají si žáci ve slovnících, ať také jsou naváděni užívati frází, jež při četbě autorů poznali. Mimo pensa latinská ukládati jest žákům, aby také jazykem národním úlohy pracovali a takto v pravopise obou

jazyků se cvičili. Za týmž cílem a koncem jest i poety a rhetory cvičiti, aby psali dopisy jazykem národním.

R. 1768. nařídil provincial, aby učitelé rudimentorum a principiorum neunavně cvičili v konjugování, tak aby žáci, uslyševše různé tvary jazykem národním, po latinsku je vyjádřili i s jmény v rozličných pádech a naopak. V grammaticce a syntaxi cvičiti jest žáky, aby překládali některého spisovatele latinského; tím však nesmí se zanedbat překládání textu jazykem národním diktovaného a vyloženým pravidlům mluvnickým přizpůsobeného do latiny. V poesii ať žáci mimo jiné se navádějí vyhledávati vhodných epithet, jež jsou jaksi duchem básně. V rhetorice mají žáci býti poučovani, jakým způsobem z propositce tvořiti jest periody a jakými částicemi vespolek je spojovati, aby závislost byla zřejma. V téže třídě objasniti jest způsob heuristiky a disponování a toho dbáti, aby ku cvičením takým vybírala se jen themata, z nichž prospěch plyne.

Z řádův a nařízení dosud připomenutých poznáváme, že na gymnasiích piaristických vedle latiny, jež byla hlavním předmětem, jistou měrou také k jazyku národnímu se přihlíželo. V příčině jazyka toho ustanovila r. 1735. kapitola provincialní, aby každá kolej opatřila si potřebné knihy o pravopise národního jazyka, dokud o stejnost nebude postaráno. Že jazykem národním — lingua vernacula — rozuměti jest jazyk český, dosvědčuje nařízení, jež dne 28. ledna 1768. vydal provincial Quido Nicht, a v němž se praví: „Ježto z několika dekretů královských vysvítá, že na školách jest také krasopisu a pravopisu jazyka národního učiti, všichni učitelé ať se přičinují, aby žáci v obojím byli pilně cvičeni. A poněvadž obyčejně pravopis jazyka českého skoro byl zanedbáván, jest o to péči míti, aby alespoň těch pravidel — není-li jiných po ruce — bylo šetřeno, která v Komenského Janua linguarum ku konci se čtou.“

O řečtině nařizovaly starší, s hora uvedené řady, aby počátkům jazyka toho na gymnasiích bylo vyučováno, ale nařízení těch asi málo se dbalo. Pročež vydal provincial Pavel Wildholz r. 1750. nové nařízení, v němž praví: „Ode dávna bylo uvažováno, aby na školách našich také řečtině se učilo, a někteří učitelé také již začali učiti. Aby však úmysl ten konečně byl proveden a velmi užitečné studium tohoto jazyka všeobecně a stále na gymnasiích našich se pěstovalo, nařizujeme učitelům škol latinských, aby alespoň každou sobotu cvičením řeckým vážně věnovali způsobem a postupem tuto uvedeným. Bude-li postup ten zachováván, jest se nadíti, že i učitelé jazyka řeckého dosud neznalí známost jeho si osvoji, a že i žáci, od prvních počátků ponenáhlu postupující, výbornými hellenisty se stanou,

nebudou-li ani ti ani oni množstvím učiva přetíženi, zvláště když učitelé, zaměstnávající žáky prvními a snažšími počátky řečtiny, zatím sami privata industria budou moci se připravovati na následující a těžší. V jednotlivých třídách budiž takto postupováno:

V třídě rudimentorum (nynější první) dostačí, dovedou-li žáci řecká písmena psáti, vyslovovati a trochu řecky čísti. Za tím koncem mohou do svých sešitů neb úloh pravidelných psáti z počátku jen abecedu, pak i některé krátké věty, jež vztahují se k řádnému životu, a jež učitel ze starého a nového zákona nebo některého spisovatele vybral, i s latinským překladem.

V principii ať žáci se učí deklinacím jmen a zájmen, potom stupňování, pravidlům o přízvucích příslušných, jež dle novější nauky na tři obmeziti se mohou; aby paradigmata v paměti lépe utkvěla, mají žáci častěji se cvičiti ve výkladě jmen a zájmen. Mimo to jest jim každé hodiny uložiti jako ve třídě předešlé několik vět s latinským překladem.

V grammatice jest opakovati učivo dosud probrané a vyložiti obvyklejší zkracování čili sloučeniny hlásek, pak se přistoupí ke konjugaci sloves, aby žáci alespoň nejzvláštnější z paměti uměli, a vykládá se dále nauka o přízvucích; v podrobnostech o přízvuku nemusí učitel příliš úzkostliv býti, neboť v té věci shoda mezi grammatiky sotva kdy se stane, a může dokázáno býti, že starší bez nich mohli se obejít, jak svědčí grammatika l. 1740 v Halle Magdeburské latinsky vydaná.

V syntaxi opakují se z počátku konjugace, pak se vysvětlují snažší pravidla o konstrukci a na to nastoupí praktická cvičení. K tomu nadiktuje učitel každého dne vedle pensa latinského nějakou konstrukci, aby ji žáci po řecku vyjádřili, někdy také thema řecké, aby takto poněmáhle připravovali se na překlady. Ku překladům hodí se evangelium sv. Jana nebo jeho snažší listy, ježto v nich častěji tytéž výrazy se objevují. Při takových úlohách mohou se vynechati přízvuky a žádati, aby žáci sami je připsali a tak nauku o přízvucích lépe si osvojovali.

V poesii vykládati jest těžší pravidla řecké syntaxe a zabývati se překládáním. V rhetorice v tom se postupuje a vyloží se některá pravidla o verších řeckých.

Při všem tom mají učitelé toho dbáti, aby zevrubnosti, zbytečnosti a malichernosti pomíjejíce žákům jen tolik vykládali, kolik k poznání jazyka řeckého postačuje, tak aby každý, kdo by později sám v chrám hellenismu chtěl vniknouti, měl cestu volnou a schůdnou.

Nutno jest připomenouti, aby učitelé pro uvarování všelikých zmatků na školách našich všude stejné výslovnosti týchž písmen

šetřili. Jsouf někteří, kteří bita, jiní, kteří vita i bita, jiní, kteří bita a beta, a konečně taci, kteří raději beta než bita a sice nikoli bez vážných důvodů vyslovují. „Compendaria graecae grammaticae institutio“ v Padově 1741 vytištěná učí: „y a Graecis nostris pronuntiatur ut i latinum, sed revera magis accedere debet ad sonum litterae e, et quidem in e convertitur, quoties a Graecis ad Latinos migrat.“ Tuto větu poslední na mysli majíce, říkáme tudíž *alphabeta*, nikoli *alphabita* a vyslovujeme *beta*, *zeta*, *eta*, nikoli *bita*, *zita*, *ita*.

Nechtíce mínění odporná jiných vyvracet i a přihlížejíce k poznání jazyka řeckého, jehož přede vším si žádáme, tažme se, nezáleží-li na tom, jak písmena se vyslovují, a není-li různá výslovnost i v jiných jazycích jim na škodu? Nezelehčuje-li se latina, vyslovuje-li tento *volo*, onen *folo*? Dvojhlásky *av*, *ev*, jež mnozí *af*, *ef*, vyslovují, budeme dle zvyku starých a některých novějších jako *au*, *eu* vyslovovati, tedy *αὐτός* = *autos*, *ευχαριστία* = *eucharistia*, nikoli *aftos*, *efcharistia*. Ostatních dvojhlásek nebudeme vyslovovati po způsobu obecném, *ae* jako *ae* nebo německé *ä*, ježto známo jest, že Řekové starší všechny dvojhlásky pronášeli dvěma hláskami; pročež Virgilius, napodobuje Řeky, napsal *aulai pictai*. Epsilon, ypsilon, omikron, omega vyslovovati jest e-pilon (e temné), y-psilon, o-mikron (o parvum). Konečně sluší si pamatovati, že při výslovnosti Řekové na zřeteli mají přízvuk, nikoli quantitu slabik.

Aby pak vyučování jazyku řeckému dodělalo se výsledku, jehož si žádáme, rektorovi jest v čas obstarati vhodné autory, nejsou-li již po ruce. V novější době vydány byly různé grammatiky; tak grammatika Theofila Golia vyšla v Kodani 1735, v Halle latinská 1740, v Padově 1741, v Curychu 1744, ve Vratislavi 1746, Jakuba Wellera v Lipsku 1749 atd. Vedle grammatik obstarati jest pro učitele také slovníky, jako Schreceliův, Hederichův atd.

Bude-li mimo to někdo z učitelů, zvláště z těch, kteří řečtinou dosud se nezabývali, potřebovati návodu a rady, nestyď se o to žádati; vždyť není nečestno tomu se učit, co věděti čest přináší. Učitelé tříd vyšších, kteří dosud řečtiny nepěstovali a netroufají si dobrého prospěchu se žáky svými docíliti, ať svým důvtipem o to se zasazují, aby žáci na konci roku neodcházeli jazyka řeckého zcela nevědomí a neznalí; ti pak, kteří počínají řečtině od prvních počátkův učiti, ať se snaží takového prospěchu se dodělati, aby se žáky do tříd vyšších postupovali. Tak se stane, že ve všech školách vyučování jazyku tomu, nad jiné ušlechtilému bude zkvétati. Aby pak žáci někdy o tom důkaz podali, buďtež při zkouškách z dějepisu a zeměpisu za naší přítomnosti také některé otázky z řečtiny dány. “

K předmětům ve starších řádech jmenovaným přidán byl později také dějepis a zeměpis. R. 1735 ustanovila totiž kapitola provinciální, aby učitelé na prospěch žáků se přičiňovali do vyučování vetkávati dějiny světské i církevní a každého měsíce zkouškou o prospěchu v nich se přesvědčovali. Roku pak 1752 bylo nařízeno, aby ve tř. V. a VI. vyučováno bylo mimo poesii a rhetorice také historii a přehledné geografii.

Když za XVIII. věku vědy přírodní, jež od XVII. stol. více byli pěstovány, také do škol se zaváděly, nařídil general řádu piaristického encyklikou v Římě dne 29. listopadu 1760 vydanou, aby na gymnasiích ve třídách humanitních neužívalo se knih, kteréž uči novotám mravnost urážejícím, ač od vynikajících spisovatelů jsou vydány; lépeť jest, aby mladici byli méně učení, než méně nevinní. Ať tudíž učitelé opatrně si vedouce pomíjejí věci kluzké a nebezpečné a v části přírodopisné, která se týká anatomie těla lidského, vynechávají vše neslušné. Takto zbude čas na výklad zásad ethických, nade vše jiné užitečných a s řádem našim se srovnávajících.

O kázeň žáků postaráno bylo již v řádech a nařízeních s hora uvedených; nicméně po visitacích ročních provincialové doporučovali nejen předpisy starší o kázni, nýbrž přidávali také nové. Tak nařídil r. 1736 provincial, aby žákům bylo zakázáno prvního máje postavovati máje před domy.

Na gymnasiích piaristických byla jako na jezuitských zvláštní péče tomu věnována, aby žáci naučili se také přednášet i.. Řád s hora uvedený (str. 23.) ukládal, aby žáci třídy V. a VI. každé soboty s katedry přednášeli s přiměřenými gesty řeči a básně, jež sami sepsali a učitel opravil. Kapitola provinciální 1682 ustanovila, aby studující mládež cvičena byla co do hlasu i gest veřejně vystupovati na divadle; r. 1711 nařídila, aby professor rhetoriky ročně jenom jedno řádné a od něho složené drama a dvě deklamace provedl, učitelé pak tříd nižších aby se žáky nacvičili jeden divadelní kus a jej s nimi před červencem provedli. Učitelé však, kteří chtěli drama napsati, povinni byli synopsi dříve provincialovi ku schválení zaslati a vypracování samo rektorovi nebo praefektovi nebo jich zástupcům k censuře předložiti, než začali je zkoušeti. Při představení samém nesměl žádný učitel něco provésti, co při hlavní zkoušce týden před představením vykonané nebylo mluveno a děláno, sice trestán byl třemi posty týdně o chlebě a vodě. R. 1729 bylo nařízeno, aby při hrách divadelních jen zřídka užívalo se jazyka národního, produkce žáků nižších aby trvala nejdéle dvě hodiny, aby bez svolení provincialova neprováděly se látky zamilované, v ději nevystupovaly osoby ženské, vetkané mezihry aby byly vtipny

a slušny. Po visitaci r. 1739 ustanovil generalní visitator P. Basilius a S. Antonio, že každý učitel, který by příště v čase ustanoveném neprovedl svého dramata, musí o prázdninách konati duchovní cvičení a za ten čas nedostane vína. Protože ustanovení toto nebylo zachováno, obnovil je r. 1740 provincial P. Silverius a S. Theresia, nařidiv, aby učitelé nižších škol latinských „artiunculas dramaticas“ provedli postupně v máji a červnu, jak rektor určí, tak aby červenec zůstal professorovi rhetoriky k řádnému provedení jeho dramata. Po pěti letech nařídil provincial, P. Germanus a S. Adalberto (Jandík, rodák litomyšlský), aby professorové rhetoriky svých deklamací, které nemají psány býti po způsobě dramatu metrem jambickým, nýbrž verši rozličnými nebo řečí nevázanou, přes velikouoce neodkládali, a učitelové aby synopse svých dramatu chápavosti žákův a pravidlům poesie dramatické přizpůsobené na počátku roku předkládali k censuře a schválení. V kongregaci rektorů r. 1766 bylo ustanoveno, aby učitelé parvy a principie neprováděli dramatu v divadle, nýbrž pouze ve škole za přítomnosti rektorovy, praefektovy, jeden nebo dva dialogy většího počtu žákův, učitelé syntaxe pak aby se žáky provedli v divadle cvičení v pohybech a přednášení přes půl hodiny trvající, konečně professoři rhetoriky dvě deklamace, z nichž každá by přes půl hodiny trvala, a na konci července drama, jež by dvě hodiny vyplnilo, tiskem však vydati se nesmí. R. 1770 bylo provincialem P. Gilbertem a S. Leopoldo nařizeno, aby professorové rhetoriky deklamací svých nekonali dle své libosti, nýbrž jen v dobách ustanovených a sice první před velikonočními, druhou v červnu, třetí v srpnu; učitelé pak tříd ostatních povinni jsou ročně dvě akademie, první v únoru, druhou v červenci uspořádati a při nich dialogy ryzi a uhlazenou latinou vypracované a souvislé dáti přednáseti. Za dialogy spracovati jest něco z učiva dle knihy v každé třídě probraného, nebo z řečtiny, dějepisu, zeměpisu, zvláště z nauky náboženské. Akademii zahájiti jest proslovem nebo krátkým uvitáním, potom následují jednotlivé dialogy; akademie se ukončí doslovem nebo poděkováním. Akademie, jakož i deklamace rhetorů nesmějí se příště konati v divadle, nýbrž ve škole nebo na jiném místě vhodném beze vší okázalosti, bez obleků komických, hlaholu trub a jiných nástrojů hudebních; také nesmějí se k nim připustiti ženské, ba ani matky žákův.

Deklamace a divadelní představení žákův gymnasijských odstranilo nařízení císařovny Marie Teresie r. 1775 a zavedlo za ně veřejné zkoušky na konci roku školního, jak navrhl piarista P. Gratian Marx.

Jaké kusy dramatické byly od professorův gymnasia litomyšlského sepsány a od žákův každého roku provozovány, zaznamenáno

nenacházíme. V knihách „*Annotationes domesticæ*“, do nichž zapisovaly se všeliké zprávy kolleje, škol a dějin souvěkých se týkající, čteme jen, že 11. února 1714 provedli rhetorové „*drama boemicum cum plausu*“, že dne 30. března 1738 provedli rhetorové v novém divadle napolo teprve zřízeném za přítomnosti hraběte Frant. Vác. z Trautmannsdorfu a jiných hostí tragoedii de Mausolo et Artemisia, kterými utrpení Spasitelovo se znázorňovalo. Mezi událostmi r. 1746 jest zapsáno, že dne 11. máje P. Herman se syntaxisty a grammatisty v divadle provedl Tomáše Nadasdya, jak statečně hájí pevnosti budínské proti Solimanovi. R. 1749 provedl P. Gilbertus, professor rhetoriky a poesie, první svou, velmi vhodnou deklamaci o míru Europě opět získaném. Téhož roku dne 4. srpna dával týž professor „*drama eleganter compositum*“ za přítomnosti hrabat Frant. Vác. Trautmannsdorfa, Schlicků, Pachty, Hohenzollern, Rindsmaul a j.

Školní rok počínal se na gymnasiích piaristických po všech svatých 2. – 8. listopadu službami Božími a tak zvanou promoci, při níž promluvil některý professor k žákům. Tak r. 1735 byla promoce dne 8. listopadu, při níž „řečí výbornou P. Germanus žáky napomínal k pilnosti a zbožnosti.“ Při promoci dne 8. listopadu 1748 promluvil k žákům P. Quirinus „*de studio castae latinitatis cum studio historiae et geographiae coniungendo*.“

Konec školního roku býval v první polovici měsíce září. Jak rok jest ukončiti, nařídil r. 1743 provincial P. Silverius a S. Theresia toto: Praefekt škol oznámí asi dva týdny před Narozením P. Marie, kterého dne nejdříve rhetorům a poetům dány budou komposice. Ustanoveného dne po službách Božích nadiktuje praefekt nebo jeho zástupce od rektora ustanovený nejdříve rhetorům, pak poetům polovičku krátkého themata, jež studující do 10. hodiny mají vypracovati, na čisto opsati a odevzdati; odpoledne nadiktuje se oběma třídám společně druhá polovice themata, jež před 5. hodinou musí býti vypracováno a odevzdáno. Právě tak se stane v ostatních třídách, které mívají po dvou komposicích. Kdo thema nadiktoval, musí po čas práce u žáků zůstat. Na prázdniny nebyli žáci gymnasijní najednou a jednoho dne propouštěni, nýbrž po třídách. Propouštění toto trvalo od Narození P. Marie až do 20. září; jednoho dne totiž žáci některé třídy se rozloučili a příštího dne po zkouškách odešli na prázdniny. Příštího dne po Narození P. Marie odcházeli rhetorové, 11. září poetové, 14. syntaxisté, 17. grammatisté, 18. principisté, 20. parvisté. Podle nařízení dvorního počaly se r. 1754 prázdniny podzimní dne 20. září po prvé najednou pro všechny žáky všech tříd.

Prázdniny v roce školním upraveny byly řády s hora připomenutými, jež pozdějšími ustanoveními byly doplňovány.

Tak ustanovila r. 1735 kapitola provincialní, že za doby zimní dovoluje se každého téhodne jeden den prázdno, vyjmouc týdny, v nichž mimo neděli případnou dva svátky.

Jak jsme již dříve (na str. 16.) pravili, nejsou ani matrikule, ani katalogy gymnasijni ze všech let zachovány. Matrikule v archivě gymnasijním chované obsahují jména žáků, kteří v letech 1650—1653, 1662—1684, 1714—1741, 1750—1804, 1805—1839, 1839—49 na gymnasii studovali, nebo do tříd přípravných chodili. Před seznamem všech žáků jednotlivých tříd uvádí se každého roku jméno praefektovo, za jmény žáků každé třídy podepsán jest professor nebo magister, který toho roku ve třídě té vyučoval, a na konci seznamu provincial, který visitaci vykonal. Při jmenech žáků v matrikulích není kalkulů, leda sem tam různé poznámky, jako: Studiis valedixit, transiit ad arithmeticeam, † requiescat in pace atd. Katalogy zachovaly se od r. 1720 až po naše časy. V katalogu z r. 1720, kdy počalo se učit v nové prostrannější budově školní, na počátku čteme chronogram:

Anno Domini, quo prima gLorIa VIsa noVIs
NVMIne Dante sChoLIIs.

Jak do katalogu před r. 1762 zapisovány byly posudky o pilnosti, mravnosti a způsobilosti žáků, poznáváme z přiložené tabulky, v níž podáváme kalkuly několika rhetorů z r. 1750.

Nomen et cognomen	Notae	Calculi
Augustinus Lothringer	Pro viribus satisfacere conatus est	a
Carolus Langer	Ingenio aliquantum tardiore	a
Carolus Holtzer	Invitis Musis tractat litteras	a
Franciscus Bielina	Et ingenio et humanitate et industria primus omnium	A
Franciscus Rauscher	Ingenii tarditatem pertinaci laborando studio compensavit	A
Franciscus Huschka	A primo secundus, aut potius alter primus	A

Nomen et cognomen	Notae	Calculi
Franciscus Hornischer	Indolis ac litteraturae admodum bonae	A
Georgius Strziteczky	Satisfecit	a
Henricus Strakele	Labore vicit obstacula naturae	a
Jacobus Vaczek	Strenuus litterarum cultor	A
Joannes Ledczebe	Ultra vires nemo cogitur	a
Joannes Drabek etc.	Plus fecisset, si voluisset	a

Jiné posudky na př. jsou : *Primis proximus, aut potius unus ex primis. Ingenio et industria de principatu contendit cum omnibus. Non invitis Musis tractavit litteras. Apolline non invito carmen pangebatur. Fecisset, si potuisset. Mutus piscis, a nulla re laudabilis. Aratro aptior, quam studiis. Voluit, sed non potuit ob imbecillitatem ingenii.*

Od r. 1762 čtou se v katalozích vedle jmen „notae, calculi morum et profectus relati ex rhetorica, poesi, syntaxi, grammatica, ex historia, geographia, geometria, ex graecanica et arithmetica,“ jež přisoudili rector, praefectus, examinators a professor každý zvlášť. R. 1765—1776 jsou „notae“ psány na několika řádcích, r. 1777 klasifikovány jsou mores: „egregii, commodi, mediocres, dissoluti,“ ingenium, industria, profectus číslicemi I, II, III.

Že kollej piaristická a gymnasium hued od počátku měly knihovnu, o tom svědčí kronika kollejní. Již za vpádu švédského r. 1643 skryl první minister P. Alexander šatstvo a všechny knihy před nepřítelem. R. 1699 odkázal Karel Frant. Kotzian z Kronenfeldu knihovně piaristické 250 svazků. R. 1707 měla knihovna ta 2240 svazků. R. 1745 daroval hrabě Frant. Vác. Trautmannsdorf knihovně „duo volumina Joannis Christophori de Jordan complectentia 4 tomos de Originibus Slavicis tractantes anno 1745 edita.“

S gymnasiem litomyšlským spojen byl také **ústav filosofický**, z počátku **soukromý**, od r. 1733 pak **veřejný**. První zmínka o něm děje se r. 1674, kdy ve **familií domus** po **prvé setká-váme se také s professorem filosofie a šesti kleriky filosofii studujícími**. Za následujících let bývalo vždy 6—10 kleriků, kteří filosofii studující na učitelství se připravovali. Předpisovalť v příčině té apoštolské breve papeže Innocence XII. dne 5. září 1695 generalu řádu piaristického, P. Janu Františkovi a S. Petro dané, že z mladších členů řádových nesmí nikdo ve škole učit, kdo po dvě léta **rheto-rikou a jazykem řeckým ve školách humaniorum se nezabýval a pak dvě léta filosofie nestudoval**. V těchto dvou letech vykládati bylo filosofům, kteří v logiky a fysiky se dělili, filosofii tímto postupem: Každé soboty **ethiku, logiky vyjímajíc**. Prvního roku v I. čtvrtletí „*Commendatio doctrinæ S. Thomæ, Modus disputandi et summulæ sen logica minor*,” ve II. čtvrtletí „*Prooemialia logicæ, in quibus primo de Ente rationis, inde de reliquis prooemialibus, post hæc de uni-versalibus in communi*,” ve III. čtvrtletí „*De universalibus, in particu-lari de antepredicamentis, de predicamentis substantiæ, quantitatis et qualitatis*,” ve IV. čtvrtletí „*de relatione et reliquis predicamentis, de postpredicamentis et syllogismo demonstrativo, opinativo et sophistico, nisi forte de sophistico actum fuerit in summulis*.” Dru-hého roku v I. čtvrtletí „*physicæ prooemialia et de Ente mobili in communi*,” ve II. „*de Ente mobili, de Ente locali et vitali*,” ve III. „*de generatione et methodis*“ ve IV. „*metafysica*“. Na konci školního roku bývaly disputace z veškeré filosofie.

Vedle klerikův účastnili se vyučování filosofického také posluchači světské. O tom svědčí zpráva v kronice kollejni r. 1693 zaznamenaná, že 3. září disputaci z veškeré filosofie měl v zámku hrabě Václav Trautmannsdorf, jemuž odporovali P. Vác. Jaucher, superior jezuitský na Chlumku, jesuita P. Jiří Vyskočil, františkán P. Justus z Mor. Třebové, Jiří Vil. Jedlička, děkan litomyšlský, a farář Mik. Brut.

R. 1733 dne 9. listopadu počalo se na gymnasii litomyšlském **veřejné studium filosofické**, k němuž přihlásilo se toho roku jen 14 světských žáků, protože pozdě o tom došlo rozhodnutí. Posluchárna pro filosofy byla v dolní místnosti kollejni hned u dveří. Na vytápění této místnosti daroval hrabě Frant. Vác. z Trautmannsdorfu, štědrý příznivec piaristův a gymnasia, 40 sáhů dříví. Roku příštího dne 8. listopadu počalo se „*studium publicum logicæ*“, čili byl otevřen druhý ročník filosofie a sice v **panském domě s kollejí sousedícím**, v němž dosud panský obroční bydlíval, jež však hrabě pro filosofii postoupil, dav do něho z kolleje dvéře probourati.

Dle nařízení provinciala P. Germana Jandíka dne 17. října 1745 daného byli též světšti posluchači filosofie v Litomyšli povinni obcovati v neděli a ve svátek odpoledním službám Božím. Ve druhém ročníku měla se látka z filosofie předeepsaná v máji ukončiti a pak vykládati látka z práv určená. Aby vše se probralo, nesmějí se za příkladem ústavů filosofických o třech ročnících prázdniny prodlužovati. Lekce počítí jest hned příštího dne po promoci žáků z tříd humanitních, a každá lekce má každého dne trvati sedm čtvrtí hodiny. Prázdniny vánoční budou pro filosofy od štědrého dne do nového roku, velikonoční od květné do bílé neděle; v zimě bude každého téhodne celý den, v létě dva půldne prázdno. Studium ukončí se koncem srpna. Rektor kollejni jest povinen při zkouškách všech filosofův osobně o jejich prospěchu se přesvědčiti.

Kolik každého roku bylo studujících filosofů, není nikde zapsáno; jen r 1750 čteme v kronice kollejní, že toho roku bylo 50 filosofův. Z téže kroniky se dovídáme, že filosofové obou ročníků mívali každého roku zkoušky čtvrtletní, a že majitel panství, často jmenovaný František Václav hrabě z Trautmanndorfu filosofům velmi přál a často značné dary jim uštědřil, aby společně se pobavili.

Když za první války slezské osvobození Prahy od vojska francouzského a bavorského mělo 20. ledna 1743 v Litomyšli službami Božími v děkanském kostele býti oslaveno, vyslovil hrabě přání, aby filosofové zdejší po příkladě pražských se ozbrojili a tak královně své věrnost osvědčili. Filosofové rádi uposlechli a, přibравše mezi sebe několik arithmetistův a rhetorův, účastnili se ve zbroji slavnosti té a došli za své chování všeobecné pochvaly. Chtěje pak hrabě, aby sbor ten pro budoucnost se udržel a při zvláštních slavnostech vystupoval, daroval mu nový prapor světlózelený, na jedné straně jménem P. Marie, na druhé obrazem Početi P. Marie a znakem rodu Trautmannsdorfského ozdobený. S praporem tímto vystoupila legie studentská, jež čítala s filosofy a některými humanisty přibranými 134 studující a ze tří zástupů se skládala, dne 27. ledna 1743 za hlaholu hudby a výstřelů z hmoždířů na veřejnost. Členové měli oblek světlózelený, klobouky s bílými a zelenými stuhami, lněné střevíce „štiflety“ zvané. Vystoupením a chováním svým hraběte tak uspokojili a potěšili, že sboru daroval peníze, víno, pivo a zvěřinu a také na vyšší místa o studentském sboru litomyšlském zprávu podal. Když legie studentská účastnila se „cum apparatu et obsequio bellico“ veřejného průvodu o Božím Těle (16. června 1743), hrabě daroval jí opět víno, pivo a 30 zl. a byl při její zábavě. Sbor tento účastnil se dne 23. ledna 1745 uvítání krále polského, Augusta III., když s manželkou svou, Marií Josefou, dcerou císaře Josefa I., do Litomyšle přijížděl.

Legie studentská trvala v Litomyšli, pokud školy filosofické nebyly zrušeny. Po královském nařízení dne 14. října 1752 sem došlém, že vyučování vyšším vědomostem mimo university všeobecně se zakazuje, měla filosofie při gymnasii litomyšlském tím rokem přestati; ale provincial činil v Praze i ve Vídni všemožné kroky, aby se udržela. Také okolní města podávala ke dvoru žádosti, aby ústav filosofický v Litomyšli byl zachován, a stavové království Českého řádem byvše požádání vyslovili se v podání svém ku královně, že pro blaho obecné studium filosofické v Litomyšli jest prospěšno a že universitě pražské není na ujmu. Na počátku r. 1754 vyslal provincial zdejšího rektora, P. Augustina Königa do Vídne, aby u dvora samého o zachování ústavu filosofického vyjednával. Ve Vídni dověděl se rektor, že jesuité namluvili kardinalu Olomouckému i arcibiskupovi Vídeňskému, tito pak dvoru, že piaristé ve vyšších školách učí zásadám pošetilým, ano kacířským, jak prý dosvědčují these theologické, jichž nedávno P. Cornelius a S. Jacobo v Mikulově zastával, a jež zavrženým jansenismem páchnou*).

Dne 3. února měl rektor u císařovny Marie Terezie slyšení. Vyloživ, že dekretem královským bylo piaristům dovoleno, aby v Čechách mimo Prahu a v městech, kde mají školy humaniorum, také vyšším vědomostem vyučovali, snažil se dokázati, že studující gymnasia litomyšlského pro velikou vzdálenost a pro veliké výlohy na universitě pražské a olomoucké filosofii studovati nemohou. Královna odpověděla, že setrvává při rozhodnutí svém, aby studii vyšších nebylo v městech, v nichž není universit, že více universit není potřebí, ježto na dosavadních býval značný počet studujících, kteříž absolvovavše filosofii neuměli ani listu, ani písmen řádně napsati; pročež bylo nutno reformu škol naříditi a předspsati, čemu a jak učiti, aby studující lépe prospívali. Veřejnosti prý postačí a bude na prospěch, bude-li méně učencův, ale zato více takých, kteří dovedou psáti, listy upravit a počítati. K tomu ještě dodala královna, že ku své nevoli dověděla se o jakémsi učení theologickém, co do víry podezřelém, které jakýsi piarista tiskem vydal. Rektor dovolil si královně vysvětliti, že jesuita Wisinger a mnozí učenci, jmenovitě Journallius na školách katolických these ty právě tak, jako piaristé vykládají, a že jesuité pomlouvají piaristy, jakoby ve vyšších vědách byli méně obeznali a tudíž méně schopni vyučovati. Konečně odevzdal královně písemnou žádost, aby studium filosofické v Litomyšli nebylo rušeno. Královna na to jej propustila, ujišťujíc, že studium jen na čas jest zrušeno, dokud se nepřesvědčí o výsledcích reformy na školách. Po

*) V thesech těch neshledali theologové římsí, jimž předloženy byly k posouzení, nic kacířského, a P. Corneliovi bylo dovoleno dále učiti.

audienci dověděl se rektor, že hlavně arcibiskup Vídeňský „totus a Jesuitis fascinatus“ nejvíce o to se přičinil, aby piaristé nesměli učit filosofii, a že jesuité skrze tohoto příznivce svého královnu chtěli přijmět, aby novým dekretem zakázala piaristům učit také poesii a rhetorice; ale ode dvora bylo prý jim odpověděno, že piaristé umějí v těchto třídách vyšších učit jako jiní.

Co takto o zachování studia filosofického v Litomyšli bylo jednáno, učili piaristé filosofii dále i r. 1753 a 1754 a zanašeli se úmyslem místo filosofie zříditi zde studium theologické, na něž Ant. Tureček, rodák litomyšlský a farář v Písečné, smlouvou se zavázal 4000 zl. uložit. K domluvám bisk. vikáře a faráře v Ústí nad Orlicí, Mosbendera, odvolal farář Tureček tuto nadaci na studium theologické a věnoval ji městu Litomyšli na vyzdvižení fary v Mladočově; ale konsistoř fary nepovolila.*)

Konečně dne 9. března 1754 dostali piaristé od krajského hejtmána ultimatum královské, že se jim nedovoluje dále vykládati filosofii studujícím světským. Tím rokem tedy přestalo v Litomyšli veřejné studium filosofické a bylo teprve r. 1802 zase obnoveno; soukromé však pro kleriky řádu piaristického trvalo dále, jak o tom svědčí kronika kolejní.

---

*) Kapítál ten vydalo město r. 1766 příuzným dárcovým.

Doba druhá.

Gymnasium za vrchní správy státní.

1778—1849.

A. Gymnasium pětitřídní.

1778—1818.

Gymnasium litomyšlské spravováno bylo od počátku svého trvání jen představenými řádu škol pobožných. Změna v té věci stala se za panování bystroduché císařovny a královny Marie Terezie, která snažila se v říši své nejen hmotný blahobyť povznést, nýbrž i vzdělání duchovní zvelebiti a rozšířiti. Za tou příčinou bylo vydáno za vlády její mnoho dvorních dekretů, jež zřízení všeho školství upravovaly a místo dosavadního dozoru kněžského dozor státní nad ním zaváděly. Nový řád r. 1751 vydaný týkal se netoliko universit, nýbrž i gymnasií, upravuje na těchto přijímání žákův a vyučování jazyku latinskému a národnímu v jednotlivých třídách.

Za války sedmileté zasaženo bylo hloubě do školství. Při reprezentaci čili potomním guberniu zemském zřízena byla totiž zvláštní kommisie nad školami a podřízena nejvyšší dvorské kommissi školní ve Vídni, jež při nejvyšší spojené kanceláři právě byla zřízena. Jak představeným a úřadům církevním vrchní dozor na školy ponenáhlu byl odnímán a úřadům státním přikazován, po-

Central Building, University of California, Berkeley

1911

1912

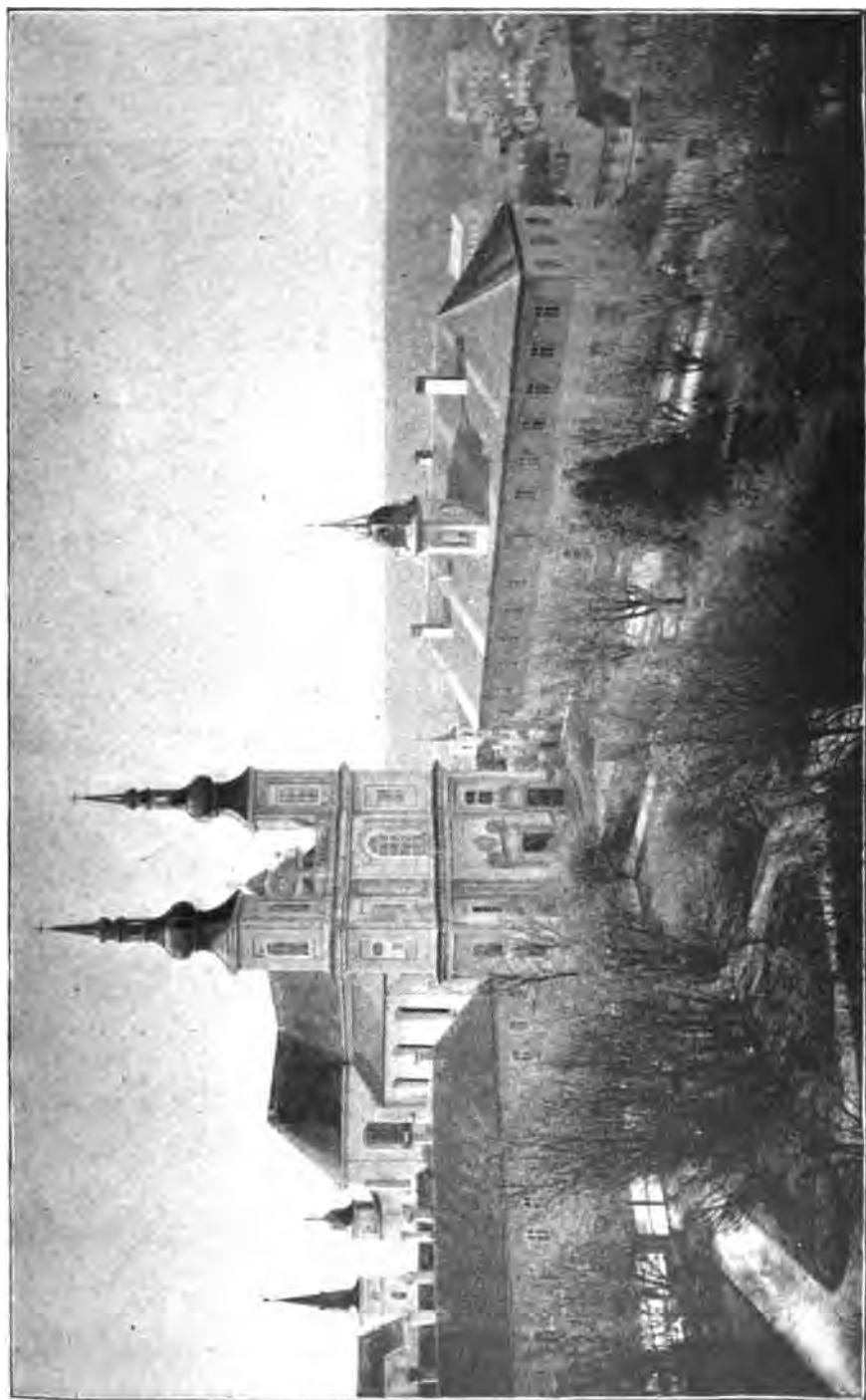
1913

1914

1915

1916

1917

C. k. vyšší gymnasium, chrám a kollej piaristká.

znáváme z nařízení r. 1761 krajským hejtmanům daného. Prikazovalo se jim, aby příberouce z kněžstva ještě dva visitatory na počátku každého roku visitaci na gymnasiích ve svých krajích vykonali za tím cílem a koncem, aby mladíci ze stavu městského a sedlského, kteří nemají nadání k studiím akademickým nebo liknavými se prokázali, na školách nebyli trpěni. Toho roku na gymnasiu litomyšlském nařízenou visitaci vykonal dne 3.—5. září hejtman kraje chrudimského, Václav Jan Mladota ze Solopisk, s tajemníkem Janem Mateou a s visitatory, Vojtěchem Kličkou, farářem litbašským, a Tomášem Arazimem, farářem v Dolním Oujezdě. Zkoušení byli zároveň žáci dvou tříd; v jedné třídě předsedal krajský a přítomen byl rektor a jeden visitator, ve druhé pak třídě řídil zkoušku tajemník s praefektem a druhým farářem. Po zkoušce chválil krajský prospěch žákův. Podobným způsobem konány byly zkoušky též v letech následujících.

Že císařovna Marie Terezie řádu piaristickému přála a jeho působení ve škole příznivě posuzovala, vysvítá z několika okolností. Tak r. 1767 odpověděla provincialovi za audience se tázajícímu, může-li také císaře Josefa II. o slyšení žádati: „Arciť musíte také k císaři; vždyť jste představeným řádu tak důstojného, jenž státu našemu důležité služby prokazuje.“ Když r. 1773 bullou papeže Klimenta XIV. zrušen byl řád jezuitský ve všem křesťanství, odevzdala císařovna Marie Terezie gymnasia v říši své jednak řádu škol pobožných, jednak učitelům světským od vlády dosazeným a ze zabavených statků jezuitských, z fondu „exjesuitského“ čili studijního udržovaným. Brzy na to povolala piaristu P. Gratiana Marxa, představeného savojské akademie ve Vídni, aby novou osnovu pro gymnasia vypracoval. R. 1775 jmenovala piaristu P. Adaucta Voigta, otce české numismatiky a spisovatele o výzkum a dějiny vzdělanosti v Čechách velezasloužilého, professorem dějepisu při universitě vídeňské a ustanovila, aby čtyři piaristé na útraty státní ve Vídni pobývající s novým systemem škol normalních a latinských se seznamovali. Když provincial, P. Augustus Schmidt císařovně při slyšení za tuto milost děkoval a k mnohým otázkám škol piaristických se týkajícím odpovídal, potěšila jej velmi císařovna svou výpovědí: „Jen ať máte dostatek učitelův. Po odchodu jesuitů spoléhám se na váš řád nejvíce, a brzy o tom se přesvědčíte, jako se přesvědčili Uhři a Rakušané.“

Počátkem roku školního 1775/6, který v Litomyšli pro nedostatek místností v budově gymnasijsní požárem r. 1775 velmi poškozené (viz na str. 15.) počal se teprve dne 20. listopadu, v život vešel nový řád pro gymnasia P. Gratianem Marxem vypracovaný a císařovnou Marií Terezií dne 13. října 1775 schválený. Z řádu toho

podáváme zde jen to, co provincial připses zvláštním sem oznámil. Vyučovati jest denně 4 hodiny, ráno od 8. do 10., odpoledne od 2. do 4. hodiny. Po ranním vyučování sloužiti jest pro žáky mši sv., po odpoledním modliti se s nimi litanie. Času, kterého dříve na akademie a deklamace se potřebovalo, užiti jest zvláště k tomu, aby žáci řádně se naučili předmětům každé třídě vyměřeným a dovedli mluvíti uhlazenou latinou.

Důležité změny na gymnasiích způsobeny byly dvorními dekrety, jež r. 1777. byly vydány. Tak ustanovoval dekret v květnu vydaný, aby v Čechách učilo se dále jen na 13 gymnasiích, totiž v Praze na Malé Straně, na Novém a na Starém Městě, v Budějovicích, Strakonických, v Plzni, Chebě, Doupově, Litoměřicích, Kosmonosích, Hradci Králové, Broumově a Litomyšli; v jiných městech, v nichž gymnasia se ruší, zříditi jest německé školy hlavní.

Druhým dekretem dne 13. srpna téhož roku vydaným se nařizovalo, aby od škol. roku 1777-8 gymnasia jmenovaná a dotud šestitřídní měla jen pět tříd, totiž tři třídy grammatikální (*infima*, *media*, *suprema classis grammatices*) a dvě humanitní, rhetoriku a poesii, která bude nyní třídou nejvyšší. V každé třídě ať učí jako dosud jeden professor všem předmětům kromě náboženství, jemuž učiti bude katecheta; každý professor grammatikální ať se svými žáky od I. do III. třídy postupuje, professor humanitní pak z rhetoriky do poesie. Vyučovacím jazykem ve dvou třídách nejnižších bude němčina (čeština ještě po tři léta jen na gymnasiu Novoměstském v Praze, Plzni, Ném. Brodě a Kosmonosích), v ostatních třídách vyšších latina. Pro gymnasia budou vydány nové knihy školní. Vedle gymnasií ať jsou v městech ještě 4 školy normalní, v každé zvláštní učitel, direktoru škol těch podřízený. Prvním direktorem škol normalních v Litomyšli byl P. Bonifacius.

Třetí dekret z téhož roku nařizoval, aby krajští hejtmanové byli direktory všech gymnasií v každém kraji. Tak přišlo gymnasium litomyšlské pod dozor a správu státní, nazývalo se královským a užívalo k pečetění znaku království Českého.

Prvním direktorem od vlády nařízeným byl Jan Adam Rašín, svobodný pan z Risenburka, hejtman kraje chrudimského. Zástupcem jeho byl vicedirektor, který býval spolu kommissařem náboženství a povinen býti při všech zkouškách veřejných. Vicedirektora ustanovovala z počátku královská kommisie školní, později konsistoř. Prvním vicedirektorem gymnasia litomyšlského byl tehdejší

rektor P. Gilbertus Burggraf.*) Bezprostřední představený gymnasia slul jako dříve praefekt. Vrchní dozor nade všemi gymnasií v Čechách vykonával královský direktor studijní v Praze. Prvním direktorem v Čechách byl Karel Jindřich Seibt. Nejvyšší úřad školský byla dvorní kommisie školní ve Vídni.**)

Professoři a učitelé gymnasia litomyšlského jakožto členové řádu piaristického byli mimo to podřízeni praefektovi gymnasiijnímu, rektorovi kolleje a konečně provincialovi svému. Tento ustanovoval jako dosud učitele, určoval, ve kterých třídách budou učit, nebo posýlal je odtud na jiné ústavy. Právomocnost tato obmezena byla r. 1786, když krajský hejtman nechtěl trpěti, aby provincial bez jeho vědomí professory odtud jinam posýlal, ježto mu náleží jen o to se starati, aby každá třída měla učitele schopného, jmenování však a přesazení učitelův a praefektů nesmí se díti bez vědomí krajského úřadu a beze svolení gubernia zemského. K stížnosti provincialově odpověděno bylo dvorním dekretem ze dne 31. července 1787 v tento rozum: „Učitelové a praefekti škol jsou ovšem jako členové řádu svému představenému řádovému co do kázně klášterní a mravného chování podřízeni, ale jako učitelové ve školách gymnasiijních a normalních podléhají dozoru a správě úřadů krajských a zemských a dvorní kommisie školní. Provincial nesmí také zkoušek žáků nařizovati a do správy školní se plést. Ježto nařízením ze dne 6. prosince 1784 byly zrušeny druhdy obvyklé visitace provincialů všech řádů, má provincial piaristický právo jen tenkrát a v těch domech řádových visitaci vykonati, když nepořádky nebo jiné důležité příčiny přítomnosti jeho vyžadují. Ostatně visitacemi ročními způsobují se řádu jen značné výlohy, jež na věci důležitější mohly by se obrátiti.“ Podobně vyřízena byla i druhá žádost, kterou provincial r. 1791 v téže věci k samému dvoru podal.

Povinnosti praefektovy určovaly zevrubné instrukce r. 1780 vydané. Z nich vyjímáme toto: Praefekt má stále býti si vědom toho, že na vychování mládeže závisí dobré nebo špatné, schopné nebo ničemné potomstvo, budoucí blaho státu. Pročež náleží praefektovi, aby sám křesfanský a vzorně žil, svědomitě, věrně a horlivě povinnosti své vykonával, o pořádek dbal, k učitelům i žákům shovívavě se měl, všecky zákony a obvyklosti zachovával a o to se staral, aby také podřízení jich šetřili.

*) Když pro rok příští za vicedirektora navržen byl rektor, neschválila ho studijní kommisie, protože Její Vel. si nepřeje, aby rektorové kolleji piaristických byli zároveň vicedirektory gymnasiijními.

**) Posloupnost zemských direktorů, krajských hejtmanů, vicedirektorů, rektorů a praefektů gymnasia litomyšlského podáváme v přehledném seznamě

Praefekt podržzen jest školní kommissi, direktorovi a vice-direktorovi. Na kommissi školní může se jen prostřednictvím direktorovým obrátiti. Beze svolení direktorova nemůže žáků přijímati, ani vylučovati, ani do vyšší třídy pouštěti. Je-li direktor v místě samém, musí mu měsíčně zprávu ústně podávati, není-li v místě, podávej mu dvakrát za rok, a sice po zkouškách velikonočních a celoročních, písemnou zprávu o stavu škol, prospěchu žáků, chování učitelův. Podle té podá direktor zprávu vyšším úřadům. Při veřejných slavnostech zastupuje praefekt direktora nebo vicedirektora.

Praefektovi podržzeni jsou sice učitelé, ale nieméně slouží všichni obecnstvu. Praefekt nesmí ani slovy ani skutky vážnosti učitelův u žactva podrývati, vad ve škole nebo v úřadě seznaných veřejně kárati, nýbrž přátelsky na ně upozorňovati a vždy laskavě a zdvořile k učitelům se chovati. Dále povinen jest za nemocného učitele učit, leč by nemoc déle trvala, dbáti, aby učitelé hodiny vyučování vyměřené dodržovali, a ku konci roku podávati direktorovi tajnou, zapečetěnou a zevrubnou zprávu o učenosti, pilnosti a mravném chování podržzených učitelův.*)

Povinností jeho k žákům jest dbáti, aby tito prospívali netoliko ve vědách, ale i v mravnosti a slušnosti. Pročež musí alespoň jednou za týden v každé třídě dohlížeti a se přesvědčovati, jak a čemu se tam vyučuje, před zkouškami v každé třídě sám diktovati přiměřené úlohy k písemnému vypracování, čtvrt hodiny před vyučováním, za vyučování i po něm v budově školní ve zvláštní místnosti s dveřmi sklenými pobývati, aby vše přehlédl, a účastniti se všech služeb Božích pro mládež konaných, totiž v neděli a ve svátek exhorty a po ní mše sv., měsíční zpovědi a sv. přijímání, které za dní všedních konati se nemají. I mimo školu dbáti jest praefektovi o mravnost žákův; o jejich chování může si opatřiti zprávy pomocí dozorců tajně ustanovených. Když menší tresty od profesora uložené nepomohly, ukládá praefekt těžší tresty tělesné, jako bití metlou, důtkami, uvěznění atd.

Praefektovi náleží klíče od místností školních u sebe chovati, čtvrt hodiny před vyučováním dáti školy otvírati, dbáti, aby po vyučování žáci ve školách se nezdržovali, a starati se o čistotu v budově školní. Po zkouškách podzimních přečte sám známky žákův a rozdá praemia. Žáků chudých do škol latinských at nepřijímá.

*) Již r. 1778 nařizoval dvorní dekret ze dne 14. února, aby praefekt koncem července každého roku zasýlal kommissi školní výkaz o profesorech jednotlivých tříd a v něm vyplnil tyto rubriky: Jméno a příjmení, národnost, vlast, věk a stav, „talentum, diligentia, donum didacticum, modus agendi cum juventute, morum probitas, morum civilitas, linguarum aut scientiarum cognitio“. Od r. 1781. posýlán byl výkaz tento na počátku listopadu.

Konečně povinen jest praefekt vésti knihy gymnasijsní: a) Matrikule, do nichž zapíše se jména, příjmení, rodiště a věk všech žákův, a v každé třídě podepíše se professor, b) Liber calculorum, již jako tajemství u sebe chová, c) Ordinationes scholasticae, d) Historii gymnasia, do které zapsati jest vše důležité, co školy, osob a země se týká.

Dle osnovy učebné r. 1775 pro gymnasia čili školy latinské vydané byla vedle nábožensví latína předmětem hlavním; účelem bylo, aby studující naučili se mluvíti po latinsku bez chyby. V I. a II. třídě učilo se tvarosloví a syntaxi po německu, od III. třídy pak jen po latinsku. Ve III. třídě probrati bylo především nauku „de puritate sermonis latinae“ (dle knihy „Syntaxis ornata“ od P. Wagnera), nauku o dopisech a prosodii. Četba latinská počínala se již ve II. třídě ve druhém pololetí; četlo se tam ze Sulpicia a Eutropia. Ve IV. třídě vykládala se theorie řečnictví, aby žáci dovedli sami po latinsku a německu řeči skládati. V V. třídě (poesii) učilo se mythologii a slohu básnickému; verše psáti ponechávalo se soukromé pilnosti žákův.

K hlavním předmětům, náboženství a latině, přidávány byly předměty vedlejší. V kronice kollejni činí se r. 1763 zmínka o došlém patentě královském, jak učiti jest jazyku českému („de excolenda in scholis lingua bohemica“), ale nepodařilo se nám ho nalézt.

O řečtině dvorní dekret r. 1776 nařizoval, aby žáci I. třídy ve druhém pololetí půl hodiny týdně za dnů prázdných učili se řecky psáti a čísti dle toho, co jim učitel na tabuli napsal. Po dvou letech bylo nařízeno, aby žáci obou tříd nejvyšších (IV. a V.), jež vybral direktor, s praefektem a professorem se dorozuměv, v úterý odpoledne a ve čtvrtek ráno (tedy za dnů prázdných) vyučování byli v jazyku řeckém od zvláštního professora, který rovná se profesorům humaniorum. R. 1780 vyšly instrukce o vyučování řečtině. V I. třídě měli se žáci naučiti řecky psáti a čísti; ve II. tř. probrati bylo tvarosloví až ke slovesu, ve III. sloveso, ve IV. a V. tř. měl zvláštní professor za dní prázdných žákům schopnějším vykládati dle chrestomathie kusy ze spisovatelů řeckých. Po ustanovení z r. 1784 známka z řečtiny platila jen potud, že žák tříd humanitních neobdržel první třídy z prospěchu, neprospěl-li v řečtině.

O dějepise a zeměpise ustanovila osnova z r. 1775, zevrubněji však nařízení z r. 1778 a 1781, aby v třídě I. probrány byly dějiny biblické starého i nového zákona, ve II. nej důležitějších tří říší východních za starověku, ve III. římské do císaře Augusta, ve IV. dějiny císařství německého až po Josefa II.,

v V. dějiny vlasti a domu Habsburského. Ve 4 třídách nižších byla pro dějepis jedna učebnice o dvou oddílech.

Ze zeměpisu vyložiti bylo za dvě půl hodiny týdně ve třídě I. a II. zeměpis Evropy vůbec, Německa a Rakouska zevrubněji, ve III. zeměpis Evropy severní, západní a jižní, Nizozemska a Itálie zevrubněji, ve IV. Evropy východní, v V. Asie, Afriky a Ameriky. Ze zeměpisu věku starého probrati bylo tolik, kolik při četbě klasiků: Caesara, Curtia, Livia atd. jest potřebí. Methoda vyučovací ponechala se učitelům na vůli, jen to se jim přikazovalo, aby učili názorně, map užívali a kromě toho aby dvorní kanceláři zasýlali zprávy o přírodních neb umělých zvláštностech své domoviny, na něž domácí i cizince jest upozorňovati.

O počtářství nařizoval dvorní dekret ze dne 24. září r. 1780, aby se mu učilo ve třech třídách nižších dle početnice pro školy německé čili hlavní předepsané; v rhetorice (IV. tř.) vyložiti jest jazykem latinským počátky arithmetiky, v poetice (V. tř.) v 1. pololetí počátky geometrie, ve 2. pololetí algebru až k rovnicím stupně prvního.

K předmětům uvedeným přidal dekret právě uvedený také přírodopis, aby mládež na přírodní úkazy byla upozorňována a ponenáhlu z různých predsudků vyváděna. Ve třídě I. vyložiti bylo nauku o přírodě vůbec., ve II. živočišstvo, ve III. rostlinstvo, ve IV. nerostopis a při výkladech předkládati žákům předměty přírodní.

Týž dekret nařizoval také, aby při vyučování užívalo se jen knih předepsaných, diktováním čas se nemaril a žáci nemořili, aby zvláště při dějepise k tomu se přihlíželo, aby žáci neučili se na z paměť slovům knihy, nýbrž aby svými slovy vypravovali.

O přijímání žáků do gymnasia a jich postupování ukládalo nařízení z r. 1751 již dříve připomenuté se vši bedlivosti k tomu přihlížeti, aby na gymnasiích vyučování byli jen žáci schopní a mravní, kteří také knihy školní mohou si opatřiti, méně chápaví však nebo nemravní, zvláště mají-li chudé rodiče, aby ze škol byli propuštěni. Pročež povinni byli rektor a zkoušející každého pololetí žáky obou nejvyšších tříd grammatikalních přísněji zkoušeti a ty, které pro další studování na školách latinských neschopnými nebo v učení liknavými a lhostejnými seznali, beze všech ohledů propustiti neb do škol nižších odkázati. Do poesie mohou postoupiti jen ti, kteří prokázali dostatečnou zběhlost v sepisování listův a ve slohu výpravném.

O zkouškách přijimacích nařizoval dvorní dekret ze dne 19. října 1775, aby do I. třídy přijati byli jen ti, kteří při zkoušce obstáli; kdo by prokázal vědomosti nedostatečné, budiž

aspoň na půl roku odkázán. Zkoušeti jest laskavě a shovívavě, ježto žáci nejpilnější a nejlépe vychovaní při prvním vystoupení veřejném jsou ostýchavi, málomluvní a kromě toho přicházejí ze škol různých. Při zkoušce žádati jest, aby uměli katechismus, hbitě četli písmo německé i latinské psané i tištěné, bez chyb psali, co se jim německy a latinsky diktuje. Zkoušeti má rektor školy, učitel I. třídy a katecheta. Žáci ze škol normalních na gymnasium se hlásící ať přinesou si také vysvědčení o své schopnosti a pilnosti a zkoušejí se též z biblické dějeprawy. Příliš chudí, kteří nemají ani dostatečné výživy, ani vloh a nejsou podporováni, ať se nepřijímají, aby lenoši a žebraví studenti se nevychovávali; nadané žáky chudé jest však podporovati a doporučovati, aby stipendií se jim dostalo. Zkoušky přijímací vykonati jest posledního téhodne v říjnu, protože rok školní počíná se dne 3. listopadu.

Předpisy tyto o zkouškách přijímacích doplnil dvorní dekret ze dne 9. října 1777, nařizuje, aby od počátku roku školního 1778/9 každý žák na gymnasium se hlásící přinesl vysvědčení ze školy hlavní nebo normalní, zkoušen byl z prvního a druhého katechismu, dějin biblických, uměl tištěné písmo latinské i německé hbitě čísti, diktat oběma jazyky správně napsati, dále aby uměl mluvnici německou, druhou část II. dílu čítanky německé, latinské skloňování, stupňování a časování, snažší vazby latinské a počítati s čísly nepojmenovanými i pojmenovanými a trojčlenkou.

Císařovna Marie Terezie upravila také prázdniny a veřejné zkoušky na gymnasiích. O prázdninách za školního roku ustanovil dvorní dekret ze dne 19. října 1775 toto: Aby studující mládež mohla si oddechnouti, aby také učitelé se zotavili a novou přípravu vykonali, lépe jest místo dvou půldní v témdni dáti celý čtvrtek prázdný; kdyby však na čtvrtek připadl svátek, může ještě jiného dne býti prázdný. Prázdniny vánoční ať trvají od štědrého dne do sv. Štěpána, masopustní od neděle Quinquagesima přes popeleční středu, velikonoční od květné neděle 15. dní, počítajíc v to tři dni exercitií po květné neděli a zpověď velikonoční.

Ustanovení toto doplnil dvorní dekret dne 3. dubna 1776 vydaný, předpisuje, aby prázdný bylo o svátcích svatodušních v neděli a pondělí, o křížových dnech tři půldne za příčinou processí, kterých mládež se účastní, a v den narozenin a jmenin královských a císařovniných; prázdniny podzimní ať trvají od 21. září do 31. října.

Týž dekret obsahuje také předpisy o slavných zkouškách, praemiích, vysvědčeních a postupování žáků do tříd vyšších.

Veřejné zkoušky konati jest slavně dvakrát za rok, na jaře a na podzim. Jarní zkoušky počínají se v úterý po veliko-

nocích, podzimní před prázdninami hlavními a končí se dne 19. září. Dva týdny před zkouškami předloží každý učitel praefektovi, tento pak direktorovi zevrubný výkaz látky za pololetí probrané, školní práce a seznam žáků v každé třídě nestranně dle jich prospěchu roztržiděných. V seznamě tom uvéstí jest pořádkem abecedním nejdříve jména těch, kteří nabyli prospěchu nejlepšího, pak těch, kteří prostředního, a konečně těch, kteří nedostatečného nebo skoro nedostatečného. Klassifikovati jest spravedlivě mravy, prospěch a nadání. Při zkouškách předsedá direktor nebo zástupce jeho krajským úřadem ustanovený, přisidicím jest praefekt, a učitel zkouší. K nim pozvati se má farář a místní úřad. Přítomni mohou býti rodiče a příbuzní žákův a jiní hosté. Nesrovnávali se direktor nebo praefekt s klassifikací učitelovou, po zkoušce v poradě známky se opraví a vydají pak tiskem. Jeden výtisk zašle direktor c. k. kommissi školní. Po klassifikaci direktor ustanoví a praefektovi písemně nařídí, které žáky pro nedostatek schopnosti nebo z jiných příčin důležitých z gymnasií jest zcela vyloučiti, které v téže třídě ponechati, aby opakovali, a kteří snad po zkoušce velikonoční budou moci postoupiti do třídy vyšší. Z tříd grammatikalních do vyšších postoupiti nesmí žák, který latinsky nemluví správně a hbitě. Vyloučení oznámí praefekt rodičům žakovým. Repetent nesmí zůstatí v téže třídě déle než dvě léta. Veřejné zkoušky konati jest od 9. do 12. hodiny dopolední, od 3. do 6. odpolední a začítí jest od třídy nejnížší. Po zkouškách velikonočních přečtou se způsobem slavnostním známky žákův. Při tom přednesou žáci proslov a poděkování, jež pro žáky I. a II. třídy po německu, pro žáky vyšších tříd professori po latinsku sepsali.

Školní rok ukončiti jest po vykonané zpovědi měsíční dne 20. září slavnými službami Božími. Toho dne odpoledne rozdají se praemia a tištěné seznamy žákův a známek „Classenzetteln“, v nichž v každé třídě praemianté napřed jsou uvedeni a vyznačeno, komu I., II. a III. praemia se dostalo, a jak ostatní postupně po nich prospěchem svým následují. Praemium přisouditi jest jen těm, kteří ve všech předmětech výborně vyhověli, mravně se chovali a vytrvalou pilnost osvědčili*)

Za praemia dávati jest místo knih medaille, které císařovna r. 1774 povolila, tři nejvíce v každé třídě. První praemiant dostane velikou medailli pozlacenou, druhý menší pozlacenou, třetí

*) Znamky eminentistů do katalogů se nepsaly, nýbrž jen „I. nebo II. nebo III. praemio donatus, I, II praemio donari meruit, I, II, III. accedens.“

malou postříbřenou.*) Na přední straně medaille vyražena byla podobizna císařovny Marie Terezie a nápis „M. Theresia. Aug. Mater bonarum artium,“ na zadní Minerva sedící a praemia podávající, nad ní nápis „Profectui“ pod ní pak „Studiorum humanitatis cura publica CIOCCCLXXIV.“ Rozdělování praemií děj se slavnostně ve příhodné místnosti. Za předsednictví direktorova přečte totiž praefekt jména praemiantův a dá jim přisouzená praemia. Před rozdělením i po něm přednesou žáci řeči nebo básně německé nebo latinské od profesorů sepsané. Aby ctižádost žáků se vzbudila, dovoluje se vyznamenaným nositi praemia na stužce na prsou v neděli a za dnů svátečních a prázdných příštího roku školního až do konce srpna, kdy vrátí je praefektovi; žákům však třídy nejvyšší zůstanou na milou památku.

Dvorní dekret r. 1782 předpisoval, že o počtu praemií v každé třídě rozhoduje počet žákův; je-li totiž ve třídě 10 žáků, dá se jen jedno, je-li jich 20, dají se dvě, je-li jich 30 nebo více, tři. Jaká praemia, zda větší nebo menší dávati, rozhoduje direktor nebo vicedirektor. Také počet těch, kteří za praemianty následují (qui proxime accesserunt), řídí se počtem žáků ve třídě; je-li ve třídě 10 žáků, neuvádí se nikdo, při 20 žácích možno jmenovati dva, při 30 tři, nejvíce však pět.

Studujícím gymnasia litomyšlského rozdávána byla praemia po prvé dne 20. září 1779 v oratoři. V čele místnosti této visel obraz císařovny Marie Terezie; ke stolu pod ním zasedl vicedirektor Tomáš Arazim, farář v Dolním Oujezdě, po jeho pravici praefekt P. Emerich Prášek, po obou stranách pak hosté a professoři. Hlučná fanfara ohlásila počátek slavnostního aktu. Studující třídy nejvyšší, Jan Musil z Vys. Mýta, měl krátké a přiměřené oslovení, po něm promluvil praefekt o významě praemií a podělil jimi žáky vyznamenané. Byli to: 1. z poesie: Müller Ondřej z Albrechtic, Seidl Jan z Litomyšle, Musil Jan z Vys. Mýta; 2. z rhetoriky: Sychra Jeroným z Ústí n. Orl., Vaníček Karel ze Sněžné, Hradecký Karel z Litomyšle; 3. z nejvyšší třídy grammatikalní: Klíma Frant. z Poličky, Brychta Vác. z Vys. Mýta, Gabriel Vojtěch z Bludova na Moravě; 4. z prostřední třídy grammatikalní: Woelfel Josef z Petrovic, Zbraslavský František ze Skutče, Richter Viktor z Nové Vsi na Moravě; 5. ze

*) Medaille musil si každý ústav opatřiti prostřednictvím krajského úřadu od české a rakouské kanceláře dvorské. Velká pozlacená stála 2 zl., menší 1 zl. 48 kr., postříbřená 1 zl.; loket černožluté stuhy, která se k medaili přivazovala, 15 kr. a loket úzké stužky žluté, na které se na kabát přivěšovala, 4 kr. R. 1779 oznámil direktor gymnasií, Karel Jind. Seibt, že ku každé medaili přivázati jest 1/4 lokte stuhy černožluté a 1/4 lokte užší stužky žluté.

třídy nejnižší: Nogel Jan z Lanškrouna, Czecha Jan ze Zábřeha, Nentvich Benedikt z Damníkova. Potom přečtena byla jména všech žáků, kteří roku příštího postoupí do tříd vyšších. Po krátké řeči Jana Nogla, žáka ze třídy nejnižší, zazněly trouby a kotle, a vice-direktor poděkoval professorům za jejich píli a povzbudil mládež k horlivosti ve studiích.

O vysvědčeních ustanovil dvorní dekret z r. 1775, že rozeznávají jest „attestata“ a „testimonia“. Attestata vydávají se žákům, kteří ve školním roce si jich přejí, dle známek o mravném chování a prospěchu v kalalogu zapsaných zdarma, a podepíše je professor a praefekt, jenž také svou pečeť přitiskne. Testimonia vydati jest za poplatek 17 kr.*) jen těm, kteří z gymnasia odcházejí, dle protokolu na tištěných blanketech, praefekt je podepíše a přitiskne pečeť gymnasijsní.

Zařízení na poli školství středního od císařovny Marie Terezie zavedená syn a nástupce její, císař Josef. II. novými ještě doplnil, nebo dle povahy doby tehdejší a smýšlení svého změnil. Doplnil je především řádem disciplinárním dne 24. září 1781 vydaným. Řád ten o 29 člancích zaváděl knihy a lavice cti a hanby, ustanovoval, kdy žáka z ústavu jest vyloučiti, a měl žákům každé třídy na počátku roku od professora býti přečten a vysvětlen, aby tito často na mysl si přiváděli, že každý člověk povinen jest duševní mohutnosti své dle možnosti vzdělávati, že Bůh ukládá se učiti, že každý občan zavázán jest připravovati se na služby státní, že užitečné vědomosti a mravy ušlechtilé jsou nejbezpečnějším a nejstálějším základem blaha duševního i hmotného.

Do knihy cti (liber honoris) čili bílé zapisovati bylo žáky hodné, kteří zvláštní píli osvědčili, ctností se vyznamenali nebo čin chvály hodný vykonali. Zapsati to měl žák, jež professor ustanovil, a který byl opakem vyznamenaného. Kdo v knize té alespoň třikrát za rok nebyl zapsán, nemohl očekávati veřejného vyznamenání, i kdyby vědomostmi a dovednostmi nad jiné vynikal. Vyznamenané žáky řaditi bylo dle počtu činů chvály hodných a v knize cti zaznamenaných.

Do knihy hanby čili černé musil každý žák provinění své proti řádu disciplinárnímu sám zapsati. Proviněním bylo, když neměl knih a šatů čistých nebo jich nešetřil, do školy v čas nepřišel, před vyučováním tiše se nechoval, lavici pošpínal nebo pořezal, při vyučování opět slušně a pozorně se nechoval, úloh čistě nenapsal, v čas jich neodvedl, jiným je opsati dal, před budovou školní, ko-

*) Poplatek tento zrušilo zemské gubernium vynesemím ze dne 6. července 1790.

stelem, na ulici nebo proti spolužákům neslušně se zachoval, služby Boží bez příčiny zameškal, bez vědomí učitelova něco, co přes 10 kr. cenu má, prodal nebo vyměnil, k učiteli uctivě se nechoval, jej obelhal nebo podvedl, spolužákům pro tělesné vady se posmíval. Těm, kteří pro nějaký přestupek v knize hanby byli zapsáni a pak činem chvály hodným se vyznamenali, vymazalo se z knihy té jedno provinění, do knihy cti však nebyli zapsáni a naopak.

V lavici hanby musil seděti až do příštích služeb Božích, kdo bez příčiny služeb Božích zanedbal; 14 dní v ní seděl, kdo po druhé lavici školní poškodil, 4 neděle, kdo učitele obelhal a podvedl, při vyučování po druhé tise se nechoval; 6 neděl musil v ní seděti, kdo spolužákovi pro vadu tělesnou se posmíval.

Byly-li nepozornost a neslušné chování ve škole při náboženství, jež „vyžaduje vážné uctivosti“, do černé knihy zapsány, mělo to takovou váhu, jako tři provinění jiná v knize té zaznamenaná.

Kromě těchto trestův ukládáno bylo žákům, kteří spolužákovi hrubě na těle ublížili, u vchodu do kostela klečeti té doby, kdy ostatní žáci do kostela vcházelí a z něho odcházeli. Tomu trestu musil se 8 dní podrobiti každý, kdo po druhé přestoupil nařízení, že žáci nemají se vespolek strkati, za vlasy kráskati, nebo tlouci.

Vyloučení z ústavu bylo každého žáka, který po třetí bez příčiny služeb Božích zanedbal, za rok desetkrát v černé knize byl zapsán, dvě léta za sebou v téže jsa třídě z prospěchu III. třídy nabyt, prázdniny si prodloužil, již po třetí spolužáku na těle ublížil.

Článek 22. řádu kázeňského zakazoval žákům vzájemně si tykati, poněvadž způsob ten páchne „nach einer pöbelhaften Gemeinmachung“.

Dle instrukcí k řádu tomuto přidaných zříditi bylo místo trestů tělesných, které se odstraňují, ježto jimi cit pro čest a hanbu jen se otupuje, v každé třídě knihy a lavice cti a hanby. Lavice hanby má býti z měkkého dříví, černě natřena, od ostatních dále postavena, lavice cti pak ze dříví tvrdého s nějakými ozdobami a státi před ostatními; do každé má se vejiti 6—8 žákův. Knihu hanby zříditi jest asi ze 2 knih modrého papíru ve quartu a dáti na ni černé desky a černou ořízku. Knihu cti zhotoviti jest z jemného papíru holandského ve quartu a opatřiti ji anglickou pokožkou a červenými stuhami k zavázání. V obou každý list rozděli se na dvě kolumny, prostřed něho napíše se písmeno abecedy. List, na který jméno žákovo a jeho provinění nebo skutek chvály hodný byly zapsány, zůstane jen pro tohoto žáka. Obě knihy chovati jest ve škole zavřeny, praefekt a učitelé nesmějí do nich sami psáti, ani do bytu jich odnésti. Na konci pololetí předloží je praefekt direktorovi.

Při zkoušce musejí žáci sami veřejně provinění svá z knihy přečísti, pro něž direktor je napomene, pokárá nebo vyloučí. Z knihy cti chvalné skutky žáků přečte professor té které třídy hned po veřejném přečtení známek žáků vyznamenaných. Do obou zapisuje se ve dvou třídách nejnižších po německu, v ostatních vyšších po latinsky. Budou-li knihy popsány, odevzdají se praefektovi, aby pro vždy při gymnasii byly zachovány zároveň s katalogy třídními, a zřídí se nové.

Přes toto nařízení nezachovala se ve zdejším archivě gymnasiijním ani jedna z těchto knih, ač v dějinách gymnasiijních jest zaznamenáno, že dne 1. prosince 1782 byly knihy cti a hanby do každé třídy dány a dne 28. února 1783 lavice cti v nich postaveny, a že dne 21. března 1794 poslalo sem zemské gubernium nové knihy cti a hanby.

Třetího roku po vydání tolerančního patentu (1783) povoleno bylo dětem židovským na gymnasiích studovati, přinesou-li si vysvědčení ze školy normalní nebo hlavní; rodičům jejich bylo však připomenouti, aby děti jejich byly vždy čistě a slušně oblečeny, nenosily nic nápadného, čím by se lišily od žáků jiných a k posměchu podnět dávaly, a ve škole všelikých obchodů se varovaly. Žákům těm bylo dovoleno přicházeti do školy po modlitbě, po skončeném vyučování odcházeti před modlitbou, ve středu a v sobotu vždy půl hodiny před koncem vyučování. Těch dní, kdy mládež křesťanská povinna byla obcovati službám Božím, nebo o svátcích židovských nebyli židé vázáni do školy přicházeti. Již roku následujícího byl mezi žáky gymnasia litomyšlského israelita Loebel Abraham, který dosud studoval privatně, veřejným žákem syntaxe.

Po zrušení všech sodalit a kongregací Marianských obmezeny byly dvorním dekretem ze dne 9. října 1783 katolické výkony bohoslužebné. Až dotud chodili studující gymnasiijní každý měsíc ku sv. zpovědi a přijímali Tělo Páně, od r. 1783 pak jen pětkrát do roka. V neděli a ve svátek byla mládež studující povinna obcovati mši sv. a po ní výkladu, který neměl trvati déle než 25—30 minut. Nižšímu oddělení (tříde I. a II.) vykládati bylo kapitolu většího katechismu, druhému pak (tříde III., IV. a V.) poslední tři kapitoly a přídavek, na konci vzbuditi tři božské ctnosti. Za výklady tyto platiti se bude ročně po 6 dukátech z fondu náboženského. Od r. 1811 platilo se za ně 25 zl. ročně. Odpolední pobožnosti nedělní a sváteční zůstaveny byly domácímu vedení rodičů neb dozorcův. Všedního dne musila mládež studující po dopoledním vyučování obcovati mši sv. za dozoru profesorů svých.

Dosavadní bezplatné vyučování na gymnasiích, lyceích a universitách zrušeno bylo dvorním dekretem ze dne 26. dubna 1784 a od 1. listopadu t. r. zavedeno školné. Na gymnasiích platilo se ročně 12 zl., na licejích filosofických a chirurgických 18 zl. a na universitách 30 zl. v desíti stejných lhůtách měsíčních. Ze školného zvýšila se stipendia na podporu žáků nadaných a chudých*). Vynesení ze dne 9. října t. r. pak nařizovalo, aby učitelé dali si každého měsíce předložit kvitance, že žáci školné zaplatili; kdo kvitancemi se neprokázal, vymazal se z katalogu, nepřipustil se ke zkouškám a nedostal vysvědčení.

Professoři gymnasia litomyšlského obávající se, že mnozí žáci nebudou moci školného platiti a tudy že jich na gymnasii zdejší ubude, podali dotaz na zemské gubernium, musí-li také chudí žáci školné platiti. Bylo jim odpověděno, že chudí od placení nejsou osvobozeni. V listopadu t. r. vyšlo nejvyšší rozhodnutí, že od školného osvobození jsou stipendisté, t. j. žáci stipendií státních požívající, a po dvou letech nařízení, že i choralisty čili zpěváky kostelní pokládati jest za stipendisty, nikoli však fundatisty, t. j. ty, kteří privatních nadací užívají. Dle vynesení ze dne 19. listopadu 1787 měli od placení školného osvobození býti také žáci chudí a pilní, jimž stipendia se nedostalo. Výhody té poskytnuto bylo ve školním roce 1787/8 na zdejší gymnasii 9, roku příštího 14 žákům. Dvorní dekret ze dne 28. října 1792 povoloval, aby od školného osvobození byli také chudí a pilní žáci I. třídy, kteří přinesli si ze škol normalních nebo trivialních vysvědčení výborné.

Když školné bylo zavedeno, domýšleli se zástupcové města Litomyšle, že professoři gymnasiijní budou ze školného placeni a vydržování, a podali žádost, aby město sprostěno bylo povinností, ku kterým r. 1644 se zavázalo, že totiž piaristům při gymnasii učícím dávati bude ročně 120 sáhů dříví měkkého a 200 zl. Zemské gubernium vynesením ze dne 17. října 1784 zamítlo tuto žádost, poněvadž „klášter i na dále povinen jest bezplatně vyučovati, a nadace městská tudíž pro něj v platnosti zůstává“.

Že placení školného mnohým rodičům bránilo syny své dáti na studia gymnasiijní a způsobilo v prvních letech též ubývání žactva na gymnasii litomyšlském, poznati lze z tabulky, na níž uveden jest počet žáků, kolik jich po zavedení nové organizace v letech 1778—1792 v jednotlivých třídách v I. a II. pololetí studovalo Byloť žáků:

*) Na 12 gymnasiích v Čechách vybralo se r. 1785. školného 18046 zl. 58 kr.; z těch vydalo se na stipendia 12530 zl. Z přebytků každého roku ukládaných vzrůstal fond stipendiijní. Dekretem cis. ze dne 10. ledna 1786 zřízeno bylo v Čechách 26 stipendií po 120 zl. pro odborná studia, 44 po 80 zl. pro posluchače filosofie, 88 po 50 zl. pro studující gymnasiijní a 28 po 30 zl. pro žáky škol normalních. Počet stipendií na každém gymnasii řídil se poměrem školného zde zaplaceného.

Roku	polo- letí	v e t ř í d ě					celkem
		I.	II.	III.	IV.	V.	
1778	I	73	60	37	26	17	213
	II	74	59	38	25	14	210
1779	I	77	60	55	34	16	242
	II	75	56	52	33	12	228
1780	I	64	63	42	38	15	222
	II	65	57	39	38	15	214
1781	I	47	50	35	39	30	201
	II	46	45	34	36	28	189
1782	I	45	47	31	24	21	168
	II	38	42	29	19	22	150
1783	I	44	29	40	10	10	133
	II	42	26	35	10	10	123
1784	I	49	29	22	19	7	126
	II	45	21	18	13	6	103
1785	I	28	31	18	7	2	86
	II	27	32	13	7	2	81
1786	I	22	17	28	14	4	85
	II	23	17	27	15	4	86
1787	I	17	23	16	16	10	82
	II	15	21	15	15	10	76
1788	I	41	7	15	11	12	86
	II	38	7	14	11	10	80
1789	I	31	35	6	10	11	93
	II	31	34	6	12	10	93
1790	I	36	32	28	6	9	111
	II	35	33	27	6	7	108
1791	I	48	34	27	23	3	135
	II	47	34	27	22	4	134
1792	I	72	39	28	15	17	171
	II	68	38	27	15	17	165

V potomních letech 1793—1818, kdy gymnasium bylo pěti-
třídní, bylo na něm všech žáků :

R. 1793.	všech	žáků	171,	r. 1806.	všech	žáků	228,
4.	"	"	200,	7.	"	"	220,
5.	"	"	223,	8.	"	"	223,
6.	"	"	267,	9.	"	"	244,
7.	"	"	252,	10.	"	"	166,
8.	"	"	251,	11.	"	"	197,
9.	"	"	236,	12.	"	"	218 + 34 priv.
1800.	"	"	243,	13.	"	"	247 + 23 "
1.	"	"	237,	14.	"	"	258 + 14 "
2.	"	"	243,	15.	"	"	257,
3.	"	"	238,	16.	"	"	292,
4.	"	"	262,	17.	"	"	305 + 21 priv.
5.	"	"	234,	18.	"	"	316.

V letech 1778—1784 vyučoval v každé třídě jeden učitel mimo katechetu. Když školné bylo zavedeno a žákův ubylo, svěřovány byly nejednou s vyšším povolením témuž professorovi dvě třídy. Tak učil r. 1789, 1790, 1808 a 1809 jeden professor v poesii a rhetorice, druhý v syntaxi a grammaticce, r. 1810—13 jeden v obou třídách humanitních, jiný v I. a II. třídě grammatikalní.

Do r. 1785 podepisovali se professori piaristští, jak ze seznamu přidaného se přesvědčujeme, jen jménem řádovým, od toho roku pak také svým příjmením.

Mimo opravy již s hora připomenuté a za císaře Josefa II. na poli školsví středního zavedené nařízeno bylo dvorním dekretem ze dne 14. června 1782, aby na gymnasiích, při kterých král. hejtmána krajského zastupuje vicedirektor, tento svolával konference professorův a o nich kommissi školní zpravu dával.

Dvorní dekret ze dne 23. února 1783 ustanovil, aby každý učitel na počátku roku školního napsal rozvrh učebné látky, z něhož by zřejmo bylo, co každého dne ráno a odpoledne z jednotlivých předmětů probíratí bude. Rozvrhy ty zašle praefekt direktorovi, jemuž nebo zástupci jeho před zkouškami pololetními předloží se také zevrubný seznam všeho, co dle školních knih z předmětů v každé třídě bylo probráno. Direktor předloží seznamy tyto i se známkami tištěnými kommissi školní. Jak bedlivě všímala si kommisie školní předložených rozvrhův a seznamův učiva, přesvědčují nás vynesení hejtmanstvím krajským sem zasláná. Tak vynesení ze dne 28. dubna 1787 vytýká učitelům gymnasia litomyšlského, že o řecké literatuře ani zmínky neučinili, z Komenského, z něhož v I. pololetí probrati jest 41 tabulek, jen polovici probrali. Vynesení

zem. gubernia ze dne 6. března 1788 výtku činí professorům poesie a rhetoriky, že z klasiků málo četli; bylať v poesii vyložena jediná bajka z Phaedra, 1 elegie, 1 satira a popis potopy dle Ovidia; zároveň však uznává, že učitelové gymnasia litomyšlského předepsaný postup u vyučování zachovávali, pilně a s náležitým prospěchem vyučovali. Pročež uloženo bylo vicedirektorovi, aby učitelům pochvalu vyslovil a tím je povzbudil.

Připomenutý dekret dvorní ze dne 23. února 1783 nařídil také, aby žáci všech pěti tříd cvičili se v krasopise; pročež ukládali jim jest přes neděle, svátky a celé dny prázdné, aby napsali 2—3 řádky písmem latinským a německým. Úkoly tyto a jiná pensa žáků předložiti bylo při zkoušce direktorovi. Přes neděle, svátky a dny prázdné mělo se žákům dle knihy školní ukládati také z dějepisu, přírodopisu a zeměpisu a dne příštího z toho je zkoušeti, a sice ve třech třídách vyšších po latinsky. Kdo se v tom vyznamenal nebo úkoly krásně napsal, zapsán byl do knihy cti.

Prázdniny celoroční přeneseny byly nejvyšším rozhodnutím z r. 1786 na červenec a srpen; rok školní ukončiti bylo totiž dne 15. července rozděláním praemií a nový počítí dne 1. září. O velikonočích mělo dle dvorního dekretu ze dne 23. března 1787 býti prázdné jen tři dny poslední týdne pašijového a v neděli a pondělí velikonoční. Vánoční prázdniny zrušil dvorní dekret ze dne 12. listopadu 1788, nařizuje, aby učilo se před vánocmi ještě 24. prosince, aby svátky vánoční jako jiné svátky byly slaveny a dne 27. prosince zase dále se učilo.

Původní nadace, jež zřízena byla pro chudé žáky gymnasia litomyšlského z peněz od hraběte Křištofa Vratislava z Mitrovic zakladatele gymnasia, Frebonii z Pernšteina odkázaných, byla upravena r. 1786. Tehdejší majitel panství litomyšlského, hrabě Jiří z Valdšteina, rozhodl se totiž, že zřídí listinu nadační a v ní vysloví, aby chleby podělováno bylo jen 12 žáků, kterým majitel panství k žádosti na počátku každého roku školního podané milost tu udělil.

Mládeži gymnasiální dána byla za císařovny Marie Terezie a syna jejího Josefa II. nejednou příležitost vzdáti hold vznešeným panovníkům nebo členům nejjasnějších rodin jejich. Když za války o dědictví rakouské Karel, vévoda Lotrinský a Barský, bratr císaře Františka I. a vrchní velitel všeho vojska v Čechách, na pochodě svém do Slezska zavítal dne 3. května 1745 do Litomyšle a do zámku vjížděl, vzdávala mu mládež studující v řadách stojíc s professory svou úctu. Po devíti letech vítalo a pozdravovalo občanstvo i studentstvo po náměstí rozestavené dne 6. září 1754 milo-

vanou císařovnu a královnu Marii Terezii, která s manželem svým a vším dvorem vracela se z tábora u Kolína přes Litomyšl a Olomouc do Vídně. Když rektor piaristický, P. Augustin König přistoupil k nejvznešenější panovnici, která pro nepohodu a déšť s vozu nesestoupila, a poklonu jí učinil, tázala se ho na počet žactva a dala mu vlastní rukou 6 dukátů pro chudé žáky.

Císař Josef II. přes Litomyšl často cestu konal; piaristy a chrám jejich zvláště r. 1778 vyznamenal. Zavítav na zelený čtvrtek před půl nocí do Litomyšle a ubytovav se na poště, tázal se poštministra, budou-li zde zítra, na veliký pátek, obřady církevní konány a které doby. Když mu bylo odpověděno, že zde ve dvou chrámech služby Boží se konají, a v obou obřady církevní na veliký pátek obyčejně o deváté hodině se počínají, tázal se císař dále, do kterého chrámu jest z pošty blíže, a zdali by možno nebylo, aby služby Boží zítra vykonaly se v něm dříve. Dověděl se, že do chrámu piaristického jest jen několik krokův, a že duchovní řádoví po přání nejjasnějšího panovníka obřady zajisté počnou dříve než jindy, dal císař ještě v noci piaristům oznámiti, že ráno o půl osmé přijde do chrámu jejich na služby Boží. Z rána již před sedmou hodinou přišel z rozkazu panovníkovy poštministr do kolleje se přeptat, je-li v chrámě vše k obřadům připraveno. Obdržev příznivou zprávu, kráčel císař Josef do chrámu, provázen jsa svým bratrem, arciknížetem Maximilianem, maršálkem de Lascy a jinými pány a nesa si sám pod pažím své rituale. V chrámě nevstoupil do stolice, do které byl uváděn, a která červeným sukna byla zastřena, nýbrž poklekl v lavici obyčejné a nepřijal ani polštáře pod kolena sobě podávaného. Službám Božím obcovali bratři císařští velmi nábožně, čtouce ze svých knih a při pašijích stojíce; také zpívali hlasitě se sborem zpěvy „Vexilla regis“, a „Pange lingua“ a kráčeli za kněžími k Božímu hrobu. I zde zpíval císař se sborem, nahlížeje do not P. Agapita, který sbor řídil a panovníku stál nejbliže. Zpozorovav to, přistoupil tento s notami k císaři a prstem mu ukazoval, kde právě se zpívá. Císař odpověděl, že o tom ví, a zpíval jasným hlasem dále. Ačkoliv obřady v chrámě, který po zhoubném požáru l. 1775 všude ještě nebyl popraven a ve všech rozsáhlých prostorách obecnstvem byl přeplněn, přes dvě hodiny trvaly, vytrval císař při nich až do konce. Pobožnost vykonav, odejel odtud do Králové Hradce. Jeden z průvodců jeho, kteří za ním do chrámu piaristického kráčeli, vypravoval, jak soucitný panovník litoval piaristů, že požárem na chrámě a školách velikou škodu utrpěli, a že nyní, kdy přípravy válečné mnoho výloh vyžadují, jim pomoci poskytnouti nemůže. Z chrámu odcházeje, chválil prý zpěv a řízení P. Agapita Svobody.

R. 1791. dne 5. října zavítal do Litomyšle císař Leopold II., když vracel se po korunovaci na krále českého do Vídně. Doprovázen jsa arcivévodou Františkem a knížetem z Lichtenšteina, přijel semu časněji než dne předešlého bylo oznámeno, tak že nemohlo ani občanstvo, ani studentstvo připravovaného uvítání provésti a zeměpánu hold svůj vzdáti.

Když osvěcený a oblíbený biskup Královéhradecký, Jan Leopold Háj, r. 1782. jako císařský kommissar za příčinou nepokojů náboženských na Litomyšlsku několik dní v městě pobýval, počtil dne 25. května s děkany Svitavským a Unčovským a jinými hostmi gymnasium svou návštěvou. Ve všech školách latinských i normalních, ve kterých za přítomnosti jeho se vyučovalo a zkoušelo, pozdržel se od 3. do 7. hodiny odpolední, dávaje tak na jevo, jak o školství se zajímá.

V tom čase mělo vojsko v Litomyšli ubytované své skladiště v budově gymnasijní, v níž r. 1784 pro potřeby své užívalo tři místnosti.

Leckteré opravy, které císař Josef II. zavedl, změněny nebo zrušeny byly buď ještě za jeho živobytí nebo od jeho nástupcův. Sotva dosedl r. 1790. po jeho smrti císař Leopold II. na trůn, přistoupil k opravám také na poli školství gymnasijního. Zrušit především zřízení školních direktorův a správu gymnasií po stránce didaktické a paedagogické vložil do rukou sborů professorských praefekta v čele majících. Sborové všech gymnasií v zemi podřízeni byli studijnímu konsessu, jenž při gubernii zemském byl zřízen, ze zástupcův od professorstva zvolených se skládal a v čele měl repraesentanta rovněž zvoleného. V Čechách byl od r. 1791. repraesentanten P. Frant. Noe, praefekt gymnasia malostránského, a po jeho smrti od r. 1796 Antonín Strnad, professor astronomie v Praze. Aby sborové professorští sami o zvelebení metody vyučovací se starali a návrhy na opravu školství gymnasijního činili, nařízeny byly nejvyšším dekretem ze dne 24. července 1792 měsíční konference (Zusammentretungen), v nichž sepsati bylo protokol a jej prostřednictvím úřadu krajského zaslati nejvyššímu úřadu zemskému. Když z došlých protokolů studijní konsess seznal, že sborové v poradách svých zabývali se jen došlými dopisy a věcmi méně důležitými, bylo guberniálním vynesemím ze dne 12. února 1793. nařízeno, aby v poradách toho roku se uvažovalo a návrhy podaly k otázkám: Co jest vlastním účelem gymnasií? Kterým předmětům má se na nich učit? Jak učivo dle tříd rozdělit? Jakým jazykem každému předmětu vyučovati? Jakých knih, jaké metody vyučovací při každém předmětě užívati? Jak mravné vzdělání povznést? Jak nedostatku kandidátův učitelstva zabrániti?

Když r. 1795 nařízeno bylo sborům professorským se vyjádřiti, bylo-li by prospěšnější, aby v každé třídě jako dosud učil jeden učitel, nebo aby pro jednotlivé předměty byli odborní učitelové ustanoveni, vyslovil se sbor litomyšlský pro professory třídní. O konferencích ustanovilo gubernium zemské r. 1800, aby všichni učitelé každého měsíce jich se účastnili; komu by nemoc bránila, musí podati písemnou omluvu, která přiloží se k protokolu. V poradách mají jednotliví učitelé referovati o dopisech došlých a jim hned po dojití přidělených a činiti návrhy, jež i s motivovaným snesením zapíší se do protokolu. V poradách rokovati jest o mravném chování všech žákův, o prospěchu a pilnosti stipendistů. Nedbalé napomené učitel; kdyby se žák přece nepolepšil, bude povolán do rady a zde napomenut.

Ačkoliv dřívější právomocnost direktorů přestala, sbor sám gymnasium spravoval, musil praefekt přece dle nařízení studijního konsessu ze dne 23. ledna 1794. čtyři neděle před koncem roku krajskému úřadu oznámiti, kdy v jednotlivých třídách budou písemné i ústní zkoušky závěrečné. Ve zprávách o veřejných zkouškách závěrečných není vždy zaznamenáno, že za předsednictví nebo přítomnosti krajského hejtmána se konaly. R. 1797 zmínka se činí, že krajský kommissar de Schmelzern, krajským byv zmocněn, při zkouškách předsedal a po nich pro dobrý výsledek všechny professory velmi chválil. R. 1800 v červenci navštívil gymnasium krajský hejtman, Jan Markvard Koc z Dobrše, jehož dva synové zde studovali, a pobyl ve všech třídách s největším potěšením. Zvláště libilo se mu, když v poesii tři žáci básněmi: latinskou, německou a českou, jej vítali. Téhož roku předsedal také při veřejných zkouškách, jež dne 21. srpna se počaly, a při nichž přítomný provincial, P. Frant. Friese, otázky dávaje, ku chvále profesorův i žáků nemálo přispěl. Poetové zvláště se vyznamenali, vypracovavše themata provincialem uložena za krátkou dobu velmi pěkně a slušně a přednesše při slavném rozdělení praemií básně latinské, německé a české, jež sami napsali.

Z mnohých nařízení za panování císaře Leopolda II. a Františka I. do r. 1802. vydaných a zkoušek, kázně, prázdnin a j. se týkajících, uvádíme jen důležitější a podstatnější.

Dvorní dekret ze dne 31. července 1791 obnovil opět starší pojmenování žáků ve třídách nižších; nazývali se od té doby žáci I. tř. principistae, II. tř. grammatastae, III. syntaxistae místo „infimae, mediae, supremae classis grammaticae.“

Ve příčině z k o u š e k uložilo zem. gubernium dne 21. června 1795, aby syntaxisté nebyli jako žáci jiných tříd jen půl dne, nýbrž

celý den se vší přísností zkoušení, aby lépe se poznalo, kteří z nich umějí dobře latinsky mluvit a jsou způsobilí postoupiti do tříd humanitních. Při zkoušce té musejí kromě praefekta býti také ostatní učitelé, jimž písemné práce syntaxistů dány byly k posouzení a jimž náleželo výsledek zkoušky písemné i ústní také podepsati.

Větší přísnost při klassifikování žáků stipendistů nařídila gubern. vynesení z r. 1798 a 1800, ježto stát nadacemi a stipendii podporuje jen nejpilnější žáky, aby mu vzdělajice se platné služby konali. Účelu tomu se nevyhovuje, nejsou-li stipendisté zkoušeni přísněji než ostatní žáci a dostávají-li ze šetrnosti příznivé známky, ač neumějí — jak loni bylo shledáno — ani 12 řádků z Livia bez chyb prosodických přečísti, tím méně přeložiti do němčiny. Pročež ukládá se professorům, aby dle povinnosti svědomitě, beze vší šetrnosti a ohledův osobních klassifikovali. Přijdou-li stipendisté opět tak špatně připraveni do vyšších škol, bude jim písemná zkouška uložena; potvrdí-li tato jejich nevědomost, přidrženi budou professori poesie a rhetoriky nahraditi ze služného svého vyplacené obnosy nadace, protože takých žáků ze syntaxe přijmouti neměli.

Protože na gymnasiích bylo dáváno mnoho eminenci, nařídil dvorní dekret ze dne 16. ledna 1802 zkoušky měsíční v každé třídě za přítomnosti praefektovy. Při nich bylo zkoušeti z toho, co minulého měsíce bylo probráno. Před zkouškami pololetními měl praefekt určovati themata k písemným vypracováním, mimo to častěji ve třídách hospitovati a přesvědčiti se, neodchyluje-li se učitel „ab ordine docendorum.“

Po nařízení ze dne 5 listopadu 1796 zkoušeti bylo žáky obou tříd humanitních po každé zkoušce pololetní zvláště ještě z řečtiny písemně i ústně.

Řád kázeňský doplněn byl r. 1795. nařízením, aby rodiče neb odpovědní dozorcí vydávali žákům vysvědčení o jejich mravném chování, r. 1798. nařízením, aby žákům zakázalo se neopatrné užívání zbraně a hraček se střelným prachem, žebrání, aby pro výstrahu jiným ve škole veřejně bylo ohlášeno, byl-li některý žák z ústavu vyloučen, protože desetkrát zapsán byl v knize hanby. Žákům bylo dovoleno (1794) účastniti se za průvodu rodičů neb odpovědných dozorců plesův a jiných zábav, dal-li praefekt a professor svolení (1796) koupati se v tekoucích vodách na místech od vrchnosti ustanovených. R. 1800 zakázáno bylo studující mládeži kouřiti tabák, docházeti do pivnic, vináren a kaváren. Ty, kteří proti zákazu tomu jednali a do místností jmenovaných snad i za doby vyučování docházeli, školu zameškávali, méně mravně se chovali a nabyli vysvědčení III. třídy, bylo zvláště uváděti, aby bez okolků byli k vojsku

odvedeni. Po dvou letech správa státní shledavši, že mravy mládeže značně klesají, protože mnozí rodiče o to se nestarají, kde děti jejich mimo dům otcovský pobývají, a studující z venkova, v městě bez náležitého dozoru jsou, jen na sebe jsou odkázáni, uznala za nutné přílišnou svobodu studujících přiměřeně obmeziti, aby od mladíků zkažených ještě nevinní nebyli sváděni. Pročež nařízeno bylo dvorním dekretem ze dne 8. května 1803 vicedirektorům, aby studujícím zakázali každou hru ve veřejných kavárnách a hostincích, a magistrátům a vrchnostem uloženo, aby bedlivě pozorovali a vicedirektorům ohlašovali ty studující, kteří zákazu toho nešetří. R. 1801. bylo nařízeno, aby žák, který na počátku roku školního nebyl na službách Božích, k dalším studiím se nepřipouštěl.

Prázdniny ve školním roce vyměřil studijní konsess vynesemím ze dne 26. února 1800. Prázdnno bylo v neděli a ve svátek, každý čtvrtek, v úterý odpoledne, o štědrý den a dva dni vánoční, od středy před velikonoce do pondělka po velikonoce (incl.), o dnech zkoušek jarních a závěrečných. Podzimní čili hlavní prázdniny trvaly od 1. září do 15. října. Dvorní dekret ze dne 12. března 1803 nařídil, aby na universitách, lyceích a gymnasiích za zkoušek pololetních, zvláště podzimních každý učitel po zkoušce svých žákův až do konce roku školního dále vyučoval, buď opakuje důležitější předměty nebo pro příští rok žáky připravuje. Kdo chtěl za jeden rok dvě třídy si vybyti nebo jako privatista zkoušen býti, musil dle nařízení zem. gubernia ze dne 8. listopadu 1798 před koncem roku škol. žádost podati. Svolení dostalo se jen tomu, kdo výborně prospíval, dostal praemium neb access, měl přiměřený věk; ale syntaxi s jinou třídou zároveň za týž rok vychoditi se nedopouštělo. Vynesením studijní komise ze dne 30. listopadu 1812 zakázáno bylo skrácování nebo stahování doby studijní na gymnasiích a fakultách universitních.

V letech 1793—1802 byla na prospěch gymnasia litomyšlského vyřizena záležitost peněžitá, která všeliké stížnosti vyvolávala. Praefektové vybírali totiž od žáků po dávném zvyku příspěvek na dříví a prodávali jim školní knihy. Krajský úřad, byv na to s některé strany upozorněn, vyzval praefekta, aby vykázal se účty, nač peněz vybraných a stržených bylo užito. Praefekt odpověděl, že nezavedl nic nového, nýbrž spravoval se tím, co předchůdcové jeho dělávali a nástupcům k zachovávaní zaznamenali. Knihy školní prodával tak draze jako za let dřívějších; na dříví žádal sice po zlatém od každého žáka, ale někteří dali jen polovičku, jiní sotva třetinu, jiní docela nic. Z peněz vybraných platilo se nejen dříví,

nýbrž i jiné výlohy řádné i mimořádné, na které zvláštních příjmů není. Po tomto vysvětlení povolily r. 1794. vyšší úřady, aby na dříví a na opravování budovy školní příspěvek od studujících dále se vybíral. Když po několika letech měšťané se zdráhali za své syny studující příspěvek tento odváděti, dovolávajice se, že město samo po dávném závazku přispívá dřívím a penězi na vytápění a vydržování škol, zbavilo zem. gubernium 1802 studující povinnosti připláceti na dříví a na opravu budovy školní a povolilo na opravování škol roční příspěvek 133 zl. 48 kr.

Věž na budově gymnasijsní po ohni r. 1775 postavená byla r. 1798. tak zpuchřelá, že bylo nutno ji strhnouti; protože nebylo prostředků, vystavěna byla jen vížka malá.

Když roku následujícího za války Rakouska a jeho spojenců s republikou francouzskou větší oddíly vojska v Litomyšli a okolí ležely, musilo gymnasium ve své budově dvě síně vojsku za skladiště chleba ponechat, a žáci II. a III. třídy vyučování byli celý měsíc (červenec) v oratoři.

Za téže války osvědčili studující zdejší lásku k mocnárni a vlasti, hotovi jsouce do pole vytáhnouti. Když totiž po nešťastných bitvách u Marenga a Hohenlinden francouzská vojska ohrožovala Čechy a na obranu země tvořily se sbory dobrovolnické, zřizoval také hr. Jiří Josef Valdštejn sbor podobný na svém panství litomyšlském. Do sboru toho přihlásili se též studující gymnasijsní, odhodláni jsouce vlasti své hájiti. Než k tomu došlo, učiněn byl dne 9. února 1801 mír v Lunevillu, a sbor na Litomyšlsku chystaný se rozešel.

Samospráva sborům professorským od císa. Leopolda II. udělená trvala jen na krátko, nesrovnávajíc se s byrokratickou vládou pozdější. Dvorním dekretem ze dne 22. října 1802 obnoveno bylo zřízení direktorů zemských a krajských s bývalou pravomocností jejich. Zemským direktorem ustanoven byl P. Faustin Procházka, ředitel gymnasií pražských. Po jeho smrti 1810 prozatím spravoval úřad ten P. Norbert Karoly, konovník u Věch svatých a praefekt gymnasia malostranského, dokud definitivně svěřen nebyl 1811 P. Fr. Wilhelmovi, převoru řádu maltežského. Když tento jmenován byl 1816 ředitelem studií filosofických v Praze, direktorem zemským stal se P. Jos. Köhler, velmistř řádu křižovnického. Direktorem gymnasia litomyšlského byl od r. 1802 hejtman kraje chrudimského Jan Markvard Koc z Dobrše, od r. 1807 Augustin Jahn. Zástupcem direktorovým byl vicedirektor, který dle připomenutého dekretu dvorního musil bydleti v městě, aby zevrubně znal nejen professory, ale i žáky po stránce literární i mravní a mohl o všech důkladné zprávy podávati. Vicedirektorem jmenován byl r. 1803 Antonín Vorel,

té doby administrator, od r. 1814 děkan litomyšlský, r. 1807 pak P. German Hradecký, rektor kolleje piaristické a zároveň praefekt gymnasijsní. Po jeho smrti svěřeno bylo vicedirektorství nástup i jeho v rektoratě, P. Raimundu Dvořákovi. Když tento odtud odešel, převzal 1812 P. Prosper Husák rektorat, vicedirektorem pak stal se P. Florus Staschek, jenž v letech 1813—1816 byl zároveň praefektem gymnasijsním. R. 1816 jmenován byl P. Husák vicedirektorem cís. akademie Teresiánské ve Vídni, a úřad rektorský a vicedirektorský zastával P. Viktor Wese. Protože za tehdejší drahoty nutných staveb opravných podniknouti si netroufal, nebo spíše protože — jak kronika kollejní vypravuje — česky neuměl, odešel po roce za profesora fysiky do Mikulova. R. 1817 dne 15. září převzal rektorat P. Dr. Florus Staschek a spravoval jej nepřetržitě až do r. 1856, jsa svědkem a vykonávatelem mnohých změn.

V prvních dvou desetiletích XIX. stol. vykazují se dějiny gymnasia litomyšlského událostmi radostnými i žalostnými. V srpnu 1802 došla potěšitelná zpráva, že svolením Jeho Veličenstva císaře Františka I. zřízeno bude při gymnasii veřejné studium filosofické. O to zasadil se nejvíce tehdejší biskup Královéhradecký, Maria Tadeáš hr. Trautmannsdorf. O filosofickém ústavě vypravovati budeme ve zvláštním oddíle.

Roku 1804 dne 8. září zavítal císař pán, František I s císařovnou Marií Terezií do Litomyšle a poctil kollej piaristickou a budovu gymnasijsní svou návštěvou. Uvítán a osloven byv před budovou poštovní od hraběte Jiří Jos. Valdšteina a duchovenstva, tázal se po praefektovi gymnasijsním. Když tento byl představen, pravil panovník, že s manželkou svou do kolleje pojedje. Zde prohlédli si císařští manželé, provázeni jsouce hrabětem Janem Rudolfeim Chotkem, nejvyšším purkrabím království Českého, a knížetem Dietrichšteinem, guvernerem moravským, museum fysikální, tenkrát ještě chudoučké a v místnostech provincialových vyložené, knihovnu a sbírku nerostů z rozkazu krajského hejtmana po Chrudimsku sebraných. Když potom císařovna do vozu vstoupila, kráčel císař pán ještě do budovy gymnasijsní; prošeď ji vyslovil se, že mu se lépe líbí než kollej. Kommissaře ústavu filosofického, Antonína Vorla, tázal se, kolik jest na ústavě studujících, jak se chovají, kdy mají prázdniny. Vyslechnuv odpovědi, schvaloval, že studentstvo přidržováno jest k řádné kázni. Pobyt skoro hodinu v kolleji a ve školách, vsedl zeměpán k manželce své a jel dále k Vysokému Mýtu. Po čtyřech letech po této návštěvě obdařil císař František I. gymnasium velmi cenným darem; daroval totiž na přímluvu provinciala P.

Petra Bruknera kabinetu fysikalnímu sbírku přístrojů fysikalních a mathematických, které dle kroniky kollejni měly cenu 2800 zl.

R. 1805 dostala gymnasia rakouská dle dvorního dekretu ze dne 16. srpna nové zřízení, které příštího roku školního nabylo platnosti. Venkovská gymnasia, a tudíž i litomyšlské, zůstala pěti-třídními, v hlavních městech však rozšířena byla o třídu šestou. Na místě dosavadních učitelů třídních zavedeni byli professori odborní, kteří učili jistým předmětům v několika třídách. Tak učil v obou třídách humanitních společný učitel slohu; ve třech třídách nižších byli hlavními učiteli professor syntaxe, který zároveň vyučoval řečtině ve školách humanitních, a professor latiny, jenž učil počátkům tohoto jazyka v I. a II. třídě. Vedle těchto učitelů byl ještě učitel náboženství, učitel zeměpisu a dějepisu a učitel matematiky a věd přírodních pro všechny třídy gymnasijní, v nichž těmto předmětům bylo učit. V čele sboru byl jako dříve praefekt, jenž vyučovati nemusil. Počet hodin vyučovacích byl zmenšen, tak že na jednu školu připadalo jen 18 hodin vyučování týdně; vyučovalo se v jednotlivých třídách náboženství po 2, zeměpisu a dějepisu po 3, mathematice a geometrii po 2, řečtině ve třech třídách vyšších po 3, přírodopisu v obou třídách nižších po 2 hodinách týdně, ostatních 9 hodin připadlo ve třech třídách grammatikálních latině, v obou třídách humanitních rhetorice a poetice.

Pro jednotlivé předměty vydány byly r. 1807 nové knihy školní, totiž: Latinská mluvnice pro začátečníky dle Broedra (pro I. tř.), Grammaticae latinae pars altera od Broedra a Schellera (pro II. a III. tř.), k četbě Chrestomathia latina, jež obsahovala úryvky ze 24 spisovatelův, Selecta lat. orationis exemplaria a sbírka německých příkladů slohových o dvou dílech. Brevis grammatica graeca dle Trendelenburga, řecká čítanka dle Gedika. Počátky zeměpisu (pro I. tř.), Zeměpis Asie, Afriky, starověké dějiny Asie a Afriky, zeměpis a dějepis římský (pro II. tř.). Zeměpis a dějepis Rakouska (pro III. tř.), Zeměpis a dějepis Francouzsko, Rusko, Polsko, Turecko (pro IV. tř.), Zeměpis a dějepis Asie, Afriky, Ameriky pořádkem ethnografickým (pro V. tř.). Počátky počtářství všeobecného a zvláštního. První 4 knihy Euklidovy. Přírodopis s ohledem na prospěšnost výrobků v životě obecném a přírodopis vzhledem k novým výzkumům na objasnění zjevův obyčejných. Řád disciplinární, osnova učebná a instrukce pohromadě vydány byly r. 1808 a nazvány „Codex gymnasijní“.

Mravné chování a pilnost měli všichni učitelé jedné třídy klassifikovati, prospěch z každého předmětu označovati známkami

„eminens, I., II., III. classis“. Latinu pokládati bylo ve všech třídách za předmět hlavní a snažiti se, aby každý žák latině a theorii slohu dokonale se naučil. Znova se připomínalo, aby žáci od II. tř. počínajíc latinsky mluvili; po latinsku bylo ve třídách humanitních učiti mathematice. Písemné úlohy měli jen učitelé latiny a slohu ukládati; ve třídách humanitních bylo žádati, aby žáci úlohy slohové vypracovali latinsky nebo německy.

Jaká váha přisuzovala se známám z latiny, náboženství a mravného chování, poznáváme z nejvyššího rozhodnutí ze dne 3. února 1804, které nedovolovalo žáku do třídy vyšší postoupiti, který z náboženství a zároveň z mravů nedostal třídy první. Dle nejvyššího rozhodnutí ze dne 26. listopadu 1808 mohli postoupiti žáci, kteří na konci roku školního dostali třídu I. z náboženství a většiny jiných předmětů, i když měli z některého předmětu kromě latiny třídu III.; kdo však vedle třídy III. dostali ještě v některém předmětu třídu II., nebo měli z latiny třídu III., musili školu opakovati.

Že všechny ústavy novou osnovou se nespravovaly, nýbrž od ní se uchýlily, přesvědčuje nás vynesení dvorní kommisie studijní ve Vídni, která, vyřizujíc společně výroční zprávy všech gymnasií v Čechách, vynesením ze dne 15. listopadu 1808 na tyto odchylky je upozornila a mimo jiné vytýkala, že na gymnasiích v Mladé Boleslavi, na Starém městě v Praze, Ném. Brodě, Kadani, České Lípě, Králové Hradci, Litomyšli a Žatci učilo se v syntaxi dějinám zemi německo-rakouských již v I. pololetí, což by na př. v Dol. Rakousích sice správně bývalo, ale v Čechách až do druhého pololetí po dějinách českých patřilo. Gymnasia v Budějovicích a Kadani měla šest škol, ač jsouce gymnasií venkovskými měla býti jen o pěti třídách. Ze všech gymnasií českých prohlášeno chebské za nejpořádnější, a z professorů pochválen jediný Frant. Jan Svoboda při gymnasiu malostranském v Praze pro svou metodu při vyučování.

Kommissari při universitě pražské shledali některé důležité vady a překážky vzdělání vědeckého a morálního posluchačův universitních a připisovali je z části nedostatečnému a pochybenému vyučování na gymnasiích, ježto vědění studujících jest po většině jen věci paměti a většina k samostatnému myšlení není naváděna, a špatné kázní školní. Pročež nařídil dekret dvorní kanceláře ze dne 16. března 1808 v zájmech služby státní, aby professori při gymnasiích a filosofických ústavech v Čechách pochopitelným a pojmy pečlivě vysvětlujícím vyučováním působili více k vytržení rozumu a soudnosti než paměti, mladíky již od první doby vyučování k tomu vedli, aby uměli hbitě o tom rozmlouвати, co se jim přednáší. Ve příčině kázně nařizovalo se, aby netrpělo se nedosti active chování

žáků k profesorům, nepomůže-li napomenutí, ať provinilec se vyloučí; neboť nemají-li mladíci úcty ku svému učiteli, nepocítují-li dobrodiní vyučování a vstoupí-li taci drzí, neohrabaní mladíci do služby státní, přenesou ducha renommistické surovosti do veřejných úřadův, a zemskému úřadu jest pak nesnadno nutný svazek subordínace udržeti. Pročež nutno jest o to dbáti, aby předpisy disciplinární přísně se zachovávaly. Také dbáti jest, aby mládež nenosila obleků špinavých, nápadných a směšných a v tom přednosti nevyhledávala. Ježto ve mravnost ještě škodlivěji působí zpozorovaná shovívavost profesorů při udělování lepších známek z prospěchu, doporučuje se profesorům nejsvědomitější přísnost a nestrannost. Když i přes toto doporučení přísnosti ve výkazech žáků purkrabím Jeho Veličenstvu předložených se shledalo, že na některých ústavech mezi velikým počtem žáků v letech 1807—1811 z gymnasia vystoupilých jen málokterí dostali z prospěchu II. nebo III. třídu, nařízeno bylo 1812 nejvyšším rozhodnutím, aby nařízení o přísném a svědomitém klassifikování prospěchu a mravů znova na paměť se přivedlo. R. 1816 nařídilo gubernium, aby známky *eminens I., II., III. classis* značily se slovy „*praeclaram, diligentem, mediocrem, exiguam operam dedit.*“

O věku žáků, kteří do I. třídy gymnasijsní chtěli býti přijati, ustanovila r. 1815 dvorní kommisse studijní, že nikdo přijmouti se nemá, komu není 10 let.

Brzo na to, kdy nové zřízení gymnasijsní platnosti nabylo, bylo dvorním dekretem ze dne 23. července 1807 také služné profesorů světských duchovních zvýšeno, jednak aby počet kandidátův učitelství gymnasijsního se rozmnožil, jednak aby větší namáhání, jehož nová osnova vyžaduje, dle potřeb a poměrů časových přiměřeněji bylo odměněno*). Zvýšení toto netýkalo se však profesorů litomyšlských, v úbec učitelův a praefektů při gymnasiích piaristických; těm povolil dekret uvedený, aby zemský úřad jmenoval na konci každého roku školního praefekty a učitele, kteří zvláště se vyznamenali, a zároveň navrhl pro ně dle okolností remuneraci až do 100 zl. Již před tím dostával skoro každého roku některý profesor gymnasia litomyšlského s nejvyšším svolením z fondu studijního 100 zl. remunerace; tak r. 1795 professor Alexius Franz, 1801 professor poesie Kajetan Neuhaus, 1802 professor syntaxe Štěpán Novotný, 1804 professor rhetoriky Kajetan Neuhaus atd.

*) Při gymnasiích obyčejných dostával učitel grammatikální neb odborný 400, humanitní 500, praefekt 600 zl., při gymnasiích s lyceem spojených každý o 100 zl., při gymnasiích v městech, kde jsou university, mimo Vídeň, o 200 zl. více. Učitelům světským platilo se na všech gymnasiích o 100 zl. více než učitelům stavu duchovního.

Když r. 1814 zemský úřad se tázal, mohou-li professoři gymnasijní své žáky v hodinách přívatních učití, odpověděla dvorní kommisce studijní, že již r. 1795 bylo učitelům gymnasijním dovoleno se žáky korrepetovati. Aby však se předešlo všelikým zlořádům, povinen jest každý učitel hned na počátku roku podati praefektovi jména všech žáků, s nimiž opakovati zamýšlí, protože praefekt musí při zkouškách a klassifikaci na ně býti pozornější a také se starati, aby hodiny opakovací řádně se dodržovaly a žákům byly na prospěch.

Jak již dříve bylo připomenuto, zřízena byla z přebytku vybraného školného stipendia a dle poměru ústavům přidělována. Z 81 stipendií dvorní kanceláři r. 1808 pro gymnasia česká vyměřených pět jich bylo určeno gymnasiu litomyšlskému,*) od 1. listopadu 1813 jen tři.

Ustanovení císařovny Marie Terezie, aby žáci vynikající odměňováni byli medaillemi, změněno bylo r. 1808 a za praemia zavedeny opět knihy. Když však se shledalo, že praemianté podělováni byli knihami nevhodnými, ustanovila r. 1812. dvorní kommisce studijní, aby vybíraly se knihy užitečné a studiím žáků přiměřené. Ježto pro žáky gymnasijní studium klassiků římských a řeckých jest nejdůležitější, dávati jim jest spisy klassiků nebo spisy, které obsírněji než knihy školní jednají o některé vědě (přírodopise, dějepise, zeměpise) gymnasiím předepsané. Dvorní kommisce sudijní seznavši, že částka 2 zl. na opatření knihy pro praemianta nestačí, že na některých gymnasiích knihy ty nejsou opatřeny jménem praemiantovým, není na nich vysloveno, že zeměpán je uděluje, že nerozdávají se za obyčejných slavností, které v mládež nejvíce působí, a že mluví se při rozdělování jen řečí latinské, kterým málokdo rozumí, povolila vynesením ze dne 23. prosince 1814. na každou knihu průměrně 6 zl. a nařídila, aby na přední desce vně vytištěno bylo jméno a příjmení praemiantovo a slova „Munificentia Augusti,“ na zadní pak místo gymnasia a letopočet, aby praemia rozdávala se jako druhdy za zvuku trub a kotlů, aby ze dvou řečí předepsaných jedna byla latinsky, druhá německy promluvena. Ve třídách, v nichž není 10 žáků, praemium dávati se nemá.

Prázdniny celoroční trvaly v letech, o kterých dosud bylo vypravováno, šest neděl, a sice roku 1791 od 1. srpna do

*) Všech stipendií pro ústavy v Čechách ustanoveno bylo toho roku 124. a sice 14 pro právníky a mediky po 100 zl., 29 pro filosofy po 80 zl., pro gymnasisty 81 po 50 zl.; z těch dostalo každé gymnasium pražské po 12, litomyšlské 5, budějovické a plzeňské po 4, ostatní gymnasia (v Ml. Boleslavi, Broumově, Čes. Lípě, Doupově, Hradci Jindřichově, Hradci Králové, Chebu, Chomutově, Jičíně, Kádani, Litoměřicích, Mostě, Ném. Brodě, Ostrově, Písku, Žateci) po 2. Pro posluchače filosofie v Praze bylo stipendií 21, pro ústavy filosofické v Budějovicích, Litomyšli, Mostě a Plzni po 2.

15. září, v letech 1792—1804 od 1. září do 15. října, od r. 1805. pak počínal se rok školní po všech svatých a vyučováno bylo do polovice září, kdy po vykonaných zkouškách dne 14. září bývala *praelectio classium* a rozdělení *praemií*. Po všecken čas ten ukončoval se rok školní v Litomyšli způsobem slavnostním za přítomnosti mnohých hosti, mezi nimiž býval pravidelně majitel panství, hrabě Jiří Josef Valdštejn se svou chotí Františkou, rozenou z Hohenfeldu a jinými šlechtici, návštěvou zde právě pobývajících. Nejednou (1799, 1800 atd.) paní hraběnka sama připínala *praemiantům* udělená *praemia*, nebo zastupovati se dávala sestrami svými, Leopoldinou (1792) a Terezií z Hohenfeldu (1798). Nejslavnějším způsobem — jak vypravuje historie gymnasijní — rozdána byla *praemia* a zároveň ukončen rok školní l. 1800. K výkonům těm dostavili se hrabě se svou chotí a její sestrou, hrabata Schlegenbergové, krajský hejtman a vážení občané domácí i cizí v takovém množství, že sotva se vešli do místnosti prostranné a vkusně ozdobené, a že vojáci musili hlavního vchodu střežiti. Po vhodné řeči, kterou sepsal prof. Kajetan Nauhaus a studující Ambrož Kulháněk přednesl, čteny byly známky a rozdána *praemia*, jež pauí hraběnka s potěšením připínala na prsa vyznamenaných. Na to přednášeli studující poesie, jak již na jiném místě bylo připomenuto, básně, jež sami latinsky, německy a česky napsali a za něž všeobecné pochvaly došli. Na konec vysloveny byly díky všem hostem přítomným.

Themata, o kterých při rozdávání *praemií* bylo promluveno, nejsou každého roku zaznamenána. V historii gymnasijní čteme, že r. 1792 Vác. Roller, *poeseos studiosus*, mluvil „in laudem hodiernae methodi studiorum.“ R. 1795 přednesena byla oda „de invectu in Bohemiam religionis christianae“. Roku 1798. přednesl poeta Jan Uhl řeč od prof. Alexia Franze německy sepsanou a dokazující, že četbou francouzských povídek a komedií mládež studující mravy své kazí; r. 1799 mluvil poeta Vác. Schindler „de dignitate publicorum praeceptorum“, r. 1813 studující Vác. Krupař ze Skutče „de falso honoris studio“.

Gymnasium litomyšlské nezmeškalo s mládeží studující oslavovati dny v rodině panovnícké památných. Od doby císa. Josefa II. obcovali žáci v den jmenin císařových službám Božím; bývali totiž žáci každé třídy na mši sv., kterou toho dne jejich profesor třídní sloužil. Narození prince Ferdinanda (18. dubna) slaveno bylo dne 28. dubna 1793 službami Božími, jichž účastnilo se vedle studujících také vojsko pluku Colloredova.

Za válek s Napoleonem I. byla budova gymnasijní skoro rok vojenskou nemocnicí. Protože po bitvě u Aspern (21.

května 1809) a jiných půtkách nebylo pro veliké množství raněných vojinů dosti místa v blízkém okolí, dávání byli ranění do míst vzdálenějších. Do Litomyšle přivezeno jich ku konci května na 700, kteří byli uloženi a ošetřováni v zámku, v domech měšťanských a v budově gymnasijní, odkud školy musily se vystěhovati. Z počátku vyučování byli žáci I. tř. v oratoři, II. tř. na chodbě kollejni; později byly pro obě třídy místnosti na Ostrově získány. Tři vyšší třídy měly školu na Karlově, filosofové v kapli sv. Markety na děkanství. Toho roku neukončil se rok školní obvyklým rozdělením praemií. Poněvadž nemocnice vojenská zůstala v budově gymnasijní ještě roku následujícího, který teprv 10. listopadu se počal, byly dvě nižší třídy grammatikální opět na Ostrově, syntaxe v domě barvíře Pirkla (čís. 30. na náměstí), obě třídy humanitní v domě měšťana Dostála (čís. 33. na náměstí), a filosofové obou ročníků scházivali se ku přednáškám v jedné místnosti v hospodě u horní brány „Peklo“ nazvané, kde přednášelo se fysikům od 8. do 10. hod. dopoledne a od 2. do 4. hod. odpoledne, logikům pak ráno od 10. do 12. odpoledne od 4 do 6. hodiny. Mimořádnost tato trvala až do konce dubna r. 1810, kdy žáci gymnasijní zase do škol svých se vrátili, ale posluchači logiky zůstali až do konce roku v „Pekle“, fysika přestěhovala se do kaple sv. Markety.

První prohlídku gymnasia zdejšího vykonal král. direktor školní, P. Frant. Wilhelm, dne 5.—7. července 1813. Přijel sem s tajemníkem svým neočekávaně dne 4. července z Něm. Brodu a přijal pohostinství na děkanství. Za dnů následujících navštívil všechny třídy a zkoušel velmi přísně ze všech předmětův i z toho, co za prvního pololetí bylo probráno, zatím byl tajemník v některé třídě při zkouškách písemných. Dne 7. července prohlédl a podepsal všechny knihy a zápisy úřední a diktoval za přítomnosti praefektovy protokol, některé professory za jejich horlivost a dosažený úspěch chvále, jiné na něco upozorňuje a posuzuje také práce od žáků z pilnosti soukromé vypracované; zdařilejší básně od žáků složené připojil k protokolu, aby je guberniu předložil. S prospěchem žáků jsa velmi spokojen, odejel dne 8. července odtud do Rychnova. Po inspekci této vyslovilo zemské gubernium pochvalu zvláště profesorů P. Germanu Presidentovi.

Také studujícím dostalo se toho roku pochvaly, že pro vdovy a sirotky vojinů v bitvě u Lipska padlých sbírku učinili a příspěvek 40 zl. 22 kr. odvedli.

Žalostnou událostí pro gymnasium i pro město zhoubnými požáry v minulých stoletích často a těžce zkoušené byl veliký oheň, který večer dne 3. září 1814. vyšel v domě barvíře Pirkla (čís. 30.)

na dolním náměstí. Za větru severozápadního lehlo popelem, než hodina uplynula, 240 budov měštanských a veřejných a zadusilo se 8 lidí. Z budov veřejných ohněm zkázu vzaly radnice, kostel děkaný, špitálský, sv. Anny, piaristický s kolejí a gymnasiem, horní brána, kaple sv. Trojice s vízkou. Po ohni byli studující rozpuštěni beze zkoušek, které dne 5. září počítati se měly, a bez vysvědčení. Krajský hejtmán Augustin Jahn, který po ohni na zkoušky sem přijel, dal sám v Kutné Hoře vytisknouti seznam známek, doporučil piaristy a jejich ústav vrchnosti arcibiskupu Olomouckému a jiným dobrodincům a přimluvil se za ně u zemského gubernia. Rektor P. Prosper Husák, vicedirektor a praefekt gymnasijní P. Florus Staschek starali se, aby poškozené budovy byly pokryty a opraveny. Poněvadž kolej na výlohy ty peněz neměla, chodil P. Florus Staschek po okolí i po vzdálenějších krajinách, odkud žáci na studia sem přicházeli, žádat podpory a pomoci. Štědrí dobrodinci poskytli peněz, hraběnka Marie Anna Harbuval Chamuré, paní na Nových Hradech, 100 zl., hrabě Maria Tadeáš Trautmannsdorf, arcibiskup Olomoucký, 1000 zl., Václav Chlumčanský z Přestavlk, arcibiskup Pražský, 500 zl., sbírkou od provinciála uspořádanou sešlo se 1631 zl. 35 kr., sbírkou mezi bývalými žáky ústavu zdejšího 2279 zl., sbírkou po městě 444 zl. atd.; jiní dobrodinci dali dříví stavební, šindel a j. Především bylo o to postaráno, aby budova gymnasijní byla střechou pokryta. Práci tu začal již 26. září Martin Fayman, mistr tesařský z Poličky, se svým synem Františkem. Aby však práce rychleji a laciněji se pořídila, byli k žádosti hr. Valdšteina polní tesaři z Kutné Hory sem posláni. Za příznivého počasí práce tak pokročila, že dne 4. listopadu téhož roku v budově poněkud opravené školní rok mohl býti zahájen. Zprávu o tom vzalo zemské gubernium s potěšením na vědomost, vyslovilo dne 15. prosince rektoru kolleje i vicedirektorovi za jejich horlivost a činnost pochvalu a vyplatilo příspěvek 1492 zl. 24 kr. na opravu střechy již v srpnu povolený, slibující zároveň, že další podpora bude poskytnuta. R. 1815. povolila dvorní kommisie studijní 4000 zl. na znovuzřízení pohořelé budovy gymnasijní. Hlavní dvěře opravené budovy ozdobeny byly znakem říšským; ve výklenku na pravo od nich dal hrabě Jiří Josef Valdštejn r. 1817 nákladem svým vymalovati znak království Českého, který až do nedávných let tam se spatřoval. Roku 1826 byla zřízena na školách věž a mědi pobita. Chrám piaristický pokryt byl po ohni jen slamou, roku pak příštího šindelem. Dříví na razbu a kryt darovali jednak hrabě Valdštejn, jednak měšťané, kteří, nespotřebovavše na opravu domů svých dříví z lesů městských povoleného, poskytli ho na kryt chrámu piaristického; šindel darovali po většině příznivci z okolí Králík a České Třebové.

Když r. 1815. i vnitřek byl opraven, počaly se dne 12. listopadu v něm služby Boží pro mládež studující, která po požáru pobožnost svou konala v kapli zámecké.

Před požárem přičinil se zvláště praefekt, Florus Staschek o to, aby pro mládež studující zřízena byla knihovna. Na zprávu o tom podanou vyslovilo zemské gubernium 1814. praefektovi pochvalu. Knihovna gymnasijsní chovala se nejdříve v kolleji, teprv v září 1851 přenesena byla do budovy gymnasijsní.

Roku 1816. vzpomněli si na vyšších místech zase na jazyk český a uznali toho potřebu, aby na gymnasiích českých opět se mu vyučovalo. Když totiž po vyloučení češtiny z gymnasií nedostávalo se při úřadech úředníků obou jazyků zemských znalých, učinil zemský úřad, v jehož čele byl od r. 1811. hrabě František Kolovrat Krakovský, vládě návrh, jak nedostatku tomu zabrániti. Dvorní kommisie nad studiemi vydala po návrhu tom dne 23. srpna 1816 dekret, v němž nařizovala: 1. Aby na gymnasia v městech pouze českých nebo tak řečených utrakvistických navrhovali se jen taci praefekti a učitelé grammatikalni a humanitní, kteří také českého jazyka znali jsou; 2. aby na těchto gymnasiích žáci, kteří znalost jazyka českého ze škol trivialních nebo domácího vychování si přinesli, také v českém překládání a skládání samostatných prací se cvičili; 3. aby na počátku každého roku školního v posluchárnách filosofických a právnických se ohlašovalo, že při osazování politických úřadů v zemích českých těm, kteří český umějí, při schopnostech jinak stejných dána bude přednost. *) Někteří professoři vlastenečtí, spravující se tímto nařízením, přihlíželi ku zvelebení jazyka českého, vykládali žákům svým českou mluvnici a četli s nimi ze „Slovesnosti Jungmannovy“. Dvorní kommisie studijní vynesením ze dne 16. února 1821. vytykala, že na některých gymnasiích učí se jazyku českému jako předmětu řádnému, že užívání chrestomathie Jungmannovy přiči se nejvyššímu rozhodnutí ze dne 30. května 1818, které povolilo chrestomathii tu, bude-li za vhodnou uznána, studujícím doporučiti, nikoli jako čítanku na gymnasiích ji

*) O původě a účincích tohoto dekretu zevrubněji vypravuje Vác. Zelený ve spise „Život Josefa Jungmanna“ na str. 159 a násl. a Antonín Rybička v díle „Přední křesťelé národa českého“ I. na str. 110 a 155, kde z úvahy nestranného Fr. Sartoriho o účincích nařízení nadepsaného uvádí toto: „In Folge des Hofdekrets vom 23. August 1816 wurden im J. 1817 in Prag in allen drei Gymnasien, dann an den Gymnasien zu Bunzlau, Deutschbrod, Budweis, Jičín, Klattau, Königgrätz, Leitmeritz, Leitomischl, Neuhaus, Pisek, Pilsen, Reichenau und Schlan bei 2788 Schülern das Böhmisches grammatisch, bei 951 Zöglingen der Rhetorik und Poesie stylistisch betrieben. Nun geschah dies zwar mehr besonders in Folge erläuternder Nachträge jenes Dekrets, nicht so sehr aus Zwang, als vielmehr aus Privatleiss, den die Lehrer emsig aufregten, aber die Früchte waren unverkennbar . . .“

vykládati; neboť žáci češtiny neznali skrácují se o čas, který vyměřen jest veřejnému vyučování. Roku příštího schválila dvorní kommisie studijní „Pravidla české dobropísemnosti“ od A. Pařízka sepsaná, aby dle nich pravopisu českému na školách obecných a vyšších se učilo, ježto shodují se s universitními přednáškami o tomto předmětu.

Když téhož roku dvorní kommisie nad studii vynesem ze dne 17. února 1822 zprávy gymnasií českých za druhé pololetí r. 1821 vyřizovala, vytýkala opět, že někteří učitelé zneužili povolení žáky české v překladech a slohu českém cvičiti, ježto v některých třídách z latinských a řeckých spisovatelů ve škole skoro tolik do češtiny bylo přeloženo, kolik do němčiny, a žáci češtiny neznali část času pravidelnému vyučování vyměřeného zmařili; pročež mají překlady a samostatné práce české jen soukromé pilnosti žáků se ponechat. Také gubernium zemské, vyřizující dne 6. července 1822 zprávu gymnasia litomyšlského za první pololetí t. r., výtku činí, že ve II. třídě humanitní příliš dbáno bylo češtiny na úkor předmětů hlavních, jak vysvítá ze seznamu látky probrané. K tomu dodala dvorní kommisie studijní ve vnesení ze dne 6. srpna 1822, že vyučování češtině na gymnasiu litomyšlském dělo se na ujmu předepsaných předmětů, zvláště latiny a němčiny, a že žáci cvičeni byli psáti básně české. Není divu, když učitelé češtiny po takých výtkách v dosavadní horlivosti své ochabli; neboť vyrozuměli, že vláda vyučování tomu nepřeje.

Té doby zkoušen byl na gymnasiu našem jako jinde veliký počet privatistů, kteří zvláště od farářův a kaplanů v okolních městech (jako v Lanškrouně, Pardubicích a j.) byli vyučováni. Tomu chtěla správa státní zabrániti. Již r. 1796 nařídil dekret dvorní, aby ti, kteří vyučovati chtějí privatisty, prokázali se vysvědčením o své způsobilosti. R. 1802 uvedlo zemské gubernium dekret tento opět v známost, nařizující, aby na gymnasiích venkovských privatisté zkoušení byli ze všech předmětů direktorem nebo vicedirektorem. Po pěti letech ustanovil dvorní dekret, aby privatisté platili mimo školné za zkoušky pololetní taxu 2 zl., jež do společné pokladny se složí a všem učitelům při ústavě ustanoveným rovnými díly rozdělí.*) Když i přes to privatistů na gymnasiích neubývalo (na litomyšlském r. 1812 bylo jich 34), nařídila dvorní kommisie r. 1812, že učitelé privatistů musejí zkoušku na některém gymnasiu vykonati;

---

*) O poplatek tento měl se dle ustanovení dvorní kommisie studijní z r. 1827 rozdělit professor třídní a katecheta dle poměru namáhání a času při zkoušce, aby třídní dostal dvě třetiny, katecheta třetinu.

kdo by nebyl vyučován učitelem za schopného uznaným, nesměl se připustiti ke zkouškám semestrálním. Kvalifikace tato soukromých učitelů měla platnost jen na 6 let; po té době musila novou zkouškou býti obnovena. Po několika letech vyšlo na jevo, že někteří děkani a faráři, jimž Jeho Veličenstvem bylo dovoleno vyučovati privatisty, při tom všelikých zlořádů se dopouštěji. Pročež nařídila r. 1824 dvorní kommisie studijní, aby děkani a faráři vyučovali jen mladíky nadějně a ke studiím schopné pouze z vlastní farnosti a toliko ve třídách grammatikálních; ale těchto několik mladíků musí býti téže třídy, musí na počátku roku školního u praefekta se přihlásiti a prokázati, že vybyli s dobrým prospěchem 3. třídu hlavní školy, mimo to jest je přísně zkoušeti.

Šlechtici, kteří syny své dávali doma vyučovati, zadávali k samému císaři o svolení, aby tito jako privatisté na gymnasii našem mohli býti zkoušeni. Tak dostalo se r. 1828 nejvyššího povolení hraběti Vilému Mitrovskému, majiteli panství pernšteinského na Moravě, pro jeho syna Vladimíra, r. 1829 hraběti Antonínu Valdštei-novi, držiteli panství litomyšlského, pro syna Jiří. R. 1831 svolil direktorat studií gymnasijských, aby Edmund, syn hraběte Edmunda Belcrediho, majitele panství jimramovského, který po většině u svata svého, hraběte Ant. Valdšteina v Litomyšli bydlel, na ústavě zdejším jako privatista byl zkoušen.

26350

B. Gymnasium šestitřídni.

1819—1849.

Od zavedení nové soustavy z r. 1805 a professorův odborných ani desítiletí ještě neuplynulo, když dle nejvyššího rozhodnutí ze dne 13. srpna 1815 vyzvala dvorní kommissee studijní praefekty a direktory gymnasijní, aby podali své dobré zdání, jak osvědčuje se vyučování dle odborův, a zdali by dle zásad paedagogických lepšího prospěchu se nedocílilo, kdyby opět se zavedl starý system učitelův třídních. Praefekt a vicedirektor litomyšlský, Florus Staschek, odpověděl, že učitelé zdejší mají starý system za vhodnější „formandis praesertim moribus tuendaeque disciplinae scholasticae, ac instituto nostro utilius.“ V ten rozum vyslovili se asi praefektové také jiných gymnasií.

Po třech letech po nejvyšším rozhodnutí Jeho Veličenstva ze dne 4. července 1818 vydala dvorní kommissee studijní dne 10. července t. r. dekret, jímž nařizovala, aby při gymnasiích, při kterých jsou jen tři třídy grammatikalní, zřízena byla třída čtvrtá. Nejlepší žáci III. třídy postoupí po prázdninách do I. třídy humanitní, slabší pak žáci III. a nejlepší II. třídy grammatikalní do IV. třídy, ostatní žáci II. třídy do III. Za nejlepší žáky pokládati bylo ty, kteří v obou předmětech hlavních, náboženství a latině, dostali známku výbornou, v ostatních předmětech alespoň I. třídu. Na gymnasiích šestitřídniích musí býti 6 učitelův a katecheta. Professor matematiky učiti bude také přírodopisu, katecheta řečtině, s níž jako theolog jest obeznámen.

Novou soustavu gymnasií šestitřídních zevrubněji upravovalo nejvyšší rozhodnutí ze dne 28. srpna dekretem dvorní kommisie ze dne 3. září 1818. ve známost uvedené. V něm se pravilo: „Jest má vůle, aby na všech gymnasiích mých států vyučovali zase učitelé třídní dle těchto modifikací: 1. Každá třída gymnasijní dostane jednoho učitele, který v ní vyučovati bude předmětům hlavním i vedlejším. 2. Z předmětů těch vyňato jest náboženství, kterému ve všech třídách vyučovati bude katecheta, jenž nesmí býti učitelem třídním. 3. Učitel třídní postupovati bude se svými žáky do všech tříd grammatikalních a vrátí se na to zase do I. třídy. 4. Má-li každá třída humanitní míti svého učitele zvláštního nebo má-li týž učitel z I. tř. humanitní do II. se žáky postoupiti, o tom návrh očekávám ode dvorní kommisie studijní. 5. Jest nutno, aby třídní učitelé byli hned zavedeni“.

K tomuto rozhodnutí připojila dvorní kommisie studijní nařízení úřadu zemskému: 1. Poněvadž katecheta nesmí býti učitelem třídním a po nejvyšším rozhodnutí ze dne 4. července t. r. při každém gymnasiu mají čtyři třídy grammatikalní býti zřízeny, musí pro gymnasia, na kterých katecheta ještě některému předmětu vyučoval, nový učitel býti navržen, aby každá třída měla svého učitele. 2. Učitelům dosud ustanoveným jest přidělití tu třídu, pro kterou se hodí nejlépe, a to nejvyššímu úřadu dvornímu ku schválení předložiti. 3. Každý učitel třídní učiti bude vedle latiny také předmětům vedlejším každé třídě vyměřeným a klassifikovati prospěch svých žákův. Dle tohoto nařízení zařídil zemský úřad již počátkem roku škol. 1818/9 vyučování na gymnasiích pražských. Poněvadž na všech venkovských nebylo možno téhož roku změnu tu provésti, trvalo se jen na tom, aby IV. třída grammatikalní byla otevřena. Prelatům v Broumově, Želivě, Emausích, Oseku, Teplé a na Strahově a provincialům řádu piaristického a augustiniánského bylo uloženo postarati se o schopné učitele pro třídy humanitní nebo grammatikalní a dosavadní odborné k tomu míti, aby připravovali se pro třídy grammatikalní, jež příštího roku převezmou. Kdyby některý učitel odborný v latině byl tak slab, že by za třídního nemohl býti navržen, musí se podrobiti zkoušce konkursní.

Nařízení uvedené doplnilo nejvyšší rozhodnutí ze dne 30. června 1819, ustanovujíc, aby každý z obou professorů humanitních se žáky svými postupoval. Ku konci října téhož roku uveřejnilo zemské gubernium nejvyšší rozhodnutí ze dne 10. července a 10. září, kterými zaváděly se v osnovy náebné tyto změny: Na gymnasiích přestane se učiti přírodopisu a fysice; ve třídách grammatikalních vyučovati se bude jen obecné arithmetice. Algebře počne se učiti ve třídách

humanitních týmž jazykem, kterým ve filosofii ji se učí. Zeměpisu a dějepisu učiti se bude: V I. třídě úvodu do zeměpisu, o zeměkouli, krátkému přehledu Evropy, ve II. třídě dějinám a zeměpisu rakouského mocnářství, ve III. a IV. tř. zeměpisu a dějinám ostatní Evropy, v I. tř. humanitní stručnému zeměpisu a dějinám ostatních dílů světa, ve II. tř. hum. zeměpisu a dějinám starého věku týmž jazykem jako ve filosofii. Řecké mluvnicki učiti jest ve tř. III. a IV. V každé třídě vyučovalo se 18 hodin týdně. Latině jako předmětu hlavnímu přikázány byly ve všech třídách celkem 63 hodiny týdně (v I., V. a VI. po 10, ve II.—IV. tř., v nichž učilo se římským starožitnostem, po 11 hod.) Řečtině dostalo se 8 (po 2 totiž ve tř. III.—VI.), zeměpisu a dějepisu 11 (v I. tř. 1, v ostatních po dvou), mathematice 12 hodin (v každé třídě po dvou).

Dle nařízení shora uvedených bylo gymnasium litomyšlské na počátku roku škol. 1818/9 o třídu rozšířeno a mělo 6 tříd, 4 grammatikalní a 2 humanitní. Žáci II. tř., kteří předešlého roku obdrželi z náboženství a latiny známku eminenter, z ostatních předmětů primam, postoupili do třídy IV., a žáci, kteří ve třídě III. dostali podobné známky, vstoupili do I. tř. humanitní. Když rodiče žáků, kteří byli jen dobří, si stěžovali, že synům jejich studium o rok déle bude trvati, a tím že na roveň postaveni jsou se žáky slabými, a se domýšleli, že postup do tříd vyšších závisí na praefektovi, učinil praefekt návrh zemskému guberniu, aby všichni žáci, kteří mají známky primae classis, mohli postoupiti. K tomu bylo svoleno.

Od těch dob mělo gymnasium mimo praefekta, který nevyučoval, celkem 7 učitelů, totiž katechetu, dva professory humanitní a 4 učitele grammatikalní. Poněvadž na počátku neměl řád piaristický dostatek učitelů starších, učili v letech 1819—24 klerikové ve všech třídách grammatikalních, v letech 1825—29 v I. a II. tř. Teprv od roku 1830 vyučovali ve všech třídách učitelé knězi.

Pro IV. třídu, která přibyla, bylo nutno v budově gymnasijní zaříditi novou místnost. Výlohu na to vypočetlo zemské gubernium na 798 zl. 37 kr. a uložilo vynesení ze dne 14. ledna 1819 městskému magistratu, aby náklad ten ze svých důchodů zaplatil, poněvadž město má z gymnasia značný prospěch, a studijní fond, který dle nejvyššího rozhodnutí z r. 1802 značnou summou na opatření paliva, tiskopisů, opravu lavic, kamen a j. jen přispěl, výloh stavebních zapravovati nemusí. Téhož r. bylo městu nařízeno zaplatiti také 225 zl. 11 kr. za vydláždění chodby v budově školní. Když však zemské gubernium z obšírné zprávy rektorovy se přesvědčilo, že budovu gymnasijní r. 1714—19 vystavěli piaristé jednak z peněz uspořených, jednak z podpor od dobrodinců poskytnutých, že ji po

ohních nebo po zpusťování od nepřátel ze svých peněz a příspěvků zvláště od vrchnosti a měšťanstva darovaných opravovali, že při tom nikdo se nezavázal k závazkům určitým, že tedy nejen kolej a chrám, ale i budova gymnasijní jest majetkem řádovým, rozhodlo dne 2. září 1820, že piaristům náleží budovu gymnasijní vydržovati a opravovati bez obtěžování vrchnosti, města nebo fondu veřejného. Poskytl-li stát r. 1814 na opravu střechy na budově školní 1492 zl. 24 kr. a r. 1815 na znovu-zřízení budovy pohořelé 4000 zl., byl to jen dar z milosti, jímž pro budoucnost nevzrostla nižádná povinnost ani stálé břemeno. Ježto tedy není právních závazků, aby někdo třetí náklad na stavbu a opravu budovy gymnasijní platil, musí kolej sama výlohy ty zapraviti.

Nejvyšší rozhodnutí ze dne 10. července a 10. září 1819, jimiž důležité změny v učebné osnově se zaváděly a žactvu nemalé úlevy se poskytovalo, nařídila dále, aby duchovní řádoví, kteří chtějí býti ustanoveni učiteli na gymnasiích svého řádu, podrobili se zkoušce konkursní. Aby pak schopní a mravní muži pro učitelství gymnasijní byli získáni, povoleno bylo učitelům a praefektům, kteří z veřejných fondů byli placeni a 10 let ke spokojenosti působili, o třetinu dosavadního služného více; slouží-li 30 let s pochvalou, dostanou, jsouce deficienty, plné služné za pensí. Členům řádovým, kteří dle vysvědčení direktorova několik let s vyznamenáním učili, povolí se přiměřená remuneration z fondů veřejných. Po nejvyšším rozhodnutí ze dne 23. března 1847 povolena byla piaristům v Rakousích, Čechách, na Moravě a ve Slezsku, kteří řádová ustanovení zachovávají a v učitelství se vyznamenávají, remuneration, praefektovi gymnasijnímu 50 zl. konv. m., učiteli gymnasijnímu 40 zl., řediteli hlavní školy 40 zl., učiteli hlavní školy 30 zl.

Často připomenutá nejvyšší rozhodnutí ze dne 10. července a 10. září 1819 obmezila společnou zpověď a přijímání mládeže studující, nařizující pouze, aby každý žák pětkrát za rok, totiž na počátku roku školního, o vánocích, velikonocích, letnicích a na konci roku zpověď vykonal a tělo Páně přijal a o tom ve 14 dnech lístkem se vykázal. Ale již po dvou letech nejvyšší rozhodnutí ze dne 15. dubna 1821 prikazovalo, aby společná zpověď a přijímání žáků gymnasijních byly obnoveny a ke stolu Páně nepřipouštěli se ti, kteří neobdrželi rozhřešení. Dvorní kommise studijní pak nařídila, aby praefekt určoval dni ku zpovědi a sv. přijímání žákův. K výkonům těm scházeli se žáci ve škole, odkud, ku sv. zpovědi se připravivše, byli vedeni do kostela. Když po vykonané zpovědi promluvil k nim katecheta o důstojném přijímání, přistoupili ke stolu Páně a obcovali mši sv. Bylo-li jich mnoho, vykonali pobožnosti tyto ve dvou odděleních, každé jiného dne.

Od r. 1824 účastnili se studující gymnasijsní jako za dob starších opět pravidelně církevních průvodů na den sv. Marka a za dní křížových, ježto dle dekretu dvorní kommisce studijní ze dne 21. listopadu 1823 Jeho Veličenstvo od magistratů městských toho žádá, a žáci prvního dne křížového a o Božím Těle na processu chodivají. Do r. 1827 obcovali studující gymnasijsní v neděli a ve svátek službám Božím společně s posluchači filosofie; avšak od roku škol. 1827/8 měli dle nařízení dvorní kommisce studijní pro sebe exhortu a mši sv., při níž byli na místech od obecnstva oddělených.

Z nařízení za této doby vydaných uvádíme jen důležitější. Roku 1823 nařídilo zemské gubernium, aby při přijímání žáků do I. tř. zachovávaly se dosavadní předpisy, aby nebyli přijímáni všichni, kteří se přihlásili, a po svědomité klassifikaci za I. pololetí aby žákům slabším a chudým od dalších studií bylo zrazováno, neboť při vzrůstajícím počtu studujících nebývá pro ně v gymnasiích dosti místa. Po dvou letech nařídil zemský úřad opět, aby žáci do I. třídy přijímání byli s větší přísností a opatrností, zvláště aby se hledělo k vlohám žákův a jmění jejich rodičův, a dětem rodičů chudých, jako nádenníků, domkařů, nepatrných řemeslníků, aby studování se stěžovalo. Když i přes tuto přísnost na gymnasiích žáků valně neubývalo, nařízeno bylo kabinetním listem ze dne 12. dubna 1826, aby počet žáků studujících se obmezoval, protože stát všech opatřiti nemůže. I soudilo se, že žáků na gymnasiích ubude, budou-li žáci do I. třídy se hlásící zkoušeni, mají-li předběžné vědomosti a schopnosti, nebudou-li přijímáni ti, kteří 14. rok věku svého překročili, bude-li přísně zachovááno dosud platné nařízení, aby v žádné třídě nebylo více žáků než 80, a budou-li rodiče žáků museti sami vydržovati zkoušeného supplemta v poboční třídě grammatikální, která by se zřídila, kdyby do některé třídy přes 80 žáků bylo přijato. Aby ustanovení tato svědomitě byla zachováána, nařizoval s hora uvedený list kabinetní, aby při každém gymnasiu ustanoven byl vicedirektor v místě bydlící, jehož povinností bude obcovati zkouškám měsíčním a o to dbáti, aby s náležitou přísností se zkoušelo a klassifikovalo. Konečně předpisoval též list kabinetní, že členové řádoví, kteří dosud slibu neučinili, nebo ještě filosofii studují, nesmějí v žádné škole učiti; ti pak „professi“, kteří theologii studují, mohou učiti ve školách hlavních a dvou nižších grammatikálních.

Co do věku žáků do I. třídy se hlásících obnovila r. 1829 dvorní kommisce studijní předpis vzpomenutého listu kabinetního, ustanovujíc, aby do I. třídy nepřijímali se žáci, kterým není 10, nebo jest přes 14 let. Teprv r. 1843 byla nejvyšším rozhodnutím ze dne 5. září dřívější ustanovení o normálním věku žáků na gymnasium

vstupujících zrušena a direktorům uloženo, aby nebyl přijat žák, který při zkoušce po stránce fysické a intelektuální schopným se neosvědčil.

K stížnosti gymnasijsního direktoratu v Čechách, že žáci z hlavních škol v českých krajích na gymnasia přicházející v jazyku německém nedostatečně jsou připraveni a vyučování pochopiti nemohou, nařídila dvorní kommisie studijní dne 2. března 1845, aby žáci, kteří neumějí německy, na gymnasium přijímání nebyli.

Do r. 1826 platili žáci školné v měně vídeňské, v potomních letech pak po nařízení dvorní kommisie studijní ze dne 23. září 1826 v konvenční měně. Z vybraného školného ponechávala si kolej piaristká po ustanovení dvorní kommisie studijní ze dne 4. listopadu 1826 dle průměru tří posledních let, kdy žáků na gymnasii bylo nejvíce (r. 1824 bylo jich 561, r. 1825 493 a r. 1826 450), ročně 4926 zl. 36 kr. jako sustentaci pro professory, ostatek odváděla fondu studijnímu. Když r. 1836, kdy bylo žáků jen 231, nevyneslo školné ani povolené sustentance, bylo po žádosti praefektově a rektorově nejvyšším rozhodnutím ze dne 19. července 1837 povoleno, aby koleji piaristké z fondu studijního 484 zl. 14 ¹/₄ kr. se doplatilo a tak příspěvek sustentační se doplnil.

Prázdniny vánoční obmezeny byly nejvyšším rozhodnutím z r. 1822 jen na dva svátky církevní, totiž na Boží narození a svátek sv. Štěpána; za to prázdné bylo den před novým rokem, ježto podle obecného zvyku toho dne přání novoroční se projevují. Dle téhož rozhodnutí končiti bylo rok školní dnem 8. září. Od roku školního 1829/30 byly dle dekretu dvorní kommisie studijní ze dne 23. října 1829 hlavní prázdniny v Čechách jako v Dolních Rakousích v měsících srpnu a září, a rok školní počínal se dne 1. října. To se zachovávalo až do r. 1852, kdy vyučování ukončeno bylo 31. července a počalo se zase 16. září.

Při klasifikaci I. třídy rozeznávali se dle nejvyššího rozhodnutí z r. 1819 tři stupně: „prima classis cum eminentia, prima classis accedens ad eminentiam a prima classis.“

Za vysvědčení studijní bráti honoráře nebo dary, jak dosud sem a tam se stávalo, bylo dvorní kommisí studijní r. 1822 zakázáno. Roku příštího nejvyšší rozhodnutí ze dne 15. února 1823 zapovědělo, aby žáci pořádali direktorům, profesorům a učitelům slavnosti a pocty, nebo je vyznamenávali hudbou, podobiznami malovanými nebo rytými. Téhož roku nařídilo gubernium vynesemím ze dne 18. dubna, aby „Ovidiovy Metamorfosy“ pro kluzká místa z knihoven žákům ke čtení se nepůjčovaly.

Nejvyšším rozhodnutím ze dne 28. dubna 1832 zakázány byly na gymnasiích a školách hlavních hodiny opakovací (Nachstunden) a dovoleny jen výjimkou na ústavech venkovských, kde není oprávněných učitelů soukromých a instruktorů; ale učitel gymnasijní směl jen 10, učitel škol hlavních jen 15 žáků v hodinách těch vyučovati, počítaje v to i žáky chudé a mravné, jež zdarma měl učit. Žáky ty měl učitel hned na počátku roku školního představenému svému udati a v katalogu při každém poznamenati, že také privatně jest vyučován. Hodiny opakovací (4 týdně za měsíční honorář nejvíce 2 zl.) nesměly býti bezprostředně ani po vyučování pravidelném, ani před ním; také nesmělo se v nich vyučovati novému předmětu, nýbrž bylo objasňovati jen to, co při vyučování školním žákům nebylo jasno.

Plesy pro professory a honorece pořádati zakázal žákům ústavů veřejných kabinetní list ze dne 8. ledna 1834.

Za praemia smělo vydati každé gymnasium v městech hlavních 80, krajských 60, jiných 40 zl. jak povolila dvorní komisse studijní vynesením ze dne 28. prosince 1840.

Jako radostné a památné události zaznamenány jsou v dějinách gymnasia litomyšlského návštěvy, jimiž vznešení panovníci a členové jejich rodin poctili Litomyšl a nejednou i budovu gymnasijní, a za kterých také profesorům a studentstvu poskytnuta byla příležitost jim svůj hold vzdáti. Roku 1820. dne 6. května zastavil se v Litomyšli císař a král František I., když s nejjasnější císařovnou Karolinou Augustou a arcikněžnou Karolinou Ferdinandou do Čech cestoval. Po dvou měsících zavítal sem dne 4. července o 4. hodině odpolední korunní princ arcivévoda Ferdinand, vraceje se s nejvyšším hofmistrem, hrabětem Belegardem, z Prahy do Vídně. Na náměstí uvítali jej rektor, profesoři a studující v řadách stojící. Vznešený host, promluviv na náměstí před hostincem „u zemské obrany“ s předními hodnostáři jej vítajícími, poctil brzo na to ve průvodě hr. Belegarda, Valdšteina, krajského, důstojníkův a mnohých měšťanů budovu gymnasijní a chrám piaristický svou návštěvou. Prohlížeje si jednotlivé třídy, tázal se rektora Dra. Flora Staschka na jeho poměry osobní, na své bývalé professory v Teresianě, na řízení a správu řádu piaristického, na počet a prospěch studujících a na dotace ústavu. Z ústavu odcházeje pravil rektorovi: „S ústavem tímto jsem velmi spokojen; hleďte jej zdokonaliti. Mohu-li Vám někdy něčím prospěti, obraťte se jen přímo na mne, a přijdete-li někdy do Vídně, navštívte mě“. Večer dostalo se studujícím zvláštní cti, že směli korunnímu princovi před hostincem, v němž přenocoval, tureckou hudbu provésti. Druhého dne před 6. hodinou odtud odejel.

Když po smrti císaře Františka I. syn a nástupce jeho Ferdinand I. r. 1836 s nejjasnější císařovnou Marií Annou ku slavné korunovaci na krále českého do Prahy se ubíral, přijel dne 21. srpna do Litomyšle na noc. Zde uvítali jej nepřehledné zástupy z města i z okolí. Když mezi jinými hodnostáři také rektor piaristický předstoupil, oslovil jej panovník: „Jsem staří známi“, tázal se ho blahosklonně na prospěch a chování mládeže studující a vyslovil přání, aby zítřka ráno pro Veličenstva mši sv. sloužil. Rektor poděkovav za toto vyznamenání, doporučil ústav piaristický v přízeň a milost císařovu. K tomu odvětil lidumilný panovník: „Byl jsem také chovancem Teresiánským; pro piaristy dle možnosti vše udělám“. Vykonav druhého dne v chrámě piaristickém pobožnost, pravil nejblahosklonněji k zástupcům městským: „V Litomyšli s potěšením jsem pobyl, přijetí Vaše zcela mne uspokojuje; na Litomyšl nezapomenu. Starejte se jen o konání spravedlnosti a pořádku.“

Po pěti letech gymnasium návštěvou poctil arcivévoda Štěpán, syn místokrále uherského Josefa. Zavítav dne 27. října 1841. do Litomyšle, přenocoval v zámku. Druhého dne časně ráno přijav poklony předních osob městských, navštívil chrám piaristický a gymnasium. V tomto prošel všechny místnosti, v každé chvíli se pozdržel, tázal se na poměry ústavu a chování žákův. Zvláště líbil se mu fyzikální kabinet, v němž ze zálibením prohlížel a chválil nejnovější přístroje.

R. 1844. dne 4. června zavítal arcivévoda Štěpán jako správce zemský opět do Litomyšle. Jsa hostem hraběte Antonína Valdšteina, přijal zároveň se zástupci městskými také rektora Dr. Floru Staschka a professora Germana Presidenta. Těchto tázal se na počet žáků, je-li mnoho výborných a j. Vyslechnuv odpovědi, pravil blahosklonně: „Nerad, pánové, chválím, ano s pochvalou skrbívám; ale tolik přece musím říci, že o ústavě zdejší slyšel jsem mnoho dobrého a krásného“. Z pochvaly té zástupcové kolleje a gymnasia tím více se těšili, že vyslovena byla před zástupci městskými, purkmistrem Janem Rollerem, radními Janem Rettigem a Janem Jettmarem a vrchním panstvím Frant. Braunem.

Také visitaci, kterou direktor gymnasií českých, kanovník Frant. Pöllner, na zdejší gymnasii ve dnech 11–14. června 1826 vykonal, zaznamenává kronika jako událost radostnou; neboť po visitaci té pochválen byl professor III. třídy, Jiří Guth, professor IV. tř., Sigisbert Svoboda, a professor I. třídy humanitní, Alois Müller, jako horlivý a výborný učitel. Pro vytrvalou pilnost a výborný prospěch pochvaly se dostalo také třem studujícím I. tř. humanitní (Frant. Plantzarovi, Vinc. Novákovi a Jos. Brožkov). Ve vynesení ze dne 15. července 1826. připomínal direktorat gymnasiijní dále, že dobrý stav gymnasia litomyšlského i po strážce vychování vědeckého

a náboženského i po stránce mravného chování žactva zvláště připsati jest praefektovi. Dobrý pořádek, harmonie mezi učiteli a žáky a dobrý prospěch žactva pod učiteli ještě mladými jest zajisté jenom výsledek neunavné činnosti, pozornosti, bdělosti, pořádku milovnosti, horlivosti a důkladné učenosti veleváženého praefekta, který s pravou láskou otcovskou se stará i o žáky i o členy podřízené a věrně se snaží všechno učitelstvo ve svornosti, míru a bratrské lásce udržeti, nejmenší poklésky s nutnou opatrností hned odkliditi a tak při každé příležitosti obecný prospěch podporovati. A poněvadž panu praefektu vedle důležitého úřadu jemu svěřeného starati se jest také o domácí hospodářství v koleji, mimo to zastáváti direktorat na hlavní škole a vyučování fysiky na lyceu, jest direktoratu gymnasijskému zvláštním potěšením, že mu i pro mnohé o všeobecné blaho chvalně zjednané zásluhy jeho může vysloviti nejen plnou spokojenost, nýbrž i tyto prospěšné zásluhy vysoké vládě zemské k nejmilostivějšímu ocenění doporučiti.

Zásluhy, které praefekt a rektor, Dr. Florus Staschek, zjednal si o gymnasium, ústav filosofický, kolej a chrám, uznány byly od císaře Ferdinanda I. a odměněny dne 30. července 1842 velkým čestným penízem zlatým s nápisem na jedné straně „Ferdinandus I., Austriae imperator“, na druhé „Meritis Flori Staschek 1842“. Čestný peníz ten vyznamenanému odevzdal dne 3. října téhož roku Václav Weber, rada zem. gubernia a hejtman kraje chrudimského, za zvláštní slavnosti, která uspořádána byla v prostranné síni gymnasijské, a které účastnili se mimo piaristy úředníci panští, městská rada, mnozí měšťané a sbor ostrostřelecký. Po každé řeči při slavnosti té pronesené a při službách Božích na to konaných zaznívaly hudba, výstřely z hmoždířův a salvy sboru ostrostřeleckého.

Roku 1840 dne 4. října oslavena byla památka dvou staletého pobytu a působení řádu škol pobožných v Litomyšli. Za příležitosti té byla všecka okázalost vnější pominuta, konány jen slavnější služby Boží. V chrámu Páně mluvil farář kaclířovský, Kukla, o potřebě náboženského vychování, o zásluhách, které řád piaristický získal si o stát, a o tom, jak vrchnost a město řád tento podporovaly. Při slavné mši sv., kterou sloužil vikář a děkan litomyšlský, Frant. Paul, zaznívaly výstřely sboru ostrostřeleckého, který z ochoty, ani nebyv o to požádán, slavnosti té se účastnil. Při odpolední pobožnosti české kázání měl děkan Paul. Magistrat městský o své ujmě poskytl 50 zl. piaristům na tuto slavnost.

Dosavadní král. direktor gymnasií českých, Frant. Pöllner, vzdal se r. 1846. úřadu a byl pro své zásluhy o školství vyznamenán řádem císaře Leopolda. Na úřad ten povolán byl v prosinci 1846 P. Jakub Beer, velmistr řádu křižovnického. Když nový direktor dne 27. června

roku příštího po první do Litomyšle na inspekci přijel, počtili jej studující právem s pochodněmi a hudbou. K ostrořelcům, kteří vyžádali si podpisu jeho do knihy památné, pravil: „Ani nevíte, pánové, jaký máte poklad v ústavě zdejších a důstojných professorech jeho“. Dne 6. července odjížděl odtud dvojřadím, jež studující až ke Sboru tvořili.

Již r. 1841 pomýšlela dvorní kommise studijní na změnu a opravné dosavadní osnovy učebné; tážala se provinciala řádu škol pobožných, jaké jsou nedostatky nynější studijní osnovy gymnasiální a jakými prostředky by se odklidily. Provincial postoupil věc tu profesorům gymnasiálním k vyjádření. Professoři litomyšlští navrhli, aby na gymnasiích učilo se opět přírodopisu schopnostem žáků přizpůsobenému.

Když nadešel rok 1843, nařídila dne 17. března dvorní komise studijní, aby měsíční konference, které od r. 1819 přestaly, na ústavě zdejších opět se konaly. Příštího měsíce (dne 6. dubna) svěřil ministr veřejného vyučování, svobodný pan Sommaruga, správu gymnasiální sborům professorským za řízení praefektova, vynesemím ze dne 22. dubna zrušil činnost direktorů místních i zemských, podřídív sbory professorské bezprostředně ministerstvu veřejného vyučování, a nařízením ze dne 10. května ustanovil, aby počátkem roku školního 1849/50 při gymnasiích s ústavem filosofickým spojených místo I. ročníku filosofického čili tak zvané logiky otevřena byla VII. třída gymnasiální čili licejní, ve které učiti se bude náboženství 2, filosofii 4, mathematice 6, klassické literatuře 4, přírodopysu 4 hodiny týdně, a do které může nejvíce 120 žáků býti přijato.

Pro nepokoje, které r. 1848 na všech stranách říše vznikly, byl rok školní po nařízení zemského praesidia dne 4. června (před vypuknutím bouře svatodušní v Praze) vydaném o měsíc dříve skončen, totiž dne 30. června, a to bez veřejných zkoušek, bez přečítání známek, rozdávání praemií a tištěných přehledů klassifikačních. Toho roku upustilo se od těchto způsobů starodávných pro revoluci a roku následujícího po výslovném znění zákona.

Roku 1848 uznáno bylo přirozené právo jazyka českého; ministerstvo přáním jsouc vedeno, aby sankcionovaná zásada rovného práva jazyka českého a německého již příštího roku školního na školách gymnasiálních platnosti nabyla, nařídilo dne 18. září 1848, aby jazyku českému na gymnasiích v krajích českých vyučováno bylo jako povinnému, v krajích německých jako volnému předmětu. Na gymnasiích českých, tedy i v Litomyšli, vyučovati bylo česky mluvnicki a literatuře jazyka českého, náboženství, dějepisu, zeměpisu a vědám přírodním, které do gymnasií opět byly uvedeny.

Ve školním roce 1848/9, který počal se po čtyřměsíčních prázdninách teprve dne 1. listopadu, v prvním pololetí jazyku českému učil P. Dionys Niewalt, ve druhém pak supplent Josef Tesař, první světský učitel při gymnasii litomyšlském, jemuž zemské gubernium vykávalo z fondu studijního takové služné, jaké dostávali učitelé grammatikalní.

Od. r. 1849 byli žáci vyznání israelského, kteří na gymnasiích chtěli studovati, ministerským vynesením ze dne 19. prosince 1848 zproštěni povinnosti, žádati zemského úřadu za svolení.

Počet žáků byl za některých let této doby tak veliký, že nepochopujeme, jak množství takové v jednotlivých síních školních se směstnalo. Byloť žáků:

Roku	v e t ř í d ě						celkem
	humanitní		grammatikalní				
	II.	I.	IV.	III.	II.	I.	
1819	34	27	45	38	71	123	338
1820	27	35	35	56	84	104	341
1821	35	29	48	75	89	152	428
1822	32	43	77	77	126	165	520
1823	41	60	73	87	123	132	316
1824	48	58	92	108	107	148	561
1825	61	68	69	77	90	114	479 + 14 priv.
1826	70	54	63	74	93	96	450
1827	49	52	48	66	62	94	371
1828	52	32	61	53	69	74	341
1829	34	50	45	48	46	74	297
1830	52	55	50	47	54	82	340
1831	47	47	40	42	65	84	325
1832	40	28	34	50	51	70	283
1833	22	21	33	37	50	73	236
1834	19	27	26	45	43	63	223
1835	25	19	40	35	53	60	232
1836	20	31	30	51	34	75	231
1837	28	31	37	34	54	63	247

Roku	v e t ř í d ě						celkem
	humanitní		grammatikalní				
	II.	I.	IV.	III.	II.	I.	
1838	30	23	28	43	41	78	243
1839	19	23	41	35	52	76	246
1840	22	33	29	45	57	69	255
1841	32	27	43	44	51	89	286
1842	32	37	35	45	73	84	306
1843	36	33	43	64	66	75	317
1844	24	36	49	53	44	76	282
1845	34	37	52	40	57	81	301
1846	39	48	34	47	61	79	308
1847	46	27	41	54	59	74	301
1848	21	45	51	43	58	83	301
1849	38	45	30	50	59	49	271

Kdybychom k žákům gymnasijským každého roku připočetli ještě posluchače filosofie, shledali bychom, že některých let přes 700 studujících na ústavě litomyšlském bylo vyučováno, nepočítajíc ani žáků škol hlavních, kteří také v budově gymnasijsní měli své třídy, a kterých bývalo na 400—500.

C. Studium filosofické.

1802—1849.

Veřejné studium filosofické, které při gymnasii litomyšlském r. 1754 bylo zakázáno, obnoveno bylo r. 1802. Tehdejší biskup Královéhradecký, Maria Tadeáš hrabě Trautmaunsdorf, a provincial řádu piaristického, P. František Xav. Friese, rodák litomyšlský, podali Jeho Veličenstvu žádost, aby veřejná filosofie v Litomyšli opět se zřídila. Ač odnikud nebyla zaručena ústavu tomu podpora hmotná, někteří vysocí hodnostáři překážky činili, předstírajíce, že v Litomyšli mnoho páleného se pije, ač v kolleji piaristické nebylo approbovaných professorů: spoléhali žadatelé na milost a přízeň císaře Františka, a provincial, biskupem jsa povzbuzován, se rozhodl, aby již počátkem roku školního 1801 v Litomyšli logice, metafysice a mathematice se vyučovalo. V říjnu podrobil se P. Prosper Husák zkouškám v Olomouci a nabyl approbace.

Když do I. ročníku přihlásili se 32 posluchači a 4 klerikové, bylo studium filosofické dne 3. listopadu 1802 otevřeno řečí, kterou za přítomnosti rektora a praefekta Ambrože Luxa a ostatních professorů k posluchačům promluvil prof. Kajetan Neuhaus, ke skromnosti a svědomitosti je povzbuzuje. Dne příštího počaly se přednášky filosofické a mathematické. Již 15. listopadu přišli neočekávaně Karel Kumpošt, vikář vysokomýtský, Jan Hradecký, děkan v Sloupnici, Frant. Vach, farář v Cerekvici, Ant. Vorel, administrator děkanství litomyšlského, a jeho kaplani, aby obcovali přednášce filosofické prof. Kajetana Neuhausa. Po hodině, v níž látka za předešlých dní vyložena byla opakována a pak dále vykládána, oslovil vikář filosofy, napomínal je k slušnosti a mravnosti a předložil přepis, kterým biskup jmenované čtyři duchovní ustanovil kommissary, kterým jest bdíti

nad mravným chováním filosofů mimo školu. Potom byli kommissari tito také na přednášce mathematické prof. Prospera Husáka; o obou vyslovili se s nadšením, tvrdíce, že za takých přednášek posluchači za hodinu více se naučí než na universitě za 5 nebo 6 hodin. Když v únoru provincial v Litomyšli pobýval, slíbili zástupcové městští, že novému ústavu budou ročně dávatí příspěvek 300 zl. na přístroje mathematické a fysikalní a 150 zl. na vydržování professorův.

První zkoušky pololetní na ústavě filosofickém, jehož správa dle zákona biskupu náležela a jím svěřena byla rektorovi, konány byly dne 23. března 1803. K nim přijel biskup s kanovníkem Schirschem, vikářem vysokomýtským a okolními faráři a dostavil se také magistrat městský. Dopoledne byla zkouška z logiky, odpoledne z matematiky a každá trvala 3 hodiny. Po zkouškách pravil biskup: „O zdejší filosofii bylo mi mnoho chvalného psáno; ale co jsem sám viděl a slyšel, jest nade všecku chválu a mé očekávání. Takové horlivosti professorův a tak potěšitelného prospěchu žáků jsem se nenadál.“ Promluviv s rektorem o prospěšnosti a výhodách ústavu filosofického, daroval 100 zl. na opatření přístrojů mathematických.

V březnu dodán byl provincialovi dvorní dekret ze dne 3. ledna 1803, kterým se mu oznamovalo, že filosofické studium zřízeno bude kromě Prahy v Budějovicích, Litoměřicích, Plzni a v Broumově v diecesi královéhradecké, a že tudíž sejde se zřízení studia toho v Litomyšli, leda by piaristé, kteří studium to v Litomyšli již zavedli, se zavázali, že je za roční příspěvek 600 zl. z českého fondu studijního dále budou vydržovati. Provincial k tomu odpověděl, že sebe a duchovní podřízené pokládá za nejnižší služebníky státu, k jehož blahu povinni jsou všim přispívati, a že by sám studium filosofické vydržoval, kdyby chudoba řádu škol pobožných toho dopouštěla; s příspěvkem navrženým, ač nedostatečným, jest spokojen a zavazuje se, že studium filosofické v Litomyšli potřebným personalem opatří a dále povede, ježto Litomyšl jest téměř ve středu diecese a pro ústav ten místem nejpríhodnějším. Očekává, že Litomyšl i města okolní přispějí na opatření nutných přístrojův. V naději této se nesklamal; v květnu t. r. poskytlo město Polička k účelu tomu 200 zl., Vysoké Mýto 50 zl., v listopadu opat Želivský 100 zl. a professorům 50 zl.

Nejvyšším rozhodnutím ze dne 25. března 1803 bylo povoleno zříditi v Budějovicích, Litomyšli, Mostě a Plzni studium filosofické k vychovávání dorostu duchovenstva za dozoru a řízení biskupa té diecese, k níž ústav ten náležel. Dodatkem pak bylo 1804 oznámeno, že vedle kandidatů duchovních ústavy ty navštěvovati mohou též jiní, kteří studiiu právnickým nebo lékařským oddati se chtějí;

všichni musejí se podrobiti předpisům disciplinárním. Nový předpis v té příčině dne 8. května 1803 vydaný zakazoval studujícím každou hru ve veřejných kavárnách a hostincích a ukládal magistrátům, aby každého posluchače proti tomu jednajícího oznámily vicedirektorovi. Vynesení ze dne 12. srpna 1803 nařizovalo, aby studující, kteří na konci roku dostali z logiky nebo metafysiky, nebo fysiky, mathematiky třídu III., ze studií byli vyloučeni.

První rok školní ukončen byl zkouškami dne 16. srpna 1803. Po prázdninách přibyl k I. ročníku čili logice ročník II. čili fysika. V logice bylo 51 posluchačů, 1 privatista, 4 piarišští a 2 benediktinští klerikové, ve fysice 31 posluchačův. Za profesora fysiky přišel sem P. Raimund Dvořák. Protože vikář vysokomýstský nemohl pro jiné práce úřadu kommissaře biskupského zastávati a častěji dohlížeti k ústavu, ustanovil biskup dne 4. ledna 1804 Antonína Vorla, administratora děkanství litomyšlského, inspektorem. Povinností jeho bylo bdíti nad chováním studujících a zjednávat si známost o všem, co na ústavě se děje. U něho měli posluchači se ohlásiti a udati byt svůj. Zároveň zakázal biskup studujícím choditi do hostincův a účastniti se zábav tančních. Brzo na to oznámilo zemské gubernium, že město zavázalo se přispívati ročně 300 zl. na opatrování přístrojů fysikalních, že však o slíbenou remuneraci roční 150 zl. pro profesory kollej musí na konci každého roku žádost guberniu podati, aby městu vyplacení remunerace té povolilo. Od r. 1837 odváděna byla tato remunerace se svolením zem. gubernia ze dne 14. srpna 1837 v konvenční měně.

V únoru r. 1805 zavítal do Litomyšle biskup, hrabě Trautmannsdorf, z Vídně se vracel; pobyl v přednáškách filosofických a káral otcovsky nedbalost některých filosofův. Dověděl se, že jakýsi měšťan půjčuje studujícím za týdní poplatek knihy mravům záhubné, a chtěl od mládeže studující nebezpečenství odvrátiti, předvolal si tohoto měšťana a koupil za 150 zl. knihy ty od něho.

Biskup Maria Tadeáš hrabě Trautmannsdorf a jeho nástupci, Alois Jos. hrabě Krakovský z Kolovrat (1812—1830) a Karel Bor. Hanl (od r. 1831) starali se velmi svědomitě a horlivě o zdar ústavu sobě podřízeného, pravidelně každého roku buď ke zkouškám pololetním nebo i v jinou dobu přijíždějice, v přednáškách pobývajice, o zkouškách předsedajice a tak se přesvědčujice o způsobu vyučování i prospěchu a mravném chování studujících filosofův.

Dvorním dekretem ze dne 9. dubna 1805 vydána byla studijní osnova pro ústavy filosofické, které v hlavních městech při univerzitách byly o třech, v jiných o dvou ročnících. Dle osnovy té bylo vyučovati denně 4 hodiny, týdně 18 hodin v každém ročníku: V I.

ročníku theoretické filosofii 4, mathematice 8, dějinám všeobecným 3, náboženství 2, řečtině 1 hodinu, ve II. ročníku praktické filosofii 4, fysice 8, dějinám všeobecným 3, náboženství 2, řečtině 1 hodinu týdně. Pro III. ročník předepsány byly vedle studia klassiků pro třibení vkusu a vedle náboženství pro právníky dějiny německé a rakouské (3 hod.), pro theology řecká filologie (2 hod.), pro mediky všeobecný přírodopis (5 hod. týdně) a řecká filologie. Volné předměty pro posluchače II. ročníku byly: Technologie, přírodopis s ohledem na hospodářství a lesnictví, aesthetika, mathesis forensis, dějiny filosofie, dějiny umění a věd, paedagogika, diplomatika a heraldika, pro posluchače III. ročníku numismatika, vyšší matematika theoretická a praktická, astronomie a moderní jazyky. Filosofii, fysice a mathematice vyučovali bylo jazykem latinským, který jest společným jazykem učenců, jiným pak předmětům po německu. Kdo chtěl na universitě studovati práva, theologii nebo medicinu a vybyl dva ročníky na ústavě filosofickém, musil ještě III. ročník filosofie na universitě s dobrým prospěchem absolvovati, jinak nebyl na vyšší studia připuštěn.

Protože řád benediktinský v Broumově pro nedostatek schopných učitelů studia filosofického tam povoleného zříditi nemohl, ustanoveno bylo nejvyšším rozhodnutím ze dne 7. května 1807, aby benediktini broumovští a premonstrati želivští, kteří dorost pro řády své v Litomyšli ve filosofii dávají vzdělávati, piaristům litomyšlským dávali roční příspěvek 600 zl., který dosud český fond studijní připlácel na vydržování studia filosofického v Litomyšli, a mimo to ročně 200 zl. pro professora dějepisu. Po vydání finančního patentu 1811 nařízeno bylo řádům jmenovaným, aby na professory ústavu filosofického v Litomyšli společně po 300 zl. připláceli.

Po bitvě u Asprů (1809) byla v budově gymnasijní, kde také filosofové měli své posluchárny, vojenská nemocnice, a studující vyučování byli — jak již na str. 69. jsme vypravovali — v rozličných domech městských, filosofové do prázdnin 1809 v kapli sv. Markety na děkanství, roku pak 1810 do konce dubna v hospodě „Peklo“ jmenované, kdež v jedné místnosti musili se střídati. Tam zavítal v listopadu 1809 nejvyšší purkrabí zemský do přednášky z dějepisu, kterou chtěl slyšeti, a pobyl v ní celou hodinu; tam konány také 9. a 10. dubna 1810 zkoušky pololetní za přítomnosti biskupa, hraběte Trautmannsdorfa. Ve II. pololetí přednášelo se v „Pekle“ jen logikům, fysikům opět v kapli sv. Markety.

Na počátku roku školního 1810/11 vykazány byly filosofům, kterých proti letům dřívějším více se sešlo, místnosti v prostředním patře budovy gymnasijní na straně k fortně a kostelu. Téhož roku

za přítomnosti biskupovy bylo usneseno; aby filosofům dovoleno bylo pořádati v domech měšťanských za účastenství některého profesora zábavy společné, jako hry, cvičení hudební, o masopustě plesy. Povolení v hudbě se cvičiti užili studující měrou hojnou a z vděčnosti vzdali 1. května 1811 poctu svým professorům a biskupskému kommissarovi, hrajíce časně ráno se svolením magistratu a vojenského velitelství před kolejí a děkanstvím na hudební nástroje.

Poněvadž hrozným požárem r. 1814 budova gymnasijní byla velmi poškozena a v horním patře vyučovati se nemohlo, měli filosofové v prvním pololetí r. 1814/15 posluchárny své v patře prostředním společně s gymnasisty; když totiž tito každého dne se poučili, nastaly přednášky filosofům. Z jara dali si studující filosofie svým nákladem upravití dvě místnosti v horním patře a byli v nich od druhého polotetí vyučováni. Šlechtnost svou osvědčili filosofové také měšťanstvu sousedního města Vysokého Mýta. Když tam totiž dne 14. června 1816 zuřil strašný požár, pospíšili mnozí na pomoc a zachránili několik domův. Za tuto šlechtnou obětavost vyslovily jim krajský úřad i zemské gubernium díky a pochvalu.

Prázdniny za školního roku upraveny byly dekretem dvorní kommissee studijní ze dne 17. října 1818. Prázdnno bylo mimo neděle a svátky v úterý odpoledne a ve čtvrtek celý den, od štědrého dne do nového roku, tři poslední dni masopustní, ode středy před velikonoce do úterka po nich; byl-li však některého téhodne svátek mimo úterek a čtvrtek, bylo v úterý odpoledne vyučováno. Kromě toho mohl rektor ústavu filosofického za rok jeden den prázdnno dáti.

Do roku 1823 vybírali professoři se svolením biskupovým za vysvědčení poplatek od studujících. Když dvorní kommissee studijní to zakázala, žádali biskupa, aby nějakou náhradu za to jim opatřil. Biskup vyjednával s prelaty v Broumově a Želivě, a každý se zavázal r. 1824, že mimo příspěvek roční 600 zl. každý ještě po 150 zl. ročně professorům bude přidávati.

Dosavadní, r. 1805 zavedená osnova studijní změnena byla nejvyšším rozhodnutím ze dne 28. září 1824. Dle toho učiti bylo v I. ročníku náboženství 2, theoretické filosofii 5, elementární matematice 7, latinské filologii 2 hodiny, ve II. ročníku náboženství 2, morální filosofii 3, fysice 8, latinské filologii 2 hodiny týdně. Jako mimořádné předměty doporučeny byly v I. ročníku přírodopis o 4, ve II. všeobecný dějepis 5 hodinách týdně. Ve městech, v nichž bylo veřejné studium theologické nebo právnické, učiti bylo kromě toho vychovatelství 2 hodiny, na universitních pak fakultách filosofických dějinám státním 2, historickým vědám pomocným 2, klassické literatuře 4, řecké filologii 2, aesthetice 5, dějinám filosofie 2, hospodářství 5 hodin

týdně, mimo to jazyku německému, vlaskému a zemskému slovanskému. Filosofii vykládati bylo po latinsku, jiné předměty po německu ve všech zemích mimo království lombardsko-benátské, Dalmacii a Tridentso, v nichž za němčinu užívati bylo vlastiny.

Poněvadž od r. 1823 posluchačů přibývalo, a v dosavadních místnostech v horním patře dostatek místa neměli, byly na počátku roku 1825/6, kdy do obou ročníků 261 posluchačů bylo zapsáno, posluchárny opět do prostředního patra přeloženy, kdež zůstaly po další čas trvání ústavu filosofického. Odtud nazývána byla část chodby na levo v I. patře chodbou filosofův.

V lednu r. 1826 nejvyšší rozhodnutí ustanovilo, aby na ústavech filosofických a gymnasiích školní rok končil se dnem 8. září a počínal 3. listopadu. Ustanovení toto již po třech letech bylo změněno nařízením dvorní kommisce studijní po nejvyšším rozhodnutí dne 30. srpna 1829 vydaným, aby od školního roku 1829/30 hlavní prázdniny na školách českých byly v srpnu a v září a školní rok počínal se 1. říjnem.

Lycen litomyšlskému bylo nejvyšším rozhodnutím ze dne 15. října 1826 povoleno, aby posluchači kromě stipendistův a chudých od počátku příštího roku školního platili po 2 zl. immatrikulačního poplatku na uhrazení potřeb při vyučování fysice, na doplňování a udržování kabinetu fysikálního potud, dokud na ústavě tom školné nebude zavedeno. Ale povolení toto zůstalo jen na papíře; neboť dne 4. listopadu t. r. ustanovila dvorní kommisce studijní, aby od 1. dubna 1827. (kdy počíná II. pololetí) dle nejvyššího nařízení z r. 1784. vybíralo se od posluchačů filosofie 18 zl. ročního školného ve lhůtách měsíčních. Professorům uloženo učiniti návrh, odkud by se uhrazovaly potřeby kabinetu fysikálního.

Také povolení zemského gubernia ze dne 31. června 1831, aby studující filosofie, chudé vyjímajíc, na počátku každého pololetí jako dosud odváděli po 2 zl. na vytápění a čištění poslucháren a na opravu dveří, oken, kamen a j., protože důchod městský výloh těch ročně 300 zl. přesahujících hraditi nemůže, jen rok zůstalo v platnosti. Zrušeno bylo nejvyšším rozhodnutím ze dne 18. prosince 1832, které povolovalo, aby menší potřeby, jež dosud uhrazovány byly příspěvky studujících, zapravovaly se z přebytku fondu školního.

Již svrchu (na str. 78.) jsme vypravovali, že do r. 1827 mívali filosofové služby Boží s gymnasisty společně, a že od počátku roku škol. 1827/8 studující gymnasijsní s filosofy při službách Božích se nescházeli; nařídilať totiž dvorní kommisce studijní vynesením ze dne 6. října 1827, aby professor náboženství v neděli a ve svátek pro posluchače filosofie zvlášť měl exhortu a mši sv. v kostele nebo oddělené kapli, a k pobožnosti této aby ani ženské ani jiné obecenstvo nebylo připouštěno.

Roku 1828 (dne 10. června) zemřel Antonín Vorel, první inspektor a kommissar biskupský ústavu filosofického, čestný kanovník a děkan litomyšlský; po něm r. 1829 jmenován byl Ignac Schauer, farář litrbašský, biskupským kommissarem při ústavě filosofickém. Příštího roku také direktorství lycea přešlo do jiných rukou; neboť biskup Královéhradecký, Alois Josef hrabě Krakovský z Kolovrat, dosedl r. 1830 na stolec arcibiskupský v Praze, a biskupem diecese královéhradecké stal se Karel Bor. Hanl.

Od prvních let trvání ústavu filosofického v Litomyšli pamatovalo se na museum mathematické a fysikální, jak říkali kabinetu fysikálnímu, a jeho rozmnožování. Přístroje byly opatřovány jednak z příspěvků magistratem litomyšlským ročně odváděných a z darův od sousedních měst a stědrých příznivcův udílených, jednak vzácnými dary rozmnožovány. Tak císař František I., spatřiv za návštěvy své r. 1804 chudoučké ještě museum ústavu filosofického, obdařil je (jak již na str. 63. a 64. připomenuto) po žádosti provinciala P. Petra Bruknera 1808 mnohými přístroji velmi uměle zhotovenými a na 2800 zl. ceněnými. R. 1813 přibyl přístroj elektrický s příslušenstvím, který darován byl od Josefa Jeřábka, faráře choceňského, a stál nejméně 300 zl. Od r. 1828 vyplácen byl z fondu studijního roční příspěvek 100 zl. na opatření nových přístrojův. Z toho zjednáán byl tubus astronomický, přístroj polarisační, inflekční a j. Do r. 1830 chovány byly všechny přístroje v kolleji; když však pro větší počet kleriků místa tam se nedostávalo a také obtížno bylo přístroje ku každé přednášce potřebné přenášeti do budovy gymnasiální, upravena byla v budově této v přízemí u schodů místnost, v níž dosud dříve se ukládalo, za kabinet fysikální, a do ní r. 1830. přístroje přeneseny. Roku 1836. pořádali filosofové každého čtvrtka za doby adventní akademie hudební a deklamatorní pro přednější občany; do prvních tří byl vstup volný, do čtvrté dáváno bylo vstupné dobrovolné. Z toho odevzdali pořadatelé 100 zl. rektorovi na zjednání přístrojů fysikálních. Místnost přízemní po několika letech nestačila kabinetu, do něhož zvláště přičiněním profesora fysiky a zároveň rektora Dr. Flora Staschka přibývalo přístrojů k znárodnění výzkumů nejnovějších. Roku 1841. byla tudíž sbírka fysikální, jaké prý mimo Vídeň a Prahu nikde nebylo, přenesena do síně prostrannější a vhodnější na levé straně horního patra, v níž bývalo druhdy oratorium a konána slavnostní „praelectio classium“. Jako zvláštnost zaznamenává historie kollejní, že r. 1840. opatřil rektor přístroj daguerrotypický, jímž dle návodu prof. Ettingshausena zhotovil pohled na Litomyšl s návrší osického, první to obraz druhu toho v Čechách. Od r. 1844, kdy rektor Staschek fysice na filosofii učiti přestal, spravoval kabinet nástupce jeho prof. Octavian Teuffl.

Na počátku roku škol. 1844/5 nabídl se MDr. Frant. Kampelik, že vyučovati bude posluchače filosofie jazyku českému. Obdržev svolení od rektora, který zvláště prospěch studujících německé národnosti na zřeteli měl, a nevyčkával svolení s míst vyšších, několik hodin za dní prázdných filosofům o češtině přednášel. Když o tom v novinách zpráva se vyskytla, nařídilo zemské gubernium, nezákonnost nebo něco snad horšího v tom tušíc, přísné vyšetřování. Kommissar krajský pátral při vyšetřování také po knihovně české, ale neshledal nic podezřelého ani nebezpečného.

Jak filosofové svých professorů si vážili, toho důkaz podali r. 1845. učenému a milovanému professoru dějin všeobecných a latinské filologie, P. Germanu Presidentovi. Večer před jeho jmeninami poctili jej zpěváci zastaveníčkem, v den pak jmenin všichni filosofové skvělým průvodem pochodňovým za zvuku hudby a velikého účastenství obecnstva, před koleji tak se postavivše, aby pochodně hořící tvořily písmena GP.

Mocný ruch bouřlivého roku 1848 opanoval také mysl mládeže studující. Když dne 18. března došla sem první zpráva o vydání konstituce, rozhodli se jednosvorně filosofové, že na obhájení daných svobod a práv vlasti, na udržení pořádku, na ochranu majetku a bezpečnosti v městě utvoří studentskou legii. Do ní přihlásilo se hned 19. března i s humanisty 160 členů, kteří tvoříce 14 dekurií zvolili si setníka, dva nadporučíky, poručíky, praporečníka a počevodoucího. Studující opatřili si zbraň, konali denně cvičení, zastávali stráž a hlídky po městě a dne 13. dubna uctili v chrámě piaristickém památku svých bratří akademických ve Vídni padlých. Mimo očekávání objevil se v městě cizinec s frankfurtskou trikolorou na prsou. Když mu byla stržena, vystoupili studující němečtí, pohanu v tom spatřující, z legie, která však Čechy nově přistoupivšími na původní počet se doplnila a české velení si zavedla. Z vděčnosti za to, že ozbrojení studenti v městě stráž vykonávali a při ohních pomáhali, dalo jim město 25 zl., spanilomyslné pak dcery měšťanské, kterým mužné a vlastenecké počínání českých jinochů se zamlouvalo, zhotovily prapor a odevzdaly jej dne 21. května za velké slavnosti nadšeným legionářům. Téhož dne byl prapor po mši sv. na náměstí před sochou P. Marie sloužené za přítomnosti pozvaných hostí, hodnostářů, důstojníků národní obrany z okolních měst a přecetného obecnstva posvěcen. Kmotrem praporu byl studující kníže Ferd. Kinský, syn po šlechtěném Rud. Kinském. K slavnosti té tiskem byla vydána báseň „Hlasy studentské legie litomyšlské při svěcení praporu od

doer městských věnovaného". V den slavnosti zapsali se do památní knihy legie studentské pozvaní hosté, hodnostáři duchovní i světští, professoři ústavu filosofického i gymnasiijní a členové legie*)

Před touto slavností žádali posluchači filosofie svých profesorův, aby kollegia brzo ukončili a zkoušky vykonali. Professoři a biskupský kommissar k tomu svolili a ustanovili zkoušky na 23. května; ale konsistoř rozhodnutí toho neschválila. To znepokojilo filosofy; pročež usnel se sbor professorský, že zkoušky počnou se dne 26. května, a podal o tom zprávu praesidentovi království Českého, hraběti Lvu Thunovi, a ministru vyučování. Ve zprávě té dovolával se sbor koncesse vyšším ústavům nedávno udělené, že professoři mají moc v záležitostech vážnějších sami rozhodovati, chválil chování studujících filosofů, kteří s národní obranou městu užitečné služby prokázali a bezvadným chováním svým účtu si získali, a doložil, že by mladistvá mysl snadno všelikých výstředností se dopustila, kdyby žádostem studujících se nevyhovělo. Zkoušky ukončeny byly 7. června a dne příštího po žádosti studujících sloužena byla mše sv., již legie studentská ve zbrani obcovala, pak před kolleji se postavila a profesorům ústy náčelníka svého. Aloisa Jehličky, své díky vyslovila.

Po prázdninách až do 1. listopadu prodloužených připojen byl I. ročník filosofie čili logika po nařízení ministerstva veřejného vyučování ze dne 10. května 1848. jako I. třída lyceijní ke gymnasiu, a z ústavu filosofického zůstal jen II. ročník čili fysika, která měla býti oddělena od ostatních tříd gymnasiijních, ježto pouze posluchači tohoto ročníku požívají práv fakultám vyměřených. Nařízením tímto rektor se spravuje, vykázal fysikům místnost dřívější scribendy v nejdolejší části budovy školní u samých sklepův a zakázal hlavními dveřmi vcházeti. Místnost ta byla nepohodlna a nedostatečná a nelíbila se ani profesorům, ani studujícím; pročež vrátila se fysika do bývalé síně své v prvním patře u fortny; aby však filosofové s gymnasisty se nestýkali, udělán z venku zvláštní vchod a chodba na pravo zazděna.

Když po ministerském nařízení ze dne 2. ledna 1849 akademické legie byly zrušeny a následkem toho také legie při ústavech filosofických zemským velitelstvem vojenským rozpuštěny, užili posluchači fysiky a studující třídy lyceijní práva o spolčování a utvořili za příkladem jiných měst čtenářské spolky; čeští fysikové nazvali spolek svůj Slavii, lyceisté Čechii, němečtí studující Germanii. Po

*) Kniha ta, v níž také dějiny legie studentské a řeči při odevzdání a svěcení praporu promluvené jsou zapsány, uložena jest v městském museu litomyšlském

přání měšťanů spojila se Čechie se Slavií, která pak měla 74 členy. Účelem Slavie, jejíž předsedou byl prof. češtiny, Josef Tesař, bylo, vzdělávati se v mateřštině a jiných vědách, cvičiti se v deklamování a řečnění a divadelními hrami probouzeti ducha národního. Spolek ten však dlouho netrval; neboť rektor všecky schůzky studujícím zakázal.

Koncem roku školního 1848/9 přestal ústav filosofický a bývalé ročníky jeho připojeny od počátku r. 1849/50 jako třída VII. a VIII. ke gymnasiu, z něhož studující, kteří při zkoušce maturitní vysvědčení dospělosti nabyli, mohli bezprostředně na universitu přejíti.

Z ústavu odcházejíce dostávali filosofové vysvědčení, jehož formulář byl:

In Instituto Philosophico pro Episcopali Dioecesi Reginae-
hradecensi munificentia Augustissimi Imperatoris ac Regis FRAN-
CISCI II. Litomisslii erecto

natione

patria

Philosophiae annis duobus videlicet anno 18 & anno 18
operam dedit eo cum profectu, ut post publica examina

classes sequentes referet:

	in	Semest. I			Semest. II		
		Litte- ris	Dili- gentia	Mori- bus	Litte- ris	Dili- gentia	Mori- bus
Ex Religione anno I	-	-					
- - - - - II	-	-					
- Philosophia theoretica	-	-					
- - - - - practica	-	-					
- Physica & Mathesi applicata							
- Mathesi pura	-	-	-				
- Historia univer. anno I	-						
- - - - - II	-						
- studio linguae graecae anno I							
- - - - - II							

Datum Litomisslii die mensis

18

Commissarius Episc.

Při ústavě filosofickém v letech 1803—1849 vyučovali tyto professoři :

Náboženství	Filosofi	Mathematice	Fysice	Dějepisn	Řečtině do r. 1824, latíně od r. 1825
Prosper Husák 1803—08	Kajetan Neuhaus 1803—07	Prosper Husák 1803—08	Raimund Dvořák 1804—12	Kajetan Neuhaus 1807	Quirin Hradecký 1806
Raimund Dvořák 1809—12	Leonard Skurský 1808	Mauric Vorel 1809—12	Florius Staschek 1813—16	Alexius Franz 1808—13	Kajetan Neuhaus 1807
Florius Staschek 1813—16	Prosper Husák 1809—16	Gratian Wolf 1813—21	Victor Wese 1817 Dr. Florius Staschek	German President 1814—17	Alexius Franz 1808—13
Pavel Schram 1817—26	Alexius Diviš 1817—19	Ambrož Khom 1822—49	1818—44 Octavian Teuffl 1844—9	Norbert Kraus 1817—21	German President 1814—17
Gratian Wolf 1827—37	Štěpán Cikánek 1820—21			German President 1822—48	Norbert Kraus 1817—20
Canutus Schrott 1838—44	Marcelin Horák 1822			Camil Winkler 1849	Pavel Schram 1821—22
Dionys Niewalt 1845—49	Bonifac Busek 1823—26				German President 1823—48
	Alois Müller 1827 Marcelin Horák 1828				Camil Winkler 1849
	Alois Müller 1829—31				
	Vilém Herbst 1832—34				
	Stanislav Hanke 1835—49				

Počet studujících filosofie i s kleriky a privatisty byl tento:

Roku	v ročníku		celkem	Roku	v ročníku		celkem
	II.	I.			II.	I.	
1803	—	36	36	1827	110	153	263
4	31	57	88	8	119	158	277
5	35	42	77	9	114	130	244
6	52	56	117	1830	95	122	217
7	60	74	134	1	89	108	197
8	67	79	146	2	89	89	178
9	62	52	114	3	58	83	141
1810	49	62	111	4	52	69	121
1	63	87	150	5	42	62	104
2	71	62	133	6	36	70	106
3	64	74	138	7	53	74	127
4	63	69	132	8	55	77	132
5	51	45	96	9	51	86	137
6	41	54	95	1840	67	75	142
7	53	61	114	1	62	103	165
8	61	59	120	2	79	101	180
9	54	51	105	3	65	121	186
1820	45	67	112	4	69	120	189
1	47	57	104	5	86	101	187
2	41	62	103	6	71	110	181
3	60	59	119	7	58	102	160
4	59	93	152	8	78	102	180
5	82	133	215	9	71	—	71
6	114	147	261				

Přehlížejíce připojený seznam filosofů, jichž za let 1803 – 1849 v Litomyšli 3863 studovalo, s radostí zastavujeme se u mnohého známého; připomínat nám, v jakém povolání životním prokazoval nebo prokazuje dosud důležité služby národu, vlasti, církvi a vzdělanosti obecné, a hrdostí naplňuje nás vědomí, že jména bývalých filosofů litomyšlských skvějí se mezi učenici, spisovateli a hodnostáři nejřednějšími.

Doba třetí.

Vyšší gymnasium osmitřídnní piaristické. 1850—1874.

Po zákonu z r. 1849 byla jen gymnasia vyšší o osmi, nebo nižší o čtyřech třídách. Počátkem roku školního 1849/50 mělo gymnasium litomyšlské osm tříd; po ministerském nařízení ze dne 22. července 1849 byl totiž ústav filosofický proměněn v VII. a VIII. třídu gymnasijsní čili — jak se tehda říkalo — v I. a II. třídu licejní, které s bývalými dvěma třídami humanitními tvořily vyšší gymnasium proti dřívějším třídám grammatikálním, nyní nižším gymnasiem nazývaným. Professorové, kteří učili na ústavě filosofickém, stali se professory při vyšším gymnasiu kromě P. Germana Presidenta, který pro slabost čivův od konce r. 1848 přestal vyučovati, a učebné sbírky ústavu filosofického připadly gymnasiu, v jehož čele stál ředitel, maje působnost někdejšího praefekta. Samospráva sboru professorského byla zrušena, a v čelo všech gymnasií postaveni zemští inspektoři s hodností školních radův. Pro Čechy ustanoveni byli ministerským vynesením ze dne 17. dubna 1850. Dr. Řehoř Zeithammer, před tím professor malostranského gymnasia, a Dr. Jan Šilhavý, bibliothekář universitní knihovny olomoucké; prvému svěřena byla dohlídka ke gymnasiu litomyšlskému. Mimo ně školními rady a členy provisorního zemského úřadu školního jmenováni byli František Effenberger, ředitel gymnasia litoměřického, a Václav Kl. Kliepera, ředitel gymnasia staroměstského v Praze. System učitelů třídních byl zrušen ministerským vynesením ze dne 21. ledna 1850, a obnoveni někdejší učitelé odborní. Professory

jmenování jen ti, kteří učivali dříve na ústavěch filosofických. Teprve po nejvyšším rozhodnutí ze dne 6. února 1866 byl učitel, který vykonával zkoušky učitelské a při veřejném gymnasiu, samostatné realce nebo realném gymnasiu tři léta vyučoval, definitivně ustanoven s titulem „professor“.

Od 1. 1850. vyučovalo se dle organizační osnovy, která dne 24. listopadu 1849 úředně byla prohlášena a jen provisorně zavedena. Když po čtyřech letech výsledky její byly poznány, schválilo nejvyšší rozhodnutí ze dne 9. prosince 1854 spojení dřívějších dvou ročníků filosofických s gymnasiem i novou metodu vyučovací. Hlavní zásady organizační osnovy jsou až dosud v platnosti. Gymnasium má totiž „zjednávatí žákům vyšší všeobecné vzdělání společným, vzájemným působením všech nauk, hlavně však filologie staroklassické, a tím způsobem připravovati ke studiím universitním“.

Vedle předmětů povinných uvedeny jsou do gymnasia předměty vedlejší. Při zdejší gymnasiu již v letech 1819—21 kreslení vyučoval panský architekt Bittner, od r. 1850 do 1855 pak akademický malíř Ant. Dvořák, jazyku francouzskému a vlaskému od r. 1846 Ant. Hnátek, po něm v letech 1853—1855 c. k. official Stopfkuchen, od r. 1861 někdo ze sboru professorského. Také zpěvu a tělocviku v letech šedesátých učili členové sboru.

K osnově organizační vydávány byly v letech příštích dodatky a doplňky, jež vycházely po většině ze zkušeností při provádění jejím nabytých. Tak dána dne 23. dubna 1852 instrukce ředitelům, jak jest výroční zprávy sestavovati, aby poskytovaly věrný a úplný obraz o vnitřním i vnějším stavu gymnasia; 30. května 1853 dán návod učitelstvu, jak pěstovati součinnost žactva ve škole, a zároveň doporučováno mravní a náboženské vychování mládeže; dne 27. června 1853 nařízeno, aby do I. nebo vyšší třídy nebyl žák přijat, který při zkoušce přijímací neprokázal se theoretickou i praktickou znalostí jazyka německého, pokud ho jest potřebí, aby účastniti se mohl vyučování tímto jazykem. Téhož roku bylo nařízeno, aby do žádné třídy nebylo přijímáno více než 50 žákův.

Ve příčině vyučovacího jazyka trvalo ministerstvo vyučování ještě r. 1850 na svém nařízení ze dne 18. září 1848. aby „i při veřejném vyučování národním jazykům platnost dosud jim upíraná byla zjednána.“ Seznavši totiž ze zpráv předložených, že na většině gymnasiu od utrakovistického vyučování r. 1848 nařízeného se upustilo a vyučováno bylo jen německy, na jiných některým předmětům střídavě německy a česky, nařídilo dne 13. září 1850, aby

žáci těch gymnasií, na než zvláště obyvatelstvo české jest odkázáno, v jazyku českém nejen dokonale se vzdělali, nýbrž i z literatury svého národu — pokud možno — tolik prospěchu měli, kolik se ho poskytnouti může v mezích gymnasiijního vzdělání. Pročež musí především na všech gymnasiích v českých krajinách český jazyk a literatura česká ve všech třídách býti předmětem povinným, jím musí se nejen vyučovati, nýbrž i žákům dávatí příležitost, aby stálými písemnými úkoly v něm se cvičili. Důkladným vyučováním jazyku českému v nižším gymnasiu musí býti o to postaráno, aby po málo letech vsichni žáci vyššího gymnasia, dokonalou měrou jsouce ho znali, také v jiných předmětech jím byli vyučováni. Tak hleděl ministr vyučování, hrabě Lev Thun, jazyku českému na gymnasiích více místa zjednatí, ale úřad zemský, závislý jsa více na ministru vnitra, Bachovi, nařízení Thunova málo dbal.

Na gymnasiu litomyšlském zůstala němčina jazykem vyučovacím pro nedostatek učitelů, knih a — dobré vůle. Jen tolik provedeno, že jazyk český byl tu předmětem povinným pro žáky národnosti české i německé; ale v pravidelných hodinách předmětu tomu vyměřených zůstávali jen žáci čeští, žáci německé národnosti nebo k jazyku německému jako mateřskému se hlásící vyučováni byli ve dvou odděleních v hodinách zvláštních. Při tom uloženo bylo ředitelovi bdíti, aby starší spisy české, jež povážlivého jsou obsahu, s patřičnou opatrností jen dle literární důležitosti a ceny ve škole se probíraly, aby jejich obsahem mládež snadno vznětlivá nerozněcovala se ve směru ultranárodním.

Po zrušení filosofického studia žádala kollej, aby professori při gymnasiu působící dostávali od státu stálou remuneraci roční; ale ministerstvo žádosti nevyhovělo. Rektor požádal tedy opatř v Broumově a Želivě, aby příspěvek professorům zdejším dosud v méně vídeňské odváděný v téže summě měnou konvenční vypláceli, nebo aby pro dvě třídy nejvyšší, pro něž dle nové organizace počet professorů musí býti rozmnožen, ustanovili professory ze svých řádův. Když opatř opět příspěvku gymnasiu dále dávatí nechtěli, vyzvalo ministerstvo, jemuž o tom byla zpráva dána, obecní zastupitelstvo města Litomyšle, aby se vyslovilo, přeje-li si v městě vyššího gymnasia nebo ne.

Aby záležitost tato brzo byla ku konci přivedena, vyjednával školní rada, Dr. Řehoř Zeithammer, konaje 20.—25. ledna 1851 inspekci na gymnasiu, z rozkazu ministerského s městskými zástupci, bude-li město příspěvek 600 zl., jež druhy benediktini broumovští a premonstrati želivští piaristům přiřládali, na vydr-

žování vyššího gymnasia zcela nebo z části samo odváděti. Zástupcové, vyžádavše si času na uvážení, nabídli 23. ledna protokolárně, že město bude dávat ročně 400 zl. profesorům gymnasijským a 100 zl. na kabinet fysikální, a vyslovili naději, že aerar doplatí, čeho mimo to piaristé budou potřebovati na vydržování profesorů ve vyšších třídách učicích. V soukromí mezi měšťany prý se vypravovalo, kdyby aerar ničím nepřispěl, že město samo vydržovati bude professory vyšších tříd, jen když mu přiznáno bude právo na ně dohlížeti, aby odvoláni byli ti, kteří méně vyhovují. Vynesím ze dne 20. května 1851. rozhodlo ministerstvo vyučování ve příčině dalšího trvání některých gymnasií v Čechách, že o trvání osmitřídního gymnasia v Litomyšli nemůže býti pochybnosti, ježto bývalé studium filosofické s gymnasiem šestitřídním po rozumu vynesení ze dne 22. července 1849 v úplné gymnasium se sloučilo. Nabídnutí městské obce vzalo ministerstvo s potěšením na vědomost a uložilo okresnímu úřadu, aby o tom pravoplatnou listinu sepsalo a předložilo. Listinou zavázalo se město, že od počátku roku školního 1851. připláceti bude na vydržování profesorů vyššího gymnasia ročně 400 zl. kon. m. potud, dokud by kollej slosováním svých úpisů státních téže summy nenabyla, a na fysikální kabinet 100 zl. kon. m., zůstane-li kabinet tento na vždy v Litomyšli. Proti výminkám těmto činilo místodržitelství námítky, k tomu ukazujíc, že státní úpisy kolleji náležející spojeny jsou s nadacemi mešními, že kabinet fysikální vzrostl zvláště horlivosti rektora, Dr. Flora Staschka, z příspěvků netoliko od města Litomyšle, ale i od jiných měst i od státu poskytovaných, který od r. 1828 naň ročně 80 zl. kon. m. přispíval, a že ostatně město, kterému z gymnasia větší užitek hmotný plyne, než kolik na ně chce přispívati, musí k obětem býti ochotno, chce-li, aby vyšší gymnasium s učiteli piaristickými dále tam se udrželo. Po žádosti provinciala, P. Kajetana Vrány, konečně výbor městský r. 1852 za dobré uznal usnísti se, „aby pro udržení vyššího gymnasia při městě Litomyšli každoročně 500 zl. kon. m., počínajíc od roku školního 1853, z městského důchodu k tomu cíli vypláceny byly, aby peníze ty každoročně pp profesorům na zdejším vyšším gymnasiu neb na posledních čtyřech třídách vyšších celého, gymnasialního ústavu na ruku rozděleny byly, a sice na ten čas, pokud pp. professoři z řádu velebných pp. piaristů dosazování budou, a pokud zdejší ústav vyšší v takové celosti jak teď trvat a pozůstávat bude.“ Rozhodnutí o příspěvku na kabinet fysikální bylo odročeno a teprve nejvyšším rozhodnutím ze dne 18. listopadu 1855 ku konci přivedeno Jeho Veličenstvo ráčilo totiž, uznávajíc skutečné poměry a potřeby řádového gymnasia v Litomyšli, jakož i oběti od

obce městské i od řádu piaristického k organisování ústavu toho přinesené, nyníjší zřízení jeho nejmilostivěji vzíti na vědomost a vysloviti očekávání, že obec dostojí závazkům, jež převzala, a vyrovná příspěvky nedoplačené. Roku 1857 počala obec v ročních lhůtách odváděti příspěvek na fysikální kabinet za léta 1853—1856 zadrželý, vymínivši si, aby zaň pořizovány byly přístroje chemie a mechaniky se týkající, a s účtem aby se jí předkládal seznam předmětů nově opatřených.

Když uklizeny byly tyto záležitosti na prospěch vyššího gymnasia, nová nesnáž ohrožovala další jeho trvání, jako všech piaristických vůbec. Do řádu piaristického nebyli totiž v letech 1849—1853 novicové přijímáni, a členové jeho, kteří při gymnasiích chtěli učit, byli povinni alespoň dvě léta na universitě studovati a zkoušky odborné vykonati. Provincial, Dr. Vavřinec Zink, který od r. 1855. řád spravoval, přejímal nové školy a dosazoval na ně učitele řádové. Když učitelů zkoušených se nedostávalo, pomýšlel r. 1859 na to, aby při piaristických gymnasiích vyšší třídy přestaly, a v Litomyšli počátek se učinil. Pročež vyjednával s benediktiny v Broumově a s premostraty v Želivě, aby při gymnasii litomyšlském vyšší třídy převzali a na ně učitele buď z řádu svého nebo světské dosazovali a je vydržovali. K nabídnutí tomu nepřistoupili ani benediktini, ani premonstati, a na počátku roku škol. 1859/60 byli sem dosazeni světskí učitelé supplující: Frant. Novotný a Jan Novák, kterým místodržitelství vykázano roční plat z fondu studijního; roku příštího přibyl k nim Ferdinand Macháček a Dr. Josef Podhajský.

Vedle toho jednalo se v městě již od r. 1852 o zařízení škol reálných. Přetřásala se totiž otázka, jak a nač užití peněz, které obec dostane za vykoupení robot. Někteří mínili, aby platily se z nich daně za měšťany, jiní, aby se zařídil městský pivovar, většina však, majíc na zřeteli vychování mládeže ve směru reálném, vyslovovala se pro vyzdvížení školy reálné. Obecní starší a radní, zejména pp. Seemann a Jettmar, uznávajíce potřebu ústavu toho pro povznesení pokleslého ducha průmyslového a soudíce, že by ústav reálný mohl užívatí gymnasiijního kabinetu fysikálního a přírodovědeckého, a že by při něm mohli vyučovati piaristé, jako již za dob minulých řemeslníky učivali, *) dali městské radě plnou moc, aby činila pří-

*) Od r. 1808 byli totiž učenici řemeslníci po vys. nařízení v neděli a ve svátek v hodinách opakovacích od professorů piaristických vyučováni, a r. 1839 druhou neděli velikonoční po přání zemského správce, hraběte Karla Chotka, zřízena zde byla jako v jiných městech přednějších příčiněním magistratu škola řemeslnická. Rektor Staschek učil mechanice a fysice, prof. Ambrož Khom počátkům matematiky a měřictví, MDr. Vaníček chemii, Tomáš Fikejs, příručí úřadu vrchnostenského, kreslení. Škola ta dlouho asi netrvala, nebo v letech potomních v zápisech kolejních nečiní se o ní zmínka.

pravné kroky k zařízení nižší školy realné. Purkmistr, p. Jiří Hradecký, sestavil komitét, který požádal piaristy o radu. Rektor Staschek a prof. Octavius Šofka, který několik let vyučoval při školách realných v Liberci a Rakovnici, vypracovali zevrubný plán organizační nového ústavu, aby nižší realka spojila se s nižším gymnasiem, měla s ním společného ředitele, realisté aby vyučování byli s gymnasisty v předmětech oběma ústavům společných, pro ostatní předměty realné aby město vydržovalo učitele a dalo v budově gymnasijní místnosti upravit. Zastupitelstvo městské, které — jak shora jsme vypravovali — s rozhodnutím o stálém příspěvku na vyšší gymnasium otálelo, usneslo se dne 30. ledna 1853., že zařídí samostatnou nižší realku, nadá ji z peněz vyvazovacích jistinou 60.000 zl., neustanoví při ní učitelů piaristických a umístí ji v budově zvláštní. Proti tomuto usnesení zadali někteří nepřítelové protest, tvrdíce, že realky jinde zřízené nevyhovují přání a očekávání, že realka bude na škodu gymnasia, že by spíše nutno bylo provést reorganizaci nižších škol, kterým by kapital 16.000 zl. postačil, z ostatních peněz pak aby se platila daň gruntovní a domovní za měšťany.

Když r. 1859 pro nedostatek učitelů piaristických na gymnasium přišli učitelé světští, hodlal p. Josef Kučera, učitel rolnické a průmyslné lučby, zaříditi zde školu hospodářskou a řemeslnickou. Město provádělo právě reorganizaci škol nižších a r. 1860. požádalo p. Jana Krejčího, ředitele realných škol v Písku, aby pro ústav realný dle poměrů časových a národních vypracoval program. Vyhovuje tomuto čestnému vyzvání, přijel ředitel Krejčí s panem J. B. Lamblem, ředitelem hospodářské školy v Libverdě, do Litomyšle a ve schůzi výboru dne 23. prosince 1860 přelnesl a odůvodnil návrh, aby ku vzdělání občanstva pro všechny způsoby živnosti, jako polní a lesní hospodářství, hospodářský průmysl a všechny větve průmyslu měšťanského v Litomyšli zřízena byla škola hlavní a trojtřídní realka s připojenými ročníky praktickými, v nichž bude se přednáseti o hospodářství a technologii hospodářské, aby na školu realnou, která časem může vzrůstí ve vyšší realku, dosazeno bylo učitelstvo pro vyšší realky zkoušené s povinností učiti také ve školách řemeslnických, a ředitelem všech škol takto zařízených aby ustanoven byl p. J. B. Lambl. Návrh byl od shromážděných s nadšením sice přijat, ale po dvou měsících zůstavil výbor městský provedení jeho příštím zastupitelstvu. V příštích letech dále se jednalo o této záležitosti, až konečně přes všeliké překážky a závady horlivostí vytrvalou purkmistra, p. Jana Janouše, byla nižší realka, jejíž zřízení vys. ministerstvo

dne 3. března 1864 povolilo, v život a skutek uvedena, a dne 9. října 1865. první třída její otevřena. *)

Správu vyššího gymnasia osmitřídniho obstarával dále P. Dr. Florus Staschek, který již od r. 1813 jako professor, od r. 1817 jako rektor při zdejší ústavě působil a pro své zásluhy o opravu chrámu a budovy gymnasijní magistratem městským r. 1837 čestným měšťanem litomyšlským byl jmenován. Jeho Veličenstvo, uznávajíc jeho zásluhy v úřadě učitelském, vyznamenalo jej 8. května 1856 titulem císařského rady. Když téhož roku pro pokročilý věk vzdal se ředitelství, uděleno mu bylo 300 zl. ročního výslužného.***) Od 1. září 1856 spravoval gymnasium P. Jan Neusser jako prozatímný, od 14. října 1857 jako skutečný ředitel. Úřad tento nastoupiv, počal zapisovati dějiny ústavu dosud po latinsku vedené jazykem německým. Nařízení aby v žádné třídě nebylo přes 50 žáků, zachovával — jak sám zaznamenal — tak přísně, že školní rada Zeithammer, jsa zde v listopadu 1856 na inspekci, mu to vytýkal, ježto žáky se hlásící posílá na jiná gymnasia. Biskupským kommissářem byl od r. 1850 František Paul, děkan litomyšlský, a po jeho smrti 1861 jeho nástupce, děkan Antonín Šanta. Když školní rada, Dr. Řehoř Zeithammer, pro chatrné zdraví 1858 na odpočinek odešel, stal se nástupcem jeho Dr. Josef Köhler a po něm r. 1861 Václav Svoboda. Zemští inspektoři vykonávali prohlídku pravidelně každého roku a chválili dle zásluh činnost a horlivost učitelů vynikajících. Tak hned po první inspekci dne 13.—18. června 1850 chválil školní rada Zeithammer prof. P. Ambrože Khoma a P. Aloisa Müllera, od nichž prý mnohemu může se přiučiti, a vyjádřil se, že o zdejší ústavě mnoho si sliboval, ale shledal více pochvalného, než očekával. Po jeho radě byla podobizna rektora Staschka akademickým malířem a učitelem kreslení, Ant. Dvořákem, vymalovaná za jeho přítomnosti po řeči pochvalné v kabinetě fyzikálním zavěšena, kde měla na vždy zůstat; ale po několika letech daroval ji rektor svému synovi. Po druhé inspekci dne 24.—30.

*) Na městské realce, která v letech následujících vždy o třídu se rozšiřovala, studovalo r. 1866 žáků 33, 1867—58, 1868—74, 1869—194, 1870—150, r. 1871, kdy měla 6 tříd, 183, 1872—208, 1873—239; r. 1874 stala se sedmiletou, a bylo na ní žáků 257, 1875—251, 1876—235, 1877—199, 1878—218, 1879—215, 1880—185, 1881—163, 1882 104

**) Dr. Florus Staschek zemřel 1. května 1862 a byl na útraty městské pohřben. Vděční žáci a ctitelé postavili mu pěkný náhrobek. Rok před ním 17. března zemřel P. Ambrož Khom, který v rodišti svém 28 let vyučoval, a r. 1865 dne 2. prosince P. German President, také rodák litomyšlský, jenž 39 let při ústavě filosofickém o dějinách přednášel.

května 1851 dalo místodržitelství pochvalné dekrety: a) Rektoru Staschovi za výborné spravování ústavu, obezřetné dohlížení k vyučování, udržování kázně a za mnoholetou snahu rozmnožovati učebné pomůcky, zvláště kabinet fysikální, b) prof. P. Aloisu Müllerovi za neunavnou horlivost, výbornou metodu a výtečné vědomosti, zejména v oboru filosofie, jazyka a literatury německé, a c) humanitnímu učiteli P. Juliu Baigarovi za vytrvalou horlivost, vzornou metodu a výborné vědomosti v oboru klassické filologie.

Zkoušky maturitní při zdejších ústavě byly po prvé dne 30. září, 1. a 2. října 1850 za předsednictví školního rady Dr. Řehoře Zeithammra. Ze 40 žáků VIII. třídy bylo jich zkoušeno 38. S jakým výsledkem v letech následujících až do roku letošního maturitní zkoušky byly konány a kdo je řídil, zřejmě jest z předaného seznamu přehledného.

První zpráva výroční vydána byla tiskem na konci roku školního 1851 a obsahovala úvodní články, „Über den Vorzug der öffentlichen Lehranstalten vor dem Privatstudium“ od J. V. Mattla, a „Einige Notizen über die Leitemischler Lehranstalt“. Také v letech 1852–56 vyšly tištěné zprávy výroční s úvodními články o astrognoii, jež napsal rektor Staschek.

Školné platili žáci do r. 1852 dle starého ustanovení, od druhého pololetí 1852. pak dle nejvyššího rozhodnutí ze dne 28. prosince 1851, jež nařizovalo, aby žáci na ústavech ve větších městech 12, v menších 8 zl. kon. měny ročně ve dvou lhůtách pololetních odváděli. R. 1863. bylo školné nejvyšším rozhodnutím ze dne 21. února o 50% zvýšeno, tak že žáci zdejšího gymnasia musili ročně 12 zl. 60 kr. rak. měny platiti. Z celého příjmu odváděli se dvě třetiny fondu studijnímu, třetina ponechávala se ku zvýšení příjmův učitelů ve třídách vyšších.

Rok školní v letech 1850–1854 trval od 16. září do 31. července, od r. 1855 dle ministerského nařízení ze dne 15. prosince 1854 od 1. října do 31. července. Prázdniny hlavní byly tedy o dvě neděle prodlouženy. Prázdniny v roce školním upraveny byly r. 1850 tak, aby prázdno bylo o vánocích od 23. prosince do 1. ledna, po prvním pololetí 12 dní, o velikonocích od zeleného čtvrtka do čtvrtka po svátcích, o letnicích týden; v letech příštích byly však prázdniny tyto obmezeny.

Náboženským povinnostem činilo se na ústavě za dost tak, jako za doby předešlé; studující chodili pětkrátě do roka ku sv. zpovědi a sv. přijímání, obcovali každého dne mimo dobu velkých mrazů, v neděli a ve svátek mši sv. a účastnili se příležitostních slavností církevních.

Vyučovacím jazykem byla zde — jak již připomenuto — až do roku 1861 němčina. Po vydání říjnového diplomu vyzvalo místodržitelství dne 6. března 1861 sbory učitelské, aby učinily návrhy, kterým předmětům, v jakém objemu, ve kterých třídách může vzhledem k poměrům místním, k přípravě žáků, k vědecké způsobilosti učitelův a k přiměřenosti školních knih již příštího roku školního vyučováno býti jazykem českým. Vynesením ze dne 21. dubna 1861 schválilo místodržitelství návrhy v té příčině podané a svolilo, aby učitelé náboženství a latiny ve třídách nižších při výkladech těžších částí užívali jazyka českého a tak žákům porozumění usnadňovali, ve třídách pak vyšších, v nichž vyučují učitelé češtiny dokonale znali, aby ze starých klasiků překládalo se také do češtiny. Při ústavě zdejší, na kterém bylo přes dvě třetiny žáků českých, někteří učitelé hned užívali toho svolení, dovolující žákům, aby odpovídali česky k otázkám německým. Utrakvismus tento přestal zde r. 1866.

Téhož roku za příčinou války s Pruskem ukončen tu rok školní dne 18. června, žákům rozdána vysvědčení, a téhož dne počaly se zkoušky maturitní. Za války měla býti v budově gymnasijsní vojenská nemocnice; ale když 6. července zdravotní oddělení odtud odjelo, bývalo v gymnasii za průchodu vojska pruského 300—900 vojáků ubytováno, kteří ve všech místnostech pravou spoustu způsobili, rozbívě okna i kamna, potrhavše záslony, spálivše lavice, ano i do kabinetu se vloupavše. Po válce bylo nutno vše opravit, a školní rok 1866/7 mohl teprve dne 8. října se počítí. Hned na počátku došlo vynesení c. k. místodržitelství ze dne 9. října t. r., aby ředitelství do tří dnů podalo zprávu, kolik jest na ústavě žáků dle mateřštiny, a zároveň se vyjádřilo, jak by vyučování se upravilo, kdyby již tohoto roku školního čeština se zavedla za jazyk vyučovací. V odpovědi své vyslovilo se ředitelství, že učebná osnova a knihy školní pro rok školní 1866/7 byly již schváleny, žáci knihy německé si opatřili, na rodiče jejich, kteří válkou mnoho utrpěli, veliké břímě by se uvalilo, kdyby synům svým musili opatřiti nové knihy, a že rodiče žáků německých tyto na ústav zdejší jen proto dali, ježto se domnívali, že zůstane jako dosud utrakvistickým; dále připomínalo, že ve sboru učitelském mimo ředitele jsou ještě dva učitelé (Kötzlich a Bělohávek) rodilí Němci a jeden Moravan (P. Achac), kteří nejsou mocni vzdělané češtiny a jí vyučovati nemohou, pročez by zavedení češtiny jako jazyka vyučovacího ještě tohoto roku nebylo bez obtíží, které by po roce snadno se překonaly, kdyby způsobili učitelé byli sem dosazeni. Místodržitelství, vyřizující dne 24. října 1866 tuto zprávu, oznámilo, že provincial řádu piaristického ve svém vyjádření ze dne 13. října prohlásil gymnasium litomyšlské za české, a nařídilo tudíž, aby již

tohoto roku školního professoři a učitelé, kteří jazyka českého úplně jsou mocni, vyučovali podle knih německých již zavedených jazykem českým. Nařízení toto došlo sem dne 31. října; od toho dne počali všichni professoři kromě čtyř jmenovaných po česku učit, a čeština stala se řečí vyučovací. Po dvou letech (12. října 1868) byla němčina na českých gymnasiích vyhlášena za předmět nepovinný.

Za těchto okolností nemohl ředitel Neusser — jak sám do dějin zapsal — s ostatními učiteli německými při ústavě českém dlouho pobýti; bylť v nemilém postavení, nerozuměje českým přípisům úředním, ku kterým, když mu přeloženy byly, odpovídal po německu. Na počátku roku školního 1867/8 dán byl za ředitele do Mostu, a prozatímním ředitelem gymnasia zdejšího ustanovil provincial P. Hilaria Dědinu. Když odešli také učitelé, kteří česky neuměli, byli ve sboru učitelském vedle ředitele piaristé: P. Cyrin Bernat, Otmar Štoviček, Heřman Hink, Frant. Maidl, Eugen Čáp, světšti pak učitelé: Frant. Hejzlar, Dr. Karel Matoušek, Frant. Nekut, Jos. Podstatný, Eduard Pospíchal, Augustin Sedláček. V září 1869 byl P. Hilarius Dědina jmenován skutečným ředitelem a roku příštího c. k. okresním školním inspektorem pro okres litomyšlský a poličský. Protože r. 1872 nebyl ve sboru dostatečný počet učitelů skutečných, musili abiturienti konati ústní zkoušky maturitní před zkušebnou komissí v Hradci Králové. Aby nesnáz tato se neopakovala a následkem toho také žáků neubývalo, byl sbor roku příštího approbovanými učiteli doplněn. Byli v něm toho roku piaristé: ředitel Dědina, Cyrin Bernat, Eugen Čáp, Damas Čihák, Heřman Hink, Otmar Štoviček, světští skuteční učitelé: Frant. Grešl, Jan Majer, Eduard Syřínek, a náměstni: Karel Pospíšil, Antonín Sochor a Karel Veselík. Když 28. ledna 1873 zemřel ředitel Hilarius Dědina, ustanovil provincial P. Cyrina Bernata rektorem kolleje a zástupcem gymnasijního ředitele. Vysokým vynesením z 12. června 1873 svěřena byla zatímni správa vyššího gymnasia Ph. Dr. Antonínu Tillovi, řediteli státního gymnasia realného v Třeboni. Jak mile nový ředitel uvázal se v zatímni řízení ústavu, převedl budovu gymnasijní s nářadím, sbírky učebné, archiv z rukou rektora kolleje piaristické v ruce světské, zařídil v budově ředitelnu a sborovnu, kterých zde dosud nebylo, a postaral se, aby sbírky byly přerovnány, v nové inventáře zapsány, a každá byla chována ve zvláštní místnosti. Tak přešlo řízení ústavu zdejšího, ač ještě piaristickým trval, v ruce světského ředitele, a jednalo se o to, aby od státu ve správu úplně byl převzat. Také obec městská deputacemi a žádostmi pilně se přičiňovala, aby též městské vyšší školy realné ve správu státní přešly, po případě s gymnasiem v jednu vyšší školu střední byly spojeny, jež by buď

celá nebo větším dílem usídlila se v budově realné na panských valech nákladem městským nedávno vystavěné. Vláda však neučinila zadost žádostem obce městské. Nejvyšším rozhodnutím Jeho Veličenstva z 8. září 1874 přezval stát gymnasium, jež piaristé zřídili a 230 let spravovali, ve svou správu. Letošního roku oslavuje tudíž gymnasium netoliko 250leté jubileum svého trvání, nýbrž i 20. ročníci svou za správy státní.

Vyjednávání o náhradu řádu piaristickému za budovu gymnasijsní, za sbírky učebné, knihovnu a nábytek školní protáhlo se až do roku 1880, kdy vysoké c. k. ministerstvo vynesemím ze dne 20. ledna čís. 16288 ex ao 1878 svolilo, aby řádu piaristickému za odstoupení budovy gymnasijsní, která řádu náleží a dle technického ohledání k účelům školním se hodí, se všemi sbírkami a nábytkem školním do majetku státního vyplatila se žádaná náhrada 5000 zl., a za užívání kostela piaristického ke službám Božím pro mládež gymnasijsní aby paušální poplatek 300 zl. ročně se odváděl.

Přihlízejíce k počtu žactva, které v letech 1850—1874 na gymnasii zdejší studovalo, shledáváme, že ho do r. 1865 přibývalo, potom však jako na gymnasiích vůbec ubývalo; neboť duch časový přál více směru realnému, a vedle gymnasií dosavadních vznikaly nové školy střední. Tak otevřena r. 1865 v Litomyšli nákladem obce realka, v okolních městech, odkud druhdy mnoho žáků na gymnasium sem přicházelo, zřízeny byly buď nové školy střední (v Chrudimi, Lanškrouně), nebo nižší gymnasia byla na vyšší doplněna (v Německém Brodě, Rychnově). Žáků zde ubylo také po roce 1872, když gymnasium pozbylo práva zkoušky maturitní konati, ač mu hned roku příštího bylo opět vráceno.

Na gymnasii bylo:

R. 1850	žáků	332		r. 1863	žáků	326
1851	"	238		1864	"	366
1852	"	217		1865	"	371
1853	"	242		1866	"	370
1854	"	294		1867	"	351
1855	"	317	+ 3 priv.	1868	"	328
1856	"	325	+ 10 "	1869	"	314
1857	"	315	+ 7 "	1870	"	256
1858	"	308	+ 7 "	1871	"	214
1859	"	335	+ 4 "	1872	"	187
1860	"	360		1873	"	143
1861	"	346		1874	"	120
1862	"	343				

Doba čtvrtá.

Gymnasium státním ústavem.

1875—1894.

A. C. k. vyšší gymnasium.

1875—1881.

Za posledních dvaceti let zakusilo gymnasium ve svém zařízeních několik změn, které jednak snahami časovými, jinak poměry místními vyvolány byly. Nejzávažnější změna stala se počátkem roku školního 1874—5, když po nejvyšším rozhodnutí Jeho Veličenstva ze dne 8. září 1874 přešlo ve správu státní a dostalo se z kolísavého stavu a trapné nejistoty ve přístav stálé pevnosti a blahé jistoty. Zatímni ředitel, Dr. Antonín Tille, byl nejvyšším rozhodnutím ze dne 13. prosince 1874 definitivně ustanoven. Vedle něho byli toho roku ve sboru P. Cyrin Bernat, P. Petr Eugen Čáp, P. Damas Čihák, Frant. Grešl, Karel Himer, Alois Jirásek, Rudolf Knaus, Jan Majer, Jan Malý, Jos. Novák, Eduard Syřínek, Alois Šmilauer a P. Otmar Štovíček. Toho roku dalo město před budovou gymnasijsní vysázeti stromky kaštanové.

Nejvyšší rozhodnutí ze dne 15. března 1875 ustanovilo, aby školní rok se počínal dne 16. září a končil dne 15. července, hlavní prázdniny aby tedy trvaly od 16. července do 15. září. Od toho roku končí se první pololetí poslední sobotou před 15. únorem a druhé počíná se následující středou. Za školního roku bývá prázdné:

4. října k oslavě jmenin Jeho Veličenstva císaře a krále, o vánocích od 24. prosince do 1. ledna, čtyři dni mezi prvním a druhým pololetím, o velikonocích od středy před svátky do úterka po svátcích, o letnicích od soboty do úterka. K těmto dnům prázdným přidán byl 1884 den dušiček a 1885 19. listopad na oslavu jmenin Jejího Veličenstva, Nejjasnější císařovny Alžběty.

Před počátkem školního roku 1875—6 jmenován byl náměstný učitel, Karel Himer, skutečným při vyšším gymnasiu realném obce pražské na Malé Straně a dne 10. dubna 1876 skutečný učitel P. Otmar Štoviček okresním inspektorem školním v okrese chrudimském a pardubickém. Za ně přišli náměstní učitelé Frant. Kovář a Karel Jakubec.

Za prázdnin celoročních pořízeny byly v budově gymnasijní značné opravy, na něž vysoká vláda povolila 1529 zl. 18 kr., kromě toho zjednány nové lavice do všech skoro tříd a zařízena nová kreslárna pro mimořádné kreslení, jemuž do r. 1881 vyučoval Frant. Zörnig, učitel měšťanské školy dívčí. Zpěvu od r. 1874 při ústavě učí zkoušený učitel p. Josef Šfastný. Na počátku roku školního 1876—7 odešli prof. Eduard Syřínek, přeložen byv na c. k. gymnasium realné ve Spálené ulici v Praze, a náměstní učitelé Karel Jakubec a Frant. Kovář; nastoupili pak skuteční učitelé Frant. Čížek, Frant. Dvořák a Dr. Josef Novák, a dosavadní učitel náměstný, Josef Novák, jmenován byl skutečným. Toho roku vydány byly nové osnovy učebné pro jazyk český a německý.

Když počátkem roku školního 1877—8 do I. třídy přijato bylo 72 žákův, bylo nutno poboční třídu zříditi, a žáci VIII. tř. byli celý rok vyučováni v kollejní místnosti. Za dosavadní učitele náměstné Aloisa Jiráska, který jmenován byl skutečným při městských vyšších školách realných v Litomyšli, Jana Malého, jenž obdržel místo skutečného učitele při státním gymnasiu realném ve Valašském Meziříčí, a za professora Aloisa Šmilaura, jenž stal se okresním inspektorem školním v okrese litomyšlském a poličském, a pro třídu paralelní přišli do sboru náměstní učitelé Jan Koc, Frant. Rebec, Josef Šimek, Frant. Vyskočil a Gustav Zába.

Z nařízení toho roku vydaných zmínky zasluhuje příkaz, aby žáci koncem prvního nebo prostřed některého pololetí z jiného ústavu se hlásící jen tenkrát se přijímali, když z důležitých příčin přecházejí a u dřívějšího ústavu svůj odchod řádně oznámili. O zkouškách maturitních ustanovilo ministerské vnesení ze dne 18. června 1878, že nemají býti úhrnnou zkouškou všech vědomostí na gymnasiu nabytých, nýbrž že jest zkoumati, je-li abiturient duševně dospělým k studiím akademickým, že z náboženství zkoušeno nebude, nýbrž že

známky z něho určí se dle známek pololetních. Roku pak příštího bylo nařízeno, aby abiturienti, kteří ve čtyřech pololetích posledních měli z fyziky a dějepisu aspoň známku chvalitebnou, od ústní zkoušky z těchto předmětů byli osvobozeni.

Na samém konci roku školního krutý osud stihl svědomitého a upřímného rádce mládeže, spisovatele a pěstitel hudby, profesora Jana Majera. Ukončiv pro zprávu výroční vědecký článek „O Aischylových dramatech“ a všechny práce úřední a připraviv vše k odjezdu do lázní, zachvácen byl té chvíle, kdy chtěl jíti na Te Deum, mrtvicí na levé straně těla. Po několika dnech nabyl sice vědomí, ale již 19. srpna podlehl druhému záchvatu a vypustil v rozkvětu věku svého šlechetnou duši svou.*)

Počátkem roku školního 1878—9 po odchodu náměstných učitelů Frant. Rebce a Jana Koce přišel do sboru Tomáš Planský.

Vítanou příležitostí k loyálním projevům poskytl gymnasiu památný den (24. duben 1879) stříbrné svatby Jejich Veličenstev císařských manželů v. Sbor professorský vyslovil u c. k. okresního hejtmána nejpokornější blahopřání a nejvěrnější oddanost ke trůnu Jeho Veličenstva. Gymnasium účastnilo se nejen slavností v městě tehda konaných a účinkovalo při veřejné akademii, ale ustrojilo také dne 27. dubna v budově školní zvláštní akademii deklamatorní, hudební a pěveckou. Při tom vyložil ředitel žactvu význam slavnosti a rozdal pak žákům podpory hodným dle usnesení sboru dary, které věnovali někteří dobrodějové zdejší, již bytů svých dne 23. po vyzvání purkmistrovského úřadu neosvětlili, a nad to částku z fondu podporovacího, úhrnem 56 zl.

Dne 4. června ústav návštěvou poctil nejdůstojnější biskup Královéhradecký, Th. Dr. Josef Hais, když na kanonické cestě své v Litomyšli udílel svátost sv. biřmování. Jemu na počest uspořádal sbor professorský akademii v místnostech školních.

Na počátku roku školního 1879—80 přibyl do sboru skutečný učitel, František Wenig, ze slovanského gymnasia olomouckého a za Tomáše Planského, který na gymnasium rychnovské byl přeložen, učitel František Krsek. Po roce byl tento jmenován skutečným učitelem při gymnasii v Kolíně, a za něj přišel sem Jan Melichar.

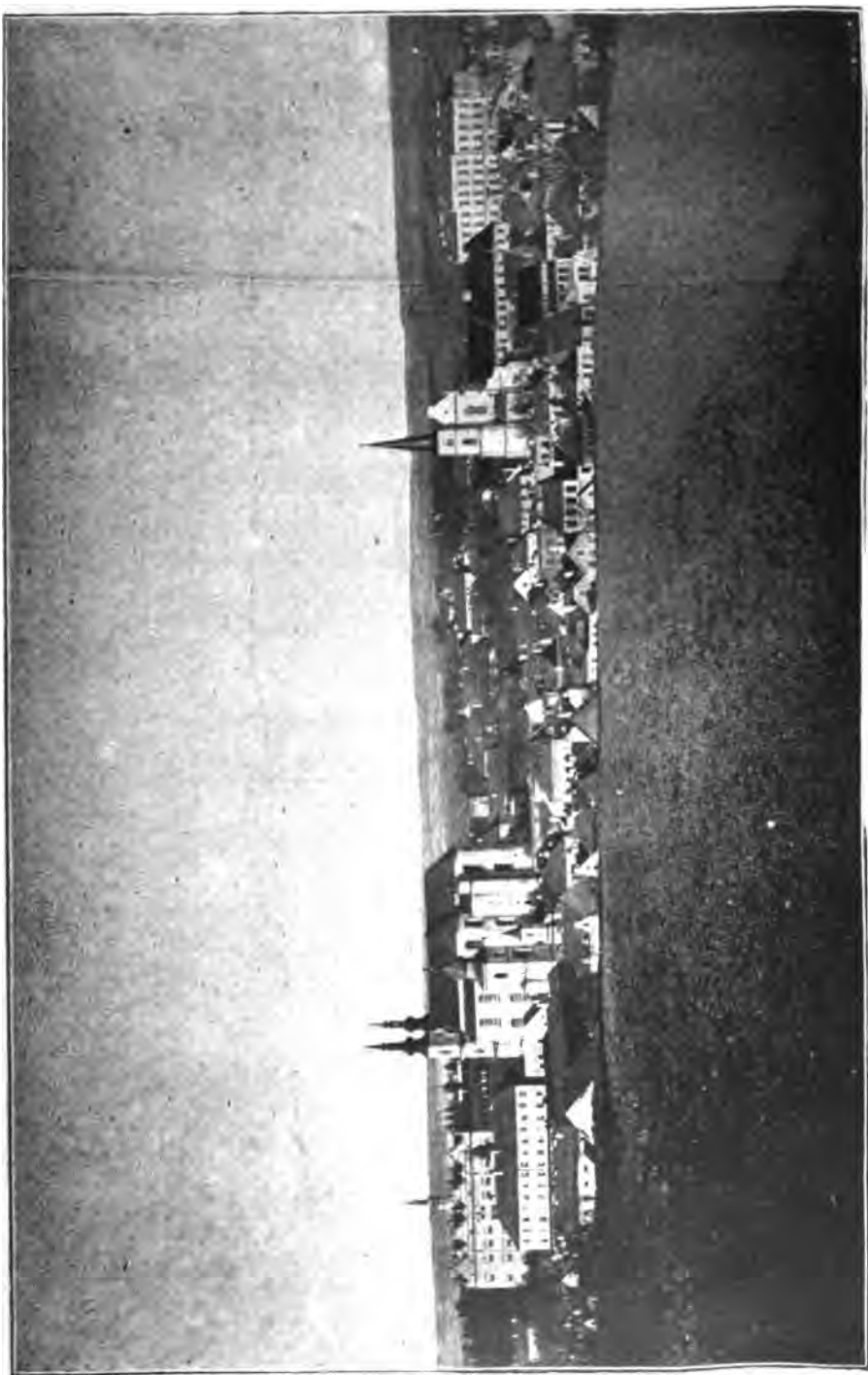
Roku 1881. mělo gymnasium opět vhodnou příležitost loyálnost svou osvědčiti. Když totiž 10. května Jeho Cis. Výsost, korunní princ Rudolf slavil sňatek svůj s korunní princeznou Štěpánkou, přednesl sbor professorský nejoddanější blahopřání

---

*) Obšírnější zprávy o životě a působení Jana Majera podal prof. Frant. Grešl ve výroční zprávě c. k. gymnasia v Litomyšli za r. 1879.

LITOMYŠL.

a uspořádal žactvu akademii, k oslavení pak vjezdu Jich Císařských Výsostí do Čech akademii veřejnou v zámeckém divadle.

Nejvyšším rozhodnutím Jeho Veličenstva ze dne 24. června 1881. byl ředitel zdejší, Ph. Dr. Antonín Tille, ustanoven ředitelem státního gymnasia českého v Praze na Novém Městě nově zřizovaného, a ředitelem gymnasia litomyšlského jmenován professor gymnasia královéhradeckého, František Fischer, který dne 30. července 1881. řízení ústavu našeho přejal.

Počátkem roku školního 1881—2 byla po nařízení zemské rady školní při městských školách realných I. třída zrušena a při gymnasii I. třída jako realně gymnasijní s povinným kreslením otevřena; neboť nejvyšším rozhodnutím ze dne 22. září 1881. ráčilo Jeho Veličenstvo vyhověti žádosti správy městské, která vyšší školy realné 16 let se značnými obětmi vydržovala a vzrůstajícího nákladu na ně i přes subvenci zemskou a říšskou z fondu pro školy ty uloženého hraditi nestačila, a schváliti, aby obecné vyšší školy realné v Litomyšli od 1. ledna 1882. byly převzaty do správy státní a se státním gymnasiem sloučeny ve státní školu střední, ze tříd realného gymnasia, vyššího gymnasia a vyšší realky se skládající.

B. Státní škola střední

1882—1888.

Od 1. ledna 1882 právní platnosti nabylo nejvyšší rozhodnutí, aby městské vyšší školy realné a vyšší gymnasium státní tvořily státní školu střední; ale každý z obou ústavů spravován byl až do konce roku školního jako dosud svým ředitelem, gymnasium Františkem Fischerem a školy realné Karlem Böhmem, který úřad ten již od založení ústavu (1865.) zastával.

Počátkem roku školního 1882—3 provedeno bylo spojení obou ústavů ve státní školu střední, která toho roku měla I. a II. třídu realně gymnasijsní, III.—VIII. třídu čistě gymnasijsní, tři vyšší třídy realné a vedle toho ještě III. a IV. třídu realnou městem vydržovanou a tedy ze 13 tříd se skládala. Žáci tříd gymnasijsních vyučováni byli v budově gymnasijsní, realisté a žáci oddělení realně gymnasijsního v budově realné. K žádosti městské rady uložila zemská rada školní řediteli Fischerovi, aby za příčinou jednoty v disciplíně a učení ujal se také řízení tříd realných, jež dosud byly ve správě obecní.

Dosavadní ředitel škol realných, Karel Böhm, a professoři Emanuel Bárta, Alois Jirásek, Ph. Dr. Jan Plašil a Josef Štěpánek, kteří při městských školách realných působili, jmenováni byli vynešením c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 25. května 1882 učiteli při kombinované státní škole střední a v úřadě učitelském definitivně potvrzení s povinností, aby po dobu slučování obou škol středních v jedinou vyučovali nejen ve třídách do státní správy přijatých, nýbrž dle potřeby také ve třídách realných, od obce vydržovaných. Professoři realní, Václav Tlamič a Josef Hula, jmenováni byli provisorními učiteli, a professoři, P. Stanislav Pachta a Augustin

Kolařík, zůstali při městských třídách reálných. Za roku školního přibyli do sboru ještě Antonín Kodet jako učitel skutečný, Antonín Kastner a Bohuslav Mikenda jako náměstní učitelé. Tito zastupovali nemocného profesora, P. Cyrina Bernata, a profesora Františka Weniga, který 1. března 1883 stal se okresním inspektorem školním v okrese slanském.

Neuprosná smrt odňala dne 20. června 1883 sboru nezapomenutelného kollegu, mládeži svědomitého učitele a národu českému věrného syna a horlivého pracovníka, profesora Aloisa Vojt. Šmilaura (Šmilovského*).

Když o prázdninách dne 2. září 1883 v městě oslavováno bylo narození arcivévodkyně Alžběty, vznešené dcerušky Jeho Výsosti korunního prince Rudolfa, byla za všeobecného osvětlení města budova gymnasijní a reálná osvětlena; následujícího pak dne účastnili se členové sboru professorského slavnostního průvodu a služeb Božích a přednesli na okresním hejtmanství nejoddanější blahopřání k narození nejvznešenější princezny a nejvěrnější oddanost nejjasnějšímu rodu panovnickému, začož korunní princ nejmilostivěji dal vysloviti díky.

Počátkem roku školního 1883—4 nastoupil zde službu professor Vilém Appelt, vyměniv své místo při české vyšší realce v Praze s professorem Ant. Kodetem, professor Josef Novák odešel na státní české gymnasium reálné na Smíchově, a professor Augustin Kolařík zaujal místo po zemřelém prof. Aloisu Šmilaurovi uprázdnené; pro paralelní třídu I. ustanoven byl pomocný učitel Josef Pudil. Pro větší počet žáků I. třídy byla totiž třída ta roku tohoto i v obou následujících letech s vyšším povolením ve dvě paralelní oddělení rozdělena.

Po dlouhém jednání byly právní poměry mezi c. k. aerarem s jedné a místní obcí litomyšlskou a osadou města Litomyšle s druhé strany konečně upraveny a pojištěny smlouvou, kterou podepsali v Litomyšli 28. července 1883 zástupcové městští (Jos. Kritznér, purkmistr a místní starosta, Adolf Rafael, obecní radní, Jan Karlik, místní radní, a výboři: František Hanuš, Václav Teplý a Frant. Čisář), v Praze pak 20. října 1883 c. k. zemská školní rada. Smlouvou tou v obou zemských jazycích a ve třech stejnopisech zhotovenou a 11 článkův obsahující odevzdala politická či místní obec, která dle rozhodnutí c. k. zemské školní rady ze dne 31. ledna 1874 správu obecné vyšší školy reálné obstarávala, ústav tento dle

*) O životě a literární činnosti Aloisa Vojtěcha Šmilovského pojednal prof. Dr. Josef Novák ve výroční zprávě státní školy střední v Litomyšli za r. 1885.

usnesení obecního zastupitelství ze dne 24. října 1881 a za souhlasu městské obce osady litomyšlské ve správu státní k tomu cíli a konci, aby se státním gymnasiem spojen byl v kombinovanou státní školu střední. Odevzdala totiž, právo vlastnické si zachovávajíc, školní budovu čís. 496. nákladem svým na panských valech vystavěnou s veškerým příslušenstvím, zahradou a dvorem státní správě k bezplatnému používání pro kombinovanou státní školu střední na tak dlouho, pokud škola tato trvati bude v učebním zřízení podstatně nezměněném, a zavázala se budovu tu i po odevzdání svým nákladem v dobrém stavu udržovati, ze svého důchodu osvětlení a čištění všech školních místností školy střední opatřovati a školníka vydržovati. Městská pak obec zavázala se, že k vytápění veškerých místností státní školy střední bezplatně dodávati bude potřebné topivo. Dosavadní závazky, které městská obec ve prospěch státního gymnasia pravoplatně již dříve převzala a dosud plnila, odvádějíce na jeho vydržování každého roku 525 zl., pro fyzikální kabinet 105 zl., zůstávají i pro budoucnost v platnosti. Správě státní odevzdány byly k bezplatnému používání školy střední dle inventářů školní nábytek (656 kusů) a sbírky učebných pomůcek, knihovny (3296 svazkův a 173 sešity), učebné prostředky k vyučování dějepisu a zeměpisu (20 atlantů, 60 map), kabinet přírodopisný (4849 čísel), fyzikální (486 čísel), chemický (657 čísel), pomůcky k rýsování (679 kusů), předlohy a modely ku kreslení (3341 kusů), vůbec veškeré předměty, jež k vyučování městská obec buď nákladem důchodu svého při původním zařizování škol realných opatřila, aneb které později z výnosu školního fondu realného, z tax příjímacích nebo dobrovolnými příspěvky byly doplněny. Školní fond realný, kterýž osada města Litomyšle z ostatního jmění kmenového vyloučila a dle zřizovací listiny ze dne 21. dubna 1873 na vydržování městské školy realné věnovala, a který dne 1. července 1881 tvořil úhrnný kapital 124.346 zl. 82 kr. ve veřejných listech zástavních, úpisech a jiných cenných papírech, vložených knížkách litomyšlské spořitelny a záložny nebo na hypotekách u soukromníkův uložený, ponechala politická obec v další správě své a zavázala se, že výnos každého roku z něho plynoucí státní správě ve dvou lhůtách pololetních na vydržování kombinované státní školy střední bude odváděti. Kdyby zástavní listy a vyvazovací obligace fondu tomu náležející byly vylosovány, bude výtěžek za ně docílený v plném obnosu obrácen na zakoupení vinkulovaných papírů státních. Všecky závazky tyto ve prospěch státní školy střední od obou obcí městských převzaté a veškerá práva c. k. aeraru na prospěch školy této od obcí propůjčená přestanou a platností pozbudou, kdyby státní správa orga-

nisaci kombinované školy střední tak podstatně změnila, že by následkem toho žákům nebylo možno úplnou školu realnou pravidelně zde vychoditi, jmenovitě kdyby v nižších třídách (realně gymnasijských) žáci nemohli nabyti způsobilosti k postoupení do vyšších tříd realných, nebo kdyby vyšší třídy realné zcela byly zrušeny nebo z bezprostřední správy státní vypuštěny. Státní správa přijala tyto závazky, počala — jak již bylo pověděno — počátkem školního roku 1881—2 nižší třídy gymnasijské posloupně přeměňovati v realné gymnasium a převzala 1. lednem 1882 vyšší třídy obecné školy realné ve své vydržování. Náklad na vydržování nižších tříd obecné školy realné, které za doby přechodní ještě pozůstaly, povinna byla politická obec zapravovati.

Sloučení obou středních ústavů zdejších (státního gymnasia a městské vyšší realky) bylo dovršeno formálním převzetím budovy realné se vším příluženstvím do správy státní. Významná a památná událost tato oslavena byla způsobem důstojným. Dne 26. října 1883 přibyl do Litomyšle pan c. k. místodržitelský rada, Karel German, jakožto zástupce vysoké vlády, provázen jsa okresním hejtmánem Josefem Wižďálkem, purkmistrem Jos. Kritznerem a ředitelem Frant. Fischerem, kteří do Vys. Mýta vstříc mu byli jeli. Na nádraží váženého hosta uvítalo slavnostní komité ze členů městské rady a sboru professorského se skládající a provodilo jej do hostince „u slunce“, kde sbor professorský mu se představil a jej uvítal. Na počest milého hosta a na oslavu události pro město i okolí před důležitě spořádan byl večer průvod s pochodněmi a lampiony, jehož účastníci se zeměpanští úředníci, obecní a okresní zastupitelstvo, priv. sbor ostrostřelecký, tělocvičná jednota, měšťanská beseda, učitelská čtenářská jednota, řemeslnická beseda, sbor veteránů, sbory učitelské školy dívčí a chlapecké, svobodní střelci a sbor professorský s veškerou mládeží studující. Průvod vyšel z budovy realné a ubíral se za zvuků hudby ostrostřelecké po náměstí před byt pana místodržitelského rady. Zde zahrála kapela směr operní a zpěvácký spolek studujícími sesílený zapěl Vášákův sbor slavnostní. Zatím odebrali se purkmistr a ředitel do bytu páně radova, žádající, aby milostivě přijal ovaci tuto jakožto důkaz nejupřímnější oddanosti a nejhlubších důkův. Pan rada projev vděčné oddanosti Nejjasnějšímu domu panovnickému mile přijav, dal si zástupce korporací a spolků představit, děkoval za jejich účastenství a, obeslav si první žáky jednotlivých tříd, povzbuzoval je slovy laskavými a srdečnými k vytrvalé pilnosti a horlivému snažení. Když pak purkmistr, sešed zatím mezi množstvím

shromážděné, provolal slávu Jeho Veličenstvu, našemu nejmilostivějšímu císaři a králi, zahrála hudba hymnu národní a průvod dal se na pochod zpáteční.

Dne 27. října o 8. hodině shromáždily se korporace, sbor professorský, studentstvo a hojně obecenstvo v chrámu Páně piaristickém k slavným službám Božím. Když p. místodržitelský rada vstupoval do chrámu Páně, uvítal jej děkan a arcikněz, Antonín Šanta, řečí velmi srdečnou a tklivou. Po slavné mši svaté, kterou sloužil děkan za hojně assistance duchovenstva, a po Te Deum nadšeně zapěna byla hymna národní a přítomné deputace doprovodily pana zástupce vládního řadami rozestaveného žactva do budovy realné, vkusně ozdobené. Zde ve slavnostním sále úpravně dekorovaném za přítomnosti zástupců jednotlivých korporací, spolků, všeho zastupitelstva obecního, sboru professorského a všeho žactva promluvil professor Alois Jirásek jménem svých kolegů, zvláště bývalého sboru při městských školách realných řeč slavnostní, ve které vzdával vřelé díky Jeho Veličenství, vysoké c. k. vládě a jejímu přítomnému zástupci, místodržitelskému radovi K. Germanovi, upřímnému příteli školství českého, veleslavné c. k. zemské školní radě, pp. inspektorům Jos. Webrovi, Vác. Jandečkovi, Janu Kosinovi, školnímu radovi Janu Šťastnému, univers. professoru Dr. Janu Kvíčalovi, bývalému poslanci na radě říšské za město zdejší, kteří všichni dobyli sobě zásluh velikých o sloučení obou ústavů zdejších. Dále děkoval, oceňuje zásluhy města Litomyšle o školství střední a jeho obětavost, všem, kteří byli původci a příznivci zdejší školy realné, jmenovitě bývalým purkunistrům, Janu Janoušovi a † Vác. Faltisovi, a nynějšímu městskému zastupitelstvu, vyslovuje konečně přání, aby spojení starobylého ústavu humanitního s realným bylo na prospěch mládeže a vlasti. Pan místodržitelský rada zmíniv se s uznáním o obětech, které město ústavu svému dosud přinášelo, zřídilví samostatné vyšší školy realné a vydržující je mnohá léta na prospěch okolí a vší vlasti, a o výstavnosti budovy realné, vyslovil upřímné přání, aby sloučené ústavy, které dosud tak zdárně prospívaly, vzkvétaly, a pevnou nadějí, že sbor professorský státní školu střední bude spravovati ku blahu mládeže svěřené a vlasti.

Po té jal se pan místodržitelský rada s kommissí od městské rady ustanovenou za účastenství ředitele Františka Fischera, ředitele bývalých škol realných, Karla Böhma, a profesorů kustodů prohlížeti a přejímati všechny místnosti, veškeren nábytek, kabinety a knihovnu a vyslovoval se velmi pochvalně o nejlepší úpravě, žádoucí ve všem evidenci a přesném pořádku, jenž všude byl shledán. Při budově odevzdala obec také prostranný dvůr s letní tělocvičnou.

zahrádku a pozemek ve výměře 56¹/₂° k založení botanické zahrady, z něhož ústav 60 kr. roční činže do důchodu místní obce bude platiti, a zavázala se, že nákladem svým zřídí pro ústav studni se zdravou vodou pitnou.

Večer téhož dne uspořádána byla na počest pana místodržitelského rady slavnostní akademie v budově realné.

Dne 28. října sepsán jest na radnici o formálním převzetí budovy realné se vším příslušenstvím zevrubný protokol, který jakož i inventáře všech sbírek ve třech opisech zřízené podepsali pan místodržitelský rada, ředitel státní školy střední a ředitel bývalé realky jakožto zástupcové státu a Josef Kritzner, Jan Karlík, Josef Pankert, Frant. Hanuš a Jan Veselík na místě rady a veškeré obce místní a osady města Litomyšle. Večer sešli se zástupcové města, sbor professorský a zvaní hosté ku přátelské večeři na počest pana vládního kommissaře v měšťanské besedě uspořádané. Při tom proneseny byly četné a srdečné přípitky, především Jeho Veličenstvu, vysokému c. k. ministerstvu kultu a vyučování, Jeho Excellenci panu místodržiteli, baronu Krausovi, panu místodržitelskému radovi Germanovi, panu inspektoru Webrovi, veleslavné c. k. zemské školní radě, panu prof. Dr. Kvíčalovi, panu děkanovi Šantovi, upřímnému příteli školství, řediteli státní školy střední, sboru professorskému bývalé městské školy realné, studující mládeži, jejím příznivcům atd. Pan rada German, odpovídaje k přípitku na počest sobě pronesenému, s velikým uznáním promluvil o zásluhách a obětech měst na prospěch školství středního, připil zdejší obci a jejímu purkmistrovi a vytkl úlohu vzdělanosti vůbec a v našem národě zvláště, dokládaje, že vzdělanost národa jest nejlepším prostředkem budoucnost mu zabezpečujícím.

Po sloučení obou ústavů v jednotnou školu střední splynul také fond k podporování chudých žáků při městské realce zřízený s fondem při gymnasii za týmž účelem již r. 1864 založeným a rozmnožil jej jměním svým o 705 zl. 60 kr. Fond tento vzrůstal dobrovolnými příspěvky žákův a štědrých příznivců, výtěžky z plesův a akademií téměř každého roku pořádaných, zvláště značnými příspěvky, jež slavné správy městské spořitelny a občanské záložny každého roku dobrotivě udělovaly. Tak možno bylo chudým žákům opatřovati školní knihy, jiné potřeby a oděv, ano udíleti v čas potřeby též peněžité podpory. Přes značná vydání ročně 200–500 zl. činící měl fond koncem roku loňského 3620 zl. 48 kr. jmění. Ve správu státní školy střední přešly také jistiny pro žáky realné od Vác. Faltisa, Josefa Remše, Jana Janouše a Josefiny Faimanové, JUDra. Václava Proška, advokáta Viléma Brzoráda uložené, aby úroky z nich plynoucími podílení byli žáci oddělení realného. Žáci

gymnasijní požívají kromě nadace Frebonijské čili chlebičkové stipendií od Vác. Faltisa 1853, Veroniky Walterové 1872, od ctitelů Dr. Flora Staschka 1878 a Kateřiny Skácelové 1882 založených.

Roku školního 1884—5 byly při státní škole střední 4 třídy realně gymnasijní, 4 třídy vyššího gymnasia a 3 třídy vyšší realky. Ze sboru odešel Josef Pudil, Josef Šimek, jenž stal se hlavním učitelem při učitelském ústavě v Kutné Hoře, a Gustav Zába, který obdržel místo skutečného učitele při gymnasii v Jičíně, a sem dosazení byli Jan Čapek, Ignác Frank, Jos. Kašpr, Jos. Kramář a Jos. Dostál, tento na zastupování prof. Dr. Jana Plašila, který jmenován byl okresním inspektorem školním v okrese kutnohorském a ledečském.

Také roku školního 1885—6 staly se ve sboru značné změny. Josef Kašpr obdržel místo skutečného učitele při českém gymnasii realném na Smíchově, prof. Rudolf Knaus při české vyšší realce v Karlíně. Z ústavu odešel učitel Jos. Kramář, ježto dosavadní okresní inspektor školní, P. Otmar Štoviček, zase na své místo jako professor nastoupil; do sboru přibyli Ant. Bezpalec jako skutečný a Jan Houška jako náměstný učitel.

Neuprosná smrt sboru odňala dne 29. května 1886 P. Stanislava Pachtu, který v letech 1873—1884 působil jako professor a katecheta při městských školách realných a od r. 1885 jako druhý katecheta při státní škole střední.

Koncem toho roku dán byl prof. P. Cyrin Bernat, jenž dožil se 66 let věku svého a při zdejším ústavě od r. 1857, tedy 29 let nepřetržitě vyučoval, na trvalý odpočinek.

Vysokými vyneseními toho roku vydanými zrušeno bylo řádění žáků na vysvědčeních číslem lokačním označované, ustanoveno, aby ze stupnice známek o mravném chování odpadla známka „vzorné“, a ze stupnice o prospěchu známka „výtečný“, aby zkoušky maturitní na gymnasiích a školách realných vykonávaly se za lhůty hlavní na konci druhého pololetí a za lhůty vedlejší po prázdninách, zkoušky přijímací žáků do I. třídy se hlásících na konci a na počátku školního roku, aby duplikaty vysvědčení semestrálních kolkem 1 zl. se opatrovaly. Po nařízení c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 25. září 1886 učilo se od škol. roku 1886—7 náboženství také ve všech třídách vyššího oddělení realného.

Školného platilo se do r. 1886 za každé pololetí ve čtyřech třídách nižších po 10, ve třídách vyšších pak po 12 zl. Vynesení c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 12. června 1886 však ustanovilo, aby od příštího roku školního školné na ústavěch středních se zvýšilo. Dle toho platí se při zdejším ústavě 15 zl. školného pololetně.

Když roku školního 1887—8 nebylo v I. třídě oddělení paralelního, vybaveni byli učitelé Jan Čapek, Josef Dostál a Ignác Frank ze služebního úvazku při ústavě zdejších. Uprázdňené místo skutečného učitele obdržel Antonín Budinský a provisorními učiteli jmenováni byli Frant. Čížinský a Jan Houška. Na oslavu jmenin Jeho cis. Výsosti korunního prince Rudolfa uspořádána byla dne 17. dubna 1887 v budově realné veřejná produkce hudební, pěvecká a deklamatorní; téhož dne po slavných službách Božích poděleno bylo 14 chudých studujících oděvem.

O letnicích (dne 29., 30. a 31. května) 1887 konal se s povolením vys. vlády v budově realné druhý obecný sjezd professorů středních škol českých. Uspořádání obstaral komitét pořadací ze členů sboru professorského v Litomyšli zvolený spolu s výborem ústředního spolku professorů středních škol českých v Praze. Sjezdu účastnilo se na 120 zástupců stavu professorského z četných ústavů českých a moravských. Dne 29. května po službách Božích zahájil ředitel Karel Tieftrunk, předseda spolku professorů středních škol českých, sjezd v exhortním sále budovy realné, vyslovuje radost z tak valné schůze, načež stručně vyličil důležitost takovýchto sjezdů říka: „Na sjezdech se máme jednak posilňovati v horlivé snaze po zdárném vzdělávání a vychovávání mládeže, zvláště pak se utvrzovati v ideálních snahách vlasteneckých, jež národ náš probudily a udržují. Buďme v tom vždy za jedno dle hesla našeho Nejmilostivějšího císaře a krále, jemuž pro-volejme třikráte Slávu“. Za druhého předsedu sjezdu zvolen byl ředitel kroměřížský, Fr. Višňák, který děkuje za poctu především zemi, z níž zavítal, prokázanou na konci pravil: „Jménem svých kolegů moravských mohu, pánové, prohlásiti plný souhlas náš se snahami Vašimi; my též chceme mládež naši vésti vždy jen ku pravdě, dobru a krásnu, chceme učiti ji nadšení, žádnými brykulemi a tartasy nezmatené lásce k národu a vlasti“.

Po té uvítal předseda komitétu pořadacího, ředitel Frant. Fischer, hosti, kteří věnují život vzdělávání a vychovávání mládeže, i ty, kteří přijímají z rukou našich mládež, by ji uvedli dále do chrámu věd, i všechny příznivce školství, kteří k tomuto sjezdu sešli se v Litomyšli, městě i památnostmi i vážnými dějinami staroslavném a ode dávna školstvu, literatuře i obecné osvětě se věnujícím, a podal stručný nástin dějin ústavu zdejšího.

Po vřelých slovech purkmistra Dra. Frant. Gregora, jimiž uvítal hosti a provolal slávu českým professorům, vychovatelům a vzdělavatelům národa, promluvil univerzitní professor Dr. Jan Kvíčala slavnostní řeč „O pěstování vědy jazykem mateřským“. Po řeči té častými pochvalami a souhlasem provázené čteny jsou došlé přípisy

a telegramy, mezi nimiž zvláště významný byl přípis nejdůstojnějšího biskupa Královéhradeckého, Dr. Josefa Haisa, a ustavili se odborové.

Odpoledne byl v budově realné koncert dvanáctileté pianistky Noemy Jirečkové, šlechtičny ze Samokova, při němž působili také prof. Ant. Budinský, Josef Šťastný, učitel zpěvu při našem ústavě, a hudební odbor besední. Na to prohledli si účastníci sjezdu za průvodu prof. Aloisa Jiráka knížecí zámek a jiné památnosti v městě a večer sešli se k přátelské zábavě na Karlově.

Dne 30. května konaly se od 8. hodiny ranní v jednotlivých odborech přednášky. V odboru filologickém a filosofickém přednesl prof. Karel Veselík zprávu kommisie „k úpravě učiva jazyka německého na školách středních po jednotlivých třídách“. Prof. Frant. Dvořák promluvil „o úvodech školních ku četbě klassických auktorů na gymnasiích“ a prof. Jos. Štěpánek přednesl rozpravu „o memorování a deklamování žáků středních škol“.

V odboru zeměpisném a dějepisném vyložil prof. Jaroslav Zdeněk „Linggův průrys země od 31° až k 65° sev. šířky, a, kterak na základě náčrtů seznámiti žáky se zeměmi duryňskými“. Prof. Alois Jirásek rozprávěl „o rozšíření jednoty bratrské z krajiny žamberské do Litomyšle podporou pánů Kostků z Postupic a o působení jednoty v Litomyšli“.

V odboru pro matematiku, deskriptivu, fysiku a lučbu promluvil prof. Ant. Kvítek o tom, jak sestrojiti normaly z bodu mimo křivku ku křivkám stupně druhého; prof. Frant. Čížek vyložil, „kterak má býti zařízen fysikalní kabinet na středních školách“; prof. Vác. Tlamich pojednal „o methodě učení chemického na školách středních“.

V odboru pro přírodopis promluvil prof. Eman. Bárta o praktických cvičeních přírodovědeckých na středních školách, a v odboru pro kreslení prof. Jos. Kasparides zavedl rozpravu „o samostatné školní práci žáků v kreslení“.

Po 11. hodině počalo jednání v plném shromáždění o návrzích zájmův učitelstva středních škol se týkajících. Na to sešli se účastníci na Karlově k společnému banketu, jehož i přední hodnostáři městští se účastnili.

Sjezd ukončil se 31. května společným výletem do Vysokého Mýta. *)

*) Zevrubnou zprávu o sjezdě tom podal časopis Krok I 210—232.

Za posledních let bylo málo žáků v oddělení reálném téměř všech kombinovaných škol středních; pročež netajila se vrchní správa vyučování svými plány o zrušování vyšších škol reálných při mnohých českých školách středních a doporučovala odborné vzdělání dorostu živnostenského. Za takých poměrů soudili někteří zástupcové města Litomyšle, že fond reálný správě státní pro školu střední k užívání ponechaný městu více by prospěl, kdyby z něho odborná škola průmyslová nebo živnostenská byla udržována, a činili kroky, aby škola taková byla zde zřízena. Účinek všeho byl, že nejvyšším rozhodnutím Jeho Veličenstva ze dne 29. července 1887 bylo v zásadě schváleno, aby vyšší třídy reálné kombinované státní školy střední byly zrušovány, a zdejší ústav střední se přeměňoval v normalné gymnasium s povinným vyučováním kreslení ve třídách nižších. Následkem toho ustanovilo c. k. ministerstvo kultu a vyučování dne 8. srpna 1887., aby počátkem roku školního 1887—8 vyšší třídy reálné posoupně se rušily, tedy roku příštího V. třída reálná přestala, a vynesemím ze dne 9. září 1887 svolilo, aby již tohoto roku I. a II. třída byly pouze gymnasiální s povinným kreslením, III. a IV. třída zůstaly ještě reálné gymnasiálními.

Za tou příčinou zmenšil se r. 1887--8 počet členů sboru profesorského. Prof. Václav Tlamich dosazen byl na c. k. českou realku pražskou, prof. P. Otmar Štoviček, doživ se 65 roku věku svého a působiv 44 let zdárně ve školství, dán byl na trvalý odpočinek Provisorního učitele Jana Houšku, který pro slabost tělesnou vyučovati nemohl a dne 7. března 1888 zemřel, zastupoval od počátku roku kandidat učitelství Adolf Ručka. Prof. a okresní inspektor školní Dr. Jan Plašil stal se ředitelem státní školy střední v Kutné Hoře.

C. C. k. vyšší gymnasium.

1889—1894.

Koncem roku školního 1887—8 byly po vynesení vys. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 16. května 1888. všechny vyšší třídy reálné státní školy střední v Litomyšli zrušeny. Počátkem roku škol. 1888—9 obnoveno bylo normaluě státní gymnasium vyšší s povinným vyučováním kreslení ve čtyřech třídách nižších. Následkem toho byla budova, v níž dosud byly třídy reálného gymnasia a vyšší realky, i s příslušenstvím správě města Litomyšle dne 2. srpna 1888 protokolárně zase odevzdána, a smlouva mezi aerarem a městem r. 1883. učiněná pozbyla platnosti. Budovy reálné užívá od té doby škola chlapecká a všeobecná škola řemeslnická, jež zřízena byla náhradou za vyšší školy reálné.

Aby v budově gymnasijní opatřily se příhodné místnosti pro všechny třídy, sbírky a kreslírnu normalného gymnasia, bylo nutno za prázdnin mnohé opravy a přestavby v ní provést, které vyžadovaly 2700 zl. nákladu.

Po náhlém a úplném zrušení vyšších tříd reálných přikázán byl prof. Karel Böhm c. k. české realce v Praze, prof. Vilém Appelt c. k. realce v Jičíně a prof. Augustin Kolařík c. k. realce v Pardubicích. Za prof. Aloisa Jirásku, jemuž dostalo se místa při c. k. českém gymnasiu v Žitné ulici v Praze, dosazen sem byl Frant. Kunstovný a za prof. a školního inspektora Frant. Weniga, který c. k. zemské radě školní ku konání služby byl přikázán, a za dosavadního zástupce jeho Frant. Čížinského, jemuž uděleno bylo místo skutečného učitele při c. k. gymnasiu v Mladé Boleslavi, ustanoven byl sup. učitel Frant. Buřval. Konečně byl professor P. Damas

Čihák přeložen na státní školu střední v Táboře, a sem přišel supplemt Karel Zich z Rosenfeldu. Od r. 1839. nepůsobil tedy již nižádný člen řádu piaristického při gymnasii litomyšlském, jež piaristé 230 let spravovali.

Když se blížil v dějinách říše rakousko-uherské památný den, kterého Jeho Veličenstvo, nejmilostivější císař a král František Josef I. před 40 lety na trůn nastoupil a vlády se ujal, chystalo se gymnasium způsobem důstojným den ten oslavit. Ježto Jeho Veličenstvo přání projevil, aby nepořádaly se slavnosti s výlohami spojené, konány byly na oslavu 40letého panování císaře a krále Františka Josefa I. dne 1. prosince slavné služby Boží, jichž sbor professorský s veškerým žactvem se účastnil, a po nich poděleno bylo 10 žáků na památku toho dne oděvem.

Po dvou měsících došla truchlivá zpráva o náhlém úmrtí jediného syna nejvznešenějšího panovníka, korunního prince Rudolfa, a vyvolala v srdcích všech vrstev nejhlubší zármutek. Také učitelstvo a žactvo našeho ústavu, které v Jeho císař a král. Výsosti spatřovalo vzor neunavného snažení a tvoření vědeckého, osvědčilo žal a soustrast, obcujíc dne 6. února 1889 zádušní mši sv. a příslušicím obřadům církevním u katafalku konaným.

Nejvyšším rozhodnutím ze dne 5. dubna 1889 byl ředitel ústavu, Frant. Xav. Fischer, majitel zlatého záslužného hříže s korunou, v sedmdesátém roce věku svého dán na trvalý odpočinek a udělen mu titul c. k. školního rady. „Ale, bohužel, odpočinku po práci na poli školním 41 let se vzornou svědomitostí konané dlouho neužíval; již 28. máje 1890 odebral se na odpočinek věčný.“*)

V řízení ústavu uvázal se dne 1. září 1889 ředitel Emanuel Seifert, dotud professor c. k. českého gymnasia v Budějovicích, nejvyšším rozhodnutím Jeho Veličenstva ze dne 19. července 1889 sem ustanovený.

Novému řediteli a ústavu od něho spravovanému dostalo se před počátkem školního roku 1889—90 řídkého štěstí, že mohli dne 10. září vzdáti hold Jeho Veličenstvu, Nejmilostivějšímu císaři a králi Františku Josefu I., když ráčil do Litomyšle zavítati k polním cvičením vojenským v okolí města dne 10.—14. září 1889 konaným. Řediteli ústavu bylo dopřáno účastniti se uvítání Jeho Veličenstva při jeho příjezdu na nádraží. Byv zde představen, vyznamenán byl rozmluvou s Jeho Veličenstvem. Sbor professorský se studující mládeží, kteráž i za doby prázdnin z míst nejdlejších u velikém

*) Život a působení Frant. Xav. Fischera vylíčili jsme ve výroční zprávě za rok 1890.

počtu se dostavila, vítali na místě sobě vykázaném nejmilostivějšího panovníka, když za nadšeného jásotu mnoha tisíc obyvatelstva městského i okolního městem do zámku jel. Při všeobecných audiencích téhož dne v zámku udílených přijat byl od Jeho Veličenstva též sbor professorský zároveň se sbory učitelskými všech ústavů školních v Litomyšli. Nejprve Jeho Veličenstvu představen byl ředitel gymnasijní, jehož Nejjasnější panovník blahosklonně se vyptával na trvání a poměry gymnasia, na prospěch studující mládeže, na výsledek zkoušek maturitních a j., načež také jednotlivé členy sboru professorského nejlaskavějším oslovením ráčil poctiti. Též při odjezdu Jeho Veličenstva dne 14. září dostavil se sbor professorský na určené stanovistě, aby Nejjasnějšímu panovníku s městem se loučícímu projevil opět nelíbenou lásku a oddanost svou.

Před počátkem roku školního 1889—90 z úvazku služebního při zdejší ústavě vybaven byl professor František Grešl, který, 17 let blahodárně zde působiv, obdržel místo při c. k. realném a vyšším gymnasiu ve Spálené ulici v Praze, a sup. učitel Karel Zich z Rosenfeldu. Do sboru přibyli skuteční učitelé Dr. Eduard Šarša a František Jelínek. Poněvadž Dr. Šarša pro nemoc v I. pololetí učití nemohl, zastupoval jej učitel Ignác Charvát, jemuž ve II. pololetí bylo pak zastupování nemocného učitele Frant. Buřvala svěřeno.

Když na začátku ledna 1890 nákaza chřipky na ústavě se rozšířila, bylo od 7. do 12. ledna vyučování zastaveno.

Roku školního 1890—1 jmenován byl prof. František Wenig, který při c. k. zemské radě školní v Praze službu konal, nejvyšším rozhodnutím ze dne 28. února 1891 ředitelem c. k. českého gymnasia v Plzni. Na konci toho roku odešel z ústavu učitel Ignác Charvát, a do sboru přibyl od roku školního 1891—2 skutečný učitel Jan Kohout, který s vyšším svolením místo své při c. k. gymnasiu v Mladé Boleslavi právě nabyté zaměnil s Eman. Vil. Gothem pro ústav zdejší ustanoveným. V listopadu stal se professor František Kunstovný inspektorem školním v okrese čáslavském, a k zastupování jeho přišel do sboru učitel Ignác Kohout.

Koncem roku školního 1891—2 uděleno bylo professoru Frant. Jelínkovi místo učitelské při c. k. realném a vyšším gymnasiu ve Spálené ulici v Praze, a po něm nastoupil skutečný učitel Josef Vítke. Mimo něj přibyl počátkem roku 1892—3 do sboru provisorní učitel Dominik Ševcovic.

Dne 3. června 1893. zavítal do Litomyšle nejdůstojnější pan biskup Královéhradecký, Eduard Jan Nep. Brynych, a udílel téhož dne mládeži studující v chrámě piaristickém svátost sv. biřmování, srdečná slova k ní promluviv.

Pobožnosti a služby Boží mládeži studující předepsané konány byly při zdejším ústavě za posledních dvaceti let vždy pravidelně. Také při všech slavnostech výročních a památných dnech Nejjasnější rodiny panovnické projevoval ústav každého roku mysl nejoddanější.

Počet žactva v letech 1874—1894 a jiné poměry jeho, jakož i výsledek klassifikace na konci každého roku seznati lze z přehledu statistického.

Statistický přehled žactva v letech 1874—1894.

Žáků bylo					Die matisťiny		Die náboženství			Stipendium		Nabylí vysvědčení					
roku	na počátku	na konci	rym. nasij-ních	real-ných	v koľika třídách	Čechů	Něm-ců	katolíků	evan-gel. ků	isra-elitů	Ve II. pololetí osvobozených od školného	mělo žáků	úhrnem ve zl.	I. tř. s vyz.	I. tř.	II. tř.	III. tř.
1874	120	116	116	—	8	107†1*	8	111	4	1	50	10	1062	29	76	8	2
1875	121	119	119	—	8	111†1*	7	107	8	4	51	11	946	24	83	9	3
1876	142	141	141	—	8	135	6	126	10	5	63	8	748.26	26	102	7	6
1877	178	174	174	—	8	161	13	157	11	6	86	10	889.26	36	121	9	8
1878	225	222	222	—	9	212	10	200	13	6	118	8	526.81	54	153	14	1
1879	243	235	235	—	8	226	9	211	14	10	133	11	905.10	65	152	14	4
1880	276	260	260	—	8	247	13	234	16	10	139	14	1237.81	85	169	2	4
1881	287	276	276	—	8	269	7	263	14	9	132	14	1737.81	82	179	13	1
1882	294	284	284**	—	8	275	9	259	16	9	129	14	1553.26	85	178	12	2
1883	343	330	269	—	13	321	9	301	21	8	145	16	1846.84	98	203	10	2
1884	331	314	275	39	13	307†1†	6	282†1†	20	11	143	17	1670.84	98	204	10	—
1885	332	317	285	32	12	310†1†	6	293†1†	14	9	157	13	1077.26	97	205	14	—
1886	328	315	275	40	12	308†1†	6	290†1†	15	9	157	11	477.26	92	206	15	2
1887	276	268	241	27	11	264	4	246	13	9	135	11	685.26	69	182	14	1
1888	271	259	245	14	10	257	2	239	11	9	150	10	729.26	83	167	7	1
1889	268	258	258	—	8	255	3	234	12	10	142	7	552.76	84	157	16	1
1890	300	290	290	—	8	287	3	270	14	8	159	8	677.76	94	175	18	2
1891	299	291	291	—	8	287	4	272	9	10	165	8	973.76	92	189	7	2
1892	284	276	276	—	8	270	6	256	8	12	170	10	1138.05	79	180	14	2
1893	290	284	284	—	8	280	4	265	8	11	150	7	533	68	192	23	1
1894	305	300	300	—	9	294	6	273	10	17	175	10	732.58	††			

* 1 Polák.

** V 7 třídách reálných zvláště spravovaných byli toho roku 104 žáci.

† 1 Bulhar pravoslavný.

†† Výsledek klasifikace uveřejněn jest ve výroční zprávě za r. 1894

Hledíce ke stavu sbírek učebných při gymnasii chovaných, shledáváme, že na konci roku školního 1892—3 měla :

1. knihovna professorská 2124 díla o 4398 svazcích a 4707 programův,
2. knihovna žákovská 1485 spisův o 2887 svazcích,
3. sbírka zeměpisná a dějepisná 79 map na stěnu, 51 atlantův a map příručních, 517 diagramův a obrazů, 8 tabulek, 8 modelův a přístrojů, 12 starožitností, 112 obrázků stereoskopických,
4. sbírka numismatická 657 čísel,
5. kabinet fysikalní 660 přístrojův,
6. sbírka přírodnin v zoologickém oddělení 956, v botanickém 77, mineralogickém 1115 čísel, hornin 111, zkamenělin 163, náčiní 11 čísel,
7. kreslárna 271 čísel,
8. hudebna 127 čísel, 190 partitur, 1508 hlasův.

Městská obec, která gymnasiu již mnohou obět přinesla, nepřestává dále hmotně je podporovati. Od r. 1889, kdy kombinovaná státní škola střední přestala, dává gymnasiu ročně 125 m měkkého dříví a přispívá 105 zl. na kabinet fysikalní, mimo to zapravuje každého roku v prvním pololetí školné za chudé žáky I. třídy. Letos s obzvláštní ochotou přenechala ústavu pro paralelní třídu místnost s veškerými potřebami v budově školy mateřské v Nové ulici.

Koncem roku školního 1892—3 odešel z ústavu prof. Josef Štěpánek, který, od r. 1876 při zdejší realce městské, státní škole střední a vyšším gymnasii působiv, obdržel místo při c. k. vyšší realce české v Karlíně, a Dominik Ševcovic, jenž přidělen byl službou při c. k. real. a vyš. gymnasii v Klatovech. Za ně do sboru přišli učitel skutečný Hugo Paleček a náměstný Ignác Kohout.

Roku školního 1893—4 mělo gymnasium 305 žákův. Učili při něm: Ředitel, Emanuel Seifert; professoři: Emanuel Bárta, Petr Čáp, Ph. Dr. Josef Novák, Antonín Budinský, František Čížek, František Dvořák, Josef Hula, Antonín Bezpalec, František Kunstovný (okres. inspektor školní měl dovolenou), Ph. Dr. Eduard Šarša; skuteční učitelé: Jan Kohout, Josef Vitke, Hugo Paleček; suppl. učitelé: Ignác Kohout, Petr Šesták, Felix Ladman, exhortator Ota Danielis, městský děkan, asistent Josef Voříšek, evang. farář Bohumil Fleischer, Josef Štastný, učitel zpěvu.

Koncem školního roku 1893—94 ukončuje ústav čtvrt tisíciletí svého trvání a blahodárného působení. Jak velebné to stáří! Jakými proměnami, osudy a zdary může se za dlouhou dobu

250 let vykázati! Dávno již setleli ve tmavém hrobě ctihodní členové řádu piaristického, kteří učeností a zbožností vynikající ve skromnosti své téměř dva věky prostými jmény řeholními se kryli a ze záslužného života svého málo paměti nám pozůstavili, ale působením svým školy latinské čili gymnasium na hoře Olivetské v Litomyšli daleko široko známými a slavnými učinili a v srdcích přechytných žákův i nejvyšší hodnosti zastávajících pomník vděčnosti si zbudovali. Též epigoni jejich snažili se a snaží, aby v šlepějích jejich kráčeli, ústav v dobré pověsti, které se těšil za dob minulých, zachovali a zdárnou i ušlechtilou mládež vlasti a králi odchovávající trvalý vděk svých žákův i spoluobčanů si zasloužili. Že snaha ta se zdarem se neminula, toho důkazem jsou vřelá sympathie a hojná účastenství, s nímž ve společnostech domácích i vzdálených setkává se slavnost na oslavu a paměť 250letého trvání ústavu připravovaná.

Za čtvrt tisíciletí vystříдалo se — pokud ze zpráv zachovaných bylo možno zjistiti — při gymnasiu litomyšlském přes půl tisíce profesorův a učitelů piaristických a světských. Mezi žáky, kteří za všechnu dobu tu zde studovali, z východních Čech a sousední země moravské a slezské v chrámě Mus se scházejíce, a jichž počet na 15—20.000 páčiti lze, nejedni v povolání svém vynikli, zvučného jména nabyli a stali se chloubou ústavu tohoto. Jména jejich skvějí se v řadách nejvyšších hodnostářů církevních, politických, soudních i vojenských, právníků výtečných, mužů v úřadě školském vynikajících, spisovatelův a umělců na slovo vzatých. I přáti jest ústavu starobylému a všem nám milému, aby ve vznešeném povolání svém blahodárně dále působil, dlouho žil, vzrůstal a vždy zkvétal.

I.

Správcové gymnasia:

A) V letech 1644—1778.

Provincialové:	Rektorové:	Praefektové:
Onuphrinus Conti 1638—1660.	Alexander de Nova- riis a S. Bernardo 1640—53. Carolus Pessau a S. Maria 1653—59.	Alexander Kopic̃ ab Assum B. Mariae 1665. Paulus a S. Philippo Nerio 1656. Augustinus a S. Josepho 1658. Martinus a Matre Dei 1659. Julianus a S. Basilissa 1660—63.
Joannes Dominicus Tranchi a S. Cruce 1660—63.	Alexander Kopic̃ ab Assumptione B. Mariae 1659—1662.	Augustinus a S. Josepho 1664. Hieronymus a Nativ. Dom. 1665. Mathias a S. Francisco 1666.
Carolus Pessau a S. Maria 1663—69.	Dominicus Kupičný a Concept. B. Mariae 1662—64. Alexius Eder a S. Onuphrio 1664—66.	Josephus Landelinus a S. Francisco 1667—68.
Paulus Eder a S. Philippo Nerio 1669—72	Andreas Greising a S. Francisco 1666—67.	Dominicus a Concep. B. Virgin. 1669. Julianus a S. Basilissa 1670.
Carolus Pessau a S. Maria 1672—75.	Alexander Walter a Nativ. B. Mariae 1667—71.	Antonius a S. Francisco 1671. Casimirus ab Ascens. Domini 1672.
Ambrosius Pra- chovský a S. Ludmilla 1675—80.	Philippus Schön a Concept. B. Mariae 1675—80.	Adalbertus a S. Michaelae 1673—75. Joannes Chrys. a Conc. B. Mariae 1676.

Provincialové:	Rektorové:	Praefektové:
Ludovicus Baumann a S. Luca 1681—84.	Ambrosius Pra- chovský a S. Ludmilla 1681.	Ambrosius a S. Ant. Pad. 1677—78. Hieronymus a Nativ. Dom. 1679—80.
Ambrosius Pra- chovský a S. Ludmilla 1684—87.	Franciscus Budišal a Purif. B. Virg. 1681—86.	Athanasius a S. Josepho 1681. Edmundus a S. Cypriano 1684.
Alexius Eder a S. Onuphrio 1687—90.	Bernardus Bartels- mann a S. Philippo Nerio 1686—89.	Lucas a Jesu Matre 1689. Franciscus a Purif. B. Virg. 1690—91.
Josephus Baumann a S. Catharina 1691—99.	Barthol. Housenka a S. Josepho 1689—92. Bernardus Bartels- mann a S. Philippo Nerio 1692—94. Ambrosius Pra- chovský a S. Ludmilla 1694—98.	Victorinus a S. Adalberto 1694—95. Joannes Chrys. a Conc. B. Virginis 1696—98.
Placidus Freyer a S. Bernardo 1699—1704, 1706.	Ignatius Kreimel a S. Jacobo 1698—1703. Athanasius Langer a S. Josepho 1703—1705. Franc. Budišal 1705—06.	Hermanus a S. Francisco 1705.
Bernardus Bartels- mann a S. Philippo Nerio 1707—16.	Athanasius Langer 1706—11. Davidus Blodik a S. Carolo Borom. 1711—15.	Nicolaus a S. Jacobo 1714. Hermanus a S. Francisco 1715—16.
Ignatius Kreimel a S. Jacobo 1716. Innocentius Braun- hoffer a S. Clemente 1716—19. Joachimus Bartsch a S. Adalberto 1719—22.	Joachimus Bartsch a S. Adalberto 1715—18.	Eugenius a Matre Dei 1717—19.
Gabriel Cennater a S. Maria Lauret. 1722—25.	Josephus Dittrich a S. Georgio 1718—24.	Justinus a S. Francisco 1720. Carolus a S. Jobo 1721. Victorinus a S. Cruce 1722.
	Paulus Wildholz a S. Ludovico 1724—32.	Hermanus a S. Francisco 1723—24. Cornelius a S. Antonio 1725—26.

Provincialové:	Rektorové:	Praefektové:
Ignatius Kreimel a S. Jacobo 1725—28. Alexius Alexi a S. Andrea 1728—31. Basilius Siegl a S. Antonio 1731—37. Alexius Alexi a S. Andrea 1737—40. Silverius Seyer a S. Theresia 1740—46. Germanus Jandik a S. Adalberto 1746—49. Paulus Wildholz a S. Ludovico 1749—54. Germanus Jandik 1754—58. Guido Nicht ab Angelis 1758—61. Jeremias Saudný a Matre dolor. 1761—67. Giudo Nicht ab Angelis 1767—70.	Leopoldus Čabak a S. Alexis 1733—36. Eustachius Machal a S. Huberto 1736—42. Germanus Jandik a S. Adalberto 1742—45. Joannes Wallprecht a S. Antonio 1745—47. Zacharias Schubert a S. Elisabeth 1747—49. Alexander Gawa- lowský a S. Josepho 1749—51. Augustin König a S. Ambrosio 1751—57. Cornelius Horneš a S. Carolo Borom. 1757—63. Gilbertus Burggraf a S. Leopoldo 1763—69.	Zephyrinus a S. Lucia 1727. Victorinus a S. Cruce 1728. Zephyrinus a S. Lucia 1729—33. Mathias a S. Ludmilla 1734. Thomas a S. Patricio 1735. Augustinus a S. Monica 1736. Fabianus a Paulo 1737—39. Gotthardus a S. Josepho 1740. Mauritius a S. Antonio 1741—43. Joanes Nep. a S. Vito 1744—49. Amadeus a S. Antonio 1750. Maximus a S. Procopio 1751—56. Gilbertus a S. Leopoldo 1757—58. Amadeus a S. Antonio 1759. Alexander a Matre Dei 1760. Gilbertus a S. Leopoldo 1761—63. Joannes Nep. a S. Vito 1764. Hieronymus a S. Augustino 1765—66. Quirinus a S. Augustino 1767. Veremundus a S. Eusebio 1768.

Provincialové :	Rektorové :	Praefektové :
Gilbertus Burggraf a S. Leopoldo 1770—72.	Osvaldus Haupt a S. Brunone 1769—72.	Hugo a S. Victore 1769—70. Joanes Damas. a B. Maria 1771. Fulgentius a S. Quirino 1772—73. Adolphus a S. Floro 1774. Florianus a S. Leopoldo 1775. Bonifacius a S. Benone 1776—79.
Augustus Schmid a S. Clemente 1772—79.*	Gilbertus Burggraf a S. Leopoldo 1773—78.	

*) **Provincialové**: Bernardinus Fritsch a S. Catharina (1779—86), Franc. Xav. Frieze a S. Gerardo (1786—1803), Petrus Bruckner a S. Francisca Romana (1803—25), Prosper Hussak a S. Sebastianus (1825—44), Cajetanus Wrána a S. Ignatio (1848—55), Laurentius Zink a S. Francisco (1855—75), Ambrosius Malý a S. Joanne Bapt. (1875—84), Ernestus Miebes a S. Josepho (od. r. 1884.)

Zemští direktorové:	Krajští hejtmáné, direktorové:	Vicedirektorové:	Rektorové:	Praefektové:
Karel J. Seibt 1778—91.	Jan Adam Rašín z Rysenburka 1778—82.	Gilbertus a S. Leo- poldo 1778.	Jan Kapoun 1778—81.	Emerich Prášek 1779—85.
Frant. Noe, repraesentant stud. konsessu 1791—96.	Jos. Duchet 1783—90.	Tomáš Arazim, farář v Dol. Oujezdě 1779—83. Jan Hradecký, farář ve Sloupnici 1784—91.	Frant. Xav. Friese 1781—84. Hugo Trutnovský 1784. Emerich Prášek 1785—93. Tomáš Claudy 1793—96. Ambrož Lux 1796—1802.	Cornel Gallisch 1786. Leonard Rudolf 1787—94. Ambrož Lux 1795—1802.
Dr. Ant. Strnad, repr. stud. kons. 1796.	Jan Pulpan 1790—97.	Ant. Vorel, administrator 1803—06.	German Hradecký 1803—10.	German Hradecký 1803—06. Liborius Pitsch 1807—12.
Faustin Procháčka 1807—10.	Augustin Jahn 1807—28.	German Hradecký 1807—10.	Raimund Dvořák 1810—12.	Florus Staschek 1813—16.
Norbert Karoly, praefekt malošťran. gym. 1810, prozatin.		Raimund Dvořák 1810—12. Prosper Husák 1813.	Prosper Husák 1812—16.	

Zemští direktorové:	Krajsíti hejtmáné, direktorové:	Vicedirektorové:	Rektorové:	Præfektové:
Frant. Wilhelm 1811—16. Jos. Köhler 1816—22.		Florus Staschek 1813—16. Viktor Wese 1817.	Viktor Wese 1816—17.	Alexius Diviš 1817—19.
Frant. Pollner 1822—46.	Leop. hr. Stollberg 1829—31.	Dr. Florus Staschek 1818—19. Christ. Schneiderla 1820—26. Anselm Wirkner 1826. Ant. Vorel, děkan 1827—28.	Dr. Florus Staschek 1817—56.	Dr. Florus Staschek 1820—49.
Jakub Beer 1846—48.	Václ. Weber 1832—49.	Frant. Paul, děkan, 1829—49.		

C) V letech 1850—1894.

Zemští inspektorové školní :	Ředitelové gymnasijní :	Biskupští kommissari :
<p>Dr. Řehoř Zeit- hammer 1850—58.</p> <p>Josef Köhler 1859—61.</p> <p>Vác. Svoboda 1861—77.</p> <p>Josef Webr, rytíř z Pravomilu 1869—80.</p> <p>Jan Evang. Kosina 1877—88.</p> <p>Vác. Jandečka 1880—84.</p> <p>Bartoloměj Pavlíček 1884—91.</p> <p>Vojtěch Kostmích od r. 1888.</p> <p>František Rosický od r. 1891.</p>	<p>Dr. Florus Staschek 1850—56.</p> <p>Jan Nep. Neusser 1856—67.</p> <p>Hilarius Dědina 1868—73.</p> <p>Cyrin Vác. Bernat 1873.</p> <p>Dr. Antonín Tille 1873—91.</p> <p>Frant. Xav. Fischer 1881—89.</p> <p>Emanuel Seifert od r. 1889.</p>	<p>František Paul, vikář a děkan lito- myšlský, 1850—61.</p> <p>Antonín Šanta vikář a děkan lito- myšlský, 1862—87.</p> <p>Jan Antes, čest. kanovník, vikář a děkan v Čerekvici, od r. 1888.</p>

II.

Seznam profesorův a učitelů, kteří a kdy při gymnasiu a filosofickém ústavě v Litomyšli učili.

- ***Adalbertus a S. Michael** (Pelikán), 1673—75; zemřel 1700.
Adalbertus a S. Barbara, 1694—95, 1698.
Adamus a S. Jacobo, 1723, 1727.
Adolphus a S. Floro, 1765, 1774.
Adensommer Joannes, 1798.
Adrianus a S. Catharina, 1728—30.
Aemilianus a S. Ignatio, 1719, 1723.
Albach Vincentius, 1807—09; zemřel 1847 v Mikulově.
Albertus a Matre Dei, 1762.
Albertus a S. Sigismundo, 1741.
Alexander a S. Bernardo, 1640—53 rektor.
Alexander ab Assumptione B. Mariae Virg., 1655—60, 1676—78.
Alexander a Nativitate B. Mariae Virg. (Walter), 1667—71 rektor.
Alexander a S. Vincentio, 1715.
***Alexander a S. Josepho (Gavalovský)** 1749—51 rektor; zem. 1775.
v Benešově.
Alexander a Matre Dei, 1744—46, 1760—61.
Alexius a S. Onuphrio (Edr), 1664—65 rektor, 1669—72 provincial.
Alphonsus a Jesu, 1698.
***Amadeus a S. Antonio (Procházka)**, 1739—40, 1746, 1750, 1757, 1759,
1767—68; zemřel 1788.
***Amadeus a S. Silverio (Trutnovský)**, 1758—59; zemřel 1790.
Amanaus a S. Camilo, 1734.
***Ambrosius a S. Antonio Pad. (Čermák)**, 1669—71 1677—78; zemřel
1680.
Ambrosius a S. Ludmilla (Prachovský), 1681, 1695—98 rektor; 1675—81,
1684—87 provincial.

*) Hvězdičkou označení narodili se v Litomyšli.

- Ambrosius a S. Josepho, 1757.
- Andreas a S. Francisco (Gresing), 1666—67 rektor.
- Andreas a S. Christophoro, 1660, 1664—66, 1671—73.
- *Andreas a S. Leopoldo (Bouzan), 1694—95; zemřel 1705 v Příboře.
- Ansbertus a Matre Gratiarum, 1757, 1761.
- Antonius a S. Francisco, 1666—67, 1671—73.
- Antonius a S. Francisco, 1758, 1769.
- Antonius a S. Christophoro, 1727.
- Appelt Vilém, 1884—88; prof. při c. k. realce v Jičíně.
- Arnoldus a S. Friderico, 1753—54.
- Athanasius a S. Josepho (Langer), 1678—81; 1703—05, 1706—11, rektor; zem. 1711 v Litomyšli.
- Augustinus a S. Adalberto, 1658.
- Augustinus a S. Josepho, 1656—58, 1663, 1673.
- Augustinus a S. Francisco, 1668—69.
- Augustinus a S. Ambrosio (König), 1746—47; 1751—57, rektor; zem. 1785 v Litomyšli.
- Augustinus a S. Monica, 1705, 1736.
- Bachmann Vilém, 1845—50; zemřel 5. dubna 1872 ve Strážnici.
- Baigar Julius, 1850—60; zemřel 3. září 1885 ve Strážnici.
- Bárta Emanuel, 1882—94.
- * Bartolomaeus a S. Josepho (Housenka), 1676, 1681—84; 1689—92 rektor, zemřel 1716.
- Barviř Jindřich, Ph. Dr., 1891, sup. při c. k. gymnasii v Praze ve Spálené ulici.
- Basilius, 1768.
- Bélohlavek Karel, 1865—67.
- Benedictus a S. Stanislao, 1660—62.
- Benisch Urban 1805, 1809—11, 1827—29; zem. 8. srpna 1837 v Bílé Vodě.
- Benno a S. Cruce, 1752.
- Bernardinus a S. Catharina (Fritsch), 1766—68; 1779—86 provincial.
- Bernardus a Nativitate B. Mariae Virginis, 1663—66.
- Bernardus a S. Philippo Nerio (Bartelsmann) 1669—71, 1686—89; 1692—93 rektor, 1707—16 provincial.
- Bernardus a S. Antonio Pad., 1689.
- Bernardus a S. Simone, 1699.
- Bernat Cyrin Vác., 1859—86, od r. 1873 rektor zdejší kolleje, c. k. prof. ve výsl., rytíř řádu cis. Františka Josefa I.
- Bertrandus a S. Dominico, 1761.
- Bezpalec Antonín, 1886—94.
- Bielecký Cornelius, 1800, 1810; zem. 8. září 1853 v Mor. Třebové.

- Bittner, 1818—21.
 Blasius a S. Ottilia, 1731—32.
 Böhm Karel, 1882—88; 1865—82 byl ředitelem měst. vyšších škol real. v Litomyšli; c. k. prof. ve výslužbě.
 Bonaventura a S. Francisco, 1770—71.
 Bonaventura a S. Josepho, 1735—36.
 Bonifacius a S. Bennone, 1763—64, 1776—79.
 *Bruno a S. Antonio (Zich), 1747; zemř. 1761.
 Budinský Antonín, 1887—94.
 Buřval František, 1889—90; sup. učitel v Klatovech.
 Busek Bonifacius, 1823—26; zem. 21. června 1839 v Brně.
Caesarius a S. Henrico, 1781.
 Cajetanus a S. Donato, 1726.
 Candidus a S. Josepho, 1718—19.
 Candidus a Purif. B. Mariae Virginis, 1739—40.
 Canutus a S. Francisco, 1745, 1763.
 Carolus a S. Maria (Pessau), 1653—59 rektor; 1663—68, 1672—74 provincial.
 *Carolus a S. Venceslao (Schottner), 1670; zemř. 1695 v Litomyšli.
 Carolus a Jesu nomine, 1671—72.
 Carolus a S. Andraea, 1689.
 Carolus a S. Jobo, 1721.
 Carolus a S. Leopoldo, 1734—35, 1741—42.
 *Casimirus ab Ascensione Domini (Hrdlička) 1659, 1671—72, zem. 1713.
 Cassius a S. Donato, 1764—67.
 *Castulus a Conceptione B. Mariae Virg. (Ritter), 1727—30; zem. 1765.
 Cikánek Stephanus, 1810, 1817—21; zem. 31. pros. 1856 v Praze.
 Cinner Martinus, 1785—86, 1801—2; zem. 4. března 1821 ve Strážnici.
 Claudy Thomas, 1782—84, 1792—93; 1793—96 rektor; zem. 1796 v Litomyšli.
 Coelestinus a S. Barbara, 1766—73.
 Colomanus a S. Andraea, 1737.
 Cornelius a S. Antonio, 1725—26.
 *Cornelius a S. Carolo (Horneš), 1742—47, 1757—64, rektor; zemř. 1764 v Litomyšli.
 Cornelius a S. Mansueto, 1779.
 Cosmas a S. Tobia, 1738—39.
 Cyrinus a S. Maria, 1715—17.
 Čáp Petr, 1868—94.
 Čapek Jan, 1885—86, prof. při c. k. gym. v Jičíně.
 Černohaus Raimund, 1783.
 Červenka Matěj, 1825; zem. 23. ledna 1861 v Praze.

Čihák Damas, 1855—58, 1870—88; c. k. prof. od 1892 ve výslužbě v Chrudimi.

Čížek František, 1877—94.

Čížinský František, 1887—88; prof. při c. k. gym. v Ml. Boleslavi.

Daniel, 1679.

Danielis Ota, 1887—94, děkan a bisk. notář v Litomyšli, exhortator na nižším gymnasiu.

David a S. Carolo Borom. (Blodik), 1696; 1711—15 rektor.

David a S. Joanne Bapt., 1731—32.

Dědina Hilarius, 1858—62; 1868—73 rektor a ředitel, zem. 28. ledna 1873 v Litomyšli.

Dias Antoninus, 1848—49; zem. 18. dubna 1849 v Litomyšli.

*Dionysius a S. Guielmo (Pecold z Ottersfeldu), 1678—79; zem. 1721 v Litomyšli.

Dionysius a S. Josepho 1720—21.

*Diviš Alexius, 1814, 1817—19; zemř. 27. července 1831 a Tarnově.

Diviš Norbert 1863—64, rektor kolleje piar. v Benešově.

Dominicus a Concept. B. Mariae Virg. (Kupičný), 1662—64 rektor: zem. 1685 v Lipnice.

Dominicus a S. Vincentio, 1774—75.

Dornkreil Achatius, 1853—67; rektor kolleje piar. v Praze, zem. 1893.

Dostál Josef, 1885—86, prof. c. k. ústavu učit. v Kroměříži.

Dupal Hypolit, 1847—60; zem. 17. prosince 1861 v Rychnově.

Durdík Josef Ph. Dr., 1863—67, professor české university v Praze, spisovatel.

Dvorský Prokop, 1827—29, 1833—34; spisovatel, zem. 28. července 1890 v Mor. Třebové.

Dvořák Antonín, 1850—55; malíř, prof. kreslení při polytechnice v Praze, zem. 1881.

Dvořák František, 1877—94.

Dvořák Raimund, 1804—10, 1810—12 rektor; zem. 7. února 1843 v Mostě.

Edmundus a S. Cypriano, 1658, 1684.

Edmundus a B. Maria Virg., 1736—37.

Edmundus a Nativitate B. Mariae Virg., 1768—69.

Eigler Hilarius, 1820—21; zem. 28. července 1864 v Mor. Třebové.

Eisner Bertrandus, 1807—09.

Elias a B. Maria Carmel., 1714—15.

Elias a Spiritu Sancto, 1746—50.

Emanuel a S. Theophilo, 1779.

Emericus a S. Juliano, 1722.

Erasmus a S. Carolo, 1705.

- Erasmus a S. Remigio, 1767.
 Eugenius a Matre Dei, 1715—16, 1717—19.
 Eusebius a S. Fabiano, 1768,
 Eustachius a S. Huberto (Machal), 1719, 1723—28; 1736—42 rektor.
Fabianus a S. Bernardo, 1662; zem. 1662 v Litomyšli.
 Fabianus a S. Paulo, 1737—39.
 Fabius a S. Georgio, 1755.
 Federsel František, 1886—89; sup. při c. k. české realce v Brně.
 Fegl Robertus, 1824.
 Ferdinandus a S. Apollonia, 1731—32.
 Ferdinandus a S. Philippo, 1754—56, 1762—64.
 Fidler Richardus, 1816, 1830; zem. 23. září 1834 v Budějovicích.
 Ficht Gelasius, 1826; zem. 28. května 1874 ve Vídni.
 Fischer František Xav., 1882—89 ředitel, spisovatel; zem. 30. května 1890 v Litomyšli.
 Fleischer Bohumil, 1881—94, evang. farář ve Sloupnici.
 Florianus a S. Theresia, 1742—45.
 Florianus a S. Leopoldo, 1773—75.
 *Floridus a S. Hyacintho (Hanousek), 1736—37; zem. 1771 v Kroměříži.
 Florisch Limpertus, 1815.
 Florus a S. Juliana, 1739—40.
 Formánek Eduard, 1869—71; prof. při c. k. česk. vyš. gymnasiu v Brně.
 Franciscus a S. Angelo Custode, 1656, 1666—67.
 Franciscus a Purificatione B. Mariae Virg. (Budišal), 1680, 1690—91; 1681—86, 1705—06 rektor.
 Franciscus a S. Sebastiano, 1690.
 Franciscus a S. Barbara 1697.
 Franciscus a S. Antonio, 1762.
 Frank Ignác, 1885—86; prof. vyš. gymn. ve Vys. Mýtě.
 Franta Ondřej, 1862; ředitel c. k. gymnasia v Rychnově.
 Franz Alexius, 1779—80, 1784—98, 1808—13; zem. 22. října 1813 v Litomyšli.
 Fridericus a S. Ambrosio, 1694.
 Fridericus a S. Benigno, 1759, 1765.
 *Friese Frant. Xav., 1781—84 rektor; zem. 1809 v Rychnově.
 Fritsch Peregrin 1851.
 Fulgentius a S. Quirino, 1772—73.
Gallisch Cornelius, 1771, 1775—81, 1786.
 *Germanus a S. Adalberto (Jandík), 1731; 1742—45 rektor; 1746—49, 1754—58 provincial, zem. 24. pros. 1758 v Mikulově.

- Gilbertus a S. Leopoldo (Burggraf) 1747—50, 1757—58, 1761—63; 1763—69 rektor, 1770—73 provincial, 1773—78 rektor, zem. 1778 v Litomyšli.
- Gotthardus a S. Josepho, 1722, 1740.
- Gratianus a S. Joanne, 1761—62, 1767—69.
- Gregorius a SS. Angelis, 1750.
- Grešl František, 1873—89, ředitel c. k. gymnasia v Praze, v Žitné ulici.
- Grimpel Osvaldus, 1818; zem. 12. června 1870 v Lipniku.
- Grossmann Hermenegildus, 1791.
- Grossmann Carolus, 1841—42; zem. 17. května 1842 v Litomyšli.
- Gualbertus a S. Clemente, 1772.
- Guido ab Angelis (Nicht), 1739—44; 1758—61, 1767—70 provincial; zemřel 1789.
- Günter Narcissus, 1785—91; zem. 11. ledna 1824 na Zelené Hoře.
- *Guth Gregorius, 1822, 1826—28; zem. 19. ledna. 1855 ve Strážnici.
- Halda Hilbertus, 1852—58; zemř. 23. července 1858 v Litomyšli.
- Halma Arnošt, 1864—67.
- Hanisch Vilém, 1842—43; zem. 4. února 1855 v Praze.
- Hanke Stanislav, 1821, 1833—40; zem. 28. září 1855 v Mikulově.
- Hanus Gilbertus, 1793—97; zem. 25. září 1797.
- Haschka Gerardus, 1826—27.
- Hajzlar František, 1868—70; Ph. Dr., c. k. zemský inspektor školní.
- Henricus a S. Severino, 1673—74.
- *Henricus a S. Ambrosio (Vach), 1714; zem. 1715.
- Henricus a S. Venceslao, 1714—16.
- Herbst Vilém, 1832—34; zem. 9. února 1835 v Litomyšli.
- Hermanus a Matre dolorosa, 1675.
- *Hermanus a S. Francisco (Absdorfský), 1705, 1715—16, 1723—24, 1746—47.
- *Hieronymus a Nativitate Domini (Čermák), 1664—65, 1679—80; zem. 1689.
- Hieronymus a S. Augustino, 1765—66.
- Hiller Mansuetus, 1791.
- Himer Karel, 1885; prof. při c. k. střední škole na Malé Straně v Praze.
- Hink Heřman, 1867—74; prof. piar. ve výslužbě v Ml. Boleslavi.
- Hippolitus a S. Laurentio, 1760.
- *Hnátek Antonín, 1849—52; zem. v Hradci Králové.
- Holley Alfons, 1851—52; zem. 9. září 1855 ve Vostici.
- Honuphrius a Praesentatione B. Mariae Virg. 1656—62.
- Honoratus a S. Caecilia 1766.
- Honorius a S. Caecilia, 1718.

Horák Marcellinus, 1803, 1821—22, 1828; zem. 3. července 1864 v Místku.

Houška Jan, 1836—88; zem. 9. března 1888.

*Hradecký Germanus, 1784, 1803—10 rektor; zem. 4. dubna 1810 v Litomyšli.

*Hradecký Quirinus, 1797—1806; zem. 6. června 1809 ve Vídni.

Hradil Ignatius, 1849; c. k. zem. šk. insp., zem. 27. ledna 1879 v Brandýse n. Labem.

*Hugo a S. Victore (Trutnovský), 1752, 1755, 1761—70; zem. 1806 v Litomyšli.

Hula Josef, 1882—94.

Hussak Prosper, 1802—16; 1825—43 provincialem, zem. 19. září 1845 ve Vídni.

Charvát Ignác, 1890—91; sup. při c. k. čes. gymn. v Plzni.

Chrastina Alexius, 1832.

Christianus a S. Paulo, 1656, 1670, 1673.

Christianus a S. Caecilia, 1726.

Christophorus a Matre Dei, 1658.

*Christophorus a S. Carolo Bor. (Škeřík), 1684; zem. 1715 v Kroměříži.

Christophorus a S. Jacobo, 1730—1735.

Chytil Florianus, 1815—16; zem. 22. ledna 1826 v Ostrově.

Ignatius a S. Michaelae, 1668.

Ignatius a S. Jacobo (Kreimel), 1698—1703 rektor.

Ignatius a S. Constantio, 1733.

Ignatius a S. Benedicto, 1775—78.

Ildephonsus a S. Maria, 1767.

Jacobus a lancea Domini, 1617—63.

Jacobus a S. Henrico, 1757.

Jahn Archelaus, 1835—36; zem. 12. července 1842 v Mikulově.

Jakubec Karel, 1876; prof. při c. k. gymn. v Hradci. Král.

Jarolím František, 1882; prof. při c. k. realce v Písku.

Jelínek František, 1890—92; zem. 25. února 1893 v Praze.

Jelínek Karel, 1862.

Jeremias a Matre dolorosa (Soudný), 1737, 1745; 1761—67 provincial.

Jirásek Alois, 1875—77, 1882—88; prof. c. k. vyš. gymn. v Praze v Žitné ulici, spisovatel.

Jírovec Nicolaus, 1787—90; zem. 17. března 1837 ve Strážnici.

Joachimus a S. Adalberto (Bartsch), 1697; 1715—18 rektor, 1719—22 provincial.

Joachimus a S. Anna, 1764.

Joannes a S. Maria Aegypt., 1662—69, 1675, 1683.

- *Joannes Chrys. a Conceptione B. Mariae (Tobolář), 1671—72, 1675, 1696—98; zem. 1716 v Kosmonosích.
- Joannes Carolus a Jesu, 1672.
- *Joannes Nep. a S. Vito (Kauč), 1732—33, 1742—49, 1764; zem. 1768 v Benešově.
- Joannes a S. Alexio, 1744.
- Joannes a S. Antonio (Wallprecht), 1745—47 rektor.
- Joannes Damasc. a B. Maria Virg., 1758—61, 1771.
- Josephus a S. Francisco, 1656—58, 1662—68.
- Josephus a S. Georgio (Dittrich), 1694—95, 1718—24 rektor.
- Josephus a S. Joachimo, 1769.
- Julianus a S. Basilissa, 1659—66, 1670.
- Julius a S. Adone, 1735.
- Justinianus a S. Leonardo, 1767—68.
- *Justinus a S. Francisco (Kauč), 1717, 1720; zem. 1749 ve Strážnici.
- Justus Marianus a S. Theophilo, 1722.
- Kapoun Jan 1778—81 rektor; zem. 1806 v Litomyšli.
- Karas Blasius, 1819—20, 1836—38; zem. 16. července 1863 v Praze.
- Kastner Antonín, 1883; zem. 1890.
- Kastner Jan, 1877—81; učitel chlap. školy v Litomyšli.
- Kašpr Josef, 1883—85; prof. c. k. real. gymn. českého na Smíchově.
- Kautský Gratian, 1858—59; zem. 29. října 1876 v Chrrudimi.
- *Khom Ambrosius, 1822—50; zem. 17. března 1861 v Litomyšli.
- Kleibl Bertrandus, 1812.
- Knaus Rudolf, 1874—85; prof. při c. k. čes. vyš. realce v Karlíně.
- Koc Jan, 1878; prof. c. k. gymn. ve Slaném.
- Kodet Antonín, 1883; prof. c. k. realky v Pardubicích, okres. insp. školní.
- Kohout Ignác, 1892, 1894.
- Kohout Jan 1892—94.
- Kolařík Augustin, 1883—88; prof. c. k. real. a vyš. gymn. v Praze, ve Spálené ulici.
- Koska Andreas, 1830—32; zem. 10. března 1838 v Mor. Třebové.
- Kötzlich Sigisbert, 1856—67; zem. 15. října 1875 v Kyjově.
- Kotzurek Gaudentius, 1821.
- Kovář František, 1876; prof. c. k. gymn. ve Val. Meziříčí.
- Kramář Josef, 1885; prof. c. k. gymn. v Písku.
- Kraus Floridus, 1845—48; zem. 13. srpna 1879 v Mikulově.
- Kraus Norbert, 1814, 1817—21; zem. 21. srpna 1841 v Kaltenleutgebách.
- Krbec Donatus, 1772, 1781—83; zem. 10. ledna 1826 ve Slaném.
- Krisch Josephus, 1824.
- Krsek František, 1820; prof. c. k. gymnasia v Kolíně.

Kubín Josef, 1883; prof. c. k. realky v Písku.

Kučera Bartholomaeus, 1819.

Kučera Karel, 1868—71; prof. c. k. čes. gymn. v Brně.

Kühn Ubaldus, 1778—81; zem. 14. února 1871.

Kunert Paulinus, 1823.

Kunstovný František, 1889—94; od r. 1892 c. k. školní inspektor okresní v Čáslavi.

*Ladislaus a S. Venceslao (Housenka), 1674; zem. 1684 v Radími.

Ladislaus a S. Vito, 1696—97.

Ladislaus a S. Stephano, 1763—67.

Ladman Felix, 1894.

Landelinus a S. Francisco, 1655.

Landelinus a S. Ursula, 1720—22.

Lang Guido, 1810—12; zem. 4. ledna 1883 v Lipníce.

Langer Fridericus, 1815—16.

Langer Amadeus, 1830—33; zem. 5. srpna 1872 v Ostrově.

Laurentius a S. Stephano, 1670.

Laurentius a S. Chrysostomo, 1744.

Lažánek Valerianus, 1792—96.

Leo a S. Cruce, 1736—37.

Leonardus a S. Clara, 1756.

Leonardus a S. Paulo, 1699.

Leonardus a S. Valentino, 1783—84.

Leopoldus a S. Alexio (Čabák), 1746; 1733—36 rektor.

Leopoldus a S. Venceslao, 1761, 1768.

Lerch Bernardinus, 1794—96; zem. 26. pros. 1822 v Lipníce.

Liborius a S. Laurentio, 1760, 1766—67.

Lidahl Albertus, 1784, 1787.

Likavetz Josephus Cal., 1799—1801; zem. 13. ledna 1850 v Lublani.

Liška Michael, 1835—37; zem. 23. února 1884 v Praze.

Longinus a latere Domini, 1753—54.

Lucas a Jesu, 1680, 1689.

*Lukše Richardus, 1827—35; zem. 26. července 1855 v Rychnově.

Lux Ambrosius, 1787—88, 1796; 1796—1802 rektor, zem. 31. pros. 1802 v Litomyšli.

Macháček Ferdinand, 1861; ředitel c. k. učit. ústavu v Jičíně.

Maidl František, 1868—70.

Majer Jan, 1872—78; zem. 19. srpna 1878 v Litomyšli.

Malý Jan, 1875—77; prof. c. k. gym. ve Val. Meziříčí.

Mann Methudius, 1818.

Mansuetus a S. Benigno, 1759.

- Marianus a S. Anna, 1721.
 Marianus a S. Norberto, 1767.
 Marcinus a S. Brunone, 1690.
 Marcus a S. Francisco, 1742—45.
 Martinek Václav, 1872; prof. při zem. realce v Telči.
 Martinů Gabriel, 1849—59; zem. 9. října 1860 v Rychnově.
 Martinus a S. Leopoldo, 1656.
 Martinus a S. Leopoldo, 1741.
 Martinus a Matre Dei, 1659.
 *Mathaeus a S. Athanasio (Pazourek); zem. 1752 v Příboře.
 Mathaeus a Christo, 1770.
 Mathias a S. Francisco Ser., 1660—69; zem. 1690 v Litomyšli.
 Mathias a S. Ludmilla, 1734.
 Matoušek Karel, Ph. Dr., 1866—68; zem. v Jind. Hradci.
 Mattel Valerius, 1851; zem. 17. dubna 1869 v Ml. Boleslavi.
 Mauritius a S. Antonio, 1741—43.
 Maximilianus ab Assum. Christi, 1677.
 *Maximilianus a S. Joachimo (Příkrývač), 1738, 1742—45, 1750; zem. 1763 ve Strážnici.
 Maximus a S. Procopio, 1751—56.
 Mejsnar Hynek, 1863—64; prof. c. k. akad. gym. v Praze, spisovatel.
 Melichar Jan, 1881—82.
 *Menšík Quirinus, 1829—54; zem. 31. ledna 1861 v Rychnově.
 Merwart Erhardus, 1817.
 Methudius a S. Cyrillo, 1722—25.
 Míček Leopoldus, 1786—92.
 Michael a S. Josepho, 1764.
 Mikenda Bohuslav, 1883; prof. c. k. gym. v Příbrami.
 Miřiovský Karel, 1872; prof. c. k. ústavu učit. v Hradci Král.
 Moravec Gustav, 1862; majitel hud. ústavu v Lublani.
 Mucha Basilius, 1807.
 Müller Aloisius, 1825—32, 1849—57; zem. 25. února 1861 v Mor. Třebové.
 Müller Leopoldus, 1845—54; zem. 8. září 1866 v Ml. Boleslavi.
 Mussial Rainerius, 1812—13; zem. 23. listopadu 1831 v Praze.
 Nazarius a S. Victoria. 1715—17.
 Nekut František, 1868; prof. c. k. střední školy na Malé Straně v Praze.
 Neuhaus Cajetanus, 1799—1807.
 Neusser Joannes Nep., 1852—57; 1858—67 rektor, zem. 9. června 1885 v Mostě.
 Nevrátil Leander, 1784.

Nicephorus a S. Thecla, 1775.

*Nicolaus a Conceptione B. Mariae (Hausenka), 1656; zem. 1683 v Radími.

Nicolaus a S. Jacobo, 1714—15.

*Niewalt Dionysius, 1842—44, 1849; zem. 21. září 1860 ve Strážnici.

Nikolaides Adalbertus, 1828—29.

Nilz Alexander, 1833; zem. 21. února 1872 v Příboře.

Norbertus a S. Josepho, 1720—26.

Norbertus a S. Agnete, 1747, 1750—51.

Norbertus a S. Joanne, 1774.

Novák Jan Štěpán, 1860—62; zem. 30. června 1870 v Chrudimi.

Novák Josef, 1869; prof. při c. k. gym. v Ném. Brodě.

Novák Josef, 1875—83; prof. při c. k. česk. gym. real. na Smíchově.

Novák Josef, Ph. Dr., 1877—94.

Novotný František, 1860—65; ředitel c. k. gymn. v Lanškrouně.

Novotný Stephanus, 1784—1803; zem. 2. ledna 1812 ve Strážnici.

Octavius a Virgine fidei, 1737.

Osvaldus a S. Brunone (Haupt), 1750; 1769—72 rektor; zem. 1779 v Kosmonosích.

Ott Bruno, 1813—16; zem. 22. února 1838 v Kroměříži.

Otto ab omnibus Sanctis, 1754—55.

*Pachta Stanislav, 1883—86; zem. 29. května 1886 v Litomyšli.

Paleček Hugo, 1894.

*Pancratius a S. Angelo Cust. (Housenka), 1714—19, 1728; zem. 18. února 1741 ve Staré Vodě.

Pancratius a S. Theresia, 1756.

Pantaleon a S. Maria, 1733.

*Patricius a S. Richardo (Karas), 1724—25; zem. 21. července 1756 v Litomyšli.

Patricius a S. Martino, 1764—66.

Paulinus a S. Josepho, 1760, 1765—66.

Paulus a S. Philippo (Eder), 1655—56; 1669—71 provincial.

Paulus a S. Ludovico (Wildholz), 1724—32 rektor.

*Paulus a S. Joanne Nep. (Horneš), 1752—53; zem. 21. února 1764 v Litomyšli.

*Pelz Romanus, 1845—46; zem. 24. září 1855 v Praze.

Perske Bartholomaeus, 1807.

Petrus Paulus a S. Hedviga, 1671—73.

Petrus a Confessione Domini, 1705.

Petrus a S. Jacobo, 1750—51, 1756.

Petrus a S. Francisco, 1774.

Philippus a Concep. B. Mariae (Schön), 1675—80 rektor.

- Philippus a S. Theresia, 1720.
 Pischküttl Gervasius, 1822.
 Pitsch Liborius, 1807—12.
 Placidus a S. Lamberto, 1738.
 Plánský Tomáš, 1879; prof. c. k. gymn. v Rychnově.
 Plašil Jan, Ph. Dr. 1882—84, ředitel c. k. střední školy v Kutné Hoře.
 Pluhař Clemens, 1860—66; zem. 1. srpna 1866 v Litomyšli.
 Podhajský Josef, Ph. Dr., 1861—62; zem. 1872 v Ml. Boleslavi.
 Podstátný Josef, 1865—68; ředitel c. k. gymn. v Ml. Boleslavi.
 Pohl Rupertus, 1841—44; zem. 19. srpna 1866 v Praze.
 Pokorný Procopius, 1804; zem. 28. srpna 1830 v Badenách.
 Pollmann Conradus, 1822.
 Pospíchal Eduard, 1863—69; prof. c. k. gym. v Terstě.
 Pospíšil Karel, 1873; zem. 1891 v Jičíně.
 Prašek Emericus, 1779—85; 1785—93 rektor, zem. 12. června 1807 v Litomyšli.
 *President Germanus, 1810—49; zem. 2. prosince 1865 v Litomyšli.
 Primpel Osvaldus, 1818.
 Procopius a S. Mathia, 1770.
 Prosper a S. Lamberto, 1751.
 *Provazník Benedictus, 1830—32; zem. 11. května 1834 v Rychnově.
 Prox Ernestus, 1809.
 Pudil Josef, 1884; učitel ve Vacenovicích na Moravě.
 *Quirinus a S. Augustino (Kralovecký), 1750—51, 1764—67; zem. 1781 v Kroměříži.
 Rafael Burchardus, 1796—97; zem. 7. listopadu 1831 v Lipnice.
 Rebec František. 1878.
 Remigius a S. Antonio, 1757.
 Richter Udalricus, 1854—56; zem. 1. května 1862 v Mikulově.
 Robertus a SS. Matre Maria, 1741.
 Robertus a S. Bernardo 1757—58.
 Romanus a S. Petro, 1739—41; 1746—47.
 Romualdus a S. Joanne, 1697—98.
 Romualdus a S. Elia, 1731—34, 1738.
 Rott Damianus, 1811—12; zem. 6. srpna 1820 ve Vídni.
 Rottmann Conradus, 1822.
 Ručka Adolf, 1888; prof. c. k. gym. v Jičíně.
 Rudolf Leonard, 1787—94.
 Řehák Raimundus, 1837—38; zem. 11. května 1853 v Ml. Boleslavi.
 Sebastianus a S. Fabiano (Škorpík), 1734; zem. 10. června 1754 ve Strážnici.
 Sedláček August, 1868—69; prof. c. k. gym. v Táboře, spisovatel.

- Seierlhuber Maximilianus, 1810—14.
 Seifert Emanuel, 1890—94 ředitel.
 Schindler Vitalis, 1786—83, 1794—96. zem. 22. ledna 1816 v Mikulově.
 Schinhan Mathias, 1823.
 Schmid Zephyrinus, 1781—83.
 Schmid Maximus, 1818.
 Schmiderla, 1770—71, 1782.
 Schmilauer Alois (Šmilovský), 1874—83, zem. 20. června 1883
 v Litomyšli, spisovatel.
 Schøbor Angelus, 1809.
 Schøerner Vilibaldus, 1844—46; zem. 28. ledna 1865 v Budějovicích.
 Schoffer Engelbertus, 1850—56; zem. 18. března 1890 v Nechánicích.
 Scholz Wolfgang, 1820—21.
 Scholz Theophilus 1836; zem. 21. června 1866 v Mor. Třebové.
 Schön Athanasius, 1820—26; zem. 15. června 1827 v Doupově.
 Schram Paulus, 1817—25; zem. 23. června 1847 v Lipnice.
 Schrott Canutus, 1817, 1838—44; zem. 7. února 1862 v Lipnice.
 Schubert Anselmus, 1803; zem. 12. května 1831 ve Vídni.
 Schubert Chrysostomus, 1859—61; zem. 4. srpna 1862 v Mostě.
 Schubert Antonín, 1873.
 Siegel Christinus, 1828.
 Silverius a S. Theresia (Seyer), 1723; 1740—46 provincial.
 Silverius a S. Zacharia, 1752—53.
 Simon a Matre Dei, 1724—25.
 Skurský Leonardus, 1808; zem. 2. října 1812 v Rychnově.
 Sochor Antonín, 1872—73; prof. c. k. realky v Písku.
 Stanislaus a Maria Magdalena, 1675—77.
 Stanislaus a S. Joanne Nep. 1746.
 Staroveský Andreas, 1835—40; zem. 4. září 1840 v Litomyšli.
 Staschek Florus, Ph. Dr. 1813—57; zem. 1. května 1862 v Litomyšli.
 Stein Antonius, 1792.
 Stephanus a S. Friderico, 1662—65.
 Stopfkuchen, 1853—55.
 Stránský Reinhold, 1871—72; prof. c. k. akad. gym. v Praze.
 Svoboda Agapitus, 1775—81; zem. 22. ledna 1813 v Lipnice.
 Svoboda Engelbertus, 1823; zem. 9. srpna 1858 ve Strážnici.
 Svoboda Sigisbertus, 1825—26; zem. 3. června 1844 v Kroměříži.
 Syřínek Eduard, 1873—76; zem. 13. dubna 1893 v Praze.
 Šarša Eduard, Ph. Dr., 1890—94.
 Šesták Petr, 1894.
 Ševcovic Dominik, 1893; prof. c. k. gymnasia v Klatovech.
 *Šimek Josef, 1878—82; prof. při c. k. učit. ústavě v Kutné Hoře.

- Šofka Octavius, 1852—53; zem. 29. listopadu 1879 v Příčově.
- Štastný Josef, 1874—94; učitel zpěvu v Litomyšli.
- Štěpánek Josef 1882—93; prof. při c. k. české realce v Karlině.
- Štětka Justus, 1822.
- Štoviček Otmar, 1854—87: c. k. prof. ve výslužbě, rektor piar. kolleje v Ml. Boleslavi.
- T**egl Robertus, 1823—24.
- Teindl Ubaldus, 1810.
- Tesař Josef, 1849—53; prof. c. k. gymn. v Hradci Král., zem. 15. srpna 1866 v Chrudimi.
- Teuffl Octavianus, 1838—49; zem. 24. listopadu 1856 v Praze.
- Theisinger Salesius, 1827; zem. v Bílé Vodě.
- Theophilus a S. Cornelio, 1726—27.
- Theophilus a S. Josepho, 1740, 1747.
- Thomas a S. Anselmo, 1667—73.
- Thomas a S. Venceslao (Kostelecký), 1667—70; 1671—75 rektor.
- Thomas a S. Joanne Evang., 1742—50.
- Thomas a S. Benedicto, 1782—84.
- Thomas a S. Patricio, 1729—35.
- Tille Antonín, Ph. Dr., 1874—81 ředitel; c. k. zem. inspektor školní, spisovatel.
- *Timotheus a S. Paulo (Fechner), 1724, 1731; zem. 1. září 1740 v Benešově.
- Tlamič Václav, 1882—87; prof. při c. k. realce české v Praze.
- Tobisch Joannes Bapt., 1814; gym. prof. ve Vratislavi, zem. 1855.
- Trávníček Renatus, 1849—60, zem. 6. srpna 1866 v Litomyšli.
- Treutler Salesius, 1784—86; zem. 6. srpna 1819 ve Staré Vodě.
- Trentner Eustachius, 1780.
- Truhlář Antonín, 1874; prof. při c. k. akad. gym. v Praze, spisovatel.
- Tuta Alphonsus, 1825.
- U**lrich Bernardus, 1823—24.
- V**alentinus a S. Maria Magd. 1671—72.
- *Valentinus a Praesent. B. Mariae Virg. (Kirschner), 1729—30; zem. 5. března 1739 v Litomyšli.
- Valerianus a S. Caecilia, 1690—91.
- Valerianus a S. Theophilo 1720—21.
- Vávra Ildephonsus, 1847, 1863; zem. 5. ledna 1878 v Ml. Boleslavi.
- Venceslaus ab Om. Sanctis, 1666.
- Venceslaus a Purif. B. Mariae, 1735—39.
- Venceslaus a S. Ludmilla, 1782—84.
- Veremundus a S. Eusebio, 1767—68.

- *Veselík Karel, Ph. Dr., 1871—73; prof. při c. k. gymn. v Praze, v Truhlářské ulici.
- Victor a S. Carolo, 1764.
- Victorinus a S. Adalberto, 1694—95.
- Victorinus a S. Cruce (Jevina), 1705, 1722, 1728. zem. 4. srpna 1730 v Litomyšli.
- Victorinus a S. Carolo, 1741—64.
- *Victorinus a Matre gratiarum (Držmíšek), 1740—41; zem. 1760 v Rakovnice.
- Victorinus a S. Mansueto, 1778.
- *Vincentius a S. Joanne Evang. (Kovár), 1678—82; zem. 20. pros. 1693 v Litomyšli.
- Vítke Josef, 1893—94.
- Vogel Faustinus, 1812.
- *Vondráček Josef, 1870—72; zem. 1876 v Ml. Boleslavi.
- Vorel Mauritius, 1809—12; zem. 2. května 1845 v Ostrově.
- Voříšek Josef, 1890—94.
- Všetečka Sebalduš, 1772—73, 1782—81.
- Vyskočil František, 1878; prof. při c. k. gymn. v Příbrami.
- Wagentristl Rupertus, 1822.
- Warty Florentius, 1811.
- Weiser Ansbertus, 1806; zem. 19. března 1811 v Hajdě.
- Weiss Cupertinus, 1819; zem. 14. list. 1869 ve Staré Vodě.
- Wenig František, 1840—90; c. k. zem. inspektor školní.
- Wese Victor, 1817; zem. 19. října 1847 v Lipnice.
- Wilschek Antonius, 1857; zem. 29. září 1878 v Lipnice.
- Winkler Camillus, 1848—51; zem. 10. list. 1855 v Mor. Třebové.
- Wolf Gratianus, 1812—37; zem. 28. května 1846 v Bílé Vodě.
- Wrabel Justus, 1817.
- *Zába Gustav, Ph. Dr., 1878—84; prof. při c. k. gym. v Praze, v Žitné ulici.
- Zahrádka Ferdinand, 1873—74; prof. při c. k. gym. v Příbrami.
- Zacharias a S. Elisabeth (Schubert), 1729; 1747—49 rektor.
- Zdražil Justinianus 1841—44; zem. 18. září 1862 v Lipnice.
- Zecha Gabriel, 1798—99.
- Zeman Zephyrinus, 1822; zem. 23. října 1855 v Mikulově.
- Zephyrinus a S. Lucia, 1727—33.
- Zich Karel z Rosenfeldu, 1889; stp. učít. při c. g. gymn. v Jičíně.
- Zimmer Godefridus, 1815—16, 1833—47; zem. 24. dubna 1857 ve Staré Vodě.
- Zörnig František, 1875—81 učitel kreslení; učitel při dívčí škole v Litomyšli.

III.

Vědecké články ve výročních zprávách.

1851. Über den Vorzug der öffentlichen Lehranstalten vor dem Privatstudium von J. V. Mattel
Einige Notizen über die Leitomischler Lehranstalt.
1852. Etwas über Astrognosie. Dr. Florus Staschek.
1853. Ein Beitrag zur Kenntniss des gestirnten Himmels zum Behufe der classischen Lectüre in Gymnasien. Dr. Florus Staschek.
1854. ddto.
1855. ddto.
1856. ddto.
1874. Dějiny gymnasia Litomyšlského. Prof. Rudolf Knaus.
1876. O satyrském dramatě. Prof. František Grešl.
1877. Aischylovy Obětovnice, Elektry Sofokleova a Euripidova.
Srovnává prof. František Dvořák.
1878. O Aischylových dramatech. Prof. Jan L. Majer.
1879. Forma základem krásna. Sup. prof. Gustav Zába.
J. L. Majer. Nekrolog od prof. Frant. Grešla.
1880. O thematech pro písemné práce z jazyka českého na vyšším gymnasii. Prof. František Grešl.
1881. O učebné stránce historických parallel Sup. prof. Josef Šimek.
1882. Zeměpis Velké Britanie a Irska. Prof. Rudolf Knaus.
1883. Nejhlavnější základy mathematické psychologie. Prof. Dr. Jan Plašil.
1884. O stezce trstenické. Sup. prof. Josef Šimek.
1885. O životě a literární činnosti Aloisa Vojtěcha Šmilovského.
Prof. Dr. Josef Novák.
1886. Ciceronův úsudek o nejstarších básnících římských, Liviu Andronikovi, Naeviovi a Enniovi. Sup. prof. Jan Čapek.
1887. Gradual litomyšlský. Prof. Josef Štěpánek.

1888. O vzájemném na sebe působení dvou proudův elektrických.
Sup. prof. Adolf Ručka.

1889. Oda slavnostní ku dni 2. prosince 1888. Složil prof. František Dvořák.

Archiv města Litomyšle. Prof. Josef Štěpánek.

1890. Jaké působení jeví záliba v řečnictví na Homera. Prof. František Jelínek.

František Xaver. Fischer. Nekrolog od prof. Josefa Štěpánka.

1891. Výsledky meteorologického pozorování v Litomyšli Pozoroval a sestavil prof. Emanuel Bárta.

1892 Výsledky meteorologického pozorování od prof. Eman. Bárty. Pokračování.

1893. Výsledky meteorologického pozorování od prof. Eman. Bárty. Ukončení.

Ve výročních zprávách městských škol reálných :

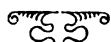
1868. 1. Dějiny ústavu. 2. Nad hrobem Dominika Böhma. Báseň od Adolfa Heyduka. 8. Dominik Valdemar Böhm. Prof. Bed. Spiess.

1878. 1. Knihtiskárna litomyšlská do r. 1863 a spisy české v ní tištěné. Sestavil prof. Josef Štěpánek.

2. Zpráva ombrometrické stanice litomyšlské za rok 1877. Podává prof. Em. Bárta.

1879. 1. Geognostický a geologický popis okresu litomyšlského. Prof. Em. Bárta.

2. Zpráva ombrometrické stanice litomyšlské za rok 1878. Podává prof. Em. Bárta.

IV.
Zkoušky maturitní od r. 1850—94.
a) Gymnasistů.

Roku	Dne a měsíce	Předseda	Počet záků		Obdrželi vysvědčení	
			v VIII. tř.	zkoušených	s významným	I. tř.
1850	30. září, 1., 2. října	Ph. Dr. Řehoř Zeithammer, c. k. škol. rada. týž týž týž týž týž týž Tomaš Bílek, ředitel c. k. gym. v Hradci Králové. Josef Köhler, c. k. školní rada. týž Václav Svoboda, c. k. školní rada. týž týž týž Jan Kvíčala, c. k. univ. professor. Václav Svoboda, c. k. školní rada. týž Jan Kvíčala, c. k. univ. professor.	40	38	4	26
1851	6. a 7. srpna		21	19	2	15
1852	19.—21. července		19	15	2	9
1853	18.—19. "		10	8	4	3
1854	15.—17. "		22	14	1	8
1855	13., 14., 16. "		30	16	3	12
1856	15.—17. "		26	18	2	15
1857	1.—4. srpna		27	14	3	11
1858	20.—22. září		25	16	2	11
1859	12.—14. července		18	13	3	10
1860	28. července—1. srpna	22	22+2	—	18	
1861	20.—22. září	32	15	3	11	
1862	14.—18. července	26	25	1	21	
1863	18.—20. srpna	23	18	—	13	
1864	20.—24. července	27	21	1	25	
1865	7.—10. srpna	26	24	4	18	
1866	18.—20. června	21	18	2	16	
1867	22.—26. července	37	33	2	27	
1868		25	25	5	14	

Roku	Dne a měsíce	Předseda	Počet žáků		Obdrželi vysvědčení s vy- znamenáním	I. tř.
			v VIII. tř.	zkušo- ných		
1869	18.—21. července	Václav Svoboda, c. k. školní rada.	23	20	6	14
1870	22.—27. "	Jan Klumpar, řed. c. k. gym. v Hradci Král.	23	20	8	11
1871		Jan Kvíčala, c. k. univ. profesor.	27	25	8	16
1872		Ústní zkoušky konali abyturienti zdejší před zkušební komisi v Hradci Králové.		16	2	14
1873	10.—13. srpna	Jan Kvíčala, c. k. univ. profesor.	13	13+1	4	8
1874	7.—10.	Jan Klumpar, řed. c. k. gymn. v Hradci Král.	16	16	3	13
1875	30. června, 1. července	Václav Svoboda, c. k. zem. školní inspektor.	11	10	2	8
1876	3. července	Matěj Trapl, ředitel c. k. vyš. a real. gym. v Chrudimí.	8	8	2	5
1877	16., 17. "	Josef Uhlíř, ředitel II. c. k. real. gym. v Praze.	11	11	3	8
1878	2., 3. "	Jan Klumpar, ředitel c. k. gym. v Hradci Král.	12	12	4	8
1879	16., 17. "	Jan Kosina c. k. zem. inspektor školní.	16	16	7	9
1880	23., 24. "	tyž	14+1	14+1	6	9
1881	20., 21. června	Frant. Lepař, ředitel c. k. gym. v Jicině.	15	14	4	10
1882	15., 17. července	Jan Kosina, c. k. zem. inspektor školní.	23	23	11	12
1883	13.—16. "	Norbert Hajnovský, řed. c. k. gym. v Ml. Boleslavi.	20	20	10	10
1884	30. června—3. července	Jan Klumpar, ředitel c. k. gym. v Hradci Král.	38	38	16	22
1885	22.—23. července	Jan Kosina, c. k. zem. inspektor školní.	31	31	11	19
1886	12.—18. "	Matěj Trapl, ředitel c. k. real. a vyš. gym. v Chrudimí.	43	43	19	23
1887	4.—8. "	Onďřej Franta, ředitel c. k. gym. v Rychnově.	29+1	29+1	9	21
1888	9.—11. "	tyž	20	20	5	14

Roku	Dne a měsíce	Předseda	Počet žáků		Obdrželi vysvědčení	
			v VIII. tř.	zkoušených	s vý- znam- náním	I. tř.
1889	20.—24. července	Ph. Dr. Eduard Kastner, ředitel c. k. gymn. na Nov. Městě v Praze.	31	31	10	19
1890	16.—19. "	Karel Doucha, ředitel c. k. gymn. na Smíchově.	31	31	10	20
1891	1.—6. "	Ph. Dr. Eduard Kastner, ředitel c. k. gymn. na Nov. Městě v Praze.	42	41	15	22
1892	18.—22. "	týž	37	35	8	26
1893	26. června—1. července	Václav Pošusta, ředitel c. k. gym. v Chrudimi.	37	36	9	23
1894*						
b) Realistův **)						
1883	3.—5. července	Václav Janděčka, c. k. školní rada.	15	15	4	10
1884	5. "	týž	8	8	2	6
1885	25. "	Jan Kosina, c. k. zem. inspektor školní.	6	6	3	3
1886	24. a 26. "	Bartoloměj Pavlíček, c. k. zem. inspektor školní.	12	12	6	6
1887	18. "	týž	5	5	—	4
1888	25. června	týž	4	4	—	4

*) Obsaženo ve výroční zprávě za rok 1894

**) Na městských vyšších školách reálných byly zkoušky matritní od r. 1871.

V.

Seznam filosofů,

kterí na lyceu v Litomyšli v letech 1803—49 studovali.

(Udává se jméno, rodiště, rok pobytu na ústavě a potomní stav, pokud se podařilo
jej vypátrati.)

- Aaron** Josef, Litomyšl, 21, 2, farář v Brandýse †.
Acksteiner Ferdinand, Kačerov, 43; vojenský lékař.
Acksteiner Josef, Kačerov, 33, 4; děkan v Pilníkově † 1888.
Adam Eduard, Viden (Rak.), 49.
Adamec Alois, Přelouč, 27, 8.
Adamec Karel, Nekoř, 08, 9.
Aigel Jan, Polička, 39, 40.
Aixner František, Javorník, 03, 6.
Albrecht Ignác, Mor. Třebová, 34.
Albrecht Vilém, Sobotka, 45.
Altenhof Josef, Čes. Třebová, 12, 3, 5.
Amal Jan, Kroměříž (Mor.), 45, 6.
Ander Jan, Kladruby, 33.
Anderka Michal, Feldsberg (Rak.), 38, 9, 40.
Anders Josef, Žireč, 32, 3.
Andrle František, Luže, 19, 20,
Andrle František, Řídky, 30, 1.
Andrle František, Ústrov, 45, 6.
Andrle Václav, Litomyšl, 33, 5.
Andrlík Alois, Chrást, 37, 8.
Ansorge Antonín, Neusorge, 06, 7.
Ansorge František, Verneřovice, 32.
Antes Antonín, Lačnov, 03, 4.
Antes Florian, „ 48; jako strážmistr kyrysníků zemřel.
Antes Jan, „ 39, 40; čestný kanovník, vikář v Čerekevici.
Antony Josef, Radim, 47, 8.
Antoš Prokop, Hronov, 39, 40.
Appel Jan, Lukavice, 14, 5.
Appl Eduard, Lanškroun, 45, 6; děkan v Lanškrouně † 1889.
Aresim Pantaleon, Medlov (Mor.) 29.
Arlt František, Georgswald, 45, 6.
Arzt Leopold, Lanškroun, 07, 8, 9.

- Aue Vilém, Kroměříž (Mor.), 24.
 Auer Florian, Chrudim, 10, 1.
 Auer Filip, „ 13, 4.
 Augusta Josef, Polička, 20, 1.
 Aulich Albert, Šumperk (Mor.), 48.
 Aus Mansvet, Vrchlabí. 40.
 Axmann Rudolf, Šumperk (Mor.), 44, 5.

 Baar Jan, Štramberk (Mor.), 27, 8.
 Babek Basil, Evánovice, „ 29.
 Baek Josef, Zitzendorf (Rak.), 06.
 Bachmann Filip, Rychnov, 30, 1.
 Bachmann František, „ 15.
 Bachmann Ignác, „ 14, 5.
 Bachtik František, Třebechovice, 14, 5.
 Baigar Jan Julius, Strážnice (Mor.), 27, 8. prof. piar. † 1885.
 Bailony Josef, Litomyšl, 22, 3, 4.
 Baiza Augustin, Polička, 32, 3, 4.
 Balatka Antonín, Ouhlejov, 45, 6, 7.
 Balatka Jan, Na Dolách, (Mor.), 43, 4.
 Balcar Jan, Rychnov, 43, 4, 5; děkan v Javornicích † 1891.
 Barenth František, Třešnovec Dol., 26, 7.
 Barenth Jan, Čenkovice, 25, 6.
 Bareš Josef, Horky Malé, 29, 30, 1.
 Baroch František, Čáslav, 19, 20.
 Bárta Ignác, Mukařov, 22.
 Bárta Ignác, „ 30.
 Barták František, Lhotka, 32.
 Barták Josef, Moravičany (Mor.), 41, 2; arcikněz a děkan v Holešovicích.
 Barták Pavel, „ 31, 2.
 Bartl Florian, Horka Kam. (Mor.), 30, 1.
 Bartl Libor, Mor. Třebová, 18, 9, 20.
 Bartoň Jan, Dobrouč, 36, 7.
 Bartoň Rudolf, Trutnov, 43, 4.
 Bartoš Antonín, Týniště, 48, 9.
 Bartoš František, Dobruška, 08, 9.
 Bartoš František, Javorník, 25, 6.
 Bartoš František, Parník, 29, 30.
 Bartoš František, Chomutice, 43, 4; děkan v Jilemnici.
 Bartoš Jan, Žantov, 24, 5.
 Bartoš Josef, Javorník, 21.
 Bartoš Josef, Slemeno, 34, 5.
 Bartoš Karel, Javorník, 35, 6.
 Bartoš Matěj, Lípa, 49.
 Bartoš Václav, Rychnov, 35, 6, 7.
 Bartošek Josef, Skuteč, 42, 3; c. k. okr. kommissař v Jind. Hradci, † 1880.
 Barvinek Jan, Ústí n. Orł., 09, 10.
 Bassler Karel, Kraderoby (Mor.), 42.
 Baše František, Hradec Král., 10, 11.
 Baudisch Josef, Freiheit, 46.

- Bauer Alois, Hynčina Dol. (Mor.), 45.
 Baumgarten Jan, Merkersdorf, 16, 7.
 Baumgarten Josef, Chrudim, 26, 7.
 Bausenwein Ludvík, Vídeň (Rak.), 48, 9.
 Batěk František, Pohořelice (Mor.), 43, 4.
 Batěk Ignác, " 43, 4.
 Bayer Baltazar, Svitavy (Mor.), 05, 6.
 Bayer František, Kutná Hora, 37, 8.
 Bayer Gilbert, Nelhuble (Mor.), 28, 9.
 Bayer Jan, Mor. Třebová, 42, 3, 4.
 Bayer Jan, Studnice, 43, 4.
 Bayer Karel, Viset, 41, 5.
 Bayerlein Antonín, Vys. Mýto, 37, 8.
 Bayerlein Theodor, Pardubice, 43, 4.
 Bazínek František, Liboš (Mor.), 26, 7.
 Beck, Emanuel, Lanškroun, 41, 2.
 Beck Michal, Skuhrov, 18, 9.
 Bečička Jan, Holice, 21, 2.
 Bečička Jan, Lhotka Vel., 35, 7.
 Bedin Josef, Šumperk (Mor.), 34, 5.
 Bednář Josef, Bystré, 18, 9.
 Bednář Josef, Nekoř, 23, 5.
 Bednář Viktorin, Březovice (Mor.), 42.
 Beer Augustin, Jelení, 42, 3, 4.
 Bek František, Rychnov, 38, 9.
 Bek František, Sv. Jirí, 44, 5; farář v Sebranicích † 1890.
 Belcredi bratr Richard, Jimramov (Mor.), 39, 40; předseda nejv. správního soudu.
 Bělohradský František, Zahradka, 27, 8; farář v Dol. Kralovicích †.
 Benda Josef, Šaky, 24, 5.
 Benedikt Jakub, Heřmanice, 17.
 Beneš Jan, Jetřichovice, 25, 6.
 Beneš Václav, Dobřenice, 16, 7.
 Beninger Josef, Brno (Mor.), 03.
 Beniš Urban, Budišov (Mor.), 05.
 Benninger František, Litomyšl, 35, 6; vojen. lékař †.
 Beníšek Josef, Litomyšl, 24, 5.
 Benoni Josef, Chrudim, 42, 3; měšťan a redaktor v Chrudimi.
 Benony Bernard, Lanškroun, 08, 9, 10.
 Benony Jan, Polička, 39, 41. MUDr.; lékař v Uhelných Janovicích zemřel.
 Benony Vincenc, Polička, 20, 1.
 Beran Antonín, Ledhuje, 16, 7, 8.
 Beran Jan, Výprachtice, 42, 3.
 Beran Josef, Heřmanice Nēm., 09, 10.
 Beran Josef, Koburg, 26, 7; farář v Nebovidech.
 Berg Josef, Květin (Mor.), 44.
 Berger František, Hvězda, 32.
 Berger Josef, Hostinné, 06, 7.
 Berger Václav, Luže, 30, 1.

- Bergmann František, Zapudov, 25, 6.
 Bernáček Leopold, Dvůr Král., 24, 5.
 Bernat Cyrin, Modřice, 42, 3; c. k. prof. ve výsl., rektor kolleje
 v Litomyšli, rytíř řádu císa. Františka Josefa I.
 Bernat František, Modřice, 36—9; člen řádu milosr. bratří †.
 Bernkopf Josef, Kraliky, 11.
 Berr Josef, Polička, 35, 6.
 Berthold Jindřich, Gelnhausen (Něm.), 11, 2.
 Berwid Frant., Třebachovice, 23, 4.
 Beschauer Jan, Mor. Třebová, 22, 3.
 Beuer Ferdinand, Liberec, 35.
 Beyer František, Einsiedel (Slez.), 43, 4.
 Bezděk Josef, Korouhev, 33, 4; děkan v Chroustovicích † 1889.
 Bezdiček Jan, Litomyšl, 32, 3; farář v Cerekvici †.
 Biach Wolfgang, Boskovice (Mor.), 46, 7; JU. a ThDr.
 Biber Eduard, Kostelec, 29, 30.
 Bibus Jan, Lanškroun, 28, 9; kanovník †.
 Bičíště Jan, Hořice, 41, 2; farář v Popovicích.
 Bičíště Josef, Hořice, 17.
 Bien Florian, Nová Ves, 14—5.
 Bien František, Čenkovice, 27, 8.
 Bien Jakub, Polička, 33, 4; farář ve Kvílicích †.
 Bien Leopold, Nová Ves, 04, 5.
 Bier Josef, Kocléřov, 12.
 Bilbauer Josef, Mor. Třebová, 40, 1.
 Bílek Ignác, Kunvald, 45, 6; farář a vikář v Bartošovicích.
 Bílek Jan, „ 30, 1.
 Bilimek Adolf, Nový Jičín (Mor.), 31, 2.
 Binko František, Žďár (Mor.), 04, 5.
 Birvas František, Dvůr. Král., 26.
 Bis Jan, Oujezd, 47, 8; děkan v Poličce.
 Bischof Jan, Bernartice, 49.
 Bisinger Isidor, Telč (Mor.), 33, 4.
 Bišický Antonín, Železnice, 15, 6.
 Biško Václav, Hlinsko, 08, 9.
 Bittner Jan, Svitavy (Mor.), 26, 7.
 Bittner Kamil, Přepře, 42, 3.
 Bittner Norbert, Litomyšl, 04; c. k. minist. official †.
 Blaschka Josef, Karle. 29, 30.
 Blaschke Klement, Rokytnice, 38, 9.
 Blaschke Vincenc, Dětřichovice, 26, 7.
 Blaschke Vincenc, „ 43, 4; farář v Ml. Bucích †
 Blath Leopold, Kadaň, 13.
 Blažek Josef, Litomyšl, 08, 9.
 Blažek Václav, Sádek, 43, 4.
 Blüml Josef, Brody, 10, 1, 2.
 Boček Antonín, Bystřice (Mor.), 20, 1; historiograf moravský † 1847.
 Boda František, Šumvald „ 25, 6.
 Bodenberger Josef, Kačerov, 41, 2.
 Boehm Josef, Pacov, 11, 2.

- Boes František, Broumov, 17.
 Boháč Josef, Louny, 17.
 Bohdanecký Gothard, Hořice, 20.
 Böhm Antonín, Chrudim, 41, 2.
 Böhm Augustin, Hradec Král., 39, 40.
 Böhm František, Ronov, 19, 20.
 Böhm František, Staré Město (Mor.), 49.
 Böhm Jan, Chrudim, 05, 6.
 Böhm Jan, Studenka (Slez.), 46, 7, 8; farář v Hrabini.
 Böhm Josef, Hradec Král., 04, 5.
 Böhm Josef, Olešnice, 19.
 Böhm Konrad, Bärenwald, 29.
 Böhm Vojtěch, Chrudim, 18, 9.
 Böhm Vojtěch, Kunčina (Mor.), 41, 2; c. k. rada, vrchní poštovní správce ve Vidni.
 Bonaventura Jan, Chrudim, 26, 7.
 Borč Pankrác, Dvůr Král., 08, 9; kněz.
 Borek František, Lomnička, 25, 6.
 Borovec Václav, Chrudim, 12, 3.
 Borůvka Vojtěch, Borovice, 21, 2.
 Bořek Václav, Hradec Král., 10.
 Bösz Jan, Šumperk (Mor.), 39, 40.
 Bouček František, Josefov, 39, 40.
 Bouček František, Vranové, 44, 5, 6.
 Bouček Josef, Čáslav, 04, 5.
 Bouček Josef, Litomyšl, 25, 6.
 Boudník Karel, Trpísty, 40 1, 2.
 Bouchal Antonín, Těchonín, 14, 5.
 Bouchal Antonín, Ústí n. Or., 47, 8; děkan ve Chlebech.
 Bouchal František, " 22.
 Bouchal Jan, " 47, 8.
 Boušek Vojtěch, " 48.
 Brablec Jan, Ohrozin, 28, 9.
 Bradler Jan, Přibislav, 45.
 Bradský Josef, Veliš, 12, 3.
 Brady Arnošt, Žamberk, 26, 7.
 Brady Leopold, " 26, 7.
 Brand Kašpar, Klatovy, 04, 5.
 Brandeis Václav, Petrovice, 26, 7; farář v Olešnici †.
 Brandeiský Vít, Rychnov, 38, 9, 40.
 Brandhuber Karel, Šumperk (Mor.), 40, 1.
 Brandstetter Dominik, Brno " 07, 8.
 Branžovský Jan, Třeběchovice, 11, 3.
 Bräner Václav, Jičín, 08.
 Braun František, Jistebnice, 44, 5; c. k. okresní hejtman, místodržitel'ský rada v Táboře.
 Brauner Antonín, Pardubice, 27.
 Brauner František, Litomyšl, 26, 7; JUDr. zem. advokát † 1880.
 Brauner Ignác, " 21, 2; právník †.
 Braunhofer František, Něm. Brod, 15, 6.

- Brdička Jan, Dvůr Král., 44, 5.
 Brdičko Josef, Honvice, 45, 6.
 Brechler Valdemar, Praha, 23, 4.
 Brener Václav, Trutnov, 30, 1.
 Breitenfeld Eduard, Losin, 37.
 Brey Eduard, Olomouc (Mor.), 31.
 Brislinger Jan, Mor. Třebová, 46, 7.
 Brislinger Josef, „ „ 43, 4.
 Brixy Jan, Turnov, 27.
 Brodíl František, Ledec, 26, 7.
 Broche Václav, Brenná, 28.
 Brosch Josef, Rychnov, 13, 4.
 Brosser Antonín, Boršov (Mor.), 13, 4.
 Brouk Jan, Hradec Král., 29.
 Brouk Vincenc, „ „ 13, 4,
 Brož Jan, Košťálov, 06, 7.
 Brož Václav, Železnice, 24, 5.
 Brožek Antonín, Opatov, 14, 5.
 Brožek Josef, Lhota Zářecká, 28, 9.
 Brožovský Václav, Slané, 26.
 Bruder Alexander, Trutnov, 18, 9.
 Brunclík Martin, Libuň, 43.
 Brutmann Moric, Lanškroun, 41, 2.
 Brych Jan, Skuteč, 23, 4; kapucín; † 1849 v Mohači.
 Brychta Alois, Vys. Mýto, 36, 7; farář, spisovatel †.
 Březina Theodor, Bělohrad, 48, 9.
 Březina Václav, „ „ 48, 9.
 Buben Josef, Šnakov, 23, 4.
 Bubla Baltazar, Horní Jelení, 41, 2; farář v Chotěborkách †.
 Bucek František, Jeníkov, 28, 9.
 Buckl Antonín, Litovle (Mor.), 29.
 Buděšinský Václav, Chrást, 28, 9.
 Budišovský Josef, Brno (Mor.), 05, 6.
 Buffi Jakub, Korneuburg (Rak.), 45, 6; mag. rada ve Vídni.
 Buchtel František, Klášterec, 25, 6; farář v Kyšperce †.
 Buchtel Josef, Pastvina, 30, 1, 2.
 Buchtele Augustin, Nedošín, 22, 3.
 Bukl Gustav, Unčov (Mor.), 32.
 Bühn. Eliáš, Květná, 31, 2.
 Bühn Jan, „ „ 23.
 Bukovský František, Něm. Brod, 41, 2.
 Bulíček Theobald, Lab. Týnice, 29, 30.
 Bureš Pavel, Domoradice, 36, 7.
 Bureš Václav, Přestavlký, 49; JUDr. zemský advokát v Chrudimi.
 Bürgel František, Polička, 30, 1.
 Burghart Eduard, Most, 40, 1.
 Burghart Jan, Hradec Král., 42.
 Burket Josef, Trnov, 45, 6.
 Buřval Jan, Litomyšl, 03, 4; farář ve Sloupě †.
 Buschmann Antonín, Šilperk (Mor.), 37, 8.

Bušek Josef, Chyjice, 27.
 Byma Jan, Dolánky, 30, 1.
 Bystřický Josef, Rychnov, 09, 10.
 Bystřický Josef, Hradec Král. 34, 5.

Ceip Matouš, Vys. Mýto, 13, 4.
 Cejp Jan, " " 35, 6, 7.
 Cejpek Damas, Rychnov, 12, 3, 6.
 Cejpek Jan, " 04.
 Cejpek Josef, Lipovka, 27, 8.
 Cejz Josef, Osík, 40, 1.
 Celler Josef, Kolesa, 29.
 Centner Josef, Králíky, 19, 20.
 Cerekvický Josef, Litomyšl, 23, 4.
 Cerekvický Josef, " 26, 7.
 Cermann Antonín, Lomnice, 06, 7.
 Cibulka Jan, Ústí n. Or., 30, 1; čest. kanovník, děkan v Ústí † 1888.
 Cibulka Josef, Vlčnov, 26, 7.
 Cikán Josef, Skateč, 40, 1, 2; johanita, farář v Radobyteci.
 Cisař Antonín, Rychnov, 17, 8.
 Cisař František, " 18, 9.
 Cisař Jan, Zbislav, 14, 5.
 Cisař Jan, Ústí n. Or., 30, 1.
 Cisař Jan, Lipčice, 48, 9; farář v Kališti.
 Cisař Josef, Rychnov, 13, 4.
 Clemens Josef, Jičín, 8.
 Cwejn Ferdinand, Solnice, 44, 5; farář v Rovni †.
 Cyrany František, Chrudim, 11, 2.
 Czernstein Václav, Hradec Král., 39, 40.
 Czwetler Josef, Vys. Mýto, 42, 3.

Čámek Josef, Hodějice (Mor.), 26, 7.
 Čámek Vincenc, Litovle (Mor.), 49.
 Čána František, Ústí n. Or., 07.
 Čána František, " " 24, 6.
 Čána Josef, " " 21, 2.
 Čančara František, Křovice, 31, 2; farář v Lužci.
 Čapek Václav, Veliš, 11, 2, 3.
 Čapoušek František, Dvůr Král., 20.
 Častek Josef, Němčice, 06, 7.
 Častek Mikuláš, " 23, 4.
 Častek Václav, Jedlina, 42.
 Čech Antonín, Holešov (Mor.), 43, 4.
 Čejka Edmund, Boskovice (Mor.), 43, 4.
 Čejka František, Jičín, 33, 4, 5.
 Čejka Jan, Litomyšl, 03, 4.
 Čejka Jan, Skuteč, 20, 1; právník, † 1830.
 Čejka Jan, Boskovice (Mor.), 43.
 Čejka Josef, " " 43, 4.
 Čejpek Tadyáš, Rychnov, 24.

- Čeněk Antonín, Nový Bydžov, 38, 9.
 Čeněk Jan, Hradec Král., 24, 5.
 Čenek Josef, „ „ 23, 4.
 Čepek Václav, Sedlice, 32.
 Čermák Antonín, Třebechovice, 20, 1.
 Čermák František, Chrudim, 32, 3, 4.
 Čermák František, Litomyšl, 42, 3; farář v Ostřetině.
 Čermák Jan, Třebechovice, 25, 6.
 Čermák Jan, Rychnov, 28.
 Čermák Jan, Hradec Král., 35.
 Čermák Josef, Rychnov, 16.
 Čermák Josef, „ „ 40, 1.
 Čermák Josef, Peklo, 46, 7; prof. pastoralky v Hradci Král. † 1876.
 Čermák Theodor, Litomyšl, 47, 8; zám. kaplan v Hartenbergu.
 Čermák Václav, Nedošín, 10, 1.
 Černohorský František, Solnice, 21, 2.
 Černohorský František, Železnice 33, 4; kněz †.
 Černohorský František, Čenkovice, 49.
 Černohouz Václav, Turnov 17.
 Černoch František, Chotělice, 40; c. a k. podplukovník ve výsl. ve Vídni.
 Černstein Eduard, Hradec Král., 46, 7.
 Černušák František, Choceň, 04, 5; děkan. v Bíl. Újezdě †.
 Černý Adam, Chrudim, 13, 4.
 Černý Antonín, Hořice, 18.
 Černý Antonín, Bakov, 22, 3.
 Černý Antonín, Trutnov, 30, 1.
 Černý František, Vys. Mýto, 09, 10.
 Černý František, Lhota, 10, 1.
 Černý František, Třebechovice, 38, 9.
 Černý František, Polička, 40, 1, 2; farář v Nasavrších †.
 Černý Ignác, Hradec Král., 06, 7.
 Černý Ignác, „ „ 10.
 Černý Jan, Světy, 22, 3, 4.
 Černý Josef, Vys. Mýto, 18, 9.
 Černý Josef, Všerádov, 23, 4, 5.
 Černý Václav, Hradec Král., 11, 2.
 Černý Václav, Vys. Mýto, 36, 7.
 Červenka Matěj, Strážnice (Mor.), 25.
 Červenka Vincenc, Chrudim, 18, 9.
 Červený Jan, Dobrá, 37.
 Čerovský Antonín, Lánský, 45.
 Česenek František, Hroch. Týnec, 42, 3.
 Čestický František, Kostelec, 10.
 Česka Jan, Semonice, 28, 9.
 Česka Josef, Korouhev, 28, 9.
 Čihák Frant. Damas, Cuclav, 41, 3; c. k. prof. gym. ve výsl. v Chrudimi.
 Čihák Josef, Choceň, 16, 7.
 Čihák Karel, Brandýs, 41—44.
 Čipa František, Ústí n. Orl., 30, 1.

Čížek Alexander, Býště, 43, 4.
 Čížek Antonín, Dobruška, 07, 8.
 Čížek Arnošt, Rychnov, 41—44.
 Čížek František, „ 22, 3.
 Čížek Jan, Vyzovice (Mor.), 18, 9.
 Čížek Josef, Rychnov, 11, 2.
 Čížek Ludvík, Moštěnice (Mor.), 42, 3.
 Čížek Vojtěch, Dobruška, 10, 1.
 Čížinský Josef, Slatiny, 22, 3.
 Čížkovský Prokop, Praha, 26.
 Čuda Eduard, Bor, 48, 9; soukromník v Litomyšli.
 Čuda Jan, Chrást, 43—6.

Danihelovský Josef, Chrudim, 08, 9.
 Daniček Václav, Humpolec, 04, 5.
 Dařílek František, Čes. Třebová, 29, 30; děkan v Poličce †.
 Dařílek František, Heřmanice, 30.
 Dařílek Josef, Čes. Třebová, 18, 9.
 Dařílek Vincenc, „ 23, 4.
 Deitl Ludvík, Stinava (Mor.), 38.
 Deml Erhard, Lanškroun, 25, 6.
 Demmelmayer Matěj, Broumov, 24, 5.
 Desenský Václav, Věkoš, 44, 5.
 Desensy Moric, Roudnice, 41, 2.
 Devoty Karel, Hradec Král., 14.
 Devoty Theofil, Chrudim, 08.
 Deymek Vincenc, Libštát, 47, 8.
 Dias Fabian, Věžky (Mor.), 46, 7.
 Diblík František, Potštýn, 24, 5.
 Diblík Václav, Sopotnice, 25, 6.
 Dietzius Alexander, Bělsko (Slez.), 36.
 Dirr Antonín, Dětrichov (Mor.), 31.
 Dirr Florian, „ 48, 9.
 Dirr Josef, „ 40, 1; kons. rada, farář ve Wiesenberku.
 Dítě Karel, Přelouč, 28—31.
 Dittrich Antonín, Čes. Třebová, 12, 3.
 Dittrich František, Úpice, 18, 9.
 Dittrich František, Orlíčka, 45.
 Dittrich Josef, Šumperk (Mor.), 36, 7, 8.
 Dittrich Václav, Hradec Král., 28, 9, 30.
 Divíšek, Karel, Jelení, 28.
 Divíšek, Matěj, Plotiště, 10, 1, 2.
 Dlabač František, Nymburk, 39, 40.
 Dlouhý Martin, Polička, 35, 36.
 Dobias Blažej, Lušice, 39, 40.
 Dobruský Theodor, Heřm. Městec, 41, 2; farář v Plotišti † 1891.
 Dobrý Václav, Starý Bydžov, 12, 3.
 Dočkal Karel, Litomyšl, 17, 8. MDr. a měst. fysik v Litomyšli †.
 Dočkal Vojtěch, „ 13, 4.
 Dögl Ferdinand, Mosty, 22, 3.

- Dohnálek František, Kvasiny, 33, 4.
 Dohnálek Václav, Rychnov, 24, 5.
 Dolanský Křištof, Hodkovice, 25, 6.
 Dolanský Markvard, Chrudim, 16.
 Dolanský Václav, Praskačka, 24, 5.
 Doldrian František, Henčov (Mor.), 04.
 Doležal Antonín, Jedlová, 25, 6.
 Doležal Jan, Hradec Král., 28, 9.
 Doležal Jan, Pouchov, 34, 5; farář v Borové †.
 Doležal Josef, Třebachovice, 14, 5.
 Doležal Václav, Hořenov, 19.
 Doležel Ignác, Šilperk (Mor.), 27, 8.
 Doležel Josef, Oderlice (Mor.), 41.
 Doležel Petr, Vecov (Mor.), 28, 9.
 Domes Josef, Slavoňov (Mor.), 42, 3, 4.
 Dönnner Jan, Třebachovice, 06.
 Dornhrel Vác. Achac, Příbor (Mor.), 29, 30; rektor kolleje piar.
 v Praze † 1893.
 Doskočil Jiří, Písek, 07.
 Dostál Antonín, Olomouc, (Mor.), 26.
 Dostál František, Vys. Mýto, 13, 4.
 Dostál František, Litomyšl, 43, 4, 5.
 Dostál, Jan, Oujezd, 15, 6.
 Dostál Jan, Litomyšl, 45, 6.
 Dostál Josef, „ 11, 2.
 Dostál Josef, Nedošín, 23, 4.
 Dostal Josef, Oujezdec, 25, 6.
 Dostál Josef, ml., Oujezdec, 25, 6.
 Dostál Josef, Slemeno, 31, 2.
 Dostál Karel, Bohdaneč, 05, 6.
 Dostál, Vojtěch, Slemeno, 39, 40.
 Doubek František, Ledeč, 10, 1.
 Doubrava František, Hradec Král., 33, 4; kněz na odpoč. v Luži
 † 1891.
 Doubrava František, Dašice, 11, 2.
 Doubrava Jan, Rácov, 18, 9.
 Doubrava Josef, Hradec Král., 35, 6; farář v Nové Vsi.
 Doubrava Karel, Drozdice, 16, 18.
 Douhelovský Josef, Chrudim, 27, 8.
 Doucha Josef, Topol, 20, 1, 4.
 Drábek Josef, Litomyšl, 17, 8.
 Drasal Jan, Kumrovice, (Mor.), 26.
 Drašar Josef, Nová Paka, 07, 8.
 Drechsler Antonín, Broumov, 28.
 Dremel Jan, Jedlová, 07, 8.
 Dremel Jan, „ 39, 40; farář ve Sloupnici †.
 Dremel Josef, „ 35, 6.
 Dresler Ignác, Borovice Vel., 47.
 Dressler Jan, Pecka, 28, 9.
 Dressler Jiří, Litomyšl, 27, 8; c. k. vrchní voj. lékař †.

- Dressler Josef, Litomyšl, 03.
 Dressler Martin, „ 09, 10.
 Drexler Peregrin, Chřenovy, 25, 6.
 Dreyer Josef, Chrudim, 11, 3.
 Driemer Josef, Kačerov, 22, 3, 4.
 Drimel August, Litomyšl, 42, 3.
 Druschke Amand, Šternberk (Mor.), 39.
 Dřevíkovský František, Boršice, 13, 4.
 Dudek Jan, Troskovice, 11.
 Dudek Josef, Týniště, 14, 5.
 Dudek Josef Litomyšle, 28, 9, 30.
 Dudych Josef, Holice, 39, 40.
 Durdík Josef, Hořice, 27, 31.
 Dusbabek František, Hlína, 10, 1, 3.
 Dusil Jan, Rychnov, 11, 2.
 Dusil Jan, „ 34, 5.
 Dusil Josef, „ 22, 3.
 Dusilek Pavel, Dobrá, 32, 3, 4; děkan v Zál. Lhotě † 1887.
 Dušánek František, Chroustovice, 24, 5.
 Dušánek, Josef, Hláska, 18, 9.
 Dušánek, Josef, Chrudim, 30, 1.
 Dušek Josef, Platiště, 11, 2.
 Dušek Vendelín, Dobrouč, 09.
 Dvořáček Filip, Žďár (Mor.), 04, 5.
 Dvořák Antonín, Litomyšl, 29, 30.
 Dvořák Antonín, Vys. Mýto, 33, 4; farář v Knířově †.
 Dvořák František, Kukleny, 03, 9.
 Dvořák František, Olomouc, (Mor.), 25, 6.
 Dvořák František, Dobruška, 29, 30.
 Dvořák Herman, Praha, 06.
 Dvořák Jan, Rychnov, 23.
 Dvořák Jan, Némčice, 31, 2.
 Dvořák Jan, Bilek, 31, 2, 3.
 Dvořák Jan, Vys. Mýto, 34.
 Dvořák Jan, Ml. Boleslav, 39.
 Dvořák Jan, Malé Senice (Mor.); 41; c. k. úředník ve výsl. v lšlu.
 Dvořák Jan, Svijany, 45, 6.
 Dvořák Jan, Bohňovice, 48, 9.
 Dvořák Josef, Litomyšl, 22, 3.
 Dvořák Josef, Rychnov, 31, 2, 3.
 Dvořák Josef, Kunvald, 39, 40.
 Dvořák Josef, Bilek, 47, 8.
 Dvořák Mikuláš, Kornice, 09.
 Dvořák Theodor, Litomyšl, 37, 8; mag. rada ve Vídni †. 1890.
 Dvořák Tomáš, Osík, 49.
 Dvořák Václav, Hradiště Mnich., 09 10.
 Dvořák Václav, Hradec Král., 42, 3, 6.
 Dvorský Ignác, Freuenzell (Bavory), 18, 9.
 Dvorský Josef, Nové Hradky, 39.
 Dvorský Klement, Hradec Král., 34.

Dvorský Václav, Prokop, Slané, 26, 7; piar. prof., spisovatel
† 1890.

Ebert de František, Kostelec, 04, 5.

Ebert Renat, Ostrov, 42, 3.

Effenberger Antonín, Čermná, 27.

Effenberger Antonín, Nové Město, 43, 4.

Effenberger Jan, Čermná, 15, 6.

Egermann Jan, Polička, 19, 20; farář v Čes. Heřmanicích †.

Ehler Antonín, Boršov (Mor.), 09.

Ehrenberger František, Polička, 48, 9.

Ehrenberger Jan, " 21, 2.

Ehrenberger Josef, " 29, 30.

Ehrenberger Josef, Korouhev, 36, 7; kanovník, spisovatel, † 1882.

Ehrenberger Klement, Šedivá, 41, 2.

Eich Markvard, Chrudim, 17, 8.

Eichberger Josef, Pivonín, 21, 2.

Eichhorn Prokop, Králíky, 06.

Eis František, Chrudim, 09.

Eiselt Josef, Čes. Lípa, 36, 7.

Eisner Bertrand, Bruntál (Slez.), 07, 8.

Eixner František, Tisoves, 30, 1; děkan bárnwaldský † 1887.

Elstr Jan, Nedošín, 44, 5, 6; úředník při dráze †.

Emmerling Alois, Trutnov, 16, 7.

Engel František, Chrastava, 28.

Engelbert Jan, Něm. Brod, 09.

Erban Josef, Nová Paka, 06, 7.

Erban Josef, Litomyšl, 28, 9; zem. advokát v Něm. Brodě.

Erban Josef, Hořice, 47.

Erban Leonard, Litomyšl, 29, 30; MDr. v Litomyšli †.

Erban Václav, Robousy, 47, 8, 9.

Erben František, Jičín, 12, 3.

Erben Jan, Karlovy Vary, 26, 7.

Erben Josef, Kostelec, 13, 4.

Erben Josef, Miletín, 41; řed. a katecheta real. škol v Jičíně †.

Erichleb František, Rychnov, 20, 1.

Erichleb František, " 41, 2.

Erlebach David, Benecko, 20, 1.

Erxleben Julius, Lanškroun, 42, 3.

Ettelt Josef, Pilníkov, 47, 8.

Etzler František, Rychnov, 18, 9.

Exner Jan, Říkov, 37, 8.

Exner Vincenc, Šilperk (Mor.), 38.

Faber Václav, Dobruška, 48.

Fabian Alois, Hradec Král., 15, 6.

Fabiánek Kajetan, Boskovice (Mor.), 46, 7; báňský správce.

Fähndrich Antonín, Hradec Král., 43.

Fähnrich Václav, " 21, 2.

Falta Václav, Ml. Boleslav, 49; kontrolor v Nov. Benátkách.

- Faltá Vincenc, Ml. Boleslav, 42, 3; děkan a vikář v Místku na Mor.
 Faltis František, Osík, 40, 1.
 Faltis Ignác, Litomyšl, 09, 10.
 Faltis Jan, „ 47.
 Faltis Vojtěch, „ 08, 9.
 Farník Josef, Týniště, 07, 8; děkan †.
 Faulhaber Jan. Zábřeh (Mor.), 15, 6.
 Eaulhamer František, Rokytnice, 24.
 Faustka Antonín, Banín, 27, 8, 9.
 Feest Karel, Balda, 10, 1.
 Feigel Antonín, Žamberk, 49.
 Feichgraeber Josef, Bílá Voda (Slez.) 06.
 Feist Ignác, Náchod, 06,
 Felke Václav, Banín, 29, 30.
 Feltl Petr, Sádek, 45, 6.
 Fendrich Ferdinand, Slané, 04, 5.
 Fendrich Jan, Nová Paka, 44, 5, 6.
 Fetter Ignác, Bělohrad, 12.
 Fetter Martin, Něm. Brod, 09, 10.
 Feuereisen Bedřich, Jablonné, 47, 8; deficient v Praze.
 Feyfar Matěj, Lhota, 41, 2; kanovník v Mikulově † 1888.
 Fiala František, Nová Paka, 05, 6.
 Fiala František, Rychnov, 07, 8.
 Fiala Jan, Pardubice, 10, 1.
 Fiala Jan Rychnov, 12, 3.
 Fiala Jan, Rychnov, 23.
 Fiala Josef, „ 32; měst. duchodní v Litomyšli †.
 Fiala Petr, „ 29, 30.
 Fiala Václav, „ 18.
 Fiala Václav, Pardubice, 42, 4.
 Fiala Václav, Svět, 43.
 Ficek Jan, Šlapanov, 30.
 Fiedler František, Čermná, 47, 8; farář v Cirkvici.
 Fiedler Josef, Litice, 07, 8.
 Fiedler Josef, Trutnov, 27, 8.
 Fiedler Václav, Březinka, 26, 7, 8.
 Figar Antonín, Mor. Třebová, 22.
 Fichna Václav, Lišeň (Mor.), 17, 8.
 Ficht Gelasius, Kroměříž (Mor.), 25, 6.
 Fikeis Emanuel, Litomyšl, 31, 2.
 Fikeis František, „ 42, 3; knižecí úředník, † na Rychmburce.
 Fikeis Jan, Vys. Mýto, 24, 5. farář v Trh. Kamenici †.
 Fikeis Josef, Litomyšl, 29, 30; bisk. kons. rada a vikář v Brusnici Něm. †.
 Fikeis Josef, Cerekvice, 31, 2.
 Fikeis Leopold, Litomyšl, 26, 7; c. k. major v Praze † 1866.
 Fikeis Tomáš, Lipovka, 34, 5.
 Filip Antonín, Lišnice, 37.
 Filípek František, Rataje, 43.
 Filípek Václav, Rychnov, 26.
 Filipenský Václav, Vys. Mýto, 47, 8, †.

- Filippy Josef, Heralec, 31, 2.
 Filipy František, Telecí, 17, 6.
 Fimblel Jiří, Rychnov, 06, 7.
 Fináček Alois, Olomouc (Mor.), 17, 8.
 Fináček Jan, „Kunštát“, 15, 6.
 Finger František, Kunštát, 28, 9.
 Finger Jan, Chrudim, 25, 6.
 Finger Klement, Kunštát, 41, 2; farář ve Vel. Uhřinově †.
 Finger Maxmilian, Lanškroun, 25, 6.
 Firbas Filip, Vysokov, 38.
 Fischer Abraham, Ml. Boleslav, 38.
 Fischer Alois, Litomyšl, 35, 6; píarista †.
 Fischer František, Těchonín, 12, 3; děkan v Dubenci.
 Fischer František, Hradec Král., 41.
 Fischer Jan, Láska (Mor.), 28, 9.
 Fischlein Antonín, Rychnov, 26, 7.
 Fitz Josef, Litomyšl, 14, 5.
 Flachsel František, Dlouhá Ves, 27, 8, 9.
 Flamm Lazar, Lošice (Mor.), 38, 9.
 Flašar Ignác, Lukavice „ 40, 1.
 Flaška Jan, Rychnov, 37.
 Flath Josef, Bláží, 38.
 Flek Alois, Nový Hrádek, 28.
 Fleischer Jan, Nový Bydžov, 25.
 Flieder Václav, Seč, 17, 8.
 Flieder Václav, Nová Sídla, 40, 1.
 Flieder Václav, Litomyšl, 48, 9; c. k. okres. adjunkt v Kut. Hoře †.
 Födisch August, Teplice, 26.
 Foelkl Josef, Jedlová, 26, 7, 8.
 Foff Jan, Libšany, 08, 9.
 Fögl Josef, Olomouc (Mor.), 29, 30.
 Fölkl František, Jedlová, 44, 6.
 Folta Jan, Hubalov, 48, 9.
 Forbelský Josef, Hradec Král., 04, 9.
 Forberger Antonín, Janov, 46, 7. Jako studující lékařství zemřel 1851.
 Forberger František, „ 35, 6; MDr. v Litomyšli, zemřel 1884.
 Forman Václav, Libesice, 30, 1.
 Formánek Jan, Holice, 47, 8.
 Föst Ignác, Bezděkov, 47, 8, 9.
 Fram František, Vys. Mýto, 06, 7.
 Frank Antonín, Nymburk, 31.
 Frankl Ludvik, rytíř, Chrást, 27, 8; MDr. něm. básník ve Vídni
 zemřel 1894.
 Franner z Frannersberku Frant., Hradec Král., 30.
 Franz Antonín, Rychnov, 25, 6.
 Franzl Josef, Něm. Brod, 32, 33.
 Franzl Leopold, Kozlé, 43, 4; farář na odpoč. v Ledči.
 Frenštatský Vít, Příbor (Mor.), 27, 8.
 Frenzel Josef, Jetřichova Ves, 30, 1.
 Frenzl Josef, Lubník (Mor.), 32, 3.

- Frenzl Oktavian, Mor. Třebová, 09.
 Frenzl Maxmilian, „ 14.
 Freudl Karel, Houžovec, 48.
 Fridrich Tadyáš, Vys. Mýto, 34.
 Fridrischek Konst., Lipník (Mor.), 29.
 Friedl František, Vendolí (Mor.), 28, 9.
 Friedl Ignác, Litomyšl, 17, 8.
 Friedl Josef, Modřec, 31, 2; mag. rada ve Vídni.
 Friemel Ignác, Králíky, 27, 8.
 Friemel Jan, Hradec Král., 32, 3.
 Friemel Jan, Bartošovice, 47, 8; farář v Bělé †.
 Friess Ignác, Hradec, 09, 10.
 Fritsch František, Pardubice, 04, 5.
 Fritscher Arnošt, Hranice (Mor.), 07, 8.
 Fritscher Jan, Krasíkov (Mor.), 26, 7.
 Frodl František, Orlička, 45, 6; kněz † 1889 v Libchavách.
 Frodl Josef, Damníkov, 33.
 Frost Antonín, Bukovina, 32, 3, 4.
 Früborth Josef, Dubčany (Mor.), 24, 5.
 Frynta Ignác, Chroustovice, 30.
 Fuchs Aron, Horní Jelení, 44.
 Fuchs Bedřich, Nová Paka, 39, 40.
 Fuchs Jan, „ 07, 8.
 Fuchs Tomáš, Svitavy (Mor.), 15, 6.
 Fuchs Václav, Knapovec, 12, 3.
 Fuchs Václav, Houžovec, 41, 2; farář a vikář ve Freiheitě.
 Fukner Josef, Pečkov, 32, 3.
 Fultner Frant., Žamberk, 16, 7.
 Füngr Antonín, Kunštát, 28, 9.
 Funk Mikuláš, Hradec Král., 22, 3.
 Furlinger Bedřich, Janův Důl, 46, 7.
 Fürtner Bedřich, Zvoleňovos, 45.
 Futschik Antonín, Jedlová, 22, 3; farář v Rudolticích †.
 Futschik Josef, „ 32, 4.
 Gaber Nicefor, Johannesberg (Slez.), 06.
 Gabriel Eduard, Hradec Král., 47, 8.
 Gall Josef, Nová Paka, 06, 7.
 Gallat Alois, Nový Bydžov, 46; ředitel kanceláře městské v Chrudimi,
 spisovatel.
 Galle František, Kunštát, 29, 30.
 Galle Jan, Luže, 18, 9.
 Gally Jan, Čes. Třebová, 16, 7.
 Gartner Antonín, Vys. Mýto, 31.
 Gasser ze Streitbergu Jos., Mor. Třebová, 28, 9; farář v Dědicích (Mor.)
 Gavalovský Karel, Litomyšl, 31, 2; c. k. vrch. stábní lékař ve Št. Hradci †.
 Geisler Bedřich, Kunštát (Mor.), 37, 8.
 Geissel Jan, Štikov, 48.
 Gerhart František, Oujezd, 26, 7; farář v Sedražicích †.
 Gevinner Zikmund, Bystré, 05.

- Glaeser Jan, Vistonice (Mor.), 20.
 Glietsch Josef, Kyšperk, 29, 30.
 Gloser Jan, Limberk, 37; kněz †.
 Gnad Ambrož, Plzeň, 14.
 Göbl František, Frenštát (Mor.), 23, 4.
 Goetzina Václav, Chrudim, 09, 10.
 Gold Jan, Veska (Slez.), 26, 7.
 Golda Vincenc, Staré Město (Mor.), 07, 8.
 Göldner Václav, Rochlice, 36, 7.
 Goll František, Dvůr Král., 28, 9, 30.
 Görner Jan, Psinice, 43, 4.
 Görner Václav, " 39, 40.
 Görtler Damascen, Ústě, 37, 8.
 Gottwald Antonín, Rychnov, 09, 10.
 Gottwald Jakub, Mikulov (Mor.), 16, 7.
 Gran Josef, Litomyšl, 46, 7; c. k. vrchní voj. lékař †.
 Grigar Jan, Kosov (Mor.), 11, 2.
 Grim Josef, Jilové, 37.
 Grimmer Antonín, Mor. Třebová, 48, 9.
 Groh Jan, Pečky, 28.
 Grohe Karel, Nový Jičín (Mor.), 48.
 Grohmann Jan, Zdounky " 31, 2, 3.
 Grolich Antonín, Sklenné " 27, 8.
 Gromes Josef, Čušice " 49.
 Gross Adolf, Litomyšl, 20, 1; c. k. účetní rada †.
 Gross Antonín, Městec Král., 44, 5; farář ve Velími †.
 Gross Augustin, " 42, 3; farář ve Velími †.
 Gross Eduard, Litomyšl, 18, 9; správce c. k. statků †.
 Gross Gustav, " 32, 3; c. k. voj. kommissar †.
 Gross Richard, " 27, 8; c. k. účetní rada.
 Grossmann Antonín, Šváby, 36.
 Grossmann Ignác, Trutnov, 31.
 Grossmann Josef, Štědré, 35, 6.
 Grosspeter Jan, Litomyšl, 07, 8; farář v Cerekvici †.
 Grumptmann Ignác, Nová Ves, 46, 7; farář v Boleboři †.
 Grumptmann Jan, " 39, 40.
 Grünberger Vojtěch, Vysoké, 30, 1.
 Grüner Jan, Dvůr Král., 06, 7.
 Grünert Kornel, Podbořany, 25.
 Grünwald Josef, Litomyšl, 11, 2; c. k. minist. koncipista ve Vídni †.
 Grusch Jiří, Katzelsdorf (Rak.), 24, 5.
 Gruss Ferdinand, Praha, 47.
 Gruss František, Jablonné, 46, 7, 48.
 Gruss Josef, " 41, 2.
 Gruss Severín, Úsov (Mor.), 39, 40.
 Gruss Vojtěch, Vys. Mýto, 26, 7.
 Gukler Karel, Weissbach (Slez.), 33.
 Göllich Karel, Rychmburk, 42, 3, c. k. plukovník ve výsl. v Praze.
 Göllich Vilém, " 46, 7, 8; jako c. k. major při zemské obraně
 zemřel.

Gundel Alois, Mohelnice (Mor.), 43.
 Gürtler Karel, Jičín, 30.
 Guth Alois, Zlonice, 18, 9.
 Guth František, Litomyšl, 20, 1; c. k. fin. vice-ředitel v Krakově.
 Guth Jan, Náměšť (Mor.), 22, 3.
 Guth Josef, Litomyšl, 26, 7. hospod. úředník †.
 Gutsch Alois, Trutnov, 17, 8.
 Gutsch Josef, „ 09.

Haamann Albert, Brandýs, 27, 8.
Haas Josef, Nový Bydžov, 20, 1; farář v Kratonohách †.
Haas Kašpar, Dvůr Král., 47.
Haase Josef, Litice, 27.
Haberditz Ferdinand, Most, 36, 7.
Haberditz Josef, „ 38, 9.
Habermann Karel, Čes. Trebová, 20.
Habiger Ferdinand, Rychnov (Mor.), 20.
Habiger Josef, Žichlínek, 38.
Habicher Konstantin, Mor. Třebevá, 45, 6.
Hack František, Lomnice, 06, 7.
Hackenberg František, Staré Město, (Mor.), 13, 4.
Háček Izák, Jevíčko (Mor.), 28, 9.
Hadvich Antonín Losín, 21, 2.
Hadrava Václav, Světlá, 09, 10.
Haiduk Václav, Něm. Brod, 24, 5.
Hais Antonín, Týniště, 29.
Hais Josef, „ 12, 3.
Hájek Antonín, Polička, 12, 2.
Hájek František, Květná, 04.
Hájek František, Semanín, 07.
Hájek František, Sobotka, 11, 2.
Hájek František, Vys. Mýto, 25, 6.
Hájek Josef, Janovice Červ. 43, 4; děkan a vikář v Úsobí.
Hájek Křištof, Dvůr Král., 20, 1.
Hájek Václav, Mišovice, 03, 4.
Hajnovský Adolf, Čáslav, 39.
Hajný Ignác, Jičín, 24, 5.
Hák Antonín, Studenec, 31.
Hák Josef, Lomnice, 09, 10.
Hakl Bohumil, Branná, 46, 7; spisovatel, děkan a vikář v Hořicích.
Halamásek Josef, Něm. Brod, 10, 1.
Halda Gilbert, Rychnov, 32; piaristický professor † 1858.
Halfar František, Příbor (Mor.), 27, 8.
Hamal Antonín, Dvory Nové (Mor.), 21, 2.
Hamburger David, Ml. Boleslav, 38.
Hamerský František, Vír (Mor.), 31, 2, 3.
Hammer Václav, Vys. Mýto, 31, 2.
Hampl Antonín, Znosím, 25, 6.
Hampl František, Dvůr Král., 48, 9; kanovník v Hradci Král.
Hampl Vilém, Ostrov, 27, 8.

- Hanák Petr, Tištin (Mor.), 46.
 Hančík Albert, Krč Hor., 36.
 Hančík Vincenc, „ „ 34, 5.
 Haněl Jan, Polička. 22, 3.
 Hanisch Antonín, Rychnov, 26, 7.
 Hanisch Felix, Mor. Třebová, 19, 20.
 Hanisch František, Mohelnice (Mor.), 04.
 Hanisch Jan, Mor. Třebová, 13, 4.
 Hanisch Karel, Rychnov, 39, 40; farář v Morašicích, † 1889.
 Hanisch Václav, Rokytnice, 30, 1.
 Hanisch Vilém, Rychnov, 37, 8.
 Hanouska Jan, Mendrik, 49; farář v Ebenfurtě v Dol. Rak.
 Hans Kaspar, Dvůr. Král., 46.
 Hanswenzel Václav, Luže, 13, 4.
 Hanus Antonín, Litomyšl, 30, 1.
 Hanus Václav, Vys. Mýto, 09, 10.
 Hanuš Filip, Radechov, 18, 9.
 Hanuš František, Branná, 42, 3.
 Hanuš Josef, „ „ 38, 9.
 Hanuš Josef, Vys. Mýto, 38, 9; farář v Bystrém † 1888.
 Hanuš Patricius, Liberk, 44, 5.
 Hanuš Wolfgang, Jahodov, 47, 8; farář v Újezdě Vys. †.
 Harker František, Skřince, 29, 30.
 Harms Karel, Němčice Hor. (Mor.), 31, 2.
 Harnischer František, Staré Město (Mor.), 30.
 Harrer Alois, Šumperk (Mor.), 44, 5.
 Harrer František, „ „ 30, 1.
 Hartig Matěj, Radenice, 37, 8.
 Hartl Antonín, Lužany, 34, 5.
 Hartl Vincenc, Mor. Třebová, 43, 4, 5.
 Hartmann Antonín, Zábřeh (Mor.), 20.
 Hartmann František, Rychnov, 28.
 Hartmann Josef, Bělohrad, 28.
 Haschka František, Libová (Mor.), 26, 7.
 Háša František, Staré Město „ 46, 7.
 Hath Jiří, Brno 37.
 Hauf Adolf, Rychnov, 28, 9, 30.
 Hauf Antonín, „ 27, 8.
 Hauf Ignác, „ 28, 9.
 Haupt Antonín, Květná, 29, 30.
 Haupt Jan, „ 20, 1.
 Haupt Josef, „ 22, 3.
 Häusler Eduard, Olomouc (Mor.), 33, 4.
 Häusler Jan, Žichlínek, 34, 5.
 Häusler Leopold, „ 34, 5.
 Hausmann Jan, Mor. Třebová, 29.
 Havel František, Rychnov, 41, 2.
 Havel Jan, „ 48, 9.
 Havel Josef, Polička, 09, 10.
 Havel Václav, Rychnov, 13.

- Havele Antonín, Pardubice, 08, 9.
 Havelka Antonín, Pečov, 43.
 Havelka Jan, Třeběchovice, 18, 9.
 Havelka Petr, Rudá (Mor.), 20.
 Havelka Václav, Smidary, 17.
 Havlena František, Bystřé, 31, 2.
 Havránek Václav, Kostelec, 08, 9.
 Havránek, Vincenc, Čerekev Hor. 39.
 Havrda Adolf, Hostinné, 35, 6.
 Havrda Josef, Komárov, 29, 30.
 Haynisch ryt. z Haydenburku Jos., Klečovka (Mor.), 45.
 Heeger Antonín, Opatov, 21, 2.
 Heeger Josef, Sušice (Mor.), 10.
 Heger Josef, Modřice, 04.
 Heger Josef, Týnice, 04, 6.
 Heger Ondřej, Kornice (Mor.), 28, 9.
 Heger Tomáš, Bystřé, 10.
 Heger Vincenc, Svitavy (Mor.), 27, 8.
 Heidenreich Jakub, Unčov „ 09, 10.
 Heina Jan, Hronov, 36, 7; professor v řádu dominikánském.
 Heinisch Jan, Svitavy (Mor.), 27, 8.
 Heinisch Konstantin „ 42, 3.
 Heinsch Josef, Lípka, 17, 8.
 Heintl Karel, Zábřeh (Mor.), 25, 6.
 Heissig Rudolf, Kartouzy „ 33, 4.
 Heitzmann Jan, Jasená, 43.
 Hejl Jáchym, Výprachtice, 28, 9.
 Hejl Jan, „ 28, 9.
 Hejný Jan, Kornice. 17, 8.
 Hejný Karel, „ 28, 9.
 Hejný Václav, „ 25, 6; děkan v Litrbáších † 1886.
 Helkisch Augustin, Šternberk (Mor.), 44.
 Heller Josef, Lošice (Mor.), 27, 8.
 Hendrych Alois, Dobruška, 43, 4, 5.
 Hentsch Josef, Rychnov, 29, 30.
 Herdler Jan, Mladkov, 03, 4.
 Herman Josef, Rychnov, 13, 4.
 Herman Leopold, Přestavlky, 36.
 Hermann Dominik, Harrachov, 31.
 Hermann František, Mor. Třebová, 06.
 Hermann Josef, Kunčina Ves, 25, 6.
 Hermann Leopold, Val. Meziříčí (Mor.), 34.
 Hernich Jan, Ústí n. Orli., 14, 5, 6.
 Herres František, Nēm. Brod, 08.
 Hess Jan, Ml. Boleslav, 25. 6.
 Heš Karel, Týnice Lab. 30.
 Heuzler František, Broumov, 10.
 Heysig Jan, Břeclav (Mor.), 26.
 Heyzdlar Engelhard, Rychnov, 42, 3; professor piar. v Chocni.
 Hiller František, Mikuleč, 11, 2.

- Hiller Jiří, Mikuleč, 18, 9.
 Hiller Štěpán, Litomyšl, 48, 9; úředník †.
 Hiltcher Emanuel, Jihlava (Mor.), 46.
 Hiltcher Ignác, " 46, 7.
 Hilveti Felix, Opava (Slez.), 32.
 Hirschaal Křtstof, Lomnice, 07.
 Hitsche Vilém, Litovle (Mor.), 31.
 Hladík Ignác, Vys. Mýto, 13, 4.
 Hladík Jan, Rychnov, 07, 8.
 Hladík Jan, Litomyšl, 28, 9.
 Hladík Josef, Rychnov, 11, 2.
 Hladík Václav, Vys. Mýto, 44, 5; c. kr. berní úředník ve výsl.
 Hladiš Josef, (Edmund), Lošice (Mor.), 43, 4, 5; člen řádu mino-
 ritského v Brně.
 Hladký František, Nový Bydžov, 29, 30; děkan v Dobrušce †.
 Hladký Josef, " 08.
 Hlaváček Ambrož, Karle, 19. "
 Hlaváček Antonín, Solnice, 10, 1.
 Hlaváček František, " 49.
 Hlaváček Václav, Jičín, 48.
 Hlávka Václav, Sloupnice, 25, 6.
 Hlavsa Josef, Domašín, 14, 5.
 Hlina Václav, Městec Heřm., 43, 4; farář v Jirně †.
 Hloušek Filip, Třebachovice, 11, 2.
 Hloušek Ignác, " 23, 4.
 Hnat Eduard, Suchdol (Mor.), 32, 3.
 Hnátek Antonín, Litomyšl, 19, 20, prof. †.
 Hnízdo Alois, Běchary, 41, 2, 3.
 Hnízdo Jan, Popovice, 28, 9.
 Hnízdo Jiří, Litomyšl, 31, 2.
 Hoffer Jan, " 27, 8.
 Hoffmann Jan, Šumperk (Mor.), 06.
 Hoffmann Jan, Bergen, 07.
 Hoffmann Josef, Oujezd, 16.
 Hofmann Alexius, Habří, 25, 6.
 Hofmann Antonín, Dalešice, 38, 9.
 Hofmann Bartoloměj, Polná, 49.
 Hofmann Ferdinand, Jičín, 31, 2.
 Hofmann František, Nouze, 13, 4.
 Hofmann Josef, " 22, 3.
 Hofmann Josef, Broumov, 37.
 Hofmann Leopold, Stará Ves, 28, 9.
 Hoch Fabian, Hrubšice, 44, 5.
 Holásek Rudolf, Cvrčov (Mor.) 24, 5.
 Holec František, Jičín, 08.
 Holeček František, Plotiště, 42, 4.
 Holeček Václav, Choceň, 20.
 Hollausch František, Postřelmov (Mor.), 39, 40.
 Holman Antonín, Valdov, 42, 3; katecheta c. k. gym. v Jičíně †.
 Holohlavský Jan, Vys. Mýto, 31, 2.

- Holoubek František, Vamberk, 21, 22.
 Holoubek Jan, Rychnov, 11, 2.
 Holoubek Josef, „ 08.
 Holub Antonín, Holice, 47, 8.
 Holub Augustin, „ 03, 4.
 Holub Florian, Třebechovice 14, 5.
 Holub František, Týnice Lab., 05, 6.
 Holub František, Holice, 14, 5.
 Holub František, Horky, 33, 4.
 Holub Josef Holice, 16, 7.
 Holub Václav, Čes. Brod, 29, 30.
 Holzar Aurel, Měřín (Mor.), 23.
 Holzbach František, Hradec Král., 26, 7.
 Holzbach Václav, „ 16, 7.
 Hölzel Eustach, Hodkovice, 32, 3.
 Hölzl Josef, Rychnov, 39, 40.
 Homa Lambert, Grúna (Mor.), 09.
 Homma Josef, Grúna „ 21.
 Homola František, Litomyšl, 07, 8.
 Homola Jan, Rychnov, 03, 4.
 Honbický Jan, Luže, 08, 9.
 Honheiser Ignác, Jevíčko (Mor.), 09.
 Hönig Antonín, Zábřeh „ 29.
 Hönig Karel, Šumperk „ 25, 6.
 Honisch Jan, Kamenná Horka „ 25, 6.
 Honl Antonín, Čes. Třebová 39, 40.
 Honl Emanuel, „ 16, 7.
 Honl Jan, Lukavice, 04.
 Honl Josef, Čes. Třebová, 37, 8.
 Honl Václav „ 46; kněz †.
 Honz František, Bohárna, 38, 9.
 Honzů Josef, Štěpanice Hoř., 25, 6.
 Hopfgartner Jan, Eisenerz (Štyr.), 45.
 Hora František, Rychnov, 31.
 Hora Karel, Lanškroun, 41, 2.
 Hora Karel, „ 47, 8; farář ve Sv. Marketě v Štyrsku.
 Horák František, Solnohrad 38, 9.
 Harák František, Mor. Třebová, 47, 8.
 Horák Ignác, Čibuz, 06, 7.
 Horák Jan, Jilovice, 26, 7.
 Horák Josef, Vamberk, 34, 5.
 Horák Josef, Bohdaneč, 40, 1.
 Harák Marcellin, Ml. Boleslav, 03.
 Horák Václav, Mostek, 26, 7.
 Horák Václav, Chrudim, 30, 1.
 Horák Václav, Hradec. Král., 46.
 Horký Ignác, Městec Heřm., 44, 5; farář v Týništi.
 Horneš Václav, Litomyšl, 14, 5, 6.
 Hornich Eduard, Kunštát, 26, 7; farář Bärnwaldský † 1889.
 Hornich Karel, Čes. Lípa, 28, 9, 32.

- Hornich Moric, Volín, 33, 4.
 Horník Ignác, Jičín, 06, 7.
 Horník Josef, Javorník (Slez.), 0, 8.
 Horník Karel, Bílá Voda, 25.
 Horník Václav, Opočno, 32, 3, 4.
 Hornisch Jan, Svitavy (Mor.), 23, 4.
 Hornischer Jan, Lubník, 20, 1.
 Horntrich Josef, Heřmáky, 26, 7.
 Horrens Josef, Chrudim, 11.
 Horrens Karel, 17, 8.
 Horský František, Vys. Mýto, 14, 5; farář v Litrbáších †.
 Horský Jakub, 24, 5.
 Horský Karel, 13, 4; farář v Morašicích, spisovatel †.
 Horský Václav, Litomyšl, 26, 7; MDr. v Litomyšli †.
 Horský Vincenc, Vys. Mýto, 23, 4.
 Hořák Jan, Ml. Boleslav, 25, 6.
 Hořín Filip, Lipník (Mor.), 28.
 Hořinka Matěj, Litomyšl, 13, 4; MDr. †.
 Hosuma Jan, Gruna (Mor.), 20.
 Hovorka František, Letovice (Mor.), 28.
 Hradecký Antonín, Litomyšl, 22, 3, 4; kněz na odpoč. †.
 Hradecký Jan, 16, 7; měst. sirotčí † 1838.
 Hradecký Jan, 28, 9; chirurg v Boskovicích †.
 Hradecký Jiří, 46, 7; městský tajemník v Litomyšli.
 Hradecký Josef, 11, 2; c. k. místodr. sekretář v Linci
 † 1862.
 Hradecký Josef, Praha, 25, 6.
 Hradecký Karel, Litomyšl, 17, 8; farář v Sebranicích †.
 Hradil Leonard, Stěchovice, 43, 4; c. k. zem. škol. inspektor ve výsl. †.
 Hřček Tomáš, Příbor (Mor.), 25.
 Hrdina Jan, Stará Ves, 12, 3.
 Hrdina Josef, Bystré, 29, 30; farář v Ostrově †.
 Hrdina Václav, 28, 9.
 Hrdina Vincenc, 31, 2, 3.
 Hrdlička Antonín, Čes. Třebová, 33.
 Hrdlička Ignác, 12, 3.
 Hrdlička Josef, Sezemice, 37, 8.
 Hrdlička Karel, Kyšperk, 44.
 Hrdlička Václav, Sezemice, 12, 3.
 Hrníček Leopold, Skuteč, 46, 7; rada c. k. kraj. soudu v Táboře,
 † 1893.
 Hromádka František, Javorník, 13.
 Hromádka Vilém, Hradec. Král., 31.
 Hron Jan, 11, 2.
 Hronek František, Lhota, 31.
 Hronek Prosper, Slaně, 33.
 Hrubeš Antonín, Litomyšl, 32, 3.
 Hrubeš František, Trojovice, 22, 3, 4.
 Hrubý Antonín, Jilemnice, 41, 2; děkan a vikář v Pecce † 1892.
 Hrubý Josef, Olešnice, 11, 2.

Hrubý Ondřej, Olešnice, 14, 5.
 Hrubý Vilém, Branná, 43, 4, 5; děkan v Petrovicích.
 Hruš Václav, Černá, 26, 7; c. k. okres. soudce v Hlinsku †.
 Hruška Ferdinand, Chrudim, 40, 1.
 Hruška František, Rychnov, 08.
 Hruška František ml., „ 08, 9.
 Hruška Jan, Květná, 05.
 Hruška Josef, Rychnov, 03, 4.
 Hruška Václav, Žiželice, 17.
 Hruška Václav, Lužany, 24, 5.
 Hruška Václav, Lubná, 28, 9, 30.
 Hubálek Jan, Rychnov, 27, 8; farář v Rosicích †.
 Hubata Josef, Pardubice, 45, 6.
 Hübl Antonín, Boršov (Mor.), 10, 1.
 Hübl František, Žichlínek, 10, 1.
 Hübl František, Čes. Třebová, 19, 20.
 Hübl Ignác, „ 18, 9, 20.
 Hubert Josef, Kutná Hora, 46, 7.
 Hubka Václav, Rtyně, 39.
 Hübl Florian, Rychnov, 33.
 Hübner Antonín, Broumov, 11.
 Hübner Antonín, „ 14.
 Hübner František, Žamberk, 06.
 Hübner Josef, „ 27, 8.
 Hübner Josef, Mor. Třebová, 32, 3.
 Hübner Karel, Dobruška, 43.
 Hübner Tadyáš, Žamberk, 04.
 Huff Antonín, Litoměřice, 39.
 Hulec Jan, Pardubice, 17, 8.
 Hurych Jan, Vysokov, 19.
 Huša Hubert, Brandýs, 31, 2.
 Hušek Josef, Günthelthal, 28.
 Huška Antonín, Květná, 10, 1.
 Huška František, Svitavy (Mor.) 27, 8.
 Huška Jan, Limberk, 37, 8; farář ve Staršově †.
 Huttars, Skřínov (Mor.), 34.
 Huvard Robert, Albrechtice (Mor.), 29.
 Huwatschka Augustin, Mor. Třebová, 32, 3.
 Hybl Josef, Čes. Třebová, 34, 5.
 Hyhlik František, Bělá, 24, 5; děkan † 1887.

Chadima František, Litomyšl, 32.
 Chaloupka Augustin, Rychnov, 42.
 Chaloupka František, Třebešov, 41, 2; farář v Klášterci †.
 Chaloupka Jan, Javorník, 15, 6.
 Chaloupka Vojtěch, Litomyšl, 04.
 Charvát Antonín, Hroch. Týnec, 25; děkan v Úpici †.
 Chebeček František, Chrudim, 03.
 Chládek František, Rychnov, 06, 7.
 Chládek František, „ 44, 5, 6.

- Chlebiček, Josef, Chrudim, 25, 6.
 Chlumecký Josef, Bohdaneč, 49.
 Chmel Eduard, Lanškroun, 26, 7.
 Chmelař František, Kukleny, 33.
 Chmeliček František, Chrást, 37, 8; farář ve Skuhrově †.
 Chmelík Antonín, Choceň, 36, 7.
 Chmelík František, Jaroměř, 13, 4.
 Chmelík Karel, Choceň, 32, 3.
 Chotochovský František, Hradec, Král., 30.
 Chotochovský Ignác, Blešno, 17, 8.
 Chrastina Alois, Kunovice (Mor.), 30, 2.
 Christ Alois, Svitavy " 42, 3.
 Christ Ferdinand, " " 32, 3.
 Christ Jan, " " 20.
 Christ Jan, Wadowice (Hal.), 49.
 Christ Josef, Unčov (Mor.), 28, 9.
 Christ Josef, Svitavy, " 35, 6; ředitel real. gymn. ve Vidni
 † 1886.
 Christen Antonín, Vojtiškov (Mor.), 07.
 Christen Ignác, Staré Město " 38.
 Christen Josef, " " 14.
 Christen Ondřej, Rokytnice, 11, 2.
 Christmann Josef, Videň (Rak.), 35.
 Christoph Jan, Mor. Třebová, 42, 3.
 Chrobáček Augustin, Štěpánov (Mor.), 25, 6.
 Chudoba František, Trebechovice, 12, 3.
 Chytil František, Chrudim, 41, 2.
 Chytil Václav, Hroch. Týnec, 11, 2.
 Illa Kornel, Nové Sady (Mor.), 36, 7; prof. piarist. † 1886 v Benešově.
 Illem František, Litomyšl, 49; děkan ve Zbraslavicích.
 Illem Josef, " 17, 8.
 Jablonský Štěpán, Rychnov, 45, 6.
 Jackel Josef, Brandýs, 40, 1; farář v Míčově.
 Jackwerth Engelbert, Houčovice (Mor.), 26.
 Jäger František, Hradec Král. 25, 6.
 Jäger Josef, Josefov, 34.
 Jahn Archelaus, Jestřáb (Mor.), 27, 8.
 Jahn Gustav, Chrudim, 47, 8.
 Jahn Jan, Stránka (Mor.), 22, 3.
 Jahn Josef, Jestřáb " 35, 6.
 Jahoda Josef, Ústí n. Orli., 44, 5.
 Jahoda Václav " " 17, 8.
 Jaich Jan, Svitavy (Mor.), 42, 3, 4.
 Jakeš Jan, Ústí n. Orli. 22, 3.
 Jakoubek Petr, Nové Město, 04 5.
 Jaksch Štěpán, Praha, 36, 7.
 Jaksche Ignác, Mohelnice (Mor.), 10.
 Jakubiček Josef, Žamberk, 25, 6.

- Jalovecký Ignác, Dvůr. Král., 26, 7.
 Janáček František, Ždírce, 27, 8.
 Janáček Karel, 27, 8.
 Janáček Matěj, Tupadly, 09, 10.
 Janáček Václav, Krucemburk, 30, 1.
 Janata Alois, Jilemnice, 29, 30; kněz v Praze u sv. Vojtěcha †.
 Janata Melichar, " 48, 9; farář v Praze u sv. Vojtěcha.
 Janatka Jiří, Rejdice, 47.
 Janatka Josef, Sobotka, 13, 4.
 Janauch Karel, Opořany, 46.
 Jančura František, Chrudim, 31, 2.
 Jančura Jan, " 19, 20; farář v Sobčicích †.
 Janda Jan, Jičín, 13, 4.
 Janda Jan, Čes. Třebová, 18, 9.
 Janda Jan, Ústí n. Or., 27, 8.
 Janda Jan, Jičín, 29, 30.
 Jandourek Václav, Vrbice, 44, 5, 6.
 Janeček Josef, Dvůr. Král., 16, 7.
 Janeček Josef, Jamné, 42, 3; farář ve Zhoři, † v Rovni.
 Janeček Vincenc, Seč, 34.
 Janěk Jakub, Smržice (Mor.), 26, 7.
 Janěk Vincenc, " 43.
 Janele František, Polička, 15, 6.
 Janěr Jan, Čejkovice, 10, 1.
 Janeš Karel, Jasená, 42, 3; vojenský lékař †.
 Janchen František, Rešov (Mor.), 10, 1.
 Janíček Jan, Polecj " 45, 6.
 Janisch Josef, Rudoltice, 43, 4.
 Janisch Josef, Lanškroun, 47, 8; jako právník zemřel.
 Janisch Josef, Ostrov, 48; farář v Mariabrunnu u Vidně.
 Janisch Vojtěch, Žichlínek, 25, 6.
 Jank František, Dvůr. Král., 27, 8.
 Jansa Jan, Řetová Vel., 19, 20.
 Jansa Jan, Žichlínek, 48.
 Jansa Josef, Řetová Vel., 10, 1.
 Jansa Theobald, " 48, 9; MDr. ve Vys. Mýtě †.
 Jansa Václav, " 21, 2.
 Jantsch Florian, Liberec, 27.
 Janura Josef, Kerhartice, 47, 8; kněz †.
 Janura Václav, " 39, 40; farář v Kuklenách †.
 Jarmer František, Čušice (Mor.), 24.
 Jarske Josef, Dubenec, 26, 7.
 Jarý Václav, Jičín, 40.
 Javornický Jan, Vys. Mýto, 04, 5; ředitel hlavní školy, spisovatel † 1847.
 Javůrek Ignác, Něm. Brod, 29, 30; děkan v Něm. Brodě †.
 Jedlička Alois, Nový Bydžov, 41, 2.
 Jedlička Antonín, Rosice, 11, 2.
 Jedlička Jan, Jičín, 14, 5.

- Jedlička Václav, Jičín, 27, 8.
 Jehlička Alois, Rosice, 47, 8; c. k. professor, †.
 Jelen Jiří, Oujezdec, 26, 7.
 Jelen Václav, Jenkovice, 22, 3.
 Jelinek Antonín, Týnec Hroch., 01, 7; farář v Mříčné †.
 Jelinek Antonín, Litomyšl, 26.
 Jelinek Antonín, Hradec Král., 33.
 Jelinek Eduard, Chrast, 38, 9.
 Jelinek Ignác, Kostelec, 32.
 Jelinek Innocenc, Hroch. Týnec, 27, 8.
 Jelinek Jan, Rychnov, 15, 6.
 Jelinek Jan, Litomyšl, 27, 8.
 Jelinek Jan, „ 36, 7.
 Jelinek Jan, Rychnov, 41, 2.
 Jelinek Jan, „ 47, 8; farář v Meziříčí.
 Jelinek Karel, Hroch. Týnec, 28—31.
 Jelinek Karel, Ml. Boleslav, 45, 6.
 Jelinek Václav, Jaroměř, 14, 5, 6; děkan v Pecce †.
 Jellenik Mojžiš, Lošice, (Mor.) 40, 1.
 Jenček Jan, Libuň, 44, 5.
 Jeneš Antonín, Boskovice (Mor.), 41, 2.
 Jeník Robert, Litomyšl, 03.
 Jeník Šebestian, Litomyšl, 05.
 Jeniš Karel, Nová Ves, (Mor.), 47, 8, 9.
 Jeřábek Jan, Vys. Mýto, 20, 1.
 Jeřábek Matěj, Lhota Malšova, 31.
 Jeřábek Norbert, Sobotka, 28.
 Jeřábek Pavel, Všetaty, 18 9.
 Jeřábek Vincenc, Vys. Mýto, 34.
 Jesenský František, Rožďalovice, 19.
 Jesser Alois, Šumperk. (Mor.), 27, 8.
 Jestrábek Antonín, Těchonín, 21.
 Jestrábek Dominik, „ 13, 4.
 Jestrábek František, „ 09, 10.
 Jestrábek František, Hnátnice, 42, 3.
 Ješina Jan, Rychnov, 28—31.
 Ješina Josef, „ 20.
 Ješke František, Rychnov, 34, 5, 6.
 Jetmar Antonín, Vys. Mýto, 28.
 Jetmar Josef, Horky, 23, 4.
 Jettmar Antonín, Vys. Mýto, 15, 6.
 Jettmar Jan, „ 05, 6.
 Jettmar Jan, Litomyšl, 47, 8; c. k. pluk. lékař v Jičíně †.
 Jettmar Josef, Vys. Mýto, 10.
 Jettmar Josef, „ 16, 7; Th. Dr. gym. prof. v Postupimě †.
 Jettmar Josef, Litomyšl, 38; lékárník v Litomyšli †.
 Jettmar Vojtěch, Chrudim, 30, 1; právník †.
 Ježek Václav, Chocenice, 44, 5.
 Ježík Josef, Jaroměř, 24, 5; děkan v Rokytniku †.
 Ježovský Cesar, Luže, 32.

- Ježovský Josef, Luže 30.
 Jičínský Václav, Hradec Král., 03, 4.
 Jilek Jan, Cerekvice, 21, 2.
 Jindra Jakub, Litomyšl, 29, 30; děkan v Holicích, poslanec †.
 Jindřich Jan, Kutná Hora, 48, 9.
 Jiráček Jan, Némčice, 07, 8.
 Jiráček Vilém, Litomyšl, 36, 7.
 Jiráček Václav, Hradec Král., 41, 2.
 Jiránek Josef, Lomnice, 07.
 Jiránek Josef, Lhota, 12, 3.
 Jirásek Antonín, Hronov, 15, 6.
 Jirásek Jindřich, Zbítov, 16, 7.
 Jireček František, Sloupnice, 47, 8; farář v Dol. Oujezdě.
 Jireček Josef, " 41, 2.
 Jireš Zikmund, Klášterec, 22, 3.
 Jirges Jan, Ústí n. Or., 27.
 Jirka Josef, Olešnice, 28—31.
 Jirků František, Olešnice, 46.
 Jironč Josef, Jamnice, 12, 3.
 Jirotko Karel, Kolín Starý, 47, 8; farář v Žebnici †.
 Jirounek Josef, Lomnice, 07.
 Jiroušek Jan, Zámorsk, 39.
 Jiroušek Josef, Bohdaneč, 40.
 Jiroutek Josef, Opatovice, 34.
 Jirsa Jan, Litomyšl, 26, 8.
 Jirsík Jan (Valerian), Kácov, 15, 6; biskup budějovický † 1883.
 Jiříček Josef, Hořice, 38, 9.
 Jiříček Karel, Kolín, 42.
 Jiříčka František, Čistá, 41, 2.
 Jiřík Jan, Ledec, 37, 8.
 Jiřík Josef, Ném. Brod, 48.
 John František, Albrechtice, 10, 1.
 John František, Jaroměř, 13, 4.
 John Václav, Bělá, 28, 9.
 Joneš Karel, Jasená, 42, 3; MDr. c. a k. vojenský lékař.
 Josef Alois, Vys. Mýto, 09, 10.
 Josef Antonín, " " 10, 11.
 Josef Václav, " " 28, 9.
 Josefů Josef, Skalice, 07, 8.
 Jurák Augustin, Štramberk (Mor.), 29, 30.
 Just Antonín, Hejtmánkovice, 31, 2.
 Juza Jan, Netřeby, 45, 6; c. k. soudní adjunkt †.
 Kabeláč Josef, Slatinany, 18, 9.
 Kabeš Felix, Čistá, 24.
 Kabrhel Jan, Litomyšl, 27, 8.
 Kačer Jan, Habrkovice, 36.
 Kačírek Václav, Hradec Král., 14.
 Kadlec Antonín, Telecí, 10.
 Kafka Alois, Praha, 45, 6, 7; kanovník na Vyšehradě.
 Kachina Vincenc, Bilovice (Mor.), 44, 5.

- Kaiserlich Josef, Nové Město, 06.
 Kalivoda Vojtěch, Jičín 42, 3.
 Kallmünzer Adolf, Kolín, 28, 9; c. k. okres. soudce †.
 Kallmünzer Eduard, „ 27, 8; voj. biskup.
 Kalous Alois, Litomyšl, 26, 7.
 Kalous František, Solnice, 41, 2.
 Kalaus Jan, Dvůr Král., 28, 9.
 Kalousek Josef, Seidorf, 15, 6.
 Kalvach František, Rychnov, 13.
 Kalvach František, „ 17, 8.
 Kalvach Jan, „ 18, 9.
 Kalvach Karel, „ 24.
 Kamenický Emanuel, Hradec Král., 30, 1.
 Kamínek Filip, Humpolec, 10.
 Kammel Jan, Rubinovice, 46, 7, 8.
 Kaplan Antonín, Žamberk, 11, 2.
 Kaplan František, Libchava, 24, 5.
 Kaplan Josef, Žamberk, 17.
 Kaplan Kazimír, Chroustovice, 05.
 Kapoun František, Rychnov, 18, 9.
 Kapoun Jan, „ 12, 3.
 Kapoun Jan, „ 25, 6.
 Kapoun Petr, „ 23, 4.
 Kapoun Vitalis, „ 40.
 Karas Ignác, Kostelec, 17, 8.
 Karas Václav, „ 13, 4.
 Karásek Antonín, Rovensko, 28, 9.
 Karásek František, Nový Bydžov, 04, 5.
 Karásek František, „ „ 25, 6.
 Karásek Jan, „ „ 19.
 Karel František, Vamberk, 29, 30.
 Karger Antonín, Lichkov, 47, 8; farář v Rokytnici † 1889.
 Karche Kamil, Mor. Třebová, 42, 3.
 Karlik Jan, Litomyšl, 08, 9.
 Karnet Ignác, Nabzí, 39, 40, 1.
 Kaserlik Vojtěch, Vys. Mýto, 30, 1.
 Kaska František, Lháň, 43, 4.
 Kasper Josef, Chvaleč, 41.
 Kasper Josef, „ 47, 8, 9.
 Kassal Jakub, Boskovice (Mor.), 43.
 Kastner Josef, Šumperk „ 38, 40, 1; c. k. okresní hejtman ve
 výsl. ve Frývaldově.
 Kastránek Jan, Jičín, 42, 3.
 Kašpar Antonín, Litomyšl, 32.
 Kašpar Ignác, Třebachovice, 26, 7.
 Kašpar Jan, „ 14, 5.
 Kašpar Jan, Litomyšl, 18, 9, 20; kněz †.
 Kašpar Jan, Třebachovice, 20, 1.
 Kašpar Jan, Horká, 26, 7.
 Kašpar Jan, Litomyšl, 43.

- Kašpar Jan, Čes. Třebová, 47.
 Kašpar Josef, Litomyšl, 08, 9.
 Kašpar Josef, „ 14, 5.
 Kašpar Josef, Běstovice, 26, 7.
 Kašpar Josef, Nedošín, 38, 9; farář v Míčově.
 Kašpar Václav, Rychnov, 44, 5, 6.
 Kašpárek Maxmilian, Ludvíkov (Slez.), 47, 8; ředitel hutí v Štěpánově.
 Kašpárek Václav, Ml. Boleslav, 26.
 Katzer Jan, Heč Horní, 09.
 Katzer Josef, Čermná, 04.
 Kaucký František, Dašice, 31, 2.
 Kaucký Jan, Třebešov, 47, 8.
 Kaucký Josef, Černicovice, 20, 1.
 Kaufmann Josef, Těchonín, 38, 9.
 Kaupa František, Kozi Noha, 44; ranlékař †.
 Kaun Bedřich, Rychnov, 41, 2; děkan kapit. v Kroměříži.
 Kaun Josef, „ 10, 1.
 Kaun Josef, „ 14, 5.
 Kaun Vilém, „ 39, 40; piarista, řed. měšť. škol. v Brandyse † 1891.
 Kavalír Josef, Přepychy, 26.
 Kavalír Václav, Bousov Hor., 24.
 Kazda Jan, Kbelnice, 31, 2.
 Kecina František, Chrudim, 25.
 Kehl Alois, Lanškroun, 46, 7, 8.
 Keller Celestín, Hólovousy, 11.
 Kendík František, Libuň, 41, 2, 3, 4.
 Keppert Jakub, Litomyšl, 20 1.
 Kepřta František, Lišnice, 27, 8.
 Kerner František, 15, 6.
 Kerner Václav, Nový Bydžov, 08, 9.
 Kerschner Josef, Polička 36, 7, 8.
 Kerschner Rudolf, „ 38.
 Keršner František, „ 27, 8.
 Khare František, Kutná Hora, 43.
 Khol Josef, Týniště, 47, 8.
 Khom Antonín, Litomyšl, 13, 4.
 Khun František, Solnice, 10, 11.
 Khun František, Lanškroun, 34.
 Khun Jan, Pouchov, 10, 11.
 Khun Josef, Solnice, 20, 1, 2.
 Kiegler František, Hradec Král., 18, 9, 20.
 Kilar Antonín, Náchod, 15, 6.
 Killer Josef, Květná, 26, 7.
 Kinčel Antonín, Lomnice, 13, 4.
 Kindl Antonín, Körber, 40, 1.
 Kindl Jan, Litrbachy, 06.
 Kindl Jan, Dobroviz, 37.
 Kindl Karel, Hlohov, (Slez.), 07, 8.

- Kirchner Václav, Javorník, 43, 4; čestný kanovník a vojen. farář
v Krakově.
- Kirschner Antonín, Jičín, 44, 5.
- Kirslich Josef Čermná, 29.
- Klácel František, Čes. Třebová, 26, 7; kněz, prof. a spisovatel † 1882
v Americe.
- Klácel Jan, Čes. Třebová, 21, 2.
- Klain Josef, Obora, 32.
- Klapálek Jan, Litomyšl, 47, 8; c. k. okresní soudce † v Libochovicích.
- Klapálek Karel, „ 46, 7. † 1847.
- Klapper Jan, Frenštát (Mor.), 23; ranl lékař †.
- Klapper Josef, Šumperk (Mor.), 28, 9.
- Klar Jan, Mor. Třebová, 49.
- Klečal Josef, Hořkovice, 17.
- Klečka Josef, Kutná Hora, 32, 3.
- Kleibel Richard, Vídeň (Rak.), 48.
- Kleibl Jan Unčov (Mor.), 06.
- Kleiner František, Strakov 32, 3; děkan na odp. v Litomyšli.
- Kleiner Jan, Heč Horní, 19, 20.
- Kleinwächter Josef, Maršov, 08.
- Klem Antonín, Šilperk (Mor.), 28, 9.
- Klemš Jan, Hynčina „ 23.
- Klenner Josef, Hnátnice, 21, 2; vikář ve Chvalči †.
- Klessel František, Čes. Třebová, 10.
- Klessel Jan, Polička, 19, 20.
- Kletečka Josef, Doupov, 40.
- Klikorka František, Jirkov, 38, 9, 40.
- Klima František, Baška (Slez.), 36.
- Klimes Josef, Nová Ves, 45, 6; purkmistr v Chradimi.
- Klimes Václav, Dlouhá, 38.
- Klöckler Gustav, Vys. Mýto, 36, 7.
- Klouček Václav, Dříteč, 03, 4.
- Kloversa František, Ostroměř, 34, 5, 6.
- Klug Eugen, Mohelnice (Mor.), 28, 9; kanovník v Olomouci.
- Klug František, „ „ 40, 1.
- Klug Vincenc, „ „ 25.
- Klumpar Antonín, Luže, 13, 4.
- Klumpar Jan, „ 39, 40; c. k. ředitel gymn. v Hradci Král.
ve výsl.
- Klumpar Václav, „ 17, 8.
- Klusáček Vojtěch, Přibislav, 16.
- Kment Josef, Holice, 44, 5.
- Knapěk Josef, Albrechtice, 27, 8; farář v Žirci †.
- Knappe Šebastian, Králíky, 06.
- Kneisel Jan, Nový Bydžov, 41, 2; farář v Král. Městci.
- Kneisel Josef, „ „ 11.
- Kníže Filip, Borohrádek, 21, 3.
- Knob František, Něm. Brod, 48, 9; farář v Přibislavi, bisk. vikář.
- Knobloch Alois, Mor. Třebová, 09.
- Knobloch Jan, Třebechovice, 12.

- Knobloch Josef, Třebachovice, 11, 2.
 Knöll Emilian, Rokytnice, 48, 9.
 Knöll Jiří, 11.
 Knorr Jan, Linhartice (Mor.), 42, 3, 4.
 Knötgen Antonín, Bílina, 38, 9.
 Kober Damas, Rychnov, 16, 7.
 Kober Damian, 25, 6.
 Kober František, Šumperk (Mor.), 06, 7.
 Kober Gustav, Rychnov, 27.
 Kober Jan, 08, 9.
 Koblasa Jan, Dobříňov, 48, 9; premonstrat †.
 Koblinger Pavel, Rychnov, 24.
 Koblitschek Karel, Šternberk (Mor.), 44, 5.
 Kobosil František, Ohrazenice, 23, 4.
 Kobosil Matěj, Přepěře, 11.
 Kočí Jan, Heř. Městec, 31.
 Koetzing Václav, Chrudim, 07, 8.
 Kohl Eduard, Lanov, 41, 2; farář ve Vel. Úpě †.
 Köhl Vincenc, Slatinany, 49.
 Köhler Josef, Kunštát, 17, 8.
 Köhler Vincenc, Lubník, 19.
 Kohout Havel, Brno, 05.
 Kohoutek Jan, Nové Hradky, 14.
 Koláček Josef, Rychnov, 37.
 Kolář František, Týniště, 29, 30.
 Kolář Jan, Bělá, 46.
 Kolář Josef, Týniště, 26, 7.
 Kolář Karel, Tišnov, (Mor.), 21.
 Kolář Václav, Bousov Hor., 35, 6, 7.
 Kolařík Augustin, Libčany, 24, 5.
 Kolisko Karel, Kostelec, 49.
 Kollauf Josef, Chroustovice, 25, 6.
 Kolovrátek Jan, Choceň, 24, 5.
 Komárek František, Plotistě, 33, 4, 5.
 Komárek Marian, Pelhřimov, 28, 9; piarista †.
 Komorovský Josef, Ném. Brod, 07, 8.
 Konečný Josef, Jaroměř, 11, 2.
 Konečný Václav, Dolany, 17, 8.
 König František, Veselí, 28, 9.
 König Jan, Jablonné, 04, 5.
 König Jan, Litomyšl, 26.
 Koníř Emanuel, Bělá, 45, 6.
 Konrád Eduard, Hradec Král., 35, 6.
 Konrád Jan, Pardubice, 33.
 Konvalinka František, Bělá, 10, 1.
 Konvalinka Josef, Chrást, 46, 7, 8; báňský správce.
 Konvička Karel, Jaroměř, 12, 3.
 Kopal Petr, Držkov, 2, 9.
 Kopecký Antonín, Přelouč, 06, 8.
 Kopecký Bedřich, Rychnov, 41, 2.

- Kopecký Ferdinand, Neškaredice, 46, 7; děkan a vikář ve Veliši.
 Kopecký František, Litomyšl, 46; MDr. ve Sv. Vítu.
 Kopecký Jan, Žamberk, 47, 8; farář v Sopotnici.
 Kopecký Josef, Benátky, 08, 9.
 Kopecký Josef, Litomyšl, 20, 1.
 Kopecký Josef, Zdělov, 24, 5.
 Kopecký Josef, Polička, 25, 6; děkan a vikář ve Skutči †.
 Kopecký Josef, Litomyšl, 32, 3, 4.
 Kopecký Josef, Korouhev, 33, 4; farář ve Vel. Řetové †.
 Kopecký Josef, Králíky, 36.
 Kopecký Matěj, Strakov, 10, 1.
 Kopecký Václav, Knírov, 30, 1, 2.
 Kopečný Jan, Ceračice, 15.
 Kopečný Josef, Kolín, 47, 8; farář ve Vršovicích.
 Kopečný Václav, Kostelec, 40.
 Kopf Jan, Choltice, 37, 8.
 Kopista Jan, Řestoky, 34—37.
 Kopista Matěj, " 36, 7.
 Kopistě František, Perálec, 46, 7; farář v Luži †.
 Kopp Antonín, Bukovina Vel., 25, 6.
 Kopp Antonín, " 31.
 Kopp Antonín, Chvalkovice, 41, 2; farář v Žacléři †.
 Kopp František, Kopanina, 13, 4.
 Kopp Jan, Hrubá Voda (Mor.), 06.
 Kopp Jan, Dvůr Král., 47, 8.
 Kopp Josef, Chvalkovice, 30, 1, 2.
 Koráb Antonín, Litomyšl, 19, 20; c. k. státní návladní.
 Koráb František, Zámorsk, 36, 7; dvorní rada, rytíř z Mühlströmu † 1886.
 Koráb František, Brandýs, 43.
 Koráb Jan, Vys. Mýto, 11, 2.
 Koráb Vojtěch, Čes. Třebová, 18, 9.
 Korda Ignác, šlech. z Mühlströmu Slemenno, 28, 9; MDr. c. k. štábní lékař † 1872 ve Vidni.
 Kordík Josef, Hradec Král., 38, 9, 40; děkan na odp. v Žiželicích.
 Kornout Karel, " 20, 1.
 Korínek Jan, Vrsce, 30, 1.
 Korínek Jan, Tachov, 45, 6; farář v Držnově.
 Korínek Josef, Oujezd, 45, 7; farář v Třebenicích.
 Kosek Karel, Chrudim, 46, 7; MDr. vojenský lékař †.
 Kosek Jan, Lupenice, 34.
 Kosek Jan, " 39.
 Kosinka Antonín, Náchod, 28.
 Kostka Jan, Chlumec, 30, 1.
 Kostka Václav, Hradec Král., 12, 3.
 Kostreschitz Petr, Jimramov (Mor.), 24, 5.
 Košina Adolf, Chrudim, 28, 9.
 Košta Jan, Litomyšl, 26, 7; c. k. listovní † v Litomyšli 1891.
 Košťál Antonín, Bělá, 12, 3.
 Košťál August, Přestavilky, 48; c. k. okresní hejtman ve výsl., rytíř řádu Frant. Josefa na Vinohradech.

- Košťál František, Osík, 16, 7.
 Košťál Josef, Bělá, 07. 8.
 Kothny Gustav, Šilperk (Mor.), 27. 8.
 Kotinský František, Litomyšl, 06, 7.
 Kotrba Jan, Bořanovice, 28. 9.
 Kottland Václav, Holohlavy, 28, 9; farář v Přelouči †.
 Kötzlich Sigisbert, Mittelwald (Mor.), 44, 5; prof. piarist. † 1875.
 Kouba Jan, Krčín, 27.
 Koukal Josef, Nový Bydžov, 11, 2.
 Koukol Jan, Rybná Ném., 17.
 Kourimský František, Chrudim, 30. 1.
 Kousal Josef, Ruprechtice, 39, 40, 1.
 Koutník Václav, Bohdaneč, 28, 9, 30.
 Koutník Václav, Kukleny, 43. 4.
 Kovář Jakub, Svitávka, 41, 2.
 Kovář Josef, Čimyšl, 46. 7; farář ve Vlastibořicích.
 Kovář Pavel, Smříčno, 11, 2.
 Kovář Petr, Šternov, 21.
 Kovářik Jan, Smřice, 18.
 Kozel Antonín, Hlinsko, 43, 4.
 Kozel Jiří, Polička, 09, 10, 1.
 Kozel Josef, Čes. Třebová, 28, 9.
 Kozlík Alois, Chroustovice, 30, 1.
 Kozlík František, „ 22, 3.
 Kozlík Vincenc, „ 28, 9.
 Koželuh Jan, Hořice, 10.
 Kožený František, Přerov (Mor.), 42, 3.
 Kračmar František, Pardubice, 07, 8.
 Kračmar Jan, Hořice, 45; c. k. voj. ranlékař †.
 Krahulec Josef, Záchlumí, 22, 3.
 Král Antonín, Rychnov, 27, 8.
 Král Ignác, Lubenice, 27, 8, 9.
 Král Jan, Ústí n. Or., 36.
 Král Josef, Podchlumí, 17, 8.
 Král Pavel, Choceň, 44, 5.
 Král Vincenc, Slané, 23.
 Králíček Václav, Krčín, 26, 7.
 Králík František, Vys. Mýto, 07. 8.
 Kramář František, Jiřetín, 31, 2.
 Kramp Jan, Čenkovice, 26.
 Kran Ludvík, Trutnov, 23.
 Krása Jan, Ústí n. Or., 44, 5; vrchní rada c. k. fin. zem. ředitel.
 na odp. v Praze.
 Krásný Jan, Šilperk, (Mor.), 21, 2.
 Krátký Antonín, Bitovany, 24, 5.
 Krátký František, Pouchov, 07. 8.
 Krátký František, Hradec Král., 42. 3, 4.
 Krátký Josef, Moravany, 46. 7; báňský úředník.
 Krátký Kašpar, Ronov, 18, 9.
 Krátký Stanislav, Malešov, 17, 8.

- Krátký Václav, Bystřé 22, 3.
 Krátký Václav, Moravany, 46, 7; c. k. finan. rada v Budějovicích.
 Kratochvíl Václav, Malešov, 13, 4.
 Kraus Alois, Opatov, 36, 7; farář v Bořkovicích †.
 Kraus Emanuel, Polička, 42, 3.
 Kraus Florian, Litvinov Hor., 30.
 Kraus Jan, Pardubice, 18, 9.
 Kraus Josef, Chrudim, 05.
 Kraus Josef, Hořenice, 15, 6.
 Kraus Josef, Opatov, 24, 25.
 Kraus Theobald, Duchcov, 40, 1.
 Kraus Vincenc, Opatov, 46, 7; Th. Dr. děkan v Trutnově † 1887.
 Kraut Matěj, Kunčina Ves, 22, 3.
 Krblich Antonín, Lab. Týnice, 42.
 Krček Jan, Litovle (Mor.), 26, 7.
 Krémář František, Brno „ 27, 8.
 Krehl Petr, Králíky, 04.
 Kreissl Josef, Ostrov, 47, 9.
 Krejcar Václav, Trojovice, 20 1.
 Krejčí Antonín, Nové Hradky, 24.
 Krejčí Josef, „ 09, 10.
 Krejčí Josef, Polička, 25, 6.
 Krejčí Josef „ 47, 8; farář v Proseči †.
 Krejčí Josef, Jablonné, 48, 9.
 Krejčí Václav, Polička, 11, 2.
 Krejčík František, Němčice, 06, 7.
 Krejčík Václav, „ 13, 4.
 Krell Augustin, Jablonné, 47, 8; MUDr. professor obch. akad. †.
 Kresta Eberhard, Příbor (Mor.), 24.
 Kreuziger Jan, Staršov, 29, 30.
 Kreuziger Vincenc, „ 21, 2; justiciar a magistr. rada v Tišnově †.
 Krigler Josef, Jaroměř, 13, 4.
 Krinke Venanc, Kysibel, 47, 8.
 Kristen Josef, Koldštejn (Mor.), 43, 4, 5.
 Kritzner Alois, Litomyšl, 42, 3; farář ve Vlachovicích (Mor.)
 Kritzner Ignác, „ 36, 7.
 Kritzner Ludvík, „ 31.
 Krk Antonín, Hospozín, 25.
 Krnovský Jan, Nové Město, 03, 4.
 Kroboth František, Šilperk (Mor.), 27.
 Kroenes Jan, Vendolí „ 20.
 Kröhn Vincenc, Nová Ves, 49; farář v Malé Úpě †.
 Krommel Albert, Praha, 35, 6.
 Krönes František, Litomyšl, 43; ředitel měst. škol v Nov. Jičíně.
 Kropf Alexander, Říčky, 30, 1, 2.
 Kroulík Josef, Sedliště, 31, 2.
 Kroupa Josef, Čáslavky, 13, 4.
 Kroupa Josef, Jaroměř, 13, 4.
 Kroupa Karel, Chrudim, 11.
 Kroupa Václav, „ 11.

- Kroužilka Augustin, Kamenice, 44, 5.
 Kroužilka Bedřich, 44, 5.
 Krpálek Antonín, Kutná Hora, 33.
 Krška Josef, Oujezd, 41, 2; děkan v Heř. Městci †.
 Krulich Václav, Proloh, 21, 2.
 Krumholz Engelbert, Dvorce (Mor.), 21.
 Kromholz Eustach, 25.
 Krupař Josef, Hlinsko, 24, 5.
 Krupař František, Skuteč, 49; c. k. berní official v Počátkách
 † 1866.
 Krupička Jan, Polička, 10, 1.
 Krupka Jan, Skuteč, 43, 4; farář v Dobrouči † 1875.
 Krutina Jan, Litomyšl, 20, 1.
 Krutina Josef, 03, 4.
 Krůp Antonín, Videň, 44, 5.
 Kryspín Jan, Tuří, 43, 4, 5.
 Křečan Adolf, Dlažov, 48, 9; c. k. poštovní pokladník v Kolíně.
 Křeček Jan, Dobruška, 35, 6; děkan v Písečné † 1890.
 Křemel Jan, Ledeč, 11, 2.
 Křepinský František, Nēm. Brod, 11, 2.
 Křepinský Karel, Rečice Kardašová, 04, 5; děkan a vikář ve Skutči
 † 1842.
 Křesadlo Antonín, Brno, 24.
 Křesadlo Karel, Vranov, 22.
 Krivka Josef, Uh. Hradiště (Mor.), 20, 1.
 Křivka Václav, 27.
 Křivohlávek Jan, Bystřé, 27, 8; farář v Zahrádce †.
 Kříž František, Libštát, 18, 9.
 Kříž Václav, Polička, 04, 5.
 Kubásek Jguác, Bučice, 34, 6, 7; farář ve Zbislavi †.
 Kubát Václav, Kukleny, 28, 9.
 Kubec František, Lípa, 13.
 Kuběrka Jindřich, Prosetín (Mor.), 31, 2.
 Kubíček Josef, Choceň, 26, 7.
 Kubíček Josef, Nová Sídla, 29, 30.
 Kubíček, Václav, Řídky, 30, 1.
 Kubík František, Vys. Mýto, 04.
 Kubík Jan, Hradec Král., 16, 7; farář v Bohárné †.
 Kubín František, Vys. Mýto, 39, 40.
 Kubín Quido, Bruntál, (Slez.), 32.
 Kubišta Antonín, Ronov, 17, 8.
 Kubrich Josef, Ml. Boleslav, 24.
 Kucla Jan, Jedlová, 19, 20.
 Kučera František, Přelouč, 11.
 Kučera František, Čáslav, 27.
 Kučera František, Bohdaneč, 29, 30.
 Kučera Jakub, Brno. (Mor.), 07, 8.
 Kučera Josef, Přelouč, 11.
 Kučera Josef, Pardubice, 41, 2, 3.

- Kučera, Josef, Skuteč, 49; spisovatel.
 Kučera Václav, Čejkovice, 28, 9; děkan ve Svratce † 1892.
 Kučera Vincenc, Boskovice (Mor.), 08, 9.
 Kudrna Jan, Valdice, 08, 9.
 Küffel Antonín, Bruntál (Slez.), 33.
 Kuhlstrung Vilém, Bakov, 40, 1.
 Kuhn Ignác, Königshahn, 46, 8; farář v Chotějovicích.
 Kühnel František, Hartmanice, 26, 7.
 Kuchynka Alois, Chrudim, 46, 7; c. k. voj. úředník †.
 Kukla Antonín, Jedlová, 32, 3; kanovník v Hradci Král. †.
 Kukla František, Uhřinov Vel., 35.
 Kukla Jan, Jedlová, 33, 4.
 Kukla Josef, " 24, 5, 6.
 Kukla Vincenc, " 48, 9; MUDr., c. a k. štábní lékař v Josefově.
 Kukula Antonín, Květin (Mor.), 37, 8; farář v Žichlíčku †.
 Kukula Benedikt, " 33.
 Kukula Jan, Mohelnice, " 44, 5.
 Kukulínus Václav, " 24, 5.
 Kulháněk František, Heřmanice, 16.
 Kulháněk Jan, " 21, 2.
 Kulhavý Jan, Jičín, 25, 6; děkan v Jaroměři †.
 Kulka Josef, Uhřinov Vel., 40, 1.
 Küller Antonín, Chmelík, 10, 11.
 Kumpošt Jan, Litomyšl, 23, 4.
 Kuňar František, Jičín, 14, 5.
 Kunert Tadyáš, Vendolí (Mor.), 27.
 Kunz František, Bohdík, " 29.
 Kunz František, Rychnov, 37, 8.
 Kunz Ignác, Jaroslav, 34, 5.
 Kunz Jan, Mikulčice, 27.
 Kunz Modestin, Ostrov, 36, 7; piar. prof. v Mikulově † 1889.
 Kupka Jiří, Třeběchovice, 20, 1.
 Kurka Jan, Vys. Mýto, 06, 7.
 Kurka Josef, " 10, 1.
 Kurz Jiří, Nēm. Brod, 10.
 Kusík Václav, Ples Starý, 26, 7.
 Kussel Eduard, Rokytnice, 30.
 Kússal Jakub, " 37, 8.
 Kutíš Jiří, Litomyšl, 18, 9.
 Kužel Jan, Třeběchovice, 26,
 Kužel Jan, Dobruška, 34, 5.
 Kužel Josef, Třeběchovice, 04, 5.
 Kužel Karel, " 38, 9.
 Kužel Matěj, " 03, 4.
 Kvapil Jan, Litomyšl, 44, 5.
 Kvapil Josef, Radím, 36, 7; kons. rada, děkan ve Skutči.
 Kvíčala Ignác, Grygov (Mor.), 26, 7.
 Kynčl František, Jilemnice, 05, 6.
 Kynčl Jan, Lomnice, 06, 7.
 Kypka Jan, Chlumeck, 22, 3.

Kyselo Karel, Budislav, 14, 5.
 Kysilka František, Oujezd, 27, 8.
 Kysilka Václav, Sebranice, 21, 2.

Lacina Antonín, Železnice, 28, 9; děkan na odp. v Lochenicích.
 Lahoda Josef, Kolin, 38, 9.
 Lahola Karel, Králíky, 29.
 Lachmann Josef, Bílá Voda (Slez.), 34, 5, 6.
 Lamač František, Knižnice, 42, 3, 4; c. k. vrchní kontrolor při hl.
     celním úřadě ve výsl. na Smichově.
 Lána František, Člupek, 07, 8.
 Landfeld František, Nová Paka, 11, 2.
 Landfeld Jan, " " 44.
 Lang Florian, Radlo, 43.
 Langer Adolf, Těšín (Slez.), 36, 7, 8.
 Langer Albin, Koldštejn (Mor.), 30, 1.
 Langer Bonifác, Kroměříž " 33, 4.
 Langer Ferdinand, " 38.
 Langer František, Ostrov, 23.
 Langer František, Mikulč, 27, 8.
 Langer František, Lanškroun, 32, 3.
 Langer Hermenegild, Hluboká, 13, 4.
 Langer Jan, Mohelnice (Mor.), 24.
 Langer Jindřich, Svitavy " 26.
 Langer Josef, Janovice, " 13, 4.
 Langer Josef, Šumperk " 28.
 Langer Karel, Litomyšl, 08, 9.
 Langer Karel, Lanškroun, 38, 9.
 Langer Karel, " 43, 4; farář v Mladkově †.
 Langhammer František, Pisařov (Mor.), 33, 4.
 Langhammer Vojtěch, Čenkovice, 48, 9; katecheta v Dubenci.
 Lasch Václav, Chvalkovice, 45, 6.
 Lasartowicz Adolf, Meziříč Vel. (Mor.), 23.
 Lasnovský František, Rychnov, 14, 5.
 Lass Klement, Potůčník, (Mor.), 23, 4.
 Lass Peregrin, " 24.
 Lassika Josef, Trutnov, 17, 8.
 Lastufka František, Lhota Vranová, 39, 40.
 Laštovička Vincenc, Šejdov, 46; farář ve Vlkaněči †.
 Lebeda Josef, Literbachy, 27, 8.
 Leder František, Franzenthal, 43, 4; farář ve Zdobnici.
 Lederer Antonín, Danovice, 24, 5.
 Lederer František, Nový Bydžov, 18.
 Lederer Jeroným, Danovice, 24.
 Ledin František, Lety, 25.
 Ledvinka František, Rochlice, 26, 7.
 Lehký Jan, Lab. Týnice, 09.
 Lehmann, Josef, Příbor (Mor.), 29, 30.
 Lehnhart František, Zábřeh (Mor.), 25, 6.
 Leicher Jan, Greifendorf " 29.

- Lelek Josef, Starkov, 48. 9.
 Lemberg Josef, Vys. Mýto, 12, 3.
 Lengsfeld Jan, Mirov (Mor.), 31.
 Lenoch Jakub, Litomyšl, 32.
 Lerch František, Šumvald (Mor.), 29, 30.
 Lerch František, " " 34, 5.
 Lerch Jan, Třebořov, " 32.
 Lernet Norbert, Hradec Král., 28.
 Lesk František, Kozly, 14, 5.
 Letfus Antonín, Udaneč (Mor.), 07.
 Letfus Jan, " " 30.
 Letovský Václav, Příbor, " 30. 1, 2, 3.
 Lettfus František, Zábřeh " 18, 9.
 Lhota Antonín, Lochov, 41, 2.
 Lhotský Ignác, Hradec Král., 46, 7; c. k. okr. soudce ve Skutči †.
 Libenský Josef, Lhota, 14, 5.
 Liberda Alois, Lešná (Mor.), 43.
 Libický František, Rychnov, 49.
 Libický Josef, Mladkov, 45, 6.
 Libický Václav, " 03, 4.
 Libovarský Ignác, Brušperk (Mor.), 25, 6.
 Liebich František, Kyšperk, 34.
 Liedermann Antonín, Mohelnice (Mor.), 36; učitel hudby.
 Liedl František, Mor. Třebová, 20.
 Lier František, Rybná Nēm., 19, 20.
 Lichtag Antonín, Polička, 35; farář v Korouhvi †.
 Lichtenberg Jan, Vys. Mýto, 48; farář.
 Lichtenberg Josef, Mostek, 31, 2, 3.
 Lichtenberg Václav, Chrast, 06, 7.
 Lichtenberg Vojtěch, Mostek, 43, 4; farář v Bohárně † 1889.
 Líněk Josef, Miletín, 24, 5.
 Linhart Alois, Mor. Třebová, 26, 7.
 Linhart Antonín, Ohnišov, 31, 2.
 Linhart Berthold, Lanškroun, 46, 7; jako kaplan †.
 Linhart František, Ohnišov, 29, 30.
 Linhart Matěj, Damník, 22, 3.
 Lipavský Jiří, Vys. Mýto, 16, 7.
 Lipavský Vilém, Chudobín (Mor.), 43.
 Lipík Karel, Val. Meziříčí " 27, 8.
 Liška Ignác, Libáň, 12, 3.
 Lněnička Václav, Tisová, 48.
 Loos Jeachym, Veselá (Mor.), 35; prof. piar. † 1858 v Kroměříži.
 Lorenc Josef, Hradec Král., 23, 4.
 Lorenz František, Sobšice, 43, 4.
 Lorenz František, Rychnov, 46, 7.
 Lorenz Ignác, Habrová, 47.
 Lorenz Jan, Hradec Král., 43.
 Lorenz Karel, Hostinné, 28, 9, 30.
 Losert Antonín, Čermná, 43.
 Löwy Leopold, Malšovice, 28.

- Löwy Leopold, Jimramov (Mor.), 42.
 Lubich Adolf, Hradec Král., 55.
 Lubich Eduard, „ „ 41, 2.
 Lucke Antonín, Rochlice, 39, 40; farář ve Vel. Borovici †.
 Ludvig František, Rychnov, 18.
 Ludvig Josef, Dolany, 14, 5.
 Ludvig Josef, Jičín, 28, 9.
 Ludvík Jan, Veselí Vys., 09, 10, 1.
 Luft Karel, Borek, 38.
 Lukas František, Polička, 44, 5, 6; c. k. okresní soudce †.
 Lukáš Václav, Nové Město, 23, 4.
 Lukášek Blažej, Kmetiněves, 31.
 Lukavecký Alois, Hradec Král., 38, 9.
 Lukes Alexander, Libchavy, 25.
 Lukesle Antonín, Litomyšl, 43, 4; děkan ve Vys. Mýtě † 1866.
 Lukesle Jan, Ústí n. Orli., 19, 20, 1.
 Lukesle Josef, Litomyšl, 33—36; farář v Jablonném †.
 Lukeš František, Jestřábí, 28, 9.
 Lukše Amand, Litomyšl, 35.
 Lukše Jan, „ 14.
 Lukše Norbert, „ 23, 4.
 Luňáček Jan, Vys. Mýto, 27.
 Lustig Donát, Kupčice (Mor.), 30, 1.
 Lustinec František, Nemaňov, 08.
 Lutanský Tomáš, Svitavy (Mor.), 29.
 Lutz Adolf, Tachov, 45.
 Lux Gilbert, Petrovice, 03.
 Lyer Josef, Kunvald, 34, 5.
 Lyer Josef, „ 49.
 Lžičar Josef, Záchlumí 48, 9; farář v Plumlově.

Macek František, Třebechovice, 33, 4.
 Macek Josef, Radím, 40, 1.
 Máček Václav, Nové Město, 16, 7, 8.
 Mackovic Václav, Popovice (Mor.), 40, 1.
 Mader Jan, Hradec Král., 33, 6.
 Mahel František, Slatinany, 24, 5.
 Mach Ignác, Hradec Král., 05, 6.
 Mach Jan, Prask, 20, 1.
 Mach Jan, Lipovka, 27, 8.
 Mach Jan, Dubenec, 38.
 Mach Josef, Hradec Král., 03, 4.
 Macháě Václav, Třebířchy, 48; rada c. k. zem. soudu v Chrudimi.
 Macháček František, Rychnov, 27, 8.
 Macháček Jan, Chrasť, 04, 5.
 Macháček Jan, Valteřice, 30, 1, 2.
 Machačka Jan, Jičín, 11, 2.
 Machaň Josef, Rychnov, 48, 9.
 Machata Josef, Proseč, 41, 2.
 Machek František, Pardubice, 30, 1.

- Machek Jan, Pardubice, 14, 5.
 Machek Josef, Pouchovice, 23, 4.
 Machek Josef, Pardubice, 30.
 Machytka August, Vrchlabí, 30.
 Makarius Alois, Kutná Hora, 47, 8; děkan v Nov. Bydžově † 1887.
 Malý Eduard, Jílové, 47, 9.
 Malý František, Chrudim, 07, 8.
 Malý František, Rychnov, 33, 4; čest. kanovník, vikář ve Smidarech.
 Malý František, Odrlice (Mor.), 43.
 Malý Ignác, Rychov, 21, 2.
 Malý Jan, „ 30, 1, 2.
 Malý Jan, „ 34, 5.
 Malý Josef, „ 37.
 Malý Josef, Týniště, 41, 2, 3; lékař v Týništi.
 Mamert Josef, Litomyšl, 08, 9.
 Mandel Jan, Králíky, 24, 5.
 Mandys František, Nemošice, 11, 2.
 Mandl Karel, Mokrovousy, 29.
 Man František, Košťálov, 48, 9; děkan na odp. v Kutné Hoře.
 Mann Kleofáš, Čermná, 27, 8; MUDr., c. a k. vrchní štábní lékař,
 rytíř řádu Frant. Josefa v Terstě.
 Mannich František, Strašov, 30.
 Marek František, Brno (Mor.), 06, 7.
 Marek Jan, Čermná, 33, 4.
 Marek Jan, Mokrovousy, 43.
 Marek Josef, Staršov, 38.
 Marek Tomáš, Štramberk (Mor.), 26, 7.
 Marek Václav, Čermná, 29, 30.
 Marek Vincenc, Tatenice (Mor.), 41, 2.
 Mareš Karel, Žamberk, 19, 20.
 Mareš Václav, Třebonín, 30, 1, 2.
 Mareš Václav, Lhůta, 44, 5; c. k. vojenský lékař †.
 Markalous František, Vyšehnějovice, 17, 8, 9.
 Markalous Jan, „ 11.
 Markl Moric, Lanškroun, 39, 40.
 Markus Filip, Polná, 20.
 Maršálek Jan, Jimramov (Mor.), 24, 5.
 Maršík Jan, Náchod, 31, 2.
 Martinec Rudolf, Vyskytná, 46.
 Martinic Antonín, Vys. Mýto, 33, 4.
 Martinic František, „ „ 29, 30.
 Martinů František, Polička, 21.
 Marvan Antonín, Choceň, 47, 8; adjunkt c. k. zemské pokladny †.
 Marvan Jan, Dobruška, 05, 6.
 Marx Jan, Pecka, 33.
 Maryška Josef, Solnice, 24, 5.
 Maryška Václav, „ 10, 1.
 Mařák Gustav, Litomyšl, 47; úředník c. k. škol. knihoskladu v Praze.
 Mašek Jan, Praha, 41.
 Mašek Vincenc, Čes. Třebová, 12, 3.

- Mašinda Ambrož, St. Bydžov, 13, 4.
 Matějček Jan, Jaroměř, 14, 5.
 Matějka Josef, Třebechovice, 16, 7.
 Matějka Josef, Brandýs, 39—42.
 Matějovský Antonín, Nechanice, 46, 7.
 Matěka Antonín, Chrudim, 20, 1.
 Matěka Ignác, „ 19, 20.
 Matěka Jiří, Třebechovice, 20, 1.
 Matěka Josef, Chrudim, 12, 3.
 Matěka Josef, Náchod. 13, 5.
 Matěna Jiří, Dobrošov. 28, 9, 30.
 Mather Augustin, Šumperk (Mor.), 40, 1; MUDr., c. a k. plukovní
 lékař ve výsl. † v Šumperku.
 Matis Vincenc, Hořenice, 09.
 Matoušek Antonín, Něm. Brod, 31.
 Matoušek František, Litomyšl, 16, 7.
 Matoušek Václav, Deštná, 30, 1, 2.
 Matzas Ondřej, Holice, 05, 6.
 Matzenauer Julian, Kelč (Mor.), 39, 40.
 Matzke Amand, Nedvězí, 32, 3.
 Matzner František, Hohenau (Rak.), 07.
 Maxian Václav, Nová Paka. 17, 8; farář ve Lhotě Kostel †.
 Mayer Ignác, Něm. Brod, 10, 1.
 Mayer Ignác, Boršov, 27, 8, 9.
 Mayer Karel, Brno (Mor.), 25, 6.
 Mazáč Leopold, Kyšperk, 44, 5; probošt v Poděbradech.
 Mazánek František, Jičín, 11.
 Mazánek Jiří, Václavov, 26, 7.
 Meduna Adolf, Hradec Král., 25, 6.
 Meergans Josef, Cirkvice, 32, 3; farář v Ostružně †.
 Meinzel Jan, Kamena (Mor.), 43, 4.
 Meissl rytíř z Mannswerthu Alexandr, Mannswerth (Rak.), 46.
 Meixner Bernard, Lanškroun, 23, 4.
 Meixner Josef, Dobrouč 49; farář v Dol. Temonavě.
 Meixner Rudolf, Lanškroun 43, 4.
 Meixner Vincenc, Unčov, 28, 9.
 Melichar František, Skuteč, 33, 4; MDr. v Brně.
 Melichar Jan, „ 30, 1; MDr., spisovatel v Křižanově.
 Melichar Jindřich, Bělohrad, 42.
 Melichar Josef, Rychnov, 49.
 Melichar Václav, Jičín, 44, 5.
 Melnický Emanuel, Slatina, 14.
 Melnický Václav, Vamberk, 33.
 Mělnický Štěpán, Kovanec, 29, 30.
 Melzer Antonín, Březnice, 45.
 Menčík Jan, Radím, 47, 8.
 Mendl Josef, Broumov, 10.
 Mensinger Karel, Lab. Týnice, 33, 4.
 Menšík Antonín, Litomyšl, 38, 9, 40.
 Menšík Jan, „ 20, 1.

- Mentzel Jan, Vys. Mýto, 07, 8.
 Menzl Jan, Kyšperk, 42, 3.
 Menzl Josef, Odalnovice, 27.
 Merbeller Cassius, Budějovice, 35.
 Merta Jan, Stavenice (Mor.), 26 7.
 Merta Jan, Dubicko „ 35, 6.
 Merta Petr, Dlouhomilov „ 26, 7.
 Metz Jan, Vys. Mýto, 04, 5.
 Mič Emanuel „ „ 04, 5; advokát v Kutné Hoře † 1866.
 Mič Josef, „ „ 04, 5.
 Miebes Arnošt, Ostrov, 37, 8; provincial řádu piaristického v Praze.
 Miebes Eduard „ 49.
 Michal Jan, Cucmanice, 37, 8.
 Michálek František, Rychnov, 08.
 Michálek Josef, Očelice, 26, 7.
 Michálek Josef, Skalice, 30.
 Michálek Vincenc, Rychnov, 19, 20.
 Michalitschke František, Rokytnice, 38, 9; farář v Starkově †.
 Michálko Antonín, Něm. Brod, 07, 8.
 Michel František, Lomy, 35, 6.
 Michele Antonín, Louky (Mor.), 29, 30.
 Michele Jan, Opatov, 07, 8.
 Michl Antonín, Jedlová, 48, 9.
 Michl Josef, Polička, 31, 2.
 Michl Josef, Jedlová, 39, 40, 1.
 Mikáška Josef, Kalná, 44, 5; farář v Branné Dol. †.
 Mikoláš Josef, Kněžmost, 26.
 Miksánek František, Jaroměř, 11.
 Mikš Josef, Dubá, 28, 9.
 Mikš Václav, „ 28, 9.
 Mikše Jiří, Bělá, 22, 3.
 Mikšík Eduard, Těšín (Slez.), 36, 7.
 Mikyska Václav, Nekoř, 29, 30.
 Mildschuh Antonín, Mor. Třebová, 48, 9.
 Miliček Rudolf, Úsov (Mor.), 27, 8.
 Miller Jan, Bystřice, 08, 9.
 Millim František, Letovice (Mor.), 34, 5.
 Millim Jindřich, Litomyšl, 47, 8; c. k. soud. aktuar †.
 Mimra František, Chocení, 06.
 Mimra František, Plchůvky, 32.
 Minářiček František, Rychnov, 36, 7.
 Minářík Jakub, Evanovice, 24, 5.
 Mišek Jan, Bydžov, 05.
 Miškovský František, Vranice, 30, 1.
 Miškovský Ignác, Police, 45.
 Mitiska Jan, Chlumeck, 28, 9; farář ve Smitčicích † 1889.
 Mittarsch Tadyáš, Vendolí (Mor.), 26, 7.
 Mládek Martin, Holetín, 31, 2.
 Mlejnek Antonín, Dvorce (Mor.), 26, 7.
 Mlejnek Jiří, Litomyšl, 37, 8; kněz †.

- Mlejnek Vincenc, Výprachtice, 46, 7; kaplan v Jičíně.
 Mls Jan, Roztoky, 31.
 Mlynář Jan, Polička, 33, 4.
 Modl Jan, Dobruška, 43, 4.
 Modl Josef, Rychnov, 03, 4.
 Mohl Jan, Opava (Slez.), 44.
 Mojžíš Vincenc, Úpice, 31, 2, 3.
 Mokříš Jan, Přelouč, 40, 1, 2.
 Molnar Eduard, Sloupnice, 49; ev. ref. farář v Nebudželích senior
 obvodu Pražského.
 Molnar Karel, Sloupnice, 40, 1; ev. ref. farář v Javorníku na Moravě.
 Moratý Moric, Hradec Král., 06, 7.
 Morávek Jan, Humburky, 45.
 Moric Adrian, Litomyšl, 04.
 Morstadt Erhard, Slaně, 29.
 Morvic František, Praha, 29.
 Moser Josef, Koldštejn (Mor.), 05.
 Motal Jiří, Lešany (Mor.), 28, 9.
 Moučka Josef, Hlinsko, 13, 4.
 Moučka Karel, " 28.
 Mourek Josef, Kutná Hora, 24.
 Moyses Václav, Solnice, 19.
 Možíš Josef, Kolín, 42, 3; farář ve Vranově †.
 Mrázek František, Týniště, 31.
 Mrázek Václav, Místek (Mor.), 28.
 Mrázek Václav, Bystřé, 32, 3.
 Mück Josef, Nová Ves (Mor.), 26, 7.
 Mudrák Vincenc, Těšov, " 23.
 Mudroch Josef, Rychmburk, 46, 7. c. k. finan. rada v Brně † 1891.
 Mucha Basil, Úsov (Mor.), 07, 8.
 Mucha Josef, Solnice, 47, 8; farář v Ohništaněch †.
 Müller Antonín, Rybník, 11, 2.
 Müller Antonín, Proruba, 22, 3.
 Müller Antonín, Georgswalde, 47, 8.
 Müller Edmund, Litomyšl, 37, 9; piarista.
 Müller Emanuel, Rychmburk, 47, 8, 9; kooperator ve Vilémově †.
 Müller František, Rychnov, 08, 9.
 Müller František ml., Rychnov, 08, 9.
 Müller František, Litomyšl, 26, 7.
 Müller František, Kutná Hora, 28.
 Müller Ignác, Svitavy (Mor.), 26, 7.
 Müller Jan, Rymařov, " 21, 2.
 Müller Jan, Litomyšl, 25.
 Müller Jan, Rokytnice, 30, 2.
 Müller Jan, Jičín, 38.
 Müller Jan, Litomyšl, 48, 9; c. k. voj. účetní.
 Müller Josef, Mor. Třebová, 27, 8.
 Müller Karel, " 47.
 Müller Konrád, Lanškroun, 23.
 Müller Leopold, Rudoltice, 28, 9.

- Müller Václav, Jičín, 38, 9.
 Müller Vincenc, Dobrouč, 28, 9.
 Mündl Josef, Sobšice, 43, 4.
 Mundy baron Jaromír, Veverí (Mor.), 40, 1.
 Muniček Antonín, Litomyšl, 44, 5 ; převor v Broumově.
 Munsar Jan, Dvůr Král., 22, 3.
 Munsar Josef, „ „ 03, 4.
 Musch Josef, Držovice, 45, 6.
 Musilek Josef, Kunvald, 48, 9.
 Muška Václav, Přelouč, 12, 3.
 Mužík Václav, Korouhev, 49.
 Mykuš František, Vojtiškov (Mor.), 11.

 Mack František, Jičín, 32, 3.
 Nagel Jan, Lanškroun, 21.
 Nagel Jan, Sázava, 33, 4.
 Náhlík Ignác, Bohdaneč, 30, 1.
 Navrátil Bartoloměj, Senice Vel. (Mor.), 28, 9.
 Navrátil Karel, Chrást, 33, 4.
 Navrátil Michal, Senice Vel. (Mor.), 27, 8.
 Nebes Karel, Mor. Třebová, 11, 2.
 Nebuda Dominik, Polička, 32, 3.
 Nečas František, Písečná, 47, 8.
 Nečásek Josef, Zábřeh (Mor.), 13, 4.
 Neděle Ignác, Polička, 07, 8.
 Neděle Jan, „ 07, 8.
 Neděle Petr, „ 29, 30; děkan v Hlinsku † 1882.
 Nedopil Jakub, Našiměřice (Mor.), 31.
 Nedošínský Jan, Litomyšl, 1'.
 Nedošlik Ignác, Kroměříž (Mor.), 08.
 Nedvěd František, Chrudim, 36, 7.
 Nedvěd Josef, „ 33, 4.
 Nedvěd Karel, Slané, 12, 3.
 Nechvíle František, Barchov, 29—32.
 Nejedlý Vincenc, Rychnov, 29, 30.
 Nekvapil František, Heřm. Městec, 45, 6.
 Nenrtvich Ondřej, Kačerov, 17, 8.
 Nepustil Matěj, Našiměřice (Mor.), 36, 7.
 Nessler Augustin, Čes. Lípa, 28, 9.
 Nessler František, Tanovice, 44.
 Nestler Marek, Vrbno (Slez.), 42, 3 ; farář na odp. v Opavě.
 Nešpor Josef, Litomyšl, 44, 5 ; účetní rada již. dráhy ve Vídni ve výsl.
 Netík Vojtěch, Lukavice, 37, 8 ; kněz †.
 Netopil Josef, Jičín, 10, 1.
 Nettel David, Neděliště, 42.
 Netušil Josef, Bořitov, 04, 5.
 Neubauer Antonín, Sklenné, 28 9.,
 Neudert Jan, Jedlová, 38, 9.
 Neudert Klement, „ 48, 9 ; c. a k. vojenský vrchní účetní rada
 ve výsl. v Bystře n. O.

- Neugebauer Cassius, Javorník (Slez.), 48, 9.
 Neugebauer František, Trpík, 16, 7.
 Neugebauer Jindřich, Lanškroun, 35, 6.
 Neugebauer Josef, Špiklice (Mor.), 13, 4.
 Neugebauer Josef, Lanškroun, 25, 6.
 Neugebauer Petr, „ 13, 4.
 Neugebauer Petr, Litomyšl, 48, 9; medík †.
 Neukam Quirin, Bystrá, 31.
 Neumann František, Lukavice, 28, 9.
 Neumann Ignác, Volanice, 32, 3.
 Neumann Inocenc, „ 27, 8.
 Neumann Jan, Rychnov, 44, 5; farář v Jestbořicích † 1890.
 Neumann Josef, Kost, 23, 4.
 Neumann Pantaleon, Volanice, 27, 8.
 Neuwirth František, Nové Hradky, 29, 30.
 Nevečeřel František, Vys. Mýto, 22; c. k. professor v Jihlavě.
 Newigel Jan, „ 34, 5.
 Němec František, Litomyšl, 08.
 Němec Jan, Nový Bydžov, 28, 9.
 Němec Josef, Litomyšl, 22, 3.
 Německý Josef, Nové Město, 07, 8.
 Nickl Karel, Lanškroun, 49.
 Nickmann František, Hermannstadt (Slez.), 44, 5.
 Niederle František, Nová Paka, 06, 7.
 Nieger Václav, Dubá, 24.
 Niessl Jan, Praha, 13.
 Niewalt Arnošt, Litomyšl, 20, 1; prof. piarist. † v Strážnici.
 Nigrin Antonín, Zábřeh (Mor.), 35, 6.
 Nigrin Jan, „ 33, 4.
 Nikolaides Vojtěch, Ml. Boleslav, 28, 9.
 Nilz Antonín, Štířim, 40.
 Nimtsch Ignác, Velim, 26, 7.
 Ninger František, Ném. Brod, 13.
 Nivelt Jan, Náchod, 06, 7.
 Noha Edmund, Osoblaha (Slez.), 39.
 Noppes Jan, Svitavy (Mor.), 27, 8.
 Nosál Vojtěch, Habrová, 40, 1; děkan v Nechanicích † 1890.
 Nosek František, Helkovice, 25, 6.
 Nosek František, Boskov, 28, 9, 30.
 Novák Antonín, Čes. Třebová, 24, 5, 6.
 Novák Antonín, Habrová, 38, 40.
 Novák František, Rychnov, 11.
 Novák František, Sezemice, 12, 3, 5.
 Novák František, Uhersko, 18.
 Novák František, Morašice, 22, 3.
 Novák František, Rychnov, 27, 8.
 Novák František, Křovice, 34, 5.
 Novák František, Borohrádek, 44, 5; farář ve Vosici †.
 Novák Jan, Sudín, 08, 9.
 Novák Karel, Rychnov, 48, 9.

- Novák Leopold Uhersko, 13, 4.
 Novák Matěj. Práskačka, 24, 5.
 Novák Patricius, Rychnov, 40, 1.
 Novák Peregrin, " 35, 6, 7; čest. kanovník, děkan v Nov.
 Městě n. Metují.
 Novák Petr, Čes. Třebová, 25, 6.
 Novák Václav, Morašice, 19, 20.
 Novák Václav, Habrová, 48, 9
 Novák Vincenc, Vys. Mýto, 28, 9.
 Novotný Antonín, Kounov 28; farář v Bělé †.
 Novotný František, Choceň 29, 30; farář v Dohaličkách †.
 Novotný František, Ostroměř, 34, 5.
 Novotný František, Hradec Král., 41, 2.
 Novotný František. Litomyšl. 45.
 Novotný Ignác Vys. Mýto, 14 5; rada nejv. vojen. soudu ve Vidni
 † 1856.
 Novotný Jan, Hradec Král., 06, 7.
 Novotný Jan, Lhůta, 15, 16.
 Novotný Jan, Žleby, 29, 30; vikář v Nov. Bydžově † 1890.
 Novotný Jan. Skuteč, 36, 7; Th. Dr., ev. farář v Petershainu v Lužici prus.
 Novotný Jan, Jimramov (Mor.), 46, 7.
 Novotný Josef, Hroch. Týnec 26, 7, 8.
 Novotný Josef Řepníky, 28, 9.
 Novotný Martin, Kovalovice (Mor.), 46, 7.
 Novotný Matěj. Řepníky, 15, 6.
 Novotný Václav, Prask, 29, 30, 1.
 Novotný Václav, Zdětín, 44.
 Nožička František, Náchod, 38, 9.
 Nožička Josef. Sobšice, 27, 8; farář v Borové †.
 Nožička Josef, Studeňany, 44, 5 6.
 Nožka Jan, Výprachtice, 29.
 Nutz Josef, Rychnov, 31, 2, 3.
 Nyklíček Kašpar, Úpice, 24, 5.
 Nyklíček Vincenc. " 42, 3.
 Nývlt Alois, Kostelec, 41, 2; děkan v Holohlavech.
 Obst Jan, Olešnice, 04, 5.
 Oehl Ferdinand, Javorník (Slez.), 28, 9.
 Olbert Josef, Kunčina (Mor.), 24, 5.
 Olitscher Karel. Jáchymov, 27.
 Ondráček Josef, Hroch. Týnec, 32—5.
 Opatřil Ferdinand, " 25, 6.
 Opočenský Jakub, Bystré, 11, 2.
 Orosz šlechtic Moric, Bruntal (Slez.), 40.
 Orth Jan. Praha, 31, 2.
 Osecký František, Litomyšl, 08, 9.
 Osecký František, " 49; c. k. pošt. official †.
 Ošťádal Herman, Moravany, 46.
 Ott Josef, Dolany, 37, 8; farář v Čihošti †.
 Ouřada Jan, Arbelovice, 42—5.

Ouřecký Antonín, Dašice, 32
 Ovesný František, Bohumělice (Mor.), 42, 3.
 Ovesný Valentin, Nový Jičín „ 28, 9.

Pabst František, Praha, 15.
 Pacák Antonín, Chlumec, 04.
 Pacák František, Koclěřov, 47, 8.
 Pacák Jan, Hvězda, 32, 3.
 Pacovský Josef, Litomyšl, 31, 2; c. k. vrch. fin. rada ve Lvově.
 Pacovský Václav, „ 31.
 Pader Josef, Dolany, 13, 4.
 Pačour Jan, Vys. Mýto, 27, 8.
 Pačour Jan, Netřebí, 34, 5; děkan v Ronově † 1889.
 Pačour Moric, Litomyšl, 21, 5.
 Pačour Václav, „ 48, 9; okres. tajemník †.
 Pacholík Jan, Ústí n. Orl., 19, 20.
 Pachta Arnošt hrabě z Rájova, Podhořany, 18, 9.
 Palec Emanuel, Meziříč Vel. (Mor.), 33, 4.
 Paleček František, Vys. Mýto, 27, 8.
 Paleček Jan, „ 07, 8.
 Palm Alexander, Duchcov, 41, 2, 4.
 Pánek František, Sezemice, 26.
 Pánek Jan, Něm. Brod, 32.
 Paneš František, Mělníky, 11, 2.
 Panoš Jan, Polouvsí (Mor.), 43, 4.
 Papáček František, Libchava, 20.
 Páral Antonín, Drnovice (Mor.), 47, 8; farář v Ořechově, bisk.
 kons. rada.
 Partuš František, Zábřeh (Mor.) 11.
 Partuš Ignác, „ 20.
 Pařízek Antonín, Hroch. Týnec, 30, 1.
 Pařízek Antonín, „ 41, 2; řed. a katech. v Kostelci n. Orl. †.
 Pastika František, Slemeno, 30, 1.
 Pátek František, Borová, 11, 2.
 Patočka Josef, Chrást, 13, 6.
 Patrčka Jan, Solnice, 49.
 Patříčný Josef, Nabzí, 29.
 Patsch Josef, Úpa Malá, 39.
 Patsch Maximilian, Lanškroun, 23, 4; farář v Damníkově †.
 Paudler František, Markvartice, 08.
 Paukert Jan, Zábřeh (Mor.), 26, 7.
 Paukert Karel, Brandýs, 46, 7, 8.
 Paul František, Litomyšl, 09, 10; čest. kanovník, děkan a vikář
 v Litomyšli † 1861.
 Paul Ignác, Jaroměř, 16.
 Paul Ignác, Litomyšl, 29, 30.
 Paul Jan, Jičín, 08, 9.
 Paul Kašpar, Hradec Král., 11, 2.
 Paul Roman, Litomyšl, 38, 9; advok. koncipient †.
 Paul Václav, „ 36, 7; vrchní štábní lékař v Praze †.

- Paulus Antonín, Heřmanice Něm. 33, 4.
 Paulitschke Vincenc, Dubenec, 26, 7.
 Pausa Josef, Vyškov, 24, 5.
 Pávek Ignác, Lanškroun, 34, 5.
 Pávek Matěj, Litomyšl, 48, 9.
 Pavel František, Dlouhá Ves, 32, 3, 4.
 Pavel František, Jamné, 41, 2; farář v Bělé †.
 Paviček František, Bohdaneč, 18.
 Pavlíček Jan, Rožná (Mor.), 47, 8.
 Pavlík František, Plchovice, 27.
 Pavlík Karel, Chrudim, 33, 4.
 Pavlišta František, Týniště, 26, 7.
 Pavlišta Jan, " 28, 9, 30.
 Pavlišta Václav, Peklo, 33.
 Payker Jan, Hartov (Slez.), 40; minorita.
 Pazelt František, Turnov, 31, 2.
 Pecival Jan, Jelení, 19, 20.
 Pecka Florian, Rychnov, 17, 8.
 Pecka František, " 43.
 Pecold Jan, Litomyšl, 13, 4.
 Pecold Josef, Hořice, 29, 30, 1.
 Pecold Josef, Chrást, 31, 2.
 Pečenka Jan, Kornice, 24, 5; děkan v Čáslavi †.
 Pečenka Josef, Řidky, 44, 5; farář v Dol. Oujezdě † 1890.
 Pecháček František, Hlinsko, 30, 1; děkan †.
 Pek Emanuel, Poděbrady, 31, 2.
 Pekárek Josef, Lomnice, 40, 1; děkan a vikář v Hroch. Týnci.
 Peldrian František, Chlumec, 07, 8.
 Pelikán Antonín, Vys. Mýto, 44, 5; c. k. soudní adjunkt †.
 Pelikán František, Týniště, 10, 11; arcijahen v Hradci Král. †.
 Pelikán František, Sezemice, 12, 3.
 Pelikán František, Žleby, 26, 7.
 Pelikán Jan, Vamberk, 21, 2; kněz.
 Pelikán Josef, Hradec Král., 12.
 Pelikán Václav, Hořice. 35.
 Pelz František, Litomyšl, 39, 40, 1; ředitel výpom. úřadů ve výsl.,
 † v Litomyšli 1894.
 Pelz Josef, Litomyšl, 32; piarista, † 1855.
 Pelz Karel, Ohaveč. 13.
 Penka Ignác, Zábřeh (Mor.), 10, 11.
 Penka Ignác, Kunčina " 28.
 Penkl Ignác, Mor. Třebová, 20.
 Pernikář Karel, Lanškroun, 29.
 Persch Antonín, Jevíčko, 28.
 Perske Bartoloměj, Marklovice (Slez.). 07.
 Peřina Josef, Nový Bydžov, 29, 30; arcijahen, vikář v Kutné Hoře †.
 Pešina Václav, Kostelec, 15, 6, 7.
 Peška Alois, Opatov, 29, 30.
 Peška Bedřich, Ústí n. Orl., 39.
 Peška František, Lačnov, 18, 9.

- Peška Jan, Lačnov, 05, 6.
 Peterka Karel, Hroch. Týnec, 49.
 Petráň Emanuel, Krucemburk. 31, 2, 3.
 Petráň Josef. Řestoky. 23, 4; farář v Sezemicích †.
 Petrů Václav, Nové Hradky, 12, 3.
 Petrus Jan, Skuteč, 28, 9; c. k. nadporučík †.
 Petrus Josef, „ 22, 3; kapucín † 1864.
 Petter Antonín, Litomyšl. 33; účetní na Rychmburce †.
 Petter Josef, „ 24, 5; soukromník †.
 Pětník Josef, Čes. Třebová, 17, 8.
 Pfeifer Jan, Stašov, 45, 6.
 Pfeifer Josef, Jičín, 40.
 Pfeiffer Gotthard, Ml. Boleslav, 26.
 Pfitzner Benedikt, Červená Voda (Slez.), 26.
 Pfleger de Lindenfeld Ant., Hirschheid (Něm.). 12.
 Pfleger Antonín, Kopidlno, 31.
 Pflug Karel, Mohuč (Hessy), 49.
 Philip Jan, Jablonné, 28.
 Philipp Jan, Albrechtice, 08, 9.
 Philipp Josef, „ 12; farář †.
 Philipp Josef, Jamné, 29, 30, 1.
 Pícek Jan, Popovice, 44, 5.
 Pícek Josef, Zámezí, 17.
 Píč František, Litomyšl, 22; c. k. berní kontrolor †.
 Pietsch Karel, Pacov, 27, 8.
 Píffl Alois, Lanškroun, 28, 9.
 Píffl Alois, „ 48.
 Píffl Emanuel, „ 25.
 Píffl František, „ 23, 4; farář v Květné †.
 Píffl Ludvík, „ 45, 6; c. k. berní inspektor ve Vidni †.
 Píffl Vincenc, „ 43, 4; c. k. vrchní policejní komisař v Praze.
 Pífl Antonín, „ 25, 6.
 Píkl Ferdinand, Ouřinoves, 45, 6.
 Pilař Václav, Hradiško, 45, 6; děkan v Zděchovicích † 1891.
 Pilz Josef, Deštná, 48, 9.
 Pinčka Tadyáš, Karle, 21, 2.
 Pinka Jan, Častolovice, 22, 3.
 Pinkrt Josef, Ml. Boleslav, 28, 9.
 Pippich Jan, Čáslav, 43, 4.
 Pír Jan, Litomyšl, 06, 7.
 Pira Antonín, Týniště, 17, 8.
 Pírk Antonín, Ústí n. Orl., 06, 7.
 Pírk Jan, Lanškroun, 25, 6.
 Pírk Josef, „ 28.
 Pírk Josef, Litomyšl, 38, 9.
 Pírk Leander, „ 41, 2; piarista †.
 Pírk Václav, Ústí n. Orl., 27, 8.
 Pírko Josef, Štěpánovsko, 40, 1.
 Pírxhofer Jan, Bohdaneč 28, 30.
 Pisariček Josef, Ústí n. Orl., 19.

- Pischel Antonín, Kačerov, 11, 2.
 Pischely Josef, Litomyšl, 18, 9.
 Pischkitl Josef, Příbor (Mor.), 28, 9.
 Pischl Josef, Habrová, 41, 2.
 Piskáč František, Hradiště, 24.
 Pitra Josef, Ostrov, 30, 1; děkan v Sedlci † 1891.
 Pitman Josef, Vranová 45, 6; farář v Kunvaldě †.
 Pitsch Václav, Bělá, 25.
 Pitter Josef, Třebechovice, 08, 9.
 Pivec Libor, Rychnov, 48.
 Pixa Václav, Třebechovice, 09, 10.
 Plachetka František, Žampach, 17, 8.
 Plachetka František, Meziříč Vel. (Mor.), 38.
 Plachetka Ignác, Žampach, 19, 20.
 Plautzar František, Polička, 28, 9.
 Plašil Augustin, Týniště, 41, 2.
 Plessel Josef, Javornice, 10, 11.
 Plch Jan, Sedlitzky, 42, 3, 4; magistr. rada v Praze †.
 Plištil Josef, Javornice, 28, 9.
 Plítek Václav, Trstenice, 44, 5.
 Pluhař Josef, Žďár (Mor.), 04.
 Pluhař Karel, Jičín, 31, 2.
 Pluhař Klement, Němčí, 41, 2; prof. piar. † 1866.
 Pock Ferdinand, Most, 38, 9.
 Podhajský Antonín, Litomyšl, 06.
 Podhajský František, Vys. Mýto, 05, 6.
 Podhajský František, Chrudim, 31, 2.
 Podhajský Jan, Člupek, 48, 9.
 Podhajský Josef, Vys. Mýto, 08; generalmajor z „Kaschauberka.“
 Podhajský Ludvík, Litomyšl, 36, 7; c. k. notář †.
 Podhajský Václav, Žamberk, 49.
 Podolník František, Třebechovice, 14, 5.
 Podolník Josef, 25, 6.
 Podolský Matěj, Solec 46, 7.
 Podrazil Josef, Hradec Král., 24.
 Podroužek Josef, Chrást, 29.
 Podstatský-Lichtenstein hrabě Adolf, Videň, 23; c. k. komoří,
 komendor řádu maltežského.
 Podstatský-Lichtenstein hrabě Gustav, Videň, 23; c. k. komoří,
 velkostatkář.
 Podstranský Josef, Rychnov, 34, 5; bisk. notář v Kutné Hoře
 † 1893.
 Pohl Alois, Doupov, 44.
 Pohl František, Hertwigswald (Slaz.), 16, 7.
 Pohley Antonín, Broumov, 20, 1, 2; farář ve Vlčicích †.
 Pohley Ludvík, 22, 3.
 Pohley Vilém, 24, 5.
 Pohledal Jan, Černovír (Mor.), 27, 8, 9.
 Pohorelý Josef, Kutná Hora, 30, 1; farář v Nové Vsi † 1887.
 Pochobradský Jan, Chrudim, 15.

- Pokorný Alexander, Beroun, 13, 4.
 Pokorný Alois, Hradec Král., 33, 4.
 Pokorný Antonín, Chrudim, 17, 8.
 Pokorný Antonín, Praha, 46, 7.
 Pokorný Ferdinand, Nová Ulice (Mor.), 41, 2.
 Pokorný František, Bohdaneč, 04, 5; děkan v Holohlavech †.
 Pokorný František, Zistersdorf (Rak.), 33, 4.
 Pokorný Prokop, Chrudim, 04.
 Poláček Adolf, Jičín, 44.
 Poláček Josef, Hlína, 28, 9.
 Polach František, Úsov (Mor.), 25, 6.
 Polák František, Lažany, 35.
 Polák Josef, Náchodsko, 45, 6; farář v Lošanech †.
 Polanský František, Skuteč, 14; farář v Černé Hoře † 1872.
 Polásek Jan, Příbor (Mor.), 27.
 Pold Karel, Bučovice (Mor.), 37, 8.
 Poldauf Martin, Čes. Třebová, 37, 8.
 Polivka František, Sedlístě, 19, 20.
 Polivka Václav, Polička, 24.
 Pollak Josef, Lanškroun, 25, 6.
 Polnický Agapit, Bystřice (Mor.), 44, 5.
 Polz František, Heřmanice, 12, 3.
 Ponetz Antonín, Hradec Král., 07, 8.
 Ponocný Jan, Dobrá Voda, 24, 5.
 Popler Adolf, Lanškroun, 49.
 Popler Jan, " 34, 5; JUDr. ve Vys. Mýtě. †;
 Popp Josef, Polouvsí (Mor.), 39, 40, 1.
 Posadovský František, Hradec Král., 33, 4; farář v Hněvkovicích †.
 Posadovský Vilém, " 45, 6.
 Pospíšil Antonín, Peřimov, 47, 8.
 Pospíšil Bohuslav, Hradec Král., 41, 2.
 Pospíšil František, Čes. Třebová, 12, 3.
 Pospíšil Jan, Němčice, 11, 2.
 Pospíšil Jan, Nov. Bydžov, 25, 6.
 Pospíšil Jan, Prusy Něm. (Mor.), 30.
 Pospíšil Josef, Biskupice, 39, 40, 1.
 Pospíšil Tomáš, Chválkovice, 28, 9.
 Possner Jan, Střeziměřice, 30, 1, 2.
 Postler Josef, Rychnov, 30, 1.
 Potěhník Alois, Bohousov, 48, 9; farář v Častolovicích.
 Povolný Josef, Horky, 26.
 Prade Antonín, Einsiedel, 25, 6.
 Prasek Petr, Štramberk (Mor.), 27, 8.
 Prašinger Eduard, Nov. Hradec Král., 46, 7; monsignore, kap. děkan, gen. vikář v Hradci Král.
 Pražan Josef, Hlinsko, 07.
 Prediger Jan, Žel. Brod, 24.
 Preisenhammer Jan, Nový Jičín (Mor.), 28, 9.

- Preis František, Rejhartice (Mor.), 45.
 Preissler Filip, Praha, 36.
 Preyssler Michal, Příkré, 24, 5.
 Přchal Ignác, Lipnice, 29, 30.
 Priol František, Litomyšl, 44, 5, 6; farář †.
 Probošt Augustin, Trebechovice, 39.
 Procházka Antonín, Žamberk, 08, 9.
 Procházka Augustin, Rychnov, 44, 5.
 Procházka František, Nová Paka, 15, 6.
 Procházka František, Kostelec n. Orli., 26, 7.
 Procházka František, Řepčice, 3.
 Procházka František, Vamberk, 49.
 Procházka Josef, Rychnov, 14, 5.
 Procházka Josef, Ronov, 28, 9, 30.
 Procházka Václav, Ostroměř, 15, 6.
 Prokeš František, Luže, 08, 9.
 Prokeš Jiří, Trebechovice, 33.
 Prokeš Josef, Luže, 08, 9.
 Prokeš Martin, „ 08, 9, 10.
 Prokeš Tomáš, Trebechovice, 06.
 Prokop Alois, Hlinsko, 30, 2.
 Prokop František, Trebechovice, 30, 1.
 Prokop Jan, Jičín, 05, 6.
 Prokop Josef, Oujezd, 12, 3.
 Prokopec Jan, Výprachtice, 25, 6.
 Prokš Jan, Březová (Mor.), 09.
 Prorok Josef, Mor. Třebová, 40, 1; konsist. rada, děkan v Novém Jičíně †.
 Prosig František, Morava Vel. (Mor.), 39, 40, 1; curat. v Hoflenci †.
 Pross František, Nová Ves, 45.
 Prosser Benedikt, Boršov (Mor.), 25, 6.
 Prosser Jan, Zábřeh „ 20.
 Prousek František, Držkov, 38, 9.
 Provazník Václav, Holice, 43, 4; premonstrat na Strahově.
 Prox Arnošt, Litomyšl, 08, 9.
 Prückner Martin, Ostrov, 49.
 Prudič František, Choceň, 16, 7.
 Prudič František, „ 31.
 Prudič Jan, Běstovice, 49; c. k. berní úředník †.
 Prudič Václav, Choceň, 28, 9.
 Prusenovský Jan, Holešov (Mor.), 44, 5, 6.
 Pruška Antonín, Bystré, 09, 10.
 Přerovský Jan, Ledec, 38, 9; farář v Janovicích †.
 Přerovský Jan, Čáslav, 46, 7.
 Přibyl Jan, Vraclav, 39, 40, 1.
 Příhoda Jan, Chrudim, 12, 3.
 Příhoda Rudolf, Tvarožná (Mor.), 40, 1.
 Ptáček Josef, Výprachtice, 22, 3.
 Ptáček Tadyáš, Domamyslice (Mor.), 25, 6.
 Ptáček Tadyáš, Výprachtice, 26.

Pták Josef, Hláška, 37, 8.
 Pudil Václav, Litomyšl, 38, 9; c. k. listovní †.
 Pupeček František, Polička, 17.
 Pupeček Ladislav, „ 12, 3.
 Purkyně Jan (Silverius), Libochovice, 07; prof. fysiologie † 1869.
 Pýcha Filip, Oldřich, 48.
 Pýcha Václav, Chotětov, 41, 2, 3; magistr. kancelista v Praze †.
 Pychna František, Tatenice (Mor.), 46, 7.
 Pýro Alois, Litomyšl, 45, 6; děkan v Hadresu (Dol. Rak.)
 Pýro František, „ 43, 4, 5.
 Pýro Josef, „ 23, 4.

Quaiser František, Bílina, 39, 40.
Quitenský Ignác, Litomyšl, 18, 9.

Raab František, Morava Mal. (Slez.), 37, 8.
Raab Karel, Budějovice, 30.
Raab Václav, Třeběchovice, 14, 5.
Rabas Josef, Radim, 39, 40; c. k. policejní rada ve výsl. v Praze.
Racek Josef, Litomyšl, 26, 7.
Rada Josef, Vesce, 46.
Radda František, Chrudim, 30, 1.
Radda Jan, Hradec Král., 41.
Radecký Emanuel, Olešnice, 32, 3, 4.
Radešínský František, Rychnov, 06, 7.
Radešínský František, „ 37.
Radouš Václav, Ostřešany, 49.
Rafael Antonín, Žamberk, 46, 7; kněz †.
Raiman Dominik, Hořice, 41, 2; farář v Uhelné Příbrami †.
Rain František, Golčův Jeníkov, 48.
Rambousek Josef, Čes. Třebová, 37.
Rambousek Václav, „ 30, 1.
Ramert Josef, Květin (Mor.), 32, 3.
Rameš Václav, Hradec Král., 08.
Rang Antonín, Hradec Král., 07.
Rašek František, Rychnov, 49.
Rašek Ignác, Třeběchovice, 03, 4.
Rašek Josef, Rychnov, 09, 10.
Rašek Josef ml., „ 09, 10.
Rašín František, Nechanice, 41, 2, 3.
Rašín Jan, Rychnov, 33, 4.
Rautenkranc Jan, Hradec Král., 07, 8.
Rautenkranz Jan, Náchod, 19, 20.
Reif Ignác, Dětřichov, 43, 4; kaplan ve Vídni †.
Reich Felician, Hranice (Mor.), 30.
Reichel Jan, Kostomlaty, 32.
Reichelt Emanuel, Petrovice, 36, 7.
Reichelt Vilém, „ 37, 8.
Reichenbach Adolf, Trutnov, 26, 7.
Reim Jan, Javornice, 37, 8, 9.

- Reim Josef, Javornice 19, 20.
 Reiman František, Hořice, 18—21.
 Reiman Josef, Hradec Král., 20.
 Reiman Václav, Hořice, 08, 9.
 Reinitz de Ehrenheims, Chrást, 12, 3.
 Reithárek František, Hradec Král., 26.
 Reithárek Jan, Nový Bydžov, 31, 2.
 Rekirsch Josef, Komárov, 09.
 Remeš František, Nové Hradky, 49.
 Renner Josef, Hradec Král., 05, 6.
 Ressler Václav, Mladějov (Mor.), 13, 4.
 Rettig Josef, Ústí n. Orli., 39, 40; piarista.
 Reuter František, Lipka Hor., 15, 6.
 Rezek Václav, Holohlavy, 37, 8; farář v Borovnici † 1890.
 Ricker Jan, Zacléř, 10, 1.
 Riedl Antonín, Jaroměř, 38, 9, 40.
 Riedl Josef, Janovice, 17.
 Riedl Josef, Snět, 43, 4.
 Riegel Antonín, Rychnov, 43.
 Rieger Ignác, Rymařov (Mor.), 44, 5.
 Riegl Ignác, Choceň, 48.
 Ries František, Dobruška, 30, 1.
 de Riesenfeld Ferdinand, Litomyšl, 13.
 Riesner Emanuel, Telecí, 25, 6.
 Riess Ignác, Lanškroun, 39; mydlář a městský rada v Lanškrouně †.
 Riess Jiří, Petrovice, 25, 6.
 Richling František, Pacov, 12, 3.
 Richter Eduard, Engelsberg, 48.
 Richter Ferdinand, Budišov (Mor.), 22.
 Richter František, Pelhřimov, 29, 30; děkan v Předhradí † 1887.
 Richter Ignác, Trutnov, 26, 7.
 Richter Jan, Židlochovice (Mor.), 29, 30.
 Richter Josef, Schwarzenthal, 12, 3.
 Richter Josef, Rychnov (Mor.), 16, 7.
 Richter Josef, Mor. Třebová, 41, 2.
 Richter Josef, Ml. Boleslav, 49; vrchní inženýr c. k. státní dráhy
 ve výsl. ve Vídni.
 Richter Leopold, Sezemice, 40, 1; farář v Běronici †.
 Richter Mikuláš, Sobkovice, 49.
 Richter Theodor, Zlatník, 36.
 Richter Václav, Náchod, 35.
 Riml Tomáš, Příbor (Mor.), 27.
 Ringer Bohumír, Zdoňov, 33, 4.
 Rischke David, Huzová Něm. (Mor.), 27.
 Riss Caesarius, Strážnice „ 36, 7; piarista.
 Rittmann Alexander, Mor. Třebová, 45, 6.
 Rob Jan, Rychnov, 48.
 Rödler Prokop, Hořepník, 07, 8.
 Roedl Antonín, Hradec Král., 10, 1.
 Roesler Alois, „ „ 03, 4.

- Roessler Václav, Čes. Třebová, 10, 1.
 Roháč Josef, Louny, 18.
 Rochlena Jiří, Blešno, 14, 5.
 Rojek Antonín, Litomyšl, 21, 2; děkan a vikář v N. Městě, spisovatel † 1877.
 Rojek Ignác, Častolovice, 14, 5.
 Roleček František, Solnice, 45, 6; úředník zemské účtárny dolno-rak. ve výsl. ve Vídni.
 Rolitschek Josef, Koldštejn (Mor.), 41, 2.
 Roll Jan, Rychnov, 19, 20, 1.
 Roller Alois, Zábřeh (Mor.), 04.
 Roller Bedřich, Kopec, 31, 2.
 Roller Ignác, Damník, 08, 9.
 Roller Jan, Libchava, 27, 8.
 Roller Jan, Damník, 45, 6; generalní inspektor státní dráhy ve Vídni.
 Roller Jindřich, Kopec, 29, 30.
 Roller Václav, Damník, 20.
 Römer Jan, Lukavice (Mor.), 31, 2.
 Ropert Josef, Hluboká, 18, 9.
 Rosa Qualbert, Litomyšl, 33, 4.
 Rosenberg Josef, Jablonec 28, 9.
 Rosenberger František, Lichkov, 29, 30, 1.
 Rössler Antonín, Stranice, 47.
 Rössler Emanuel, Janovice, 30, 1.
 Rössler František, Mor. Třebová, 44, 5, 6.
 Rössler Josef, " " 42.
 Rosý Kazimír, Vyškov (Mor.), 08.
 Rösler František, Jablonné, 25, 6.
 Roštlapil Adolf, Kostelec, 45, 6.
 Roštlapil Antonín, " 31, 2; benediktin na Bílé Hoře †.
 Roštlapil Filip, " 16, 7.
 Roštlapil Jakub, " 18, 9.
 Roštlapil Josef, " 11, 2.
 Roštlapil Josef, " 29, 30; děkan v Opočně, spisovatel † 1888.
 Roštlapil Václav, " 34, 5; c. k. vojen. farář.
 Rothhansel Antonín, Rychnov, 29, 30.
 Rothhansel Jan, " 29, 30.
 Rothhansel Josef, " 25, 6.
 Rotta Ferdinand, Vokšice, 44, 5.
 Rotter František, Heraltice (Mor.), 45, 6.
 Roubal Arnošt, Lanškroun, 30, 1.
 Roubal Dominik, Nový Hrádek, 07.
 Roubal Josef, Mikulovice, 42.
 Roubal Vincenc, Petrovice, 15, 6.
 Rousek František, Hořice, 04.
 Roušavý František, Dubí, 48.
 Rozlílek Jan, Sv. Jiří, 42, 3.
 Roztočil Gustav, Pardubice, 42, 3.

- Rožek Jan, Sedliště Kamené, 47, 8; c. k. zemský školní inspektor
ve výsl. v Hradci Štýrském.
- Rubáček Josef, Maršov, 37.
- Rudl Josef, Kostelec, 14, 5.
- Ruff Karel, Bellye (Uhry), 34, 5.
- Ruffer Antonín, Javorník, 21, 2.
- Rulz Šebestian, Boseň, 31, 2; prof. piarist. v Příboře.
- Ruml Alois, Sobšice, 25, 6.
- Rumler František, Hostinné, 10.
- Rust Vilém, Hostice (Slez.), 36.
- Rušil Jan, Obědné (Mor.), 33, 4.
- Růžicka František, Týniště, 11, 2.
- Růžicka František, Třebechovice, 16.
- Růžicka František, Heřm. Městec, 27, 8.
- Růžicka Josef, Litomyšl, 13.
- Růžicka Karel, Týniště, 45, 6; farář v Dol. Královicích.
- Rybička Antonín, Skuteč, 33, 4; c. k. rada vrch. soudu, spisovatel
ve Vídni.
- Rybička Josef, Hlinsko, 11, 2.
- Rybička Josef, Čes. Třebová, 15, 6.
- Rybička Matěj, Hlinsko, 28, 9; farář v Červ. Janovicích †.
- Rybyšár Antonín, Semín, 04, 5.
- Rychlík Josef, Holice, 40, 1.
- Rychtera Václav, Hořice, 20, 1.
- Rypka Antonín, Ustí n. Orli., 27, 8.
- Rypka Josef, Litomyšl, 18, 9; účetní rada † 1892.
- Rysánek Leopold, Jeníkov Větrný, 30, 1.
- Řehák Antonín, Třebechovice, 10, 1.
- Řehák Antonín, " 26.
- Řehák František, Heřmanice, 10, 1.
- Řehák Jan, Čáslavky, 13, 4.
- Řehák Josef, Jaroměř, 11, 2.
- Řehák Josef, Třebechovice, 28, 9.
- Řehák Josef, Horka, 31, 3.
- Řehák Josef, Radovesice, 48.
- Řehounek Josef, Urbanice, 27, 8, 9.
- Řezáč Alois, Chotusice, 26, 7.
- Řezníček Celestin, Skalice, 29.
- Řezníček Josef, Batňovice, 41, 2.
- Řiha František, Jablonec, 17, 8; farář † 1892.
- Řiha František, Opočno, 30, 1.
- Řiha Ignác, Pardubice, 33, 4, 5; farář v Kaňku † 1888.
- Řiha Václav, Hrušová, 32, 3.
- Řiha Václav, Železnice, 41, 2; c. k. finanční kommissař na odp.
v Žižkově.
- Římek Ferdinand, Studnice, 47; farář v Morašicích † 1887.
- Římek František, Libáň, 17.
- Římek Václav, " 12, 3.
- Řípa Václav, Řívno, 39—42.

- Saar Jan**, Hradec Král., 23, 4; praem. prof. v Nēm. Brodě.
Sagasser Antonín, Pardubice, 08, 9.
Sagner Alexander, Tannendorf, 34, 5.
Sacher Josef, Lappersdorf, 48, 9; farář ve Žďáře.
Sacher Kliment, Kačerov, 43, 4; kaplan v Hněvčevsi †.
Sacher Zikmund, Lappersdorf, 48, 9.
Saiček Ignác, Svinov (Mor.), 35, 6.
Sál Antonín, Jičín, 06, 7.
Salášek František, Radim, 06, 7.
Salášek Jan, „ 19, 20.
Salát Jan, Rychnov, 30, 1.
Sallaba Rudolf, Brandýs, 45.
Samek Josef, Přepychy, 46, 7.
Samohrd Filip, Miletín, 45.
Sander Karel, Polička, 28.
Sasík Florenc, Zábřeh (Mor.), 10, 1.
Sauer Josef, Nēm. Brod, 07, 8.
Sauter Antonín, Litomyšl, 05, 6; mag. sekretář v Litomyšli †.
Savost Václav, Olomouc (Mor.), 36.
Sax Antonín, Broumov, 14.
Sax Antonín, „ 42, 3; farář ve Vítkovicích † 1889.
Sax František, „ 12, 3; farář †.
Sax František, „ 49.
Sax Gothard, Javorník (Slez.), 30, 1, 2.
Sax Vavřinec, Litomyšl, 47, 8, 9; lékárník †.
Sbořil Antonín, Lipník (Mor.), 37.
Sedláček František, Zlomnice (Polsko), 19, 20; c. k. okresní soudce ve výsl.
Sedláček Václav, Sedlště, 04, 5.
Sedláček Viktorin, Přelouč, 05, 6.
Sedlák Josef, Řestoky, 38, 9.
Sedlák Vincenc, Ludvíkov (Mor.), 48, 9.
Sedlický Eduard, Jimramov „ 47, 8.
Sedliský Ludvík, Polička, 08, 9, 10.
Sedmik Jan, Rychnov, 45, 6.
Seemann Josef, Litomyšl, 40, 1; františkán ve Slaném.
Sehnal František, Nová Ves. dol., 43, 4, 5.
Seidl Jan, Karle, 49.
Seidl Jan, Srbská Vysoká, 29, 30.
Seidl Jan, Pěkov, 37, 8.
Seidl Josef, Brusnice Nēm., 20, 1; kanovník čest. †.
Seidl Josef, Josefov, 22, 3.
Seidl Moric, Čermná, 17, 8.
Seidl Theodor, Lanškroun, 46, 7.
Seifert Antonín, Lipka Dol., 15, 6.
Seifert František, Moravičany, 40, 1.
Seifert Jan, Nēm. Brod, 44.
Seifert Leopold, Vidná (Slez.), 27.
Seipel František, Chrást, 07, 8.
Seisser Jan, Hořice, 21, 2.

- Sejkora Ignác, Kostelec n. Orli., 29, 30.
 Sejkora Josef, " 04, 5; děkan †.
 Sejkora Kristian, Litomyšl, 09, 10.
 Selichar Václav, Solnice, 31, 2, 3.
 Selichar Václav, Habrová, 42, 3, 4.
 Selisko Erantišek, Hradiště Chustníkovo, 26, 7; děkan ve Zdo-
 nově † 1889.
 Semann Karel, Litomyšl, 05, 6.
 Semerák Qualbert, Týniště, 45, 6; prof. v Prus. Slezsku.
 Semler Nivard, Herrenbaumgarten (Rak.), 27, 8.
 Semanský Josef, Pardubičky, 25.
 Serbousek František, Javornice, 29, 30, 1.
 Serbousek Josef, " 08, 9.
 Seyffert Tomáš, Viden, (Rak.), 49.
 Sháněl František, Chejstovice, 08, 9.
 Sháněl František, Kunštát, 27.
 Sháněl Jan, Chejstovice, 17, 8.
 Sháněl Matěj, " 17, 8.
 Shejbal Antonín, Kladruby, 09, 10, 1.
 Schaefferin Jan, Černá Hora (Mor.), 25, 6, 7.
 Schaffer Karel, Kumrovice, 25, 6.
 Scharfenberger Karel, Jaroměř, 13, 4; děkan v Bystrém †.
 Schattel Karel, Mor. Třebová, 40, 1.
 Schätz Ondřej, Litrbachy, 31, 2, 3, 5.
 Schauer František, Karle, 21, 2.
 Schauer František, Vys. Mýto, 26, 7; farář v Litrbasích †.
 Schauer Jan, " " 30, 1, 2; děkan v Těchoníně †.
 Schauer Vojtěch, " " 05, 6.
 Schaur František, Jičín, 08, 9.
 Scheber Angelus, Borotín, 09.
 Scheitz František, Rychnov, 32, 3.
 Scheitz František, Říčky, 43, 4, 5.
 Schelter Remedius, Chrudim, 26, 7.
 Scheppl Václav, Hradec Král., 45, 6.
 Schertler Klement, Řepová (Mor.), 21, 2.
 Scheuner Josef, Broumov, 14, 5.
 Schiffmann František, Litomyšl, 22, 3, 4.
 Schiffner Josef, Hradec Král., 05, 6.
 Schindlar Alois, Polička, 34.
 Schindler Matěj, Uh. Hradiště (Mor.), 35.
 Schinzel Josef, Rybník (Mor.), 25, 6.
 Schissel Antonín, Sv. Hippolit (Rak.), 24, 5.
 Schlegl František, Bělá Nová, 40, 1.
 Schleser Alois, Vrbno (Slez.), 40, 1; kněz řádu německého, spiritual
 v Braunseifenu v Slezsku.
 Schlesing Bedřich, Nový Jičín (Mor.), 29, 30.
 Schlesinger Benedikt, Orlička, 39, 40.
 Schlesinger František, Malá Skála, 47, 8; farář v Lužci.
 Schlesinger František, Orlička, 48.

- Schlesinger Vojtěch, Orlička, 46, 7.
 Schliemann Antonín, Kunštát, 43, 4, 5.
 Schliemann Josef, „ 27, 8; farář v Rybné Nēm. †.
 Schloesser Josef, Bystrá, 24, 5.
 Schlusche Bedřich, Spilendorf (Slez.), 24.
 Schmatera Alois, Mor. Třebová, 23, 4.
 Schmatera Josef, „ 23, 4.
 Schmatzer Ferdinand, Stránka (Mor.), 23, 4.
 Schmelzern Jindřich, Chrudim. 04, 5.
 Schmid Alois, Mor. Třebová, 31, 2; farář na odp. v Kyjově na Mor.
 Schmid František, Dětrichov, 06, 7.
 Schmid František, Třebovice, 21.
 Schmid František, Kamenná Hora, 27, 8.
 Schmid Josef, Žaclěr, 23, 4; farář v Semaníně †.
 Schmid Josef, Mor. Třebová. 19, 20, 1.
 Schmid Mikuláš, Polička, 24, 5; kanovník ve St. Boleslavi.
 Schnidel de Schmiden Jan, Chrudim, 03.
 Schmidt Josef, Králíky, 26, 7.
 Schmidt Rudolf, Šternberk (Mor.), 44, 5.
 Schmied Adam, Jelení, 17.
 Schmied Alois, Žaclěr, 37, 8.
 Schmied František, Stašov, 49; čest. kanovník, vikář ve Zdonově.
 Schmied Jan, „ 38, 9; farář v Knapovci † 1888.
 Schmied Leander, Stolzenhan, 06.
 Schmied Tadyáš, Mosty 37, 8.
 Schmiedt Jan, Lanškroun, 10, 1.
 Schmilauer František, Ml. Boleslav, 39.
 Schmit Antonín, Zakšín, 27, 8.
 Schmöger Jindřich, Litomyšl, 32, 3; rada c. k. zem. soudu †.
 Schmöger Karel, „ 31, 2; MDr. v Chrasti †.
 Schneeweiss Antonín, Rudné Dol (Mor.), 32; farář na odp. ve Slavkově.
 Schneider Antonín, Bukovina Vel., 25, 6.
 Schneider František, Karle, 34, 5.
 Schneider František, Chroustovice, 39, 40.
 Schneider František, Šumperk (Mor.), 40, 1.
 Schneider Jan, Třebechovice, 28, 9.
 Schneider Jan, Stanovice, 49; c. a k. setník ve výsl. ve Vídni † 1879.
 Schneider Josef, Dvůr Král., 11, 2.
 Schneider Josef, Krchleby (Mor.), 45, 6; farář v Nov. Ullersdorfě.
 Schneider Josef, Bělohrad, 49.
 Schneider Karel, Častolovice, 37.
 Schneider Matěj, Bukovany (Mor.), 30, 1, 2.
 Schneydar František, Čechy „ 23.
 Schnor František, Dřenice, 37, 8; farář na odp. v Nové Pace † 1892.
 Schober Ferdinand, Unčov (Mor.), 26, 7.
 Schöbl Alois, Lichkov, 40, 1, 2.
 Schodl Josef, Klein-Hadersdorf (Rak.), 44, 5.
 Schoeps Jan, Nový Bydžov, 11, 2.
 Schoffer Alois, Rychnov, 37, 9.
 Schoffer František, „ 26, 7.

- Schoffer František, Rychnov, 40, 1; kanovník v Hradci Král. †.
 Schoffer Jan, „ 29, 30.
 Schoffer Vincenc, „ 29, 30.
 Scholz Antonín, Skřínice, 24.
 Scholz Eduard, Janovice (Mor.), 31.
 Scholz Heribert, Šumperk „ 47.
 Scholz Jan, Sedloňov, 29.
 Scholz Josef, Červená Voda (Mor.), 25, 6.
 Scholz Josef, Králíky, 26.
 Scholz Josef, Mor. Třebové, 45.
 Scholz Kajetán, Šumperk (Mor.) 27, 8.
 Scholz Valerius, Broumov, 32, 3.
 Scholz Vilém, „ 26, 7, 30.
 Schöner Dominik, Rychnov, 16.
 Schönfeld Placid, Johannesberg (Slez.), 25.
 Schöny František, Val. Mezíříčí (Mor.), 41.
 Schöps Kazimír, Bruntál (Slez.), 28, 9.
 Schorfeil Karel, Johannesberg (Slez.), 34, 5.
 Schott František, Litovle (Mor.) 30, 1.
 Schrattenbach Jan, Mor. Třebová, 30, 1.
 Schreiber Emil, Broumov, 49.
 Schreiber Martin, Častolovice, 29, 30.
 Schreiber Václav, Sebranice, 23, 4.
 Schubert Anselm, Kunčina (Slez.), 08.
 Schubert Antonín, Hostinné, 09, 10.
 Schubert Antonín, Rosice, 45, 6.
 Schubert August, Zábřeh (Mor.), 18.
 Schubert Jar, Kunčina Ves, 12, 3.
 Schubert Jan, Javorník (Slez.), 26, 7.
 Schubert Jan, Úsov „ 42, 3, 4; farář v Bystřici pod
 Hostýnem.
 Schubert Jeroným, Vigantice (Mor.), 32.
 Schubert Josef, Hradec Král., 27.
 Schubert Karel, Javorník (Slez.), 30.
 Schubert Konrad, Frývaldov „ 39.
 Schubert Mansvet, Příbor (Mor.), 25.
 Schubert Tomáš, Kunčina Ves, 23, 4.
 Schubert Ferdinand, Staré Město (Mor.), 45, 6.
 Schulmeister Josef, Lodenice Něm. „ 34, 5.
 Schulz Albert, Něm. Brod, 46; kontrolor priv. c. k. státní dráhy na
 odp. v Chrudimi.
 Schulz Josef, Sviněšany, 27; kněz †.
 Schulz Quido, Přibislav, 48; JUC. soukromník v Rumburku.
 Schust Josef, Černilov, 48, 9.
 Schuster František, Svitavy (Mor.), 26, 7.
 Schwab Josef, Vys. Mýto, 15, 6.
 Schwäbisch Moric, Mikulov (Mor.), 48.
 Schwank Daniel, Šumperk „ 44, 5.
 Schwarz Jan, Svitavy, „ 32.
 Schwarz Karel, Rychmburk, 45, 6.

- Schwarz Václav, Chotěbudice, 39, 40.
 Schwarzer Karel, Mohelnice (Mor.), 11.
 Schwedisch Jakub, Mor. Třebová, 12.
 Schweigel Josef, " 24, 5.
 Schweiner, Konstantin, Mor. Třebová, 25, 6.
 Schweiner Jan, " 11, 2, 3.
 Schwenzner Václav, Kutná Hora, 05, 6.
 Schwertner František, Wittig, 46; farář na odp. v Chrastavě.
 Siegl Jan, Paseky, 22, 3.
 Siegl Antonin, Jelení, 20, 1.
 Siegl Antonin, Příbor (Mor.), 37, 9.
 Siegl Christ., " " 27, 8.
 Siegl Jan, Šumperk " 36.
 Siegl Theodor, Jiřice, " 43.
 Siegl Václav, Šumperk, " 23, 4.
 Singr Josef, Luže, 40.
 Sirsch Josef, Domašov (Mor.), 36, 7, 8.
 Sirůček František, Smřice, 37, 8.
 Sischka František, Jedlová, 46; jako studující zemřel r. 1846.
 Sitta Karel, Holohlavy, 28.
 Skácel Jan, Kladky (Mor.), 22, 3.
 Skadlický Josef, Cerekvice, 32.
 Skála August, Litomyšl, 08.
 Skála František, Zájedec, 49.
 Skalda Gustav, Jihlava, (Mor.), 49.
 Skalda Jiří, Třebechovice, 16, 7.
 Skalda Josef, " 14, 5.
 Skalický František, Dobrouč, 43.
 Skalický Jan, Výprachtice, 44, 5; vikář, farář v Oujezdě.
 Skalický Josef, " 26, 7; farář †.
 Skalický Karel, Jablonné, 11.
 Sklenář František, Uhersko, 06, 7.
 Skluna Jiří, Litomyšl, 11, 2.
 Skokan Antonín, Kolín Starý, 46; farář v Týništi †.
 Skřebský Josef, Loučka Studená (Mor.), 42, 3. Emer. farář v Dolněmči.
 Skřivánek Jiří, Ústí n. Or., 45, 6; farář v Kosové Hoře.
 Skřivánek Josef, Litomyšl, 18, 9.
 Skyba Josef, Holešov (Mor.), 40, 1; arcikněz v Ustroni ve Slezsku.
 Slabý Josef, Ješetice, 28, 9.
 Sládek Jan, Příbor (Mor.), 24, 5.
 Sládek Josef, Chleny, 31, 2.
 Sláma František, Bělohrad, 17.
 Sláma Ignác, Šternberk (Mor.), 27, 8.
 Slanař Maxmilian, Jičín, 29, 30.
 Slanina Josef, Rybná Ném., 24, 5; farář v Cuslavi †.
 Slaviček Antonín, Brno (Mor.), 06.
 Slavík Antonín, Litomyšl, 26, 7; farář v Morašicích †.
 Slavík Bernard, Dobrá Voda, 43; úředník finanční.
 Slavík Eustach, Litomyšl, 17, 8; farář v Oujezdě †.
 Slavík Jan, Trojovice, 12, 3; farář v Lipnici †.
 Slavík Jan, Chrudim, 16, 7.

- Slavík Jan, Chacholice, 29—32.
 Slavík Jan, Bojanov, 45—8.
 Slavík Josef, Hradec Král., 25, 6.
 Sluka Jan, Bousov Hor., 21.
 Smekal Adolf, Kunčice (Mor.), 48, 9.
 Smetana Jan, Plotiště, 14.
 Smola Jan, Kamenice, 35, 6, 7; milosrdný bratr †.
 Smolík Josef, Bohdaneč, 25, 6.
 Smolík Josef, Chrudim, 25, 6.
 Smutek Jan, Vys. Mýto, 11, 2.
 Smutek Jan, " " 20, 1; Th. Dr. univ. prof., kanovník † 1883.
 Smutek Josef, " " 21, 2; farář †.
 Smutný Václav, Smřice, 31.
 Snětivý Vincenc, Bohdaneč, 11.
 Sobola Jan, Litomyšl, 06, 7.
 Sobota Václav, Bousov Horní, 21.
 Sobotka Jan, Trojovice, 38, 9, 40.
 Sobotka Josef, Řepníky, 18, 9.
 Sobotka Josef, " 19, 20.
 Sodomka Josef, Hlinsko, 09.
 Sochor Vilém, Chvalkovice, 33.
 Sokol Antonín, Rybná Něm., 27, 8.
 Sokol František, Chrudim, 06.
 Sokol Jan, Litomyšl, 05, 6.
 Sokol Jindřich, Hroch. Týnec, 09, 10.
 Sokolíček Jiří, Pardubice, 14, 5.
 Sommer Josef, Hostinné, 10.
 Sonnenberger Moric, Markovice, 45.
 Soukup Jan, Žalov, 31, 2, 3.
 Soukup Josef, Kundratice, 43, 4, 5.
 Soušek Josef, Kralice, 44, 5, 6.
 Soušek Václav, Hradec Král., 10, 1.
 Sova František, Litomyšl, 06, 7.
 Sovák Václav, Librantice, 18, 9; farář v Čibuzi †.
 Spáčil Jan, Bedihošť (Mor.), 28, 9, 30.
 Spačkovský František, Rychnov, 38, 40.
 Spaldák Josef, Bílá Voda, 26, 7.
 Spálený Antonín, Čáslav, 05, 6.
 Spálený Hugo, Kladruby, 46, 7, 8; c. k. auditor ve výsl. v Jičíně
 Spálený Jan, Kutná Hora, 32.
 Spengler Albert, Lukovec, 42, 3.
 Spengler František, " 42.
 Sperat Josef, Viden (Bak.), 26.
 Sperling Václav, Náchod, 16, 7, 8.
 Spička Antonín, Habrová, 45.
 Spiegel Antonín, Vys. Mýto, 24, 5.
 Spina František, Tachov, 47; jako kaplan v Bakově †.
 Spina Jan, " 24, 5.
 Spinlar Josef, Dobrouč, 42, 3.
 Spitzar Vilém, Bračice, 40.

- Spitzer Josef, Verneřovice, 43, 6; děkan ve Verneřovicích, † 1892.
 Spolz Qualbert, Benešov, 31.
 Sponer Antonín, Oujezd, 28, 9.
 Spouer Antonín, Staré Město (Mor.), 37, 8.
 Sporner Eduard, Dětiřov, 37, 8; rada c. k. zem. soudu.
 Sporner Ignác, Lanškroun, 25, 6.
 Sporner Jan, Křenová, 14.
 Spoust František, Rataje, 30.
 Sprinar Vincenc, Jičín, 35, 6.
 Spruček Tomáš, Hunčovice (Mor.), 46.
 Spurný Jan, Henneberg „ 40, 1; konsist. rada a farář v Moravské Ostravě †.
 Spurný Julian, Mosty, 28, 9.
 Srb Jan, Skýšice, 40, 1.
 Srba František, Stichovice (Mor.), 43.
 Srdinko František, Dvůr Král., 20, 1.
 Srdinko František, Kukleny, 47, 8; kanovník ve St. Boleslavi, spisovatel.
 Srdinko Mikuláš, Plotistě, 11, 2, 3.
 Sr eň Josef, Javorník, 16, 7.
 Stanka Josef, Karlovy Vary, 38.
 Stára Josef, Žamberk, 24, 5.
 Stárek Jan, Libchava, 16, 7, 8; Th. Dr. kanovník v Hradci Král. †.
 Starý František, Kozlov, 46, 7, 8; farář v Libchavě.
 Staschek Alexander, Kroměříž (Mor.), 34, 5.
 Staschek Jindřich, „ „ 31, 2.
 Staud Jan, Bohná, 25, 6.
 Stefan Josef, Hostinné, 09, 10.
 Stehlík Jan, Lanškroun, 25, 6.
 Stehno František, Ústí n. Orl. 49; c. k. vrchní fin. rada v Pešti, zem.
 Steiger Jan, Unčov (Mor.), 22.
 Stein Moric, Svitavy „ 25, 6.
 Steinblink Jan, Josefov, 22, 3.
 Steinbrecher Jan, Mor. Třebová, 42.
 Steindorfer Josef, Bratřejov (Mor.), 25.
 Steiner František, Čušice „ 28, 9, 30.
 Steinmann Emanuel, Opatov, 46, 7.
 Stejskal Antonín, Stětovice, 44, 5, 6.
 Stejskal Vojtěch, Něm. Brod, 07, 8.
 Steiss Josef, Greifendorf (Mor.), 07, 8.
 Stephan Antonín, Cukmantl (Slez.), 38, 9.
 Stephan František, Chmelík, 48; c. k. rada vrchního soudu zemského ve výsl. v Chrudimi.
 Steuer František, Sv. Kateřina, 26, 7.
 Stěpka Josef, Týniště, 41, 2.
 Stiehl Vincenc, Stašov, 30, 2.
 Stifter Josef, Jaroměř, 43, 4; děkan v Ostružně.
 Stinil Josef, Přelouč, 27.
 Stock Tadyáš, Brandýs, 34, 5.

- Stock Vincenc, Malešov, 27, 8.
 Stojan Václav, Něm. Brod, 32, 3.
 Stoklasa František, Kozojedy, 24, 5.
 Stolička František, Grygov (Mor.), 26, 7.
 Stolovský Alois, Solnice, 29, 30.
 Stolovský Jan, Hradec Král., 06.
 Stolovský Jan, Solnice, 21.
 Stolovský Vilém, Kyšperk, 47; c. k. odborní rada minist. vyuč. ve výslužbě.
 Stonner Rudolf, Sedlo, 43, 4; professor ve výsl. † v Olešnici.
 Storch František, Žiželice, 38, 9.
 Stoupa Antonín, Mladotice, 13, 4.
 Straka Václav, Chrudim, 06, 7.
 Stráník Ignác, Jaroměř, 06, 7.
 Stráník Jan, " 10.
 Stráník Josef, " 14.
 Stránský Adolf, Řetová Vel., 41, 2.
 Stránský Antonín, Litomyšl, 24, 5.
 Stránský František, Heřmanice Něm., 38, 9; farář ve výsl. ve Šlapánově.
 Stránský František, Nový Bydžov, 45.
 Stránský Jan, Ústí n. Orł., 29, 30, 1.
 Stránský Jan, Radkyně, 37, 8.
 Stránský Jiří, Řetová Vel., 19.
 Stránský Josef, Heřmanice Něm., 39, 40; farář v Körbru †.
 Stránský Václav, Dřevěnice, 08, 9; děkan v Černilově †.
 Strauss Roch, Mor. Třebová, 29, 30.
 Streit Ignác, Litomyšl, 24, 5; praesident c. k. vrch. soudu v Praze, baron †.
 Strejček Josef, Hradec Král., 27.
 Strnad Jan, Žampach, 03.
 Strnad Jan, Vys. Mýto, 07.
 Strnad Jan, Rychnov, 12, 3, 4.
 Strnad Jan, Lhota, 47, 8.
 Strnad Josef, Rychnov, 09.
 Strnad Josef, Vys. Mýto, 16, 7.
 Strnad Josef, Žampach, 16, 7.
 Strnad Josef, Dvořisko, 24, 5.
 Strnad Josef, Sedličky, 46.
 Strnad Václav, " 49; vrchní ranhojič.
 Strof Josef, Černikovice, 09.
 Strof Karel, Rychnov, 34, 5, 6.
 Strouhal Josef, Hluchov (Mor.), 29, 30.
 Štrasák Jan, Vys. Mýto, 44; jako studující zemřel.
 Štrasák Josef, " 27, 8; MDr. ve Vys. Mýtě †.
 Studený Rudolf, Lanškroun, 38, 9.
 Studnička Jan, Buštěhrady, 39.
 Stuchlík Josef, Dvůr. Král., 37, 8.
 Stuchlý Vincenc, Rosice, 33, 4.
 Stumpf Alois, Solnice, 35, 6, 7.

- Stumpf František, Broumov, 28, 9.
 Stumpf Josef, Solnice, 21; farář ve Chvojně †.
 Stuna Josef, Vys. Mýto, 07, 8.
 Stuna Václav, „ „ 15, 6.
 Sturm Vincenc, Mohelnice (Mor.), 42.
 Starma Josef, Nová Ves. Dol., 44, 5.
 Suchánek Antonín, Brandýs n. Orl., 22.
 Suchánek Antonín, Sopotnice, 26, 7.
 Suchánek Antonín, Solnice, 47, 8; rektor bisk. semináře v Hradci Král.
 Suchomel Antonín, Libchava, 29, 30.
 Suchý Jan, Jičín, 07, 8.
 Suk František, Vítov, 25, 6.
 Sulke Josef, Svitavy (Mor.), 44, 5.
 Sündermann Jan, Orlice Dol., 06, 7.
 Süß Ignác, Hlavkov, 38, 9.
 Süßer Matěj, Hilvaty, 07, 8.
 Sušický Antonín, Liblice, 33.
 Svatoš František, Hemže, 44, 5.
 Svatoš Vincenc, Lanškroun, 35, 6, 7.
 Svátý František, Ruprechtice, 41, 2.
 Světelský Jan, Rychnov, 06, 7.
 Svirák František, Polička, 38, 9; farář ve Skále †.
 Svoboda Antonín, Třebachovice, 17, 8.
 Svoboda Antonín „ „ 27, 8.
 Svoboda Antonín Vys. Mýto, 33, 4; děkan v Chomuticích † 1892.
 Svoboda Emanuel, Lysice (Mor.), 25.
 Svoboda Eusebius, Brno, 09.
 Svoboda František, Třebachovice, 18.
 Svoboda František, Vys. Mýto, 20.
 Svoboda František, Čes. Lípa, 25, 6.
 Svoboda František, Kněžmost, 33, 4.
 Svoboda František, Žerotín (Mor.), 38.
 Svoboda Ignác, Hradec Král., 13, 4.
 Svoboda Jan, Vys. Mýto, 04.
 Svoboda Jan, Litomyšl, 22, 3.
 Svoboda Jan, Žďár (Mor.), 25.
 Svoboda Jan, Leděč, 29, 30, 1.
 Svoboda Jiří, Třebachovice, 27, 8.
 Svoboda Josef, Heřm. Městec, 11.
 Svoboda Josef, Litomyšl, 46; c. k. notář v Židlochovicích †.
 Svoboda Karel, „ „ 45, 6; c. k. vrchní fin. rada ve výsl. ve Vídni.
 Svoboda Leopold, Skuteč, 43; z Fernova, c. k. místopředseda
 v Opavě, spisovatel † 1881.
 Svoboda Ludvík, Boskovice (Mor.), 27, 8.
 Svoboda Václav, Luže, 11, 2, 3.
 Svoboda Václav, Litomyšl, 21, 2.
 Svoboda Václav, Kněžmost, 25, 6.
 Svoboda Vincenc, Friedland, 16, 7.
 Svoboda Vincenc, Litomyšl, 24, 5.
 Sydon Jan, Solnice, 12; spisovatel, katecheta gymn. † 1868.

Sychra Jan, Ústí n. Orl., 31, 2.
 Synáček František, Rychnov, 27, 8.
 Synáček Martin, Dobruška, 04, 5.
 Syrový Antonín, Luže, 44.
 Syrový František, Choceň, 06, 7.
 Syrový František, Luže, 17, 8.
 Syrový František, Peklo, 19, 20.
 Syrový Václav, Litomyšl, 21.
 Syruček František, Nemošice, 12, 3.
 Syruček Jan, " 09, 10.
 Syruček Václav, Černá, 26, 7.
 Sytař Jan, Chrasť, 27.
 Syva Jan, Vys. Mýto, 27, 8.

Šabata František, Vrbice, 48, 9.
 Šabata Václav, Lípa, 43, 4; farář v Petrovicích †.
 Šádek Alois, Nová Paka, 11, 2.
 Šádek Jan, Lhota, 42, 3.
 Šádek Josef, Hradec Král., 31.
 Šafář František, Střelice (Mor.), 43—6.
 Šafařík František, Písek, 45.
 Šafránek František, Vamberk, 13.
 Šafránek Josef, Přelouč, 15, 6.
 Šafránek Josef, " 25, 6; farář v Žehuni †.
 Šandera Václav, Plotiště, 06.
 Šanta Antonín, Choceň, 37, 8; arcikněz v Litomyšli, spisovatel
 † 1887.
 Šebek Jan, Rychnov, 49; kontrolor zemské půjčovny v Brně.
 Šebele Jan, Husinec, 24, 5.
 Šebesta Mansvet, Lipník (Mor.), 30.
 Šeda František, Litomyšl, 13, 4.
 Šeda František, " 48, 9; ředitel státní čes. školy prům.
 v Praze.
 Šeda Ignác, Litomyšl, 27, 8.
 Šeda Jan, Kosořín, 47, 8; farář †.
 Šeda Josef, Litomyšl, 20, 1.
 Šeda Václav, Rybná Suchá, 21, 2.
 Šefelín Eduard, Měřice, 35.
 Šehelka Jan, Suchá (Slez.), 47.
 Šembera Alois, Vys. Mýto, 25; c. k. univ. professor, spisovatel † 1882.
 Šembera František, " 04, 5.
 Šembera Jan, Ústí n. Orl., 07, 8.
 Šembera Josef, " 27, 8.
 Šembera Karel, Praha, 47, 8; c. k. vrchní berní inspektor † v Ja-
 blonci 1878.
 Šembera Leopold, Čenkovice, 33, 4.
 Šenda Emanuel, Chrasť, 20, 1.
 Šesták František, Vyšehorí (Mor.), 42, 3; farář a děkan v Budišově
 na Moravě.
 Šimeček Josef, Příbor (Mor.), 26, 7.

- Šimek Antonín, Hronov, 42, 3.
 Šimek Antonín, Litomyšl, 42, 3; vojen. úředník †.
 Šimek Josef, Kalistě, 46, 8; farář v Zeměchách †.
 Šimek Petr, Buděcko (Mor.), 27, 8.
 Šimek Václav, Hořice, 08; děkan a vikář ve Skutči †.
 Šimek Václav, Holenice, 45, 6.
 Šindelelář Václav, Chomutice, 43—6; soukromník v Litomyšli †.
 Šinták Josef, Rychnov, 11, 2, 3.
 Šípek Josef, Hodov, 28, 9.
 Šír Ignác, Rochlice, 08, 9, 10.
 Šír Jan, Hradec Král., 19, 20.
 Šitina Jan, Černikovice, 17, 8.
 Škaloud František, Kostelec, 29, 30; děkan v Jablonci † 1889.
 Školník František, Dobřejov, 21, 2.
 Škop Jan, Domašín, 49.
 Škop Václav, Libchava, 20.
 Škroch Josef, Luže, 31, 2.
 Šlechta Antonín, Lomnice, 08.
 Šlechta Jan, Hradec Král. 13.
 Šlejiř Vojtěch, Pardubice, 03.
 Šlerka František, Polička, 25, 6.
 Šlesinger Alois, Orlice, 08.
 Šlesinger Vincenc, „ 10, 11.
 Šlosárek Blažej, Jaroměř, 13, 4.
 Šlosárek Josef, Zábřeh (Mor.), 25, 6.
 Šmída Josef, Náchod, 19, 20.
 Šmída Josef, Lipovka, 26, 7.
 Šmída Josef, Třebešov, 43, 4; farář v Dobrém †.
 Šmidra Bernard, Chlumek, 05, 6.
 Šmoranz Antonín, Olešnice, 11, 2.
 Šnapka Josef, Staré Hamry (Slez.), 36.
 Šolc František, Sobotka, 10, 1.
 Šolc František, Nová Paka, 44, 5; farář v Borohrádku †.
 Šolc Jan, Morava (Mor.), 20, 1, 2.
 Šolc Josef, Třebechovice, 10.
 Šolc Josef, Sobotka, 12, 3.
 Šolta Jan, Lhota, 45, 6.
 Šolta Josef, Košice, 46.
 Šolta Karel, Lab. Týnice, 32, 3; děkan v Bykani † 1891.
 Šoltys Karel, Vel. Jeřice, 41, 2.
 Šoupal Emanuel, Něm. Brod, 13, 4.
 Špaček Antonín, Ústí n. Orl., 26, 7.
 Špaček Filip, Dobruška, 05, 6.
 Špaček Jan, Dvůr. Král., 19, 20.
 Špalek August, Něm. Brod., 07, 8.
 Šrámek Antonín, Blížkovice (Mor.), 12.
 Šrámek František, Piletice, 28, 9.
 Šrámek Jan, Hradec Král., 05, 6.
 Šrámek Josef, Něm. Brod, 44, 5; spisovatel v Praze.
 Šrámek Václav, Hradec Král., 30, 1.

- Šrámek Václav, Litomyšl, 38, 9; c. k. auditor.
 Šrůtek Václav, Náchod, 27, 8.
 Štancel František, Vys. Mýto, 08, 9.
 Štandera Josef, Dobruška, 30, 1.
 Štandera Josef, Třebechovice, 32, 3.
 Štastný Antonín, Rataje, 26, 7.
 Štastný František, Býstě 43.
 Štastný Jan, Ném. Brod, 28.
 Štastný Josef, Dobřenice, 10, 1.
 Štěpán Augustin, Jesenice, 46, 7.
 Štěpán Václav, Nové Město, 14, 5.
 Štěpánek Antonín, Skuteč, 34, 5; kněz na odpoč. † 1849.
 Štěpánek František, Chrudim, 25, 6.
 Štěpánek František, Unčov (Mor.), 36, 7; c. k. notář v Nov. Městě.
 Štěpánek František, Lukavice, 48, 9.
 Štěpánek Jan, Vestec, 25.
 Štěpánek Josef, Chrudim, 08.
 Štěpánek Josef, Javornice, 29, 30.
 Štěpánek Josef, Unčov (Mor.), 39, 40.
 Štěpánek Vincenc, Pardubice, 07, 8.
 Štika Otto, Slané, 33, 4; prof. piar. v Kyjově.
 Štoviček, Josef, Chomutický, 41; c. k. gym. prof. ve výsl., rektor
 kolleje piar. v Ml. Boleslavi.
 Štursa Antonín, Litomyšl, 05, 6.
 Štursa František, Skuteč, 26, 7; farář †.
 Štursa František, Sedliště Vel., 33, 4; děkan a vikář v Rochlici † 1887.
 Štursa Jan, Litomyšl, 17, 8.
 Štusák Josef, „ 26; statkář.
 Šuda František, Nová Paka, 41, 2.
 Šule Václav, Litomyšl, 19, 20.
 Šupleta Vojtěch, Vys. Mýto, 13, 4.
 Šust Václav, Černilov, 32, 3; děkan v Josefově †.
 Šváb Dominik, Litomyšl, 22, 3.
 Švanderlík Jakub, Chrudim, 42, 3, 4.
 Švejda Václav, Korouhev, 45, 6; farář v Sudějově †.
 Táborský Josef, Benešov, 24, 5; kněz †.
 Taláček František, Rychnov, 24, 5.
 Talský František, Sedliště, 36, 7.
 Tamele Josef, Polička, 35.
 Tamele Vojtěch, „ 18, 9.
 Taraška Zefyrin, Heřmanice, 27, 8, 9.
 Tast František, Rausenstein (Mor.) 26, 7; praesident c. k. zem. soudu
 v Brně.
 Tast Jan, Rausenstein (Mor.), 19, 20.
 Tast Matěj, „ 12, 3.
 Täuber František, Borovnice, 47, 8.
 Tauer Jan, Litrbachy, 31, 2.
 Teichgraeber Josef, Bílá Voda, 08.
 Tekly Jan, Hořice, 19, 20; hospodářský ředitel v Lišni na Mor. † 1872.

- Tenta František, Vendolí (Mor.), 30, 1.
 Tepera František, Chrudim, 44, 5; farář v Slatině † 1883.
 Teplý Jan, Roveň, 47, 8.
 Tesař Jan, Lhota Oudrnická, 40.
 Tesař Jan, Kojetín, 47, 8; farář v Bojanově †.
 Těšínský František, Všeliby, 30, 1.
 Teuber Ludvík, Broumov, 28.
 Těhel Josef, Litomyšl, 27; c. k. berní kontrolor v Ústí † 1877.
 Theisinger František, Doubí, 26, 7.
 Thoma František, Damník, 31, 2.
 Thoma Jan, „ 21, 2, 3.
 Tichánek Josef, Ruprechtice, 36, 7.
 Tichý Alois, Valy, 28.
 Tichý Antonín, Polička, 06, 7.
 Tichý Bedřich, „ 32, 3.
 Tichý František, Hlínisko, 17, 8, 9.
 Tichý František, „ 46; c. k. berní ve výsl. v Kolině.
 Tichý Jan, Valy, 25, 6.
 Tichý Vojtěch, Něm. Brod, 07, 8.
 Tikal František, Perálec, 46.
 Tiroch Jan, Pardubice, 40, 1.
 Tischler Karel, Něm. Brod, 24, 5.
 Titl Jan, Kroměříž (Mor.), 04.
 Tlamsa Jan, Hluboká, 48.
 Tloušť Ignác, Jaroměř, 10, 1.
 Tluchoř Eduard, Pardubice, 31.
 Tluchoř Václav, „ 28, 9, 30.
 Tlustý Karel, Hlinsko, 05, 6.
 Toberný Antonín, Rokytnice, 32.
 Tobias Eduard, Pardubice, 28.
 Tobiášek Jan, Sopotnice, 30, 1.
 Tobiášek Josef, Slepotice, 09, 10.
 Tobisch František, Karle, 07, 8.
 Tobisch Tadyáš, „ 06.
 Tobolář Václav, Litomyšl, 33, 4; katecheta škol real. v Litomyšli †.
 Tobolka František, Dohalice, 18, 9.
 Toepner Karel, Zechovice, 03, 4.
 Tölk Josef, Broumov, 28.
 Toman Antonín, Litomyšl, 03, 4.
 Toman Ignác, Žamberk, 29.
 Toman Karel, Hradec Král., 48.
 Toman Václav, Černilov, 32, 3.
 Tomas Jan, Slemeno, 26, 7.
 Tomas Josef, „ 13, 4.
 Tomáš Antonín, Studenec, 47, 9; farář v Heřmanicích †.
 Tomáš Josef, „ 38, 9, 40.
 Tomášů František, Jičín, 32.
 Tomek Alois, Nové Město, 15, 6.
 Tomek Augustin, „ „ 22, 3.
 Tomek Jan, „ „ 07, 8.

- Tomek Mikuláš, Nekoř, 11; probošt u sv. Víta v Praze †.
 Tomek Václav, Nové Město, 15, 6; děkan v Chlumci †.
 Tomeš Josef, Zásada, 40, 1.
 Tomíšek František, Ml. Boleslav, 41, 2, 3; c. k. vojenský úředník v Teplici.
 Topek František, Skuteč, 41, 2; c. k. úředník v Temešváru † 1862.
 Topič Jeroným, Medvězi (Mor.), 06.
 Trampota Dominik, Jamné, 04.
 Traspe Jan, Branná, 27, 8; farář v Roztokách †.
 Trautfelder František, Vlčice, 32.
 Trautmann František, Broumov, 13, 4.
 Trávníček Florian, Litovle (Mor.), 39, 40.
 Trávníček František, Těhov, 28.
 Trávníček Václav, Polička, 15.
 Trčka Václav, Žamberk, 46.
 Treutler Jošet, Broumov, 32.
 Treytnar Antonín, Slatina, 39, 40; děkan a vikář v Chrásti † 1892.
 Trkal František, Choceň, 37—40; farář v Červ. Potoku †.
 Trnka František, Humpolec, 15, 6.
 Trnka František ml., „ 16.
 Trnka František, Korouhev, 26, 7.
 Trnka Gabriel, Dvůr Král., 10.
 Trnka Jan, Hradec Král., 37, 8, 9.
 Troesl Jan, Sanden (Rak.), 03.
 Trubáček František, Rychnov, 11.
 Truhlař Jan, Nové Hradky, 28, 9.
 Trunec Jan, Luže, 38, 9.
 Trunner Ignác, Polom, 48, 9.
 Trunner Theofil, Trnava, 25.
 Třasák Kašpar, Chotěboř, 25, 6.
 Tschöp Antonín, Rokytník Starý, 35.
 Tšič Jan, Tatenice, 17, 8.
 Tukač František, Choltice, 21, 2.
 Tukač Jan, „ 25.
 Tupec Josef, Skorenice, 34, 5; děkan a vikář v České Třebové † 1886.
 Tureček Josef, Litomyšl, 08, 9.
 Turek Václav, Nový Bydžov, 08, 9.
 Türk Alois, Březová (Mor.), 38.
 Türk František, „ „ 47, 8.
 Türk Karel, Unčov „ 28, 9.
 Tuschel Tadyáš, Nová Paka, 27, 8.
 Tuschl Eduard, „ „ 35, 6.
 Tuschl Josef, „ „ 31, lékárník †.
 Tutich Jan, Jedlová, 48, 9.
 Tutta Alfons, Bílá Voda, 25.
 Tvrdouh Justinian, Strážnice (Mor.), 36.
 Týl Josef, Nový Bydžov, 25, 6; farář ve Vojn. Městci † 1890.
 Tyrolt Vavřinec, Svitavy (Mor.), 19.

- Učík** Antonín, Litohrady, 29, 30.
Učík František, Rychnov, 49.
Uher František, Bystré, 46, 7; JUDr., posl. zemský, spisovatel, † 1871.
Uhl Jeroným, Danovice (Mor.), 28, 9.
Uhlíř František, Dašice, 13, 4, 5.
Uhlíř Josef, Týniště, 47, 8.
Uhlíř Václav, Holice, 11, 2.
Uchytíl František, Hlinsko, 24, 5.
Uličný Josef, Restoky, 16, 7.
Ullmann Ignác, Luže, 41, 2.
Ullmann Jan, Studnice Černá, 36, 7.
Ullmann Josef, Luže, 41, 2; farář †.
Ullrich František, Nová Paka, 07, 8.
Ullrich František, Mohelnice (Mor.), 31, 2.
Ullrich Josef, Heč Horní, 10, 1.
Ullrich Josef, Nová Paka, 39, 40.
Ullrich Vincenc, Bärenwald, 28, 9.
Umlauf František, Dvůr Král., 39, 40; děkan v Chrudimi † 1888.
Ungermann Antonín, Vídeň (Rak.), 49.
Ungrad Emanuel, Nový Hrádek, 24, 5.
Unzeitig Antonín, Pobuč (Mor.), 37, 8.
Unzeitig Emanuel, Česká Třebová, 25, 6; ředitel niž. realky v Poličce †.
Unzeitig Emanuel, " " 27, 8.
Unzeitig František, " " 15, 6.
Unzeitig Jan, " " 28, 9.
Unzeitig Josef, Říčky, 44, 5, 6.
Unzeitig Vavřinec, Čes. Třebová, 23, 4.
Urban František, Heřmanice, 11, 2.
Urban Jan, Krucenburk, 31.
Urban Jeronym, Vigantice (Mor.), 22, 3.
Urban Josef, Frenštát " 06.
Urban Josef, Kunvald, 14, 5.
Urbánek Jiří, Lezník, 15, 6.
Urbášek František, Hrabová (Mor.), 27, 8,
- Vacek** Benedikt, Jablonné, 10, 1.
Vacek Jan, " 06, 7.
Vacek Josef, Hroch. Týnec, 45; rada c. k. vrch. soudu ve výsl. v Karlině.
Vacek Václav, Chrudim, 43.
Vacek Vincenc, Čermná, 46, 7; farář v Heřmanicích Něm. † 1893.
Václavík Václav, Domašín, 33, 4.
Vach Jiří, Litomyšl, 23, 4.
Valach Josef, Prachovice, 14.
Valášek Antonín, Jičín, 06, 7.
Valášek Jiří, Pardubice, 27; farář v Babicích †.
Valášek, Josef, Lipchyně, 16, 7.
Valášek Karel, Vyškov (Mor.), 37, 8; c. k. notář v Brně.
Valenta František, Hradec Král., 31, 2.
Valenta Jan, Vys. Mýto, 30.
Valenta Karel, Kvasiny, 21.

- Valenta Matěj, Jaroměřice (Mor.), 26.
 Valenta Václav, Drahoraz, 30—3.
 Valouch František, Litomyšl, 28, 9; spisovatel, farář v Hostímě †.
 Valouch Vavřinec, „ 35, 6.
 Valter Jiří, Šestovice, 11, 2.
 Vambra František, Hlinsko, 08, 9.
 Vambra Jan, Hroch. Týnec, 38, 9; farář v Liskovici † 1888.
 Vambra Josef, „ 32, 3; farář v Kuněticích †.
 Vambra Norbert, Chrudim, 16, 7, 8.
 Vambra Václav, „ 10, 1.
 Váňa Antonín, Benešov, 27, 31.
 Vaněk František, Popovice, 16, 7; farář v Hradištku †.
 Vaniček František, Vys. Mýto, 06.
 Vaniček František, Bystřé, 31.
 Vaniček František, Hroška, 41, 2.
 Vaniček František, Vys. Mýto, 41.
 Vaniček Josef, „ 45, 6; MDr. † v Brandýse n. Orł.
 Vaniček Michal, Dvůr „ Král., 26, 7.
 Vaniš František, Holice, 26, 7.
 Vařečka Josef, Litomyšl, 39, 40; provincial řádu františkánského.
 Vařečka Vilém, „ 46, 7; c. k. gym. prof. ve výsl. v Písku.
 Vašátko František, Proruby, 47, 8; farář v Chrástě.
 Vašíček Antonín, Rychnov, 06, 7.
 Vašíček František, „ 14.
 Vašíř Moric, Medlešice, 27.
 Vavák František, Tatce, 26, 7.
 Vávra Antonín, Turnov, 26.
 Vávra Antonín, „ 27, 8, 30.
 Vávra František, Hořice, 39, 40, 1.
 Vávra Jan, Lomnice, 14.
 Vavřina Jan, Odřepsy, 48, 9; farář ve Viklantici.
 Vavruška Vincenc, Lhota Uhlířská, 45.
 Vazura Libor, Týn (Mor.), 44, 5.
 Vebersík František, Litomyšl, 11, 2.
 Vebersík Josef, „ 24, 5; farář v Pračově †.
 Veit Jan, Lhota Štěpanická, 41, 2; farář ve Valteřicích †.
 Veith Vilém, Sedlo, 42, 3; farář v Žacléři †.
 Vejcel Antonín, Dobruška, 30, 1; farář v Ličně †.
 Vejda František, Litomyšl, 11, 2.
 Vejda Jan, Janov, 20, 1.
 Vejda Jaronym, rytíř z Lehrhofenu, Janov, 34, 5; odborný rada
 c. a k. domácího, dvorního a státního archivu ve Vídni.
 Vejprava Josef, Stará, 25.
 Venclík Alois, Nové Město, 14.
 Vepřek Antonín, Radechova Horní, 43, 4; děkan v Lanžově † 1891.
 Veselka Jan, Lab. Týnice, 29, 30.
 Veselý Antonín, Chrást, 48, 9.
 Veselý Dominik, Vlašim, 28, 9.
 Veselý František, Chvalkovice, 19, 20.
 Veselý Jan, Želiv, 11, 2.

- Veselý Jan, Dobrovítov, 45, 6; farář v Bělé †.
 Veselý Jan, Senětín, 46.
 Veselý Jiří, Litomyšl, 48, 9; c. k. notář v Jindřichově Hradci.
 Veselý Xaver, Rajnochovice (Mor.), 39, 40; c. k. professor ve výsl.
 v Kroměříži.
 Veverka František, Žamberk, 10, 1.
 Veverka František, Běstovice, 29, 30, 1.
 Veverka František, Litomyšl, 41.
 Veverka Josef, Rybná, 03, 4.
 Veverka Václav, Žamberk, 17.
 Větvička Václav, Očelice, 29, 30.
 Vidín František, Žďár, 04.
 Vihan Jan, Brettgrund, 23, 4.
 Vilímek František, Týniště, 13, 4.
 Vilímek Jan, „ 14, 5.
 Vínař Jan, Vys. Mýto, 20, 1; děkan na Vraclavi † 1883.
 Vinzenz František, Ústí n. Orli., 48.
 Višňák Jan, Jilemnice, 07, 8.
 Vít Josef, Rybník Dol., 32.
 Vít Václav, Skalice, 03.
 Víteček Josef, Černikovice, 15, 6.
 Vítek František, Radešov, 39, 40.
 Vítek František, Čestice, 47, 8.
 Vítek František, Police, 49.
 Vítek Josef, Polička, 29, 30, 1.
 Vítek Josef, Častolovice, 31, 2.
 Vítek Martin, Polička, 24, 5.
 Vlach Ignác, Přibislav, 31.
 Vlček Antonín, Lipník (Mor.), 29, 30.
 Vlček Antonín, Lomnice, 42, 3.
 Vlček František, Havlovice, 36, 7.
 Vlček Jan, Kutná Hora, 30; farář v Borovnici †.
 Vlček Josef, Olešná, 32, 3.
 Vlček Josef, Havlovice, 39, 40.
 Vlk František, Hartíkov (Mor.), 21.
 Vlk Karel, Strašovice, 03, 4.
 Voborník Tobiáš, Nové Město, 14.
 Vocelka Emanuel, Chotěboř, 30, 1.
 Voda Ignác, Čáslav, 03, 4.
 Vodehnal Jan, Litomyšl, 44, 5, 6.
 Vodehnal Jan, „ 45, 6.
 Vodička Karel, Jaroměř, 26, 7.
 Vogel Antonín, Sedloňov, 31—34; farář v Říčkách †.
 Vogel Jan, „ 46, 7.
 Vogt Jeronym, Andělská Hora (Slez.), 36.
 Voldán Antonín, Hlinsko, 20, 1; farář v Kaňku †.
 Voldán Jan, „ 13, 4.
 Volek Antonín, Rychnov, 29, 30.
 Volek Karel, „ 38, 40; piarista, rektor ve Slaném †.
 Volek Ladislav, „ 45, 6; piar. professor.

- Volný Antonín, Místek (Mor.), 44.
 Vomáčka Adolf, Rychnov, 45, 6, 7.
 Vomáčka František, „ 41, 2.
 Vomáčka František, „ 44, 5; děkan a vikář ve Žlebech.
 Vomáčka Jan, „ 47, 8.
 Vomáčka Patricius, „ 42, 3.
 Vondra Alois, Mor. Třebová, 41, 2.
 Vondra František, Litomyšl, 16, 7.
 Vondra Ignác, „ 16.
 Vondra Ignác, Mor. Třebová, 20, 1.
 Vondra Josef, Litomyšl, 18, 9.
 Vondra Josef, Husinec, 25.
 Vondra Václav, Litomyšl, 32, 3.
 Vondráček Augustin, Trutnov, 16, 7.
 Vondráček František, Litomyšl, 41, 2; velkoobchodník San Franciscu †.
 Vondráček Jan, Lhůta, 18.
 Vondráček Josef, Vys. Mýto, 09, 10, 1.
 Vondráček Josef, Litomyšl, 48, 9; farář v Karli.
 Vorel Josef, Čes. Třebová, 03, 4.
 Vorel Josef, Litomyšl, 25, 6; plukovní lékař †.
 Vorel Josef, Litoměřice, 26.
 Vorel Vavřinec, Nový Bydžov, 03, 4.
 Vorel Vincenc, Litomyšl, 32, 3.
 Vorlíček František, Ném. Brod, 41, 2, 3; děkan a vikář a Ledči.
 Vorlíček Jan, „ „ 25, 6.
 Vorlíček Václav, „ „ 43, 4; farář v Klukách †.
 Vorwien Moric, Litomyšl, 18, 9.
 Voříšek Karel, Týniště, 44, 5; farář v Kuněticích † 1887.
 Votroubek, Jan, Dobrá, 32, 3.
 Voženílek František, Roveň Dol., 46, 7; c. k. místodrž. rada ve
 výsl. v Praze.
 Voženílek Matěj, Třebeš, 16, 7, 8.
 Vrabec Antonín, Slatina 39, 40.
 Vrabec Jan, Borová, 28; kněz †.
 Vrabec Jan, Oujezd Bílý, 42, 3; farář v Sobčicích.
 Vrabec Justinian, Habrová, 41, 2.
 Vrabel Cyril, Příbor (Mor.), 27, 8.
 Vrána Bedřich, Zdislavice „ 28, 9.
 Vrána Kajetan, Litomyšl, 04; provincial řádu piarist. † 1855
 v Mikulově.
 Vrba Jiří, Skrbeň (Mor.), 28.
 Vrba Vincenc, Čes. Třebová, 30, 1.
 Vrbický Augustin, Ústí n. Orł., 14, 5.
 Vrbický Jan, Žiželice, 25, 6.
 Vrtiš Ignác, Rychnov, 44; c. k. pokladní kontrolor ve výsl. ve
 Vinohradech.
 Všetečka Alois, Hradec Král., 45.
 Všetečka František, Chrudim, 11, 2.
 Vybíral Florenc, Miňůvky (Mor.), 44, 5.
 Vyhlídal František, Smržice, 25, 6.

Vykydal Jan, Lhota Vranová (Mor.), 26.

Vyskočil Josef, Vamberk, 14, 5.

Vytlačil Václav, Litomyšl, 42, 3.

Vytlačil Václav, Krakovany, 46, 7, 8.

Wagner Augustin, Mankovice (Slez.), 43, 4.

Wagner Eduard, Korneuburg (Rak.), 40, 1.

Wagner Jan, Knapovec, 27, 8.

Wagner Kašpar, Jaroměř, 04.

Wagner Vojtěch, Korneuburg (Rak.), 40, 1.

Wähle Ignác, Čížkovice, 35, 6.

Wache Jan, Hostice Hor. (Slez.), 44, 5.

Waldstein-Wartenberg hrabě Antonín, Litomyšl, 43, 4; c k. rytmistr †.

Wallisch Jiří, Javorník (Mor.), 10.

Walter Alois, Šabová, 26.

Walter Antonín, Heč Horní, 14, 5.

Walter Bohumir, Oldřiš, 17, 8.

Walter Jakub, Bohuslavice, 29, 30.

Walter Josef, Litomyšl, 26, 7.

Walter Julian, Wildschütz (Slez.), 45, 6; vikář řádu piar. v Praze.

Wanke František, Dubnice, 10.

Watzl Jan, Krumlov, 28.

Wazula Theobald, Týn (Mor.), 36, 7.

Weber Jan, Lampertice, 30, 1; děkan v Hostinném †.

Weber Josef, Rychnov, 07, 8.

Wedl Josef, Čes. Lipa, 27, 8, 9.

Weeber August, Vicoměřice, 43, 4.

Weidlich Eduard, Harrachov, 44, 5.

Weigl Antonín, Prklišov (Mor.), 31, 2.

Weigmann Karel, Čermná, 24.

Weihrauch Josef, Těchonín, 21, 2.

Weiner Ignác, Trutnov, 33, 4.

Weinert Václav, Jičín, 26.

Weinert Václav, " 28.

Weinerth Josef, " 13.

Weingärtner Karel, Klatovy, 45, 6.

Weinlich Jan, Orlička, 48; kanovník v Kroměříži.

Weis Ferdinand, Vendolí (Mor.) 06, 7.

Weis František, " 44, 5.

Weis Jan, Radiměř, 36.

Weiss Antonín, Mor. Třebová, 42.

Weiss František, Rychnov, 44, 5, 6.

Weiss Ignác, Poličany Bílé, 10.

Weisser Ansbert, Moruvky (Mor.), 05, 6.

Weisskopf Antonín, Ml. Boleslav, 24.

Wellich Josef, Hradec Král., 11, 2.

Welz Antonín, Litomyšl, 25, 6; plukovní lékař †.

Welz František, " 32, 3; právník † v Kozlově.

Welzel Jan, Šilperk (Mor.), 22, 3.

Welzenberg František, Broumov, 49.

- Wenzel Josef, Čermná, 05, 6.
 Wenzl Ferdinand, Olomouc (Mor.) 41, 2; rektor piar. kol. v Mostě
 † 1888.
 Wenzovský František, Peterkov, 43, 4.
 Werfel Václav, Rychnov, 17.
 Werner Augustin, Vel Ves, 49.
 Werner Leonhard, Ostrov, 37, 8.
 Wessner Josef, Litomyšl, 07, 8.
 Weygand Hyacint, Štokrava (Rak.), 37.
 Weyrauch Jan, Mor. Třebová, 48.
 Weyrauch Josef, Chlumec, 28, 9.
 Widemann Josef Jičín, 37, 8.
 Wiesner Karel, Javorník (Slez.), 39.
 Wiessner František, Mimoň, 27, 8.
 Wilder František, Litomyšl, 47, 8; jako právník zemřel r. 1850.
 Wildmann Albert, Poběžovice, 46.
 Wilhelm František, Sklenné (Mor.), 04.
 Wilhelm Jan, " 14, 5.
 Wimmer Jan, Třebíč (Mor.), 08, "
 Wimmer Petr, Zdobnice, 47, 8, 9.
 Wingl Antonín, Orlice Hor., 12, 3, 4.
 Winkler Antonín, Mohelnice (Mor.), 37, 8.
 Winkler Basilius, Waldeck (Slez.), 30.
 Winkler František, Mor. Třebová, 49.
 Winkler Ignác, Unčov (Mor.) 31.
 Winkler Ignác, Udánek, (Mor.) 46, 7.
 Winkler Jan, Nové Město, 16, 7, 8.
 Winkler Josef, Udánek (Mor.), 14.
 Winkler Josef, Habartice " 22, 3.
 Winkler Josef, Abrspach, 29, 30.
 Winter Antonín, Třebechovice, 22, 3.
 Winter František, Altendorf (Mor.), 27, 8.
 Winter Gustav, Litovle " 31.
 Winter Jan, Měrotín " 20, 1.
 Winter Josef, Třebechovice, 37, 8.
 Winter Lukáš, Skalka, 33.
 Wischtander Josef, Hradec Král., 28.
 Wittmann František, Jičín, 25, 6.
 Wohlfarth Antonín, Vídeň (Rak.), 41, 2.
 Wolf Eduard, Hradec Král., 40.
 Wolf Eduard, Oupa Vel., 46.
 Wolf Gratian, Weissbach (Slez.), 07.
 Wolf Jan, Vendolí (Mor.), 23, 4.
 Wolf Josef, Nové Město, 40.
 Wölfl Ignác, Lanškroun, 27, 8.
 Wölfl Jan, Žichlínek, 25, 6.
 Wollmann František, Valtinov, 28.
 Wurm František, Kutná Hora, 24.
 Wurscher Albert, Frývaldov (Slez.), 28, 9.
 Würzner Alois, Lanškroun, 37, 8.

Würzner Filip, Lanškroun, 42, 3.

Würzner Josef, „ 32.

Zabský Jan, Chrudim, 25, 6; kněz †.

Zadrobilek Josef, Hradec Král., 12, 3.

Zahrádka Adolf, Rychnov, 41.

Zahrádka Jan, „ 41, 2.

Zahrádka Václav, Libošovice, 23.

Zahradník František, Javorník, 12, 3.

Zahradník Josef, „ 12, 3.

Zahradník Václav, Dobřínov, 12, 3.

Zajíc Josef, Marcinov, 48, 9; farář ve výsl. v Nov. Hradci Král.

Zajíc Karel, Litomyšl, 42, 3, 4.

Zajíc Maxmilian, Kom. Hrádek, 27, 8.

Zajíček Moric, Hradec Král., 26, 7.

Zajíček Narcis, Ústí n. Or., 18, 9.

Zál Josef, Sobšice, 37, 8, 9.

Záleský Jan, Přívrat, 07, 8.

Záleský Jan. Horky, 35, 6.

Záleský Václav. Morašice, 48, 9.

Zamastil Jan, Vys. Mýto, 43, 4; učitel tělocviku v Bělehradě (Srb.) †.

Zásmucký František. Hradec Král., 26, 7.

Zástěra František. Skuteč, 36, 7.

Zástěra Theodor, Pardubice, 36.

Zástěra Václav, Skuteč, 32, 3, 4; farář † 1890.

Zauner Jan, Třebechovice, 31, 2.

Zavoral Josef, Litomyšl, 05, 6.

Zavoral František, Široký Důl, 15, 6.

Zbitek Jan, Brno (Mor.), 27, 8.

Zbudil František, Prostějov (Mor.), 28.

Zdeněk Antonín, Králíky, 17, 8.

Zebiš Josef, Domanice, 04.

Zedníček Josef, Vys. Mýto, 11, 2.

Zedníček Josef, „ 14, 5.

Zedníček Karel, Dědkovice (Mor.), 26, 7.

Zeh Jan, Unčov (Mor.), 09, 10.

Zecha Jan, Mor. Třebová, 32.

Zecha Josef, Kunčina, 17, 8, 9.

Zecha Ondřej, „ 12, 3.

Zeiner Gustav, Hroch. Tynec, 49; farář v Řepníkách †.

Zeiner Josef, Lanškroun, 14; farář v Lanově †.

Zeipelt Antonín, Proruby, 25, 6.

Zejda František, Vys. Mýto, 43, 4; rada c. k. kraj. soudu v Ml. Boleslavi.

Zejda Josef, „ 04, 5.

Zelenka Josef, Chocov, 17, 8.

Zelinka Antonín, Rychnov, 08.

Zelinka Ignác, Kutná Hora, 34, 5; farář v Dol. Újezdě †.

Zelinka Josef, Rychnov, 05, 6.

Zeman František, Praha, 22, 3.

Zeman František, Stanov, 38, 9, 40.

- Zeman Josef, Javorník, 12, 3.
 Zeman Josef, Brandýs, 27, 8.
 Zemene František, Jeviško (Mor.), 46, 7.
 Zib Jan, Praha, 25.
 Ziegler Jan, Žireč, 26, 7.
 Zich Ignác, Litomyšl, 05, 6.
 Zich Melichar. „ Litomyšl, 11, 2.
 Zimmer Jan, Rychnov, 23, 4.
 Zimmerhakel Josef, Doksy, 22.
 Zimmermann Richard, Mor. Třebová, 22.
 Zimmermann Roch, „ 25.
 Zirnig Ignác, Útěchov (Mor.), 33, 9, 40; redemptorista ve Schwarbachu
 u Litovle †.
 Zirnig Josef, Útěchov (Mor.), 38.
 Zítek Josef, Vraclav, 23.
 Zitta František, Chrást, 06, 7.
 Zitta Josef, „ 12, 3.
 Zizius Antonín, Chrudim, 27.
 Zizius Jeronym. „ 07, 8.
 Zizius Karel, „ 27.
 Zlabinger Antonín, Litomyšl, 24, 5.
 Zlabinger Karel, Svitavy (Mor.), 26.
 Zlonický Ignác, Tuřany, 37.
 Zobel Václav, Straškovice, 39, 40.
 Zobl František, Kyšperk, 49.
 Zollschnaider František, Rychnov, 34, 5.
 Zörkler František, Doupov, 41, 2.
 Zumpfe Jan, Náchod, 08, 9.
 Zvěřina Antonín, Rychmburk, 11, 2.
 Zvěřina František, Skuteč, 14, 5; farář v Hlinsku † 1855.
 Zwettler František, Vys. Mýto, 3.
 Zych Alois, Chlumec, 41, 2.
 Zytko Antonín, Vlčnov, 23, 4.
 Zytta František, Libáň, 16, 7.

 Žabka Jan, Nechanice, 41, 2.
 Žáček Václav, Jaroměř, 14, 5.
 Žák František, Něm. Brod, 08, 9.
 Žák František, Kukleny, 26, 7.
 Žák Josef, Rychnov, 11, 2, 3.
 Žák Vojtěch, „ 29, 30.
 Žalud Josef, Vys. Mýto, 45, 6.
 Žďárský Bedřich, Zámorsk, 32, 3.
 Ždimal Karel, Lukavice, 40, 1.
 Žegklitz Albert, Vys. Mýto, 46; JUDr. c. k. major auditor na odp. v Praze.
 Žegklitz Bohumír, Domoradice, 46; nájemce statku v Domoradicích †.
 Žegklitz František, Vys. Mýto, 07.
 Žegklitz Otomar, Domoradice, 48, 9.
 Židek Václav, Hradec Král., 26, 7.

Žirovnický Václav, Hradec Král., 35, 6.

Žitt Václav, Machov, 16, 7.

Živsa Josef, Žamberk, 45, 6.

Žižka Antonín, Chrást, 30.

Žižka Václav, Jedlová, 20.

Žlutický Václav, Ústí n. Orł., 10, 1.

Žumberský František, Chotěboř, 27.

Při práci své užil jsem listin a zápisních knih v archivě kolleje piaristické a v archivě c. k. vyššího gymnasia chovaných. Za vši ochotu, kterou P. T. pan rektor P. Cyrin Bernat, a P. T. pan Emanuel Seifert, c. k. ředitel gymnasijní, laskavě mi prokazovali, vzdávám jim díky nejsrdečnější. Díky povinen jsem také panu kol. Frant. Kunstovnému, který mně postoupil výpisky své z jmenovaných archivův, a panu kol. Dominiku Ševcovici, jenž ochotně pomohl mi sestaviti pořádkem abecedním seznam filosofův.

Opravy, jako: nemohly (str. 12. ř. 22), ze Šternberka (18., 4.), jejíž 14., 22.), užívaly (15. ř. 20. a 21.), vyhořely (15., 28.), měly (16. 23.), dalšího (22., 18.), 1766 (89, 1. ř. dole), vyučováním (44., 23.), malostranského (58, 27.), letech (72., 9. dole), mají (75., 18.), opatrností 82., 8), 1802/3 (86., 18.), štědrých (92., 18.), František (92., 14.), usnesl (94., 8.), Episcopali (95., 14.), všeobecné (100., 12.), vynesení (102., 9.), dosazování 102., 6. dole), premonstrati (103., 22.), odváděly (106., 27.), kříže (125., 22.), Gilbertus (143., 16.), Poleje (182., 27.) a j. vykoná si laskavý čtenář dobrotivě sám.

V Karlíně, v květnu 1894.

Josef Štěpánek.

VI.

Seznam

všech studujících za posledních 50 let, rovněž i těch pánů, kteří před tím na ústavě byli a nestudovavše filosofie přihlásili se jakožto bývalí zdejší žáci.

(Udává se jméno, rodiště, léta* a třídy** studií.)

- Abeles Otto**, Černý Kostelec, 1884 (I.)
Ackermann Antonín, Litomyšl, 61—66 (I—V.) Advokátní koncipient, †. r. 1877.
Adam Eduard, Vídeň, 49 (VIII.)
Adler Hugo, Nové Město nad Metují, 91 (I.)
Agerer Vendelín, Arzl u Imsta (Tyroly), 55 (VII.)
Agular Adolf, Chrudim, 89 (III.)
Agular Alois, Vejvanovice, 51 (I.)
Albrecht Jan, Chotěboř, 65—69 (V—VIII.) †.
Albrecht Vilém, Náměští (Mor.), 56—59 (I—IV.)
Aliger Emanuel, Hnátnice, 79—86 (I—VIII.) M.
Alter Bohumil, Litětiny, 88 (I.)
Alter Hugo, Nové Město nad Metují, 91 (I.)
Alter Moric, Jarošov, 82—84 (I—III.)
Altner Antonín, Trpín, 44—49 (I—VI.)
Ambelang Antonín, Hrochův Týnec, 57 (I.)
Ambrož Karel, Brno, 90 (VIII.) M.
Ander Václav, Louka, 56—61 (I—VI.) Jako gymnasista †.
Andres Alois, Ústí nad Orlicí, 64—67 (I—IV.) Lékárník v Ústí nad Orlicí, †.
Andrle Antonín, Litomyšl, 84—89 (I—V.) Akademický malíř.

*) Léta označena číslicemi arabskými.

**) Třídy označeny číslicemi římskými; příčiněné M. značí maturitu, R. realní třídy, R. M. realní maturitu, † zemřel.

- Andrlé Čeněk, Čermná, 69—71 (I—III.)
 Andrlé František, Osík, 61 (I.)
 Andrlé František, Němčice, 68 (I.) Báňský úředník v Uhrách.
 Andrlé Jan, Hrochův Týnec, 43—50 (I—VI.) C. a k. účetní rytmistr †.
 Andrlé Jan, Václavky, 56—59 (I—IV.)
 Andrlé Jan, Čermná, 62—65 (I—IV.)
 Andrlé Karel, Litomyšl, 75—81 (I—V.) Magister farmacie.
 Andrlé Václav, Heřmanice, 67—74 (I—VIII.) M. Poštovní kontrolor v Brně.
 Andrlé Václav, Litomyšl, 84 (I.)
 Andrlík Josef, Benátky, 45—52 (I—VIII.) M. C. k. gymn. professor †.
 Angermüller Ferdinand, Muzlov (Mor.), 65 (I.)
 Antes Alois, Česká Lučná, 62—63 (II—III.)
 Antes František, Körber, 55—58 (I—IV.)
 Antl Alois, Česká Třebová, 83—86 (V—VIII.) M. Učitel v Moravské Ostravě (Mor.)
 Antl Václav, Dolní Libchavy, 63—70 (I—VIII.) Učitel.
 Appel Václav (Bernard), Žichlínek, 30—31 (II—III.) Probošt a later. opat v Reichersberku v Horních Rakousích kons. rada, rytíř řádu Leopoldova atd.
 Appl Jan, Hilváty, 63—70 (I—VIII.) M. Úředník u dráhy.
 Appl Valentin, Ústí nad Orlicí, 63—70 (I—VIII.) M. Farář v Čermné.
 Arezim Virgil, Medla (Mor.), 49—50 (III—IV.)
 Aron Julius, Kuks, 88—89 (I—II.)
 Arzt František, Česká Třebová, 58—60 (I—III.)
 Arzt Jan, Skuhrov, 44 (I.)
 Aupic Jan, Kouřim, 82 (I.)
- Baar Antonín, Rokytnice, 60 (I.)**
 Bače František, Choceň, 63—68 (I—VI.)
 Badal Vincenc, Zvole (Mor.), 65, (I.)
 Bagnagati Josef, Verona (Itálie), 66 (I.)
 Bachmann Robert, Olešnice (Mor.), 86 (I.)
 Bachmann Severin, Rychnov, 61—63 (V—VI.)
 Bailony Antonín, Litomyšl, 53 (I.)
 Bailony Antonín, Litomyšl, 53—56, 59—60 (I—IV., VI—VII.) C. k. gymn. professor †.
 Bailony, Bedřich, Litomyšl, 51—52 (I.)
 Bailony, Gustav, Litomyšl, 49 (I.)
 Bailony Ignác, Opatov, 47—49 (I—III.) Obchodník a účetní v Opatově.
 Bailony Jakub, Litomyšl, 51—54 (I—III.) Hostinský v Srbském Bělehradě, †.
 Bailony Jan, Opatov, 44—48 (I—V.) †.
 Bailony Josef, Litomyšl, 46—53 (I—VIII.) M.
 Bailony Josef, Litomyšl, 55—62 (I—VIII.) M. †.
 Baiza Jaroslav, Polička, 89—94 (II—VI.)
 Baiza Václav, Polička, 87—92 (III—VIII.) M.
 Balaš František, Mistrovice, 53—56 (V—VIII.) M.
 Balaš Vojtěch, Ústí n. Orlicí, 80—83 (III—VI.)
 Balcar František, Rychnov, 56—59 (V—VIII.) M. Farář v Lužanech.

- Balcar Jan, Litomyšl, 94 (I.)
 Balcar Karel, Hernals (Dol. Rak.), 86—87 (I—II.)
 Balcar Leopold, Videň (Dol. Rak.), 84—85 (I—II.)
 Baldermann Gustav, Frešňát (Mor.), 61—66 (I—VI.)
 Baldermann Josef, Kralíky, 64—67 (V—VIII.) M.
 Balzer Karel, Banín, 56—63 (I—VIII.) M.
 Bandler Josef, Staré Město (Mor.), 48—50 V—VII.)
 Barcal František, Nové Hradý, 62—69 (I—VIII.) M MUDr. nádražní
 a obvodní lékař v Ústí nad Orlicí.
 Barták Jan, Moravičany (Mor.), 54—55 (VII—VIII.) Biskupský notář
 v Hradci Králové.
 Barták Jan, Vamberk, 65—70 (V—VIII.) M. C. k. gym. professor
 v Jindřichově Hradci.
 Barták Josef, Jiřikov, 94 (I.)
 Barták Václav, Nedošín, 76—80 (I—V.)
 Bartheldy Jan, Vysoké Mýto, 58—64 (II—VIII.) M. †.
 Bartheldy Jarolím „ „ 67—74 (I—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt.
 Bartoň Josef, Sloupnice, 78—81 (I—III.)
 Bartoníček Josef, Koprnice, 88—94 (I—VII.)
 Bartoš František, Ústí nad Orlicí, 81—84, (V—VIII.) M.
 Bartoš Josef, Zvole (Mor.), 64—71 (I—VIII.) M. MUDr. býv. lékař
 ve Vyškově.
 Bartoš Matěj, Lipa, 49—50 (VII—VIII.)
 Bartoš Václav, Čestice, 66—67 (I—II.) Řidící učitel ve Velkých
 Sedlích.
 Bartoš Václav, Velké Sedliště, 89—94 (I—VI.)
 Bartsch Karel, Albrechtice, 51—54 (I—IV.)
 Bartsch Karel, Vysoké Mýto, 58—65 (I—VIII.) M. MUDr., lékař ve
 Vysokém Mýtě.
 Bartuněk Theodor, Polička, 82—87 (II—VIII.) M. Jako abiturient †.
 Barva Josef, Roveň, 61—66 (I—VI.)
 Barvínek František, Velká Skrovnice, 64—70 (IV—VIII.) M. C. k.
 poštovní úředník †
 Barviř František, Dobruška, 57 (V.)
 Bassano Branislav, Praha, 59 (I.) †.
 Bašný František, Kunštát (Mor.), 68—69. (I—II.) Okresní tajemník
 v Novém Jičíně na Moravě.
 Battek Eugen, Kutná Hora, 76—83 (I—VIII.) M.
 Battek Rudolf, Příbram, 71 (I.)
 Baudyš Josef, Velké Svatoňovice, 64—67 (V—VIII.) M. Kněz řádu
 Beuronského v Praze.
 Bauer Felix, Jedlová 90—91 (I—II.)
 Bauer Jan, Litomyšl, 79—86 (I—VIII.) M. Kaplan v Litomyšli.
 Baum Rudolf, Loveč, 90 (I.)
 Baura Theodor, Sázava, 66—67 (I—II.)
 Bausek Jan, Zámorsk, 52—55 (V—VIII.)
 Bausek Karel, Zámorsk, 57—60 (I—IV.)
 Bausek Ludvík, Zámorsk, 52—59 (I—VIII.) M.
 Bauschka Jaroslav, Praha, 60—61 (VII—VIII.)
 Beck Bedřich, Rychnov, 68—71 (V—VIII.) M. C. k. berní v Mn. Hradišti.

- Beck František, Rychnov, 69 (V.)
 Beck Josef, Bělá, 53—55 (V—VI.)
 Bečička František, Sebranice, 48—55 (I—VIII.) Farář v Bohárně.
 Bečička Josef, Pohora, 77—84 (I—VIII.) M. Kaplan ve Skutči.
 Bečička Josef, Voděradý, 83 (VI.) R.
 Bednář Josef, Nedvězí, 66—68, 70—72 (I—III, IV—VI.) Farář ve Sv. Jiří.
 Bednářík Jindřich, Ústí nad Orlicí, 82—83 (I—II)
 Behr Vilém, Trutnov, 45—46 (I.)
 Bek Jan, Solnice, 61—62 (V—VI.)
 Bělka Karel, Častalovice, 55 (I.)
 Bělohlávek Jan, Litomyšl, 53—55 (I—II.)
 Bělohlávek Karel, Svitavy (Mor.), 53—60 (I—VIII.) M. Bývalý okresní inspektor školní, soukromník v Kroměříži.
 Bělohoubek Josef, Radyně, 60—67 (I—VIII.) M. Red. Nár. Listů v Praze.
 Benda Václav, Hraničín, 82—85 (I—IV.)
 Beneš Antonín, Rosička, 73 (VIII.)
 Beneš Bohuslav, Voděradý, 91—94 (II—V.)
 Beneš Burghard, Starý Kolín, 64 (VII.)
 Beneš František, Litomyšl, 83—85 (V—VII.) R. M. C. k. assistent kontroly daně cukerní.
 Beneš Jan Františky, 88—89 (I—II.)
 Beneš Josef, Litomyšl, 71—73 (I—II.)
 Beneš Josef, Hrušová, 78 (I.)
 Beneš Vojtěch, Staršov, 63 (I.)
 Benesch Zefyrin, Hylváty, 54—61 (I—VIII.) Farář v Knapovci u Ústí nad Orlicí.
 Benevic Antonín, Přívrat, 46 (I.) Ředitel konservatoře v Praze.
 Benevic Julius, Přívrat, 45 (I.)
 Beník František, Praha, 82—90 (I—VIII.) M. Učitel.
 Beník Josef, Říčany, 85—91 (I—VII.)
 Beník Karel, Říčany, 88—94 (I—VII.)
 Beninger, Karel, Litomyšl, 44—48 (I—IV.)
 Benischko Konrad, Jihlava (Mor.), 50 (VII.)
 Benka Alois, Janov, 77—82 (I—VI.) C. k. okr. zvěrolékař v Něm. Brodě †.
 Benka Jan, Janov, 78—84 (I—V., VI.)
 Benka Josef, Janov, 74—80 (I—VII.)
 Benoni Hugo, Jilemnice, 68—70 (I—III.) Obchodník.
 Benoni Jindřich, Jilemnice, 75—77 (I—II.)
 Benoni Karel, Lanškroun, 60—61 (I—II.)
 Berak Josef, Nabočany, 43—48 (I—VI.) Báňský úředník na Moravě.
 Beran Antonín, Čes. Třebová, 82—87 (III—VIII.) Jako oktáván †.
 Beran Bernard, Dubany, 60—64 (I—IV.) C. k. soudní adjunkt v Uh. Hradišti na Moravě.
 Beran Bernard, Luže, 66—67 (I—II.)
 Beran Jindřich, Lanškroun, 63—67 (I—V.)
 Beran Karel, Horní Heřmanice, 67—72 (I—IV.)
 Beránek František, Horšův Týn, 65—70 (III—VIII.) M. JUDr. c. k. místopředseda koncipista na Smíchově †.
 Beránek Jindřich, Písek, 67—70 (I—IV.) JUDr. ministeriální vice-sekretář v c. k. ministeriu spravedlnosti ve Vídni.

- Beránek Viktorin, Horšův Týn, 65 (II.)
 Berger František, Litomyšl, 49 (I.) Dříve c. a k. důstojník, nyní
 úředník v cukrovaru v Šoproni.
 Berger František, Polička, 76—82 (II—VIII.) M. Úředník u dráhy
 v Nymburce.
 Berger František, Litomyšl, 94 (I.)
 Berger Rudolf, Budapešť (Uhry), 92 (II.)
 Berger Šalomoun, Vysoké Mýto, 77—82 (III—VIII.) M.
 Berger Václav, Litomyšl, 47—49 (I—III.) Správce statku Pusztá Sáp
 hraběte Desewfyho v Uhrách.
 Berger Vojtěch, Polička. 79—80 priv.. 81—82 (III—IV.)
 Beer František, Chrudim, 39—42 (I—IV.) C. k. professor české realky
 v Praze †.
 Berounský František, Litomyšl, 71—73 (I—II.)
 Bervic Josef, Nymburk 85 (I.)
 Bervic Karel, Nymburk, 82—85 (II—V.)
 Bervic Vojtěch, Nymburk, 84—85 (I—II.)
 Bešorner Jan, Vysoké Mýto, 69—72 (I—IV.) Jako farmaceut †.
 Bešorner Stanislav, Litomyšl. 81—83 (I II.)
 Betllach Josef, Kyšperk, 55—58 (V—VIII.) Farář v Stěžerech.
 Bezdiček Josef, Vrchovina, 83 (VII.) R. M.
 Bibus Bernard. Lanškroun, 45—48 (I—III.) C. k. rada vrchního
 zemsk. soudu.
 Bibus Ignác, Lanškroun, 44, 46—51 (I., III—VIII.) M. Farář v Cáhnově.
 Bidla Lev, Česká Třebová, 94 (I.)
 Bien Jaroslav, Polička, 90—93 (I—IV.)
 Bien Karel, Polička, 90—93 (I—IV.)
 Bier Jan. Koclířov. 44, 49—52 (I., V—VIII.) M.
 Bier Václav, Koclířov. 52—53 (II—III.) Farář v Opatově.
 Billeta František, Kratonohy, 57—60 (V—VIII.) M.
 Bis Antonín, Bořkov, 46 (I.)
 Bis Frantisek, Chotěšiny, 85—92 (I—VIII.)
 Bis Jan, Dolní Újezd, 40—45 (I—VI.) Děkan v Poličce.
 Bis Jiří. Dolní Újezd, 78—79 (I II.)
 Bischof Jan, Bernsdorf, 49—50 (VII—VIII.)
 Bittner Heřman, Svitavy, 57 (I.)
 Blaháček Alois, Postřelmov (Mor.) 91—94 (I—IV.)
 Blaschek Bruno, Chroustovice, 47—53 (I—VII.)
 Blaschek Jan, Kornice (Mor.), 56 (I.)
 Blaschke Antonín, Rokytnice, 65—67, 68 (V—VII., VIII.)
 Blaschke Jan, Dolní Třešnovce, 58—62 (I—V.) Revident při ři-
 ditelství dopravy c. k. státních dráh v Praze.
 Blažek Antonín, Litomyšl. 65—66 (I—II.)
 Blažek Eduard. Litomyšl, 83 (I.)
 Blažek František, Záleš, 59—60 (I—II.)
 Blažek František, Polička, 83—90 (I—VIII.) M.
 Blažek Jan, Ústí nad Orlicí, 45 (I.)
 Blodig František. Svitavy (Mor.), 59 (I.)
 Blodig Karel, Svitavy (Mor.), 53—56 (I—IV.) Materialista v Štyr. Hradci.

- Blümel František, Rokytnice, 58—65 (I—VIII.) M. Farář ve Kvalš
u Trutnova.
- Blümel Leopold, Rokytnice, 55—58 (V—VIII.) Farář v Myslicích
na Moravě.
- Bobek Jan, Jedlová, 63—70 (II—VIII.)
- Bobek Josef, Jedlová, 46 (I.)
- Bodenberger Augustin, Kačerov, 54—55 (VII—VIII.)
- Bohatý Leopold, Lhota Sudlická, 66, 71—74 (I., VI—VIII.) M.
- Bohatý Mořic, Perná, 71—72 (I—II.)
- Böhm Antonín, Rokytnice, 59—60 (V—VI.)
- Böhm Antonín, Chotovice, 78—81 (I—IV.)
- Böhm František, Staré Město (Mor.), 49—50 (VII—VIII.)
- Böhm Jan, Bärenwald, 66—67 (I—II.)
- Böhm Jaroslav, Písek 80 (VIII.) M. MUDr., c. a k. pluk. lékař v Pulji.
- Böhm Jindřich, Radegund (Štýrsko), 86—88 (I—III.) Jako gymnasista †.
- Böhm Miroslav, Chrudim, 82—84 (II—IV.)
- Böhm Vilém, Bärenwald, 65—70 (V—VIII.)
- Bohuněk Augustin, Litomyšl, 92 (I.)
- Bohuněk Bedřich, Litomyšl, 91—92 (I—II.)
- Bohuněk Václav, Litomyšl, 83 (IV. R.) Truhlářský mistr v Litomyšli.
- Bolart Karel, Litomyšl, 89—90 (I—II.)
- Bolek Jan, Jedlová, 63—70 (I—VIII.)
- Bonaventura Josef, Litomyšl, 60—67 (I—VIII.) M. Učitel.
- Bondy Adolf, Radiměř, 61—68 (I—VIII.) M. MUDr., lékař ve Vídni.
- Bondy Bedřich, Praha, 55 (I.)
- Bondy Jindřich, Mikulč, 68—71, 72—75 (I—IV, VI—VIII.) M. Obchodník.
- Bondy Julius, Radiměř, 67—72 (I—VI.) JUDr., dvorní a soudní
advokát ve Vídni.
- Bondy Mořic, Janov, 87—91 (I—IV.)
- Bondy Vilém, Rosice, 58—65 (I—VIII.) M.
- Borges Bernard, Skuteč, 57—61 (I—IV.)
- Borůvka Josef, Třtice, 69—70 (V—VI.)
- Bořke Vavřinec, Kyje, 50 (VII.)
- Bouček Antonín, Litomyšl, 58—60 (I III.) Správce hospodářský
v Rusku, †.
- Bouček František, Litomyšl, 59—66 (I—VIII.) M. MUDr., lékař
v Litomyšli.
- Bouda Josef, Skuteč, 63—66 (I—IV.)
- Bouda Theodor, Praha, 58, 62—63 (I., V—VI.)
- Bouchal Jan, Těchonín, 52—55 (V—VIII.) M.
- Brabec Josef, Horní Kounice (Mor.), 85—86 (VII—VIII.) M.
- Brady Arnošt, Jimramov (Mor.), 94 (I.)
- Brady Karel, Chroustovice, 54—57 (I—IV.) Lékárník v Kroměříži
na Moravě.
- Brady Maxmilian, Chroustovice, 46—47 (I—II.)
- Bracheli Gotthard, Svitavy (Mor.), 57—60 (VI—VIII.)
- Brachtl Antonín, Mitkov, 66—73 (I—VII.) Soukromník v Litomyšli.
- Brachtl Ferdinand, Brandýs nad Orlicí, 54 (II.) Mlynář v Němčicích.
- Brachtl Ferdinand, Litomyšl, 91—94 (I—IV.)
- Brachtl Jan, Litomyšl, 79—86 (I—VIII.) M. Zemřel jako právník.

- Brachtl Václav, Litomyšl, 84—91 (I—VIII.) M. Právnick.
- Brandner Karel, Drnoholec (Mor.), 56 (I.)
- Branžovský Ladislav, Mladá Vožice, 77—79 (I—II.)
- Brdlíček Antonín, Sopotnice, 63—67 (IV—VIII.) M.
- Brdičko Matěj, Hombice, 44—49 (I—VI.) C. a k. poručík, pak úředník v cukrovaru.
- Brecher Siegfried, Olomouc (Mor.), 94 (I.)
- Breitenfeld Josef, Kamenický, 66—67 (I—II.)
- Breitenfeld Karel, Litomyšl 83—87 (I—IV.) Obchodník v Litomyšli.
- Bretteich Bedřich, Bamberg (Bavory), 69—76 (I—VIII.) M. Soudní úředník v Mnichově.
- Brezl Josef, Svitavy (Mor), 58—59 (I—II.)
- Brian Antonín, Litomyšl, 46—51 (I—VI.)
- Brian Bedřich, Litomyšl, 88 (I.)
- Brinke František, Litomyšl, 85—87 (I—III.)
- Brinke Hugo, Litomyšl, 75—76 (I.) Obchodník v Litomyšli, †.
- Brinke Jan, Litomyšl, 82—85 (I—III.)
- Brinke František, Litomyšl, 84—87 (I—III.)
- Brokeš Antonín, Litomyšl, 48 (I.)
- Broulík Václav, Litomyšl, 79 (I.)
- Brož Otokar, Korouhev, 89—90 (I—II.)
- Brož Rudolf, Vraclav, 76—81 (I—V.)
- Broža Matěj, Kunderatice (Mor.), 86—87 (VII—VIII.) M.
- Brožek František, Opatovice (Mor.), 90 (VIII.) M.
- Brožek Ignác, Ústí nad Orlicí, 51—56 (I—VIII.) Kaplan ve Skutči, †.
- Brožek Jan, Vysoké Mýto, 53—60 (I—VIII.) M. Obchodník ve Vysokém Mýtě.
- Brožek Josef, Oucmanice, 82—90 (I—VIII.) M.
- Brožek Otakar, Hnátnice, 82 (I.)
- Bruna Dionys, Potštýn, 59 (V.)
- Brydl Josef, Horky, 64—71 (I—VIII.) M.
- Brychta František, Vysoké Mýto, 68—72 (I—V.) Praesidialní sekretář Pražského magistrátu.
- Brychta František, Cerekvice, 78—79 (I—II.)
- Brychta Jindřich, Vysoké Mýto, 68—71 (III—VI.) C. a k. vojenský účetní úředník v ministeriu války ve Vídni, † 1883.
- Brychta Josef, Kniřov, 64—65 (I—II.)
- Brychta Vilém, Bystřice nad Perštýnem (Mor.), 1891 (VIII.)
- Brzorád Vilém, Pardubice, 66 (I.)
- Březina Ferdinand, Německý Brod, 65—66 (V—VI.) Kvardián řádu františkánského v Zásnukách.
- Březina Jan, Brandýs nad Orlicí, 57—65 (I—VIII.) †.
- Bubeníček František, Kremže (Dolní Rak.), 92—94 (I—III.)
- Buděšinský Josef, Chrást, 45—49 (I—V.)
- Budinský Antonín, Skuteč, 57—62 (I—VI.) C. k. professor v Litomyšli.
- Budinský Antonín, Litomyšl, 86—93 (I—VIII.) M. Právnick.
- Budinský Antonín, Benešov, 87—90 (III—VI.) Chovanec c. a k. kadetní školy.
- Budinský Felix, Benešov, 87—89 (III—V.) C. a k. zástupce důstojnický.
- Budinský František, Zaječice, 45—46 (I—II.)

- Buchtel František, Pastviny, 58—62 (V—VIII.)
 Buchtele Josef, Litomyšl, 48—51 (I—III.) Městský výběrčí daní v Litomyšli †.
 Buchtele Josef, Litomyšl, 84—87 (IV—VII.) R. M. Člen redakce „Mor. Orlice“ v Brně.
 Bukáček Jan, Jimramov (Mor.), 75—80 (V—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt v Mor. Budějovicích.
 Bukáček Karel, Jimramov (Mor.), 79—82 (I—IV.)
 Bulva Jan, Budislav, 48—54 (I—VI.) Ředitel chlapeckých škol v Litomyšli.
 Bulva Jan, Litomyšl 81—88 (I—VIII.) M. C. k. místodrž. konceptní praktikant.
 Bulva Josef, Budislav, 60—64 (I—V.) Úředník společnosti „Phönix“ ve Vidni.
 Bulva Ladislav, Litomyšl, 89—94 (I—VI.)
 Bulva Richard, Brno (Mor.), 82—83 (I—II.)
 Bulva Richard, Litomyšl, 84—91 (I—VIII.) M. Medik.
 Bulva Stanislav, Brno (Mor.), 86—93 (I—VII.)
 Burda Jan, Klatovy, 71—79 (I—VIII.) M. Professor gymn. v Brně.
 Burda Tomáš, Klatovy, 75—78 (I—III.)
 Bureš František, Malá Lhota, 68—71 (V. VIII.) M.
 Bureš Hynek, Litomyšl, 94 (I.)
 Bureš Josef, Hlinsko, 53—57 (I—V.)
 Bureš Josef, Velká Řetová, 65—70 (I—VI.) Koncipista magist. v Praze.
 Bureš Václav, Přestavlký, 49—50 (VII—VIII.) M. JUDr., advokát v Chrudimi.
 Burkoň Alois, Louka, 61—68 (I—VIII.) M. Řídící učitel v Těchově na Moravě.
 Buřval František, Sedliště, 70—72, 74—77 (I—III.) (V—VIII.) M. Professor gymn. v Hradci Králové.
 Butšek Karel, Rudoltice, 44 (I.)
 Büttner František, Vendolí (Mor.), 59—61 (I—II.)
 Büttner Josef, Vendolí (Mor.), 56—63 (I—VIII.) M.
 Büttner Vojtěch, Vendolí (Mor.), 58—63 (III—VIII.)
- Čapoušek František, Kamenné Sedliště, 93—94 (I—II.)**
 Cejp Ludvík, Sambor (Halič), 77 (I.)
 Celler Ladislav, Chlumeck u Luže, 86—94 (I—VIII.)
 Cibulka Antonín, Ústí nad Orlicí, 61—2 (I—II.) Člen řádu Jesuitů u sv. Ignáce v Praze.
 Cibulka František, Polička, 59—62 (I—IV.) MUDr., městský lékař v Pardubicích.
 Cibulka Jan, Ústí nad Orlicí, 50—55 (I—VI.)
 Cibulka Václav, Ústí nad Orlicí, 65—72 (I—VIII.) M. Jako theolog † v Praze r. 1872.
 Cikánek Antonín, Strážnice (Mor.), 60 (V.)
 Císař Antonín, Litomyšl, 86—88 (I—III.)
 Císař Maximilian Litomyšl, 83—86 (IV—VII.) R. M. C. a k. nadporučík u dragonův.
 Císař Miloslav, Litomyšl, 90—94 (I—IV.)

- Císař Stanislav, Litomyšl, 85 (I.)
 Coufal Jan, Přívrat, 67—70 (I—IV.), Fil. canl., soukromník v Přívratě.
 Chronek Jan, Drahaný (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M. C. k. poštovní
 úředník v Brně.
 Cvrk Vilibald, Mirovice, 83—85 (V—VI.) R. C. k. berní adjunkt v
 Dol. Kralovicích.
 Czech Jan, Praha, 84—87 (I—IV.)
 Czepan Rudolf, Svitavy (Mor.), 64 (I.)
 Czermak František Králíky, 59 (VI.)
 Čalkovský Josef, Litomyšl, 55—60 (I—V.)
 Čamek Vincenc, Litovle (Mor.), 47—50 (V—VIII.) M.
 Čáp Petr, Budějovice, 59—60 (VII—VIII.) M. C. k. prof. nábož., bisk.
 notář v Litomyšli.
 Čapek Matěj, Zálesí, 84 (IV. R.)
 Částek Antonín, Němčice, 61—63, 65—68 (I—III., V—VIII.) M. Jako
 abs. filosof †.
 Částek František, Cerekvice, 46—47 (I—II.) C. k. řed. gymn. n. o. v Plzni.
 Částek František, Němčice, 60—66 (II—VII.), Hospodářský ředitel v
 Uhrách.
 Částek František, Brandýs nad Orlicí, 90—94 (I—V.)
 Částek Jan, Člupek, 45—46 (I—II.)
 Částek Jan, Němčice, 47—50 (I—III.)
 Částek Jan, Cerekvice, 56—57 (I—II.)
 Částek Josef, Němčice, 56—62 (I—VI.) C. k. státní návladní v Plzni.
 Částek Josef, Ústí nad Orlicí, 66—70 (I—V.)
 Částek Josef, Brandýs nad Orlicí, 94 (I.)
 Částek Václav, Němčice, 56—60 (I—V.) Lékař v Otočci v Chorvátsku.
 Ččetka Václav, Radim 54 (I.)
 Čech Alois, Budislav, 53 (I.)
 Čech Antonín, Chotěměřice, 62—65 (V—VII.), C. a k. setník.
 Čech Augustin, Budislav, 48—49 (I—II.)
 Čech Jan, Budislav, 50, 55—56 (I.)
 Čermák Antonín, Rovečín (Mor.), 84—87 (IV—VIII.) M.
 Čermák Antonín, Chotěšiny, 84 (I.)
 Čermák Eduard, Hostomice, 80—87 (I—VIII.) M. MUCand.
 Čermák Emil, Jimramov (Mor.), 78—82 (I—IV.)
 Čermák František, Litomyšl, 74, 77—83 (I., III—VIII.) M. Přednosta
 stanice dráhy v Brandýse nad Labem.
 Čermák Jan, Hrádek, 57 (I.)
 Čermák Jan, Mostek, 80 (II.)
 Čermák Jaroslav, Pardubice, 89—91 (VI—VIII.)
 Čermák Josef, Litomyšl, 80 (I.)
 Čermák Karel, Litomyšl, 59—64 (I—VI.) Jako farmaceut †.
 Čermák Karel, Sedliště, 93—94 (I—II.)
 Čermák Rudolf, Polička, 78—79 (I—II.)
 Čermák Václav, Cerekvice, 79—80 (I—II.)
 Čermák Václav, Oujezdec, 90 (I.)
 Černohorský František, Čenkovice, 44, 49—50 (II. VII—VIII.) M.
 Černohorský František, Bystřec, 59—60 (I—II)

- Černohorský Josef, Čenkovice, 50, 55—60 (I. III—VIII.) M. Kněz řádu Augustiánů v Klosterneuburku (Dol. Rak.)
- Černohorský Josef, Vysoké Mýto, 78—84 (II—VIII.) M.
- Černohorský Karel, Chrast, 48—50 (II—IV.)
- Černý František, Vysoké Mýto, 48—50 (II—IV.) Městský tajemník ve Vys. Mýtě.
- Černý František, Horní Bobrová (Mor.), 88—89 (I—II.)
- Černý Ignác, Vilimov, 53—58 (III—VIII.) M. Hlavní pokladník a revident u hraběnky Aloisie Czernin-Morzinové v Praze.
- Černý Jan, Vysoké Mýto 77—84 (I—VIII.) M. Městský konceptní praktikant ve Vysokém Mýtě.
- Černý Jan (Hugo) Holubice (Mor.) 80 (VIII.) M. Kněz řádu praemonstratského a správce fary ve Staré Říši na Moravě.
- Černý Jan, Lhota Sudlická, 89—94 (I—VI.)
- Černý Karel, Lhota Sudlická, 91—94 (I—IV.)
- Černý Karel, Vys. Mýto, 75—81 (I—VII.) Prof. realky v Pardubicích.
- Černý Leopold, Ptení (Mor.), 89 (VIII.) M.
- Červinka Gustav, Luže, 88—94 (III—VIII.)
- Česka Antonín, Polička 83—86 (IV—VII.) R. M.
- Čihák Ferdinand, Choceň 81—82 (I—II.)
- Čihák František, Choceň, 64—71 (I—VIII.)
- Čihák Stanislav, Cuslav, 73—80 (I—VIII.) M. Jako notářský koncipient † v Litomyšli.
- Čipa Otakar, Bystřice (Mor.), 67—68 (IV—V.)
- Čížek František, Litomyšl 88—93 (I—V.) Jako gymnasista † r. 1893.
- Čížek Jindřich, Sloupnice 72—79 (I—VIII.) M. Evang. vikář.
- Čížek Josef, Rychnov, 60—64 (V—VIII.) M.
- Čížek Karel, Polička 66—73 (I—VIII.)
- Čížek Karel, Litomyšl 87—94 (I—VIII.)
- Čížek Ladislav, Sloupnice, 75—79 (I—IV.)
- Čížek Leontín, Vysoké Mýto, 66—74 (I—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt v Kutné Hoře.
- Čížek Václav, Janov, 44—50 (I—VII.)
- Čuberný František, Čenkovice, 62 (I.)
- Čuda Alois, Chrast, 62—69 (I—VIII.) M.
- Čuda Arnošt, Chrast, 63—70 (I—VIII.) M. C. k. gymn. professor v Mladé Boleslavi.
- Čuda František, Chrast, 56 (I.)
- Čuda Josef, Radim, 51—52 (I—II.)
- Čuhel Adolf, Malé Trestné, 88—91 (I—IV.)
- Čuhel Jan, Křižánky, 63—71 (I—VIII.) M. Církevní kněz †.
- Čuhel Ludvík, Rovečín. (Mor.), 87—90 (I—III.)
- Čuhel Vincenc, Olešnice, (Mor.), 82 (VI.)
- Daniel Engelbert, Kruemburk, 92—93 (VII—VIII.) M.**
- Danzer Josef, Česká Rybná 87 (I.)
- Danzer Mořic, Česká Rybná, 84—85 (I—II.)
- Daňša Jan, Litomyšl, 73—80 (I—VIII.) M. Farní admin. v Sebranicích.
- Darilek Alfred, Čes. Třebová, 60 (I.)
- Darilek Jindřich, Čes. Třebová, 60—65 (I—VI.) Úředník u dráhy.

- David František, Ústí nad Orlicí, 60—63 (V—VIII.) M.
- Dédourek Karel, Litomyšl, 66—73 (I—VIII.) M. Správce školy v Bohánce u Hořic.
- Deml Jan, Litomyšl, 84—85 (I—II.)
- Děták Jan, Tisovice, 60—67 (I—VIII.) M.
- Deutsch Alois, Mírov (Mor.), 44—45 (I—II.)
- Diener Arnošt, Brod na Kulpou (Chorvátsko) 92—94 (I—III.)
- Diener Josef, Chroustovice, 86—93 (I—VIII.) M. Lesnický praktikant.
- Dinter Augustin, Otovice, 57—60 (V—VIII.) M. Kněz řádu benediktinského.
- Dittert Jan, Bartošovice, 65—68 (V—VIII.) M. Pens. úředník dráhy ve Svitavech.
- Dittrich František, Bystré, 66—73 (I—VIII.) M.
- Dittrich František, Bystré, 85—92 (I—VIII.) M.
- Diviš Václav, Onemanice, 53—56 (I—V.)
- Divíšek Emanuel, Litomyšl, 66—73 (I—VIII.) M. Professor na Rusi.
- Divíšek Ferdinand, Litomyšl, 63—68 (I—VI.) C. a k. setník — auditor †.
- Divíšek Jan, Litomyšl, 43—48 (I—VI.) C. a k. vojenský lékař na odpočinku.
- Dlouhý František, Polička, 67—70 (V—VIII.) M. JUDr., advokát v Budějovicích.
- Dlouhý František, Litomyšl, 71—75 (I—V.)
- Dlouhý Hugo, Polička, 74—77 (V—VIII.) M. JUDr., adv. koncipient v Budějovicích.
- Dlouhý Jan, Polička, 74—78 (IV—VIII.) M. †.
- Dobruský Eduard, Heřmanův Městec, 54—57 (V—VIII.) Farář ve Smrdově.
- Dočkal Josef, Benátky, 43—47 (I—IV.) C. a k. vrchní ranlékař na odpoč., prakt. lékař v Obernbergu v Hor. Rak.
- Dokoupil Matěj, Moravičany (Mor.), 55 (VII.)
- Dolák Jaroslav, Městec, 92 (I.)
- Doležal Jan, Hlinsko, 85 (I.)
- Doležal Karel, Čechtice, 55—58 (I—IV.)
- Doležal Karel, Prasetín, 77—84 (I—VIII.) M. C. k. soudní auskultant v Hradci Králové †.
- Doležal Václav, Česká Třebová, 43 (I.)
- Doležel Antonín, Rozstání (Mor.), 52—55 (V—VIII.) M.
- Doležel František, Český Bohdík (Mor.), 91—94 (I—IV.)
- Doležel Jan, Český Bohdík (Mor.), 94 (I.)
- Doležel Karel, Zdětín (Mor.), 89—91 (VI—VIII.) M.
- Dolleisch František, Dřevenice, 60 (VI.) JUDr., vrchní ředitel panství kníž. Trautmannsdorfa.
- Dolleschel Dominik, Bílá Voda (Mor.), 52 (VI.)
- Domašínský Josef, Tošov, 66—70 (IV—VIII.) M. Farář v Dobřanech u Nového Města nad Metují.
- Domes František, Slavonov (Mor.), 43 (I.)
- Domínek Jan, Skrej (Mor.), 85—86 (VII—VIII.) M. Učitel v Jevišovicích (Mor.)
- Dostál Alois, Velká Řetová, 80—82 (II—III.)

- Dostál Antonín, Litomyšl. 65—66 (I.).
 Dostál František, Litomyšl, 45—47 (I—III.)
 Dostál František, Sudislav. 61—62 (I—II.)
 Dostál František, Litomyšl. 69—72 (I—IV.) Učitel obecné školy
 v Kyšperku.
 Dostál František, Oujezdec, 83 (III. R.)
 Dostál Jan, Perálec, 47—54 (I—VIII.) M.
 Dostál Jan, Velká Řetová, 50 (I.)
 Dostál Jan, Martinice, 56—60 (I—V.)
 Dostál Jan, Pěšice, 57—65 (I—VIII.) Farář v Třeboníně u Časlavě.
 Dostál Jan, Morašice, 61—64 (I—IV.)
 Dostál Jan, Velká Řetová 70 (I.) Tkadlec.
 Dostál Jan, Litomyšl. 89—90 (I—II.)
 Dostál Josef, Morašice, 55—56 (I.)
 Dostál Josef, Sudislav, 65 (I.)
 Dostál Josef, Německé (Mor.), 86 (I.)
 Dostal Karel, Kostelec, 65—66 (I—II.)
 Dostal Václav, Morašice 62—65 (I—IV.)
 Dostálek Augustin, Litomyšl, 54—61 (I—VIII.) Farář v Železnici ě
 Dostálek František, Hnátnice, 93—94 (I—II.)
 Dostálek Jan, Friedrichswald. 46—48 (I—III.)
 Dostálek Josef, Písečná, 66—69 (V—VIII.)
 Doubrava Josef, Ronov, 62—63 (I—II.)
 Drábek Jan, Nedošín, 83—90 (I—VIII.) M.
 Drábek Josef, Nedošín, 43—48 (I—VI.)
 Drábek Josef, Litomyšl, 92—94 (I—III.)
 Drábek Václav, Litomyšl, 69—72 (I—IV.)
 Drábek Viktor, Litomyšl, 65—69 (I—V.) Úředník u státní dráhy.
 Dražil Jan, Litomyšl, 93—94 (I.)
 Drbal Vladimír, Šaratice (Mor.). 94 (V.)
 Drechsel Josef, Broumov, 1855—58 (V—VIII.) M. Farář v Šonově
 u Broumova.
 Dreyer Jindřich, Skuteč, 51—54 (I—III.) Lékárník.
 Drkoš Arnošt, Loštice (Mor.), 92—93 (VII—VIII.) M.
 Drobný Jan, Morašice, 94 (II.)
 Drobný Josef, Morašice, 82—89 (I—VIII.) M. MUCand.
 Drobný Václav, Makov, 59—60 (I—II.)
 Drobný Václav, Jádlová, 88 - 89 (I—II.)
 Drossbach Josef, Šumperk (Mor.), 64 - 65 (I—II.)
 Držmišek Václav, Běstovice, 51—54 (I—IV.)
 Dřevo Jan, Březová (Mor.), 78 (I.)
 Dubský Albin, (svob pán), Videň, 45 (I.)
 Dudek Jan, Litomyšl, 79—86 (I—VIII.) M. Kaplan ve Svatce.
 Dudek Jindřich, Litomyšl, 72—79 (I—VIII.) M. Farář v Mladočově.
 Dudek Josef, Dobrkov, 53—57 (I—V.)
 Dudek Josef, Litomyšl, 62—69 (I—VIII.) M. Farář ve Střenici.
 Duffek Gustav, Litomyšl, 83 - 86 (I—IV.)
 Duffek Josef, Nový Král. Hradec, 54—55 (I—II.) Obchod. v Litomyšli.
 Duffek Václav, Litomyšl, 86 - 89 (I—III)

- Duchoslav Jan, Makov, 46—54 (I—VIII.) M. Hospodářský správce a revident velkonájemců pánů Fiedler. Werther, Gimbel v Opočně.
- Dukát Bruno, Opatovice (Mor.), 63 (VIII.) M.
- Dukát František, Olešnice, (Mor.), 83—86 (V—VIII.) M. MUDr., ext. lékař ve všeob. nem. v Praze
- Durchánek Jan, Horní Jelení, 62 (I.)
- Dusil František, Rokytnice, 65—66 (V—VI.)
- Dusil Josef, Rychnov, 63—66 (V—VIII.) M. Účetní v Ústí nad Orlicí.
- Duspiva Josef, Benátky, 85—88 (I—IV.)
- Dušánek František, Litomyšl, 71—78 (I—VIII.) M. Fil. doktor, c. k. professor gymnasia v Chrudimi.
- Dušánek František, Litomyšl, 78—86 (I—VIII.) M. Kaplan v Jelení.
- Dušánek Jaroslav, Litomyšl, 83—84 (I—II.) Obchodník v Litomyšli.
- Dušek Jan, Litomyšl, 80 (I.)
- Dušek Vincenc, Dolní Dobrouč, 93—94 (VII—VIII.)
- Dvorský František, Strážnice, (Mor.), 64—65 (VII—VIII.) M. Fil. Dr., c. k. prof. gymn. v Brně.
- Dvořáček Adolf, Litoboř, 62—65 (V—VIII.) Fundatista v Kuksu.
- Dvořáček Josef, Staré Hvězdlice (Mor.), 89 (VIII.) M.
- Dvořák Bedřich, Chroustovice, 45—46 (I—II.) C. a k. major na odpoč. v Labské Týnici.
- Dvořák Antonín, Litomyšl, 68—69 (I—II.)
- Dvořák Antonín, Litomyšl, 75—82 (I—VIII.) M. MUDr. obecní a panský lékař v Jeřišovicích (Mor.)
- Dvořák Bedřich, Litomyšl, 43 (I.) Zemřel v Srbském Bělehradě
- Dvořák Emanuel, Litomyšl, 1872—75 (I—IV.) Vyr. sodovky v Litomyšli.
- Dvořák Emanuel, Litomyšl, 85—92 (I—VIII.) M. Učitel.
- Dvořák Jan, Rosice, 50—57 (I—VIII.)
- Dvořák Jan, Litomyšl, 58—61 (I—IV.)
- Dvořák Jan, Sulkovec (Mor.), 68 (I.)
- Dvořák Jan, Borítov (Mor.), 81 (VIII.) M.
- Dvořák Jan, Německá Bělá, 77—84 (I—VIII.) M. Kaplan v Něm. Bělé.
- Dvořák Jindřich, Drahenice, 64—65 (I—II.)
- Dvořák Josef, Jimramov (Mor.), 68—69 (I—II.)
- Dvořák Josef, Litomyšl, 62 (I.)
- Dvořák Josef, Litomyšl, 75—82 (I—VIII.) M. C. k. auskultant krajsk. soudu v Banjaluce (Bosna).
- Dvořák Josef, Litomyšl, 79—86 (I—VIII.) M. Učitel.
- Dvořák Josef, Vítochov (Mor.), 85—92 (I—VIII.) M.
- Dvořák Josef, Osík, 87—94 (I—VIII.)
- Dvořák Josef, Nové Hradky, 88—89 (II—III.)
- Dvořák Josef, Litomyšl, 94 (I.)
- Dvořák Karel, Litomyšl, 64—65 (I—II.)
- Dvořák Karel, Litomyšl, 72—79 (I—VIII.) M. Účetní šk. rady v Poličce.
- Dvořák Karel, Ústí nad Orlicí, 94 (I.)
- Dvořák Richard, Bučovice, 77—81 (I—V.)
- Dvořák Václav, Litomyšl, 84—86 (I—II.)
- Dvořák Václav, Cerekvice, 86 (I.)
- Dvořák Viktor, Polička, 81—91, 94 (II—IV., V.)
- Dvořák Vojtěch, Praha, 82—84 (II—IV.)

- Ehmer** Jan, Borová, 1856—63 (I—VIII.) M. C. k. professor náboženství v Hradci Králové †.
- Ehrenberger** Alois, Radiměř, 46—53 (I—VII.) M. C. k. soudní anjunkt v Broumově.
- Eichinger** Josef, Krausenwaldě (Slezsko), 63—66 (V—VIII.) M. Farář ve Frývaldově v Slezsku.
- Einhorn** Mořic, Luže 63—67 (IV—VIII.) M. MUDr., lékař v Hostinném.
- Eisner** Alfred, Nové Hradý, 81 (II.)
- Eisner** Hugo, Nové Hradý, 88—90 (II—III.)
- Eisner** Leopold, Nové Hradý, 75—82 (I—VIII.) M. JUDr., advokátní koncipient ve Velvarech.
- Ekert** Jaroslav, Kralovice, 87—90 (I—IV.)
- Elbl** Alois, Moravská Třebová (Mor.), 62 (V.)
- Elbl** František Max, Moravská Třebová (Mor.), 55—59 (V—III.)
- Elgner** Eugen, Říčky, 47—53 (I—VII.) C. k. hlavní berní v Litoměřicích.
- Eliáš** Karel, Tisová, 50 (I.)
- Ellbogen** Emanuel, Řepník, 64—67, (I—II.)
- Eltchkner** Antonín, Polička, 93—94 (I—II.)
- Eltchkner** František, Polička, 94 (I.)
- Embert** František, Lačnov (Mor.), 47—48, 51—54 (I—II., V—VIII.) Farář v Lukově na Moravě.
- Engel** František, Rokytnice, 58—59 (I—II.)
- Epstein** Josef, Luže, 55 (V.) MUDr., c. a k. vojenský lékař.
- Epstein** Markus, Luže, 53 (V.)
- Erban** Jindřich, Černý Kostelec, 61 (V.)
- Erban** Ludvík, Litomyšl, 81—83 (I—III.)
- Erker** František, Jetřichovice, 59—61 (I—III.) †.
- Erxleben** Emil, Lanškroun, 43—46 (I—IV.) Lékárník v Lanškrouně.
- Falber** Antonín, Zámrsky, 1877—78 (I—II.)
- Falta** Václav, Mladá Boleslav, 49—50 (VII—VIII.)
- Faltis** Jan, Polička, 39—41 (I—III.) C. k. professor něm. realky v Praze, spisovatel, †.
- Faltis** Karel, Litomyšl, 47—52 (I—VI.) Zemřel jako technik.
- Faltis** Viktor, Litomyšl, 46—53 (I—VIII.) M. JUDr., advokát v Kostelci nad Orlicí.
- Faltus** Karel, Kyšperk, 59—60 (I—II.)
- Faltys** Jan, Bohňovice, 61—66 (I—V.), †.
- Faltýsek** Čeněk, Čermná, 67—72 (I—V.)
- Falzig** Josef, Litrbachy, 86—94 (I—VIII.)
- Fanfulik** Jan, Litomyšl, 46—48 (I—III.)
- Faulhammer** Josef, Nedošín, 53 (I.) Majitel mlýna v Tržku.
- Faulhammer** Josef, Litomyšl, 79—81 (I—II.) †.
- Faulhammer** Karel, Litomyšl, 83—87 (I—IV.)
- Fauska** Josef, Karle, 61 (I.) Statkář v Karli.
- Faustka** Karel, Banín, 56—59 (I—IV.)
- Faustka** Vilém, Trpin, 52—53 (V—VI.)
- Federsel** Josef, Jedlová, 44—46 (I—III.)
- Feigl** Antonín, Žamberk, 49—50 (VII—VIII.)

- Feichtinger Josef, Kerndorf, 1857—58 (V—VI.) C. a k. vojenský intendant ve Vídni, †.
- Feldmann Emil, Litomyšl, 82—85 (I—IV.) C. a k. poručík u vozotajstva.
- Feldmann Gustav, Litomyšl, 75 (I.)
- Feldmann Julius, Německá Bělá, 65 (I. priv.)
- Feldmann Maxmilián, Německá Bělá, 65 (I. priv.)
- Felkl Karel, rytíř, Banín, 30—35 (I—VI.) C. k. dvorní rada při režii tabákové ve Vídni.
- Feltl Jan, Polička, 55—62 (I—VIII.) M. Farář ve Felzbergu v Dol. Rakousích.
- Felzmann Adolf, Čenkovice, 60—61 (II—III.)
- Felzmann František, Čenkovice, 51 (VI.)
- Felzmann Jan, Česká Třebová, 47—48 (I—II.)
- Felzmann Jan, Čenkovice, 60—64 (IV—VIII.) M.
- Fencel Emanuel, Solnice, 69 (V.)
- Fendrich Alois, Dolní Bobrová (Mor.), 92—93 (VII—VIII.) M.
- Ferdinandi Karel, Perná, 52—57 (I—VI.)
- Ferdinandi Leopold, Perná, 53—56 (I—IV.) Zemřel jako c. k. desátník u dělostřelectva.
- Ferdinandi Ludvik, Perná, 49—56 (I—VII.)
- Ferdinandi Otokar, Perná, 56—59 (I—IV.) †.
- Fergel Antonín, Žamberk, 49—50 (VII—VIII.)
- Ferkl Antonín, Litomyšl, 53—57 (I—V.) Lékárník v Karlíně.
- Ferkl Antonín, Šternberk (Mor.), 87—93 (II—VII.) M. Právník.
- Ferkl František, Litomyšl, 82 (I.)
- Ferkl Jan, Litomyšl, 87—94 (I—VII.)
- Ferkl Josef, Šternberk (Mor.), 1891—92 (I—II.)
- Fiala Alexander, Litomyšl, 64—66 (I—III.) Jirchář v Rusku.
- Fiala František, Svitavy (Mor.), 67—68 (I—II.)
- Fiala František, Tržek, 81—84 (I—IV.) Učitel v Osíku.
- Fiala František, Oujezdec 88—94 (I—VII.)
- Fiala Hubert, Litomyšl, 67—74 (I—VIII.) M. C. k. professor při realce v Brně.
- Fiala Karel, Černovice, 57—64 (I—VIII.) M.
- Fiala Leopold, Hlinsko, 76—83 (I—VIII.) M. JUDr. advokátní koncipient v Čáslavi.
- Fikeiz Jan, Morašice, 62 (I.)
- Fikejz Jaroslav, Bučina, 76—81 (I—VI.) Oekonom v Bučině.
- Fikejz Ladislav, Bučina, 75—82 (I—VIII.) M. Ev. ref. farář v Opolanech.
- Filáček Albin, Litomyšl, 84—85 (I—II.)
- Filip Vincenc, Albrechtice, 44—45 (I—II.) Majitel mlýna †.
- Filipi František, Borová 56—63 (I—VII.) M.
- Filippy František, Litomyšl, 60. (I.) C. k. cejchmistr.
- Filippy Jindřich, Litomyšl, 69—70 (I—II.)
- Filippy Josef, Litomyšl, 61—68 (I—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt m. sl. ve Vídni.
- Filkuka František, Třebíč (Mor.), 76—79 (V—VIII.) M. Člen řádu milosrdných bratří.
- Fillak Theobald, Zlín, 48—50 (I—III.)

- Findeis Gustav, Polička, 1856—59 (I—IV.) Lékárník v Karlovci v Chorvátsku.
- Firlinger Adolf, Vídeň, 81—88 (I—VII.) M. MUCand.
- Fischer Alois, Litomyšl, 54—61 (I—VIII.) M. Revident c. k. rakouských státních dráh u generálního ředitelství ve Vídni.
- Fischer Alois, Těchonín, 66—68 (V—VII.)
- Fischer Antonín, Liboňov, 50 (VII.)
- Fischer Antonín, Litomyšl, 52—59 (I—VIII.) M. MUDr., c. a k. štábní lékař v Brně † r. 1892.
- Fischer Antonín, Dolní Libchavy, 61—64 (I—IV.)
- Fischer Filip, Most, 60 (VII.) Zemřel jako medik.
- Fischer Ignác, Dolní Libchavy, 56—63 (I—VIII.) M.
- Fischer Jindřich, Litomyšl, 65—70 (I—VIII.)
- Fischer Karel, Dolní Dobrouč, 65 (I.)
- Fischer Václav, Dolní Libchavy, 49—56 (I—VIII.) M.
- Fischer Vincenc, Dolní Dobrouč, 63—64 (I—II.)
- Fischl Rudolf, Kačerov, 66 (I.)
- Fitz Václav, Janov, 80—82 (I—III.)
- Flach Julius, Mírov (Mor.), 50—51 (VII—VIII.) M.
- Flaschar Method, Ráječek (Mor.), 1862 (VIII.) M.
- Fleischer Jaromír, Vídeň (Dolní Rak.), 89—90, 92—94 (I—II., III—V.)
- Fleischer Josef, Rovečín (Mor.), 81—85 (IV—VIII.) M. MUDr.
- Fleischner Gustav, Brandýs nad Orlicí, 87 (I.)
- Flidr Jan, Lubné, 84—88 (I—V.) Jako gymnasista †.
- Flidr Vít, Desná, 94 (I.)
- Flieder Jan, Malé Sedliště, 65—68 (I—IV.) Jako technik †.
- Flieder Josef, Seč, 62—66 (I—IV.)
- Flieder Josef, Kutná Hora, 77—84 (I—VIII.) M., Majitel hostince v Litomyšli.
- Flieder Julius, Malé Sedliště, 68 (I.) Lesnický úředník †.
- Flieder Karel, Brandýs nad Orlicí, 67—72 (III—VIII.) M. C. k. adjunkt krajského soudu v Chrudimi.
- Flieder Miloslav, Litomyšl, 93—94 (I—II.)
- Flieder Robert, Brandýs nad Orlicí, 64, 67—71 (I., IV—VIII.) M., C. k. adjunkt zemského soudu v Praze.
- Flieder Theodor, Malé Sedliště, 65—72 (I—VIII.) M., C. k. vrchní finanční komisař v Jihlavě.
- Flögl Julius, Litomyšl, 65—67 (I—III.), JUDr., c. k. soudní adjunkt v Litoměřicích.
- Flögl Karel, Litomyšl, 67 (I.), MUDr., †.
- Flögl Kliment, Litomyšl, 77—83 (I—VI.) Oekonom v Litomyšli.
- Flögl Konrád, Litomyšl, 64—67 (I—IV.), Jako farmaceut †.
- Forberger František, Litomyšl, 67—74 (I—VIII.) M., Jako právník †.
- Forberger Josef, Litomyšl, 70—78 (I—VIII.) M., Advokátní koncipient.
- Forberger Václav, Janov, 70—72 (I—III.) Učitel ve Strakově.
- Foret Antonín, Kutná Hora, 65—71 (III—VIII.)
- Forman Augustin, Žižka, 58—59 (VII—VIII.) Farář a čestný občan města Velké Byteše na Moravě.
- Formánek Břetislav, Holice, 59 (I.)
- Förster Vendelín, Vlčice, 54—55 (I—II.)

- Foydl Karel, Jindřichův Hradec, 1867 (VI.)
 Franc Antonín, Litomyšl, 78 (I.)
 Franke Jaroslav, Česká Skalice, 83—86 (V—VIII.) M. Professor v Praze.
 Fraenkl Bedřich, Neděliště, 68 (I.)
 Fraenkl Jindřich, Litomyšl, 85—87 (I—II.)
 Fränkl Rudolf, Litomyšl, 83 (I.)
 Freisleben Jan, Krouná, 52—55 (V—VIII.)
 Freudl Richard, Plumlov (Mor.), 90—92 (VI—VIII.) M.
 Freund Emil, Roubovice, 83—84 (III—IV. R.)
 Freund Gustav, Zájezdec, 69 (V.) JUDr., advokát v Praze.
 Freund Hugo, Roubovice, 86 (I.)
 Freund Josef, Strašice, 92—94 (I—III.)
 Freund Karel, Strašice, 90—94 (I—V.)
 Fried Josef, Pišely, 64—65 (VII—VIII.) M.
 Fried Nathan, Pišely, 61 (VIII.) M. MUDr. c. a k. námořní štábní lékař v Pulji.
 Friedl Antonín, Litomyšl, 70 (I.)
 Friedl Ferdinand, Horní Hynčina (Mor.), 64—67 (V—VIII.) M.
 Friedl František, Polička, 45—50 (I—VI.) C. k. okresní soudce ve Wolkersdorfu v Dolních Rakousích, †.
 Friedl František, Dětrichov, 82—83 (I—II.)
 Friedl Jan, Vendolí (Mor.), 43 (I.)
 Friedl Jan, Ostrý Kámen (Mor.), 48—50 (I—III.)
 Friedl Jan, Vendolí (Mor.), 49—56 (I—VIII.) M.
 Friedl Jan, Ostrý Kámen (Mor.), 66 (I.)
 Friedl Josef, Vendolí (Mor.), 55—59 (I—V.)
 Friedl Josef, Litomyšl, 78—79 (I—II.)
 Frisch František, Vysoké Mýto, 45—52 (I—VIII.) M.
 Fritscher Vilém, Mohelnice, 46 (I.)
 Frodl František, Damník, 63—67 (I—V.)
 Fröhlich Alois, Lesonice (Mor.), 83—86 (I—IV.), 87—88 (V—VI. R.)
 Fuchs Jan, Grandorf (Mor.), 62 (I.)
 Fuchs Otto, Svitavy (Mor.), 64 (I.)
 Fuka Bohumír, Bašty, 79—86 (I—VIII.) M. MUC. v Praze.
 Fuka Vincenc, Proseč, 42—47 (I—VI.) MUDr. nádražní lékař v České Třebové.
 Funda Jan, Libenice, 81 (II.)
 Futschik Jan, Jedlová, 70—78 (I—VIII.) M. Jako kaplan †.
 Futschik Kliment, Jedlová, 82—89 (I—VIII.) M. Kaplan v Dol. Rakousích.
 Fütz Jan, Litomyšl, 47 (I.)
- Gabessam** Eustach, Lhota (Mor.), 1893—94 (III—IV.)
 Gall Ferdinand, Výškov (Mor.), 91—92 (VII—VIII.) M.
 Gardavský Aurel, Koptín (Mor.), 67 (VIII.) M. Člen řádu piar.
 Gärtner Albin, Radhošť, 65—66 (I—II.) JUDr., advokát ve Vídni IX.
 Gärtner Gustav, Pardubice, 66 (I. priv.)
 Gavalovský Jan, Litomyšl, 79—82 (I—III.) Obchodník papírem a školními potřebami v Litomyšli.
 Geppert Josef, Mládkov, 64—67 (V—VIII.) M. C. k. gymn. prof. v Mostě.
 Gerlich Jan, Opatov, 62—68 (I—VII.)

- Gewinner Jindřich. Bystřé, 1846—47 (II. priv.)
 Gewinner Karel, Bystřé, 44 (II. priv.)
 Geyer Quido, Svanov (Mor.), 43 (I.) C. k. gymn. professor ve výslužbě, bisk. konsistor. rada, farář v Goldbrunn u Vídně.
 Giltshaiser Vilém, Mohelnice (Mor.), 44—45, 48—51 (I—II., V—VIII.) M.
 Gläser Hubert, Lanškroun, 47 (I.)
 Glaser Rudolf, Německá Brusnice, 79 (I.)
 Glaesser Arnold, Nová Ves, 44—45 (I—II.)
 Gleich Josef, Jedlová, 44—46 (I—II.)
 Golda František, Staré Město (Mor.), 53—54, 56—57 (V—VI., VII—VIII.) M.
 Goliasch Bedřich. Slatinany, 90 (I.)
 Goliasch Josef, Litomyšl 60—67 (I—VIII.) M.
 Goth Bruno, Hřensko, 48 (IV.)
 Gottl Jan, Vídeň (Dol. Rak.), 51—56 (I—IV. priv.)
 Götzl Jindřich. Udánek (Mor.), (V—VIII.) M.
 Grab Emil, Litomyšl, 62—70 (I—VIII.) M. C. k. notář v Poggstallu v Dolních Rakousích.
 Grab Ludvík, Litomyšl, 55—58 (I—IV.) Nájemce dvorů v Esslingen.
 Grab Zikmund, Litomyšl, 58—60 (I—VIII.) M. JUDr., advokát ve Vídni.
 Graf František, Františkov, 53—54 (I—II.)
 Gran Josef, Litomyšl, 77—78 (I.)
 Gran Vilém, Litomyšl, 43 (I.) C. a k. vojenský nadlékař †.
 Gregor Jiří, Litomyšl, 88—92 (I—IV.)
 Gregor Josef, Hořice, 84—87 (I—IV.) Učitel v Praze.
 Gregor Josef, Velký Ubušín (Mor.), 87—94 (I—VIII.)
 Gregor Karel, Litomyšl, 89—94 (I—VI.)
 Grešl Vilém, Litomyšl, 85—89 (I—V.) Právník.
 Groh František. Luková, 42—44 (IV—VI.) MUDr., tovární lékař v Budišově na Moravě †.
 Grohe Lev, Budišov (Mor.), 61 (VII.)
 Grohe Vilém, Budišov (Mor.), 55—56 (VII—VIII.) M.
 Grolig Jan, Lačnov (Mor.), 66—67 (I—II.)
 Gromes Josef, Loštice (Mor.), 49—50 (VII—VIII.) M.
 Grossmann Adolf, Litomyšl, 67—69 (I—III.) Obchodní agent.
 Grossmann Leopold, Doudleby, 65—67 (V—VII.) Oficiál v c. k. ministeriu vyučování ve Vídni.
 Gruber Josef, Luže, 80—85 (III—VIII.) M. JUDr., koncipista obchodní a živnostenské komory v Praze.
 Grubhoff Antonín, Borová, 63—67 (I—V.)
 Grubhoff Jindřich, Hlinsko, 56 (I.)
 Grubhoff Josef, Oldříš, 80—87 (I—VIII.) M. Učitel.
 Grubner František, Polička, 59—66 (I—VIII.) M. Učitel měšť. školy v Krumlově na Moravě.
 Grünwald Václav, Lomnička (Mor.), 69—71 (VI—VIII.) M.
 Guggenberger Leopold (Valerius), Viroměřice (Mor.), 65 (VII.) Kněz řádu piaristického, c. k. prof. nábož. v Rychnově n. K.
 Gundl Vilém, Mohelnice, 58—59 (V—VI.)
 Grüner Josef, Sobotka, 62—66 (I—IV.)

- Günther Josef, Litomyšl, 1878–85 (I–VIII.) M.
 Guth František, Litomyšl, 53–57 (I–IV.) Měšťan v Litomyšli †.
 Guth Hugo, Horažďovice, 58–60 (V–VII.)
 Guth Jan, Litomyšl, 52–57 (I–VI.) C. k. vrchní berní inspektor ve Vídni.
 Guth Josef, Brzeszcze (Halič) 67–72 (I–IV.)
 Guth Josef, Litomyšl, 67–70 (I–III.)
 Guth Karel, Nassavrky, 92–94 (I–III.)
 Güttler Ferdinand, Bílá Voda (Slezsko), 53–57 (I–V.)
- H**as Abraham, Roubovice, 1866–69 (I–IV.) Obchodník v Libni.
 Hass Gustav, Roubovice, 69–72 (I–IV.) JUDr., advokát v Praze.
 Habal Jan, Skuteč, 77–84 (I–VIII.) M. Kaplan v Karli.
 Habal Vojtěch, Skuteč, 90–92 (IV–VI.)
 Haberhauer Alois, Radiměř, 43–46 (III–VI.) C. a k. plukovní lékař †.
 Haberhauer Alois, Svitavy (Mor.), 48 (I.)
 Haberhauer Leopold, Radiměř, 45–47 (I–III.)
 Habiger Antonín, Semanín, 68–65 (I–VIII.) M. †.
 Habiger Oskar, Ratkov (Mor.), 61–67 (I–VII.)
 Habiger Štěpán, Semanín, 69–70 (I–II.) Majitel hostince v Semaníně.
 Hác Václav, Dlouhá Třebová, 79–84 (I–VI.)
 Hadwich František, Bořkovice, 69–70 (V–VI.)
 Hagel Václav, Litomyšl, 57–60 (I–IV.) Správce spořitelny v Litomyšli.
 Hagl Václav, Litomyšl, 83–90 (I–VIII.) M. JUC.
 Hagl Karel, Litomyšl, 94 (I.)
 Hainz Ferdinand, Červený Hrádek, 83–87 (III–VII.) R. M.
 Hájek Alfred, Bystře, 72–76 (IV–VIII.) M.
 Hájek Antonín, Seč, 63–66 (I–IV.)
 Hájek Antonín, Litomyšl, 86 (I.)
 Hájek František, Litomyšl, 90–91 (I–II.)
 Hájek Jan, Budislav, 85–87 (I–III.)
 Hájek Julius, Bystře, 72–75 (V–VIII.) M.
 Hájek Karel, Litomyšl, 74–82 (I–VIII.) M. Advok. koncipient v Litomyšli.
 Hájek Tobiáš, Sloupnice, 54–57 (I–IV.)
 Hájek Viktor, Litomyšl, 79–83 (I–V.)
 Hajniš Marcelin, Svitavy (Mor.), 45–47 (IV–V.)
 Halauska Jan, Makov, 57–61 (I–V.)
 Halauska Václav, Makov, 48–51 (I–IV.)
 Halbych Jiří, Dolní Újezd, 50–56 (I–V.) Úředník dráhy †.
 Halbych Josef, Litomyšl, 54 (I.) †.
 Halfar Remigius, Mošnov (Mor.), 67 (VIII.) M.
 Hamal Jan, Postřelmov (Mor.), 88–94 (I–VII.)
 Hamal Jaroslav, Postřelmov (Mor.) 92 (I.)
 Hamal Karel, Postřelmov (Mor.), 92–94 (I–III.)
 Hamerle Josef, Žumberk, 55–60 (I–VI.)
 Hamerský Josef, Měřín (Mor.), 70 (V.)
 Hammerle Vincenc, Kunčina (Mor.), 1858–61 (V–VIII.) M.
 Hampejs Rudolf, Vinohrady, 93–94 (I–II.)
 Hamrle Antonín, Nové Hradky, 78–86 (I–VIII.) M. MUCand.

- Hamrle Rudolf, Nové Hradky, 85—92 (I—VIII.) M.
 Hamřík František, Blažkov (Mor.), 61—68 (I—IV).
 Hanák Josef, Žalkovice (Mor.), 91 (VIII.) M.
 Hanák Karel, Ždětín (Mor.), 89—92 (V—VIII.) M.
 Hanauska Jan, Mendrik, 43—50 (I—VIII.) M.
 Handl Karel, Langenlois (Rakousy), 54—57 (V—VIII.) Farář
 v Ebenfurthě za Vídní.
 Hanisch Jan, Dolní Hynčína (Mor.), 52—55 (V—VIII.) Správce dolů
 v Nýřanech.
 Hanisch Leopold, Rozstání, 53—56 (V—VIII.) M.
 Háníš Josef, Jaromeř, 70—72 (IV—VI.)
 Háníš Vilém, Vlašim, 70—71 (II—III.)
 Hank Karel, Polička, 90—94 (I—V.)
 Hanke Adolf, Rokytnice, 56—57 (V—VI.)
 Hanke Josef, Litomyšl, 60—63 (I—IV.) Ranlékař v Uhrách.
 Hanner Ludvík Rozhovice (Mor.), 46—51 (III—VIII.) M.
 Hanswenzl Jan, Luže, 39—44 (I—VI.) C. k. konsul v Galaci
 v Rumunsku.
 Hanousek Ferdinand, Rychnov, 54—57 (V—VIII.) Farář v Olešnici
 na Moravě.
 Hanus Antonín, Horní Jiřetín, 86—87 (I—II.)
 Hanus František, Karle, 64—65 (I—II.)
 Hanus František, Lanškroun, 71 (I.)
 Hanus František, Litomyšl, 83—87 (III—VII.) R. M. C. a k. poručík.
 Hanus Josef, Nedvězí, 94 (I.)
 Hanus Karel, Litomyšl, 56—61 (I—VI.)
 Hanus Leopold, Vídeň, 47 (I.)
 Hanus Matěj, Opočno, 62—63 (I—II.)
 Hanzlíček František, Letovice, 56—57 (IV—V.)
 Hanzlovský Kamil, Pardubice, 71 (I.)
 Harapát Jindřich, Sv. Jiří, 74—81 (I—VIII.) M. JUDr., advokátní
 koncipient.
 Harrer Emil, Labská Týnice, 64—67 (I—IV.)
 Harrer Richard, Kutná Hora, 64—68 (I—V.)
 Harvánek František, Řečice (Mor.), 81 (VIII.) M.
 Háša Antonín, Vysoké Mýto, 83 (VII.) R. M. Obchodník v Litomyšli.
 Háša František, Vysoké Mýto, 76—77 (III—IV.) Mlynář v Litomyšli.
 Hašek František, Vysoké Mýto, 46—48 (I—III.)
 Hataš Richard, Luže, 93—94 (I.)
 Haupt Jan, Sklenné (Mor.), 48 (I.)
 Haupt Karel, Polička, 88—94 (II—VIII.)
 Hauschild Josef, Kornice (Mor.), 54—57 (V—VIII.)
 Häusler Josef, Lichkov, 61—64 (V—VIII.) M.
 Havel Bohumil, Voděrady, 94 (I.)
 Havel Josef, Rychnov, 69 (V.) Učitel, †.
 Havelka Gustav, Černá Hora (Mor.), 51—52 (III—IV.)
 Havelka Matěj, Slavětice, 81 (VIII.) M.
 Havla Václav, Václavov, 64—71 (I—VIII.) M.
 Havlíček Antonín, Choceň, 63—66 (V—VIII.) M. Revident c. k. státní
 dráhy v Praze.

- Havlíček František, Včelákov, 45, 50 (I., V.)
 Havlíček František, Rosice, 48—56 (I—VIII.)
 Havlíček Josef, Čenkovice, 50—51 (I—II.)
 Havlíček Karel, Choceň, 70—73 (V—VIII.) M.
 Havlík Ignác, Choceň, 80—83 (V—VIII.) M.
 Havlík Vincenc, Velký Domanín, (Mor.), 86 (V.)
 Havran Karel, Litomyšl, 89—94 (I—VI.)
 Havran Václav, Litomyšl, 88—94 (I—VII.)
 Havrda Alois, Boskovice, 91—94 (V—VIII.)
 Heger František, Třebárov (Mor.) 56—59 (I—IV.) Farář u Panny Marie v Olomouci (Mor.)
 Heger Jan, Čtyřicet Lánů, 74—76 (I—III.)
 Heger Jindřich, Lačnov (Mor.), 46—48 (I—III.) C. a k. plukovník na odp., rytíř řádu železné koruny III. tř. v Grandorfě na Moravě.
 Heger Karel, Dolní Hynčina (Mor.), 52—55 (V—VIII.) Farář v Krons-dorfě ve Slezsku
 Heilig Emanuel, Újezd (Mor.), 91—92 (VII—VIII.) M.
 Heinrich Jan, Jablonné, 57 (I.)
 Heissig Alfred, Třebíč (Mor.), 55—56 (III—IV.), Nájemce dvora v Lukavici u Žamberka.
 Hejl Eduard, Pastviny, 57 (V.)
 Hejl František, Laudon, 55—59 (I—V.)
 Hejl Jáchym, Výprachtice, 81—88 (I—VIII.) M.
 Hejl Štěpán, Výprachtice, 83—90 (I—VIII.) Jako gymnasista †.
 Hejný Karel, Velké Sedliště, 49—50 (I—II.) Rolník ve Velkých Sedlištích.
 Hejný Karel, Velké Sedliště, 83—90 (I—VIII.) M. JUC.
 Hejný Václav, Velké Sedliště, 83—85 (I—II.)
 Hejtmánek Jan, Nedvězí, 53—60 (I—VIII.) M. Děkan a vikář v Něm. Bělé (Mor.)
 Hejzlar Vojtěch, Běloves, 70, 73—75 (I., IV—VI.)
 Henčl Karel, Horní Jelení, 70 (I.)
 Hendrich Eduard, Malá Skála, 45 (I.)
 Hendrich Eduard, Koryčany (Mor.), 57—62 (I—VI.)
 Hendrich Vincenc, Koryčany (Mor.), 53—55 (I—II.) Ředitel kůru v Petrinji, †.
 Hendrych Bohumil, Makov, 83—84 (I—II.)
 Hendrych Bohumír, Litomyšl, 75—84 (I—VIII.) M. Kaplan.
 Hendrych František, Litomyšl, 82—85 (I—IV.), 86—87 (V—VI.) B. Učitel v Bystřem.
 Hendrych Jan, Makov, 83—85 (I—II.)
 Hendrych Ladislav, Litomyšl, 80—87 (I—V.) M. Kaplan v Horních Rakousích.
 Hepký Čeněk, Dašice, 75—80 (I—V.) C. k. naddozorce u finanční stráže.
 Hercl Karel, Pardubice, 85—89 (I—V.)
 Hermann Vilém, Žatec, 61 (V.)
 Hernych František, Ústí nad Orlicí, 51—58 (I—VIII.) Farář ve Světlé.
 Hernych František, Ústí nad Orlicí, 60 (I.)
 Hernych Vojtěch, Ústí, nad Orlicí, 91—94 (II—V.)

- Herran Josef, Kobyly, 47—48 (I—II.)
 Herrmann Jan, Dlouhá Třebová, 65—72 (I—VIII.)
 Herrmann Vilém, Viska, 62—69 (I—VIII.) M. MUDr., lékař v Kolíně.
 Hertík Jan, Osík, 77—80 (I—IV.)
 Herzan Ludvík, Křižánky, 85 (I.)
 Herzing Josef, Staršov, 43—45 (I—II.)
 Herzog Eustach, Litomyšl, 74—78 (I—IV.) Lékárník v Přelouči.
 Herzog František, Praha, 64—66 (I—II.)
 Herzog Josef, Praha, 64—68 (I—IV.)
 Herzog Rudolf, Vrchlabí, 60 (V.)
 Heržmanský Hugo, Hostěhrádky (Mor.), 94 (I.)
 Hettych Karel, Vysoké Mýto, 54 (I.)
 Heyl František, Litomyšl, 47—50 (III—VI.) Ranlékař v Lanškrouně.
 Heyna Gustav, Čížkov, 51—55 (I—V.)
 Hickel František, Rozstání (Mor.), 62—65 (V—VII.) M.
 Hillard Kristián, Praha, 49—52 (I—IV.)
 Hiller Antonín, Mikulč, 83 (III.R.)
 Hiller František, Janov, 54—55 (I—II.)
 Hiller Jan, Litomyšl, 90—94 (I—V.)
 Hilvety Karel, Lubné, 43—45 (I—III.) †.
 Hink Antonín, Litomyšl, 41—50 (I—VIII.) M. Člen řádu piaristického,
 professor náboženství ve výsl. v Mladé Boleslavi.
 Hippenreiter Jaromír, Vysoké Mýto, 1854—58 (I—V.) C. k. poručík, †.
 Hirschke Vincenc, Březová (Mor.), 44—45 (I—II.)
 Hladík Jan, Vysoké Mýto, 43 (I.)
 Hladík Jan, Polička, 83 (VII. R.) M.
 Hladík Jaromír, Vysoké Mýto, 66—72 (I—VII.) JUDr., advokát v
 Kunštátě.
 Hlaváč František, Nové Hrady, 47—48 (III—IV.) Lékárník v Chocni.
 Hlaváč František, Proseč, 50 (I.)
 Hlaváč Josef, Proseč, 46—50 (I—V.)
 Hlaváč Josef, Choceň, 81—82 (I—II.)
 Hlaváč Karel, Dobruška, 79—82 (I—IV.) Magister farmacie v Chocni.
 Hlaváček Jan, Rychnov, 64—65 (V—VI.)
 Hlaváček Julius, Chrudim, 58—62 (I—V.) Lékárník v Brezno-Banya
 v Uhrách.
 Hlaváček Robert, Litomyšl, 50—56 (I—IV.) Lesní, †.
 Hlávka Antonín, Březina (Mor.), 86—87 (VII—VIII.) M.
 Hlávka Josef, Boleslav (Mor.), 84 (VIII. M.)
 Hlavsa Václav, Javornice, 69 (V.)
 Hledík Jan, Ostrov, 45—51 (I—VI.) C. k. důchodenský kontrolor
 vojensko-invalidního nadačního velkostatku Hořického na odp.
 Hlinecký František, Skuteč, 75—83 (I—VIII.) M. JUDr., advok. konci-
 pient v Praze.
 Hloušek Josef, Dolní Kamenice, 69—72 (I—III.)
 Hložek Eberhard, Praha, 68—69 (VII—VIII.) M.
 Hnát František, Makov, 83 (VII. R.) M.
 Hnátnický Josef, Rychnov, 86 (I.)
 Hnátnický Karel, Polička, 86—94 (I—VIII.)

- Hněvkovský Jan, Praha, 54-55 (I-II.) MUDr., soudní lékař v Praze.
 Hnilička František, Svitavy (Mor.), 46 (I.)
 Höck Zdeněk, Litomyšl, 60-67 (I-VIII.), M. Úředník poštovní.
 Hodura František, Litomyšl, 54-58 (I-V.), C. a k. šikovatel, †.
 Hodura František, Litomyšl, 92 (I-VIII.) M. Člen řádu bened.
 Hodura František, Litomyšl, 93-94 (I.)
 Hodura Quido, Litomyšl, 58-62 (I-V.), Assistent lékař. v Litomyšli.
 Hodura Quido, Litomyšl, 90-94 (I-V.)
 Hofmann Adolf, Litomyšl, 85-86 (I-II.)
 Hofmann Bartoloměj, Polná, 49-50 (VII-VIII.)
 Hofmann Emil, Litomyšl, 54-58 (I-IV.), Řezník v Litomyšli.
 Hofmann Emil, Litomyšl, 84-86 (I-II.) Řezník v Litomyšli.
 Hofmann Karel, Kyšperk, 60-61 (I-II.)
 Hofmann Oldřich, Praha, 1851 (IV.)
 Hofrichter Karel, Moravská Třebová, 59-62 (V-VIII.) M. Notář v Liberci.
 Hojný Jan, Libřice, 48-49 (V-VI.)
 Holásek Ludvík, Litomyšl, 67 (I.) Učitel na Moravě.
 Holásek Vojtěch, Heřmanice, 78-84 (I-VII.) MUC.
 Holley František, Šichov, 51 (I.)
 Hollmann Ferdinand, Mladá Boleslav, 52 (VI.)
 Holub František, Holice, 48 (I.)
 Holub Jaroslav, Bohňovice, 93-94 (I-II.)
 Holub Josef, Holice, 74 (V.)
 Holubář František, Pohled, 62-65 (V-VIII.) Farář v Mladočově, †.
 Holý František, Skuteč, 86-88 (I-III.)
 Holý Josef, Skuteč, 54-55 (I-II.)
 Holý Václav, Skuteč, 49-54 (IV-VIII.)
 Holz Antonín, Olešnice (Mor.), 86 (VIII.) M. Kaplan v Šatavě. (Mor.)
 Holzinger Josef, Březová (Mor.), 63-66 (I-IV.)
 Homola Josef, Ústí nad Orlicí, 60 (I. priv.)
 Honzl Jan, Rybník, 58-65 (I-VIII.) M., C. k. rada krajsk. soudu v Chrudimi.
 Hönig Rudolf, Doudleby, 55-56 (II-III.)
 Hönig Šalomoun, Kostelec nad Orlicí, 53 (V.)
 Honisch Karel, Ústí nad Orlicí, 93-94 (I.)
 Honl Oktavián, Česká Třebová, 47-50 (I-IV.)
 Hora Karel, Lanškroun, 62-67 (I-VI.)
 Horáček František, Ústí nad Orlicí, 59-62 (V-VIII.) Farář.
 Horáček František, Ústí nad Orlicí, 85-88 (V-III.) M.
 Horáček Václav, Kirchenbirk, 63-65 (I-III.)
 Horák Adolf, Pardubice, 84-85 (I-II.)
 Horák František, Německý Brod, 53-56 (V-VIII.)
 Horký František, Podolí (Mor.), 85 (VIII.) M.
 Horký Karel, Rychmburk, 51-53 (II-IV.)
 Horníček František, Mostek, 60-65 (I-VI.) Člen řádu piar., professor gymn. v Benešově.
 Hornisch Vojtěch, Svitavy (Mor.), 46-47 (I-II.)
 Hornischer Ignác, Třebárov (Mor.), 54 (I.)
 Horský Antonín, Česká Třebová, 43-46 (I-IV.)

- Horský Antonín, Litomyšl, 57 (I.)
 Horský Antonín, Litomyšl, 77—78 (I—II.) Obchodník v Litomyšli.
 Horský Bernard, Vídeň (Dolní Rak.), 59—62 (V—VIII.) M. Journalista
 ve Vidni, †.
 Horský Josef, Litomyšl, 77—78 (I.)
 Horský Karel, Litomyšl, 90—94 (I—V.)
 Horský Mikuláš, Litomyšl, 52—54 (I—II.) Měšťan v Litomyšli.
 Horský Stanislav, Litomyšl, 80—83 (I—III.) Strojník v Litomyšli.
 Hoskovec Leopold, Paseky, 75—83 (I—VIII.) M.
 Hosnedl Jakub, Petrovice, 52—55 (I—II.)
 Hošek Viktor, Enzersdorf (Dol. Rak.) 83—84 (I—II.)
 Houba Čeněk, Chotěboř, 69—70 (I—II.) C. k. berní adj. v Chotěboři.
 Houba Karel, Litomyšl, 75—79 (I—IV.) Účetní v Proseči.
 Houba Karel, Litomyšl, 78 (I.) v San Francisco (Sev. Amerika.)
 Houba Quido, Litomyšl, 74—81 (I—VIII.) M. JUDr., advok. koncipient
 v Lounech.
 Houdek Antonín, Choceň, 64—65 (I—III.) Puškář v Litomyšli.
 Houdek Antonín, Choceň, 80—81 (I—II.)
 Houdek Jan, Nořín, 54 (I.)
 Houdek Jan, Vysoké Mýto, 85 (V.)
 Hoverka František, Pískov (Mor.), 85—92 (I—VIII.) M.
 Hovorka Josef, Stan, 62 (V.)
 Hovorka Josef, Rychnov, 64—68 (V—VIII.) M. Farář ve Vorlícce.
 Hovorka Václav, Černíkov, 81 (II.)
 Hozák František, Vídeň (Dol. Rak.), 64—65 (V—VI.)
 Hrabal Alois, Hluchov (Mor.), 88—90 (VI—VIII.) M.
 Hrabal Jan, Dubčany (Mor.), 92 (VII.)
 Hradecký Jiří, Litomyšl, 81—88 (I—VIII.) M. JUC. v Litomyšli.
 Hradecký Karel, Letovice (Mor.), 60—66 (I—VII.) C. k. poštovní
 správce v Králové Dvoře.
 Hradecký Karel, Litomyšl, 92—93 (III—IV.)
 Hradil František, Vranovice (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M.
 Hradil Josef, Břest (Mor.), 91 (VIII.) M.
 Hradilík Josef (Justinián), Bezuchov (Mor.), 65 (VII.) Člen řádu piar.,
 ředitel gymn. v Mladé Boleslavi, †.
 Hrbek Augustin, Litomyšl, 53—57 (I—V.) †.
 Hrbek Boleslav, Litomyšl, 83—85 (II—IV.) †.
 Hrbek Jan, Litomyšl, 56—63 (I—VIII.) M. Učitel v Pískově (Morava.)
 Hrdina Karel, Čermná, 79—81 (I—III.)
 Hrdina Vilém, Kyšperk, 48 (I.)
 Hrdina Vincenc, Bystřec, 45—50 (I—VI.)
 Hrdlička Alfred, Německý Brod, 57—60 (V—VIII.) M. JUDr., advokát
 v Praze, předseda spolku advokátů Pražských.
 Hromádka František, Lestinka, 49—53 (IV—VIII.) M. C. k. professor
 gymn. na Malé Straně v Praze.
 Hromádka Václav, Louka, 57—62 (I—VI.)
 Hron, Josef, Žďárec (Mor.), 87—88 (VI—VII.) R. M.
 Hrozek František, Bošovice (Mor.), 94 (I.)
 Hruša František, Brumovice (Mor.), 92—94 (I—III.)
 Hruš Josef, Litomyšl, 88—94 (I—VII.)

- Hruška Antonín, Chrudim, 83 (IV.) R.
 Hruška Patrik, Solnice, 45 (II.)
 Hřebíček Jan, Drnovice, 92—93 (VII—VIII.)
 Hübl Antonín, Moravská Třebová (Mor.), 56—57 (V—VI.)
 Hübl František, Žichlínek, 52—56 (IV—VIII.) M.
 Hübl Jan, Litomyšl, 78—79 (I—II.)
 Hübl Vincenc, Žichlínek, 53—58 (I—III.)
 Hübner František, Dobruška, 43 (I.)
 Hübsch Jindřich, Polička, 90—91 (I.)
 Hudec Jan, Krásný, 52 (V.)
 Hunka Vendelín, Příbor (Mor.), 66 (VII.)
 Hůrka František, Litomyšl, 59—67 (I—VIII.) M. Úředník c. k. priv.
 st. dráh ve Vídni.
 Hurych Antonín, Benátky, 68 (I.)
 Hurych Matěj, Benátky, 61—68 (I—VIII.) M. JUDr., advokát
 v Karlíně.
 Husar Leopold, Vysoké Mýto, 47—48 (I—II.)
 Huschka František, Koclířov, 49, 54—57 (I, V—V.III.) M.
 Huška Ferdinand, Hřebečov, 55—56 (I—II.)
 Huška František, Velké Sedliště, 80—81 (I—II.)
 Hutschek Adolf, Nová Ves, 51 (I.)
- Chadima František, Litomyšl, 87—94 (I—VIII.)**
 Chadima Jan, Beštovice, 52—54, 56—58 (I—III, V—VII.)
 Chadima Josef, Dolní Újezd, 64—67 (I—III.)
 Chadima Josef, Litomyšl, 84—92 (I—VIII.) M. Právník.
 Chadraba Václav, Drobovice, 55—58 (V—VIII.) M. JUDr., soukromník
 v Praze.
 Chaloupka Alois, Vysoké Mýto, 56—59 (III—VI.) Farář v Modletíně
 (u Chotěboře.)
 Chaloupka František, Vysoké Mýto, 50—52, 56—57 (I—III, VII—VIII.)
 M. Děkan ve Světlé.
 Chaloupka Jan, Vysoké Mýto, 43—51 (I—VIII.) M.
 Chaloupka Václav, Česká Skalice, 68—71 (V—VIII.) M.
 Chamaré Harbuval Alfred, hrabě, Nové Hrady, 51—54 (IV—VII. priv.)
 Chamaré Harbuval Antonín, hrabě, Nové Hrady, 50 (VI. priv.)
 Chamaré Harbuval Felix, hrabě, Nové Hrady, 51 (V. priv.)
 Chamas František, Sloupnice, 58—66 (I—VIII.) M. Jako studující filo-
 sofie †.
 Chamas Jan, Sloupnice, 59—61 (I—III.)
 Charous František, Dolívka, 84 (I.)
 Chejnovský František, Plchovice, 62—63 (I—II.)
 Chejnovský Josef, Dobrá Voda, 56—61 (I—VI.)
 Chládek Josef, Koburk, 78—85 (I—VIII.) M. C. k. poštovní úředník
 v Pardubicích.
 Chládek Matěj, Podbřežice (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M.
 Chleborád Josef, Polička, 66—69 (I—IV.)
 Chleboun Jan, Džbánov, 83—84 (VI—VII.) R. M.
 Chleboun Josef, Sloupnice, 84—87 (I—IV.) Učitel v Telecin.
 Chleboun Josef, Sloupnice, 86 (I.)

Chleboun Tobiáš, Sloupnice, 83—87 (I—II.)
 Chlumecký Josef, Bohdaneč, 49—50 (VII—VIII.)
 Chmel Arnold, Lanškroun, 60—65 (I—VI.)
 Chmel Mořic, Litomyšl, 48—51 (I—IV.)
 Chmelíček Antonín, Chrast, 61 (I.)
 Chmelíček František, Chrast, 63—64 (I—II.)
 Chotěnovský Antonín, Vysoké Mýto, 60 (IV.)
 Chotěnovský Antonín, Litomyšl, 60—68 (I—VIII.) M. †.
 Chotěnovský Jan, Litomyšl, 64—70 (I—VII.) Úředník c. k. st. dráhy, †.
 Chour Jan, Trojovice, 44—51 (I—VIII.) M.
 Chramosta Felix, Ořechov (Mor.), 90—92 (VI—VIII.) M.
 Christ Jan, Wadovice (Halič), 48—50 (VI—VIII.)
 Christ Jan, Svitavy (M.), 54—58 (I—VI.) Farář ve Stieburgu ve Slezsku.
 Christ Jindřich, Tarnov (Halič), 47—54 (I—VIII.)
 Christ Julius, Tarnov (Halič), 48 (I.)
 Christ Josef, Wadovice (Halič), 44—46 (I—III.)
 Christian Vojtěch, Budišov (Mor.), 54—55 (VII—VIII.) M.
 Chudoba Antonín, Litomyšl, 58 (I.)
 Chvála Jan, Tuněchody 45—50 (I—VI.)

Ille Ferdinand, Svitavy (Mor.), 56—61. (III—VIII.) Městský nadlesní v Olomouci.

Illek František, Německý, (Mor.), 69—76 (I—VIII.) M.
Illem František, Litomyšl, 43—50 (I—VIII.) M. Farář ve Zbraslavicích.
Illem Gotthard, Litomyšl, 46—50 (I—III.)
Illing August, Chroustovice, 65 (I.)
Illing Robert, Chroustovice, 61—68 (I—VIII.) M. Úředník státní dráhy v Kolíně.

Iltis Hugo, Brněnec, 94 (I.)
Iltis Ignác, Roubovice 58—65 (I—VIII.) M. MUDr., lékař v Boskovicích.
Iltis Mořic, Roubovice, 54—62 (I—VIII.) M. MUDr., lékař v Brně.
Iltis Zigmund, Roubovice, 52—54 (I—II.) Obchodník v Lanškrouně.
Indra Julius, Lubná (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M.
Ippen Jullius, Hněvice, 92—94 (VI—VIII.)

Jahl František, Janov, 77 (I.)

Jahoda Antonín, Ústí nad Orlicí, 45—49 (I—V.) C. k. notář v Novém Bydžově.

Jakeš František, Ústí nad Orlicí, 63—69 (I—VII.)

Jaksch Alexander, Mimoň, 60 (VII.)

Jaksche František, Mohelnice (Mor.), 48—51 (I—IV.) Katecheta v Mohelnici.

Jaksche František, (Mor.) 51—58 (I—VIII.) M. Dr. Theol. a Fil., konsist. rada, prof. náboženství v Kroměříži.

Jakubec Cyrill, Bošovice (Mor.), 94 (I.)

Jakzahn František, Mohelnice, (Mor.), 49 (II.)

Janák Jan, Běstovice, 62—63 (I—II.)

Janák Josef, Hemže, 48—51 (I—IV.)

Janata Bedřich, Bučina, 46 (I.)

Jančík Josef, Veselí (Mor.), 86 (VII.) R. M.

- Janda Viktor, Litomyšl, 91—94 (III—VI.)
- Jandát František, Skuteč, 50—55 (I—VI.), C. k. vrchní finanční komisař v Chrudimi.
- Jandera Adolf, Ústí nad Orlicí, 49 (I.)
- Jandera Alois, Ústí nad Orlicí, 84—87 (I—IV.)
- Jandera Ferdinand, Ústí nad Orlicí, 79—84 (I—VI.)
- Jandera Jiří, Litomyšl, 87—90 (I—III.)
- Jandera Josef, Litomyšl, 84—91 (I—VIII.) M.
- Jandera Julius, Ústí nad Orlicí, 80—86 (I—VII.)
- Jandera Oldřich, Ústí nad Orlicí, 84—98 (I—IV.)
- Jandík Jan, Tisová, 59—60 (I—II.), C. a k. četnický strážmistr.
- Jandík Jan, Tisová, 82—83 (I—II.)
- Jandík Josef, Tisová, 46—49 (I—IV.)
- Jandík Josef, Litomyšl, 80—82 (I—III.)
- Janecký Jan, Sloupnice, 56 (II.)
- Janeček Václav, Litomyšl, 84—85 (I—II.)
- Janele Antonín, Polička, 82 (I.)
- Janele Ferdinand, Polička, 46 (I.)
- Janele Josef, Vysoké Mýto, 82 (I.)
- Janiček Josef, Ůbora (Mor.) 93—94 (IV—V.)
- Janisch Jan, Rybník, 50—54 (I—V.)
- Janisch Jan, Sázava, 59—66 (I—VIII.) M. Farář v Limberku.
- Janisch Leopold, Oustrev, 53—57 (I—IV.)
- Janke Karel, Litomyšl, 84—86 (I—III.)
- Janků Bartoloměj, Lysice (Mor.), 55—59 (II—VI.), JUDr., †.
- Janků Jan, Koburk, 54—60 (II—VIII.) M.
- Janota Alfred, Praha, 59—62 (I—IV.)
- Janota Alois, Liblice, 52—55 (I—IV.)
- Janota Hubert, Třebovle, 55 (I.)
- Janota Mořic, Liblice, 52—54 (III—V.)
- Janouš Jan, Žamberk, 62—63 (I—II.)
- Jansa Alois, Jablonné, 52—55 (III—VI.) JUDr., v Praze.
- Jansa Eduard, Žihlinek, 53—5 (I—IV.)
- Jansa Jan, Jablonné, 52—56 (VI—VIII.) M. JUDr. †.
- Jansa Karel, Ústí nad Orlicí, 82—86 (IV—VIII.) M. MUC. v Praze.
- Jansa Vilibald, Velká Řetová, 43—51 (I—VII.) Praktický lékař ve Velké Řetové.
- Jansa Vilibald, Velká Řetová, 86—87 (I—II.) Statkář ve Velké Řetové.
- Janský Karel, Rychnov, 75—82 (I—VIII.) M. Kaplan v Morašicích.
- Jantsch Albert, rytíř, Trenčín (Uhry), 69—72 (V—VIII.) M. Ná-
městek c. k. státního návladního v Novém Jičíně.
- Janů Josef, Rovensko (Mor.), 85—86 (VII—VIII.)
- Jareš Alexandr, Ústí nad Orlicí, 73—80 (I—VIII.) M. Kaplan v Koc-
léřově u Dvora Králové.
- Jareš František, Lažany, 71—79 (I—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt
v Sobotce.
- Jareš František, Ústí nad Orlicí, 63—69 (I—VII.) Učitel a tutor na
kolleji Pavla Galagana v Kyjevě na Rusi, státní rada ruský, maj.
řádu sv. Stanislava II. a III. tř., sv. Anny III. tř.

- Jareš Jiří, Brod nad Kulpou (Chorvátsko), 93 - 94 (I—III.)
 Jareš Oto, Brod nad Kulpou (Chorvátsko), 92—94 (I—III.)
 Jarolínek Bohumil, Moravičany (Mor.), 93—94 (I—II.)
 Jaroš Jan, Litomyšl, 61 (I.)
 Jaroš Karel, Březina, 90—91 (VII—VIII.) M.
 Jaroš Petr, Sebranice, 49—53 (I—V.)
 Jarouš Jan, Žamberk, 62—63 (I—II.)
 Jarušek Jan, Vavřinec (Mor.) 42—44 (I—III.) Nadučitel v Bořitově na Moravě.
 Jaschke Felix, Rychnov (Mor.), 52 (I.)
 Javůrek Josef, Litomyšl, 46—50 (I—V.) †.
 Javůrek Roman Litomyšl 55—57 (I—II.)
 Jedlička Eduard, Předměstí, 91—94 (I—IV.)
 Jelen Stanislav, Brumovice (Mor.) 90—94 (I—V.)
 Jelinek Antonín, Skřivánek, 50 (V.)
 Jelinek Antonín, Křižanov (Mor.) 86—90 (V—VIII.) M.
 Jelinek Bohumil Litomyšl, 62—69 (I—VIII.) M.
 Jelinek František, Jimřavov (Mor.), 64—65 (I—II.)
 Jelinek Julius, Litomyšl, 70—73 (I—IV.)
 Jelinek Karel, Litomyšl, 44—50 (I—VI.) C. k. poštovní kontrolor v Praze.
 Jelinek Karel, Kopidlno, 50 (IV.)
 Jelinek Vincenc, Litomyšl, 78—85 (I—VIII.) M.
 Jeníček Václav, Luže, 86—93 (I—VIII.)
 Jeník František, Litomyšl, 46—50 (I—V.) †.
 Jeníkovský Jindřich, Velký Jenč, 61—63 (V—VII.) V Prešpurku v Uhrách.
 Jenisch Jan, Kunčina (Mor.), 55—58 (V—VIII.) M. JUDr., advokát ve Vídni.
 Jeništa Otakar, Brandýs nad Orlicí, 64—65 (I—II.)
 Jereš František, Kladno, 85—86 (I—II.)
 Jerusalem Isidor, Škvorec, 69 (I.)
 Jerusalem Leopold, Dřenice 62, (IV.)
 Jerusalem (Jerman) Ludvík, Chotěboř, 65—66 (VII—VIII.) M. JUDr., advokát v Liberci.
 Jerusalem Vilém, Dřenice, 64—65 (I—II.)
 Jeřábek Adolf, Sebranice (Mor.), 93 (VIII.) M.
 Jeřábek Eduard, Horní Hynčína (Mor.), 63—65 (V—VII.)
 Jeřábek Heřman, Vysoké Mýto, 54 (I.) Obchodník ve Vys. Mýtě.
 Jeřábek Jan, Horní Hynčína (Mor.), 52—55 (V—VIII.) Děkan a farář v Římařově na Moravě.
 Jeřábek Ignác, Mohelnice (Mor.), 58 (I.)
 Jeřábek Karel, Vysoké Mýto, 85—87 (I—III.)
 Jeřábek Romuald (Karel), Benešov, 65 VII., †.
 Jeřábek Vincenc, Vysoké Mýto, 49 (I.)
 Jessler Josef, Litomyšl, 52 (I.), †.
 Jessler Karel, Litomyšl, 45—52 (I—VIII.) Správní rada ve Vídni.
 Jessler Richard, Sádek, 44 (I.) Továrník ve Slezsku.
 Ješke Josef, Plzeň, 62—63 (I—II.)
 Jetmar Jan, Mokrá Lhota, 73—74 (I—II.)

- Jetmar Jan, Seč, 84—86 (I—II.)
 Jetmar Josef, Tisová, 44—50 (I—VI.) C. k. ranhojič na odpoč. na Smíchově.
 Jetmar Josef, Seč, 69—72 (I—III.)
 Jetmar Václav, Cerekvice, 86—90 (I—IV.)
 Jettmar Arnošt, Litomyšl, 43—47 (I—V.)
 Jettmar František, Choceň, 69 (I.)
 Jettmar Jan, Tisová, 70—71 (I—II.)
 Jettmar Karel, Choceň, 60 (I.)
 Jettmar Otto, Adelsburg (Krajina), 65 (I.)
 Jettmar Theodor, Litomyšl, 44—51 (I—VIII.) M. C. kr. soudce okresní v Žamberku.
 Ježek Josef, Chrudim, 70 (V.)
 Ježek Miloš, Kojetín (Mor.), 86 (VIII.) M. C. k. poštovní assistent.
 Jičinský František, Přestavlky, 60—67 (I—VIII.) M.
 Jičinský František, Nové Hradky, 83—85 (V—VII.) R. M. Jako učitel †.
 Jílek Alois, Heřmanice, 86—93 (I—VIII.) M.
 Jílek August, rytíř, Litomyšl, 30—31 35—36 (I—II., IV—VI.) MUD., c. k. admirální štábní lékař ve výsl. v Terstě.
 Jílek František, Sulkovec (Mor.), 70—77 (I—VIII.) M. Farář v Horní Slatině na Moravě.
 Jílek František, Sedlístě, 93—94 (I—II.)
 Jílek Jan, Bohňovice, 77—82, 84—85 (I—V., VII—VIII.) M. MUC.
 Jílek Jaroslav, Velký Ubušín (Mor.), 93—94 (V—VI.)
 Jílek Josef, Chroustovice, 44—48 (I—IV.)
 Jílek Josef, Heřmanice, 82—89 (I—VIII.) M. MUC.
 Jílek Josef, Polička, 90—94 (I—IV.)
 Jindra Emil, Makov, 83 (VII.) R. M.
 Jíra Josef, Vikýš, 80—87 (I—VIII.) M. MUC.
 Jiráček Bedřich, Litomyšl, 44—49 (I—VI.) C. a k. setník ve výslužbě.
 Jiráček Jan, Benátky, 82—83 (I—II.)
 Jiráček Jiří, Osík, 92—94 (I—III.)
 Jirásek Jan, Skupice, 53—54 (I—II.)
 Jirásek Jan, Nepomuk, 89—92 (I—IV.)
 Jirauch Jan, Holice, 90—91 (I—II.)
 Jirčík František, Lišnice, 55—56 (VII—VIII.)
 Jireček Emanuel, Vysoké Mýto, 43 (I.) Diplomovaný zvěrolékař ve Vys. Mýtě, †.
 Jireček František, Sloupnice, 41—44 (I—IV.) Farář v Dol. Újezdě.
 Jireček Josef, Litomyšl, 90—94 (I—V.)
 Jireček Hermenegild, rytíř ze Sanokova, Vysoké Mýto, 39—43 (I—V.)
 JUDr. c. k. ministerský rada, centrální ředitel c. k. školních knihoskladů ve Vídni atd.
 Jireček Josef, Vysoké Mýto 38—43 (I—VI.) C. a k. ministr kultu a vyučování, †.
 Jireček Václav, Heřmanice, 43 (I.)
 Jirman Václav, Ždarek, 88—90 (VI—VIII.) M.
 Jiroušek Antonín, Litomyšl, 92—94 (I—III.)
 Jiroušek Hugo, Choceň, 49—52 (III—VI.) Kněz cirk. na odp. v Luži.
 Jiroušek Josef, Choceň, 83 (III.)

- Jiroutek Ferdinand, Sezemice, 49 - 54 (III - VIII.) M.
 Jiroutek František, Nová Páka, 88 - 90 (VI - VIII.) M.
 Jiroutek Vojtěch, Sezemice, 52 - 53 (I - II.)
 Jirsa Antonín, Litomyšl, 61 - 62 (I - II.) Obchodník v Žitavě.
 Jirsák Josef, Libecina, 93 - 94 (I - II.)
 Jirschek Bernard, Krapoves (Mor.), 62 - 69 (I - VIII.)
 Jiruška František, Litomyšl, 68 - 75 (I - VIII.) Kněz církevní. na odp.
 Jiruška Jan, Týniště, 48 - 49, 53 - 55 (I - II., IV - VIII.) M.
 Jiruška Josef, Oucmanice, 58 - 63 (I - VI.)
 Jiřikovský Edvard, Hájov (Mor.), 63 - 68 (III - VIII.) M.
 John Antonín, Litomyšl, 49 - 56 (I - VIII.) Farář v Křešině.
 John Josef, Litomyšl, 43 - 45, 49 (I - III., IV.) Správce školy ve Struhařově.
 Jokesch Josef, Karle, 47 - 54 (I - VIII.)
 Jokl František, Kučerov (Mor.), 81 (V.)
 Josefy Jindřich, Litomyšl, 88 - 90 (I - III.)
 Josefy Václav, Litomyšl, 81 - 83 (I - III.)
 Josefy Vojtěch, Vysoké Mýto, 48 - 52 (I - IV.)
 Juda Albin, Svitavy (Mor.), 61 - 64 (I - IV.) C. a k. podplukovník, ženíjný ředitel opavňovacích staveb v Přemyslu.
 Jukl František, Nedvězí, 88 - 94 (I - VII.)
 Juraň Klement, Příbor (Mor.), 93 - 94 (V - VI.)
 Jurečka Jakub, Pavlovice (Mor.), 51 (VII.)
 Juren Ladislav, Přibyslav, 83 - 87 (IV - VIII.) M. Evangelický katecheta při paedagogiu v Úslavi.
 Jurnečka Jan, Kozlov (Mor.), 92 - 94 (IV - VI.)
 Juřina František, Rudice (Mor.), 88 - 89 (VII - VIII.) M.
 Juva Václav, Tržek, 84 - 86 (I - III.)
 Juza František, Netřeby, 46 (I.)
 Juza Josef, Dolní Újezd, 78 - 82 (- V.)
 Jůzl Vincenc, Kochanov, 71 - 72 (VII - VIII.)
- K**abašta Gustav, Ústí nad Orlicí, 79 - 82 (V - VIII.) M.
 Kabašta Josef, Potštýn, 46 (I.)
 Kabrhel Bedřich, Litomyšl, 47 - 54 (I - VIII.) M. MDr., lékař v Litomyšli.
 Kabrhel Bedřich, Příbram, 84 - 91 (I - VIII.) M. Chovanec c. a k. vojenské školy.
 Kabrhel Bohumír, Litomyšl, 46 - 51 (I - V. C. a k. voj. vrch. ranlékař na odp. v Sandavě.
 Kabrhel Hugo, Příbram, 86 - 93 (I - VIII.) M. Právník.
 Kabrhel Jan, Litomyšl, 62 - 68 (I - VII.)
 Kabrhel Jan, Litomyšl, 81 - 83 (I - VIII.) M. Kaplan v Činovsi (u Dymokur.)
 Kabrhel Jiří, Litomyšl, 56 - 62 (I - VII.) Kněz řádu piaristického v Praze.
 Kabrhel Josef, Litomyšl, 59 - 66 (I - VII.)
 Kabrhel Petr, Litomyšl, 80 - 83 (I - IV.) Magister farmacie.
 Kabrhel Theodor, Litomyšl, 58 - 60 (I - III.)
 Kačerovský Josef, Litomyšl, 78 - 80 (I - III.)
 Kačerovský Quido, Litomyšl, 64 (I.)

- Kadaník Josef, Dolní Dobrouč, 62 - 65 (V—VII.) Redemptorista v Králíkách.
- Kadlec Bedřich, Proseč, 43 - 46 (I—IV.)
- Kadlec František, Jimramov (Mor.), 73 - 80 (I - VIII.) M. JUDr., adv. koncipient.
- Kadlec František, Vícov (Mor.), 90 (VIII.) M.
- Kadlec Ignác, Jimramov (Mor.), 73 - 76 (V—VIII.) M. C. k. gynin. professor v Kolíně.
- Kadlec Jan, Jimramov (Mor.), 73 - 80 (I - VIII.) M. JUDr., advok. koncipient.
- Kadlec Josef, Velká Bystřice (Mor.), 88—89 (I—II.)
- Kadlec Karel, Litomyšl, 88 - 92 (I - V.) Chovanec c. a k. vojenské školy.
- Kadlec Viktor, Velká Bystřice (Mor.), 92 (VII - VIII.) M. Právník.
- Kadleček Václav, Kyšperk, 88, 94 (I., VII.)
- Kadlický Antonín, Jířikov, 81 - 87 (I - VII.)
- Kadlický František, Litomyšl, 55—59 (I - V.) MUDr., lékař v Lovosicích.
- Kadlický Karel, Litomyšl, 66 (I.)
- Kadlický Roman, Litomyšl, 61 - 68 (I - VIII.) M. MUDr., lékař v Litoměřicích.
- Kadlický Roman, Litomyšl, 82—90 (I - VIII.) M. Theolog † 1893.
- Kafka Antonín, Proseč, 48 - 52 (I—IV.)
- Kafka Josef, Benátky, 94 (I.)
- Kafka Václav, Slavětín, 65 - 68 (V - VIII.) M. C. k. notář v Polné.
- Kaisler Josef, Litomyšl, 53—61 (I—VIII.) M. Učitel, †.
- Kaizl Edmund, Volyň, 69 (I.) JUDr., advokát v Karlíně.
- Kaizl Josef, Volyň, 69 (VI.) JUDr., c. k. universitní professor v Praze.
- Kalabis Eduard, Kostelec (Mor.), 94 (VI.)
- Kaliban František, Dolní Újezd, 78 (I.)
- Kalina Antonín, Markovice, 56 - 59 (V - VII.) Farář v Morašicích (u Heřm. Městce.)
- Kalina Jan, Polom (Mor.), 90 (V.)
- Kalles Bedřich, Litomyšl, 48—50 (I—III.) Majitel továrny na pianu v Litomyšli.
- Kalles Konstantin, Litomyšl, 94 (I.)
- Kalous Antonín, Litomyšl, 48 - 49 (I—II.)
- Kalous Eduard, Litomyšl, 48—57 (I—VIII.) Farář †.
- Kalous František, Litomyšl, 80—83 (I—II.)
- Kalous Karel, Vysoká, 88 - 93 (I—V.)
- Kalous Konrád, Litomyšl, 89 - 94 (I - IV.)
- Kamený František, Chvalkovice (Mor.), 90 - 01 (VII - VIII.) M.
- Kamler Hugo, Svitavy (Mor.), 54 - 57 (I—IV.) Obchodník ve Svitavách.
- Kaňka František, Chlínky, 65 - 70 (I - IV.)
- Kaplan Alois, Říčky, 45 - 53 (I—VIII.) M. C. k. ředitel gymnasia ve Valašském Meziříčí.
- Kaplan Antonín, Jelení, 47—50 (I - IV.)
- Kaplan Antonín, Litomyšl, 55 - 60 (I - VI.)
- Kaplan Emil, Hostovice, 81—82 (II - III.)
- Kaplan František, Boleboří, 53 (I.)
- Kaplan Josef, Skuteč, 57—62 (I—VI.) JUDr., c. k. notář v Chlumci.

- Kaplan Josef, Čáslav, 62–66 (IV–VIII.) M. Farář v Cuslavi.
 Kaplan Vladimír, Litomyšl, 79–86 (I–VIII.) M. Kaplan v Gorici.
 Kapláněk Antonín, Brandýs nad Orlicí, 7–48 (I–II.)
 Kapoun Emil, Horní Jelení, 60–67 (I–VIII.) M.
 Kapoun Patrik, Rychnov, 59–60 (V–VI.) MUDr.
 Karafiát Jan, Jimramov (Mor.), 59–62 (I–IV.)
 Karas Jan, Jimramov (Mor.), 58–65 (I–VIII.), M.
 Karas Jaroslav, Jimramov (Mor.), 94 (I.)
 Karas Jindřich, Jimramov (Mor.), 92–94 (I–III.)
 Karger František, Lanškroun, 62–67 (I–VI.)
 Karlík Jan, Osík, 84 (I.)
 Karlík Josef, Osík, 76–83 (I–VIII.) M.
 Karlík Josef, Osík, 87–90 (I–IV.)
 Karlík Václav, Sloupnice, 59–61 (I–III.)
 Kaspar Emanuel, Častalovice, 59 (V.)
 Kaspar Josef, Hemže 61–69 (I–VIII.) M.
 Kaspar Karel, Litomyšl, 49–60 (I–II.)
 Kaspar Konstantin, Česká Třebová, 50–53 (I–III.) C. a k. vojen.
 ranhojič, †.
 Kasparides Jan, Polička, 83–85 (I–III.)
 Kasper Karel, Karle, 62–69 (I–VIII.) M.
 Kastner Karel, Litomyšl, 93–94 (I–II.)
 Kastner Pius, Rokytnice, 55–58 (V–VIII.) Jako kněz †.
 Kastránek Hugo, Vídeň (Dolní Rak.), 68 (I.) Úředník u dráhy.
 Kašpar František, Hemže, 64–71 (I–VIII.) M.
 Kašpar František, Bučina, 65–68 (I–IV.)
 Kašpar František, Malá Řetová, 86–88 (I–III.)
 Kašpar Jan, Bohňovice, 55 (I.)
 Kašpar Josef, Hemže, 61–69 (I–VIII.) M. Farář v Rosicích.
 Kašpar Josef, Korouhev, 60–67 (I–VIII.) M. Farář v Radiměři (Mor.)
 Kašpar Josef, Vysoké Mýto, 65 (I.)
 Kašpar Josef, Bohňovice, 79–86 (I–VIII.) M. Učitel v Oldřiši.
 Kašpar Josef, Litomyšl, 85–88 (I–IV.) Jako kandidát učitelství †.
 Kašpar Josef, Bohňovice, 92–94 (I–III.)
 Kašpar Václav, Vysoké Mýto, 65–72 (I–VIII.) M.
 Kašpar Václav, Bohňovice, 83 (I.)
 Kašpárek Josef, Zvole (Mor.), 78 (II.)
 Kaštil Jan, Kostelec (Mor.), 91 (IV.) Jako gymnasista †.
 Katz Bedřich, Podol, 65–69, 70–72, (I–V., VII–VIII.) M. C. k.
 okresní soudce ve Valašských Kloboukách (Mor.)
 Katz Gustav, Litomyšl, 90–94 (I–V.)
 Katz Jan, Bílý Podol, 67–68 (I–II.) Hotelier v Rychnově (Horní
 Rakousy.)
 Katz Jaroslav, Litomyšl, 73 (I.) Úředník c. k. státní dráhy v Pod-
 mokli.
 Katz Jindřich, Podol, 63–79 (I–VIII.) M. JUDr., c. k. radní sekretář
 v Linci.
 Katz Viktor, Litomyšl, 89–91 (I–II.)
 Kaufmann Antonín, Lukavice, 54–57 (V–VIII.)
 Kausalius František, Ústí nad Orlicí, 47–48 (IV–V.)

- Kausalius Robert, Lanškroun, 58 - 61 (I-IV.)
 Kaválek Josef, Malá Čermná, 62 - 63 (V.) Knižecí důlní úředník v Malých Svatoňovicích.
 Kavan Antonín, Litomyšl, 63 - 68 (I-VI.) Úředník poštovní v Bohumině (Slezsko.)
 Kavka František, Litomyšl, 63 - 69 (I-VI.) Řídící učitel v Bečkově u Trutnova.
 Kavka František, Kornice, 65 (I.)
 Kavka Jan, Bělohrad, 53 - 56 (I-IV.)
 Kavka Josef, Benátky, 66 - 71 (I-V.)
 Kazil Ignác, Litomyšl, 49 (I.)
 Kazilek Jan, Ústí nad Orlicí, 58 - 65 (I-VIII.) M. C. k. professor gymnasiální v Lanškrouně.
 Z Keilů František, Nový Kolín, 48 - 50 (I-III.)
 Keller Eduard, Doubravník (Mor.), 64 - 67 (III-VII.) Přednosta stanice v Jarošově.
 Kellner Antonín, Ústí nad Orlicí, 93 - 94 (I.)
 Kemmlein Alfred, Litomyšl, 76 - 77 (I-II.)
 Keppert Antonín, Litomyšl, 49 - 56 (I-VIII.) M. Farář v Malkovicích.
 Keppert Karel, Litomyšl, 49 - 56 (I-VIII.) M. Farář v Rychmburku †.
 Keppl Josef, Ústí nad Orlicí, 84 - 91 (I-VIII.) M.
 Keppl Karel, Ústí nad Orlicí, 92 - 94 (I-III.)
 Keprť Karel, Česká Třebová, 73 (I.)
 Kerhart František, Tržek, 44 - 46 (I-III.), Rolník v Tržku.
 Kerhart František, Dolní Újezd, 64 (I.)
 Kerhart František, Litomyšl, 69 - 70 (I-II.)
 Kerhart Jan, Dolní Újezd, 57 - 64 (I-VIII.) M.
 Kerschner Gustav, Chrudim, 49 - 50 (V-VI.)
 Kettner Ferdinand, Litomyšl, 74 - 81 (I-VIII.) M. Učitel v Němčicích.
 Khom František, Benátky, 83 (I.) Rolník v Benátkách.
 Khom Jakub, Vysoké Mýto, 92 - 93 (VII-VIII.) M.
 Khom Jan, Benátky, 79 - 81 (I-II.) Mlynář v Benátkách.
 Khunt František (Fulgenc), Ústí nad Orlicí, 78 - 83 (III-VIII.) M. Člen řádu benediktinského, kaplan a městský katecheta v Polici nad Medhují.
 Khunt Rudolf, Ústí nad Orlicí, 78 - 81 (I-II.)
 Kichner Karel, Litomyšl, 50 (I.)
 Killar Vincenc, Polička, 82 - 87 (I-VI.) Jako gymnasista †.
 Kindl Jindřich, Litomyšl, 65 (I.)
 Kindl Rudolf, Litomyšl, 59 - 66 (I-VIII.) M. C. k. professor gymnasia v Brně, † v Egyptě.
 Kinský Ferdinand, kníže, Vídeň (Dolní Rak.) 45 - 50 (I-VI. priv.)
 Kinzl Josef, Rybník, 68 - 72 (I-V.)
 Kinzl Matěj, Jedlová, 44 (I.)
 Kirschbaum Antonín, Čtyřicet Lánů, 60 - 67 (I-VIII.) M. Inspektor c. k. gener. tabákové regie.
 Kiš Emil, Žleby, 92 - 94 (I-III.)
 Kitzler Eduard, Hluboká, 76 - 78 (I-III.)
 Klan Arnold, Kovánsko, 60 (VII.)

- Klapač Josef, Nové Město (Mor.), 47—48 (III—IV.)
 Klapálek František, Litomyšl, 50 (I.)
 Klapálek František, Litomyšl, 73—74 (I.)
 Klapálek František, Litomyšl, 74—81 (I—VIII.) M. Professor c. k. gymnasia v Praze.
 Klapálek Josef, Litomyšl, 63—70 (I—VIII.) M. Farář ve Sloupnici.
 Klapálek Josef, Litomyšl, 92—94 (I—II.)
 Klapálek Leopold, Košmberk, 78—85 (I—VIII.) M. Učitel v Pazuše.
 Klapper Jan, Jetřichovice, 54—60 (I—VI.) †.
 Klar Arnold, Kovánsko, 60 (VII.)
 Klär Jan, Moravská Třebová (Mor.), 49—50 (VII—VIII.) M.
 Klaschka František, Opatov, 53—60 (I—VIII.) M. Kaplan v Inzen-
 dorfu, †.
 Klaschka František, Körber, 62—67 (I—VI.)
 Kláška František, Třebonice, 71—72 (I—II.)
 Klát Ignác, Nové Hradky, 70—74 (I—V.)
 Klauber Julius, Brandýs nad Orlicí, 77—80 (I—IV.)
 Klein David, Roubovice, 64—71 (I—VIII.) M.
 Klein František, Nosislav (Mor.) 93—94 (VII—VIII.)
 Kleinpeter Jan, Mšeno, 43, 49—51 (I, V—VII.)
 Klejch Josef, Osík, 75—78 (I—IV.) Lékárník.
 Klejch Josef, Řikovice, 81—84 (I—IV.)
 Klejch Václav, Lažany, 86—93 (I—VIII.) M.
 Kleker František, Rudoltice, 62—67 (II—VII.) Úředník rak. státních
 drah ve Vídni.
 Klement Antonín, Ústí nad Orlicí, 65—66 (I.)
 Klement Jindřich, Ústí nad Orlicí, 77—78 (I.) 83—84 (VI—VII.) R. M.
 Klepárník, Antonín, Rodava (Dolní Rak.), 85 (I.)
 Klesla František, Kyšperk, 46—48 (I—III.)
 Kleslo Leopold, Litomyšl, 55 (I.)
 Kleveta Jan, Lysice (Mor.), 80—81 (II—III.)
 Klima Jan, Štěpánov (Mor.), 87—92 (I—VI.)
 Klima Viktor, Kolínec 51—54 (V—VIII.) M. C. k. místodržitel-
 ský rada v Praze.
 Klímek Emanuel, Polejec (Mor.), 85—88 (V—VIII.) M. Akcessista
 zemského výboru na Moravě.
 Klímek František, Polejec (Mor.), 85—86 (VII—VIII.) M. Kooperátor
 ve Velkém Ořechově na Moravě.
 Klimeš Emil, Nové Veselí (Mor.), 89—93 (IV—VIII.) M.
 Klimeš František, Polička, 87—88 (III—IV.)
 Klimeš Jan, Makov, 80—81 (I—II.)
 Klimeš Václav, Semanín, 66 (I.)
 Klinger Josef, Grandorf (Mor.), 56 (I.)
 Klöckler Bedřich, Litomyšl, 66—69 (I—IV.) Nájemce dvora v Pře-
 stavkách.
 Klöckler Rudolf, Vysoké Mýto, 75—77 (I—III.) Nájemce dvora v Pře-
 stavkách.
 Klöckler Theodor, Vysoké Mýto 37—39 (I—II.) Nájemce dvora Pern-
 štýna u Litomyšle.
 Kľofanda Jan, Chroustovice, 48 (I.)

- Klofecijs Antonín (Josef), Rychnov, 59—60 (V—VI.) Kněz řádu piaristického v Mikulově na Moravě.
- Klos Petr, Peskov (Mor.), 83—84 (VII—VIII.)
- Klumpar Josef, Rychmburk, 57 (II.) Lesní na Hrádku.
- Klusoň František, Budislav, 93—94 (I—II.)
- Klusoň Otakar, Budislav, 88—94 (I—VII.)
- Knaute Ignác, Krouná, 91—94 (I—IV.)
- Kneifl Hugo, Žacléř, 59—62 (V—VIII.) M. JUDr., advokát, †.
- Knirsch Ferdinand, Mohelnice (Mor.), 54—61 (I—VIII.) Děkan a farář ve Šternberku na Moravě.
- Knirsch Leopold, Mohelnice (Mor.), 44—51 (I—VIII.) M.
- Knob Josef, Studnice, 55—58 (V—VIII.) Farář v Chocni.
- Knöll Adolf, Laa (Dolní Rak.), 51 (III.)
- Knöll Pius, Rokytnice, 58—65 (I—VIII.) M.
- Knotek Václav, Korouhev, 65—69 (I—V.)
- Koblischke František, Čenkovice, 56—63 (I—VIII.) M.
- Koblischke Ignác, Litomyšl, 67 (I.)
- Koblischke Jan, Čenkovice, 45—46 (I.)
- Koblischke Josef, Čenkovice, 58—65 (I—VIII.) M.
- Koblížek Ambrož, Kostelec (Mor.), 93—94 (V—VI.)
- Koblížek Josef, Telecí, 76—83 (I—VIII.) MDr., lékař na Moravě.
- Koblížek Pavel, Telecí, 83—85 (I—III.)
- Koblížek Václav, Česká Třebová, 44—48 (I—V.)
- Kočárek Bohumír, Litomyšl, 55—59 (I—V.) Soukromník v Litomyšli.
- Kočárek Václav, Litomyšl, 45 (I.)
- Kočí František, Dolní Újezd, 78—81 (I—III.) Obchodník v Litomyšli.
- Kočí František, Dolní Újezd, 79—86 (I—VIII.) M. MUDr., obvodní lékař v Morašicích.
- Kočí Josef, Litomyšl, 94 (I.)
- Kočka Antonín, Solopisky, 56 (I.)
- Kodýtek Josef, Němčice, 77—84 (I—VIII.) M. Jako kandidát medicíny †.
- Kofránek Otakar, Německý Brod, 62 (I.)
- Kögler František, Linhartice, (Mor.), 57—59 (II—IV.)
- Köhl Vincenc, Slatiňany, 49—50 (VII—VIII.)
- Kohler Eduard, Horní Třešňovec, 58—60 (I—II.)
- Kohler Julius, Horní Třešňovec, 55—58 (I—IV.)
- Kohler Vincenc, Lubník (Mor.), 54—59 (III—VIII.) M.
- Köhler Jan, Damník, 67 (VI.)
- Kohn Alfred, Litomyšl, 94 (I.)
- Kohn Josef, Tisová, 52—56 (II—V.)
- Kohn Josef, Litomyšl, 93—94 (I—II.)
- Kohn Karel, Tisová, 52—57 (III—VI.)
- Kohn Ludvík, Tisová, 52—54 (II—III.)
- Kohn Mořic, Tisová, 52—55 (V—VIII.) M.
- Kohn Vilém, Litomyšl, 84—89 (I—VI.) †.
- Kohout Jaroslav, Skuteč, 79—86 (I—VIII.) M.
- Koch Jindřich, Chváleč, 51—52 (VII—VIII.) M.
- Koch Josef, Rychnov, 64, 67—68 (V., VII—VIII.) M. C. k. professor gymn. v Praze.
- Kochwasser František, Římařov (Mor.), 59 (I.)

- Kokiak František, Litomyšl, 54—59 (I—V.), Kancelista v Litomyšli, †.
- Kokiak Josef Litomyšl, 54—56 (I—II.), †.
- Kokoška Antonín, Litomyšl, 83—86 (I—IV.)
- Kokoška Richard, Přebyslav, 92—94 (I—III.)
- Koktavý Emanuel, Medvědice (Mor.), 88—89 (VII—VIII.) M.
- Koláčný Jindřich, Panenský Týnec, 86—93 (I—VIII.) M. Medik.
- Koláčný Václav, Panenský Týnec, 88—90 (I—II.)
- Kolář Jan, Stráž, 58—62 (I—VI.), †.
- Kolář Jaroslav, Velká Řetová, 84—87 (I—IV.)
- Kolář Josef, Stráž, 60—67 (I—VIII.) M. Farář.
- Kolář Otakar, Velká Řetová, 94 (I.)
- Kolaus Michal, Hippach (Tyrol), 56 (VII.)
- Kolda Adolf, Záles, 93—94 (I—II.)
- Kolovrátek Karel, Německý Brod, 69—71 (VI—VIII.)
- Komárek Antonín, Moravská Třebová (Mor.), 52—55 (V—VIII.) M.
C. k. professor náboženství paedagogia v Olomouci. † 1891.
- Komers Alexandr, Hlinsko, 64—67 (I—IV.) C. k. okresní hejtman ve
Vys. Mýtě.
- Komínek Emilian, Luze, 89—91 (I—III.)
- Konářovský Josef, Litomyšl, 91—94 (I—IV.)
- Kondrys Norbert, Žďár (Mor.), 89—91 (VI—VIII.) C. k. pošt. úř. v Brně.
- Konečný Bohumil, Skuteč, 84—91 (I—VIII.) Fil. stud.
- Konečný František, Svatoslava (Mor.), 90 (VIII.) M.
- Konečný Jaroslav, Skuteč, 80—85 (I—VI.)
- Konečný Karel, Bystřice (Mor.), 83 (VII.) R. M.
- Koniček Jan, Osík, 78—81 (I—IV.)
- Koniček Jan, Nová Ves, 79—86 (I—VIII.) M. C. k. naddozorce
u finanční stráže v Jičíně.
- Koniček Jan, Oujezdec, 91—93 (I—III.)
- Koniček Karel, Oujezdec, 92—93 (I—II.)
- König Antonín, Litomyšl, 45—50 (I—VI.)
- König Emanuel, Česká Třebová, 66—69 (I—IV.)
- Königsbauer Hugo, Elčovice, 61—62 (I—II.)
- Konvalinka Emil, Litomyšl, 86—88 (V—VI.)
- Konvalinka František, Valice, 50 (VII.)
- Konvalinka František, Chrást, 70—73 (I—III.)
- Konvalinka Konstantin, Litomyšl, 87—89 (VI—VIII.) M., MUCand.
- Konvalinka Roman, Orlice, 86—87 (I.)
- Kopecký Antonín, Brandýs nad Orlicí, 58 (I.)
- Kopecký František, Benátky, 66—69 (I—IV.)
- Kopecký František, Litomyšl, 66—69 (I—IV.)
- Kopecký František, Desná, 82—84 (I—II.)
- Kopecký Ignác, Česká Třebová, 55 (I.)
- Kopecký Jan, Litomyšl, 65—71 (I—VI.) Hudební mistr v Prešpurku
(Uhry).
- Kopecký Jan, Vysoké Mýto, 82 (II.)
- Kopecký Josef, Litomyšl, 55—57 (I—III.) Ředitel výpomocných úřadů
v Litoměřicích.
- Kopecký Josef, Vysoké Mýto, 75—83 (I—VIII.) M. C. a k. vojenský
námořní lékař v Pulji.

- Kopecký Josef, Desná, 83—85 (V—VII.) R. M. Učitel v Mladočově.
 Kopecký Theodor, Svitavy (Mor.), 63—68 (I—VI.)
 Kopecký Tomáš, Desná, 89—94 (I—VI.)
 Kopecký Václav, Choceň, 72—73 (I—II.)
 Kopečný Jan, Chrást, 53—55 (VI—VIII.) M. Farář.
 Kopista František, Úřetice, 44—51 (I—VIII.) M. Kaplan ve Svratce
 † 1859.
 Kopista Vincenc, Úřetice, 61 (III.) Učitel obec. školy v Nuslich-Pankráci.
 Kopřiva Josef, Rychnov, 58—60 (V—VII.) C. a k. vojenský vrchní
 ranl lékař.
 Koráb Antonín, Rychnov, 50—52 (V—VIII.) M.
 Koráb Dominik, Ústí nad Orlicí, 46 (I.)
 Koráb Dominik, Ústí nad Orlicí, 79—86 (I—VIII.) M. JUC.
 Koráb Emil, Rychnov, 54—55 (I—II.) C. k. vrch. inspekt. cukerní daně.
 Koráb František, Vysoké Mýto, 94 (V.)
 Koráb Ignác, Ústí nad Orlicí, 51—58 (I—VIII.) Farář v Dol. Libchavách.
 Koráb Ignác, Litomyšl, 89—91 (I—III.)
 Koráb Jindřich, Rychnov, 51—55 (V—III.) M. C. k. vrchní poštovní
 správce na Moravě.
 Koráb Josef, Ústí nad Orlicí, 45—52 (I—VIII.) M. Farář.
 Koráb Julius, Ústí nad Orlicí, 57—64 (I—VIII.) M. C. k. professor a
 okres. školní inspektor v Plzni, †.
 Körber Leopold, Mohelnice (Mor.), 46—48 (I—III.)
 Korec František, Boskovic (Mor.) 93—94 (V—VI.)
 Koreissl Adolf, Svojanov, 46, 49 (I—IV.)
 Kormunda Jan, Počepice, 72—73 (II—III.)
 Kornfeld Šalomoun, Luže, 58 (I.)
 Kořínek František, Štětín, 83 (VII.) R. M.
 Kořínek Josef, Trojovice, 44—51 (I—VIII.) M.
 Kořínek Josef, Hrochův Týnec, 44—50 (I—VI.)
 Kos Leopold, Litomyšl, 47—51 (I—V.) †.
 Kosek Čeněk, Peklo, 69 (V.)
 Kosek František, Litomyšl, 56—61 (I—VI.)
 Kosek Jan, Litomyšl, 48—51 (I—III.) C. k. listovní ve Skutči.
 Kosek Josef, Litomyšl, 59—64 (I—VI.)
 Kosina Jan, Voletice, 92—93 (VII—VIII.) M.
 Kosmann Jindřich, Česká Třebová, 82—84 (I—II.)
 Kostecký František, Úřetická Lhota, 54—55 (VII—VIII.)
 Kostiha Jan, Brumovice (Mor.), 91 (I.)
 Kostial Antonín, Kamenné Sedliště, 46 (I.)
 Z Kostialů-Zsivanovicsů Jindřich, Přestavlky, 41—46 (I—VI.) Rada
 král. chorvátské septemvirální tabule v Záhřebě, rytíř řádu Fran-
 tiška Josefa I. atd.
 Kostka Alfred, Jimramov (Mor.), 65—72 (I—VIII.) M. MUDr., ob-
 vodní lékař v Hustopeči na Moravě.
 Kostka Emil, Jimramov (Mor.), 64—71 (I—VIII.) M. C. k. okresní
 soudce ve Velkém Meziříčí na Moravě.
 Kostka František, Jimramov (Mor.), 61—64 (I—IV.) Lékárník v Ji-
 mramově.

- Kostlan Augustin, Proseč, 55 (I.) Typograf, †.
 Kostlan Karel, Litomyšl 61—64 (I—IV.) Magister farmacie v Roudnici.
 Kotinský Karel, Litomyšl, 64—66 (I—II.)
 Kotrč Otakar, Vltavotýn, 91 (IV—V.)
 Kotyza František, Kostelec. 56—61 (V—VIII.)
 Koudelka Tomáš, Hrušky (Mor.), 88—89 (VII—VIII.) Jako gymnasta †.
 Koudelka Václav, Sedlec, 83—84 (VI—VII.) R. M.
 Kouřil Ferdinand. Sudkov (Mor.). 94 (VI.)
 Koutník František, Choceň, 70 (I.)
 Koutník Jan, Choceň. 74—81 (I—VIII.) M.
 Koutník Josef, Choceň, 59 (I.)
 Koutník Josef, Choceň, 76 (I.)
 Koutník Tomáš, Choceň, 80—81 (I—II.)
 Kovář Antonín, Polička, 91—94 (I—IV.)
 Kovář František, Litomyšl, 91—93 (I—III.)
 Kovář Jan, Ústí nad Orlicí, 83 (VII.) R. M.
 Kovář Josef, Lubná, 69—73 (I—IV.)
 Kovář Josef, Martinice, 76 (VI.)
 Koza František, Velká Byteš, 87 (VIII.) M.
 Kozdera Jan, Sedlčany, 90—92 (I—III.)
 Kozel František, Polička, 70—77 (I—VIII.) M.
 Kozel František, Polička, 84—91 (I—VIII.) M. Theolog.
 Koželuh Jan, Chrudim, 56—57 (V—VI.) C. k. prof. nábož. v Jičíně, †.
 Kožoušek Vilém, Boskovice (Mor.), 90—91 (I—II.)
 Kráčmar František, Hořice, 46 (I.)
 Kráčmar František, Břestce (Mor.), 94 (V.)
 Kráčmer Bernard, Žichlínek, 53—56 (III—VI.)
 Krahulec Jan, Litomyšl, 61—62 (I—II.) Obchodník v Litomyšli.
 Krahulec Zdeněk, Litomyšl, 90 (I.)
 Krakovský Emanuel, Litomyšl, 65—72 (I—VIII.) M. C. k. berní adjunkt, †.
 Král František, Choceň, 45 (I.)
 Král Gustav z Dobré Vody, Vysoké Mýto, 78—85 (I—VIII.) C. k. poštovní úředník.
 Král Jan, Ústí nad Orlicí, 56—63 (II—VIII.) M. JUC., v Ústí nad Orlicí.
 Král Josef, Bohdalec, 90—92 (VI—VIII.) M.
 Král Konrad, Knírov, 68—72 (I—V.)
 Král Robert, Žďárec 76—81 (I—V.)
 Králík Jan, Vysoké Mýto, 67—70 (I—IV.)
 Králowetz Bernard, Viníky (Halič.), 77—81 (I—V.)
 Králowetz Vojtěch, Krakov (Halič), 86—88 (V—VII.) R. M. Úředník při c. k. tabákové regii.
 Kramář Jan, Skuteč, 84—91 (I—VIII.) M. Učitel ve Stradouni.
 Kramář Josef, Skuteč, 84—91 (I—VIII.) M. Právník.
 Kramář Otakar, Skuteč, 86—93 (I—VIII.) M. Právník.
 Krása František, Ústí nad Orlicí, 45—52 (I—VIII.) M. Farář v Mo-
 rašicích.
 Krása František, Ústí nad Orlicí, 69—71 (I—III.)

- Krásný Jan, Zálesí 1845—51 (I—VII.)
 Kratschmer Jan, Žichlinek, 61 (III.)
 Kraumann František, Rosice, 47—51 (I—V.) Úředník u dráhy.
 Kraus František, Svitavy (Mor.), 53—60 (I—VIII.) M. C. k. rada zemsk. soudu, †.
 Kraus František, Litomyšl, 78 (I.)
 Kraus František, Litomyšl, 79—86 (I—VIII.) M. Kaplan ve Sloupnici.
 Kraus Jan, Litomyšl, 74—76 (I—III.)
 Kraus Josef, Litomyšl, 90—94 (I—IV.)
 Krátký Vilém, Výprachtice, 81—83 (I—VIII.) M.
 Krčal August, Jimramov (Mor.), 64 (I.)
 Krěma Václav, Hlásnice, 57—58 (I—II.)
 Krémář Jan, Budislav, 59—66 (I—VIII.) M. C. k. rada zemského soudu v Praze.
 Krehn Eduard, Jakubovice (Mor.), 56 (III.)
 Kreissl Antonín, Kamenná Hora, 49—52 (V—VIII.) M.
 Krejčí František, Hostinné, 72—73 (V—VI.) Fil. Dr., professor gymn. v Nov. Bydžově.
 Krejčí Jan, Modřec, 64 (I.)
 Krejčí Jindřich, Újezd (Mor.), 61—62 (VII—VIII.) M.
 Krejčí Josef, Dubicko (Mor.) 79 (VII. priv.)
 Krejčí Rudolf, Nový Bydžov, 72—73 (II—III.)
 Kreml Josef, Sebranice, 70—77 (I—VIII.) M. C. a k. nadporučík záložní v Litomyšli.
 Kreuziger Eduard, Jetřichovice, 46—47 (I—II.)
 Kreuziger Jan, Jetřichovice, 47—48 (I—II.)
 Kreuziger Jaroslav, Klášterec, 79—80 (III—IV.)
 Krch Adolf, Litomyšl, 53—54 (I—II.) Hudebník v Papě v Uhrách.
 Krch Josef, Litomyšl, 62 (IV.) Operní pěvec v Americe.
 Krch Julius, Litomyšl, 45—52 (I—VIII.) M. C. k. okresní hejtman v Krnově, †.
 Krch Stanislav, Litomyšl, 46—52 (I—VI.) C. a k. podplukovník ve Vídni, †.
 Krch Viktor, Litomyšl, 55—58 (I—IV.) Lékárník v Klosterneuburku.
 Kristek Josef, Bystřec, 46—50 (I—V.)
 Kristen František, Valdek, 60—63 (V—VIII.) M.
 Kritzner Josef, Litomyšl, 46—49 (I—IV.) Jako purkmistr města Litomyšle † r. 1893.
 Krmela Josef, Rovensko (Mor.), 90—94 (I—V.)
 Kröhn Vincenc, Nová Ves, 49—50 (VII—VIII.) M.
 Kronnes František Edmund, Litomyšl, 36—41 (I—VI.) Ředitel obč. a měst. školy v Novém Jičíně, čestný papežský komoří, arcibisk. kons. rada Olomoucký, bisk. notář královéhradecký atd.
 Krombholz Albin, Skalsko, 52 (V.)
 Kroulík František, Hrušová, 83—90 (I—VIII.) M.
 Kroulík Jan, Borová, 85—90 (III—VIII.) M.
 Kroulík Jan, Džbánov, 83—85 (V—VII.) R. M.
 Kroulík Jaroslav, Litomyšl, 87—92 (I—VI.)
 Kroulík Josef, Hrušová, 45 (I.)

- Kroulík Josef, Záles, 1862—65 (I—IV.)
 Kroulík Josef, Žamberk, 70—73 (V—VIII.) M.
 Kroulík Josef, Cerekvice, 86—88 (I—III.)
 Kroulík Josef, Litomyšl, 89 (I.)
 Kroulík Vincenc, Vysoké Mýto, 85—86 (III—IV.)
 Kroupa Edmund, Vídeň (Dolní Rak.), 55 (I.)
 Krupař František, Skuteč, 49—50 (VII—VIII.)
 Krupař Václav, Nedošín, 82 (I.)
 Krušina Ludvík, Knihnice (Mor.). 92—94 (V—VII.)
 Krutina Josef, Osík, 78—85 (I—VIII.) M. MUDr., c. a k. vojenský nad-
 lékář v pevnosti Aradu.
 Kryštofek Titus, Kyšperk, 66 (I.)
 Křečan Antonín, Hradec Králové, 65—69 (V—VIII.) M. C. k. soudní
 adjunkt v Plzni.
 Křemen František, Praha, 81—88 (I—VIII.) M. Fil. Cand.
 Křenovský František, Ivaň (Mor.). 81 (VII.)
 Křivohlávek František, Bystř, 71—78 (I—VIII.) M. Farář a spiso-
 vatel v Jetřichově Vsi.
 Křivohlávek Jan, Bystřec, 53—57 (V—VIII.) Farář v Jablonné.
 Křivohlávek Jan, Bystřec, 65—72 (I—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt
 v Mikulově na Moravě.
 Křivohlávek Jan, Bystřec, 83—86 (IV—VII.) R. M.
 Křižanovský Jan, Litomyšl, 83—90 (I—VIII.) M. Učitel v Nedvězí.
 Křižanovský Josef, Litomyšl, 77—78 (I—II.)
 Kabašta Gustav, Ústí nad Orlicí, 79—82 (V—VIII.)
 Kubelka Antonín, Bohdaneč, 48—49, 51 (I—II, IV.) Knižecí Lichten-
 steinský účetní úředník v Bučovicích na Moravě.
 Kubelka Antonín, Výprachtice, 66—70 (I—V.)
 Kubelka Bedřich, Sezemice, 43—48 (I—VI.) JUDr., advokát v Trutnově.
 Kubias Alois, Heřmanice, 48—51 (I—IV.)
 Kubias Alois, Kvasiny, 80—82 (I—II.)
 Kubias Josef, Vamberk, 45—51 (I—VII.) MUDr., c. k. štábní lékař na
 odp. ve Vídni.
 Kubias Karel, Litomyšl, 85—87 (I—III.)
 Kubíček František, Choceň, 52 (I.)
 Kubíček František, Litomyšl, 87—94 (I—VIII.)
 Kubík Josef, Jimramov, 77—84 (I—VIII.) M.
 Kubík Vojtěch, Choceň, 55—59 (II—VI.)
 Kubín Josef, Praha, 69—72 (I—IV.) C. k. professor realky v Písku.
 Kubový František, Sitín, 45—51 (I—VII.)
 Kučera Čeněk, Tropol, 67—74 (I—VIII.) M.
 Kučera František, Lysice, 48—55 (I—VIII.) M.
 Kučera Jan, Svatá Kateřina, 86—87 (I—II.)
 Kučera Jiří, Hradec Králové, 67 (II.)
 Kučera Jiří, Lezník, 68—73 (I—VI.)
 Kučera Josef, Skuteč, 43—50 (I—VIII.) Chemik na Rusi.
 Kučera Josef, Svatá Kateřina, 65 (I.)
 Kučera Karel, Svatá Kateřina, 48—55 (I—VIII.) M. C. k. gymn.
 professor v Brně.
 Kučera Karel, Vysoké Mýto, 71—76 (I—V.) Lékárník.

- Kučera Ladislav, Jedovnice (Mor.), 1885 (VIII.) M. Správce školy v Hlubokém na Moravě.
- Kučera Mikuláš, Litomyšl, 43—51 (I—VIII.) M. MUDr., †.
- Kučera Raymund, Brno (Mor.), 45—47 (I—II.)
- Kučera Vincenc, Svatá Kateřina, 75—82 (I—VIII.) M.
- Kuda František, Veselí (Mor.) 90—92 (II—IV.)
- Kudla Jan, Ústí nad Orlicí, 44—48 (I—V.)
- Kudr Vincenc, Brumovice (Mor.), 90—94 (I—V.)
- Kuhn Ignác, Bílá Voda (Mor.) 43—44 (III—IV.) Statkář v Bílé Vodě na Moravě, †.
- Kühn Ferdinand, Litomyšl, 63—69 (I—VII.) Úředník ředitelství priv. rak. uher. dráhy ve Vídni.
- Kühner Karel, Litomyšl, 51 (I.)
- Kühner Maxmilian, Litomyšl, 53—57 (I—V.) Inspektor Slavié v Praze.
- Kuchař Josef, Nepoměřice, 60—63 (I—IV.)
- Kuchař Josef, Dobruška, 66—68 (V—VII.) Spisovatel v Praze.
- Kuchynka František, Rosice, 57—61 (I—V.)
- Kuchynka Jan, Chrast, 57—58 (II—III.)
- Kuchynka Theodor, Chrast, 55—56 (IV—V.) C. a k. voj. nadlékař.
- Kukla František, Litomyšl, 47—52 (I—VI.) C. k. geometr, †.
- Kukla Jan, Litomyšl, 55—63 (I—VIII.) Farář v Kněžicích.
- Kukla Josef, Jedlová, 46—50 (II—VI.),
- Kukla Václav, Litomyšl, 46 (I.) †.
- Kukula František, Květin (Mor.), 66 (I.)
- Kukula Josef, Květin (Mor.), 64 (I.)
- Kulhavý Josef, Proseč, 57—61 (I—V.)
- Kulík Jaroslav, Postřelmov (Mor.), 91—94 (I—IV.)
- Kulka Ferdinand, Praha, 60 (I.) Prokurista v Mimoní.
- Kulmon Josef (Severin), Horka, 67—68 (VII—VIII.) M. Člen řádu piarist., farář ve Staré Vodě na Moravě
- Kummer Vilém, Žamberk, 81—84 (I—IV.)
- Kumpošt František, Litomyšl, 59—62 (I—IV.)
- Kumpošt Josef, Choceň, 65 (V.) Učitel na c. k. cvičné škole dívčí v Brně.
- Kuneš Josef, Potštýn, 47 (III.)
- Kunstmüller Jan, Nové Město, 52—53 (VII—VIII.) M.
- Kunz František, Litomyšl, 57 (I.)
- Kunz František, Rokytnice, 58—62 (IV—VIII.) M.
- Kunz Jan, Jedlina, 54—57 (V—VIII.) M.
- Kunz Julius, Rudoltice, 58—62, 64—66 (I—V., VII—VIII.) Učitel německé školy u panny Marie Vít. v Praze.
- Kupčík Richard, Krasensko (Mor.), 91 (I.)
- Kupfer Ervin, Chrudim, 75—81 (II—VIII.) M. Úředník při c. k. zemské účtárně.
- Kupka Ludvík, Vysoké Mýto, 43 (I.)
- Kupsa Jan, Svitávka (Mor.), 83—88 (V—VIII.) M. Učitel na Moravě † 1893.
- Kurka Josef, Tisová, 60—66 (I—VII.) Farář v Kolodějích.
- Kůrka Josef (Roman), Litomyšl, 60—65 (I—VI.) Ředitel ob. nižšího gymnasia Piaristů v Benešově.

- Kůrka Václav, Litomyšl, 1868—75 (I—VIII.) M.
 Kůrka Václav, Litomyšl, 94 (I.)
 Kurz Adolf, Polička, 78 (I.)
 Kurz Antonín, Polička, 70—77 (I—VIII.) M. MUDr., lékař v Král. Vinohradech.
 Kurz Eduard, Mohelnice (Mor.), 50 (I.)
 Kurz Gustav, Mohelnice (Mor.) 43—46 (I—IV.)
 Kurz Josef, Podlažice, 51—58 (I—VIII.) Farář ve Zlonicích.
 Kurz Karel, Šumperk (Mor.), 64—66 (I—III.) †.
 Kurz Václav, Polička, 86—93 (I—VIII.) M. Medik.
 Kůře Jakub, Litomyšl, 63—70 (I—VII.) †.
 Kůře Josef, Střenice, 66—71 (I—V.)
 Kusýla Alois, Silimov (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M.
 Kutál Alois, Vysoké Mýto, 78—81 (II—IV.)
 Kutál Karel, Vídeňské Nové Město (Dolní Rak.) 93 (VIII.) M.
 Kutschera Josef, Litrbachy, 77—78 (I.)
 Kužela František, Litomyšl, 61 (I.) Krejčí v Litomyšli.
 Kvapil František, Orlice, 55—59 (I—IV.)
 Kvapil Josef, Kornice, 65—70 (I—VI.) Děkan ve Skutči.
 Kvapil Leopold, Orlice, 49—54 (III—VIII.) M.
 Kvapil Vincenc, Litomyšl, 48—56 (I—VIII.)
 Kvaysser Vincenc, Koucká, 48 (I.)
 Kvizda Viktor, Vysoké Mýto, 63—64 (I—II.)
 Kwizda Karel, Horní Krč. 59—62 (I—IV.) Úředník u dráhy ve Vídni.
 Kysilka Jan, Heřmanice, 79—86 (I—VIII.) M. Učitel ve Svojanově.
 Kysilka Otakar, Turnov, 76—77 (I—II.)
 Kysilko Tomáš, Česká Rybná, 93—94 (VII—VIII.)
 Kyšperský Jan, Rychnov, 44 (II.)
- Laibner Jan, Doly (Mor.), 85—87 (VI—VIII.) M.
 Lamatsch Rudolf, Koelířov, 60—63 (I—IV.) Ingenieur u dráhy.
 Lambl Jan, Chocení, 85 (I.)
 Lana Antonín, Litomyšl, 68 (I.)
 Lana Ferdinand, Litomyšl, 86 (I.)
 Lána Rudolf, Litomyšl, 90—93 (I—IV.)
 Lang Antonín, Körber 62 (I.)
 Langer František, Proruby, 50 (VII.)
 Langer František, Svitavy (Mor.), 47—48 (I—II.)
 Langer František, Svitavy (Mor.), 58—59 (I—II.)
 Langer Hynek, Troubelice (Mor.), 93—94 (I—II.)
 Langer Jan, Helvikov, 53—58 (I—VI.) Oficiál v c. a k. vojenském archivu ve Vídni.
 Langer Jan, Helvikov, 60—64 (I—V.) Magister farmacie, † v Brně.
 Langer Josef, Lanškroun, 59—62 (I—IV.) Obchodník a majitel c. k. skladu tabákového v Lanškrouně.
 Langer Karel, Březová (Mor.), 43—44 (I—II.)
 Langer Karel, Svitavy (Mor.), 50—52 (I—III.)
 Langer Mořic, Lanškroun, 40—44 (II—VI.) C. k. vrchní policejní komisař v Praze, †.

- Langhammer Antonín, Svitavy (Mor.), 1854—61 (I—VIII.) Kněz řádu praemonstratského v Nové Říši.
- Langhammer Vojtěch, Čenkovice, 49—50 (VII—VIII.)
- Lašek František, Česká Třebová, 85—92 (I—VIII.) M.
- Latzmann Jan, Lhota, 66—68 (I—III.)
- Laub Jan, Skuteč, 77—80 (I—IV.) Lékárník v Litomyšli.
- Lauda Ladislav, Semteš 64 (I.)
- Laušman František, Litomyšl, 71—79 (I—VIII.) M. MUDr., člen řádu milosrdných bratří, nadlékař ve Feldsberku.
- Lavička Miloslav, 94 (IV.)
- Lazar Theodor, Bystřice (Mor.), 48 (III.) C. k. professor v Brně †.
- Lažnovský Ignác, Rychnov, 64—65 (VI—VII.) †.
- Lebeda Josef, Korutice, 65—66, (V.) Správce školy v Koruticích.
- Lederer Gustav, Luže, 64, 67—69 (I., V—VI.) Notářský substitut, c. a k. setník v Místku na Moravě.
- Lederer Jakub, Řidnice, 57—58 (I—II. priv.)
- Lederer Jindřich, Luže, 67—68 (I—II. priv.)
- Lederer Karel, Litomyšl, 89—92 (I—IV.)
- Lederer Samuel, Malá Čermná, 66 (I.)
- Lederer Theodor Litomyšl, 80—87 (I—VIII.) M. JUC.
- Ledr Karel, Žamberk, 68—73 (V—VIII.) M.
- Lehar Petr, Rovensko (Mor.), 84 (VIII.) M. Kaplan na Moravě.
- Lelek Jindřich, Červená Hora, 90—92 (VI—VIII.) M.
- Lengsfeld Leo, Dolní Újezd, 94 (I.)
- Lengsfeld Mojžiš, Nové Hradý 56—61 (V—VIII.) M.
- Lengsfeld, Moric, Nové Hradý, 55 (V.)
- Lengsfeld Richard, Nové Hradý, 88—93 (III—VIII.) M.
- Leníček Alois, Luže, 77—84 (I—VIII.) M. C. k. asistent tabákové regie ve Sternberku na Moravě.
- Lenoch František, Litomyšl, 43—49 (I—VI.)
- Lenoch František, Doudleby, 56—59 (I—IV.)
- Lenoch František, Velké Sedliště, 62—63 (I—II.)
- Lenoch Jan, Makov, 81—88 (I—VIII.) M. JUCand.
- Lenoch Josef, Seč, 86—87 (I—II.)
- Lenoch Václav, Velké Sedliště, 49—50 (I.) Rolník ve Velkých Sedlištích.
- Leschan Adolf, Nagy-Saros-Patak (Uhry), 50 (I.)
- Liehr Jan, Čenkovice, 43—48 (I—VI.) Obecní tajemník v Horním Schwechatě v Dolních Rakousích.
- Lichtag František, Polička, 75—82 (I—VIII.) M. Městský důchodní v Poličce.
- Lichtenberg František. Mostek, 45 (I.)
- Lichtenberg Ludvík, Vysoké Mýto, 65—72 (I—VIII.) M. Jako kněz řádu křižovníckého †.
- Limberský Jan, Sloupnice, 68—75 (I—VIII.) M. Farář v Bučicích v Časlavsku.
- Limberský Josef, Sloupnice, 81—88 (I—VIII.) M.
- Limberský Ladislav, Bučina, 83 (III R.)
- Lindenthal Josef, Dolní Libchavy, 63—70 (I—VIII.) M. C. k. gymnasiijní professor v Oberhollabrunnu v Dolních Rakousích.

- Lindner Antonín, Litomyšl, 1856 (I.)
 Linhardt Alois, Čáslav, 53—55 (V—VII.)
 Linhart Jan, Litomyšl, 43—46 (I—III.)
 Linhart Josef, Lanškroun, 47—54 (I—VIII.) M. Kurát při metropol.
 chrámu Páně sv. Štěpána ve Vídni.
 Linhart Josef, Ústí nad Orlicí, 55 (I.)
 Linhart Karel, Lanškroun, 51—55 (II—VI.)
 Linhart Vojtěch, Ústí nad Orlicí, 45 (I.)
 Linhart Vojtěch, Ústí nad Orlicí, 53—57 (I—V.)
 Linsbauer Leopold, Praha 88 (V.)
 Lípa Eberhard, Praha, 62 (VII.)
 Lipovský Ignác, Husle, 62—69 (I—VIII.)
 Lipský František, Roztání (Mor.), 59—62 (V—VIII.) M. C. k. professor
 náboženství c. k. nižší realky ve Vídni II.
 Liska Josef, Starý Kolín, 65—71 (I—VI.)
 Lob Josef, Heřmanův Městec, 54 (I.)
 Lodl Jaroslav, Brno (Mor.), 89—91 (II—IV.) Jako gymnasista †.
 Lodr Oldřich, Úpice, 90—94 (III—VII.)
 Lonek Adolf, Čižice, 78—83 (III—VIII.) M.
 Lorek Josef, Ústí nad Orlicí, 59 (I.)
 Lorenz Alois, Chrudim, 62—65 (I—IV.)
 Lorman Bedřich, Moravská Třebová (Mor.), 89—94 (I—VI.)
 Lorman František, Litomyšl, 76—77 (I.) Rezbář.
 Lösch Karel, Lanškroun, 62 (I.)
 Loskot František, Vraclav, 49—54 (I—VI.)
 Loskot František, Ústí nad Orlicí, 61—66 (I—VI.) C. k. professor
 náboženství na paedagogiu v Příbrami.
 Loskot Jiří, Liberec, 73—76 (I—IV.)
 Loučka Jan, Zábohř 85 (I.)
 Löwy Vojtěch, Rosice, 58—65 (I—VII.) Spisovatel.
 Ludvíček František, Horky, 86—90 (I—V.)
 Ludvíček Jan, Horky, 83—84 (VI—VII.) R. M. C. a k. official při
 zásobovacím sboru.
 Lukas Hugo, Lvov (Halič), 72—79 (I—VIII.) M. C. a k. setník auditor.
 Lukavský Antonín, Vysoké Mýto, 94 (II.)
 Lukesle Antonín, Ústí nad Orlicí, 44—50 (I—VII.) C. k. telegrafní
 ingénieur v Pardubicích.
 Lukeš Josef, Žerotín (Mor.), 92 (VIII.) M.
 Lustig Emil, Dřevenice, 64—69 (I—V.)
 Lustig Karel, Dřevenice, 64—69 (I—V.)
 Lustik Josef, Litomyšl, 61—66 (I—V.)
 Lustig Josef, Morašice, 84—87 (I—IV.)
 Lustyk Bernard, Morašice, 93—94 (I—II.)
 Lustyk Jan, Dolní Újezd, 81—82 (I—II.)
 Lžičar Adolf, Žamberk, 76—81 (I—V.) C. k. official berního úřadu, †.
 Lžičar Antonín, Bílsko (Mor.), 91—92 (VII—VIII.) M. Jako abi-
 turient †.
 Lžičar Eduard, Rychnov, 56 (VI.) Professor hudby na král. učitelské
 škole v Petrinji v Chorvátsku.

- Lžičar Gustav, Vysoké Mýto, 86—94 (I—VIII.)
- Lžičar Jan, Sopotnice, 63—67 (IV—VIII.) M. Farář v Třebovici.
- Macek František, Velké Sedliště, 67—72 (I—VI.) Učitel v Proseči.
- Macek František, Litomyšl, 82 (I.)
- Macek Jan, Velké Sedliště, 63—69 (III—VIII.) M.
- Macek Josef, Velké Sedliště, 63—69 (III—VIII.) M. Lesní v Odranově Městci.
- Macek Václav, Bohňovice, 59—60 (I—II.)
- Macků Arnošt, Bystřec, 92—94 (V—VII.)
- Macků Julius, Hartmanice, 90—94 (I—V.)
- Magerhofer Jan, Klatovy, 58—63 (IV—VIII.) M. C. k. professor.
- Magerhofer Vojtěch, Klatovy, 58—63 (III—VIII.) M.
- Machač Bohumír, Litomyšl 94 (I.)
- Machač Jaroslav, Ústí nad Orlicí, 81—82 (I—II.)
- Machač Ladislav, Litomyšl, 82—89 (I—VIII.) M. JUC. v Litomyšli.
- Macháček František, Bystřec, 59—66 (I—VIII.) M. Farář v Ličně.
- Macháček Gustav, Vysoké Mýto 53 (I.)
- Macháček Jan, Kutřín, 55—62 (I—VIII.) M.
- Machaň Emanuel, Rychnov, 54—56 (V—VII.)
- Macháně Josef, Šonov, 66—67 (VII—VIII.) M.
- Machata Jan, Polička, 83—85 (V—VII.) R. M.
- Machata Josef, Polička, 88 (IV.)
- Maidl František, Bránčov, 61 (VII.)
- Maixner Jaroslav, Hořice, 92—94 (VI—VII.)
- Maixner Miloslav, Hořice, 92—94 (V—VIII.)
- Majer Jindřich, Litomyšl, 83—84 (VI—VII.) R. M. Úředník u dráhy v Praze.
- Makovský Alois Svitavy (Mor.), 43 (I.)
- Malcomes Oskar, svob. pán z Reicheneggů, Chrudim, 62—64 (I—III.)
- Malec Josef, Kunzendorf, (Pruské Slezsko), 93—94 (I.)
- Málek František, Zvole (Mor.) 49—50 (I—II.)
- Málek Josef, Zvole (Mor.), 55—56 (II—III.)
- Maletz Jan, Mendrik, 65—68 (I—IV.) †.
- Malinský Antonín, Hlinsko, 65—66 (I—II.)
- Malinský František, Hlinsko 63—67 (I—V.) MUDr., lékař v Hlinsku.
- Maloch Antonín, Litomyšl 60—64 (I—VIII.) M. †.
- Maloch František, Sloupnice, 54 (I.) V Americe.
- Maloch Jan, Sloupnice, 52—54 (I—III.)
- Maloch Tobiáš, Sloupnice, 58—60 (I—III.) C. k. vrchní komisař finanční v Čáslavi.
- Malý Jan, Plotiště, 55—56 (V.)
- Malý Jan, Líbel, 68—71 (V—VIII.) M. C. k. professor ve Val. Meziříčí na Moravě
- Malý Josef, (Cassius) Šlízavy (Mor.), 66 (VIII.)
- Mandelbaum Julius, Kostelec na Orlici, 60—61 (III—IV.)
- Mandelbaum Rudolf, Kostelec nad Orlicí, 55, 59—62 (I, V—VIII.) M. JUDr. advokát ve Vidni.
- Mangold Bedřich, Jedlová, 44 (I.)
- Marboš Jan, Česká Třebová, 94 (I.)

- Marcelli Karel, Litomyšl, 48—52 (I—V.) †.
 Marcelli Rudolf, Litomyšl, 47—51 (I—VI.) †.
 Marcelli Theodor, Litomyšl 51—53 (I—III.) Jednatel Slavie v Praze.
 Mareček Antonín Říčany (Mor.), 93—94 (V—VI.)
 Mareček František, Vítěchov (Mor.), 85—86 (I—II.)
 Marek František, Čermná, 82—83 (I—II.)
 Marek Jan, Litomyšl, 82—89 (I—VIII.) M JUC. v Litomyšli.
 Marek Josef, Janov, 91—94 (I—III.)
 Marek Otto, Litomyšl, 57—64 (I—VIII.) M. Jako kandidát notářství †.
 Marek Petr, Čermná, 67 (I.)
 Mareš František, Cerekvice, 94 (VII.)
 Mareš Václav, Stříhanov, 76—83 (I—VIII.) M.
 Mareš Václav, Cerekvice, 86 (I.)
 Marhold Josef, Hrochův Týnec, 47—54 (I—VIII.) M. C. k. notář.
 Markalous František, Třebosice, 59—64 (III—VIII.) M. †.
 Markalaus Josef, Mateřov, 59 (I.)
 Markl Otakar, Pardubice, 61 (VII.) C a k. setník na odpoč. v Pardubicích.
 Martinec Antonín, Kostelec nad Orlicí, 93 (VIII.) M.
 Martinec Josef, Jelení, 57—59 (VI—VIII.) C. k. notář v Kostelci nad Orlicí. †.
 Martinek Raimund, Vysoké Mýto, 65—66 (I—II.)
 Martinek Zdeněk, Litomyšl, 94 (I.)
 Martinic František, Vysoké Mýto, 61—68 (I—VII.) Farář v Pecinovicích.
 Martinovský Jaroslav, Borovnice (Mor.), 88—89 (I—II.)
 Martinů Julius, Jimramov (Mor.), 68—70 (I—III.)
 Martinů Karel, Polička, 85—92 (I—VIII.) M.
 Martinů Vincenc, Polička, 51—58 (I—VIII.)
 Mařák Gustav, Litomyšl, 40—46 (I—VI.) C. k. official c. k. knihoskladu v Praze.
 Mařák Julius, Litomyšl, 43—47 (I—V.) C. k. professor malířské akademie v Praze.
 Mašek Ignác, Vysoké Mýto, 50—57 (I—VIII.) M. C. k. professor gymn. v Praze.
 Mašek Jan, Vysoké Mýto, 59—62 (I—IV.) Farář na Knířově.
 Mašík Adolf, Polička, 91—94 (II—V.)
 Mašík František, Jimramov (Mor.), 80 (I.) MUDr.
 Mašík Josef, Jimramov, (Mor.), 75—82 (I—VIII.) M. MUDr., lékař v ústavě choromyslných v Dobřanech.
 Matějka František, Litomyšl, 56—57 (I—II.)
 Matějka Jan, Libel, 62—65 (V—VIII.) M. Farář v Rudolticích u Lanškrouna.
 Matějka Jan, Vysoké Mýto, 68—75 (I—VIII.) M. Jako právník †.
 Mathille Jindřich, Neufchatel (Švýcarsko), 49—50 (I—II.)
 Matiaske Augustin, Rychnov, 61—63 (V—VI.) †.
 Matiaske Václav, Hláška, 62—65 (V—VIII.) M. Farář v Teplici.
 Matouš Jan, Třemošná, 86—92 (I—VI.)
 Mattas Antonín, Nový Knín, 55 (I.)
 Mattler Jan, Litomyšl, 69 (I.) Obchodník v Litomyšli.

- Matyáš Antonín, Česká Třebová, 65 (IV.)
 Matzi August, Aspary (Dolní Rak.), 50 (V.)
 Matzialek František, Liberec, 43 (I.)
 Matzialek Otto, Smržovka, 51—56 (I—VI.)
 Matzke Josef, Skuhrov, 59—61 (I—III.) †.
 Matzke Karel, Rybník, 48—52 (I—V.)
 Matzke Václav, Skuhrov, 62—69 (I—VIII.) M.
 Maulík Adolf, Hradec Králové, 55—56 (V.)
 Maxa Julius, Litomyšl, 52—60 (I—VIII.) M. C. k. účetní rada v mini-
 sterstvu obchodu ve Vídni.
 Maydl Jan, Vimperk 71 (V.)
 Mayer Alfred, Černá Voda (Slezsko), 67—68 (I—II.)
 Mazač Vilém, Bystřé, 44 (I.)
 Mazal Otakar, Kojetín (Mor.), 89—90 (V—VI.)
 Mazel František, Dlouhé (Mor.), 76 (I.)
 Mazel Josef, Zvole (Mor.), 49 (I.)
 Medek Ferdinand, Hlinsko, 63—64 (I—II.)
 Meduna Josef, Vápený Podol, 78—81 (V—VIII.) M.
 Meerganz Václav, Gródek (Halič), 76—81 (I—V.)
 Meixner Alois, Horní Houžovec, 62—67 (I—VI.)
 Meixner Eduard, Lanškroun, 59—65 (V—VII.)
 Meixner Engelbert, Brno (Mor.) 88—94 (I—VII.)
 Meixner Josef, Litomyšl, 43—50 (I—VIII.) M. Farář v Dolní Teme-
 ňavě u Břeclavě.
 Meixner Karel, Lanškroun, 51 (I.)
 Meixner Rudolf, Lanškroun, 63—66 (I—IV.)
 Mejsnar Josef, Jilemnice, 63—64 (II—III.) Farář.
 Měkota František, Škvorec, 46—47 (IV—V.)
 Melezínek Josef, Pustá Kamenice, 82 (I.)
 Melhuba Ladislav, Hradečná (Mor.), 90—92 (VI—VIII.) M. Medik.
 Melichar Josef, Rychnov, 49—50 (VII—VIII.) M.
 Mencl Jan, Libchavy, 68—71 (V—VIII.) M.
 Menšík Alois, Starechovice (Mor.), 92—94 (IV—VI.)
 Menšík Antonín, Litomyšl, 53—54, 56—57 (I., III—IV.)
 Menšík Emil, Litomyšl, 53—56 (I—IV.) †.
 Menšík František, Litomyšl, 49 (I.) Měšťan a kotlář v Litomyšli.
 Menšík Karel, Litomyšl, 51—59 (I—VI.) C. k. vrchní zvěrolékař v
 Babolně v Uhrách.
 Merta Antonín, Choceň, 48 (I.)
 Merta František, Litomyšl, 46—48 (I—III.)
 Měsíc Alois, Loukov (Mor.), 85 (VIII.) M.
 Měsíc František, Loukov (Mor.), 85—86 (I—II.)
 Metyš Antonín, Litomyšl 84—86 (I—III.)
 Metyš Bohdan, Litomyšl, 83 (III. R.)
 Metyš Emil, Litomyšl, 91—94 (I—III.)
 Metyš Josef Daniel, Litomyšl, 47—54 (I—VIII.) Kapitulár Strahovský
 a probošt na Sv. Kopečku u Olomouce.
 Metz Theodor, Vysoké Mýto, 50 (I.)
 Miček Jan, Litomyšl, 88—94 (I—VII.)
 Miebes Eduard, Ostrov, 49—50 (VII—VIII.)

- Miekautsch František, Semanín, 66—67 (I—II.)
 Michálek Josef, Litomyšl, 49—50 (I—III.) †.
 Michl Antonín, Körber, 55—62 (I—VIII.) M. JUDr., advokát ve Vidni.
 Michl Antonín, Nemošice, 83—86 (I—III.)
 Michl František, Jedlová, 44 (I.)
 Michl Julius, Ostřešany, 77—85 (I—VIII.) M. Učitel v Korouhvi.
 Mikan František, Rosice, 49—50 (I—III.)
 Mikolášek Antonín, Osík, 87—94 (I—VIII.)
 Mikolášek Josef, Horní Jelení, 59—64 (I—VI.) †.
 Mikolášek Josef, Horní Jelení, 70 (I.)
 Mikš Alois, Litomyšl, 88—89 (I.)
 Mikš Václav, Chvalkovice, 86—91 (I—IV.)
 Mikula Leopold, Ústí nad Orlicí, 77—83 (I—VIII.) M.
 Mikulášek Josef, Sošůvka (Mor.), 92 (VIII.) M.
 Mikulecký František, Kornice, 81—82 (I—II.)
 Mikulecký Josef, Sloupnice, 83—84 (I—II.)
 Mikulecký Josef, Sloupnice, 88 (I.)
 Mikyska Josef, Orlice 60 (I.) MUDr., lékař v Kyšperce.
 Milenský Josef, Proseč, 77—84 (I—VIII.) M. JUDr., advokátní koncipient v Praze.
 Miller Josef, Čermná, 79—80 (I—II.)
 Millim Emanuel, Litomyšl, 47—50 (I—IV.) †.
 Millim Emanuel, Jílové, 71—75 (I—V.)
 Millim Karel, Litomyšl, 75 (I.)
 Mimra Josef, Sedlec, 47—48 (III—IV.)
 Mimra Josef, Lezník, 93—94 (I—II.)
 Minář Jan, Choltice, 69—70 (II—III.)
 Minářík Maxmilián, Rokytnice, 68—69 (VII—VIII.) M.
 Mistr Čeněk, Rovečín (Mor.), 87—94 (I—VIII.)
 Miška Josef, Čížiny, 58—59 (V—VI.)
 Mládek Karel, Polička, 52—60 (I—VIII.) M. Úředník při tuhových dolech u Žďáru.
 Mládek Jan, Vodňany, 88—89 (VII—VIII.) M.
 Mládek Václav, Polička, 50—57 (I—VIII.) M. MUDr., c. a k. plukovní lékař na odpočinku v Poličce.
 Mlejnek Emil, Východice, 81—82 (I—II.)
 Mlejnek František, Litomyšl, 69 (I.)
 Mlejnek Václav, Nedošín 82—89 (I—VIII.) M. JUCand.
 Mohelský Oto, Polička, 81—82 (I—II.)
 Mokrejš Jan, Volšany, 86 (I.)
 Moravec Jaroslav, Dobruška, 64—67 (V—VIII.) M.
 Moravec Jaroslav, Polička, 65 (V.) C. k. soudní adjunkt v Ústí nad Orlicí.
 Moravec Josef, Lubné, 60 (I.) Ředitel sklárny v Preittensteině.
 Moravec Václav, Choceň, 60—61 (VII—VIII.) M. JUDr. †.
 Morávek Alois, Litomyšl, 86—93 (I—VIII.) M. Právník.
 Morávek Antonín, Choceň, 63—65 (IV—VI.) Ředitel obc. a měst. škol chlapeckých a dívčích v Lounech.
 Morávek Jan, Sloupnice, 94 (I.)
 Morávek Josef, Humburk, 45 (III.)

- Morávek Josef, Choceň, 69 (I.)
 Morávek Václav, Cerekvice, 94 (I.)
 Moravetz Gustav, Hlinsko, 50—57 (I—VIII.) M. †.
 Morstadt Josef, Skuteč, 82—89 (I—VIII.) M. Úředník tabákové regie ve Svitavách.
 Morstadt Karel, Jičín, 79—85 III—VIII.) M. Učitel v Morašicích.
 Motál Theodor, Skaštice (Mor.), 90—92 (V—VIII.) M.
 Motýčka Jan, Budislav, 89—91 (I—III.)
 Mrázek Herman, Sedlčany, 68—71 (I—IV.) Učitel ve Svatce.
 Mrázek Jan, Bystřec, 62—69 (I—VIII.) M. C. k. soudní adj. v Chrudimi.
 Mrkos Jan, Sloupnice, 60—65 (I—VI.) †.
 Mrština František, Lazaret, 68—74 (I—VII.)
 Mrština František, Přesovice (Mor.), 94 (I.)
 Mudrich Ondřej, Litrbachy, 71—78 (I—VIII.) M. Fil. Dr., vychovatel u vévody z Württemberku v Gmundenu.
 Mudroch Karel, Rychmburk, 82—87 (I—VI.) Diplom. zvěrolékař.
 Mudrych Antonín, Litomyšl, 77—84 (I—VIII.) M. JUC.
 Mudrych Karel, Litomyšl, 72—75 (I—III.) MUDr., lékař v Olomouci.
 Mudrych Václav, Lišeň (Mor.), 85—86 (VII—VIII.) M. MUC.
 Mühlstein Zikmund, Rychnov, 69 (V.) C. k. soudní adjunkt ve Vsetíně na Moravě.
 Mukden Mořic, Moravská Třebová (Mor.), 73 (I.)
 Multuš Josef, Myslibořice (Mor.), 87 (VIII.) M. Kaplan v Kloboucích u Brna.
 Müller Eduard, Svitavy (Mor.), 67—68 (I—II.)
 Müller František, Kolín, 74 (I.)
 Müller Jan, Ústí nad Orlicí, 51 (I.)
 Müller Jaroslav, Slaný, 63—65 (VI—VIII.) M., Děkan v Hořovicích.
 Müller Jaroslav, Malý Paleč, 92—93 (II.)
 Müller Josef, Lanškroun, 63—65 (I—IV.)
 Müller Josef, Litomyšl, 79—80 (I—II.)
 Müller Josef, Rychmburk, 84 (VII.) R. M.
 Müller Karel, Louny, 65—69 (I—V.)
 Müller Klimet, Svitavy (Mor.), 48 (I.)
 Müller Petr, Albrechtice, 48—55 (I—VIII.) M.
 Müller Rudolf, Heřmanův Městec, 86 (I.)
 Müller Václav, Slaný, 64—65 (III—IV.) Nadlesní společnosti priv. rak. uher. dráh v Resiczi v Uhrách.
 Müller Václav, Litomyšl, 79—86 (I—VIII.) M. Učitel v Desné.
 Müller Vilém, Horní Litvínov, 48 (I.)
 Müller Vojtěch, Praha, 64—69 (I—II.)
 Musil Adolf, Lačnov, 81 (I.)
 Musil Antonín, Černá Hora (Mor.), 85—87 (VI—VIII.) M.
 Musil Josef, Lačnov, 83—91 (I—VIII.) C. k. poštovní úředník v Litomyšli.
 Musil Silvestr, Borovnice (Mor.), 87 (I.)
 Musil Václav, Telecí, 89—94 (I—VI.)
 Muttermüller Arnošt, Chrást, 43—45 (I—III. priv.)
 Mužík Josef, Polička, 59 (I.), †.
 Mužík Václav, Korouhev, 43—50 (I—VIII.) M. C. k. finanční rada v Brně.

- Nádvorník Jan**, Podbořany, 1893—94 (VII—VIII.)
Nagl František, Ústí nad Orlicí, 45—46 (I—II.)
Nagl Václav, Ústí na Orlici, 46 (I.)
Nagl Viktor, Lanškroun, 60—62 (I—III.)
Naňka Antonín, Moravany, 85—87 (I—III.)
Napp František, Litomyšl, 48—55 (I—VIII.) M. †.
Nápravník Josef, Litoměřice, 72—74 (VI—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt.
Nápravník Zdeněk, Most, 72 (I.) .
Nárožní Vincenc, Jevíčko (Mor.), 46 - 47 (I—II.)
Navrátil Antonín, Vír (Mor.), 87—91 (I—V.)
Navrátil František, Litomyšl, 61—68 (I—VII.) MUDr., majitel léčebního ústavu v Griesu v Tyrolsku.
Navrátil František, Vír (Mor.), 80—87 (I—VIII.) M. JUDr.
Navrátil Jindřich, Moravská Třebová (Mor.), 61—64 (V—VII.)
Nebes Josef, Moravská Třebová (Mor.), 57—58 (V—VI.) Kněz řádu piaristického.
Nebes Maxmilian, Moravská Třebová (Mor.) 60—61 (V—VI.)
Nebožátko František, Štěpánov, 52 (VI.)
Nebužka Karel, Bechyň, 62 (I.) MUDr., lékař v Budějovicích.
Necid Ladislav, Frankův Zhorec (Mor.), 94 (VII.)
Nečas Jan, Studnice (Mor.), 63—70 (I—VIII.) M. C. k. okresní soudce a spisovatel ve Výškově na Moravě.
Nečas Josef, Trhonice (Mor.), 80—83 (V—VIII.) M.
Nečesánek František, Lesenovice (Mor.), 59—60 (I—II.)
Nedoma František, Bohdalec (Mor.), 91—94 (V—VIII.)
Nedošínský Emanuel, Litomyšl, 87—94 (I—VIII.)
Nedošínský František, Litomyšl, 77—84 (I—VIII.) M MUDr., obvodní lékař v Kobylisích
Nedošínský Jiří, Litomyšl, 49—55 (I—V.) MUDr., c. a k. plukovní lékař v Písku.
Nechvíle František, Litomyšl, 59 (I.) †.
Nejedlík Jan, Skuteč, 45—46 (I—II.)
Nejedlý Bohuslav, Litomyšl, 83—88 (I—VI.) R. Absolvovaný technik, jednoroční dobrovolník ve Vídni.
Nejedlý Román, Bělá, 81 - 85 (I—V.) Magister farmacie, nyní při vojště v Pešti.
Nejedlý Zdeněk, Litomyšl, 89—94 (I—IV.)
Nejezchleb František, Vilémovice (Mor.), 85—87 (VI—VIII.) M.
Nejtek Eduard, Praha, 63—64 (VII—VIII.) M Člen řádu piar., c. k. professor paedagogia v Brně.
Němcanský Jan, Hodějovice (Mor.), 85 (VI.)
Němec Antonín, Litomyšl, 49 (I.)
Němec Eduard, Vysoké Mýto, 46—51 (III—VIII.) M.
Němec Jan, Vysoké Mýto, 44 (I.)
Němec Josef, Makov, 82—84 (I—III.)
Nentwich Josef, Kerndorf, 61 (V.)
Nepraš Josef, Mladočov, 49—50 (II—III.) Učitel řídicí v Mladočově, †.
Nepraš Ladislav, Mladočov, 88—90 (I—III.)
Nesvadba Eugen, Litomyšl, 91—92 (I—II.)

- Netolický August, Rokytnice, 61—64 (V—VIII.) M.
 Netolický František, Skuteč, 64—68 (I—V.)
 Netolický Jan, Krouná, 81, 85—87 (I., V—VII.) R. M. Učitel v Luži.
 Netušil Karel, Heřmanův Městec, 83 (VII.) R. M.
 Neubauer František, Grandorf (Mor.), 46—48 (I—III.)
 Neubauer Václav, Nedošín, 62—63 (I—II.)
 Neuber Ferdinand, Duchcov, 52—59 (I—VIII.) M.
 Neudert František, Limberk, 48 (I.)
 Neudert Jindřich, Litomyšl, 69—76 (I—VIII.) M. C. k. gymn. professor
 v Jičíně
 Neudert Kliment, Litomyšl, 68—72 (IV—VIII.) M. C. k. poštovní kon-
 trolor ve Vídni.
 Neugebauer Adolf, Lichtenwerden (Slezsko), 61—62 (VII—VIII.)
 Neugebauer Antonín, Litomyšl, 76—83 (I—VIII.) M. Kancelista měst.
 úřadu v Litomyšli.
 Neugebauer Eduard, Lanškroun, 57—63 (I—VII.)
 Neugebauer Emanuel, Litomyšl, 44—48 (I—V.) †.
 Neugebauer Karel, Lanškroun, 49—51 (II—IV.)
 Neugebauer Lev, Lanškroun, 60 (I.)
 Neugebauer Richard, Litomyšl, 53—59 (I—VII.) C. k. vrchní pošt.
 kontrolor na odpoč. v Litomyšli.
 Neugebauer Richard, Líšeň (Mor.) 76 (I.)
 Neumann Bohumil, Olešnice (Mor.), 82—89 (IV—VIII.) M.
 Neumann Emil, Suchá Lhota, 93 (I.)
 Neumann František, Žamberk, 65—68 (I—IV.)
 Neumann Gustav, Suchá Lhota, 84—86 (I—III.)
 Neumeister František, Krandorf (Mor.), 45 (I.)
 Neumeister Gustav, Svitavy (Mor.), 63—67 (I—V.)
 Neumeister Osvald, Svitavy (Mor.), 42—47 (I—VI.) JUDr., advokát.
 Neumeister Robert, Svitavy (Mor.), 60—61 (I—II.)
 Neuschl Rudolf, Krásná (Mor.), 84—86 (VI—VIII.) M. Kaplan v Ned-
 vědicích (Mor.),
 Neustadt Rudolf, Luže, 76—77 (I—II.)
 Nevoral Tomáš, Cejl (Mor.), 54—56 (VI—VIII.) M.
 Niklíček Valter, Hlinsko 71—74 (I—IV.)
 Ninger Dobroslav, Chotěboř, 69—71 (V—VII.)
 Ninger Ladislav, Chotěboř, 80—81 (III—IV.)
 Nizký Josef, Čáslav, 55—57 (V—VII.)
 Nohýnek Adolf, Vídeň (Dolní Rak.), 79—80 (I—II.)
 Noě Eduard, Krchleby, 42—47 (I—VI.) Statkář, †.
 Noě Raimund, Krchleby 41—46 (I—VI.) Statkář, †.
 Nonn Vilém, Litomyšl, 83—84 (III—IV.) R. Obchodník v Litomyšli.
 Nossberger Quido, Pelhřimov, 69—70 (VI—VII.)
 Nováček František, Mladočov, 49—51 (II—IV.)
 Novák Arnošt, Litomyšl, 91—94 (I—IV.)
 Novák Augustin, Ústí nad Orlicí, 94 (III.)
 Novák Bohumil, Německé (Mor.) 84—87 (V—VIII.) M. JUDr., konci-
 pista při policii ve Vídni.
 Novák Engelbert, Luh, 66—70 (I—V.) Učitel měšťanské školy v Berouně.
 Novák František, Morašice, 54—58 (I—IV.)

- Novák František, Litomyšl, 94 (I.)
 Novák Antonín Gabriel, Tuchoměřice, 66—67 (VII—VIII.) M. Farář v Prosetíně na Moravě.
 Novák Gustav, Svitavy (Mor.), 94 (I.)
 Novák Jan, Litomyšl, 62—67 (I—VI.) C. k. účetní revident v Časlavi.
 Novák Jan, Seč, 85—92 (I—VIII.) M.
 Novák Josef, Nové Město (Mor.), 47 (I.)
 Novák Josef, Konice (Mor.), 91—94 (VI—VIII.)
 Novák Josef, Litomyšl, 87—94 (I—VIII.)
 Novák Josef, Litomyšl, 88 (VII.) R. M.
 Novák Karel, Litomyšl, 44 (I.)
 Novák Maurus, Zaháj, 68 (VII.)
 Novák Stanislav, Ústí nad Orlicí, 77—84 (I—VIII.) M.
 Novák Theodor, Litomyšl, 90—94 (I—V.)
 Novák Václav, Morašice, 50—58 (I—VIII.) M. Obec. tajemník města Luže.
 Novák Václav, Luh, 51—61 (I—VIII.)
 Novohradský Josef, Bošín, 49—50 (I—II.)
 Novohradský Václav, Heřmanův Městec, 67—75 (I—VIII.) M. Fil. Cand., majitel litografického závodu v Karlíně.
 Novotný Augustin, Bystré, 66—69 (I—IV.)
 Novotný Emanuel, Horní Rožinka (Mor.) 89—91 (I—III.)
 Novotný František, Řepník, 47—51 (I—V.)
 Novotný František, Litomyšl, 69—71 (I—III.)
 Novotný František, Korouhev, 71 (I.)
 Novotný František, Benešov, 90 (I.)
 Novotný Gustav, Vítějoves, 82—83 (I—II.)
 Novotný Jan, Boskovice (Mor.), 90—93 (V—VIII.) M.
 Novotný Jaroslav, Holice, 94 (I.)
 Novotný Josef, Trojovice, 43—46 (I—III.)
 Novotný Josef, Řepník, 43—45 (I—III.)
 Novotný Josef, Litomyšl, 56—63 (I—VIII.) Farář v Radhošti.
 Novotný Josef, Litomyšl, 64—71 (I—VIII.) M.
 Novotný Josef, Bystré, 71—72 (V—VI.)
 Novotný Josef, Korouhev, 77—84 (I—VIII.) M. Kaplan ve Všejanech u Nymburka.
 Novotný Josef, Svratka, 88—94 (I—VII.)
 Novotný Julius, Chrudim, 90—94 (I—V.)
 Novotný Karel, Litomyšl, 45 (I.)
 Novotný Karel, Chrudim, 88—94 (I—VII.)
 Novotný Stanislav, Litomyšl, 93 (I.)
 Novotný Tobiáš, Heřmanice, 70—77 (I—VIII.) M. Farář ve Vlkanči, † 1893.
 Nožka František, Jamný, 61—64 (V—VIII.) M. Farář v Damníkově.
 Nun Antonín, Kunwald, 48—50 (V—VII.)
 Nutz Eduard, Rychnov, 69 (V.)
 Nykl František, Sádek, 85—86 (I—II.) Jako gymnasista †.
 Nykl Jan, Sádek, 47—48 (I—II.)
 Nykl Karel, Lanškroun, 49—50 (VII—VIII.)
 Nykl Karel, Sádek, 84—91 (I—VIII.) M.
 Nyvlt Vincenc, Mstětín, 50—51 (VII—VIII.) M.

- Oberhofer Josef**, Rodeneck (Tyroly), 56 (VII.)
Obdržálek Josef, Nové Hvězdlice (Mor.) 85 - 86 (VII—VIII.) M. MUDr.,
 externí lékař všeobecné nemocnice v Praze.
Očásek Florián, Nezamyslice (Mor.), 89 (VIII.) M. C. a k. říšský
 účetní assistent ve Vídni.
Oehler Jan, Kornice (Mor.), 54—57 (V—VIII.)
Oehm Julius, Ludvikov (Slezsko), 83 - 84 (III—IV.) R.
Ogňanov Štěpán, Kotel (Bulharsko), 84—85 (V—VI.)
Ochs Gustav, Praha, 67 (I.)
Ochs Josef, Potštýn, 56 - 57 (VII VIII.) M.
Olbrich Hubert, Vlaské (Mor.), 61—64 (I—IV.) †.
Oliva Josef, Litomyšl, 65 (I.)
Ondráček František, Trpín, 80, 86 - 87 (I., VII - VIII.) M. Učitel ve
 Velkých Sedlištích.
Ondrouch František, Kostelec (Mor.), 90—91 (VII - VIII.) M.
Ondroušek Bohumír, Křtiny (Mor.) 94 (VII.)
Ondroušek Oto, Boskovice (Mor.), 91—92 (VII—VIII.) M.
Ontl Karel, Lanškroun, 49 (I.)
Opařil Josef, Nová Ves, 70—77 (I - VIII.) M.
Opitz Jindřich, Brandýs nad Orlicí, 56—59 (I—IV.)
Opletal František, Skuteč, 43 (I.)
Opletal Jan, Březce (Mor.), 90—92 (IV—VI.)
Opletal Vincenc, Skuteč, 46 (I.)
Opluštil Antonín, Dědice (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M.
Orator Eduard, Kuřim (Mor.), 90 (VI.)
Osecký Emil, Lanškroun, 62—69 (I—VII.) Professor gymnasiální
 v Oděse na Rusi.
Osecký František, Litomyšl, 42—50 (I - VIII.)
Osecký František, Litomyšl, 68—72 (I—IV.) C. k. pošt. official v Kolíně.
Osecký Hugo, Lanškroun, 67—70 (IV—IV.)
Osecký Jan, Litomyšl, 85 - 92 (I—VIII.) M.
Osecký Theodor, Litomyšl, 57 - 61, 66 - 69 (I—V., V—VIII.) M. C. k.
 policejní official v Pasově.
Osovský Karel, Přerov, 68 - 69 (I—II.) C. k. professor na realce
 v Pardubicích.
Ošlejšek Jaroslav, Blansko (Mor.), 93 (VIII.) M.
Otava Josef, Litomyšl, 88 - 94 (I - VII.)
Očenášek Jan, Meziríčí, 60- 65 (IV—VIII.) Farář ve Chvalkovcích.
Ottendorfer Osvald, Svitavy, 39 - 44 (I—VI.) Chef-redaktor New-
 Yorkských státních novin v New-Yorku v Americe.
- Padiaur Antonín**, 47—52 (I—VI.) Ředitel c. k. dopravního ředitelství
 železničního v Plzni.
Paďour Antonín, Litomyšl, 55 - 62 (I—VIII.) M. Jako medik †.
Paďour Antonín, Litomyšl, 83 - 86 (IV—VII.) R. M.
Paďour Jan, Tisová 47—52 (I—VI.)
Paďour Jan, Vysoké Mýto, 50 (I.)
Paďour Josef, Vysoké Mýto, 64 - 71 (I—VIII.) M. †.
Paďour Václav, Bučina, 64—65 (I—II.)
Paďour Václav, Hrušová, 83—84 (VI—VII.) R. M.

- Pachl Jan, Körber, 49 (I.)
 Pachovský Josef, Hartmanice, 94 (I.)
 Pachta Antonín, Litomyšl, 45—46 (I.) †.
 Pachta Bedřich, Litomyšl, 50—59 (I—VIII.) Zámecký kaplan v Litomyšli.
 Pachta Stanislav, Litomyšl, 55—60 (I—VI.) Professor náboženství na realce v Litomyšli, † 1886.
 Pachta Václav, Morašice, 72—79 (I—VIII.) M. C. k. notářský kandidát v Praze.
 Palatý Benedikt, Plumlov (Mor.) 90—91 (VII—VIII.) M.
 Paleček Josef, Mířetín, 83 (VII.) R. M.
 Pallan Jan, Větrný Jeníkov, 65—67 (V—VII.) C. k. okresní soudce v Břeclavi na Moravě.
 Pam Adolf, Chlum, 59—66 (I—VII.)
 Pam Vojtěch, Sádek, 86—88 (I—III.)
 Pánek Josef, Třebachovice, 84—91 (I—VIII.) M. C. k. pošt. úředník.
 Pantůček Josef, Litomyšl, 83—88 (IV—VII.) R. M.
 Panuška Josef, Litomyšl, 77 (I.)
 Panuška Josef, Litomyšl, 83—85 (VI—VII.) R. M.
 Pardubský Antonín, Chrast, 47—52 (I—VI.)
 Pasta Josef, Dobrá, 51 (VI.)
 Patočka Václav, Litomyšl, 46—47 (I—II.)
 Patočka Václav, Litomyšl, 73 (I.)
 Patrčka Jan, Solnice, 49—50 (VII—VIII.)
 Patzak Jan, Králové Dvůr, 81 (VIII.) M.
 Pauk Alois, Litrbachy, 77—80 (I—III.)
 Paukert Alois, Moravská Třebová (Mor.), 54—55 (V—VI.)
 Paukert František, Litomyšl, 47—51 (I—V.) Úředník u dráhy.
 Pankert Josef, Litomyšl, 50—51 (I.) Měšťan v Litomyšli. †.
 Paukert Josef, Moravská Třebová (Mor.) 56—57 (V—VI.)
 Paukert Josef, Oldřichovice, 70—72 (I—III.)
 Paukert Josef, Litomyšl, 89—91 (I—II.)
 Paukert Theodor, Lanškroun, 59—62 (V—VIII.) M.
 Paukert Václav, Libchavy, 61 (I.)
 Paukert Václav, Česká Třebová, 82—89 (I—VIII.) M. Kaplan v Čermné u Lanškrouna.
 Paul Adolf, Litomyšl, 47—48 (I—II.) C. k. vrchní inspektor dráhy ve Vídni.
 Paul Alfred, Lípa, 63 (VII.)
 Paul Bernard, Litomyšl, 43—48 (I—VI.) C. a k. podplukovník, † v Litovli.
 Paul Ignác, Swoszowice (Halič), 57—61 (I—V.)
 Paul Jaroslav, Litomyšl, 70—77 (I—VIII.) M. Professor vyšší dívčí školy v Praze.
 Paul Jirí, Jaworzno (Halič), 60—67 (I—VIII.) M.
 Paul Karel, Litomyšl, 62—69 (I—VIII.) M. C. k. professor gymnasia ve Slaném.
 Paul Robert, Janovičky, 84—87 (I—IV.)
 Paul Viktorín, Swoszowice (Halič), 64—67 (I—IV.)

- Paul Viktorin, Litomyšl, 75—78 (I—IV.) MUDr., obvodní lékař
v Bystřici na Moravě.
- Paulíček Josef, Bělá, 66—69 (II—V.)
- Paulisch Josef, Kamenec, 55—61 (I—VI.)
- Pávek Alois, Ústí nad Orlicí, 81—84 (I—IV.)
- Pávek Antonín, Litomyšl, 71—73 (I—III.)
- Pávek Antonín, Ústí nad Orlicí, 78—80 (I—III.)
- Pávek Josef, Litomyšl, 45—52 (I—VIII.) M. C. k. policejní rada
v Praze.
- Pávek Josef, Ústí nad Orlicí, 81—84 (I—IV.)
- Pavelka František, Turová, 67—68 (IV—V.)
- Pavelka Josef, Jimramov (Mor.), 92—94 (I—III.)
- Pavíkovský Antonín, Choceň, 55—56 (I—II.)
- Pavíkovský Vilém, Pačivo, 76—83 (I—VIII.) Jako gymnasista †.
- Pavle Antonín, Litomyšl, 67—71 (I—V.)
- Pavle Josef, Litomyšl, 66 (I.)
- Pavliček František, Rotkov (Mor.), 87—89 (I—II.)
- Pavlik Emanuel, Guntramovice (Mor.), 59—61 (VI—VIII.)
- Pavlik Josef, Chrást, 61 (I.) Jednatel prodeje šicích strojů ve Zlonicích.
- Pavlik Josef, Křížánky, 77—84 (I—VIII.) M.
- Pavliš Josef, Desná, 94 (I.)
- Pavlitschek František, Malý Třebánov, 53—56 (V—VIII.) M.
- Payer Julius, Říce (Mor.), 48—50 (I—III.)
- Pazourek Antonín, Litomyšl, 67 (I.)
- Pazourek František, Litomyšl, 59—62 (I—IV.)
- Pecina Eduard, Velké Trestné, 91—93 (VI—VIII.) M.
- Pecina František, Velké Trestné, 91 (VIII.) M.
- Pecina Ignác, Trestné, 60—63 (V—VIII.) M. Farář v Boskovicích na Mor.
- Pecival Cyril, Čermná, 77—84 (I—VIII.) M. MUDr.
- Peck František, Litomyšl, 55—62 (I—VII.) Člen řádu františkánského
v Jerusalemě.
- Pecold Ladislav, Litomyšl, 87—93 (I—VII.) Chovanec c. a. k. kadet. školy.
- Pečenka Antonín, Litomyšl, 57—62 (I—V.)
- Pečenka Josef, Litomyšl, 57 (I.)
- Pečenka Kliment, Litomyšl, 64 (I.)
- Pečenka Václav, Řídky, 44—47, 50 (I—IV., VIII.) M. C. k. professor
škol realných ve výslužbě v Plzni.
- Peduzzi Bedřich, Světlá, 61—67 (I—VIII.) M. MUDr., c. k. okresní lékař
v Čáslavi.
- Pecháček August, Čermná, 85—86 (II—III.)
- Pecháček Cyril, Čermná, 76 (II.)
- Pecháček František, Brno (Mor.), 80—82 (I—III.)
- Pecháček Petr, Čermná, 66—67 (I—II.) Professor na Rusi.
- Peiger Emanuel, Rychnov, 60—64 (V—VIII.) M.
- Pek Antonín, Litomyšl, 65—69 (I—V.)
- Pek Jan, Litomyšl, 66—67 (I—II.)
- Pekáč František, Polička, 68—69 (III—IV.)
- Pekárek Josef, Hartý, 78—80 (I—III.)
- Pekář Karel, Vápenný Podol, 58—60 (II—IV.)
- Pelc František, Litomyšl, 49—50 (I—II.) †.

- Peldřimovský Eduard, Mělník, 92—94 (II—IV.)
 Peldřimovský Vincenc, Mělník, 92—94 (I—II.)
 Pelikán Otto, Litomyšl, 87—89 (I—III.)
 Pelinka Robert, Litomyšl, 85 (I.)
 Pelz Václav, Janov, 44—51 (I—VIII.) M. JUDr., †.
 Pelzl Jan, Lubník (Mor.), 62 (I.)
 Pelzl Karel, Albrechtice, 51 (I.)
 Pelzl Theodor, Lanškroun, 49 (I.)
 Pelzl Václav, Žichlínek, 65—69 (I—V.)
 Penka Jan, Láz (Mor.), 56—59 (V—VIII.) C. k. hlavní pošt. pokladník ve Vídni.
 Penka Karel, Mohelnice, 60—67 (I—VIII.) M.
 Perlhefter Jeremiáš, Doudleby, 58—60 (I—III.)
 Pernikář Karel, Lanškroun, 64—66 (I—III.)
 Pernikář Vilém, Lanškroun, 43—45 (I—III.) C. k. poštovní v Lanškrouně.
 Peřina Václav, Jarošov, 83—86 (VI—VII.) R. M. Učitel.
 Peschka Alois, Lanškroun, 59—62 (I—IV.) C. a k. vojenský správce zásobárny v Aradě.
 Peschl Jan, Albrechtice, 55—60 (I—VI.)
 Pešek František, Lažany, 50 (I.)
 Pešek František, Maliny, 68 (I.)
 Peška Bohumír, Polička, 93—94 (II—III.)
 Pešl Tomáš, Telnice (Mor.), 88—90 (II—VIII.) M. C. k. poštovní úředník v Brně.
 Peterka Karel, Hrochův Týnec, 49—50 (VII—VIII.)
 Pětník Antonín, Česká Třebová, 81—82, 84—86 (III—IV., VI—VIII.) M.
 Pětník Karel, Česká Třebová, 43—48 (I—VI.) MUDr., c. a k. vrchní štábní lékař ve výslužbě v Krakově.
 Petr František, Český Brod, 78—85 (I—VIII.) M. Úředník při c. k. zemském finančním ředitelství.
 Petr Josef, Sobčice, 88—94 (I—VII.)
 Petrle František, Roveň, 54—61 (I—VIII.) Jako kaplan v Postřelmově, †.
 Petrle Josef, Vysoké Mýto, 60—61 (I—II.)
 Petrus Jan, Skuteč, 66—69 (I—IV.)
 Petter Antonín, Litomyšl, 63—70 (I—VII.)
 Petter Julius, Terežín, 60 (I.)
 Petříček Jan, Sopotnice, 61—65 (IV—VIII.) M.
 Petřík Petr, Litomyšl, 83—90 (I—VIII.) M.
 Peuker Antonín, Rokytnice, 55—57 (V—VII.)
 Philipp Jan, Albrechtice, 51—55 (I—IV.)
 Philipp Josef, Albrechtice, 53—58 (I—VI.)
 Philipp Tadeáš, Šilperk (Mor.), 64—66 (I—III.)
 Pick Jakub, Friedrichswald, 43 (I.) Učitel.
 Pick Jaroslav, Ranná, 72 (I.)
 Pick Jindřich, Chotěboř, 61—64 (V—VIII.) M.
 Pick Julius, Ranná, 69—72 (II—V.) MUDr., c. k. okresní lékař v Lanškrouně.
 Pick Leopold, Choceň, 83—84 (III—IV.)
 Pick Otto, Choceň, 79—80 (I—II.)
 Pick Richard, Choceň, 83 (III.)

- Pick Vilém, Bohňovice, 46—51 (I—VI.)
- Piffel Emanuel, Lanškroun, 44—45 (I—II.) JUDr., advokát ve Vídni.
- Piffel Emanuel, Lanškroun, 54—57 (I—IV.) Přednosta hlavního skladiště priv. rak. uh. dráhy v Praze.
- Piffel Emanuel, Litomyšl, 68 (I.)
- Piffel Jindřich, Litomyšl, 68 (I.) C. k. poštovník v Doudlebech.
- Piffel Josef, Lanškroun, 62—69 (I—VIII.) M.
- Piffel Mořic, Litomyšl, 53—60 (I—VIII.) M. JUDr., dvorní advokát ve Vídni.
- Pícha Adolf, Nový Rychnov, 45—47 (I—III.)
- Pícha Jan, Borová, 44—51 (I—VIII.)
- Pícha Josef, Borová, 90—94 (I—V.)
- Pichl Jiří, Česká Třebová, 85 (I.)
- Pilař Emanuel, Hradisko, 45—46 (II—III.)
- Pillich Rudolf, Břetislav (Uhry), 93—94 (I—II.)
- Pilný František, Hrochův Týnec, 57—61 (I—V.)
- Pinz Bedřich, Semily, 68—71 (I—IV.) Řídící učitel v Českém Heralci.
- Pinz Eduard, Praha, 67—73 (II—VIII.) M. C. k. notář v Nasavrších.
- Pinz Jindřich, Semily, 72—77 (I—V.) C. a k. nadporučík.
- Pinz Karel, Litomyšl, 79—86 (I—VII.) C. a k. šikovatel účetní.
- Pirkel František, Hlívaty, 66—74 (I—VIII.)
- Pirkel František, Dolní Dobrouč, 83—90 (I—VIII.) M.
- Pirkel Gustav, Čermná, 71 (I.)
- Pirkel Julius, Lanškroun, 53—54 (I.) Knihař, †.
- Pirkel Julius, Jakubovice, 58—65 (I—VIII.) M.
- Pirkel Leopold, Česká Třebová, 68—75 (I—VIII.) M. Jako právník †.
- Pirkel Narcis, Česká Třebová, 43—45 (I—III.) Měšťan v České Třebové.
- Pirkel Otomar, Čermná, 81 (I.)
- Pirkel Otomar, Čermná, 84—85 (II—III.)
- Pirko Antonín, Dašice, 91—92 (I—II.)
- Pirko Josef, Litomyšl, 78—81 (I—III.) Jako gymnasiasta †.
- Pirschl František, Svitavy (Mor.), 50 (I.)
- Pirschl Gustav, Rozhraní (Mor.), 80 (I.)
- Pirschl Julius, Svitavy (Mor.), 58—60 (I—III.)
- Pirschle Cyril, Svitavy (Mor.), 44—45 (I—II.)
- Pische František, Litomyšl, 55 (I.) C. a k. nadporučík †.
- Piskora Jan, Litomyšl, 62—66 (I—V.) Úředník poštovní.
- Piskora Robert, Litomyšl, 68—73 (I—VI.) C. k. poštovník v Habrech.
- Pitra Václav, Ústí nad Orlicí, 79—82 (V—VIII.) M. JUDr., advokát v Ústí nad Orlicí.
- Pizold Jan, Čachalín, 55 (III.)
- PlachtJan, Hochwald, 68—70 (I—III.) Knižecílesní asistent v Litomyšli.
- Planička Vojtěch, Litomyšl, 78—82 (I—IV.)
- Plankenbüchler Josef, Vídeň (Dolní Rak.), 54 (I.)
- Plaschena Jan, Voletice, 47 (V.)
- Plašil Viktorín, Litomyšl, 85 (I.)
- Platník Antonín, Polička, 82—89 (I—VIII.) M. MUC.
- Plechač Vilém, Polička, 53—55 (III—V.)
- Pleský Antonín, Doubravnik (Mor.), 62—65 (I—IV.)

Plch František, Némčice, 77—84 (I—VIII.) M. MUDr., lékař v Dobrouči.

Plch Jan, Némčice, 80—87 (I—VIII.) M. MUC.

Plch Josef, Velké Sedliště, 45—49 (I—V.) †.

Plocek František, Vřístě (Mor.), 47—50 (IV—VII.)

Plocek Josef, Chlen, 66—69 (V—VIII.) M. Farář v Trhové Kamenici.

Plšek František, Litomyšl, 69 (I.)

Pluhář Jan, Rvístě, 59—64 (I—VIII.) M.

Pluskal Josef, Hrdibořice (Mor.), 84—85 (VII—VIII.) M.

Podhajský Antonín, Člupek, 46—47 (I—II.)

Podhajský Antonín, Litomyšl, 55 (I.)

Podhajský Bedřich, Litomyšl, 43—46 (I—IV.) †.

Podhajský Emanuel, Litomyšl, 45—51 (I—IV.)

Podhajský František, Litomyšl, 47—48 (I.)

Podhajský František, Chrudim, 55—59 (IV—VIII.) Farář ve Chvojně.

Podhajský František Némčice, 78—79 (I—II.)

Podhajský Jan, Heřmanice, 70 (I.)

Podhajský Josef, Člupek, 49—56 (I—VIII.) M. †.

Podhajský Josef, Sloupnice, 81—86 (I—V.) Magister farmacie.

Podhajský Karel, Litomyšl, 83 (I.)

Podhajský Theodor, Svitavy (Mor.), 67—70 (II—V.)

Podhajský Václav, Žamberk, 49—50 (VII—VIII.) M.

Podhajský Vincenc, Polička, 50—57 (I—VIII.) M. MUDr., c. a k. štábní lékař na odp. v Kremži v Dolních Rakousích.

Podlezl Karel, Nebovidy (Mor.), 88—90 (VI—VIII.) M.

Podmelle Josef, Litrbachy, 61—67 (I—VII.) C. k. okresní soudce v Mohelnici na Moravě.

Pohanka Cyril, Olešná (Mor.), 86—93 (I—VIII.) M.

Pohl Jan, Rychnov, 69 (V.)

Pohl Pius, Rokytnice, 60—67 (I—VIII.) M.

Pohorský František, Třemošná, 87—88 (I—II.)

Pokluda Sarkander, Koloredov (Mor.), 68 (VII.)

Pokorný Alois, Litomyšl, 84—92 (I—VIII.) Úředník u dráhy.

Pokorný Emil, Písečná (Mor.) 81 (III.)

Pokorný František, Bořetice, 77 (VIII.) M.

Pokorný Theodor, Praha, 52—55 (I—IV.) †.

Pokorný Vladimír, Králové Dvůr, 54—55 (I—II.)

Poláček Josef, Ústí nad Orlicí, 71—78 (I—VIII.) M.

Polai Antonín, Broumov, 59—62 (V—VIII.) M. Kněz řádu benediktinského.

Polák Alois, Benešov (Mor.), 92—94 (II—IV.)

Polák Emerich, Křižanov (Mor.), 93—94 (VI—VII.)

Pollak Josef, Pacov, 72—75 (I—III.) Majitel soukromé jednatelské kanceláře ve Stráži nad Nežárkou.

Pollak Leopold, Sloupnice, 78—81 (I—IV.)

Polanský Alois, Žamberk, 89—91 (I—III.)

Polanský Antonín, Litomyšl, 26—28 (I—III.) C. a k. plukovník dělostřelecký ve výslužbě v Brně.

Polanský Josef, Skuteč, 43—45 (I—III.)

- Polanský Josef (Theodor), Skuteč, 59—61 (I—VI.) Kněz řádu piarist-
ského, odborný učitel měšť. školy v Retzu v Dolních Rakousích.
- Polanský Josef, Skuteč, 70 (I.)
- Polanský Leopold, Skuteč, 80—83 (I—IV.) C. k. poštovní úředník
v Bělsku ve Slezsku.
- Polatschek Oskar, Rychnov, 94 (II.)
- Polifka Josef, Landškroun, 51—52 (VI.)
- Politzer Josef, Brettgrund, 63—70 (I—VIII.) M. C. k. notář v Holicích.
- Politzer Rudolf, Přelouč, 94 (IV.)
- Polívka Jan, Oheb, 52 (I.)
- Popelka Karel, Polička, 90—94 (II—VI.)
- Pollak Leopold, Sloupnice, 78—81 (I—IV.) Učitel v Krombachu.
- Polz Otakar, Dolní Kralovice, 55—59 (I—V.)
- Popler Adolf, Lanškroun, 49—50 (VII—VIII.)
- Popler Adolf, Litomyšl, 64—71 (I—VIII.) M. C. k. poštovní komisař
v Praze.
- Popler Rudolf, Vysoké Myto, 72—74 (I—III.) Statkář ve Vys. Mýtě.
- Popper Theodor, Luže, 71—72 (III—IV.) Obchodník v Luži.
- Popper Hugo, Damníkovo, 91—92 (I.)
- Popper Hugo, Semanín, 94 (I.)
- Popper Josef, Holice, 61 (I.) Knihkupec v New Yorku v Americe.
- Popper Leopold, Pohora, 78—79 (I—II.)
- Popper Šimon, Železné město (Uhry) 67—68 (III—IV.)
- Porázek Miloš, Zdounky (Mor.), 88—90 (VI—VIII.) M.
- Porstner František, Jedlová, 79—83 (I—V.)
- Porstner Kliment, Jedlová, 74—81 (I—VIII.) M. Farář ve Vorliče, †.
- Portlík Antonín, Litomyšl, 62 (I.) †.
- Portlík Eduard, Litomyšl, 93—94 (I—II.)
- Portlík Emanuel, Litomyšl, 68 (I.)
- Portlík František, Litomyšl, 91—94 (I—IV.)
- Portman Josef, Litomyšl, 77—84 (I—VIII.) M. Kaplan v Cuslavi.
- Portman Josef, Litomyšl 80 (I.) Kostelník v Litomyšli.
- Portmann František, Litomyšl, 62—63 (I—II.),
- Porázek František, Malá Bukovina (Mor.), 85 (VIII.) M. Kaplan
v Čejkovicích na Moravě.
- Poslušný Ludvík, Litomyšl, 55 (I.) Malíř pokojů v Chrudimi, †.
- Pospíchal Eduard, Litomyšl, 48—55 (I—VIII.) M. C. k. professor
gymn. v Terstu.
- Pospíšil František, Bouzov (Mor.), 87—90 (V—VIII.) M.
- Pospíšil Jan, Šonov (Mor.), 60—65 (I—VI.)
- Pospíšil Jan, Počenice (Mor.) 90—91 (VII—VIII.) M.
- Pospíšil Josef, Labská Týnice, 60 (V.)
- Pospíšil Karel, Ketkovice (Mor.), 86—87 (VII—VIII.) M.
- Potůček František, Doubravice (Mor.), 84—90 (V—VII.)
- Povolný František, Litomyšl, 65—66 (I.) †.
- Povolný Jan, Litomyšl, 60 (I.)
- Povolný Josef, Litomyšl, 70—72 (I—III.)
- Praus Arnošt, Rychnov, 88 (V.)
- Pravda Josef, Hombice, 53 (I.)
- Prax Alois, Litrbachy, 94 (I.)

- Prax Jan, Litrbachy, 79—86 (I—VIII.) M. Kaplan v Damníkově u Lanškrouna.
- Pražan Antonín, Skuteč, 54—61 (I—VIII.) M. Tajemník ve Skutči, †.
- Pražan Karel, Skuteč, 57—64 (I—VIII.)
- Prchal Rudolf, Boskovice (Mor.) 87—89 (VI—VIII.) M. Kaplan na Moravě.
- Prieger Jan, Mohelnice, (Mor.), 44—49. 53 (I—VI., VIII.)
- Primus Otakar, Polička, 86—93 (I—VI.) Farmaceut.
- Princ Antonín, Vysoké Mýto, 77—94 (I—VIII.) M. MUDr. lékař ve Vysokém Mýtě.
- Prinke František, Dalečín (Mor.), 86 (I.)
- Prinke Vilém, Věštinek (Mor.) 83—86 (I—IV.)
- Pristel Antonín, Laa (Dolní Rak.) 51 (III.)
- Prislinger Ladislav, Litomyšl, 89—94 (I—VI.)
- Prislinger Tobiáš, Litomyšl, 94 (I.)
- Procházka Emil, Nové Zámky, 77—78 (I—II.) C. a k. účetní poddůstojník I. tř. v Terezíně.
- Procházka František, Vamberk, 49—50 (VII—VIII.) M.
- Procházka Jan, Dolní Libchavy, 63—66 (III—VI.)
- Procházka Jan, Rychnov, 67—68 (V—VI.)
- Procházka Jan, Drysice (Mor.), 84 (VIII.) M.
- Procházka Jan, Starý Kamenec, 84—91 (I—VIII.) M.
- Procházka Josef, Litomyšl, 83 (I.)
- Procházka Julius, Kolín, 92—94 (I—II.)
- Prokop Karel, Brničko (Mor.), 94 (I.)
- Prokopec František, Kunčice, 63—69 (III—VIII.) M. C. k. poštovní official v Praze.
- Proksch Josef, Jetřichovice, 52—53 (VII—VIII.)
- Prosz Ferdinand, Malý Uhřínov, 53—56 (V—VIII.) M.
- Prouza Adolf, Police, 86—91 (I—VI.) Lékarnický asistent.
- Prouza Miloš, Zbejšov (Mor.), 80—87 (I—VIII.) M.
- Prudič Jan, Běstovice, 43—45 (I—III.)
- Prudič Mořic, Bystré, 61—66, 69 (I—VI., VIII.) M. MUDr., městský lékař v Poličce.
- Průkner Martin, Ostrov, 49—50 (VII—VIII.)
- Prusík Josef, Třemošná, 86—87 (III—IV.)
- Průšek František, Litomyšl, 92—94 (I—III.)
- Příbyl Antonín, Dolní Újezd, 46—49 (I—IV.)
- Příbyl Antonín, Litomyšl, 72—79 (I—VIII.) M. C. k. místodržitelský koncipista ve Stříbře.
- Příbyl Bohuslav, Polička, 90—94 (I—V.)
- Příbyl Josef, Dolní Újezd, 65—66 (I—II.)
- Příbyslavský Josef, Skuteč, 56 (I.)
- Příhoda Karel, Ústí nad Orlicí, 57—58 (I—II.)
- Příkryl František, Světlý (Mor.), 51—58 (I—VIII.) Farář v Rudslavicích na Moravě.
- Příkryl František, Vejšovice (Mor.), 90 (VIII.) M.
- Príza Leopold, Brno, 46 (IV.)
- Ptáček Antonín, Výprachtice, 46 (I.)
- Pudil Josef, Litomyšl, 72—79 (I—VIII.) M. Učitel na Moravě.

- Půlkrábek Antonín, Radim, 62—63 (I—II.)**
Půlkrábek Antonín, Poříč, 85—88 (I—III.)
Půlkrábek Václav, Poříč, 81—84 (I—III.)
Püttner František, Karle, 56 (I.)
Putzer Josef, Rodeneck (Tyroly), 56 (VII.)
Pyro Jan, Litomyšl, 53—56 (I—IV.) C. k. poštámistr, †.
Pyro Ludvík, Litomyšl, 49—54 (I—V.)
Pýskora Josef, Solnice, (VII—VIII.)
- Quaiser Karel, Litomyšl, 67—66 (I—VI.), 69 (VII.) Sekretář rak.**
uher. general. konsulatu v Janově v Italii.
Quaiser Pavel, Litomyšl, 48—50 (I—III.) Sládek v Šebořicích.
- Rabel Jan, Mohelnice (Mor.), 43 (I.)**
Racek Alois, Litomyšl, 75 (I—III.)
Racek František, Litomyšl, 65 (I.)
Racek Jan, Litomyšl, 64—69 (I—V.)
Racek Jindřich, Litomyšl, 81—88 (I—VIII.) M. Učitel.
Racek Josef, Litomyšl, 50—55 (I—VI.) MUDr., lékař v Bohdanči.
Racek Karel, Litomyšl, 90—92 (I—III.)
Racek Tobiáš, Litomyšl, 67—73 (I—VII.)
Radda František, Brandýs nad Orlicí, 64—71 (I—VIII.) M. C. a k.
oficiál při vojenské registratuře ve Vídni.
Radešinský Antonín, Kostelec nad Orlicí 80—87 (I—VIII.) M,
Rafael Adolf, Žamberk, 43—46 (I—IV.) Měšťan v Litomyšli.
Rament Vilém, Mohelnice, 58 (I.)
Randula František, Zbejšov (Mor.), 93—94 (VI—VII.)
Rappl Josef, Holšov (Mor.), 43—46 (I—IV.) Lesmistr knížete Paara
v Černicích u Bechyně.
Rašek František, Rychnov, 49—51 (VII—VIII.) M.
Raška Ferdinand, Liboš (Mor.), 92 (I.)
Raška Josef, Liboš (Mor.), 89—94 (I—V.)
Rauscher Emil, Žamberk, 85—92 (I—VIII.)
Rauscher Richard, Běloves, 86 (VIII.) Praktikant u zemské účtárny
v Praze.
Rauš Viktor, Litomyšl, 78—83 (I—VI.) Úředník u státní dráhy.
Reeger Bedřich, Bor, 58—64 (I—VII.) MUDr., lékař ve Vídni.
Reeger Karel, Bor, 58—64 (III—VIII.) M. C. k. notář, místopředseda
notářské komory Kutnohorské.
Reh Leopold, Moravská Třebová (Mor.), 60—63 (V—VIII.) M.
Reichel Josef, Květin (Mor.), 65—66 (I—II.)
Reichl František, Květin (Mor.), 64 (I.)
Reichl František, Litomyšl, 77—84 (I—VIII.) M. Fil. Cand.
Reipal Jindřich, Podolí (Mor.), 46—48 (I—III. priv.)
Rejsa Jan, Němčice, 69 (I.)
Rejsa Jan, Litomyšl, 66—74 (I—VIII.) M. C. k. policejní komisař
v Praze.
Rejsa Vratislav, Litomyšl, 77—79 (I—II.) Obchodník v Litomyšli.
Remeš Bedřich, Litomyšl, 51—55 (I—IV.) C. a k. vojenský lékař
na odp. v Příboře na Moravě.

- Remeš Bedřich, Brno, 77—80 (V—VIII.) M. C. k. okresní komisař při místodržitelství v Brně na Moravě.
- Remeš František, Nové Hradky, 43—50 (I—VIII.)
- Remeš Josef, Litomyšl, 72 (I.)
- Remeš Karel, Litomyšl, 51—61 (I—VIII.) Poštovní správce v Klosterneuburku, †.
- Remeš Karel, Klosterneuburk (Dolní Rakousy), 86—93 (I—VIII.) M. Právník.
- Remeš Mořic, Příbor, 82—85 (V—VIII.) M. MUDr., lékař v Olomouci.
- Remeš Václav, Litomyšl, 53—57 (I—IV.) Soudní písař v Litomyšli.
- Remeš Václav, Litomyšl, 73—74 (I—II.)
- Remiáš František, Králíky, 64—68 (V—VIII.) M. C. k. správce ve Steinu v Dolních Rakousích.
- Riedl Christian, Ruprechtice, 55—58 (V—VIII.) M. C. k. zemský inspektor školní v Brně, konsist. rada, rytíř řádu železné koruny atd.
- Riegl Fridolin, Říčany, 76—81 (I—IV.) Hospodářský příruční na velkostatku Broumovském.
- Riegl Václav, Smíchov, 72—73 (III—IV.)
- Richter Antonín, Čtyřičet Lánu (Mor.), 60 (I.)
- Richter Augustin, Rychnov, 55—62 (I—VIII.)
- Richter František, Karle, 45—50 (I—VI.)
- Richter František, Svitavy (Mor.), 45—48 (I—IV.)
- Richter Jan, Březová (Mor.), 78 (I.)
- Richter Josef, Mladá Boleslav, 49—50 (VII—VIII.)
- Richter Matěj, Ostřešany, 46 (I.)
- Richter Mikuláš, Sobkovice, 49—50 (VII—VIII.)
- Ribka Armin, Vídeň (Dolní Rak.), 49 (I.)
- Ripka Karel, Plaňany, 51—53 (I—III.) †.
- Ročeň František, Rosice, 75 (I.)
- Roessler Leopold, Lanškroun, 71—74 (I—IV.)
- Roessler Václav, Dolní Libchavy, 57 (IV.)
- Roháč Antonín, Pohled (Mor.), 47 (I.)
- Roháček František, Vedrovice, 81 (VIII.) JUDr., advokátní koncipient a redaktor Nivy v Brně.
- Roháček Jan, Vedrovice, 81 (V.) C. k. berní adjunkt v Třebíči na Moravě.
- Roháček Jan, Rataje (Mor.), 66 (VIII.) MUDr., ředitel kr. zems. ústavu choromyslných ve Stenjevcu v Chorvátsku.
- Rohl Josef, Dlouhá Ves, 50 (VII.) C. a k. účetní setník na odpoč.
- Röhrich Jan, Lubné, 85—87 (I—III.) Učitel v Lubném.
- Röhrich Josef, Lubné, 90—93 (I—IV.)
- Röhrich Karel, Lubné, 93—94 (I—II.)
- Rolčák Jan, Horní Štěpánice, 83—84 (I—II.)
- Roller Alois, Ústí nad Orlicí, 61—66 (I—VI.) Učitel měšťanské školy ve Svitavech.
- Roller Antonín, Ústí nad Orlicí 45—51 (I—VII.)
- Roller Josef, Ústí nad Orlicí, 55—59 (I—V.)
- Roller Vincenc, Damník, 46—52 (I—VI.) Rolník v Damníkově.
- Roller Vincenc, Damník, 48—51 (I—IV.) Generální inspektor státní dráhy ve Vídni.
- Rosa Emil, Zábřeh (Mor.), 60 (I.)

- Rosa Kašpar, Suchovršíce, 63—64 (V—VI.) Praktický lékař na Hoříčkách.
 Rose Eduard, Vamberk, 67—69 (I—II.)
 Rosenbaum Alfred, Javorník, 94 (I.)
 Rosenbaum Jindřich, Javorník 66—73 (I—VIII.) JUDr., advokát v Praze.
 Rosický František, Nové Dvory, 65—68 (V—VIII.) M. C. k. zemský inspektor školní v Praze.
 Rotta Eduard, Jičínoves, 44 (I.)
 Rotter Jan, Nebes (Mor.), 54—55 (VII—VIII.) M.
 Rotter Jan, Třebonice, 67—68 (I—II.)
 Rotter Jindřich, Rychnov, 58—59 (V—VI.) Kněz řádu piaristického.
 Rotter Vincenc, Svitavy (Mor.), 56—63 (I—VIII.) M.
 Roubínek Emilián, Luže, 48—50 (I—III.)
 Roubínek Josef, Luže, 39—44 (I—VI.) Dvorní rada c. k. nejvyššího kassačního soudu ve výslužbě, rytíř řádu Leopoldova v Praze.
 Rovenský František, Kamenné Sedliště, 84—85 (I—II.) Rolník v Kamenných Sedlích.
 Rozsypálek Jan, 69—70 (VII—VIII.) Ředitel školy měštanské v Holešově a c. k. okr. inspektor.
 Roztočil Jan, Roudnice, 52—54 (VI—VIII.)
 Roztočil Ladislav, Roudnice, 42—43 (V—VI.) C. k. rada vrchního zemského soudu ve výslužbě v Praze.
 Rozvoda Jaroslav, Chrudim, 84—85 (IV—V.)
 Rozvoda Otakar, Chrudim, 88 (VII.) R. M.
 Rožek František, Litomyšl, 79—84, 86—87 (I—VI., VII—VIII.) M. Jako medik †.
 Rožek Hugo, Litomyšl, 78—80 (I—III.) †.
 Rožek Josef, Litomyšl, 85—92 (I—VIII.) M. Medik.
 Rudolf Antonín, Klatovy, 64—70 (I—VII.), C. k. notář v Jilovém.
 Rudolf Oskar, Litomyšl, 72—76 (I—V.)
 Rugel Václav, Smíchov, 72—73 (III—IV.)
 Ruml Alois, Hrochův Týnec, 58—60 (I—III.)
 Rus Antonín, Statenice, 48—50, 52 (I—III., V.) C. a k. podplukovník ve Vys. Mýtě.
 Russ Jan, Litomyšl, 82—89 (I—VIII.) M. JUC.
 Russe Hugo, Veverí (Mor.), 56—60 (IV—VIII.) M. JUDr., advokát v Brně.
 Russe Oskar, Loosdorf (Dolní Rak.), 59—62 (I—IV.)
 Ruth Antonín, Litomyšl, 72—79 (I—VIII.) M. JUDr., zemský advokát.
 Ruth Ferdinand, Litomyšl, 69—76 (I—VIII.) M. C. k. notář ve Vrchlabí.
 Ruth Jan, Kornice (Mor.), 46—47 (IV—V.)
 Ruth Jan, Ústí nad Orlicí, 81—85 (I—V.)
 Růžička Antonín, Milovy, 62—65 (I—IV.)
 Ruth Jaroslav, Ústí nad Orlicí, 83—85 (I—III.)
 Růžička František, Litomyšl, 94 (I.)
 Růžička Jakub, Chvalkovice, 88 (VII.) R. M.
 Růžička Josef, Týniště, 59—62 (V—III.) M.
 Růžička Stanislav, Litomyšl, 90—94 (I—V.)
 Růžička Vincenc, Milovy, 54—59 (I—VI.)
 Rybička Emanuel, Nové Hradky, 92—93 (V—VI.)
 Rybička František, Uhersko, 86 (I.)
 Rybička Otto, Česká Třebová, 81—83 (I—III.) R.)

- Rydl Emanuel, Litomyšl, 82 (I.)
 Rychlík Jindřich, Dašice, 75—77, 80—82 (I—III., VI—VIII.) M. JUDr.,
 advokátní koncipient v Praze.
 Rychlík Josef, Dašice, 81—83 (II—IV.)
 Rychtářik František, Skuteč, 53—55 (I—III.) Bývalý poštovní úředník.
 Rypka Antonín, Litomyšl, 67—74 (I—VIII.) M. Farář pensionovaný,
 fundatista v Malých Svatoňovicích.
 Rypka Eustach, Litomyšl, 71—78 (I—VIII.) M. Správce školy v
 Bohňovicích.
 Rypka Jan, Dlouhá Třebová, 60—67 (I—VIII.) M.
 Rypka Josef, Ústí nad Labem, 84 (I.)
 Rypka Josef, Litomyšl, 90 (I.)
 Ryšavý Adolf, Úpice, 44 (I.)
- Řehořek František, Boskovice (Mor.) 92—94 (III—V.)
 Říha Albert, Litomyšl, 85—86 (I.)
 Říha Alois, Litomyšl, 78 (I.)
 Říha František, Litomyšl, 81—88 (I—VIII.) M. MUCand.
 Říha František, Klenovice (Mor.), 90—93 (V—VIII.) M.
 Říha Jan, Přestavlky, 58—63 (I—VI.) Kněz řádu piaristického.
 Říha Jan, Litomyšl, 84—87 (I—IV.) Učitel.
 Říha Stanislav, Litomyšl, 64—68 (I—IV.) †.
 Řihák Josef, Stvolov (Mor.), 50 (I.)
 Řípa Arnošt, Libáň, 65—70 (II—VII.)
- Sackl Josef, Hrochův Týnec, 46—49 (I—IV.)
 Sagner Jan, Janov, 66—67 (III—IV.)
 Salák Jan, Krhov, 86 (VIII.) M. MUDr., obvodní lékař v Roucho-
 vanech na Moravě.
 Salášek Antonín, Lozice, 49—50 (I—II.) Mlynář v Lozicích.
 Salášek Antonín, Luže, 49—50 (I—II.)
 Salášek František, Lozice (Mor.) 59—66 (I—VIII.) M. MUDr., †.
 Salášek Josef, Bělá, 47—54 (I—VIII.) C. k. vrchní poštovní správce
 ve Vídni.
 Salášek Josef, Lozice, 56—60 (I—V.)
 Samek Arnošt, Svatá Kateřina, 71—72 (III—IV.) Důchodní na velko-
 statku rytíře Otomara Nádherného v Jistebnici.
 Samek Josef, Přepychy, 66—69 (V—VIII.) M.
 Samek Josef, Svatá Kateřina, 69—72 (I—IV.) Řídící učitel ve Svo-
 janově.
 Samek Josef, Proseč, 81—82 (I—II.)
 Sander Bedřich, Polička, 54—57 (I—IV.) Lékárník ve Svitavách
 Sander Hugo, Polička, 44—61 (I—VIII.) M. JUDr., advokát ve Svi-
 tavách.
 Sander Karel, Polička, 55—56 (V—VI.) Lékárník v Poličce.
 Sauer František, Česká Třebová, 89—92 (I—III.)
 Sax Fortunat, Litomyšl, 43—52 (I—VIII.) M. †.
 Sax František, Broumov, 49—50 (VII—VIII.)
 Sax Ondřej, Litomyšl, 43—48 (I—V.) †.
 Saxl Karel, Králíky, 72 (IV.)

- Sedláček Alois, Počátky, 69 (IV.) C. k. adjunkt zemského soudu v Praze.
 Sedláček Alois, Sloupnice, 69—75 (I—V.)
 Sedláček Antonín, Velké Sedliště, 44—52 (I—VIII.) M.
 Sedláček František, Litomyšl, 50 (VIII.) Čestný farář na odp. v Litomyšli.
 Sedláček František, Horní Sloupnice, 65—70 (I—VI.)
 Sedláček František, Sloupnice, 69—72 (I—IV.)
 Sedláček František, Osík, 86—87 (I—II.)
 Sedláček Jan, Litomyšl, 79—81 (I—III.)
 Sedláček Jan, Pavlovice (Mor.), 85—86 (VII—VIII.) M. MUC., v Praze.
 Sedláček Jan, Kunice (Mor.), 83—87 (IV—VIII.) Jako oktáván †.
 Sedláček Jan, Osík, 88—94 (I—VII.)
 Sedláček Josef, Luže, 79—86 (I—VIII.) M. Fil. Dr., c. k. professor gymn. v Prostějově.
 Sedláček Josef, Osík, 73—80 (I—VIII.) M.
 Sedláček Josef, Litomyšl, 79 (I.)
 Sedláček Ondřej, Litrbachy, 82—84 (I—II.)
 Sedláček Václav, Sloupnice, 82—89 (I—VIII.) M.
 Sedláček Viktor, Uhřetice (Mor.), 85 (VIII.) M. MUC.
 Sedliský Jan, Kamenec, 86—87 (I—II.)
 Sedmík Jan, Rychnov, 68—69 (V—VI.)
 Seehák Jan, Rychnov, 60—63 (V—VIII.) M. JUDr., c. k. okr. soudce v Nasavrších.
 Seemann František, Litomyšl, 59—65 (I—VII.)
 Seemann Gustav, Litomyšl, 69—74 (I—V.) Úředník správy c. k. soukromých statků v Praze.
 Seemann Jan, Schützendorf, 87—94 (I—VIII.)
 Seidel František, Broumov, 56—59 (V—VIII.) M.
 Seidl Josef, Kostelec nad Orlicí, 55—58 (V—VIII.) M. C. k. gymn. professor v Praze, †.
 Seideman Julius, Luže, 85 (I.)
 Seidl Antonín, Rychnov, 57—58 (V—VI.)
 Seidl Antonín, Litomyšl, 61 (I.)
 Seidl František, Litomyšl, 78—85 (I—VIII.) M. JUC.
 Seidl František, Bryňov (Rusko), 94 (I.)
 Seidl Ignác, Rychnov, 59—60 (V—VI.) †.
 Seidl Jan, Kyje, 49—50 (VII—VIII.) M.
 Seidl Jan, Litomyšl, 51 (I.)
 Seidl Jan, Litomyšl, 53—59 (I—VII.) Kněz řádu piaristického ve Staré Vodě.
 Seidl Josef, Litomyšl, 45 (I.)
 Seidl Josef, Žďárka, 85—92 (I—VIII.) M.
 Seidl Josef, Znojmo (Mor.), 87—94 (I—VIII.)
 Seidl Karel, Litomyšl, 66—72 (I—VI.)
 Seidl Karel, Znojmo (Mor.), 90—94 (I—V.)
 Seidl Marcel, Rychnov, 64 (VIII.) M.
 Seifert Emanuel, Budějovice, 90—93 (V—VIII.) M. Právnick.
 Seifert Josef, Budějovice, 91—94 (I—IV.)
 Seifert Otakar, Budějovice, 90—94 (III—VII.)
 Seifert Rudolf, Budějovice, 90—94 (I—V.)
 Sejkora Jan, Horní Újezd, 88—89 (I—II.)

- Sejkora Josef, Kostelec nad Orlicí, 67—69 (V—VII.) Učitel v Dobrušce.
- Sejkora Václav, Kostelec nad Orlicí, 68—71 (V—VIII.) M. Jako právník †. r. 1874.
- Sekanina Josef, Hartmanice (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M.
- Sekera Antonín, Chotěboř, 56—57 (V—VI.) C. k. professor náboženství v Praze, †.
- Severa František. Sloupnice, 57—64 (I—VIII.)
- Severa Jan, Sloupnice, 61—68 (I—VIII.) M. Kněz církevní t. č. ve Slatiňanech.
- Seyffert Tomáš, Vídeň (Dol. Rak.), 49—50 (VII—VIII.)
- Seykora Ferdinand, Chrast, 45—51 (I—VII.)
- Sejkora Josef, Kostelec nad Orlicí 52 (V.)
- Sgall Eduard, Janov, 71 (I.)
- Sgall Leopold, Janov, 86 (III.)
- Schaffer Antonín, Jedlová, 91—94 (I—IV.)
- Schaffer Václav, Jedlová, 64—66, 71 (I—VI., VIII.) Kustos c. k. fideikommisní bibliotheky ve Vídni, †.
- Schartler Julius, Lanškroun, 45 (I.)
- Schauer Antonín, Litomyšl, 81—87 (I—VII.) Jako gymnasista †.
- Schauer František, Jedlová, 54—61 (I—VIII.)
- Schauer Hubert, Litomyšl, 75—82 (I—VIII.) M. Journalista, †.
- Schauer Jan, Polička, 46—50 (I—V.)
- Schauer Jan, Modřec, 90—94 (I—V.)
- Schauer Jan, Vysoké Mýto, 55—57 (I—III.)
- Schauer Libor, Jedlová, 54—61 (I—VIII.) Farář v Čechčicích.
- Schauer Tadeáš, Karle, 63—70 (I—VIII.)
- Scheiwl Stanislav, Litomyšl, 83—86 (IV—VII.) R. M.
- Schenk Antonín, Žamberk, 47 (III.)
- Schiel Václav, Libchavy, 79—86 (I—VIII.) M. Kaplan v Kirchberku v Dolních Rakousích.
- Schindlar Miloslav, Vysoké Mýto, 91—92 (V—VI.)
- Schindler Antonín, Litomyšl, 66—71 (I—VI.) C. k. poštovník v Hostovicích.
- Schindler František, Litomyšl, 52—59 (I—VIII.) M. C. k. zemský soudní rada v Táboře.
- Schindler Jan, Litomyšl, 44—50 (I—VII.) Člen řádu františkánského v Maria-Enzersdorfu u Vídne.
- Schindler Josef, Litomyšl, 63 (I.)
- Schintag Josef, Rychnov, 60—61 (V—VI.)
- Schlägl Alfred, Česká Třebová 87—89 (I—III.)
- Schlegl Jindřich, Lavičné 71 (I.)
- Schlegl Josef, Nová Bělá, 63—64 (I—II.)
- Schlegl Theodor, Svitavy (Mor.), 51—56 (I—VIII.) M. Čestný komoří papežský, kons. rada, okresní děkan Vsetínský, farář v Halenkově na Moravě.
- Schlegl Vilém, Nová Bělá, 62—70 (I—VIII.) M.
- Schleiffr František, Jimramov (Mor.), 56—58 (I—II.)
- Schlesinger Alois, Vorlíčka, 46—47 (III.)
- Schlesinger Jan, Chmelík, 48 (I.)

- Schlögl Adolf, Velká Řetová, 47—49 (I—III.) Farář v Bohdánči.
 Schlögl Ludvík, Březová (Mor.), 65—66 (V—VI.)
 Schlossárek Gustav, Lanškroun, 53 (II.)
 Schlossárek Jindřich, Lanškroun, 53—56 (V—VIII.) M. C. a k. vojenský štábní lékař.
 Schmeiser František, Lanškroun, 52—54 (I—III.)
 Schmeisser Václav, Jakubovice, 67—74 (I—VIII.) M.
 Schmelzer Adolf, Friedland, 57—64 (I—VIII.) M.
 Schmid Alexander, Litoměřice, 80 (V.)
 Schmid Emilián, Hořice, 68—69 (I—II.)
 Schmid Jan, Semanín, 69—73 (I—V.) Statkář v Úsově na Moravě.
 Schmid Vilém, Moravská Třebová (Mor.), 56—57 (V—VI.)
 Schmidt Alfred, Chotěboř, 62—63 (I—VIII.) M.
 Schmidt Antonín, Česká Třebová, 56 (I.)
 Schmidt Arnošt, Krnov (Slezsko), 48 (I.)
 Schmidt August, Bílá Voda (Slezsko), 53—58 (I—V.)
 Schmidt Edvard, Ústí nad Orlicí, 50 (I.)
 Schmidt Ferdinand, Police, 51—52 (VII—VIII.) M. C. a k. auditor-setník, †.
 Schmidt Jan, Dolní Újezd, 51—54, 56 (I—V., VII.)
 Schmidt Karel, Chrudim, 58—60 (VI—VIII.) M. MUDr., lékař v Mariánských Lázních.
 Schmidt František, Staršov, 49—50 (I—VIII.)
 Schmid Vincenc, Kunčina, 64—68 (V—VIII.) M. Farář v Kačerově.
 Schmidt František, Oustrev, 45 (I.)
 Schmoeger Emil, Litomyšl, 59 (I.)
 Schmöger Jindřich, Chrast, 57—59 (I—III.) †.
 Schmöger Karel, Chrast, 60—62 (VI—VIII.) MUDr., lékař v Chrasti.
 Schneider Antonín, Koclířov, 50 (I.)
 Schneider Antonín, Choceň, 78 (I.)
 Schneider Ferdinand, Budišov (Mor.), 59—66 (I—VIII.) M. †
 Schneider Ignác, Borítov (Mor.), 55—58 (V—VIII.) M. C. k. okresní hejtman v Karlíně.
 Schneider Jan, Vendolí (Mor.), 43—50 (I—VIII.) M.
 Schneider Karel, Koclířov, 85 (I.)
 Schneider Viktor, Kost, 61—64 (I—IV.) Magister farmacie v Praze.
 Schnorr Jan, Třebosice, 49 (III.)
 Schöberle Jeroným, Horní Třešňovec, 55—60 (I—VI.) Kněz řádu piaristického.
 Schöberle Vincenc, Lanškroun, 44—46 (I—III.) Císařský rada na odp. v Lanškrouně.
 Schöbl Josef, Lichkov, 60—64 (V—VIII.) M.
 Scholler Gustav, Beroun (Mor.), 55—58 (V—VIII.) M.
 Scholz Libor, Loštice (Mor.), 52—54 (V—VII.) Církevní kněz v Staré Bělé na Moravě.
 Schon Otto, Sváry, 56 (II.)
 Schönig Maxmilián, Lichkov, 66—67 (V—VI.) Nadučitel na ob. škole v Třešňovci Dolním.
 Schostal Bedřich, Svitavy (Mor.), 64—70 (I—VII.)

- Schreiber Eduard, Bohňovice, 67—70 (I—IV.)
 Schreiber Emanuel, Bohňovice, 66 (I.)
 Schreiber Emil, Broumov, 49—50 (VII—VIII.) M.
 Schreier František, Lanov, 51—54 (I—IV.) MUDr., lékař ve Vrajetu.
 Schrimpel František, Landškroun, 57—62 (I—VI.) MUDr., lékař v Lanškrouně.
 Schrimpel Jan, Landškroun, 61 (I.) Majitel kantiny v Tucsoně v Arizoně v Sev. Americe.
 Schröder Emanuel, Litomyšl, 68—70 (I—III.)
 Schubert Alfons, Chmelík, 57—62 (I—V.) Učitel v Kocléřově.
 Schubert Jan, Chmelík, 68—83 (I—VI.) Bývalý učitel ve Zhoří.
 Schubert Jan, Zhoř, 94 (I.)
 Schück Emanuel, Heřmanův Městec, 61—68 (I—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt v Ledči.
 Schulhof Pavel, Zápy, 62 (I.) Statkář ve Staré Boleslavi.
 Schüller Theofil, Polička, 45—50 (I—VI.)
 Schulz František, Trhová Kamenice, 45—52 (I—VIII.) M.
 Schurda Ignác, Bartfeld (Uhry), 66—69 (I—IV.)
 Schusswohl Emil, Jimramov (Mor.), 82—85 (V—VIII.) M., MUDr., lékař ve Slezsku.
 Schütz Adolf, Hrušová, 49 (I.)
 Schütz Bohumil, České Heřmanice 93—94 (I—II.)
 Schütz František, Cerekvice, 80 (I.)
 Schütz Karel, Hrušová, 48—56 (I—VIII.) M.
 Schütz Vincenc, Hrušová, 45—50 (I—VI.)
 Schwab Adolf, Derflík (Mor.), 51—52 (V—VI.)
 Schwab Emanuel, Derflík (Mor.), 53—56 (I—IV.)
 Schwarz František, Rychmburk, 44—49 (I—VI.)
 Schwarz Juda, Tučapy, 49 (III. priv.)
 Schwarzer Josef, Králíky, 69—70 (I—II.)
 Schwenck Bedřich, Rychmburk, 60 (I.)
 Schwickert František, Praha, 67—74 (I—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt v Žateci.
 Schwickert Karel, Praha, 63—69 (I—VII.) C. k. poštovní úředník.
 Sieber Eduard, Litovle, 45 (I.)
 Sieber Julius, Nová Paka, 53—54, 58 (I—II., V.)
 Siebert Robert, Nový Bydžov, 54—55 (I—II.)
 Silberstein Julius, Horní Roveň, 89 (I.)
 Simon Antonín, Dobrouč, 66—73 (I—VIII.) M.
 Simon Josef, Litrbachy, 65—69 (I—IV.)
 Singer Alois, Litomyšl, 78—79 (I.) Obchodník v Litomyšli.
 Singer Josef, Litomyšl, 82 (I.)
 Singer Julius, Litomyšl, 76—82 (I—VIII.) M. MUDr., lékař ve Vídni.
 Sion František, Bystré, 69—76 (I—VIII.) M.
 Sirůček František, Pelhřimov, 60—63 (V—VIII.)
 Sirůček Václav, Horní Telec, 80 (IV.)
 Sitta Bedřich, Hradec Králové, 51—54 (V—VIII.) Přednosta c. a k. vojenského zásobovacího skladu v Josefově.
 Skála František, Zájezdec, 43—50 (I—VIII.) M. †.
 Skalda Gustav, Jihlava (Mor.) 49—50 (VII—VIII.) M.

- Skalický Jan, Výprachtice, 75—80 (I—V.)
 Skalický Josef, Horní Heřmanice, 83—85 (I—III.)
 Skalla Matěj, Hrochův Týnec, 50 (VI.)
 Skalník František, Vřístě (Mor.), 86 (I.)
 Skarlický Josef, Cerekvice, 54—56 (I—II.)
 Sklenář František, Polička, 43 (I.)
 Sklenář František, Trpín, 66—70 (I—V.)
 Sklenář František, Písečná, 81—83 (I—III.)
 Sklenář Jan, Polička, 82 (I.)
 Skoumal Gustav, Bastianperk, 69—74 (III—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt.
 Skřivánek Antonín, Ústí nad Orlicí, 72—79 (I—VIII.) M. C. k. poštovní
 official ve Vídni.
 Skřivánek František, Litomyšl, 46—47 (I—II.)
 Skřivánek Josef, Ústí nad Orlicí 48—49 (I—II.)
 Skutetzský Leopold, Jimramov (Mor.), 66 (I.)
 Sládek Josef, Příkazy, 52—54 (VI—VIII.) M.
 Sládek Vilém, Hlinsko, 63—64 (IV—V.)
 Sláma Antonín, Řetice (Mor.), 80 (VIII.) M.
 Sláma Antonín, Raděnice (Mor.), 85 (VIII.) M.
 Sláma Josef, Chotěboř, 53 (V.)
 Slavík August, Morašice, 88—94 (I—VII.) M.
 Slavík Jan, Synčany, 57—64 (I—VIII.) M.
 Slavík Josef, Úřetice, 62—69 (I—III.) M. JUDr., bývalý poslanec říšský,
 majitel mlýna v Mladé Boleslavi.
 Slavík Josef, Morašice, 76—79 (I—IV.) Nájemce Dvora v Dol. Újezdě.
 Slavík Karel, Litomyšl, 87—94 (I—VIII.)
 Slavík Theodor, Luže, 52—59 (I—VIII.) M. JUDr., advokát a primátor
 Litomyšle.
 Slavík Vincenc, Úřetice, 57—64 (VIII.) M. MUDr., c. k. okresní lékař
 na Smíchově.
 Slavík Vladimír, Morašice, 78—85 (I—VIII.) M. Statkář v Morašicích.
 Slezák Alois, Mokrá, 70 (I.)
 Slezák Alois, Přivrat, 71 (I.), Hotelier v Litomyšli.
 Slezák František, Bystřice (Mor.), 72 (VI.)
 Slezák Jindřich, Polička, 83—90 (I—VIII.) M.
 Slezák Josef, Přivrat, 75—82 (I—VIII.) M. Jako kandidát medicíny †.
 Slezák Rudolf, Litomyšl, 79—81 (I—III.) Majitel lihovaru v Litomyšli.
 Slon Jan, Strakov, 79 (I.)
 Sluka Emanuel, Černětice, 84—91 (I—VIII.) M. Právník.
 Sluka František, Strunkovice, 91—94 (I—IV.)
 Sluka Karel, Račovice, 84—85 (I—II.)
 Slupecký František, Rybníček, 94 (I.)
 Smetana Heřman, Osoblaha (Mor.), 52—53 (I—II.)
 Smetana Viktor, Osoblaha (Mor.), 51—52 (I—II.)
 Smička Jan, Cholina (Mor.), 81 (VIII.)
 Smrček Jan, Josefov, 73—77 (I—V.) C. a k. nadporučík dělostřelecký.
 Smutek Alois, Vysoké Mýto, 65—68 (I—IV.)
 Smutný František, Chrast, 54—61 (I—VIII.) M. †.
 Smýkal Inocenc, Drahlav (Mor.), 87—90 (V—VIII.)

- Sobola František, Střenice, 91—94 (I—IV)
 Sobola Jan, Litrbachy, 62—69 (I—VIII.) Farář v Janově.
 Sobola Josef, Litomyšl, 82—89 (I—VIII.) M. Učitel ve Střenici.
 Sobotka Antonín, Řepníky, 80—85 (III—VIII.) M. JUDr., advokátní koncipient v Praze.
 Sobotka Josef, Řepníky, 46—50 (I—V.)
 Sokol Josef, Trojovice, 83 (III. R.)
 Solařík Hyacinth, Strážnice (Mor.), 65 (VII.) Kněz řádu piaristického.
 Soldán František, Soběsuky (Mor.), 89—90 (VII—VIII.) M.
 Sommer Antonín, Vídeň (Dolní Rak.), 49—52 (III—VI.)
 Sommer Josef, Polička, 78—84 (II—VIII.) M. JUC., advokátní koncipient v Králové Dvoře.
 Sommer Osvald, Lisice (Mor.), 55—56 (V—VI.)
 Sommer Václav, Polička, 79—86 (I—VIII.) M. JUC., advokátní koncipient v Poličce.
 Sopuch Ferdinand, Moravská Třebová (Mor.), 60—61 (V—VI.)
 Sotona Josef, Střenice, 87—94 (I—VIII.)
 Soukup Josef, Žleby, 45—46 (I—II.)
 Soukup Josef, Tisová, 47—50 (I—IV.)
 Soukup Václav, Morašice, 84—85 (I—II.)
 Soumar Adolf, Ždánky, 93—94 (VI—VII.)
 Soušek Cyril, Klenovice (Mor.), 85—87 (VI—VIII.) M.
 Sova Štěpán, Vyšňáry, 54—61 (I—VIII.) Farář v Uhelné Příbrami.
 Sovadina Josef, Bělany (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M.
 Spanel Pius, Rokytnice, 49—50 (V—VI.)
 Spiegel Břetislav, Vysoké Mýto, 60—61 (I—II.)
 Spinka František, Mohelnice, 54—61 (I—VIII.) M. Farář, †.
 Spindler Alfons, Dobrouč, 60—66 (II—VIII.) M. †.
 Spindler Bernard, Dobrouč, 65—69 (I—V.)
 Spindler Jan, Dobrouč, 65 (I.)
 Spitznagel Antonín, Vysoké Mýto, 58—62 (I—V.) Nájemce dvora v Domoradicích.
 Sponer František, Staré Město (Mor.), 56 (V.)
 Springer Václav, Oustřev, 45 (I.)
 Spurný Alois, Choceň, 79—82 (I—III.)
 Spurný Antonín, Choceň, 72—79 (I—VIII.) M. C. a k. official zásobovacího sboru ve Vídni.
 Spurný František, Choceň, 73 (I.)
 Srb Karel, Žďarec (Mor.) 90—92 (VI—VIII.) M.
 Staněk Ferdinand, Litomyšl, 48—55 (I—VIII.) Obchodník v Praze.
 Stangler Antonín, Svinná, 62 (V.)
 Stangler Josef, Člupek, 49—57 (I—VIII.)
 Stanzel Josef, Vysoké Mýto, 48—50 (I—III.)
 Starý Alois, Kozlov, 66—73 (I—VIII.) M. JUC., notářský kandidát v Litomyšli.
 Starý Alois, Heřmanův Městec, 80—82 (I—III.)
 Starý Eduard, Zvole (Mor.), 89—94 (I—VI.)
 Stehno František, Ústí nad Orlicí, 43—50 (I—VIII.) M. Král. uh. vrchní finanční rada, †.
 Stehno Pavel, Rakovník, 88—94 (I—VI.)

- Steinbock Jan, Svitavy (Mor.), 48—50 (I—III.)
 Stejskal Jan, Studýnky (Mor.), 87—89 (I—III.) Jako gymnasista †.
 Stejskal Josef, Horky (Mor.), 93—94 (VI—VII)
 Stejskal Karel, Studýnky (Mor.), 94 (IV.)
 Stejskal Valdemar, Litomyšl, 49—51 (I—II.)
 Stern Adolf, Kostelec nad Orlicí, 54—55 (III—IV.)
 Sterzel Adolf, Živice (Halič.), 67 (I.) Úředník při cukrovaru ve Vysokém Mýtě.
 Stillfried Raimund, svob. pán z Radenic, Chomútov, 51 (I.)
 Stimmer Josef, Katzdorf 58—65 (I—VIII.) M. Učitel v Praze.
 Stöhr Karel, Staré Město (Mor.), 56 (I.)
 Stoklasa Julius, Litomyšl, 69—71 (I—II.). Fil. dr., řed. chem. továrny v Pečkách
 Stolovský Eduard, Kyšperk, 46—48 (I—III. priv.) Úředník při dráze.
 Stolovský Karel, Kyšperk, 48 (I.) Úředník při sev.-záp. dráze ve Vídni.
 Stolovský Václav, Kyšperk, 56—60 (I—V.) C. k. poštovní official, †.
 Stopka Rafael, Opatovice (Mor.), 62 (VII.)
 Straus Alexander z Eichenlauba, Olomouc, 48—54 (I—VII.) C. a k. podplukovník na odpoč. ve Štýrském Hradci.
 Straka Emanuel, Litomyšl, 77—84 (I—VIII.) M. C. k. berní adjunkt v Chotěboři.
 Straka Jan, Litomyšl, 84 (I.)
 Straka Karel, Potštýn, 73 (I.)
 Straňák František, Boskovice (Mor.) 92—94 (V—VI.)
 Stránil Antonín, Litomyšl, 76 (I.)
 Stránil Jan, Most, 47—52. 55—56 (I—VI., VII—VIII.) C. k. listovní.
 Stránil Vojtěch, Praha, 54—59 (I—V.) Obchodník v Litomyšli.
 Stránil Vojtěch, Merašice, 85—87 (I—II.) Obchodník v Litomyšli.
 Stránský Alois Velká Řetová, 73 (VIII.) M. C. k. poštovní komisař v Praze.
 Stránský Antonín, Velká Řetová, 53—60 (I—VIII.) C. k. poštovní správce v Mělníku.
 Stránský Eduard, Ném. Heřmanice, 48—50 (I—III.)
 Stránský Eduard, Polička, 48—50 (I—III.)
 Stránský Emanuel, Velká Řetová, 56—60 (I—V.) Lesní v Přívratě, †.
 Stránský Emanuel, Litomyšl, 73—81 (I—VIII.) M. Katecheta při měst. škole v Libni.
 Stránský František, Velká Řetová, 58—61 (I—IV.) C. k. poštovník v Úpici.
 Stránský Josef, Velká Řetová, 52—57 (III—VIII.) M. MUDr., c. a k. státní lékař ve výsl. v Přerově
 Stránský Josef, Velká Řetová, 56 (I.)
 Stránský Josef, Zhoř, 56—59 (I—IV.)
 Stránský Josef, Litomyšl, 64—71 (I—VIII.) M.
 Stránský Václav, Litomyšl, 43 (I.)
 Streyček Jan, Litomyšl, 53—60 (I—VIII.) M. MUDr., c. a k. vrchní státní lékař v Praze.
 Strnad Václav, Malé Sedliště, 43—50 (I—VIII.) M. C. a k. vojenský lékař.
 Strnad Václav, Tisová, 79—87 (I—VIII.) M.
 Ströbl Adolf, Pustá Kamenice, 83—84 (VI—VII.) R. M. C. a k. poručík.
 Ströbl Alois, Pustá Kamenice, 84—86 (I—II.)

- Střasák Bedřich, Vysoké Mýto, 51—58 (I—VIII.) M. †.
 Střasák Josef, Vysoké Mýto, 47—54 (I—VIII.) M.
 Střebský Antonín, Studená Loučka (Mor.), 43 (I.)
 Střebský Tomáš, Kyšperk, 46—51 (I—VI.) Farář
 Stříbrný Eduard, Česká Třebová, 69—71 (I—III.)
 Studnička Karel, Hoštýn (Mor.), 47—49 (I—III.)
 Suchánek Antonín, Třebomyšlice (Mor.), 93—94 (III.)
 Suchánek František, Brumovice (Mor.), 91 (I.)
 Suchánek František, Choceň, 83—87 (III—VII.) R. M.
 Suchomel František, Ústí nad Orlicí, 84—91 (I—VIII.) M.
 Suchomel Vincenc, Albrechtice, 59—62, 64—66 (I—IV., VI—VII.)
 Fil. Dr., c. k. professor ve Vídni.
 Suchý František, Seč, 86 (I.)
 Suchý Ladislav, Žďarec, 84—86 (I—III.)
 Sum Antonín, Králův Městec, 91—94 (I—IV.)
 Süss František, Lanškroun, 66—73 (I—VIII.) M.
 Süss Petr, Luková, 46 (II.)
 Süss Vincenc, Lanškroun, 51—52 (VII—VIII.) M.
 Süsser Václav, Dolní Libchavy, 51—58 (I—VIII.) M. Obchodní agent
 v Opavě ve Slezsku.
 Sušný Jakub, Velké Meziříčí (Mor.), 69—70 (I—II.)
 Svěcený Josef, Malá Skála, 55 (I.)
 Svědík Jiří, Litomyšl, 53—58 (I—V.) †.
 Svěrák Antonín, Skuteč, 88—94 (I—VII.)
 Svěrák Josef, Skuteč, 56—61 (I—VI.)
 Svěrák Josef, Litomyšl, 85—92 (I—VIII.) M.
 Svěrák Josef, Skuteč, 91—94 (I—IV.)
 Svoboda Antonín, Litomyšl, 85 (I.)
 Svoboda Augustin, Litomyšl, 47—54 (I—VIII.) M. C. k. vrchní
 finanční rada ve Vídni.
 Svoboda Bohumil, Josefov, 85—88 (I—IV.)
 Svoboda Eduard, Skuteč, 62—67 (I—VII.)
 Svoboda Emil, Hostěhrádky, 93—94 (I—II.)
 Svoboda Ferdinand, Vysoké Mýto, 43 (I.)
 Svoboda František, Opatov, 56—60 (I—V.)
 Svoboda František, Litomyšl, 61—68 (I—VIII.) M. C. k. professor
 realky ve Vídni V.
 Svoboda František, Strakov, 86—89 (I—III.)
 Svoboda Jan, Litomyšl, 47 (I.)
 Svoboda Jan, Litomyšl, 88 (I.)
 Svoboda Josef, Jimramov (Mor.), 53—58 (I—VI.) Farář.
 Svoboda Josef, Skuteč, 57—64 (I—VIII.)
 Svoboda Josef, Radhošť, 65—66 (I—II.)
 Svoboda Leopold, Mnichovo Hradiště, 67—70 (I—IV.)
 Svoboda Raimund, Jimramov (Mor.), 56 (I.)
 Svoboda Romuald, Jimramov (Mor.), 63—64 (II—III.) Ředitel cukro-
 varu v Pečkách.
 Svoboda Rudolf, Brno (Mor.), 65 (VII.) JUC., advokátní koncipient
 v Litomyšli.

- Svoboda Stanislav, Kutná Hora, 57—61 (IV—VIII.) M. C. k. rada
vrchního zemsk. soudu v Praze.
- Svolba Alois, Zatec, 63—66 (I—IV.)
- Swietlik Ignác, Pěndorf (Mor.), 93—94 (VII—VIII.)
- Sychra Arnošt, Ústí nad Orlicí, 78—91 (V—VIII.) Jako oktaván †.
- Sychra František, Ústí nad Orlicí, 47—51 (I—V.)
- Sychra František, Velká Řetová, 75—82 (I—VIII.) M. Farář v Čen-
kovicích.
- Sýkora Alois, Hradec Králové, 80 (I.)
- Sýkora Emanuel, Litomyšl, 57—62 (I—VI.) Učetní v Litomyšli.
- Sýkora Jan, Litomyšl, 57—60 (I—IV.)
- Sýkora Josef, Hradec Králové, 80—81 (I—II)
- Sýkora Václav, Mirovice, 85 (I.)
- Synek Jan, Sulkovec (Mor.), 74 (I.)
- Syrovátka František, Větrník, 69 (V.) Báňský úředník v Duchcově.
- Syrový František, Skorenice, 50 (I.)
- Syrový Josef, Choceň, 45 (I.)
- Syrový Josef, Skorenice, 46—47 (I—II.)
- Syrový Josef, Běstovice, 76—83 (I—VIII.) M.
- Syrový Karel, Barchov, 59—64 (III—VIII.) M.
- Syrůček Josef, Lhota pod Lipčany, 66—67 (IV—VIII.) M. MUDr.,
obvodní lékař, městský fysik v Třebelchovicích.
- Syříště Josef, Broumov, 53—56 (V—VIII.) M. Farář v Horních
Žámrcích.
- Sysel Antonín, Hrochův Týnec, 44—51 (I—VIII.) M.
- Šamalík Josef, Rájec (Mor.), 48 (I.)
- Šána Alois, Jezovice (Mor.) 89—93 (I—V.) Jako gymnasista †.
- Šandera Josef, Holohlavy, 56—57 (VII—VIII.)
- Šantrůček Karel, Újezd (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M.
- Šauer Josef, Osík, 93—94 (I.)
- Šauer Ludvík, Česká Třebová, 82 (IV.)
- Šeda Jan, Litomyšl, 50 (I.)
- Šeda Jan, Újezd, 74—76 (I—III.)
- Šeda Jiří, Litomyšl, 44—51 (I—VIII.) Vrchní správce dolů a hutí
v Rešici v Uhrách.
- Šeda Josef, Chrast, 46—47 (I—II.)
- Šeda Julius, Kostelec nad Orlicí, 56—58 (I—III.)
- Šeda Petr, Kosořín, 63—64 (V—VI.) Přednosta stanice rak. uher.
státní dráhy v Týništi nad Orlicí.
- Šeda Václav, Kosořín, 63—67 (II—VII.)
- Šefelin František, Mezirůčí, 56 (I.)
- Šejnoha Jan, Olomouc (Mor.), 45—46 (I—II.)
- Šejnoha Vincenc, Ubušín (Mor.), 61—65 (I—V.) †.
- Šembera Bernard, Praha, 49 (I.) †.
- Šembera Jan, Polička, 52—59 (I—VIII.) Farář v Hlinsku.
- Šembera Josef, Praha, 47—55 (I—VIII.) C. k. berní adjunkt v Kar-
lových Varech.
- Šeda František, Chrast, 67—69 (IV—VI.)
- Šetina Alois, Dlouhá Třebová, 83—84 (I—II.)

- Šetina Jan, Dlouhá Třebová, 79—92 (I—IV.) Lékárník v Litomyšli.
 Šetina Miloslav, Dlouhá Třebová, 81—84 (I—IV.)
 Šetina Otomar, Česká Třebová, 83 (VII.) R. M.
 Ševčík Alois, Knihnice (Mor.), 92—94 (V—VII.)
 Ševčík František, Knihnice (Mor.), 92—94 (VI—VII.)
 Ševčík Jan, Chrast, 47—48 (I—II.)
 Ševčík Vincenc, Sloup (Mor.), 91—94 (II—V.)
 Šibrava František, Litomyšl, 60—66 (I—VII.) C. a k. plukovní lékař †.
 Šikola Josef, Mukařov, 52—53 (V—VI.) C. k. professor v Přerově na Moravě.
 Šikola Josef, Nedošín, 56—60 (I—IV.)
 Šikola Ladislav, Litomyšl, 87 (I.)
 Šilar Josef, Čermná, 67—69 (I—II.)
 Šilhan Bohuslav, Žižkov, 83—86 (I—IV.) †.
 Šilhan Josef, Horky, 83—86 (IV—VIII.) R. M.
 Šimáček Eugen, Praha, 86—89 (V—VIII.) M. MUCand.
 Šimberský Karel, Kostelec nad Orlicí, 69—72 (V—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt v Krumlově.
 Šimek Antonín, Litomyšl, 69 (I.)
 Šimek Bohumír, Litomyšl, 49—51 (I—III.) †.
 Šimek Ferdinand, Litomyšl, 49—51 (I—IV.)
 Šimek František, Ústí nad Orlicí, 54—61 (I—VIII.) M. C. k. professor paedagogia v Soběslavi.
 Šimek František, Terezín, 68 (I.)
 Šimek Jan, Litomyšl, 54—61 (I—VIII.) M. Řed. zajišťovací banky v Praze.
 Šimek Jan, Synčany, 63—65 (I—III.)
 Šimek Josef, Ústí nad Orlicí, 45—52 (I—VIII.) M. Děkan v Polné.
 Šimek Josef, Litomyšl, 66—74 (I—VIII.) M. C. k. professor paedagogia v Kutné Hoře.
 Šimek Ludvík, Ústí nad Orlicí, 59—62 (I—IV.)
 Šimek Quido, Litomyšl, 67—71 (I—III.) Obchodník v Litomyšli.
 Šimek Vincenc, Sulkovice (Mor.), 64—71 (I—VIII.) M.
 Šimon Karel, Praha, 53 (I.)
 Šinkora František, Chrast, 53—60 (I—VIII.) M. Farář ve Vosicích.
 Šir Otakar, Nové Město (Mor.), 83 (VII.) R. M.
 Šir Petr, Nové Město (Mor.), 88 (VIII.) M. Kooperátor v Cáhnově v Dolních Rakousích.
 Škarka Jan, Ústí nad Orlicí, 68—75 (I—VIII.) M. Jako theolog †.
 Škop František, Ústí nad Orlicí, 50 (I.)
 Škop Jan, Domašín, 49—50 (VII—VIII.)
 Škop Karel, Ústí nad Orlicí, 56 (I.)
 Škorpík František, Korouhev, 80—87 (I—VIII.) M. MUCand.
 Škorpík František, Vojetín (Mor.), 89 (I.)
 Škorpil Alois, Ústí nad Orlicí, 67—74 (I—VIII.) M. Farář v Předhradí u Velimě, † 1892.
 Škorpil Antonín, Malá Řetová, 60 (I.)
 Škorpil Ladislav, Vysoké Mýto, 66—71 (I—VI.)
 Škorpil Leopold, Vysoké Mýto, 50—56 (I—VII.)
 Škráňek Václav, Mětice, 86 (VI.)
 Škrla Šimon, Morkůvky (Mor.), 89—90 (VII—VIII.) M.

- Škroch Vincenc. Proseč, 94 (I.)
- Šlerka Jaroslav, Polička, 91—94 (I—IV.)
- Šlezinger Josef. Sebranice, 88—91 (I—VII.)
- Šmaha Antonín, Vysoké Mýto, 47—54 (I—VIII.) M. C. k státní návladní v Mladé Boleslavi.
- Šmaha Jan, Lhota Úřetická 6)—63 (I—VI.) C. k. berní v Teplé u Mariánských Lázní.
- Šmaha Jan, Litomyšl, 92—94 (I—III.)
- Šmaha Josef, Lhota Úřetická, 56—64 (I—VIII.) M. C. k. professor realky v Rakovnici.
- Šmehlik Arnošt, Stínava (Mor.), 81 (VIII.) M.
- Šmejkal Bedřich, Vršovice, 87—94 (I—VIII.)
- Šmejkal Josef, Velký Brázdim, 84—88 (IV—VIII.) M. Kaplan.
- Šmíd Alois, Litomyšl, 81—83 (I—III.) Typograf.
- Šmída Josef, Roveň, 67—70 (V—VIII.) M. Jako theolog † r. 1870.
- Šmidt Eduard, Ústí nad Orlicí 50, (I.)
- Šmidt Ladislav, Praha, 80—82 (I—III.)
- Šmilauer Milán, Klatovy, 82—84 (I—III.) Magister farmacie v Příbrami.
- Šnajdr František, Osík, 93—94 (I—II.)
- Šorm Josef, Litomyšl 85—92 (I—VIII.) M.
- Šostal Adolf, Svitavy (Mor.), 67—70 (I—IV.)
- Šostal Bedřich, Svitavy (Mor.), 64—70 (I—VII.)
- Šouba Jan, Dlouhá Třebová, 78—83 (I—VI.)
- Šouba Josef, Dlouhá Třebová, 79—86 (I—VIII.) M. Učitel v Řečici.
- Špaček Antonín, Kotlavy (Mor.), 92—94 (I—III.)
- Špinar František, Rovečín (Mor.), 84—83 (I—V.)
- Špinar Jan, Rovečín (Mor.), 77—84 (I—VIII.) M.
- Šplíchal František, Sloupnice, 84—85 (I—II.)
- Šplíchal Jan, Sloupnice, 70—73 (I—IV.)
- Šplíchal Václav, Sloupnice, 65—70, 72 (I—VI., VIII.) M.
- Štancel Alexander, Dlouhá Třebová, 79—86 (I—VIII.) M. Kaplan v České Třebové.
- Štancel Ferdinand, Litomyšl, 87—91 (I—IV.)
- Štancel Jan, Vysoké Mýto, 57—64 (I—VIII.) M. MUDr., c. a k. pluk. lékař ve Vys. Mýtě.
- Štancel Josef, Vysoké Mýto, 65—67 (II—IV.)
- Štantejský František, Ústí nad Orlicí, 60 (I.)
- Štantejský Ludvík, Ústí nad Orlicí, 60 (I.)
- Štastný Břetislav, Litomyšl, 86—93 (I—VIII.)
- Štastný František, Horky, 44 (I.)
- Štastný Gustav, Pacov, 45—50 (I—VI.)
- Štastný Jaroslav, Hořice, 75—82 (I—VIII.) M. Jako kandidát professury †.
- Štastný Josef, Praha, 79—86 (I—VIII.) M. C. a k. námořní úředník v Pulji.
- Štastný Karel, Hořice, 83 (VII.) R. M. Odborný učitel při všeobecné řemeslnické škole v Litomyšli.
- Štefek Josef, Ústí nad Orlicí, 67—74 (I—VIII.) M. C. k. professor gymnasia v Jindřichově Hradci.
- Štefka Jan, Polička, 68—75 (I—VIII.) M. Řídící učitel ob. školy ve Vysočanech.
- Štencel Josef, Lipinka (Mor.), 89—94 (I—VI.)

- Štencl Otakar, Klopiny (Mor.), 83 (IV.)
 Štenzl Ignác, Bílá Studně (Mor.), 56—60 (I—V.)
 Štěpán Alexander, Forst, 51—54 (I—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt, †.
 Štěpán František, Zámorsk, 73 (I.)
 Štěpán Jan, Žacléř, 59—60 (I—VIII.) M. MUDr., lékař v Chrudimi.
 Štěpán Josef, Solnice, 86—87 (VII—VIII.) M. Poštovní úředník.
 Štěpán Ladislav, Polička, 81—82 (III—IV.)
 Štěpán Václav, Solnice, 88—90 (VI—VIII.) M. Theolog.
 Štěpán Zikmund, Žacléř, 53—61 (I—VIII.) M. Farář v Litrbáších.
 Štěpánek Břetislav, Pecka, 93 (VI.)
 Štěpánek František, Svitavy (Mor.), 68—75 (I—VII.) Učitel na
 obecné škole v Kozlově.
 Štěpánek František, Korouhev, 85—87 (I—III.)
 Štěpánek František, Líšeň (Mor.), 92—94 (V—VII.)
 Štěpánek František, Skuteč, 93—94 (I—II.)
 Štěpánek Josef, Skuteč, 56—62 (I—VIII.) M. C. k. professor na realce
 v Karlíně.
 Štěpánek Josef, Břeh, 63—68 (IV—VIII.) M. JUDr., c. k. notář v Jilemnici.
 Štěpánek Josef, Litomyšl, 90—93 (I—IV.)
 Štěpánek Karel, Litomyšl, 72—75 (I—III.)
 Štěpánek Karel, Skuteč, 76—80, 82—84 (I—V., VI—VIII.) M. Učitel
 ruského jazyka v Praze.
 Štěpánek Václav, Ostřešany, 44—49 (I—VI.)
 Štěpánek Václav, Břeh, 66—67 (I—II.)
 Štěpánek Vincenc, Ostřešany, 60—61 (I—II.)
 Štěrbá Jan, Trojovice, 49—54 (I—VI.)
 Štock Eduard, Brandýs nad Orlicí, 76—83 (I—VIII.) M. Kaplan v Za-
 hrádce Trhové.
 Štoviček František, Chomutický, 56—60 (I—V.)
 Štursa Antonín, Litomyšl, 85—88 (I—IV.) Učitel v Krouně.
 Štursa Bedřich, Litomyšl, 86—88 (I—III.) Jako gymnasista †.
 Štursa Cenek, Meze-Keszy (Uhry), 69 (I.)
 Štursa Emanuel, Litomyšl, 93—94 (I—II.)
 Štursa František, Litomyšl 48—51 (I—IV.)
 Štursa Jan, Velké Sedliště, 73—78, 80 (I—VI., VIII.) M. MUDr.,
 c. a k. plukovní lékař v Praze.
 Štursa Josef, Litomyšl, 66—70 (I—V.) Knižecí Salmovský hutní a
 báňský úředník v Blansku.
 Štursa Josef, Velké Sedliště, 78—82 (I—V.)
 Štursa Josef, Řikovice, 57—64 (I—VIII.) M.
 Štursa Josef, Litomyšl, 66—70 (I—V.)
 Štursa Josef, Hlásnice, 91—92 (I.)
 Štusák František, Litomyšl, 94 (I.)
 Štusák Jan, Heřmanice, 48 (I.)
 Štusák Jan, Osík, 76—81 (I—V.)
 Šule Bohumil, Ústí nad Orlicí, 87—94 (I—VIII.)
 Šumpík August, Slavkov (Mor.), 85—96 (VII—VIII.) M. C. k. po-
 štovní asistent v Olomouci.
 Šváb Jan, Heřmanice, 61—63 (I—III.) Přednosta stanice dráhy cis.
 Frant. Josefa I. v Bystřici.

Švanda Adolf, Jimramov (Mor.), 78—84 (II—VIII.) M. MUDr., c. a k. nadlékař.

Švanda Blahomír, Litomyšl, 94 (I.)

Švanda Bohumil, Cikánka, 79—87 (I—VIII.) M. MUCand.

Švanda Gustav, Jimramov (Mor.), 78—83 (III—VIII.) M. Ev. farář v Heršpici na Moravě.

Švanda Jan, Borová, 45—52 (I—VIII.) M.

Švanda Josef, Borová, 78—85 (I—VII.) M. MUDr., lékař v Kroměříži.

Švásta František, Kostelec nad Orlicí, 67—70 (V—VII.) M. Jako novo-svěcený kněz † 1874.

Švásta Václav, Kostelec nad Orlicí, 67—70 (III—IV.) C. k. soudní zemský adjunkt v Praze.

Švesták Jan, Dolní Studýnky (Mor.), 89 (I.)

Švestka Antonín, Německé Heřmanice, 51 (I.)

Talacko Jindřich rytíř z Ještětic, Rokytnice, 91—92 (VII—VIII.) M.

Talacko Josef rytíř z Ještětic, Vysoké Mýto, 48—51 (I—IV.)

Talpa Josef, Batelov (Mor.), 54 (I.)

Tálský Bohumil, Zvole (Mor.), 80—81 (I—II.)

Tálský Ladislav, Zvole (Mor.), 79—80 (VII—VIII.) M.

Tamele Josef, Polička, 65—69 (I—V.)

Tamele Karel, Polička, 71—78 (I—VIII.) M. Professor c. k. průmyslové školy v Praze.

Tamchyna František, Dřenice, 59—65 (II—VIII.) M. C. k. professor gymnasiální v Žatci.

Tamchyna Václav, Třebosice, 63—64 (I—II.) C. k. soudní adjunkt.

Tannich Antonín, Šilperk (Mor.), 56—59 (V—VIII.) M. C. k. professor náboženství při vyšší realce ve Znojmě, bisk. konsistor. rada Brněnský.

Tasler František, Bärenwald, 47—48 (III—IV.)

Tast Tadeáš, Ostrý Kamen, 60—63 (V—VIII.) M.

Tater Antonín, Hranice (Mor.), 65 (VI.)

Tatiček Josef, Kozárov (Mor.), 91—94 (V—VIII.)

Tatzel Antonín, Dolní Oldříš, 43 (I.)

Těhel Antonín, Litomyšl, 60 (I.)

Těhel František, Cerekvice, 87—92 (I—VI.)

Těhel Jan, Litomyšl, 69—72 (I—IV.) Učitel ob. školy chlapecké v Litomyšli.

Těhel Josef, Litomyšl, 58 (I—III.) Kancelista v Litomyšli.

Těhel Karel, Litomyšl, 64—71 (I—VIII.) M. C. k. soudní adjunkt ve Vysokém Mýtě.

Teiček Jindřich, Litomyšl, 45—50 (I—V.) †.

Tejkl František, Bystřec, 65—72 (I—VIII.) M.

Tejkl Václav, Bystřec, 52, 54—59 (I, III—VIII.) M. Děkan v Žamberce.

Tejnora Jan, Vysoké Mýto, 78—80 (I—III.)

Tempes Josef, Svitavy (Mor.), 64—67 (I—IV.)

Tenta Ferdinand, Vendolí (Mor.), 51 (I.)

Tenta Tadeáš, Vendolí (Mor.), 46—48 (I—III.)

Teplý František, Litomyšl, 54—61 (I—VIII.) M. MUDr., městský lékař v Litomyšli.

Teplý František, Lhota Úřetická, 55 (I.)

- Teplý Jaroslav Litomyšl, 67—70 (I—IV.) Knížecí cukrmistr ve Žlebích.
 Teska František, Sádek, 47—51 (I—V)
 Thanabauer Antonín, Polička, 83—84 (V—VII.) R. M.
 Thanabauer, Viktor, Polička, 88—94 (I—VII.)
 Thein Josef, Nové Hradý, 92—94 (I—III.)
 Thein Lev, Nové Hradý, 84—91 (I—VIII.) M. Medik.
 Thein Markus, Domoradice, 65—68 (I—IV.) Obchodník v Litomyšli.
 Theisinger Vojtěch, Kutná Hora, 72 (I.)
 Theurer Josef, Litomyšl, 72—79 (I—VIII.) M. Fil. Dr., professor c. k. gymnasia v Král. Vinohradech.
 Thoma Rudolf, Luková (Mor.) 58—60 (III—V.)
 Thon Tomáš, Grandorf (Mor.), 57—64 (I—VIII.)
 Thun Josef, Hoštýn (Mor.), 58—62 (V—VIII.) Farář.
 Thurn-Taxis Jan, kníže, Golkovice, 77 (VII.)
 Thurn-Taxis Vojtěch, kníže, Niměřice, 85 (V.)
 Tieze Josef, Kralíky, 49—56 (I—VIII.) M.
 Tichý Alexandr, Gorice, (Prímoří), 51, 53—57 (I—V.) C. a k. poručík u pěchoty, † r. 1866.
 Tichý Bedřich, Polička, 61—68 (I—VIII.) † r. 1868.
 Tichý František, Polička, 64—71 (I—VIII.) M.
 Tichý Jan, Polička, 58—65 (I—VIII.) Účetní revident u c. k. mistodržitelství v Praze.
 Tichý Jan, Hlásnice, 92—94 (I—III.)
 Tichý Josef, Skuteč 62—63 (I—II.)
 Tichý Josef, Litomyšl, 94 (I.)
 Tichý Václav, Kostelec nad Orlicí, 61—64 (V—VII.)
 Tichý Vojtěch, Gorice (Prímoří), 51 (I.)
 Tille Cyríl, Tábor, 79—81 (I—III.) C. a k. nadporučík-auditor.
 Tille Metoděj, Třeboň, 81 (I.) MUC.
 Tille Václav, Tábor, 78—81 (I—IV.) Phil. Dr., amanuensis c. k. universitní knihovny v Praze.
 Tinkl Josef, Rozstání (Mor.), 57—60 (V—VIII.) M.
 Tittl Otakar, Vřístě (Mor.), 62—70 (I—VIII.) M.
 Tobek Alexandr, Litomyšl, 68—69 (I—II.) Obchodník v Litomyšli.
 Tobek František, Lažany, 78—82 (I—V.) Adjunkt při cukrovaru v Lounech.
 Tobek Jan, Osík, 80—81 (I—II.)
 Tobek Josef, Litomyšl, 78—79 (I—II.) Obchodník v Litomyšli.
 Tobek Karel, Lažany, 73—78, 80 (I—VI., VIII.) M. C. k. soudní adjunkt ve Volyni.
 Tobek Václav, Lažany, 65—69 (I—V.) MUDr., c. k. okresní lékař v Litomyšli.
 Tobek Vratislav, Kojetín (Mor.), 93—94 (III—IV.)
 Tobek Zdeněk, Vysoké Mýto, 93—94 (I—II.)
 Toberný Adolf Josef, Habrová, 56—57 (V—VI.) C. k. professor náboženství na paedagogiu v Soběslavi.
 Tobisch Jan, Karle, 47—48 (I—II.)
 Tobiš Augustin, Litomyšl, 45—47 (I—II.) Statkář v Němčicích.

- Tobiš František, Litomyšl, 49—51 (I—III.) Úředník Dunajské paroplavební spol. v Pešti.
- Tobiš Jan, Litomyšl, 56—57 (I—II.) Vinárník v Litomyšli.
- Tobiš Jan, Litomyšl, 89—94 (I—VI.)
- Tobolář Augustin, Litomyšl, 61—68 (I—VIII.) M. C. a k. plukovní lékař v Brně.
- Tobolář Bohdan, Litomyšl 81—88 (I—VIII.) M. MUC.
- Tobolář František, Litomyšl, 58—64 (I—VII.) Mlynář v Bělehradě.
- Tobolář Jan, Litomyšl, 5—53 (I—III.)
- Tobolář Jindřich, Litomyšl, 47—53 (I—VII.) C. k. telegr. official v Terstu.
- Tobolář Jindřich, Litomyšl. 58 (I.)
- Tocháček Josef, Skuteč, 52 53 (I—II.)
- Toman František, Ústup (Mor.), 92—94 (V—VII.)
- Toman Hugo, Rychnov 53—56 (V—VIII.) M. JUDr., advokát a spisovatel v Praze.
- Toman Jan, Sulikov (Mor.), 81—86 (III—VIII.) C. k. poštovní assistent v Praze.
- Tomáš Antonín, Studenec, 49—50 (VII—VIII.) M.
- Tomášek Jaroslav, Upice, 85 (III.)
- Tomášek Josef, Lhůta, 56—62 (III—VIII.) M. JUC., majitel cihelny ve Vys. Mýtě.
- Tomášek Otakar, Úpice, 93—94 (I—II.)
- Tomek Ferdinand, Choceň, 71—78 (I—VIII.) M. Prof. c. k. realky v Plzni.
- Tomek Gustav, Kyšperk, 68—72 (I—IV.)
- Tomek Vincenc, Kunčice, 49—52 (V—VIII.) M.
- Tomek Vincenc, Choceň, 77—84 (I—VIII.) M. MUC.
- Tomeš Hynek, Parník. 88—94 (I—VII.)
- Töply Artur, Vodňany, 60—72 (I—IV.) C. a k. nadporučík myslivecký.
- Töply Robert, rytíř, Tabor, 68—74 (II—VIII.) M. MUDr., plukovní lékař c. a k. tělesné stráže Jeho Veličenstva.
- Totušek Emil, Jimramov (Mor.), 82 (I.)
- Totušek Josef, Veselí (Mor.), 80—84 (IV—VIII.) M. Úředník u dráhy.
- Traub Alois, Heřmanův Městec, 61—67 (I—VII.) C. k. soudní adjunkt v Jičíně.
- Traub Bedřich, Heřmanův Městec, 69—73 (I—IV.) Obchodník v Chlumci nad Orlicí.
- Traub Rudolf, Litomyšl, 78 - 83 (I—VI.)
- Trautmann Hugo, Broumov, 60—63 (V—VIII.) M. Farář v Ruprechticích u Broumova.
- Travníček Dominik, Ústí nad Orlicí, 65 (I.)
- Travníček František Hemže, 50—57 (I—VIII.) M. Farář v Branišově (u Větrného Jeníkova.)
- Trávníček Vlastimil, Polička, 91 (I.)
- Trawnitzek Josef, Irbachy, 25—26 (V—VI.) Lesník knížete Lichtenštejna ve výsl. v Prostějově na Moravě.
- Trentler Ferdinand, Rokytnice, 56—59 (V—III.) M. MUDr., c. a k. vrchní státní lékař v Král. Bělehradě v Uhrách.
- Trmal Jan, Litomyšl, 57—61 (I—V.) Řídící učitel ve Friedrichswaldě u Žamberka.
- Trnka Adolf, Krouhév, 94 (I.)

Trnka František, Jimramov 53—55 (I—III.)
Troltsch Jan, Grandorf (Mor.), 46 - 48 (I—III.)
Troltsch Josef, Grandorf (Mor.), 47—48 (I—II.)
Truhlář Antonín, Nové Hradý, 70 (I.)
Truhlář Josef, Nové Hradý, 45—50 (I—VI.)
Trunetz Jiří, Litomyšl, 46—48 (I—III.)
Tschepen František, Žichlínek, 59—61 (I—II.)
Tschepen Vincenc, Žichlínek, 57—61 (I—V.)
Tůma Jan, Vysoké Mýto, 58—65 (I—VIII.) M. †.
Tůma Josef, Vysoké Mýto, 66—71 (I—VI.)
Tůma Václav, Vysoké Mýto, 63—69 (I—VII.)
Tuscher Josef, Gyala (Sibiňsko), 77—84 (I—VIII.) M. †.
Tušla Jan, Hartmanice, 44—49 (I—VI.)
Tyll Bohumil, Polička, 87—94 (I—VIII.)
Tyrolt Vojtěch, Svitavy (Mor.), 46—50 (I—V.)

Ubelaker Adolf, Jimramov (Mor.), 61 (I.) Zástupce banky Slavie v Pardubicích.

Ubelaker František, Jimramov (Mor.), 57—60 (II—IV.)
Učík Josef, Lipovka, 50 (VII.)
Udalrik Richard, Vysoké Mýto, 49—52 (I—IV.)
Ullmann Otto, Luže, 71 (I.) Kapelník.
Ullrich Emanuel, Horní Jelení, 52—59 (I—VIII.) M. Okresní tajemník v Litomyšli.
Ullrich Emanuel, Litomyšl, 85—91 (I—VII.) Farmaceut.
Ulrich Robert, Bärenwald, 59—69 (V—VI.)
Unzeitig František, Litomyšl, 66 (I.)
Unzeitig Ignác, Česká Třebová, 55—59, 61 - 63 (I—V., VI—VIII.) M.
Urban František, Oldřich, 58—66 (I—VII.) C. a k. důstojník.
Urban Jan, Ústí nad Orlicí, 59—66 (I—VIII.) M. Farář ve Vamberku.
Urban Jan, Karle, 66—68 (I—III.)
Urban Jindřich, Žerčice, 50—57 (I—VIII.) M.
Urban Otto, Kynžperk, 55—56 (III—IV.) JUDr., c. k. zemský soudní rada v České Lípě.
Urbánek Jan, Mikulč, 48 - 49 (I—II.) Říšský poslanec, †.
Urbánek Lev, Pňov, 64 (VII.)
Urválek Václav, Pardubice, 81 (I.)
Ustohal Jan, Poponice (Mor.), 90—91 (VII—VIII.) M.

Vaith Eduard, Oustrev, 47—48 (I—II.)
Vaith František, Litomyšl, 44—46 (I—III.)
Viertl Vojtěch, Vrchovice (Mor.), 43—44 (I.)

Vacek Bedřich, Čermná, 67—71 (I—V.)
Vacek Bedřich, Čermná, 86—88 (I—III.)
Vacek Bohumil, Čermná, 83 (III R.)
Vacek František, Hrochův Týnec, 49 - 56 (I—VII.) M. Děkan a bisk. vikář v Horním Jelení.
Vacek Jan, Čermná, 64 (I.)

- Vacek Josef, Čermná, 62—69 (I—VIII.) M. C. k. vrchní zemský soudní rada v Karlině.
- Vacek Kašpar, Litomyšl, 45—46 (I—II.) Majitel mlýna v Nedošíně, †.
- Vacek Stanislav, Nedošín, 83 (V. R.) Majitel mlýna v Nedošíně.
- Vaculik Chrysostom (Innocenc), Šišma (Mor.) 66 (VII.)
- Vach Alois, Nyitra Sarfö (Uhry). 84—91 (I—VIII.) M. Chovanec c. a k. vojenské akademie ve Viedeňském Novém Městě.
- Vach Antonín, Litomyšl, 94 (I.)
- Vach Eduard, Litomyšl, 48—50 (I—III.) Hospodářský správce na odp. v Litomyšli, †.
- Vach Jan, Litomyšl, 49 (I.)
- Vach Václav, Litomyšle, 80—83 (I—IV.) Správce nemocnice v Litomyšli.
- Vaigl Václav, Hrádek, 62—63 (II—VIII.) M. Farář v Sopotnici.
- Valášek Antonín, Pardubice, 57—60 (I—IV.) Zvěrolékař v Pardubicích.
- Valenta Antonín, Boštín (Mor.), 89—90 (VII—VIII.) M.
- Valenta Josef, Vysoké Mýto, 69—72 (I—IV.)
- Valenta Václav, Bučovice, 84 (VI.)
- Valenta Zefyřin, Velký Latrýn (Mor.) 50 (III.)
- Vaňa Alois, Ústí nad Orlicí, 80—83 (I—IV.)
- Vaňa Jan, Boskovice (Mor.) 80 (VIII.) M.
- Vaňa Julius, Ústí nad Orlicí, 78—85 (I—VIII.) M. Kaplan v Dol. Újezdě.
- Vandas Alois, Litomyšl, 80—83 (I—III. R.)
- Vandas Antonín, Litomyšl, 82—89 (I—VIII.) M. Úředník při dráze na stanici Kounice-Ivančice na Moravě.
- Vandas Jan, Litomyšl, 83—85 (I—II.)
- Vaněk Adolf, Chrudim, 44—48. (I—IV.)
- Vaněk František, Litomyšl, 52—57 (I—VI.) C. k. professor gymn. v Opavě ve Slezsku.
- Vaněk František, Rozsocha, 52 (I.)
- Vaněk Josef, Ústí nad Orlicí, 66—71 (I—VI.) Učitel měšťanské školy dívčí v Ném. Brodě.
- Vaniček Adolf, Litomyšl, 77—81 (I—V.) Učitel v Sebranicích.
- Vaniček František, Hrochův Týnec, 61—65 (I—IV.) C. k. poštovní official v Turnově.
- Vaniček František, Sebranice, 86—91 (I—IV.)
- Vaniček Jan, Vysoké Mýto, 46—47 (I—II.)
- Vaniček Josef, Sebranice, 87—91 (I—VI.)
- Vaňous Adolf, Malé Svatoňovice, 83—84 (I—II.)
- Vaňous Antonín, Litomyšl, 48 (I.)
- Vaňous Václav, Litomyšl, 44—49 (I—VI.) Obchodník v koloniálním a drogerním zboží v Radgoni ve Štýrsku.
- Vantoch Rudolf, Luže, 75—82 (I—VIII.) M. MUDr.
- Vantoch Salomon, Roubovice, 56—57 (I—II.)
- Vantoch Vilém, Luže, 80—81 (I—II.)
- Vantoch Zikmund, Luže, 66—67 (I—II.)
- Vařeka Josef, Mitrovice (Mor.), 93—94 (IV—V.)
- Vasarhely Jan, Nová Sídla, 49 (I.)
- Vašátko Alois, Roveň, 69 (V.)
- Vašatý Jan, Malá Skrovnice, 55—57 (VI—VIII.) M. JUDr., advokát, říšský a zemský poslanec v Praze.

- Vašatý Václav, Malá Skrovnice, 55—56 (V—VI.) Ředitel měšťanské školy v Bubnech.
- Vašíček Anselm (Jan), Znorov, 66 (VII.)
- Vaško Josef, Perálec, 61—68 (I—VIII.) M. Farář v Klášterci u Žamberka.
- Vaško Josef, Zderaz, 69—74 (I—VI.)
- Vaško Karel, Perálec, 80—82 (VI—VIII.) Jako gymnasista † r. 1882.
- Vaško Tomáš, Jablonice, 66—68 (VI—VIII.) C. k. poštovní pokladník v Hradci Králové.
- Vávra Josef, Proseč, 70—71 (I—II.)
- Vávra Václav, Nové Hrady, 77—79 (I—III.)
- Vavruška Antonín, Litomyšl, 71—77 (I—VI.) C. k. berní andjunkt v Chlumci nad Cidlinou.
- Vavruška Josef, Litomyšl, 82—89 (I—VIII.) M.
- Vavruška Viktorín, Litomyšl, 80—84 (I—IV.) C. k. poštovní expeditor v Litomyšli.
- Vavřín František, Litomyšl, 78—82 (I—V.) Typograf ve Vídni.
- Vavřín Josef, Litomyšl, 48 (I.)
- Vavřín Karel, Litomyšl, 69 (I.)
- Vazač Karel, Kvásiny, 54, 56—57 (V., VII—VIII.)
- Vebersík Antonín, Litomyšl, 50—57 (I—VIII.) M. MUDr., †.
- Vebersík Jan, Litomyšl, 48—55 (I—VIII.) MUDr., c. a k. plukovní lékař na odp. v Litomyšli.
- Vebersík Josef, Litomyšl, 44 (I.)
- Večer Antonín, Šilperk (Mor.), 67—68 (II—III.)
- Veis Josef, Olešnice, 85—87 (VI—VIII.) M. Kaplan ve Velkém Oujezdě na Moravě.
- Vejda Alois, Litomyšl, 84—85 (I—II.)
- Vejda Josef, Střenice, 86—93 (I—VIII.) M.
- Velc Otto, Litomyšl, 87—89 (I—II.)
- Velinský Josef, Choceň, 61—62 (I—II.) †.
- Ventura Alois, Cerekvice, 78—85 (I—VIII.) M. C. k. poštovní asistent, † r. 1888.
- Ventura Antonín, Cerekvice, 84 (I.)
- Ventura František, Proseč, 48—50 (I—III.)
- Ventura Josef, Cerekvice, 80—83 (I—IV.) Učitel.
- Venus Jan, Velká Bystřice (Mor.), 90 (VIII.) M.
- Vepřek Alois, Postřelmov (Mor.), 93—94 (I—II.)
- Vepřek František, Postřelmov (Mor.), 93—94 (I—II.)
- Vepřek Jan, Postřelmov (Mor.), 93—94 (I—II.)
- Vepřek Josef, Žďar, 86—88 (V—VII.)
- Vepřek Karel, Postřelmov (Mor.), 93—94 (I—II.)
- Vepřek Vilém, Postřelmov (Mor.), 91—94 (I—III.)
- Veselík Emanuel, Litomyšl, 69—73 (I—V.) Učitel v Rychnově n. Kněž.
- Veselík Jan, Litomyšl, 54 (I.) Knihkupec v Litomyšli.
- Veselík Jindřich, Litomyšl, 62—63 (I—II.) †.
- Veselík Josef, Litomyšl, 48—56 (I—VIII.) M., MUDr., c. a k. plukovní lékař na odp. v Králově Poli u Brna.
- Veselík Josef, Desná, 78—81 (I—IV.) Úředník bankovní v Praze.

Veselík Karel, Litomyšl, 60—67 (I—VIII.) M., Fil. Dr., c. k. professor gymn. v Praze.

Veselík Karel, Litomyšl, 85—88 (I—IV.) Knihkupec v Litomyšli.

Veselík Václav, Desná, 82—89 (I—VIII.) M. Kaplan.

Veselík Zdeněk, Litomyšl, 89—94 (I—VI.)

Veselský Emanuel, Kuklík, 84—89 (I—VI.)

Veselý Antonín, Litomyšl, 76—80 (I—V.)

Veselý Bedřich, Brno (Mor.), 88—89 (I—II.)

Veselý František, Německý Brod, 92 (II.)

Veselý Ignác, Litomyšl, 50—51 (I—II.)

Veselý Jan, Holešov (Mor.), 48—53 (I—VI.)

Veselý Josef, Olomouc, 58—61 (I—IV.)

Veselý Karel, Sloup (Mor.), 90—93 (V—VIII.) M.

Veselý Rudolf, Sloup (Mor.), 43 (I.) Hostinský ve Sloupě, †.

Veselý Tomáš, Luže, 68—73 (I—VI.) Řidič učitel v Suchovršicích.

Veymar Jan, Vysoké Mýto, 45—46 (I—II.)

Vicar František, Buková (Mor.), 48—49 (V—VI.)

Vičar Antonín, Trnávka (Mor.), 60—63 (V—VIII.) M.

Vík Jan, Dřevenice, 80—82 (VI—VIII.) M. Kaplan v Německé Bělé.

Vilíkovský Jaroslav, Litomyšl, 93—94 (I—II.)

Vilímek Jan, Vamberk, 68—69 (V—VI.)

Vilímek Josef, Týniště, 55—57 (II—IV.) Majitel továrny na hosp. stroje a měst. radní v Praze.

Vincenc František, Horní Libchavy, 56—57 (IV—V.)

Vincenc Josef, České Libchavy, 83 (IV. R.)

Vintr Josef, Litomyšl, 93—94 (I—II.)

Vintr Vilém, Litomyšl, 89 (I.)

Viša František, Choceň, 77—84 (III—VIII.) M. Kooperátor v Sobčicích.

Višata Antonín, Tuchorazy, 63 (I.)

Víšek Josef, Litomyšl, 92—94 (I—III.)

Víšek Václav, Ústí nad Orlicí, 81—83, 85 (I—III., V.)

Višo Antonín, Bošín, 64—71 (I—VIII.) M.

Višo František, Nový Bošín, 54—61 (I—VIII.) M.

Višo Jan, Bošín, 61—63 (I—III.) Přednosta stanice severo-západní dráhy v Libňovsi.

Višo Josef, Bošín, 57—64 (I—VIII.) M.

Vít Emanuel, Polička, 82—87 (III—VIII.) M.

Viták Maxmilian, Olomouc (Mor.), 86 (I.)

Vítek František, Police, 49—50 (VII—VIII.)

Vítek František, Skuteč, 78—80 (I—III.) Professor gymn. v Jičíně.

Vítek Jan, Sloupnice, 65—72 (I—VIII.)

Vítek Václav, Skuteč, 80—84 (I—V.)

Vitik Ladislav, Velký Újezd, 89—92 (I—IV.)

Vladyka František, Hombice, 44—49 (I—VI.)

Vladyka Josef, Hombice, 45 (I.)

Vlach Alois, Skuteč, 54—55 (I—II.)

Vlach Jan, Skuteč, 58—65 (I—VIII.) M. Farář v Luži.

Vlach Josef, Skuteč, 80—87 (I—VIII.) M.

Vlček Jan, Ústí nad Labem, 45—46 (I—II.)

- Vltavský Jan, Chotěboř, 65—69 (V—VIII.) C. k. berní v Sedlci u Tábora.
- Vobejda Josef, Nové Hradky, 67—70 (I—IV.) Úředník severozápadní dráhy ve Velkém Oseku.
- Vodehnal Antonín, Litomyšl, 45—51 (I—VII.), †.
- Vodehnal Emil, Litomyšl, 83—85 (V—VI. R.) Jako realista †.
- Vodehnal František, Litomyšl, 71—78 (I—VIII.) M. Jako kaplan †.
- Vodehnal Ladislav, Tábor, 83—86 (I—IV.)
- Vodehnal Ludvík, Brno (Mor.), 82—89 (I—VII.)
- Vodehnal Václav, Litomyšl, 44—51 (I—VIII.) M. C. k. náměstek státního návladního, †.
- Vodstrčil Josef, Makov, 57 (I.)
- Vohryzek Samuel, Zajezdec, 82 (V.)
- Vojtěch Jan, Boros Jenů (Uhry), 91 (III.)
- Vojtěšek Václav, Rychnov, 50 (VII.)
- Vokas Václav, Újezd, 45—46 (I—II.)
- Voldříšský Julius, Polička 64—71 (I—VIII.)
- Voldříšský Karel, Polička, 70 (I.)
- Voleský Antonín, Osík, 81—87 (I—VII.) Jako gymnasista †.
- Voleský Josef, Hemže, 76—82 (I—VII.)
- Vomáčka Jaroslav, Příbyslav, 86—90 (I—V.)
- Vomočil František, Dolní Újezd, 85—90 (I—VI.)
- Vomočil Josef, Dolní Újezd, 76—83 (I—VIII.) M. Kaplan v Jičíně.
- Vondra Antonín, Žampach, 59—60 (I—II.)
- Vondra Antonín, Chlum (Mor.), 82—89 (I—VIII.) M.
- Vondra Augustin, Litomyšl, 94 (I.)
- Vondra Bruno, Moravská Třebová (Mor.), 67 (I.)
- Vondra František, Žampach, 51—56 (I—V.)
- Vondra František, Litomyšl, 56—57 (I—II.)
- Vondra František, Litomyšl, 66—72 (I—VII.)
- Vondra Jan, Litomyšl, 85—86 (I—II.)
- Vondra Josef, Litomyšl, 81—82 (I—II.)
- Vondráček Jan, Lhůta, 44—51 (I—VIII.) M. C. k. professor v Hradci Králové, †.
- Vondráček Josef, Vysoké Mýto, 58—65 (I—VIII.) M. Farář v Karli.
- Vopařil František, Chotěnov, 59 (I.)
- Vopařil Jiří, Chotěnov, 66 (I.)
- Vopařil Josef, Chotěnov, 53—65 (I—VIII.) M. MUDr., c. a k. plukovní lékař, †.
- Vorel Štěpán, Videň (Dolní Rak.) 49 (IV.)
- Vořech Vincenc, Litomyšl, 55—56 (I—II.) Důchodní kancelista v Litomyšli.
- Vosáhlo Josef, Litomyšl, 46—51 (I—VI.) Ředitel telegrafní rak. st. společnosti ve Vídni.
- Vostřel Václav, Litomyšl, 81—91 (I—VIII.) M. Theolog.
- Votava Josef, Vranová Lhota (Mor.), 64 (V.)
- Voženilek František, Roveň, 55—62 (I—VIII.) M. JUDr., zemský advokát v Holicích.
- Vrabec František, Bílý Újezd, 51 (VI.)
- Vrabec Jan, Habrová, 69 (V.)

Vrána Antonín, Víčice, 51—52 (VII—VIII.)
 Vrána Antonín, Prostějov (Mor.), 90—91 (VII—VIII.)
 Vrána Rudolf, Litomyšl, 64—68 (I—IV.)
 Vraspír František, Borovnice (Mor.), 82—89 (I—VIII.) M.
 Vrátil Jan, Ostrov, 45—48 (I—III.)
 Vrba Alexandr, Česká Třebová, 45 (I.) †.
 Vrba Vincenc, Vídeň (Dolní Rak.), 92—93 (II—III.)
 Vrba Vít, Česká Třebová, 46—50 (I—V.) Inspektor král. uherských
 dráh ve výsl. v České Třebové.
 Vrba Vít, Bukurešť (Rumunsko) 91—94 (IV—VII.)
 Vrtáček Antonín, Skuteč, 68—70 (V—VII.)
 Vrzal Antonín, Benešov, 66 (VII.) Jako univ. studující †.
 Všetečka Jan, Bělehrad (Srbsko), 82—85 (I—IV.)
 Vybíral Jakub, Krahulov (Mor.), 94 (VII.)
 Vymětal František, Čtyřicet Lánů, 81—82 (II.)
 Vytlačil Antonín, Litomyšl, 63—69 (I—VII.)
 Vytlačil František, Pazucha, 90 (I.)
 Vytlačil Jan, Pazucha, 75—78 (I—IV.)
 Vytlačil Karel, Pazucha, 88 (I.)

Wagner Alfred, Krotošín (Pruské Poznaňsko), 62—65 (I—IV.)
 Wagner Eduard, Litomyšl, 86—93 (I—VIII.) M. Theolog.
 Wagner Julius, Polička, 56 (I.)
 Wagner Richard, Krotošín (Pruské Poznaňsko), 64—66 (I—III.)
 Wagner Stanislav, Litomyšl, 88—89 (I.)
 Wagner Václav, Litomyšl, 83 (I.)
 Wahla František, Starý Valdek, 86 (I.)
 Walentin Alois, Moravská Třebová (Mor.), 52—55 (V—VIII.) M. Farář
 v Třebánově na Moravě.
 Wallach Antonín, Choceň, 54—59 (I—V.), JUDr., dvorní advokát ve
 Vídni.
 Walter Josef, Prostějov (Mor.), 80—84 (IV—VIII.) M.
 Walter Václav, Prešov (Uhry), 77—87 (VII—VIII.) M. MUDr., lékař
 v Praze.
 Walter Vilém, Prostějov (Mor.), 77—79 (VI—VIII.) M. JUDr., advokát
 ve Slavkově na Moravě.
 Waniek Rupert, Deutsch Landsberg (Štýrsko), 64 (I.)
 Wasserhauser Rudolf, Loňaky (Slezsko), 50 (I.)
 Waške Jan, Svitavy (Mor.), 43.
 Weibl František, Šilperk (Mor.), 57 (VI.)
 Weidenhofer Karel, Německý Brod, 55—58 (V—VIII.) M. Farář
 v Pohledu †.
 Weigel Alexander, Heinersdorf, 46—50 (I—V.)
 Weigl František, Tatenice (Mor.), 64—67 (V—VIII.) M.
 Weigl Julius, Svitavy (Mor.), 46 (I.)
 Weiner Lev, Hlinsko, 90—93 (I—III.)
 Weinfurther Josef, Vysoké Mýto, 46—53 (I—VII.) M. C. a k. plu-
 kovní lékař na odp. ve Vys. Mýtě.
 Weinlich Jan, Lanškroun, 62—67 (I—VI.) JUDr., advokátní kon-
 cipient, † r. 1882.

- Weinmar František, Nebeská Rybná, 64—67 (V—VIII.) M.
 Weiser Jan, Hanušovice (Mor.), 60—64 (V—VIII.) M. MUDr., obvodní lékař v Starém Městě na Moravě.
 Weiser Josef, Bílá Voda (Slezsko), 59 (V.)
 Weischera Marimín, Mladá Vožice, 90—94 (I—III.)
 Weiss Jan, Vendolí (Mor.), 44—45 (I—II.)
 Weiss Karel, Moravská Třebová (Mor.), 60—61 (V—VI.)
 Weiss Vincenc, Moravská Třebová (Mor.), 57—58 (V—VI.)
 Weisz Rudolf, Rokytnice, 77 (I.)
 Welz Bedřich, Litomyšl, 77—84 (I—VIII.) M. MUDr., lékař v Litomyšli.
 Welz Gustav, Litomyšl, 87—94 (I—VII.)
 Welz Jan, Litomyšl, 47—50 (I—IV.) Ředitel cukrovaru v Praze.
 Wenzl Vilém, Ruda (Mor.), 48 (II.)
 Wenzl Vilém, Trčkov, 58—60 (V—VII.)
 Werner Augustin, Velká Ves, 49—50 (VII—VIII.)
 Werner Gustav, Chroustovice, 56—57 (I—II.) †.
 Werner Julius, Svitavy (Mor.), 42—47 (I—VI.) C. k. poštovník ve Svitavech na Moravě.
 Werner Otto, Svitavy (Mor.), 44 (I.)
 Wilder Antonín, Litomyšl, 47—49 (I—II.) †.
 Wilder Bohuslav, Štávnice, 83—84 (I—II.)
 Wilder, Josef, Litomyšl, 49 (I), Městský kancelista, † 1866.
 Wilhelm Antonín, Sklenné (Mor.), 44—45 (I—II.)
 Willkomm Hugo, Český Brod, 67 (VI.) C. k. poštovní expeditor v Praze.
 Wind Josef, Mohelnice, (Mor.), 65—66 (I—II.)
 Winkler Alois, Reinthal (Dolní Rak.), 48 (I.)
 Winkler Antonín, Hanušovice (Mor.), 63—64 (IV.) MUDr., lékař ve Velkém Poštrémově na Moravě.
 Winkler František, Moravská Třebová (Mor.), 49—51 (VII—VIII.) M.
 Winkler Josef, Dolní Orlice, 62—63 (I—II.)
 Winkler Leopold, Moravská Třebová (Mor.), 59—62 (V—VIII.)
 Winkler Vilém, Mohelnice (Mor.), 50—51 (I—II.)
 Winter Emanuel, Stříbro, 63—64 (V—VI.)
 Winter Karel, Skalice, 58—59 (V—VI.) Majitel továrny v Kolíně.
 Winternitz Efraim, Roubovice, 51—59 (I—VIII.) M. MUDr. v Americe.
 Wippler Isidor, Linec, 91—94 (I—IV.)
 Wisinger Bohuslav, Doksany, 53—57 (I—IV.)
 Wisinger Jindřich, Doksany, 53—56 (I—III.) Úředník u dráhy ve Vídni.
 Witz Hugo, Nové Hradky, 91—94 (I—IV.)
 Woat Theodor, Lukavice, 46—49 (III—VI.) Kníž. Auersperský báňský rada v Lukavici.
 Wolf Alois, Jimramov (Mor.), 47 (II.)
 Wolf Alois, Velký Uhřínov, 64 (III.)
 Wolf Antonín, Žamberk, 52 (VI.)
 Wolf Ferdinand, Ústí nad Orlicí, 86—93 (I—VIII.) M.
 Wolf Julius, Roupov (Mor.), 84—87 (I—IV.)
 Wolf Konstantin, Třebánov (Mor.) 55—62 (I—VIII.) M. Farář ve Weidmansfeldu v Dolních Rakousích.

- Wolf Theodor, Jimramov (Mor.), 53, 59—51 (I., VI -VIII.) Konsist. rada, c. k. professor nábož. na realce v Brně.
- Wollek Josef, Rychnov, 52—55 (VI—VIII.)
- Wurdinger Adolf, Litomyšl, 78—86 (I—VIII.) M. C. a k. nadporučík drag. ve Vidni.
- Wurdinger Ferdinand, Chrudim, 71—75 (I—IV.) †.
- Wurm František, Bystřice, 67 (VIII.) C. k. professor real. v České Lípě.
- Wurst František, Oustřev, 45—50 (I -VI.)
- Zába** Gustav, Litomyšl, 66 -73 (I -VIII.) M. Fil. Dr., c. k. profesor gymn. v Praze.
- Zába** Jan, Litomyšl, 71 (I.) Lesník, †.
- Záborský** Josef, Ústí nad Orlicí, 80 -82 (VI--VIII.) M. JUC. v Ústí nad Orlicí.
- Zahálka** Jan, Sloupnice, 60 -67 (I -VIII.) M.
- Zahálka** Stanislav, Sloupnice, 68 (I.) C. k. soudní adjunkt v Hradci Králové.
- Zahálka** Václav, Sloupnice, 83 -86 (I -IV.) Rolník ve Sloupnici.
- Záhel** Gustav, Libochovice, 69 -70 (I -II.)
- Zahradníček** Antonín, Třebíč (Mor.), 88 (VIII.) M.
- Zahradník** Bedřich, Litomyšl, 67 -69 (I—III.) Obchodník v Prostějově.
- Zahradník** Bohumil, Litomyšl, 77 -85 (I -VIII.) M. Právník.
- Zahradník** Jan, Vysoké Mýto, 56 -57 (II.)
- Zahradník** Karel, Litomyšl, 61—69 (I -VIII.) M. C. k. řádný universitní professor v Záhřebě.
- Zahradník** Rudolf, Litomyšl, 68 -75 (I -VIII.) M. C. k. okresní komisař v Uh. Hradišti na Moravě.
- Zach** Jan, Litomyšl, 48 -50 (I—III.) C. a k. setník na odpoč. v Čáslavi.
- Zachař** František, Tržek, 49 (I.)
- Zachař** František, Litomyšl, 88 -94 (I—VII.)
- Zachař** Jan, Žižkov, 88 -90 (I -III.)
- Zachař** Josef, Morašice, 45 -48 (I -IV.)
- Zajíček** Ignác, Ústí nad Orlicí, 59 -66 (I -VIII.) M. Jako medik †.
- Zajíček** Josef, Ústí nad Orlicí, 53 -55 (I—II.)
- Zajíček** Josef, Ústí nad Orlicí, 84 -91 (I -VII.) M.
- Záleský** Antonín, Litomyšl, 83—87 (IV -VII.) R. M. Učitel v Poličce.
- Záleský** František, Sloupnice, 91 -92 (I—II.)
- Záleský** Josef, Litomyšl, 45 -50 (I—VI.) Lesmistr na odpočinku v Litomyšli.
- Zámečník** Emanuel, Skuteč, 51 -54 (I—IV.) Lékárník ve Žďáře na Moravě.
- Zámečník** Ferdinand, Skuteč, 41 -44 (I—IV.) Lékárník ve Žďáře na Moravě.
- Záruba** Antonín, Rohozná, 82—84 (I—II.)
- Zástěra** František, Litomyšl, 51 -55 (I—V.) †.
- Zástěra** Václav, Skuteč, 80—83 (I—IV.)
- Závada** Jan, Janovice (Mor.), 85 (VI.)

- Zavřel Jan, Skuteč, 63—67 (I—V.) Úředník ředitelství priv. společnosti rakousko-uherské státní dráhy ve Vídni.
- Zavřel Petr, Skuteč, 85—92 (I—VIII.) M.
- Zedníček Ferdinand Vysoké Mýto, 51—58 (I—VIII.) M. C. k. okresní soudce v Úpici ve výsl.
- Zehendhofer Karel, Babolna (Uhry), 52—53 (II—III.)
- Zecha Ignác, Třebárov Velký (Mor.), 53—60 (I—VIII.) M.
- Zecha Josef, Třebárov Velký (Mor.), 59—63 (I—III.)
- Zeidler Prokop, Benešov, 57—58 (I—II.)
- Zeiner Emanuel, Litomyšl, 64—71 (I—VIII.) M. Ředitel ob. měšť. školy dívčí v Ústí nad Orlicí.
- Zeiner Gustav, Hrochův Týnec, 43—50 (I—VIII.) M. Farář v Řepníkách, †.
- Zeisler Vilém, Roudnice, 89—94 (I—VI.)
- Zeisner Jindřich, Přestavlky, 59—62 (V—VIII.) M. MUDr.
- Zelenka Jan, Hořice, 44—45 (I—II.)
- Zelenka Alois, Krnov (Slezsko), 48 (II.)
- Zelenka Josef, Litomyšl, 90—94 (I—V.)
- Zeman Bohumil, Čáslav, 85—88 (V—VIII.)
- Zeman Emanuel, Litomyšl, 68 (I.)
- Zeman František, Litomyšl, 61—68 (I—VIII.) M. Železniční úředník v Liberci.
- Zeman František, Litomyšl, 70 (I.)
- Zeman Ignác, Javorník, 66—69 (V—VIII.) M. Farář v Uhersku.
- Zeman Josef, Hostovice, 54 (V.)
- Zemek Alois, Svatobořice (Mor.), 89 (VIII.) M. Učitel v Šardicích na Moravě.
- Zerzan Josef, Budislav, 93—94 (I—II.)
- Zezulak František, Chotěboř, 53—54 (V—VI.)
- Zich Jan z Rosenfeldů, Choceň, 46 (IV.)
- Zillich Julius, Šumperk (Mor.), 47—48 (I—II.)
- Zimprich Adolf, Knapoves, 47—49 (II—IV.)
- Zimprich Václav, Rokytnice, 47—48 (I—II.)
- Zindulka Josef, Pohodlí, 55—57 (I—III.) Cvičný učitel na paedagogiu v Chomútově.
- Zlabinger Ludvík, Linec (Horní Rak.), 45—47 (I—III.)
- Zobl František, Kyšperk, 47—49 (V—VII.)
- Zorn Heřman, Lanškroun, 51 (VII.)
- Zorn Jan, Lanškroun, 55—62 (I—VIII.) Kněz řádu kapucínského v Mostě.
- Zorn Viktor, Lanškroun, 63—70 (I—VIII.) M. C. k. náměstek státního zástupce v České Lípě.
- Zörnig Antonín, Velkolánské, 78—85 (I—VIII.) M. MUDr.
- Zörnig Oldřich, Litomyšl, 86—93 (I—VIII.) Medik.
- Zörnig Václav, Velkolánské, 76—83 (I—VIII.) M. Kaplan v Mikulovicích.
- Zoufalý Václav, Pocoucov (Mor.), 94 (VI.)
- Zrucký František, Pohodlí, 81 (I.)
- Zukal Jan, Krásensko (Mor.), 90—92 (VI—VIII.) M.
- Zvára Antonín, Skuteč, 80—81 (I—II.)

- Zvěřina Antonín, Skuteč. 53—60 (I—VIII.) M. Lesmistr na odpoč.
v Litomyšli.
- Zvěřina Bedřich, Žadlovice (Mor.), 91—94 (III—VI.)
- Zvěřina Cyril, Raketnice (Mor.), 94 (VI.)
- Zvěřina František, Hlinsko, 59—67 (I—VIII.) M.) Sekretariátní
úředník c. k. státních dráh v Plzni.
- Zvěřina Leopold, Skuteč, 61 (I.) Obchodník v Chotěboři.
- Žahauer Otokar, Solnice, 68 (II.)
- Žák Prokop. Choceň, 60—65 (I—VI.) Člen řádu piar., c. k. professor
v Rychnově.
- Žalman Kašpar, Wilhelmsburg (Dolní Rak.), 83—86 (IV—VII.) R. M.
Assistent kreslení při realce v Jičíně.
- Žalman Konrád, Wilhelmsburg (Dolní Rak.), 83—86 (IV—VII.) R. M.
- Žampach Rudolf, Litomyšl, 90 (I.)
- Žďárský František, Heřmanův Městec, 57—60 (I—IV.)
- Žďárský Jan, Uhersko, 70 (I.)
- Ždiarský Michal, Vlásenice, 50 (I.)
- Ždiarský Václav, Vlásenice, 50 (I.)
- Žebro Jan, Litomyšl, 70—77 (I—VIII.) Jako studující filosofie †
v Lipsku.
- Žebro Pavel, Litomyšl, 45 (I.) Školník při dívčí škole měštanské
v Litomyšli.
- Žeyklitz Emanuel, Domoratice, 48—49, 51 (V—VI., VII.)
- Žeyklitz Václav, Lozice, 48—51 (I—IV.)
- Žeyklitz Vilém, Lozice, 54—59 (I—V.) Lékárník v Pardubicích.
- Žídek Karel, Vysoké Mýto, 85 (V. R.)
- Žváček Antonín, Krumpach (Mor.), 84—85 (VII—VIII.) M. Pokladník
státní dráhy, † 1894.

Sestavil Dr. Jos. Novák.

O b s a h.

Básně :	str.
Ku slavnosti 250letého trvání gymnasia v Litomyšli od Adolfa Heyduka	III.
Městu Litomyšli od Aloise Potěhníka	VI.
Ke dnům 17., 18. a 19. července 1894. od Jana Nečasa	VII.
Doba první.	
Gymnasium založeno a spravováno piaristy	1.
Doba druhá.	
Gymnasium za vrchní správy státní.	
A) Gymnasium pětileté	40.
B) Gymnasium šestileté	74.
C) Studium filosofické	86.
Doba třetí.	
Vyšší gymnasio osmileté piaristické	99.
Doba čtvrtá.	
Gymnasium státním ústavem.	
A) C. k. vyšší gymnasio	110.
B) Státní škola střední	114.
C) C. k. vyšší gymnasio	124.
Přehledy.	
I. Správcové gymnasia	131.
II Seznam profesorův a učitelů	138.
III. Vědecké články ve výročních zprávách	153.
IV. Zkoušky maturitní od r. 1850—1894	155.
V. Seznam filosofův od r. 1803—1849	158.
VI. Seznam studujících za posledních 50 let	237.

TO → 202 Main Library

2

3

4

5

6

Books may be Renewed by calling 642-3405

OCT 28 1997

UNIVERSITY OF CALIFORNIA, BERKELEY
BERKELEY, CA 94720

